SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 24.03.2025

Pöytäkirjan kansilehti 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 3

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen 4

3 § Kokouksen selostukset 5

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset 6

5 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024 8

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024, kh 24.3.2025 15

6 § Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024 254

- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024 255

7 § Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten 271

- Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat alue- ja kuntavaaleissa 2025 (sisältää henkilötietoja) kh 24.3.2025 § 7 274

8 § Kulttuurijohtajan viran auki julistaminen 300

9 § Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan sijaiset 2025 alkaen 302

10 § Valmistuneiden omistusasuntojen määräaikaista vuokra-asuntokäyttöä koskevan poikkeusjärjestelyn myöntäminen Sato-Asunnot Oy:n vuonna 2021 valmistuneelle kohteelle 303

11 § Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: Kiinteistö 92-416-4-518 (Katajistontie 14a) 306

- Kartta kaupan kohteesta 308

12 § Asemakaavamuutos 002580 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus 309

- 002580 asemakaavamuutosehdotus 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus_allek 312

- 002580 selostus, asemakaavamuutos 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus 313

- 002580 Lausunnot ja vastineet 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus 341

13 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 911200 sekä tonttijako, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie 345

- 911200 asemakaavaehdotus 11.3.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie 351

- 911200 selostus, asemakaava 11.3.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie 352

- 911200 (931400) muistutukset ja vastineet 11.3.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie 422

- 911200 lausunnot ja vastineet 11.3.2025, Vantaan ratikka: Länsimäentie 431

14 § Vastaus Elina Nykyrin ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella 460

- Elina Nykyrin ja 8 muun valtuutetun aloite sporttikortin käytöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella 463

15 § Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen valokuvaus 465

- Kokoomuksen valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen valokuvaus 467

16 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa 468

- Vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa 470

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 24.03.2025

17 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen poistetaan kasin aamut perusopetuksesta 471
- Aloite: Poistetaan kasin aamut yläkoulusta 473
18 § Vastaus Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa 474
- Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa 477
19 § Vastaus Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi 478
- Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi 480
20 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta 481
- Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle 486
21 § Vastaus Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa 487
- Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloite induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa 489
22 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto 490
- Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto 492
23 § Tulvavahinkoja koskeva vahingonkorvausvaatimus Vantaan kaupungille 493
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 495
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 496
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 497
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 498
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 503
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 504
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 505
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle 506

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 24.3.2025 klo 14.00-16.00
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Rokkanen Sakari, puheenjohtaja	x	Kaiju Susanna	
Kaukola Ulla, I varapuheenjohtaja	x	Vesa Tiina	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x (klo 14.00-14.52, § 1-3)	Virkamäki Pekka	x (klo 14.53-16.00, § 3-23)
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	x	Hakala Heli	
Lundell Kai-Ari	x	Hartikainen Janne	
Orpana Anitta	x	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	x	Rehnström Kristian	
Rämö Eve	x	Kuusela Minna	
Räsänen Minna	x	Haapalainen Tuija	
Suoniemi Juha	x	Kärki Niilo	
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	x	Vacker Marjo	
Valtanen Hanna	x	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Varajäsenet**	
Joki Vincent	x		

Muut osallistujat		**Läsnä**
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja		x (klo 14.00-14.35, § 1-3)
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja		-
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja		x (klo 14.25-16.00, § 3-23)
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja		x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja		x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		x
Isotalus Birgit, hallintosihteeri		x
Jokinen Eeva, pöytäkirjanpitäjä		x
Asumus Pentti, tarkastusjohtaja		x (klo 14.05-14.50, § 3)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Pöytäkirjanpitäjä Eeva Jokinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 31.3.2025, sähköisesti.

Pykälät 7, 8, 9, 11 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Tiina Tuomela Hanna Valtanen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 2.4.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 31.3.2025 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Niikko Mika	
Orpana Anitta	
Raja-Aho Maarit	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Suoniemi Juha	10.3.2025
Tammi Visa	10.3.2025
Tuomela Tiina	24.3.2025
Valtanen Hanna	24.3.2025

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 2.4.2025 lähtien.

Päätös:
Päätettiin
a) valita Tiina Tuomela ja Hanna Valtanen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 31.3.2025 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 2.4.2025 lähtien.

3 § **Kokouksen selostukset**

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024 / tarkastusjohtaja Pentti Asumus
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024 / talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 3

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 2/17.3.2025
Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 3/25.2.2025
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 3/17.3.2025
Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 3/11.3.2025
Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 3/12.3.2025

Hankintajohtajan päätökset
§ 15 Optiopäätös kiinteistöjen lämmityspolttoaineiden hankinnassa (285 000 € / vuosi, alv. 0 %)
§ 16 Optiopäätös varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lasten kuljetuspalvelujen hankinnasta (130 000 euroa/vuosi, alv. 0 %)
§ 17 Oikaisupäätös päätökseen § 9 /2025: Paino- ja tulostustöiden hankinta

Tietohallintojohtajan päätökset
§ 28 Hankinnan keskeyttäminen Uutiskirjepalvelun hankinta
§ 29 Ratikkalaajennus MATTI-palveluun
§ 30 Oikaisupäätös: Esitystekniikan laitteet ja palvelut 2023-2026 (2027) -puitejärjestelyn sisäisellä kevennetyllä kilpailutuksella tehty hankinta
§ 31 Päätös hankintaoikaisuvaatimukseen perustietotekniikkapalveluiden hankinnassa
§ 32 Päätös hankintaoikaisuvaatimukseen perustietotekniikkapalveluiden hankinnassa
§ 36 Asiakkuudenhallintajärjestelmän hankinta (noin 2 500 000 euroa, alv 0 %)

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan pöytäkirja nro 3/17.3.2025

Talous- ja strategiajohtajan päätös
§ 4 Satulakujan päiväkotipaviljongin leasingrahoitus
Tietohallintojohtajan päätös
§ 37 DigiOnen käyttöönottoprojekti (300 000 euroa, alv 0 %)

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024

VD/482/02.04.03.03/2025

PT/MR/TP/EJ

Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta vuonna 2024 ja valtiovarainministeriö ennustaa koko vuodelle 2024 BKT:n 0,3 prosentin laskua. Viime vuosina nopeasti kasvanut inflaatio on hidastunut ja se on mahdollistanut korkojen laskun. Hidas kasvu näkyy työttömyysasteen nousevana trendinä ja työttömyyden ennustetaan edelleen heikkenevän vuonna 2025. Tilinpäätösarvion mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos oli 1,1 miljardia euroa positiivinen, mutta kertaluonteiset erät, kuten yhtiöittämiset ja yhtiöiden myynnit, paransivat tulosta 0,3 miljardia euroa. Tuloksesta yli 70 prosenttia syntyi neljässä kaupungissa (Helsinki, Tampere, Mikkeli ja Espoo). Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -0,5 miljardia alijäämäinen.

Kuntien toimintatuotot kasvoivat 1,2 prosenttia ja toimintakulut 1,6 prosenttia. Toimintakulujen maltilliseen kasvuun vaikuttivat tehdyt sopeuttamistoimet sekä työttömyysvakuutusmaksun keveneminen. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 3,3 prosenttia, yhteisöverotuotot 14 prosenttia ja valtionosuustuotot 6,6 prosenttia. Laskuun vaikuttaa edelleen hyvinvointialueuudistuksen hännät sekä yleinen taloustilanne. Tilikauden tulos 2024 muodostui negatiiviseksi 80 kunnassa, kun vuonna 2023 tulos oli alijäämäinen 49 kunnassa.

Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 20,6 miljardia euroa.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli -58,8 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 108,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden alijäämäksi muodostui -61,3 miljoonaa euroa.**

Ulkoiset toimintatuotot olivat 146,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Edellisvuoteen nähden toimintatuotot laskivat 12,4 miljoonalla eurolla. Maanmyyntivoitoissa sekä muissa käyttöomaisuuden myyntivoitoissa oli kasvua 2,6 miljoonaa euroa edellisen vuoteen verrattuna. Ulkoiset toimintakulut olivat 862,7 miljoonaa euroa ja niissä oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 30,0 miljoonaa euroa. Suurimpina kuluerinä henkilöstökulut olivat 422,9 miljoonaa ja palvelujen ostot 281,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 28,9 miljoonaa euroa (7,3 %:a) ja palvelujen ostot laskivat 5,3 miljoonaa euroa (-1,8 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate oli -716,4 miljoonaa euroa vuonna 2024, eli se heikkeni edelliseen vuoteen nähden 42,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 585,2 miljoonaa ja valtionosuuksia 179,1 miljoonaa euroa. Vuoteen 2023 verrattuna verotulot heikkenivät 53,5 ja valtionosuudet 0,5 miljoonaa euroa. Tuloverot laskivat 32,5 miljoonaa, yhteisöveron tuotto 20,5 miljoonaa ja kiinteistövero 0,5 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna.

Rahoituskulut kasvoivat 9,3 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna. Rahoitustuotot puolestaan kasvoivat 2,6 miljoonaa euroa, joten rahoitustuotot ja -kulut yhteensä laskivat 6,7 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna.

Kaupungin vuosikate vuonna 2024 oli 58,8 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja sekä arvonalentumisia kirjattiin 114,2 miljoonaa euroa eli 2,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 51,5-prosenttisesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna alijäämäinen.

Investointimenot vuonna 2024 olivat 149,5 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettolisäys oli 89,7 ja lyhytaikaisten lainojen vähennys 20,0 miljoonaa, joten lainakannan nettolisäykseksi muodostui 69,7 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusosuus heikkeni tilikaudella 39,9 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli 99,7 prosenttia.

Vantaan kaupungin taseen pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 374,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (69,2 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 974,0 miljoonaa ja vierasta pääomaa 997,5 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 1 985,8 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste heikkeni 49,4 prosenttiin (52,6 prosenttia vuonna 2023). Asukaskohtainen lainakanta nousi edellisestä vuodesta 226,6 euroa, eli 3 425,7 euroon asukasta kohti.

Kiinteistörahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 2,9 miljoonaa euroa ja Vahinkorahaston alijäämä 0,4 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt sekä tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tytär- ja osakkuusyhteisöt, eli kaikkiaan 57 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2024 oli -7,6 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 38,3 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta kasvoi 218,0 miljoonaa euroa edellisvuodesta ollen 2 101,0 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa. Konsernin asukaskohtainen lainakanta kasvoi 8 357,0 euroon, kun se vuonna 2023 oli 7 609,8 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 168,8 prosenttia, eli vuoden 2024 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027. Vuoden 2024 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi ¬¬¬ 6,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -4,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 198,4 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2024 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2024 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitteen laskeminen 24,1 milj. eurolla sekä määrärahojen korottaminen 16,5 milj. eurolla. Asuntorakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä.

Määrärahakorotuksia tehtiin kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksiin johtuen muun muassa kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Lisäksi VTK Oy:n ilmoittamat vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku huomioitiin määrärahalisäyksenä sekä kaupunkiympäristön, että kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialalla vuokrankorotukset näkyvät myös sisäisen vuokratuoton kasvuna.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 1,0 milj. eurolla ja määrärahaa 21,3 milj. eurolla. Tuloarvioiden muutokset johtuivat hankeavustuksista sekä vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan tuloista. Toisaalta tuloja pienensi lainsäädännöstä johtunut varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen. Määrärahamuutokset aiheutuivat suurimmaksi osin varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahaa korotettiin 4,0 milj. eurolla vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Lisäksi palkankorotuksiin liittyvää keskitettyä varausta kohdennettiin toimialoille. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan määrärahoja korotettiin 2,5 milj. eurolla. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin VTK Oy:n vuokrankorotuksista sekä uusien hankkeiden menoista.

Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -70,4 milj. euroa.

Vuoden 2024 tilinpäätös päätyi -58,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -61,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 56,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 7,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 319,8 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 18,1 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen sekä Kaupunkistrategian ja johdon toimialoilla suurimmat toimintatuottojen ylitykset liittyivät valtion maksamiin pakolaiskorvauksiin sekä valtion myöntämiin tai välittämiin tukiin. Kaupunkiympäristön toimialalla suurimmat ylitykset liittyivät maanmyyntivoittoihin, maanvuokraustuloihin ja sopimuskorvauksiin, jotka toteutuivat parempina kuin muutetussa talousarviossa, mutta selvästi heikompina kuin alkuperäisessä talousarviossa. Kaupunkiympäristön toimialalle tehty talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikysynnästä, erityisesti asuntorakentamisessa. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset, maanmyyntivoitot ja Varikon vuokratuotot toteutuivat muutettua talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,9 milj. vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 073,5 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,1 milj. eurolla. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut nousivat 46,8 milj. euroa eli 4,6 prosenttia. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion. Henkilöstökulut alittuivat kaikilla toimialoilla, yhteensä 6,4 milj. eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 7,5 milj. eurolla. Ne alittuivat kaupunkistrategian ja johdon toimialalla erityisesti ICT-palveluiden osalta ja kaupunkiympäristön toimialalla Helsingin seudun liikenteen HSL maksujen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot ylittivät talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla.

Toimintakulut sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Vuoden 2024 verotulot alittivat talousarvion 26,8 milj. eurolla ja valtionosuudet 2,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 93,8 prosenttia, yhteisöveron toteuma 86,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 98,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) laski 6,6 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuoden 2023 verotulot olivat kertaluonteisesti poikkeuksellisen korkeat. Tämä johtuu uudistukseen liittyvistä ns. verohännistä, joita vuonna 2023 saatiin noin 59 milj. eurolla. Myös valtionosuustuloihin hyvinvointialueuudistus vaikutti negatiivisesti, hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuudet leikattiin kuntien valtionosuuksista. Verotuloihin ja valtionosuuksiin ei tehty lisätalousarviota vuoden 2024 aikana. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöveron tuotto 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Valtionosuuset alittivat talousarvion 2,9 milj. eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat vuonna 2024 yhteensä 11,0 milj. euroa positiivisena, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Korkotaso on jonkin verran laskenut vuoden 2023 erittäin nopean ja korkean nousun jälkeen ja talousarviossa arvioitu 24,6 milj. euron korkokulu alittui 1,6 milj. eurolla toteuman ollessa 23,0 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta uusiin lainoihin korkosuojauksia ei tehty korkealla olevan korkotason vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 12,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 1,7 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla, joten korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,8 milj. euroa positiivinen suhteessa talousarvioon. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on myös positiivinen 2,2 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 noin 114,2 milj. euroa. Ne toteutuivat 98,6-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostui 58,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Kyseisille hankinnoille oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi koneet ja laitteet toimitettiin vasta vuoden 2024 puolella. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 3,0 milj. euroa ja määräraha-arvioksi 199,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuden osalta talousarviomenot alittuivat 8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 6,1 milj. eurolla. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 1,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 1,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 4,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu syntyvän lainkaan. Kiinteän omaisuuden tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ja myös aineettomaan omaisuuteen syntyi tuloylitystä 0,3 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden tulot puolestaan alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla johtuen Vantaan ratikan tulojen ajoituksesta. Valtion kanssa solmittavan MAL-sopimuksen allekirjoitus venyi niin pitkälle, että valtion osuus ratikan kustannuksista ei ehtinyt valtion lisätalousarvioon vuodelle 2024. Vuoden 2024 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 144,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 51,5 milj. eurolla.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla. Ulkoinen lainasalkku kasvoi 69,7 milj. euroa noin 861 milj. euroon vuoden 2024 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2024 talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella arvioitiin nettolainanlisäykseksi 89,7 milj. euroa.

Vuoden 2024 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 45 kappaletta. Tavoitteista 11 toteutui täysin, 28 osittain ja 6 ei lainkaan.

Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023. Maankäytön nettotulot olivat noin 15,9 milj. euroa (2023: n. 16,4 milj. euroa). Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl (v. 2023: 3115). Pientaloasuntoja valmistui 178 kpl (v. 2023 452).

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 (noin 25 %). Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti (lähes 30 %). Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, (11 %), mutta eivät ole tavoitteessa (25 % laskua 2020–2023).

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta nousijamäärän ollessa 146 406 nousua/arkipäivä (v. 2023: 133 218). Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla. Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee. Keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoontuneet vuoden aikana kolmesti.

Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 prosentin tavoite on saavutettu.

Vantaan 50 -juhlavuoden tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024–25 vuodenvaihteessa 41,9 prosenttia. Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2023 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden lopussa oli 6539 (2023: 5049). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 3978 (2023: 3580) ja vieraskielisten työttömien määrä 8240 (2023: 7232).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): Tavoitteena oli, että tulokset ovat parantuneet neljä prosenttiyksikköä lähtötasosta. Lukuseulan tulokset olivat laskeneet 2. luokan osalta, mutta parantuneet 7.luokkalaisilla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %).

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (6,02 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (0,97 %) puolestaan vähenivät.

Tuleva kehitys

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2025 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Kunta-alan palkkaratkaisu voi toteutuessaan tuoda kaupungille lisäkustannuksia jo vuodelle 2025.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana tulevan uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Rakennetarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään ja toteutetaan. Myös investointeja on määrä tarkastella. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä 1.1.2027 alkaen. Tällä voi olla huomattavia kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
1. esittää kaupunginvaltuustolle, että
   a) Kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
   b) Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
   c) Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään sekä
2. todeta että, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,
3. valtuuttaa talouspalvelut tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja
4. allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki seuraavat muutokset liitteeseen:

s. 1 kaupunginjohtajan katsaus, toiseksi viimeinen kappale:
“Vantaan kaupungin vuoden ~~2023~~ *2024* tilinpäätös osoittaa 61,3 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 149,6 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 147,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 58,8 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 40. Vuonna ~~2023~~ *2024* kaupungin ulkoinen lainakanta kasvoi 70 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 861 milj. Euroa."

s. 104 lisättiin puuttunut sitova tavoite nro 12.1: Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024, kh 24.3.2025

Täytäntöönpano: talouspalvelut,
lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Pekka Timonen, 09 839 11, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2024

Kaupunginhallitus 24.3.2025

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS 1

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA 1
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus 1
1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto 3
1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys 7
1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys 9
1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö 27
1.1.6 Ympäristöasiat 30
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat 33
1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 34
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ 41
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS 47
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 47
1.3.2 Toiminnan rahoitus 49
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET 51
1.5 KOKONAISTULOT JA MENOT 56
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS 58
1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt 58
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus 59
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 60
1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen 61
1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 77
1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä 80
1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 80
1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 82
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY 86

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 87

2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 87
2.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN 114
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen 114
2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024 173
2.2.3 Investointien toteutuminen 175
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen 183
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 184

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 185

3.1 VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 185
3.2 VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA 186
3.3 VANTAAN KAUPUNGIN TASE 187
3.4 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA 189
3.5 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA 190
3.6 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE 191

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 193

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 193
4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 193
4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 195
4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT 198
4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 203
4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 203
4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 208
4.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT 212
4.5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT 219

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET 223

5.1 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET 223
5.1.1 Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat 223
5.1.2 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat 225
5.2 RAHASTOJEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN 226
5.3 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT 228

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET 230

6.1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ 230
6.2 LUETTELO TOSITELAJEISTA 231
6.3 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT 232

7 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 234

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuonna 2024 Suomen ja euroalueen inflaatio on hidastunut voimakkaasti, joka on mahdollistanut korkojen laskun. Tästä huolimatta Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta ja Suomen BKT laski VM:n ennusteen mukaan 0,3 prosenttia vuonna 2024. Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä, joka kiihtyi erityisesti vuoden 2024 loppupuolella. Suomen pankin talousennusteen mukaan talous kääntyy hitaasti kasvuun vuonna 2025, vaikka työttömyyden ennustetaan vielä heikkenevän. Ennusteeseen kohdistuu paljon epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä.

Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2024 noin 1,1 miljardia euroa positiivinen. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, yhtiöittämisiä ja omaisuuden myyntejä, jotka paransivat tulosta 0,3 miljardia euroa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous alijäämäinen -0,5 miljardia euroa. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 3,3 prosenttia ja yhteisöverotulot 14 prosenttia. Laskuun vaikuttivat hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistuminen sekä yleinen taloussuhdanne. Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,7 prosenttia kiinteistöveroprosenttien lakisääteisten alarajojen noston takia. Valtionosuudet laskivat 6,6 prosenttia lopullisten sote-siirtolaskelmien tarkennuttua. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 20,6 mrd. euroa.

Kaupungin maanmyyntitulot sekä kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myynnin tulokertymät kehittyivät vaimeasti heikon markkinatilanteen vuoksi. Taustalla on asuntokysynnän vähäisyys ja asuntorakentamisen lähes täydellinen seisahtuminen. Kaupungin toimintakuluja kasvattivat ennakoitua enemmän erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstön vuokrauksen kustannusten sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden korkea taso. Toimintakuluihin kirjattiin myös kertaluonteisia negatiivisia eriä.

Kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 edelliseen vuoteen nähden yli 8 prosenttia. Verotulojen lasku johtuu pääosin hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistumisesta, mutta myös yleisellä taloussuhdanteella oli merkittävää vaikutusta. Kaupungin saamat verotulotilitykset heikkenivät vuoden 2023 syksyn ennusteista peräti 27 miljoonaa euroa. Asuntorakentamisen heikko suhdannetilanne vaikutti erityisesti Vantaan verotulokehitykseen niin kunnallisverojen kuin yhteisöverojenkin kautta.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa 61,3 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 149,6 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 147,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 58,8 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 40. Vuonna 2024 kaupungin ulkoinen lainakanta kasvoi 70 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 861 milj. euroa.

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin väkiluku ylitti 250 000 asukkaan rajan. Kasvutahti hidastui hieman edellisestä vuodesta, mutta vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi silti noin 4 000 hengellä erityisesti maahanmuuton myötä. Maan sisäinen muuttoliike oli Vantaan kannalta edelleen negatiivinen, mutta edellistä vuotta selvästi vähemmän. Työttömyys heikkeni erityisesti loppuvuodesta ja oli vuoden lopussa 1,1 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeammalla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan koko vuoden. Uusia asuntoja valmistui noin 1000, joka on alle kolmasosa edellisten vuosien tasosta. Aloitettujen asuntojen määrä pysyi edelleen pohjalukemissa ja oli ainoastaan 400. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntotuotannon määrät eivät Vantaalla merkittävästi nouse parin seuraavan vuoden aikana.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi Helsingin seudun 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–2035. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikka on kaupungin historian suurin investointi. Hankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssisopimukset, jonka jälkeen alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapalvelut, elinvoimapalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin pääkaupunkiseudun tasoisesti. Vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti vuoden 2025 alussa.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä vuoden 2027 alussa. Tällä voi olla huomattavia kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava pitkäjänteisesti seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Tarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään ja toteutetaan. Myös investointien valmistelua ja kokonaisuutta käydään läpi. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Pekka Timonen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Lindtman Antti
Räsänen Minna
Sainio Jari
Sodhi Ranbir
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Perussuomalaiset

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Vihreä liitto

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vasemmistoliitto

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Suomen Keskusta

Luokkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Liike Nyt

Nummela Nina
Vacker Marjo

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Muut

Dehghan Milad

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja	Tahvanainen Säde (SDP)
I varapuheenjohtaja	Kaira Lauri (Kok.)
II varapuheenjohtaja	Aidanjuuri Tanja (PS)

Kaupunginhallitus

Kansallinen kokoomus

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Raja-aho Maarit

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Perussuomalaiset

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Vihreä liitto

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Suomen Kristillisdemokraatit

Tuomela Tiina

Vasemmistoliitto

Karinen Ville

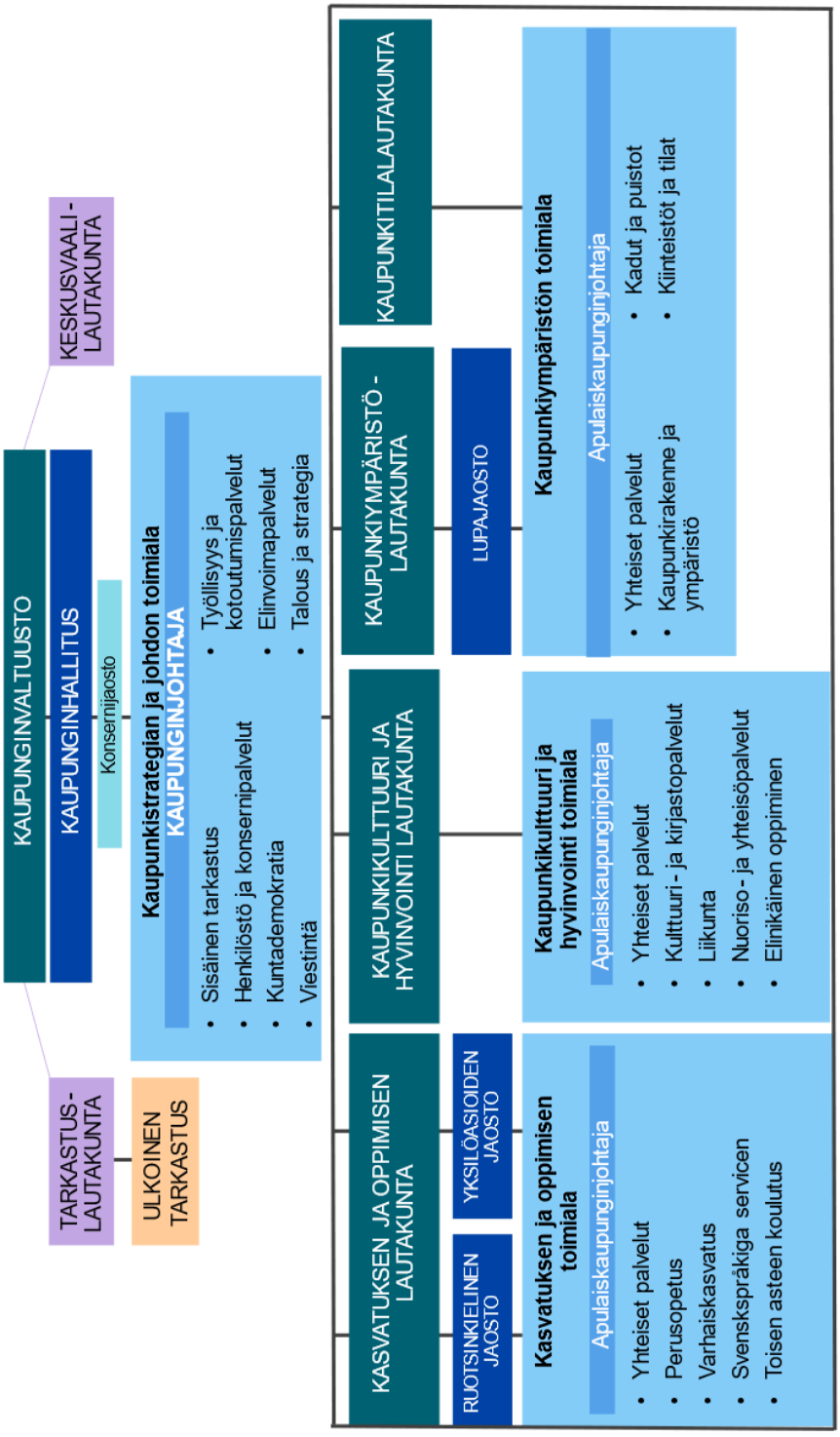
Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Rokkanen Sakari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Kaukola Ulla (SDP)
II varapuheenjohtaja	Niikko Mika (PS)

Esittelijä (31.12.2024)
Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Tilivelvolliset (31.12.2024)
Kaupunginjohtaja Pekka Timonen
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske
Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2024

1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta vuonna 2024. Vuoden kolmannella neljänneksellä kasvua kertyi verrattuna vuoden takaiseen, mutta vain 0,3 prosenttia. Valtiovarainministeriö ennustaa koko vuodelle 2024 BKT:n 0,3 prosentin laskua.

Viime vuosina nopeasti kasvanut inflaatio on nyt hidastunut. Joulukuussa Suomen inflaatio oli vain 0,7 prosenttia. Samaan aikaan euroalueen inflaatio oli 2,4 prosenttia. Hidastuva inflaatio on mahdollistanut korkojen laskun. Vuoden 2024 tammikuussa 12 kk euribor oli 3,6 prosenttia. Tammikuuhun 2025 mennessä 12 kk euribor oli laskenut noin 2,5 prosenttiin, laskua on ollut yli prosenttiyksikön. Euroalueen inflaation ennustetaan lähestyvän 2 prosentin tasoa eli EKP:n tavoiteinflaatiota. Tämä tukisi korkotason asettumista vielä alhaisemmalle tasolle ja osaltaan loisi edellytyksiä sille, että investoinnit ja rakentaminen jälleen kääntyisivät kasvuun.

Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä. Työttömyyden trendiluku oli vuoden 2024 tammikuussa 7,8 prosenttia. Joulukuuhun mennessä se oli kohonnut 8,9 prosenttiin. Työttömyyden trendi oli sama myös marraskuussa. On liian aikaista kuitenkin sanoa, onko työttömyyden nousu pysähtynyt kokonaan. Konkurssien määrää seuraamalla vaikuttaisi, että pahin saattaa olla ohi. Konkurssien liukuva vuosisumma oli vuoden 2024 tammikuussa 3 306 ja joulukuussa 3 484 yritystä. Korkeimmillaan liukuva vuosisumma oli kuitenkin lokakuussa, jolloin se oli 3 521.

Talouden taantuma näkyy koko Uudellamaalla. Joulukuun lopussa 2024 Uudellamaalla oli 196 510 työtöntä työnhakijaa. Työttömien kokonaismäärä nousi 10,4 prosenttiin vuodentakaisesta. Nousu on ollut nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin. Uudenmaan työttömyysaste oli 11,7 prosenttia joululuussa 2024.

Suomen pankin talousennuste lupaa hitaasti käynnistyvää talouskasvua. Vuodelle 2025 ennustetaan 0,8 prosentin kasvua ja vuodelle 2026 jo 1,8 prosentin kasvua. Merkittävää kuitenkin on, että Suomen pankin ennusteessa työttömyyden odotetaan kasvavan vielä 2025.

Kokonaisuudessaan Suomen pankki korostaa ennusteen epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä. Ukrainan sota jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä. Yhdysvallat ovat Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita, joten mahdolliset tullien nostot häiritsisivät Suomen talouden elpymistä. Pelkkä mahdollisuuskin kauppasodasta voi lisätä epävarmuutta ja hidastaa esimerkiksi investointeja.

Suomeen on samaan aikaan kuitenkin suunnitteilla huomattava määrä mm. konesali- ja vihreän siirtymän investointeja. Edellä mainitut epävarmuustekijät osaltaan tulevat vaikuttamaan siihen, toteutuvatko nämä investoinnit käytännössä.

Julkinen talous

Suomen valtion talous on syvästi alijäämäinen. Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 4,2 prosenttia vuonna 2024. Vuodelle 2025 alijäämän ennustetaan laskevan 3,5 prosenttiin. Suomen Pankki ennustaa alijäämän laskevan alle 3 prosenttiin vasta vuonna 2027. Alijäämän määrä riippuu luonnollisesti myös siitä, miten Suomen talouskasvu käynnistyy tulevina vuosina. Julkisen talouden haasteisiin ei kuitenkaan ole tulossa suuria helpotuksia lähivuosina. Valtio on ryhtynyt sopeutustoimiin alijäämän kuromiseksi umpeen. Lyhyellä aikavälillä sopeutustoimet voivat kuitenkin hidastaa elpymistä.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,1 miljardia euroa positiivinen vuonna 2024. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, kuten energiayhtiöiden osuuksien myyntiä sekä yhtiöittämistä, jotka paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulot alenivat noin 500 miljoonalla eurolla vuoteen 2023 nähden muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 80 kunnassa, kun se vuonna 2023 oli negatiivinen 49 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta kasvoi noin 720 miljoonalla eurolla ja oli vuoden 2024 lopussa noin 20,6 miljardia euroa. Kuntaliiton ja VM:n ennusteiden mukaan kuntatalouden kehitys on heikentymässä ja vuoteen 2028 mennessä kuntien lainakannan ennustetaan kasvavan 26,8 miljardiin euroon.

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

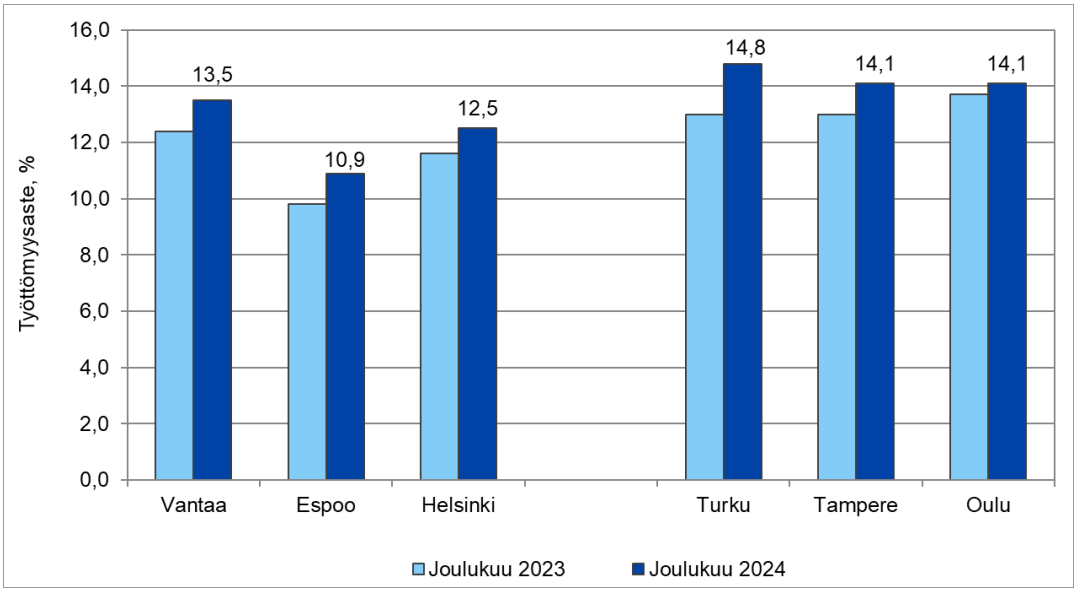
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Uudellamaalla asui vuoden 2024 lopussa 1 783 165 henkilöä. Alueen väestönkasvu oli Suomen maakunnista määrällisesti suurinta. Vuoden 2024 aikana Uudenmaan väestö kasvoi yhteensä noin 23 600 henkilöllä. Myös suhteellisesti alueen kasvu oli muita maakuntia nopeampaa. Väestönlisäys koko maassa oli 0,6 prosenttia, kun Uudellamaalla se oli 1,3 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvoi Pirkanmaa (6 200 henkilöä, 1,2 prosenttia) ja Varsinais-Suomi (4 000 henkilöä, 0,8 prosenttia).

Ennakkotietojen mukaan Uusimaa sai vuonna 2024 kotimaan muuttoliikkeen kautta noin 5 500 uutta asukasta, joka toteutuessaan olisi 2 000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2023. Vaikka ulkomailta saatu muuttovoitto oli noin 6 000 henkilöä pienempi kuin vuonna 2023, sai Uusimaa noin 16 200 uutta asukasta ulkomaan muuttoliikkeen kautta vuonna 2024. Alueen muuttovoitto oli kokonaisuudessaan (21 700 henkilöä) selvästi muita maakuntia suurempi. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa saivat Pirkanmaa (7 300 henkilöä) ja Varsinais-Suomi (5 600 henkilöä).

Työttömyys on lisääntynyt Uudellamaalla. Joulukuusta 2023 joulukuuhun 2024 työttömyysaste on noussut alueella 10,8 prosentista 11,7 prosenttiin. Joulukuussa 2024 alueen matalin työttömyysaste oli Inkoossa (5,4 %), ja korkein Karkkilassa ja Vantaalla (molemmissa 13,5 %). Työttömyysasteen kasvu vuoden aikana oli suurinta Kauniaisissa (+1,5 prosenttiyksikköä) ja työttömyys laski eniten Inkoossa, jossa laskua oli -0,9 prosenttiyksikköä.

Työttömyyden nousu näkyy myös maan kuudessa suurimmassa kaupungissa, joissa jokaisessa työttömyys on kasvanut vuodesta 2023. Joulukuussa 2024 matalin työttömyysaste oli Espoossa (10,9 %) ja korkein Turussa (14,8 %). Vuoden aikana työttömyysasteen kasvu oli suurinta Turussa (+1,8 prosenttiyksikköä) ja pienintä Oulussa (+0,4 prosenttiyksikköä). Kuudessa suurimmassa kaupungissa sekä alle 25-vuotiaita työttömiä että pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2024 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Kuvio 1: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa 2023 ja 2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

Vantaan väestö kasvoi 4 000 asukkaalla

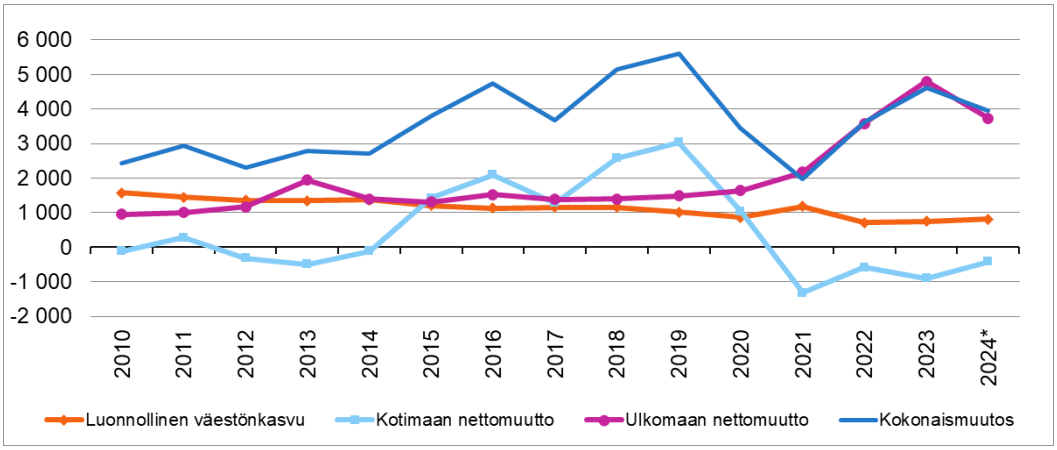
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli 251 405 vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi 3 960 asukkaalla (1,6 %), joka toteutuessaan olisi 660 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vaikka väestönkasvu jäi edellisestä vuodesta, nousi se korkeammalle tasolle kuin vuosina 2020–2022. Vantaa on Suomen neljänneksi suurin kaupunki ja eroa kolmantena olevaan Tampereeseen oli noin 9 000 asukasta.

Kasvun taustalla on edelleen maahanmuutto, josta Vantaa sai ennakkotietojen perusteella muuttovoittoa 3 700 henkilöä. Toteutuessaan tämä olisi Vantaan toiseksi suurin muuttovoitto ulkomailta. Melko kauaksi jäädään kuitenkin ennätysvuodesta 2023, jolloin ulkomaan muuttovoitto kohosi 4 800 henkeen.

Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 420 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Vaikka kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi 420 hengen verran, oli se vähemmän kuin kolmena edellisenä vuotena. Verrattuna vuoteen 2023, kotimaan muuttotappio oli puolet pienempi.

Vantaalla syntyi vuonna 2024 hieman alle 2 500 lasta ja kuolleita oli lähes 1 700 henkeä. Vaikka luonnollinen väestönkasvu nousi hieman korkeammalle tasolle kuin vuosina 2022–2023, jäi se silti alhaiseksi (+815).

Kuvio 2: Vantaan väestönmuutokset vuosina 2010–2024* (2024* on ennakkotieto)

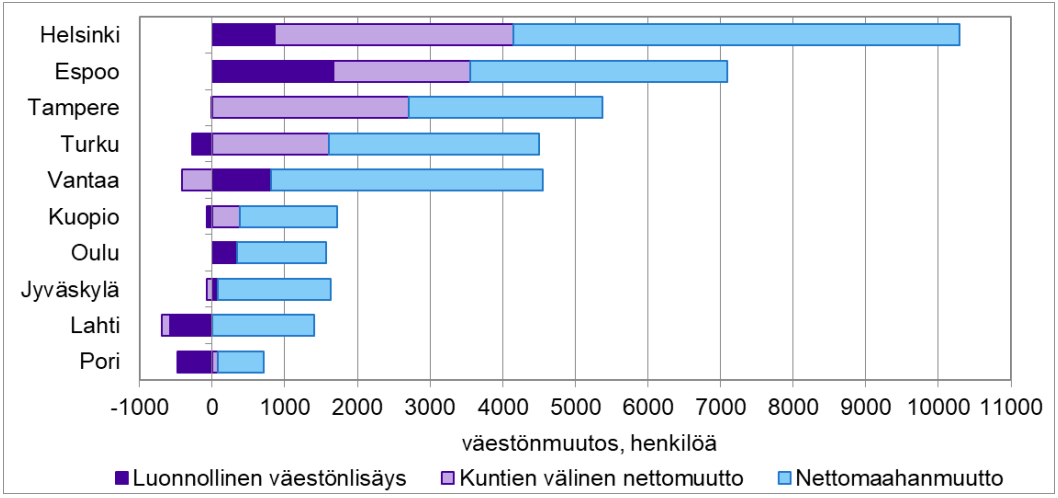

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Kymmenestä suurimmasta kaupungista väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan eniten Helsingissä, 10 100 asukkaalla. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Espoossa (7 000), Tampereella (5 300), Turussa (4 200) ja Vantaalla (4 000). Ainoastaan Helsinki, Espoo ja Oulu saivat kasvua kaikilla väestönkehityksen osa-alueilla, joita ovat luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto sekä nettomaahanmuutto.

Kaikista Suomen kunnista kotimaan muuttoliike oli eniten miinuksella Lappeenrannassa (-685), mutta Kajaani ja Vantaa eivät jääneet kovin kauaksi tästä yli 400 hengen muuttotappiollaan. Kymmenestä suurimmasta kaupungista ainoastaan Vantaa, Lahti ja Jyväskylä menettivät väestöään muualle Suomeen. Maahanmuutto puolestaan kasvatti kaikkien suurten kaupunkien väestöä.

Kuvio 3: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa vuonna 2024*

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Yritystalous supistui

Koko Vantaan kaupungin alueella kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 6,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 2,5 prosenttia ja kolmannella 0,3 prosenttia vuotta aiemmasta.

Vuositasolla Vantaan alueen liikevaihdosta arviolta vajaat puolet koostuu tukku- ja vähittäiskaupan alan yritysten tuottamasta liikevaihdosta. Muiden palveluiden alalla toimivien yritysten tuottaman liikevaihdon osuus on vajaat kolmasosa kokonaisuudesta. Teollisuuden alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus tuotetusta liikevaihdosta on noin vajaat seitsemäsosa ja rakentamisen alan noin yhdestoistaosa. Liikevaihdossa muiden palveluiden suhteellinen merkitys on Vantaalla viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Kaupan suhteellinen merkitys on taas selvästi samanaikaisesti pienentynyt. Teollisuuden suhteellinen merkitys on pysynyt viime vuosina samansuuruisena, kun taas rakentamisen merkitys on hieman laskenut.

Palkkasumman toimialoittainen rakenne eroaa hieman. Palkkasummalla tarkoitetaan taloudessa tai jollain sen sektorilla maksettujen palkkojen yhteissummaa. Tukku- ja vähittäiskaupan alan yritykset maksavat noin viidenneksen koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Muiden palvelualan yritysten maksaman palkkasumman osuus on vajaat kaksi viidesosaa kokonaisuudesta. Teollisuuden osuus on arviolta 14 ja rakentamisen 11 prosenttia koko alueella maksetusta palkkasummasta. Muilla tässä luokittelemattomilla toimialoilla on noin 17 prosentin osuus koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Tähän kuuluvat mm. julkinen hallinto ja koulutus.

Palkkasumman osalta muiden palveluiden suhteellinen merkitys on viime vuosina Vantaan alueella tasaisesti vahvistunut, kun taas teollisuuden, rakentamisen ja kaupan merkitys palkkasumman maksajana on suhteellisesti samanaikaisesti hieman pienentynyt.

On huomioitavaa, että edellä esitetyt arviot eri toimialojen liikevaihdon ja palkkasumman osuuksista kokonaisuudesta ovat arvioita. Perusvuoden 2021 eurosummat ovat vuositasolla lopulliset, mutta tätä uudemmille vuosille summat ovat estimaatteja ja päivittyvät kun perusvuotta päivitetään. Tässä käytetyt estimaatit on saatu arvioitua aikavälin 10/2023–09/2024 vuosisummasta.

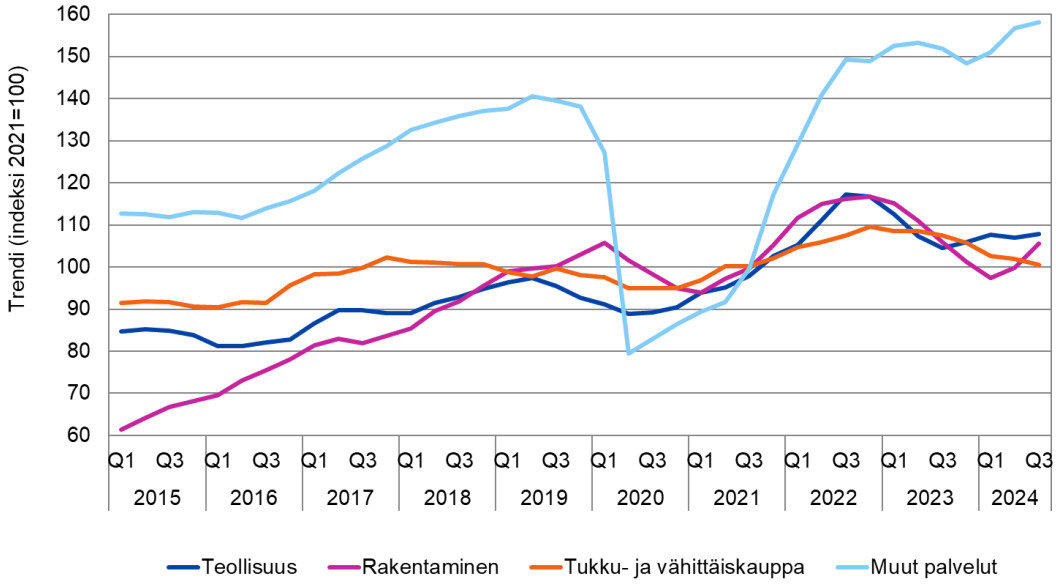
Toimialoittain tarkasteltuna Vantaalla muiden palveluiden alan yritysten liikevaihto kasvoi 2,1 prosenttia vuoden 2024 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana verrattuna vastaavaan aikaväliin edellisenä vuotena. Vantaan alueen muiden palveluiden alan liikevaihdon kasvu voi jatkua vielä hyvinkin vuoden 2024 lopulle ja vuodenvaihteen yli jopa vuodelle 2025. Tätä indikoisi mm. Vantaalle suuntautuneiden kotimaisten ja ulkomaisten yöpymisten määrän selvä kasvu vuoden 2024 lopulle tultaessa verrattaessa yöpymisiä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Tätä selittänee osittain se, että Helsinki-Vantaan kautta saapuneiden ja lähtevien matkustajien yhteismäärä oli myös vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä selvästi suurempi kuin edellisenä vuotena samana ajanjaksona.

Teollisuuden alan yritysten tuottama liikevaihto oli kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana samaa tasoa kuin edellisenä vuotena samalla aikavälillä. Suurin pudotus oli kyseisellä aikavälillä rakentamisessa, jossa liikevaihto väheni yli kahdeksan prosenttia verrattuna edelliseen vuoden vastaavaan aikaväliin. Tähän on myötävaikuttanut se, että vuoden 2024 kuluessa varsinkin asuntorakentaminen pysähtyi Vantaalla ja myös Suomessa lähes täysin. Myös muu kuin asuntorakentaminen hiipui Vantaalla vuoden 2024 lopulle tultaessa. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla liikevaihdon tiputus oli yli kuusi prosenttia. Tähän on vaikuttanut mm. kuluttajien heikko luottamus kansakunnan talouden tulevaan tilaan. Tällöin on mm. kestokulutushyödykkeiden ostopäätöksiä on siirretty usein tulevaisuuteen.

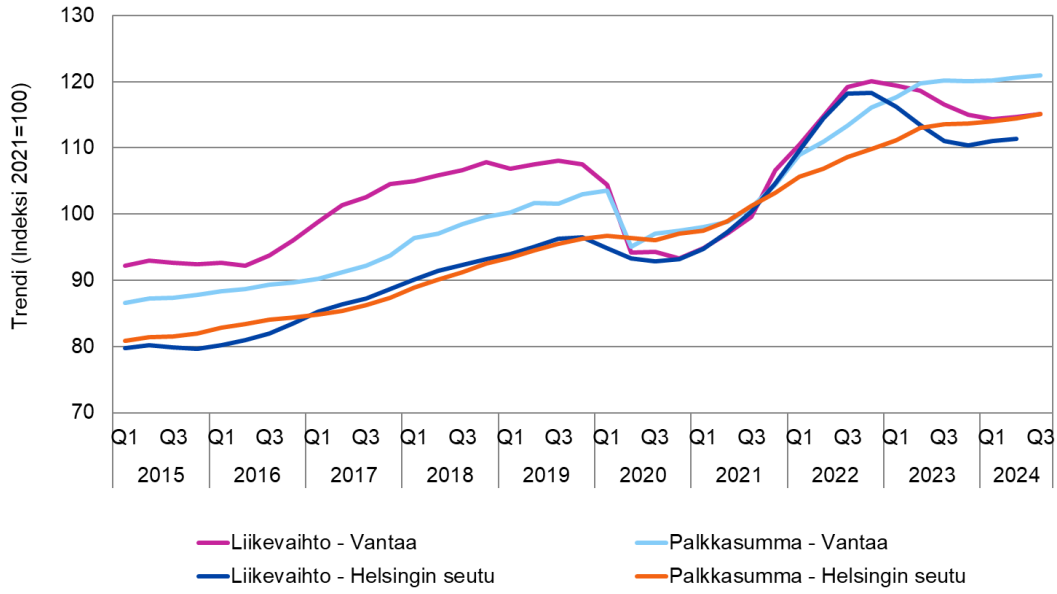
Helsingin seudulla liikevaihto laski -3,4 prosenttia jo vuonna 2023. Vuoden 2024 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihto väheni -2,6 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Vantaalla kaikkien toimialojen palkkasumma kasvoi 6,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma kasvoi 1,8 prosenttia, toisella 0,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 1,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Helsingin seudulla oli vuonna 2023 palkkasumman kasvu hieman alempi 4,8 prosenttia. Vuoden 2024 ensimmäisen neljänneksen aikana oli palkkasumman kasvu Helsingin seudulla hieman ripeämpi 2,7 prosenttia kuin Vantaalla ja toisella ja kolmannella neljänneksellä taas samaa tasoa eli 0,9 ja 1,4 prosenttia.

Kuvio 4: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuosina 2015–2024 (2021=100)

Kuvio 5: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2015–2024 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.12.2024

Vantaalla työttömyys on kasvanut ja avoimet työpaikat vähentyneet

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan työllisten määrä kasvaa Suomessa vuonna 2025, mutta heikon suhdannetilanteen takia työllisyysaste kääntyisi nousuun hieman myöhemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden ennakoidaan kasvavan vuoteen 2026 saakka.

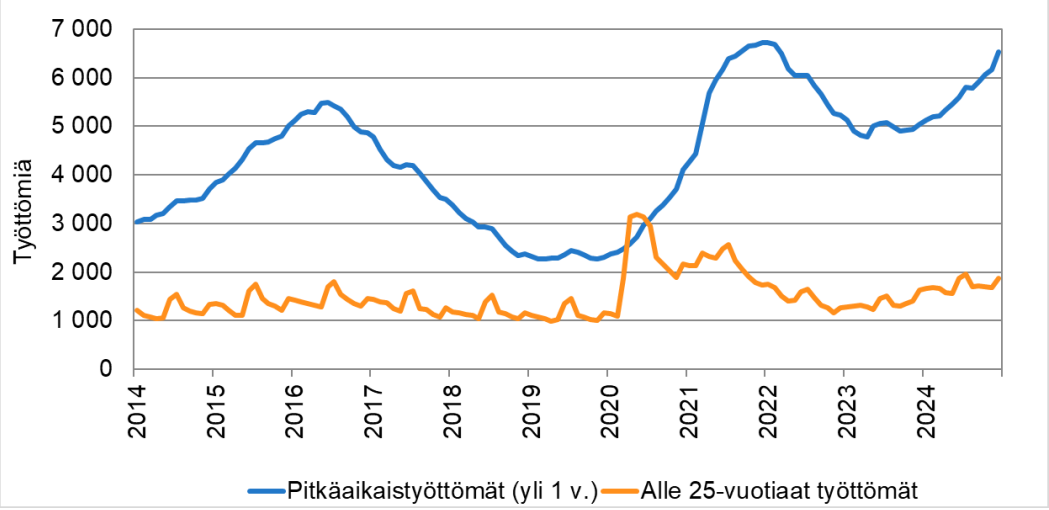
Joulukuussa 2024 Vantaalla oli 17 800 työtöntä ja työttömyysaste oli 13,5 prosenttia. Työttömyys nousee aina loppuvuodesta, mutta työttömien korkea määrä ei johdu pelkästään kausivaihtelusta. Tätä enemmän työttömiä oli viimeksi vuoden 2021 kesällä. Vantaan työttömyysaste ei ole ollut 2020-luvulla missään vaiheessa lähellekään koronaa edeltävää tasoa, alle yhdeksää prosenttia. Toistaiseksi pienin lukema pandemian jälkeen oli toukokuussa 2023, jolloin Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia.

Työttömiä miehiä oli peräti 2 600 enemmän kuin työttömiä naisia joulukuussa 2024. Tämä oli yksi suurimmista sukupuolten välisistä eroista vuodesta 2006 lähtien. Kielen mukaan tarkasteltuna Vantaan työttömistä 53 prosenttia oli suomenkielisiä, 46 prosenttia vieraskielisiä ja yksi prosentti ruotsinkielisiä.

Koronakriisin jälkeen pitkäaikaistyöttömien määrä oli alhaisimmillaan keväällä 2023, 4 800 henkilöä. Pienen suvantovaiheen jälkeen tilanne jälleen heikkeni ja vuoden 2023 lokakuusta lähtien pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut (lukuun ottamatta elokuuta 2024). Vuoden 2024 joulukuussa Vantaalla oli 6 500 pitkäaikaistyötöntä, joka oli yli 2,5 kertaa enemmän kuin ennen koronaa.

Alle 25-vuotiaita työttömiä oli lähes 1 900 joulukuussa 2024. Nuorten työttömyys kääntyy tyypillisesti nousuun joulukuussa, mutta tällä kertaa kausivaihtelu ei ole ainoa selittävä tekijä korkealle työttömyysluvulle. Vuoden 2024 jokaisena kuukautena alle 25-vuotiaita työttömiä oli enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

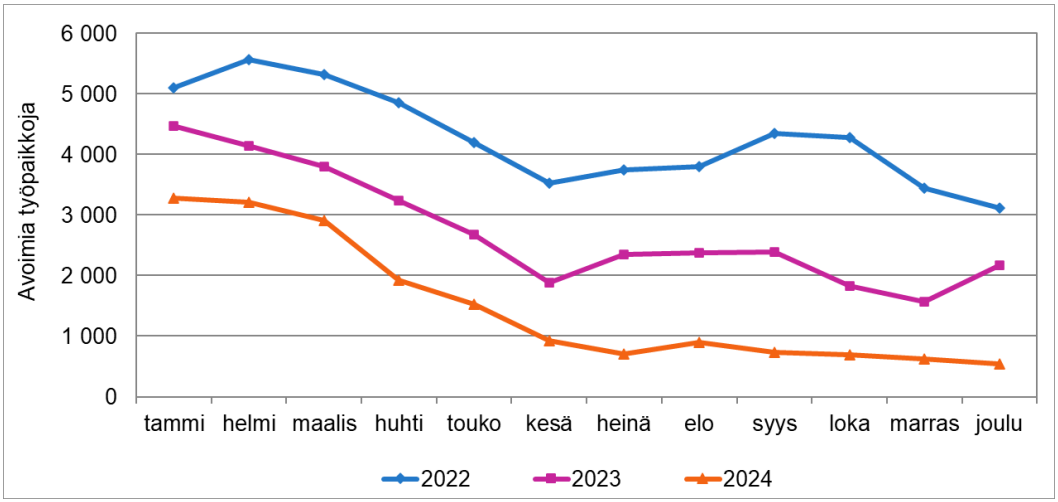
Kuvio 6: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Työpaikkoja oli joulukuussa 2024 avoinna ennätyksellisen vähän, ainoastaan 545 paikkaa. Tämä oli alhaisin lukema koko aikasarjalla, joka alkaa vuoden 2006 tammikuusta. Tilanne on ollut jo pidempään heikko, sillä seitsemän kuukauden ajan Vantaalla on ollut avoimia työpaikkoja alle tuhat per kuukausi. Laskusuhdanne on kestänyt tätäkin pidempään, sillä jokaisena kuukautena vuonna 2023 tai 2024 avoimia työpaikkoja ollut vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukausittain vuosina 2022–2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Rakentaminen lähes pysähtynyt Vantaalla

Vuonna 2024 Vantaalla valmistui 975 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä romahti. Vielä edellisenä vuotena asuntoja valmistui 3 167. Tämän vuosikymmenen alkuvuosina 2020–2023 valmistui keskimäärin 3 116 asuntoa per vuosi.

Vuonna 2024 aloitettiin rakentaa uusia asuntoja ainoastaan 395. Edellisenä vuotena aloituksia oli hieman enemmän eli 612. Vielä vuosina 2020–2022 oli aloituksia keskimäärin 2 832 per vuosi. Asuntorakentamisen aloituksia on vähentänyt se, että Vantaalla on asuntomarkkinoilla tarjolla paljon uusia asuntoja, jotka eivät ole menneet kaupaksi.

Asuntokaupan heikko markkinatilanne on vallinnut jo vuodet 2023–2024. Pientä valoa on tunnelin päässä näkyvissä. Helsingissä on jo hieman noustu kuilun pohjalta uusien asuntojen myyntimäärissä vuoden 2024 lopulla. Yleensä uusien asuntojen myyntimäärän kasvu naapurikunnassa on myös vilkastuttanut uusien asuntojen kauppaa Vantaalla. Tämä jää Vantaalla nähtäväksi vuoden 2025 alkupuolella.

Korkojen viime aikojen laskulla ja rakennuskustannusten kasvun voimakkaalla hidastumisella on elvyttävä vaikutus rakennustoimintaan. Sijoittajapuolella Vantaalla voi uusien asuntojen kaupan kasvua hidastaa se, että vanhojen asuntojen hinnasta on sulanut viimeisen vuoden aikana noin neljä prosenttia ja kolmen viimeisen vuoden aikana jopa 15 prosenttia. Edellä mainittu vaikuttaa varsinkin uusien kerrostalojen yksiöiden ja kaksioiden markkinoilla, joilla perinteisesti menneinä vuosia on valtaosa ostetuista asunnoista mennyt institutionaalisten ja yksityishenkilöistä muodostuvien sijoitustahojen omistukseen.

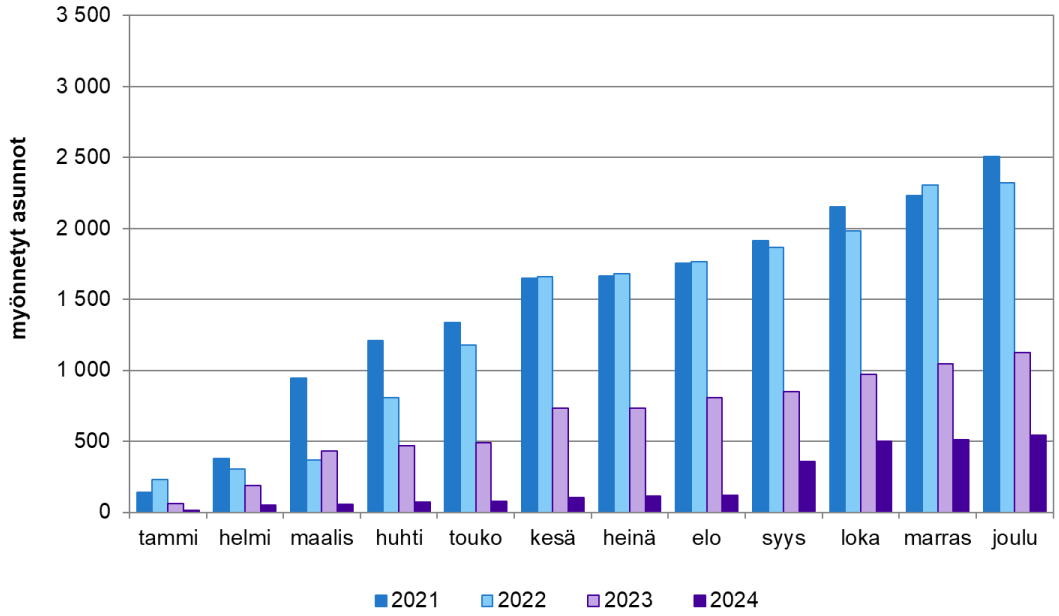
Uusienkin kerrostaloasuntojen hinnat alenivat vuonna 2024 koko pääkaupunkiseudulla 5,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vantaan osuus myydystä uusien asuntojen kokonaismäärästä oli 17,8 prosenttia. Kuitenkin on muistettava, että uusien kerrostaloasuntojen myyty kokonaismäärä oli viime vuonna PK-seudulla todella alhainen eli markkinat olivat ohuet. Viime vuonna myytiin uusia kerrostaloasuntoja PK-seudulla reilut 600 kappaletta, josta Vantaan osuus oli reilut 110. Vielä vuonna 2022 myytiin PK-seudulla yli 1 400 asuntoa, josta Vantaankin osuus oli lähes 340 asuntoa. Erityisen vilkasta oli uusien asuntojen markkinoilla vuonna 2021, jolloin PK-seudulla yli 4 000 asuntoa löysi uuden omistajansa, joista Vantaalla yli 600.

Myös vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat per neliö ovat pysyneet Vantaalla jo lähes kaksi vuotta samalla tasolla, vaikka kustannuspuolella vuokranantajien kulut ovat nousseet selvästi. Tämäkin on

heikentänyt asuntojen sijoittajakysyntää. Vuokra-asuntojen kysynnän pienenemisen näkee varsinkin yksiöiden uusien vuokrasuhteiden kohdalla. Näiden vuokrat ovat alentuneet viimeisen kahden vuoden aikana yli euron per neliö.

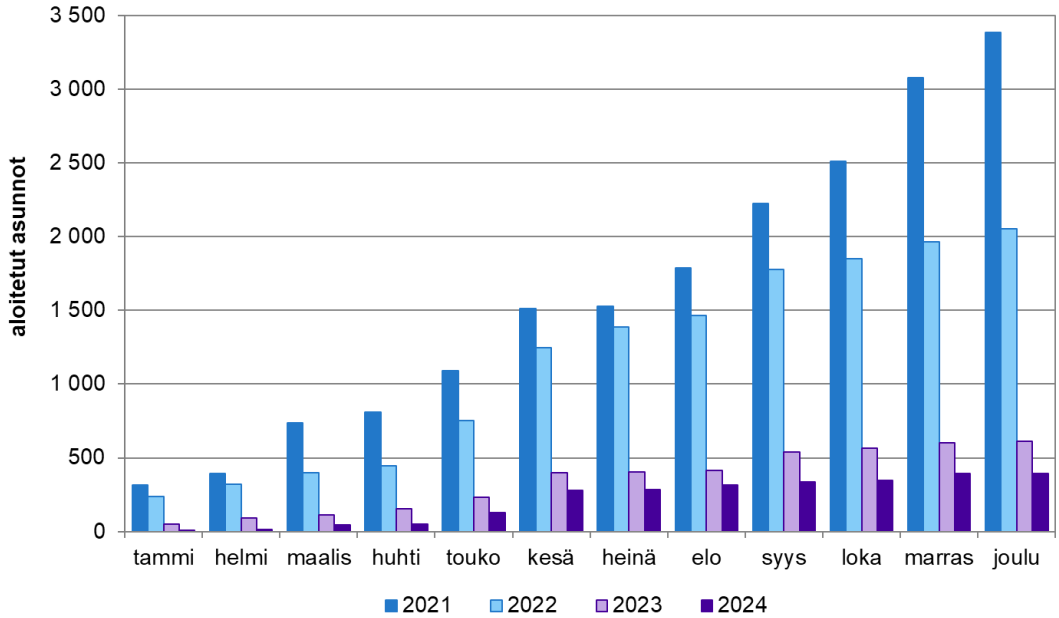
Asuntorakentamislupia myönnettiin vuonna 2024 vain 542. Vuotta aiemmin oli vastaava luku 1 124. Vielä vuosina 2020–2022 myönnettiin lupia asuntojen rakentamiseen keskimäärin 2 937 per vuosi.

Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

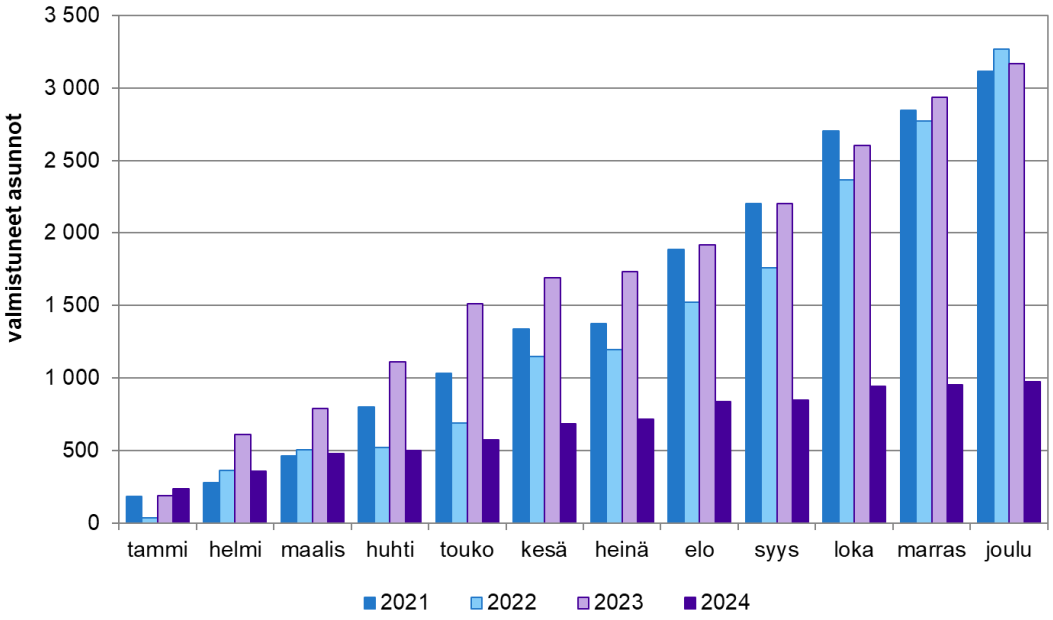
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Kuvio 10:Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

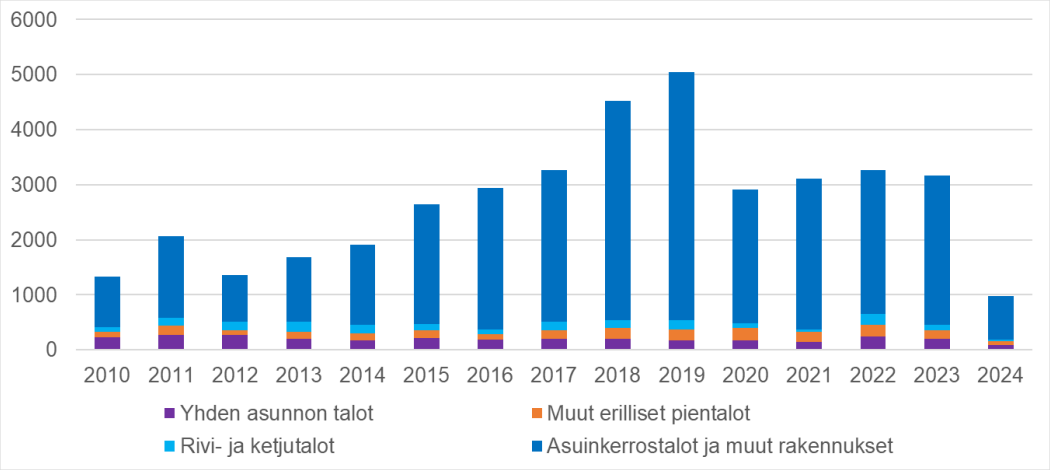
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Uusista asunnoista oli kerrostaloissa 795, joka on noin 82 prosenttia. Yhden asunnon taloja valmistui 81 kpl. Erillis- ja kahden asunnon taloihin valmistui 84 asuntoa. Rivi- ja ketjutaloasuntoja valmistui puolestaan 15 kpl.

Pientaloasuntoja valmistui vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 180. Vuosina 2020–2023 niitä valmistui keskimäärin 489 per vuosi.

Vuonna 2024 valmistuneista asunnoista 22 prosenttia oli yksiöitä, 38 prosenttia kaksioita, 26 prosenttia kolmioita, 11 prosenttia neljän huoneen asuntoja ja 4 prosenttia yli neljän huoneen asuntoja.

Kuvio 11:Uusien Asuntojen määrä rakennustyypeittäin vuosina 2010–2024

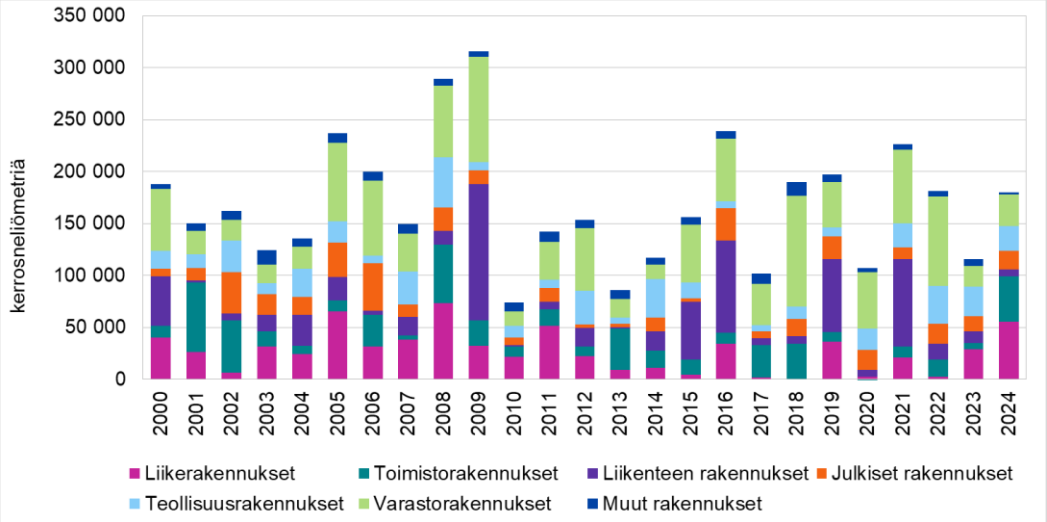

Lähde: Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Muihin kuin asuinrakennuksiin valmistuneet kerrosneliömäärät olivat viime vuonna 179 800 kerrosneliötä. Tästä suurin osa, 55 280 kerrosneliötä oli liikerakennuksia. Seuraavana tulivat toimistorakennukset 44 190 ja varastorakennukset 30 500 kerroneliömetrillä. Vuonna 2024 valmistui 64 080 kerrosneliömetriä enemmän kuin edellisvuonna.

Muiden kuin asuinrakennusten aloituksia oli viime vuonna vain 76 210 kerrosneliömetriä kun niitä edellisvuonna oli vielä 134 470 kerrosneliömetriä. Lupia oli viime vuonna puolestaan 76 010 kerrosneliömetriä kun niitä oli vielä vuonna 2023 yli 101 000 kerrosneliömetriä enemmän.

Kuvio 12:Muu kuin asuinrakentaminen

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Verotulojen lasku johtuu pääosin vuoden 2023 alussa voimaantulleesta hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuonna 2023 kaupunki sai vielä osan kunnallisverotuloistaan vanhan kunnallisveroprosentin ja yhteisöverotuloja vanhojen kuntien jako-osuuksien mukaisina. Nämä kertaluontoiset ns. verohännät olivat yhteensä noin 59 milj. euroa vuonna 2023. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa eli 0,9 prosenttia.

Talousarvion verotuloarvio alittui yhteensä 26,8 milj. eurolla. Verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 96 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon nähden. Alkuperäinen talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Talousarvion verotuloarvioihin ei tehty talousarviomuutoksia tilikauden aikana ja kaikki verolajit alittivat talousarvion: kunnallisveron alitus 8,2 milj. euroa, kiinteistöveron alitus 7,4 milj. euroa ja yhteisöveron alitus 11,2 milj. euroa.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 398,8 milj. euroa, mikä on 32,5 milj. euroa ja 7,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien manner-Suomen kuntien kunnallisveroprosenttiin tehtiin 12,64 prosenttiyksikön leikkaus. Veroprosenttileikkauksen jälkeen Vantaan vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostui 6,36 prosenttia. Vuoden 2024 alusta alkaen kunnallisveroprosentti pitää määritellä prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, minkä vuoksi Vantaan kunnallisveroprosentiksi muodostui pyöristyssäännön mukaisesti 6,4 prosenttia. Talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 8,2 milj. eurolla. Talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 98 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset laskivat 3,3 prosenttia edellisvuodesta osittain vuoden 2023 kertaluonteisten verohäntien vuoksi.

Verovuoden 2024 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 367,4 milj. euroa. Vantaalaisten ansiotulot yhteensä vuonna 2023 kasvoivat 4,9 prosentilla, mikä oli 0,1 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä matalampi kasvutaso. Vuoden 2024 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoidaan vain 2,6 prosenttia ja koko maan kasvuksi 3,3 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus laski vuonna 2024 0,03 prosenttiyksikköä 4,04 prosenttiin. Koko kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista nousi vuoden 2024 osalta vajaalla prosenttiyksiköllä 25,26 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 42 kuntaa laski ja 88 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2024. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2023 oli 7,37 prosenttia ja vuonna 2024 se oli 7,47 prosenttia.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 74,8 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot laskivat edellisvuodesta 20,6 milj. eurolla eli 21,6 prosenttia. Osittain lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, koska vielä vuonna 2023 kaupunki sai ns. verohäntiä myös yhteisöverojen osalta. Tämän lisäksi vuoden 2024 yhteisverotulon heikko kehitys johtuu suhdanteen aiheuttamasta yritysten heikoista näkymistä. Talousarvio alittui yhteisöverojen osalta 11,2 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutosta vuoden 2024 aikana. Talousarvion toteumaprosentti asettui 87 prosenttiin. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus laski edellisestä vuodesta 0,47 prosenttiyksikköä 4,18 prosenttiin. Vuonna 2024 koko kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveroista laski 0,22 prosenttiyksikköä vuoteen 2023 verrattuna ollen 23,69 prosenttia vuonna 2024. Koko kuntakentän yhteisöverotilitykset laskivat 14 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna yleisen talouden heikon suhdannetilanteen takia.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 111,6 milj. euroa vuonna 2024, laskua edellisvuoteen 0,5 milj. euroa eli 0,4 prosenttia. Vantaan kiinteistöverotulojen lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy aiempien vuosien kiinteistöveropäätösten oikaisuista, jotka olivat noin 1,8 milj. euroa tavallista tasoa negatiivisemmat. Hyvinvointialueuudistuksella ei ollut vaikutusta kiinteistöverotuloihin. Vuoden 2024 talousarvioon verrattuna kiinteistöverotuloarvio alittui 7,4 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutoksia vuoden 2024 aikana. Toteumaprosentti oli 94 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 6,7 prosenttia.

Vantaalla yleinen kiinteistövero oli 1,28 prosenttia, yleinen maapohjan vero 1,30, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,41 prosenttia, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 prosenttia, voimalaitoksen kiinteistövero 3,1 prosenttia ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 prosenttia vuonna 2024. Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty muutoksia vuodelle 2024. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 116,5 milj. euroa vuonna 2024, eli toteuma on reilusti vähemmän kuin maksuunpantu vero mikä selittää kiinteistöverotulojen talousarvion alittumista. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 25,8 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 45,8 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 44,0 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 3,1 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	**612 000**	**0**	**612 000**	**585 163**	**-26 837**
Kunnan tulovero	407 000	0	407 000	398 766	-8 234
Kiinteistövero	119 000	0	119 000	111 625	-7 375
Osuus yhteisöveron tuotosta	86 000	0	86 000	74 772	-11 228

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansio-tulo milj. euroa	Muutos- %
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5 829,6	
2024	6,40	*	

* Vuoden 2024 verotus valmistuu syksyllä 2025

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,28
Maapohja	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25
Voimalaitos	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 179,1 milj. euroa vuonna 2024, kun vuonna 2023 valtionosuuksia kertyi yhteensä 179,7 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 126,9 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 21,9 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensaatiota 30,3 milj. euroa. Valtionosuuksien kokonaismäärä alitti talousarvion 2,9 milj. eurolla. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuonna 2024.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2024 oli 21,92 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 1 388,69 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 529,1 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, asukasmäärän kasvu, syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaisten kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 11,4 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 337,2 milj. euroa. Valtionosuudet sisältävät lisäksi useita laskentatekijöitä, joilla tasapainotetaan kunta-valtio -suhdetta. Merkittävimmät lisäys- ja vähennystekijät ovat perustoimeentulon vähennys sekä hyvinvointialueuudistukseen liittyvät pysyvät

tasauserät. Nämä valtionosuuksiin tehtävät lisäykset ja vähennykset vähensivät -72,5 milj. euroa kaupungin vuoden 2024 valtionosuuksia (v. 2023: -63,6 milj. euroa). Lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi valtionosuuksia -4,3 milj. euroa.

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mukaisesti 23,0 milj. euroa vuonna 2024. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2024 oli 21,9 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuihin.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	**182 000**	**0**	**182 000**	**179 142**	**-2 858**
Peruspalvelujen valtionosuus	128 000	0	128 000	126 933	-1 067
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	23 000	0	23 000	21 911	-1 089
Verotulomenetysten kompensaatio	31 000	0	31 000	30 298	-702

Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027. Vuoden 2024 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -6,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -4,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 198,4 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2024 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2024 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitteen laskeminen 24,1 milj. eurolla sekä määrärahojen korottaminen 16,5 milj. eurolla. Rakentamisen hiljaiselo jatkui edelleen ja erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei kasvanut vuoden 2024 aikana oletusten mukaisesti. Rakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Määrärahakorotuksia tehtiin kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksiin johtuen muun muassa kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Lisäksi VTK Oy:n ilmoittamat vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku huomioitiin määrärahalisäyksenä sekä kaupunkiympäristön, että kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialalla vuokrankorotukset näkyvät myös sisäisen vuokratuoton kasvuna. HSY:n tulotavoitetta ja määrärahoja korotettiin 1,0 milj. eurolla, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 1,0 milj. eurolla ja määrärahaa 21,3 milj. eurolla. Tuloarvioiden muutokset johtuivat hankeavustuksista sekä vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan tuloista. Toisaalta tuloja pienensi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen lainsäädännöstä johtuen. Määrärahamuutokset aiheutuivat suurimmaksi osin varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista. Määrärahamuutoksissa huomioitiin myös VTK Oy:n vuokrankorotukset,

palvelutuotannon ennakoitua suurempi kasvu, uusien hankkeiden kustannukset sekä talousarviopäätöksen jälkeen tulleet hinnankorotukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahaa korotettiin 4,0 milj. eurolla vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Lisäksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle budjetoitua keskitettyä varausta kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin muille toimialoille yhteensä 3,2 milj. euroa ja kohdennettiin uudestaan toimialan sisällä 0,2 milj. euroa. Keskitetyn varauksen jakamisella ei ole tulosvaikutusta kaupungin tasolla, mutta se lisäsi toimialojen määrärahoja seuraavasti: kasvatus ja oppiminen 2,5 milj. euroa, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 0,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristö 0,3 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan määrärahoja korotettiin 2,5 milj. eurolla. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin VTK Oy:n vuokrankorotuksista sekä uusien hankkeiden menoista. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -70,4 milj. euroa.

Vuoden 2024 tilinpäätös päätyi -58,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -61,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 56,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 7,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2024 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 18,1 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 19,1 milj. eurolla
- Verotulojen alittuminen 26,8 milj. eurolla
- Valtionosuuksien alittuminen 2,9 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 2,2 milj. eurolla
- Muiden rahoitustuottojen ylittyminen 2,4 milj. eurolla
- Korkokulujen alittuminen 1,6 milj. eurolla
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 1,6 milj. eurolla

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 319,8 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 18,1 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 106-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 1,3 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 3,7 milj. eurolla pääosin valtion maksamien pakolaiskorvausten vuoksi. Kaupunkistrategian ja johdon toimintatuotot ylittyivät noin 1,4 milj. eurolla. Ylitys johtuu valtiolta saaduista ja valtion välittämistä EU:n myöntämistä tuista. Kaupunkiympäristön toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 10,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä 25,6 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 44,2 milj. euroa ja muutetun talousarvion 16,7 milj. euroa. Talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikysynnästä, erityisesti asuntorakentamisessa. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset, maanmyyntivoitot ja Varikon vuokratuotot toteutuivat muutettua talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,9 milj. vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 073,5 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,1 milj. eurolla ja ne toteutuivat 98-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut nousivat 46,8 milj. euroa eli 4,6 prosenttia. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion: kaupunkistrategian ja johdon alitus oli 6,9 milj. euroa, yleishallinnon 2,2 milj. euroa, kasvatuksen ja oppimisen 4,1 milj. euroa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin 1,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristön 3,4 milj. euroa. Henkilöstökulut alittuivat kaikilla toimialoilla, yhteensä 6,4 milj. eurolla

muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 7,5 milj. eurolla. Ne alittuivat kaupunkistrategian ja johdon toimialalla erityisesti ICT-palveluiden osalta ja kaupunkiympäristön toimialalla Helsingin seudun liikenteen HSL maksujen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot ylittivät talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2024 verotulot alittivat talousarvion peräti 26,8 milj. eurolla ja valtionosuudet 2,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 93,8 prosenttia, yhteisöveron toteuma 86,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 98,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 96,3-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se laski 6,6 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuoden 2023 verotulot olivat kertaluonteisesti poikkeuksellisen korkeat. Tämä johtuu uudistukseen liittyvistä ns. verohännistä, joita vuonna 2023 saatiin noin 59 milj. eurolla. Myös valtionosuustuloihin hyvinvointialueuudistus vaikutti negatiivisesti, hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuudet leikattiin kuntien valtionosuuksista. Verotuloihin ja valtionosuuksiin ei tehty lisätalousarviota vuoden 2024 aikana. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöveron tuotto 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Valtionosuuset alittivat talousarvion 2,9 milj. eurolla.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2024 yhteensä 11,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Korkotaso on jonkin verran laskenut vuoden 2023 erittäin nopean ja korkean nousun jälkeen ja talousarviossa arvioitu 24,6 milj. euron korkokulu alittui 1,6 milj. eurolla toteuman ollessa 23,0 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta uusiin lainoihin korkosuojauksia ei ole tehty edelleen korkealla olevan korkotason vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 12,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa heidän konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 1,7 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla, joten korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,8 milj. euroa positiivinen. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on myös positiivinen 2,2 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 noin 114,2 milj. euroa. Ne toteutuivat 98,6-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostui 58,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Hankinnoille oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi koneet ja laitteet toimitettiin vasta vuoden 2024 puolella. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 3,0 milj. euroa ja määräraha-arvioksi 199,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuden osalta talousarviomenot alittuivat

8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 6,1 milj. eurolla. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 1,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 1,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 4,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu syntyvän lainkaan. Kiinteän omaisuuden tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ja myös aineettomaan omaisuuteen syntyi tuloylitystä 0,3 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden tulot puolestaan alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla johtuen Vantaan ratikan tulojen ajoituksesta. Valtion kanssa solmittavan MAL-sopimuksen allekirjoitus venyi niin pitkälle, että valtion osuus ratikan kustannuksista ei ehtinyt valtion lisätalousarvioon vuodelle 2024. Vuoden 2024 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 144,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 51,5 milj. eurolla.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla. Ulkoinen lainasalkku (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja) nousi 69,7 milj. euroa noin 861 milj. euroon vuoden 2024 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2024 talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella arvioitiin nettolainanlisäykseksi 89,7 milj. euroa.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2024 kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 -toimikunnan, jonka tehtävänä oli arvioida valmisteilla olleen TE2024-uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatiorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia. Kaupungin hallintosääntöön tehtiin perusteellinen uudistaminen.

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit ja aloitettiin vuoden 2025 yhdistettyjen alue- ja kuntavaalien valmistelut.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapalvelut, elinvoimapalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin PKS-seudun kanssa. Vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana 11,6 prosenttia vuoden 2023 joulukuuhun verrattuna. Työttömyysaste joulukuun lopussa oli 13,5 prosenttia. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys jatkoi nousuaan ollen 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Suhteellisesti eniten kasvoi kuitenkin alle 30-vuotiaiden työttömyys, 47 prosenttia. Myös vieraskielisten työttömyys jatkoi nousuaan. Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko taloussuhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myyntityöntekijöillä, erityisasiantuntijoilla sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Avoimien työpaikkojen määrä väheni peräti 75 prosenttia vuoden takaisesta.

Vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2028 taloussuunnitelman valmistelussa merkittävin muutos oli TE-uudistukseen valmistautuminen. Valtakunnallisen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö siirtyi vuodella ja sen on määrä tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistukseen liittyvä edunvalvontatyö jatkuu myös vuonna 2025.

Vuoden 2024 aikana aloitettiin uuden strategiakauden valmistelu ja ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä syntyi. Strategiatyö jatkuu yhteistyössä toimialojen ja johtoryhmien kanssa.

Liukuvan työajan seurantaan otettiin käyttöön Aikajana työajanseurantajärjestelmä vuoden 2024 aikana. Lisäksi Aikajanaan on rakennettu työnseuranta toiminnallisuus, jolla työyksiköt voivat seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja.

Hankinnoissa toteutettiin ensimmäinen yritysauditointi ja auditointeja jatketaan vuonna 2025. Konserniohjaus ja -valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset. Lisäksi suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin. Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskykyä ja tietoturvaa. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle.

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, mm. Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön osallistumalla. Kasvu- ja elinvoimaohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut mm. startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille.

Kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä jatkettiin vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on myös hyväksytty ja Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024.

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen vuoden 2024 alussa tunnustuksena lapsioikeusperustaisen työn edistämisessä. Kehittämistyötä on jatkettu vuoden 2024 aikana.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitettiin kiusaamisen vastaista työtä mm. nostamalla aihe ilmiönä esiin useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa sekä kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishanketta jatketaan viiden kaupungin (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tieran voimin Tampereen ja Espoon irtauduttua hankkeesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla valmisteltiin englanninkielisen palvelun laajentamista ja IB-jatkumoa aina varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta toiselle asteelle. Ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status.

Kaupungin kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämisprosessi, jonka tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla. Kaupunginvaltuusto teki viisi juhlapäätöstä: pysyvä historianäyttely kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistaminen, 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta, ensimmäinen ikäystävällinen puisto sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustaminen.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Asukkaiden ideoiden ja äänestyksen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti.

Kaupungin liikkumisohjelman toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Siinä korostuu elämänkaariperiaate. Koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Liikkuva päiväkoti, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -ohjelmia toteutettiin yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä: nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Vuonna 2025 toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella. Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET-nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka toteuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025.

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti kaupunkiympäristön toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään. Vuonna 2024 Vantaalle valmistui noin 1 000 uutta asuntoa ja rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Luvut ovat huomattavasti tavanomaista matalampia.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa. Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssisopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota valmisteltiin. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetyt ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat.

Vuoden 2025 alusta voimaan astui uusi rakentamislaki. Lakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellyttää monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen sekä wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion ensimmäinen vaihe. Väritehtaan alueella hyväksyttiin kaavarunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon asemakaavakokonaisuus varmistui ja Muuran alueen ensimmäiset kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella alkoi Elmon uimahallin rakentaminen. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena -hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Peruskorjauksista valmistuivat muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Simonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliittymä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista valmistuivat Kenraalinpuiston kenttä, Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilikauden alijäämä oli selvästi negatiivinen, -61,3 milj. euroa. Kaupungin investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion lähes 49 milj. eurolla. Kaupungin kokonaislainamäärä kasvoi ja pitkäaikainen lainamäärä kasvoi lähes 90 milj. eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 861 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2025 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän vuoden 2024 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Kunta-alan palkkaratkaisu voi toteutuessaan tuoda kaupungille lisäkustannuksia jo vuodelle 2025.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana tulevan uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Rakennetarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä 1.1.2027 alkaen. Tällä voi olla huomattaviakin kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	**6 160**	**5 783**	**1 774**	**1 970**	**7 934**	**7 753**	**181**	**2 %**

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.
Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Täsmennyksenä: Vuoden 2023 henkilöstömäärät eivät sisällä sivuvirkoja, joita 31.12.2023 oli 113 kpl (Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 59 ja Kasvatus ja oppiminen 54). Palkkasummaan sivuvirat sisältyvät ja ovat aikaisemminkin sisältyneet. Vuodesta 2024 eteenpäin sivunviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu Hertta-henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelussuhteen tila ”läsnä” eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 31.12.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivuviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 68 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 422,9 milj. euroa, joka on 28,9 milj. euroa (7,3 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (394,0 milj. euroa).

Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut palkankorotukset että virka- ja työehtosopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan ollut huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskaudella. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Yleiskorotukset nostivat palkkoja keskimäärin 2,27 prosenttia. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Paikalliset erät nostivat palkkoja keskimäärin 1,33 prosenttia kesäkuusta alkaen. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat muun muassa tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin ja rehtoreihin kohdistui palkantarkistuksia sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmiin että toimisto- ja kirjastohenkilöstöön.

Henkilöstön saatavuus

Vuoden 2024 aikana kokonaishakijamäärä rekrytoinneissa kasvoi 65,6 prosenttia (v. 2024 39 396 hakijaa) edelliseen vuoteen verrattuna. Julkisessa haussa olleiden tehtävien määrä puolestaan väheni 33,6 prosenttia (v. 2024 1 821 avointa paikkaa). Vastaavasti kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden hakijamäärä tuplaantui edelliseen vuoteen verrattuna.

Hakijaviestinnän ja hakijakokemuksen merkitys on keskeinen tekijä hyvän työnantajamielikuvan vahvistamisessa. Hakijaviestintää on kehitetty aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön on lisätty avuksi esimerkiksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Myös muunkielisille hakijoille on käytössä ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen

luomista on korostettu esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymin rekrytoinnin osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (v 2024 135 rekrytointia).

Elokuussa 2024 rekrytointimarkkinointikumppanikilpailutuksen myötä saatiin kuusi kumppania takaamaan kattavamman perusnäkyvyyden kaikkiin työpaikkailmoituksiin valtakunnallisesti toimivissa työnhakuportaaleissa. Kumppaneiden kautta on myös mahdollista saada monipuolisempaa tarjontaa sisällöntuotantoon sekä rekrytointimarkkinointiin. Yhteistyössä uusien kumppanien ja palvelualueiden kanssa, uutta sisältömateriaalia sekä lisänäkyvyyttä ostettiin monipuolisesti kumppaneiltamme alkuvuoden kesätyörekrytointeja sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan massarekrytointeja tukemaan. Markkinoinnissa huomioitiin myös ruotsinkielinen sisältö. Positiivisen työnantajamielikuvan tukemiseen toteutettiin lisäksi kolme markkinointikampanjaa vuoden 2024 aikana.

Syksyn 2024 aikana HR ja rekrytointi tekivät työllisyyspalveluiden kanssa tiivistä yhteistyötä. Asiantuntijarekrytointiin laadittiin yhteistyössä malli-ilmoituspohjat hakukriteereineen. Rekrytointi avusti noin 80 virkarekrytoinnin läpiviennissä.

Syksyllä 2024 pilotoitiin erityisopettaja ja erityisluokanopettaja hakulomakkeet ja niihin kytkeytyvä alustava kelpoisuusmerkintöjen puoliautomatisointitoiminnallisuus. Lomakkeet ohjaavat paremmin hakijoita täyttämään kelpoisuuden kannalta oleelliset tiedot. Uudet hakemuspohjat ovat myös helppolukuisempia rekrytoiville esihenkilöille. Kelpoisuusmerkinnät päivittyvät reaaliaikaisesti, joka tukee esihenkilöiden työtä sekä massarekrytointiprosessien toteutumista.

Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä on tiivistetty sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa on aloitettu. Tavoitteena on ollut parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa mm. jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Vuonna 2025 Vantaan kaupunki tulee osallistumaan 25–30 rekrytointi-/opiskelijamessuun ja - tapahtumaan. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli monipuolista ja mittavaa.

Henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja toimialojen osaamisen kehittämistyöryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämistä on toteutettu toimialoilla ja palvelualueilla laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. toimialojen ja palvelualueiden järjestämän koulutuksen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi.

Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin. Palvelutuotantoa ohjataan kaupunkitasoisesti. Kaupunkitasoinen ohjausryhmä asettaa toiminnalle vuosittain kehittämistavoitteita vuosiraporttien pohjalta. Toimialat tekevät yhteistyötä Metropolian kanssa koulutusten järjestämiseksi. Vuonna 2024 Metropolia toteutti 33 koulutuskokonaisuutta, joissa koulutuspäiviä oli yhteensä 79. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1 242 vantaalaista työntekijää.

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 39 ja kaikkiaan osallistujia vuonna 2024 ensiapukursseilla oli 490 henkilöä.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Vuoden aikana on toteutettu Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelmaa, joka jatkuu vuodelle 2025. Strategian mukaista johtamista vietiin eteenpäin keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla. Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit toteutettiin kaksi kertaa vuonna 2024. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisalusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiään.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä-keskustelujen (entinen tulos- ja kehityskeskustelu) kirjaamistyökalu, jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää. Lisäksi Osumassa on käytössä lupa- ja korttikoulutus-osio toimialojen käyttöön.

Vuoden 2024 ajan on esihenkilöille ja työyhteisöille on ollut Verkko-oppimisympäristö Oppivassa 45 Academy of Brain -verkkovalmennusvideota, jotka keskittyvät tämän päivän ja tulevaisuuden tärkeimpiin työelämätaitoihin kuten itsensä johtamiseen, yhteistyötaitoihin, hyvinvointiin ja muiden johtamiseen. Videoita on käytetty työyhteisöjen kehittämisen tueksi.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui vuonna 2024 yhteensä 12 864. Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Vuoden aikana laadittiin myös vuosille 2025–2028 henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen valtuuston myöntämä kehittämisraha, josta osa on ohjattu kestävän työkyvyn kehittämiseen ja osa työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittämiseen. Kohderyhmänä olivat erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita tai heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Kehittämisprosesseja on eri toimialoilla toteutettu yhteensä 41 kappaletta. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa. Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointi-koulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennettu laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta ja vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 81 prosenttia. Palvelualueet ovat myös saaneet lähtöpalautteet käyttöönsä vuoden aikana.

Vantaa tukee henkilöstönsä osaamisen kehittämistä omaehtoisen koulutuksen tuella. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen kapunkitasoista tukea, käytössä on ns. jatkuvan haun malli. Kaiken kaikkiaan vuonna 2024 omaehtoisen koulutuksen tukea jaettiin yhteensä noin 24 000 euroa.

Sairauspoissaolot ja työterveyshuolto

Työvoimapula-alojen saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut käytettävissä erillinen kehittämisraha, jolla on työhyvinvoinnin näkökulmasta jatkettu työntekijöiden mielen hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemista vuoden 2023 kokemusten perusteella Mielen voimalinja -palvelulla ja työkykyvalmentajan hyödyntämisellä. Mielen voimalinja on ollut Lääkärikeskus Aavan operoimaa ja se on ollut aktiivisesti käytössä koko kaupungin henkilöstölle matalan kynnyksen tukipalveluna sekä työelämästä johtuviin että muihin mielen haasteisiin liittyen. Työkykyvalmentaja on ollut käytettävissä Terveystalon tuottamana palveluna kaikille kaupungin työntekijöille toimialasta riippumatta oman työterveyslääkärin lähetteellä työkykytilanteissa, joissa työntekijän työkyky on ollut syystä tai toisesta uhattuna jo varhaisessa vaiheessa. Myös työkykyvalmentajan palvelua on hyödynnetty oikea-aikaisesti runsaasti.

Työterveyshuoltoyhteistyötä on tehty kahden palveluntuottajamme kanssa tiiviisti ja myös palvelua tuottavat koordinoivat ammattihenkilöt on otettu runsaammin mukaan keskusteluihin. Lisäksi työeläkevakuuttajamme Keva on osallistunut työterveyshuoltoyhteistyöhön. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu toimintasuunnitelman mukaisesti ja toimintamalleja on tarkennettu muun muassa Kevan tuomien huomioiden ja nostojen kautta. Työterveyshuoltojen käyntitilastoiden perusteella havaitaan, että esimerkiksi työfysioterapeutin ennaltaehkäiseviä palveluja on käytetty enemmän kuin vuonna 2023, mikä on hyvä ja oikea suunta, sillä tuki- ja liikuntaelinperusteisia sairauspoissaoloja on ollut runsaasti ja lisääntyvissä määrissä. Tuki- ja liikuntaelinperusteisia poissaoloja oli kolmanneksi eniten kaikista sairauspoissaoloista.

Sairauspoissaoloprosentti oli ajalla 1–12/2024 kaupunkitasoisesti 6,02 (lähde Hertta). Suurimpana sairauspoissaoloryhmänä jatkaa edelleen diagnoosiluokka muut, joista suurin osa on esihenkilöiden myöntämiä sairauspoissaoloja ja sen lisäksi tämä luokka sisältää ryhmän pieniä diagnooseja, jotka kootaan tähän yhteen työterveyshuoltojen toimesta. Toiseksi suurimpana poissaoloryhmänä olivat mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja kolmantena tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot. Mielenterveysperusteisia sairauspoissaoloja oli kuitenkin ajanjaksolla 1–12/2024 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot ovat kasvaneet runsaasti vuodesta 2023 erityisesti varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Työturvallisuus

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (reilu 5 100 ilmoitusta). Ilmoituksista suurin osa (64 %) oli uhka- tai väkivaltailmoituksia. Niin työssä kuin työmatkalla tapahtuneiden työtapaturmien määrä pysyi myös samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattaessa, joskin eroja oli eri toimialojen osalta: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla korvattujen työtapaturmien määrä lisääntyi 14 prosentilla, kun kaikilla muilla toimialoilla tapaturmien lukumäärä väheni. Työtapaturmista aiheutuneet hoitokustannukset lisääntyivät, samoin kun vuoden 2024 vakuutusmaksuun kohdentuu noin 350 000 euron kustannusvaikutus vuonna 2022 varhaiskasvatuksessa tapahtuneen työtapaturman seurauksena. Vuonna 2024 kilpailutettiin lakisääteinen tapaturmavakuutus, minkä seurauksena vakuutusyhtiö tulee vaihtumaan vuoden 2025 alussa LähiTapiolasta Pohjolaksi.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2024 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2024 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristön kannalta olennaiset ympäristö- ja ilmastotekijät liittyvät kaupunkikonsernin toimiin hyvän ja terveellisen ympäristön turvaamiseen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa sekä kaupungin ympäristö ja ilmastositoumusten ja -sopimusten toteuttamisessa.

Hiilineutraali Vantaa 2030

Vantaan kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupunkistrategia, jossa on tavoitteeksi asetettu Hiilineutraali Vantaa 2030. Kaupunkistrategia on rakennettu kuudesta painopistealueesta, joista yksi on resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Strategiaa toteuttava ohjelma, joka ohjaa kaupunkia kohti ekologista kestävyyttä ja hiilineutraaliutta vuonna 2030, on resurssiviisauden tiekartta. Se kokoaa yhteen tavoitteet, joiden perusteella asetetuilla toimenpiteillä hillitään ilmastonmuutosta, sopeudutaan muuttuvaan ilmastoon ja varaudutaan sään ääri-ilmiöihin, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteista johdettuja toimenpiteitä seurataan Vantaalla Ympäristövahdin avulla ja niiden edistymisestä kerrotaan joka kevät julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa. Vuoden 2023–2024 raportissa kerrotaan, että toimenpiteitä edistettiin vuonna 2024 monin eri tavoin. Vuoden 2024 lopussa Ympäristövahtiin viedyistä 236 toimenpiteestä runsas puolet olivat valmiita tai jatkuvana käytäntönä toteutuksessa. Kolmannes toimenpiteistä on aloitettu ja vain joka kymmenes oli vielä aloittamatta. Vuonna 2024 Ympäristövahtiin lisättiin lisää luontotoimenpiteitä.

Resurssiviisauden tiekartta koostuu kuudesta kaistasta, jotka ovat: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa ja Hiilinielut ja kompensointi.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Vantaan yleiskaavan 2020 lähtökohtana on kaupungin kestävä kasvu. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman valmistelutyö jatkui vuonna 2024. Toteuttamissuunnitelman ensimmäisenä työvaiheena määriteltiin toimintamalli sekä teetettiin kaavatalousselvitys yleiskaavan laajimmista uusista rakentamisalueista. Yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä valmisteltiin Viherrakenteen kehityskuva (VIVA), jonka avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

Tavoitteiden mukaan kaupunkia on kehitetty hiilineutraaliuden ja resurssiviisauden suuntaan ja yhdyskuntarakenne on tiivistynyt. Ilmastovaikutukset arvioidaan jokaisessa kaavassa ja asemakaavojen tai aluehankkeiden ilmastovaikutuksien arvioimiseksi on otettu käyttöön Planect-työkalu.

Vantaa kehittää jatkuvasti kaupungin liikenneolosuhteita, erityisesti turvallisempia jalankulku- ja pyöräteitä. Vantaa huolehtii, että liikenne on kaupungissa kaikille sujuvaa. Tulevaisuuden ratkaisuja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi etsitään muun muassa erilaisilla pilottikokeiluilla. Tavoitteiden mukaisesti vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen on vähentynyt ja kävely liikkumismuotona kasvanut neljän vuoden aikana. Pyöräily ja julkisen liikenteen käyttö on pysynyt samalla tasolla.

Kestävää liikkumista edistää myös se, että kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu suunnitelmallisesti useisiin toimipisteisiin. Työmatkapyöräilyn lisäämiseksi on laadittu pyöräilyn edistämisen suunnitelma kaupunkiympäristön toimialan toimipisteissä. Vuonna 2024 Vantaa juhli 50-vuotista taivaltaan kaupunkina, minkä kunniaksi asukkaille ja muille Vantaalla liikkuville tarjottiin vuoden 2024 kaupunkipyöräilykausi maksutta. Määrätietoinen työ on myös tuottanut tulosta. Vuoden 2024 Vantaan liikennebarometrin mukaan vantaalaiset ovat tyytyväisiä kotikaupunkinsa liikennejärjestelmän toimivuuteen.

Vantaan ratikan rakentaminen alkaa 2025, mitä on edeltänyt laajat suunnitelma- ja selvitystyöt. Ratikkatyömaa on tarkoitus toteuttaa resurssiviisauden tiekartan periaatteilla ja sille on arvioitu keinot eri työvaiheiden päästöjen vähentämiseksi.

Hiilineutraali energia

Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen päästöjen ohella keskeisiä Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilineutraali kiertotalousenergiayhtiö viimeistään vuonna 2035 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Parhaillaan yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja maailman suurinta lämmön kausivarastoa sekä suunnittelee muitakin uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja.

Kaupungin kiinteistöissä on tavoitteiden mukaista uusiutuvaa energiantuotantoa lisätty lähes kaikissa kaupungin uudis- ja peruskorjauskohteissa. Lisäksi kaikissa merkittävimmissä kaupungin kiinteistöissä on luovuttu öljylämmityksestä. Netralpath –hankkeessa kehitettiin ilmastopositiivisia alueita ja ENPA -hankkeessa alueellisia energiapalvelumalleja. Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Vähähiilistä rakentamista Vantaalla on tavoitteen mukaan edistetty, joskin haastava markkinatilanne on asettanut tälle hidasteita. Maanluovutuksen yhteydessä ja kilpailuissa on vaadittu puurakentamista, vähähiilistä rakentamista ja energiatehokkuutta. Rakennushankkeeseen ryhtyviä on ohjattu tilatehokkuuteen, muuntojoustavuuteen ja monikäyttöisyyteen rakennusten käyttötarkoitusluokat huomioiden. Infrarakentamisen hiilijalanjälkeen on pureuduttu pilotoimalla hiililaskuria Ratikan infra-hankkeissa. Jakamistalouden edellytyksiä on parannettu kirjastoissa kehittämällä esinelainausta. Koulujen kierrätys kuntoon -kampanjalla on kiinnitetty huomiota koulujen jätehuollon toimintaan ja kehittämiseen.

Vantaan kaupunki ja Tuusulan kunta kehittävät yhdessä sidosryhmien kanssa Vantaan ja Tuusulan rajalla sijaitsevaa kiertotalousaluetta, jota kutsutaan myös nimellä Kiilan kiertola. Uusi Kiertotalot-hanke alkoi syksyllä 2024. Hanke edistää pääkaupunkiseudun rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Monimuotoinen luonto

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaisesti luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti. Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivisuuden eteenpäin viemiseksi laadittu suunnitelma valmistui 2023 ja työn organisointi alkoi vuonna 2024. Luontopositiivisuustavoitetta tukee vahvasti Vantaalla vuoden 2024 aikana valmisteltu maankäytön kokonaisheikentymättömyyden malli, joka otettiin käyttöön vuoden 2025 alussa. Maankäytön kokonaisheikentymättömyys tarkoittaa sitä, että luonnolle aiheutuvat haitat pyritään ensisijaisesti välttämään ja minimoimaan. Jos luontoarvoja menetetään, ne korvataan täysimääräisesti, esimerkiksi ennallistamalla vastaavia alueita muualla.

Vantaa 50 -juhlavuoden kunniaksi valmisteltiin kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku. Lisäksi vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen.

Vuonna 2024 luontokartoitusten tahti on kiihtynyt ja tavoitteena on tehdä luontotyyppikartoituksia suuralue kerrallaan. Vantaan 50 -juhlavuoden kunniaksi tehtiin rauhoitusesitys kahden suojelualueen, Linnanmetsän ja Vaskivuoren, rauhoittamiseksi.

Vastuullinen Vantaa

Tavoitteiden mukaan vantaalaisia kasvatetaan ja tuetaan kestävään elämäntapaan ja ympäristövastuullisuuteen. Kirjastoissa ja asukastiloissa on järjestetty ympäristö- ja vastuullisuustapahtumia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialla kehitettiin hankeyhteistyönä kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet (KETU). Osaamistavoitteet muodostavat peruskoulun ajalle kestävyysosaamisen polun, jossa tietoja, taitoja ja osaamista syvennetään ja sovelletaan ikätasoisesti. Myös Vantaan ammattiopisto Variassa tuodaan ympäristövastuu systemaattisesti osaksi opetusta. Lisäksi lähiluontoa käytetään päiväkotien ja koulujen oppimisympäristönä mahdollisuuksien mukaan.

Ruoka-avun yhteisötyön ja hävikin logistiikan malli Yhteinen pöytä jatkaa toimintaansa ruuan ympäristövaikutuksien vähentämiseksi. Vantaan ateriapalveluissa tehdään hiilijalanjäljen laskentaa. Lisäksi muutamien toimialojen ympäristövastuullisuutta ohjataan ekokompassi- ympäristöjärjestelmän avulla ja tämän järjestelmän käyttöönottoa laajennetaan kaupungissamme. Kaupungin yksiköissä on myös kattava ekotukitoimintaverkosto. Vuonna 2024 Vantaa aloitti kaksivuotisen ympäristökasvatusryhmän (VÄLKE) puheenjohtajana.

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla. Pääkaupunkiseudulla kasvihuonekaasupäätöt laskee vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ja edellisen vuoden tiedot saadaan touko-kesäkuun vaihteessa. Näin ollen viimeisimmät nyt käytettävissä olevat tiedot ovat vuodelta 2023.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat yksitoista prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku kasvoi, joten asukaskohtaiset päästöt laskivat hieman enemmän; 12 prosenttia. Vuonna 2023 kokonaispäästöt olivat 842 kt CO2-ekv ja asukaskohtaiset päästöt olivat 3,4 kt CO2-ekv Vantaan alueelliset kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen suuntaan tekevät vuodet 2021 ja 2022, jolloin päästöt nousivat pääasiassa kaukolämmöntuotannon päästöjen vuoksi.

Taulukko 1: Vantaan päästöbudjetti

Päästön lähde	Keskim. vähennys-tarve/v	Vuoden 2020 päästö	Tavoite-päästö 2022	Toteutunut 2022	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2022	Tavoite-päästö 2023	Toteutunut 2023	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2023
Liikenne (ml. raideliikenteen sähkö)	-29	348	290	339	-58	-9,0*	261	309	-87	-39*
Kaukolämpö	-22	216	173	296	-43	81**	151	269	-65	54**
Kulutussähkö	-4,2	127	119	115	-8,4	-12***	115	90	-13	-38***
Teollisuus ja työkoneet	-1,5	54	51	77	-3,1	22**	50	62	-4,6	7,4**
Jätteiden käsittely	-1,7	22	18	17	-3,3	-4,4***	17	21	-5,0	-1,0*
Öljylämmitys	-4,9	49	39	47	-9,7	-1,6*	34	46	-15	-2,4*
Sähkölämmitys	-2,8	54	48	49	-5,5	-4,5*	45	42	-8,3	-11***
Maatalous	-0,1	1,9	1,7	1,9	-0,2	0*	1,6	2,1	-0,3	0,2**
Yhteensä	**-66**	**871**	**740**	**943**	**-131**	**72**	**674**	**842**	**-197**	**-29**

*) Suunta oikea **) Päästöt kasvoivat ***) Tavoitteessa

Vantaalla vuoden 2023 suurimmat poikkeamat päästöjen tavoitteelliseen kehitysuraan nähden olivat kaukolämmön päästöissä sekä teollisuuden ja työkoneiden päästöissä. Kulutussähkö ja sähkölämmityksen päästöt olivat toivotulla kehitysuralla, mitä selittää pääasiassa valtakunnallisen sähkön päästökertoimen pieneneminen.

Päästöbudjetin lisäksi Vantaan kehittää ympäristöbudjetointiaan, johon kootaan ilmasto- ja luontopositiivisuustoimille budjetoidut taloudelliset resurssit ja niiden riittävyys. Vuoden 2024 pilottibudjetin toteuma esitetään myöhemmin keväällä julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (15.6.2021 § 10) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimuspohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteenä on laadittu kansallinen Code of Conduct – Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -malli, joka on otettu käyttöön myös Vantaan hankinnoissa. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Nämä sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Vantaalla on tehty jo vuosia työtä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumisessa. Yhteistyötä on tehty muiden suurien kaupunkien ja Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) kanssa. Vuonna 2024 viimeisteltiin Vantaan malli työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan. Mallia esitellään toimialoille ja pohditaan kunkin toimialan erityispiirteitä ja riskejä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan esiintymiselle toimialojen hankinnoissa. Mallista viestitään myös koko henkilöstölle. Tavoitteena on se, että jokainen Vantaan kaupungin työntekijä tuntee ilmiön ja osaa toimia, jos epäilys työperäisestä hyväksikäytöstä tai ihmiskaupasta herää. Puhtauspalveluhenkilöstön työtiloissa olevilla julisteilla viestitään avunsaantimahdollisuuksista, jos joku kokee itsensä tai esimerkiksi kollegansa työperäisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhriksi. Malliin liittyy kouluttamisen ja viestinnän lisäksi myös yritysten auditoinnin kehittämistä.

Kaikissa Hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuoja ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupunkikonsernissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa konserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkiorganisaation laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän toimesta. Arvioinneissa riskit on luokiteltu strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin- ja vahinkoriskeihin. Luokittelu perustuu riskien vaikutusten ensisijaisiin painopistealueisiin, mutta tunnistettujen riskien

välilliset vaikutukset ylittävät usein nämä luokittelurajat, jolloin esimerkiksi vahinkoriskillä voi olla vaikutuksia niin toiminnan operatiiviseen kuin taloudelliseenkin tasoon. Toisaalta strategisen tason riski vaikuttaa toteutuessaan yhtä lailla kaupungin taloudelliseen ja operatiiviseen toimintakykyyn.

Strategisten ja taloudellisten riskien painopiste on kaupungin pitkän aikavälin toimintakyvyssä, kun taas vahinkoriskit ja operatiiviset riskit liittyvät pääosin kaupungin päivittäiseen palvelukykyyn. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tarkastellaan riskiluokittelun lisäksi myös paikallisen turvallisuussuunnittelun, häiriötilanteisiin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä toteutuneiden oikeudenkäyntien ja kunnallisvalitusten lähtökohdista.

Turvallisuusympäristön muutos on jatkunut vuoden 2024 aikana globaalilla tasolla. Konfliktit Lähi-Idässä, äärioikeistolaisen politiikan nousu, Itämeren noussut uhkakuvio kaapelirikkoineen, Suomen Nato-jäsenyys ja Ukrainan jatkuva sota voivat aiheuttavat levottomuutta niin kansainvälisesti kuin kansallisesti. Kuntasektorin on hyvä edelleen valmistautua ja ylläpitää valmiutta erilaisiin hybridiuhkiin, jotka tuottavat erityisesti informaatiovaikuttamisen riskin. Kuntalaisten turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja kunnan palveluiden jatkuvuuden turvaaminen on tärkeä tavoite Vantaan kaupungille. Muutoin keskeisimmät vaikutukset Vantaan kaupunkikonsernin riskiprofiiliin liittyvät talouden taantumiseen, henkilöstön ja asiakkaiden kokemiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin, segregaatiokehitykseen, eriarvoistumisen kasvuun ja kaupungin kokemaan mainehaittaan.

Julkisen talouden heikkoon tilanteeseen yleisesti liittyvät riskit realisoituvat tällä hetkellä voimakkaasti myös Vantaalla. Vallitsevan talouden heikko suhdannetilanne vaikuttaa kaupungin talouteen useammasta suunnasta mm. pienentäen verotuloja ja maanmyyntituottoja ja lisäten työttömyyden kasvuun liittyviä kustannuksia. Talouden taantumalla on ollut laajat vaikutukset yksityisellä maalla sijaitsevien kaavahankkeiden etenemiseen ja sitä kautta kaupunkikehitykseen. Useat yksityiselle maalle sijoittuvat asuinkerrostalohankkeet eivät ole edenneet odotetusti, maankäyttösopimusten teko on viivästynyt tai neuvottelut ovat pitkittyneet. Vuonna 2025 alkaa Vantaan ratikan rakentaminen, joka on kaupungin historian suurin infrainvestointi, joka vaatii tarkkaa suunnittelua ja aiheuttaa monia haasteita.

Segregaatiokehitys ja polarisaatio ovat kasvaneet ja tuottavat haasteita ja riskejä päivittäiseen toimintaan päiväkodeissa ja kouluissa. Kehityksen estäminen vaatii lisäresurssointia ja tuo haasteita henkilöstön saatavuuteen. Heikon taloudellisen tilanteen takia järjestöjen toiminta on vähentynyt, sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus on heikentynyt ja kotitalouksien tilanne lisää mm. ruoka-avun tarvetta, asunnottomuutta, levottomuutta ja turvattomuutta. Apua tarvitsevia asukkaita on kaikissa palveluissa aiempaa enemmän ja palveluiden kysyntä kasvanut selvästi. Ruotsin kielellä on vaikea saada riittävästi tukea hyvinvointialueen palveluista ja viranomaisilta. Avun saamisessa voi myös kestää kauan.

Erilaiset väkivalta- ja uhkatilanteet ovat kasvaneet melkein kaikilla toimialoilla ja ne kohdistuvat sekä asiakkaisiin että henkilöstöön. Erityisesti perusopetuksen turvallisuudentunne on järkkynyt Viertolan tapauksen jälkeen. Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen heikentyminen näkyy Kunta10-tuloksissa sekä Tutka-ilmoituksissa. Kaupungin omaisuuteen kohdistuneet vahingonteot ovat selkeästi lisääntyneet ja esimerkiksi bussipysäkkejä rikotaan systemaattisesti.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä tavoitteiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla organisaatiotasoilla osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa.

Strategisissa riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin yhteistyö mm. turvallisuus- ja varautumisasioissa, on jatkunut. Jo vuoden 2023 alusta Vantaan talous ja investointien rahoitus on verotulojen radikaalin leikkauksen jälkeen huomattavasti riippuvaisempi valtionosuuksista, joiden tasoon kaupunki ei itse omilla toimillaan voi suoraan vaikuttaa. Yleisesti hyvinvointialueeseen liittyvät palveluriskit ovat kuitenkin laskeneet, vaikka ne ovat vielä mahdollisia.

Yhä on myös pidettävä mielessä vuoden 2023 Uudenmaan riskiarvio, jossa tunnistettiin turvallisuusympäristön muutos yhteiskunnan osalta. Yhteiskunnan eriarvoisuus näkyy terveyden, hyvinvoinnin, tulojen, varallisuuden, osaamisen, työllisyyden ja asuinalueiden kehityksen epätasaisena jakautumisena, eroina eri väestöryhmien yhteiskunnallisessa osallistumisessa sekä eriytyvissä ja polarisoituneissa arvoissa ja asenteissa.

Vantaalla eriarvoistumisen kasvu ja kehitys on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, jonka hallintatoimenpiteet ja -suunnitelmat vaativat laajaa kaupunkitasoista toimintaa ja yhteistyöverkostoja muiden toimijoiden kanssa. Tulo- ja varallisuuserojen sekä hyvinvointi-, oppimis- ja osaamiserojen kasvulla on pitkälle ulottuvia negatiivisia vaikutuksia kaupungin kehitykselle, vetovoimaisuudelle ja turvallisuudelle. Segregaation kehitys, ryöstörikosten lisääntyminen, jengiytymisilmiö ja erityisesti lasten ja nuorten osallisuus rikoksiin on edelleen huolestuttava kehityssuunta kaupungin tulevaisuutta ajatellen. Riskiin tulee varautua ennakoivalla ja avoimella viestinnällä ja tiiviillä yhteistyöllä erityisesti poliisin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Ei tule myöskään unohtaa kauaskantoista kaupunkisuunnittelua, jolla voidaan estää segregaatioalueiden kehittyminen. Vantaan tulee panostaa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämiseen tiiviissä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Yhteistyön onnistumisen mahdollistamiseksi tarvitaan yhteisesti määriteltyä tahtotilaa ja tavoitteita, yhteisesti sovittuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua.

Digisyrjäytyminen ja kuntalaisten palvelutarpeen ennakoitua suurempi kasvu edellyttää Vantaalta ennakointia ja palvelutarpeen sekä väestömuutoksen seurantaa. Kuntalaisten digiosaaminen on vaarassa jäädä jälkeen yleisessä nopeassa digitaalisessa siirtymässä, millä on osaltaan vaikutuksia myös yleisten osaamiserojen kasvamiseen. Digisyrjäytyminen voi aiheuttaa informaatiovaikutuksille alttiutta ja polarisaatiota. Erilaisen kielitaito- ja koulutustaustan omaavien henkilöiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mille kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen.

Muita strategisen tason riskejä ovat poliittiset riskit ja kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi, kuten keväällä 2024 tapahtunut Viertolan kouluampuminen ja Vantaan kaupungin nousu poliisin häiriöindeksin kärkeen. Lisäksi riskinä nähdään esimerkiksi se, että kaupungin toimintaa on sopeutettava nopeasti ulkopuolelta tuleviin muutoksiin, jolloin valmistelu jää aikataulullisten syitten takia puutteelliseksi. Toteutuessaan riski voi muuttaa kaupungin lakisääteisten tehtävien ja toiminnan painopistealueita mm. tuleva valmiuslain uudistus, jossa kunnalle voidaan määrätä uusia tehtäviä. Uuden valmiuslain ehdotus annetaan eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2025.

Kaikessa strategisen tason riskien hallinnassa korostuu kaupungin aktiivinen edunvalvonta ja vuoropuhelu valtion eri organisaatioiden, sidosryhmien, valtuutettujen ja kaupungin johdon kanssa. Tulevia muutoksia ennakoidaan hyvissä ajoin ja samalla varaudutaan tarvittavin sopeuttamis- ja viestintätoimin.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi operatiivisiksi eli toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaamisen turvaaminen etenkin tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit. Näiden riskien toteutumisen välittömiä seurauksia ovat esimerkiksi palvelutason heikkeneminen, osaamisen ja hiljaisen tiedon menettäminen sekä muut kielteiset vaikutukset työyhteisön toimintaan.

Henkilöstön kokemat uhka- ja väkivaltatilanteet ovat nousseet esille kaikissa kaupungin toimialoissa, joka heijastuu työntekijöiden jaksamiseen ja pysymiseen työtehtävissä. Osaavan henkilöstön jatkuva suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, mikä korostaa avainhenkilöriskiä. Työmarkkinatilanteen jatkuessa suotuisana riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa Vantaan kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Riskin hallitsemiseksi on panostettava mm. työturvallisuuteen, ennakoivaan rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu myös tietojärjestelmäriskit, kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit sekä näitä yhdistävät hybridi- ja informaatiovaikuttamiset. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluyksiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja mainehaitat. Operatiivisena riskinä nähdään myös tilanne, jossa tiedolla johtaminen ei perustu ajantasaiseen ja kattavaan tietoon, mikä tekee toiminnan kehittämisestä ja johtamisesta vaikeaa.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Vuonna 2023 toteutunut Hyvinvointialueuudistus merkitsi kaupungin taloudellisen itsenäisyyden ja liikkumavaran kapenemista. Kaupungin verotulot laskivat uudistuksen seurauksena huomattavasti samalla kun riippuvuus valtiosta valtionosuuksien kautta lisääntyi. Myös kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi merkittävästi, uudistuksessa kaupungin omaisuutta siirtyi korvauksetta hyvinvointialueelle, mutta lainat jäivät kunnille.

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Kaupungin maanmyyntitulot toteutuivat lähes 20 milj. euroa alle budjetin, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrakulut ylittivät talousarvion n. 12 milj. eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti talousarvion n. 6 milj. eurolla ja verotulot laskivat 27 milj. euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta. Toisaalta vuoden 2024 investointimenot alittivat selvästi talousarvion.

Kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa rajallisesti, joten taloudellisia riskejä hallinnoidaan parhaiten hillitsemällä käyttötalouden ja investointimenojen kasvua. Etenkin Vantaan ratikkahankkeen käynnistyttyä kaupungin muissa investoinneissa on käytettävä tiukkaa tarpeellisuusharkintaa sekä hajauttaa niitä ajallisesti. Aktiivinen edunvalvonta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen valtion suuntaan on korostunut.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuo-

tuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiasemaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2024 oli n.90 milj. euroa ja lainakanta (ilman konsernitilin saldoa) kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna ja oli vuoden lopussa n. 861 milj. euroa. Lainakanta / asukas nousi hieman päälle 3 400 euron. Suhdeluku oli korkeimmillaan vuosina 2014–2015, jolloin kaupungin lainakanta oli yli 5 000 euroa /asukas. Kaupunki nosti 194,9 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2024.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen yksikköön Talous ja strategia -palvelualueelle. Euroopan keskuspankki aloitti odotetusti koronlaskut vuoden 2024 alkupuolella, ja koronlaskujen odotetaan jatkuvan myös vuonna 2025. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021. Vuonna 2023 ja 2024 nostetut pitkäaikaiset lainat nostettiin vallitsevasta korkotasosta johtuen vaihtuvakorkoisina, mikä lyhentää kaupungin lainasalkun keskimääräistä korkosidonnaisuusaikaa. Lainasalkun keskikorko nousi kohtuullisesti johtuen uusien lainojen nostoista yleisen korkotason huomioiden edellisvuodesta ollen n. 2,4 % ja korkomenot olivat n. 19,6 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaisesti kaupunki alkoi velkaantua vuonna 2024, ja nopea velkaantuminen tulee jatkumaan vuosikymmenen loppuun asti. Kaupunki nostaa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa vallitsevaan korkotasoon, mikä osaltaan kasvattaa kaupungin korkomenoja selvästi tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssi- tai johdannaissopimuksiin liittyviä riskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheuttaa toteutuessaan taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen ja on usein seurauksiltaan välitön. Vahinkoriskeihin kuuluvat työtapaturmat, organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksesta.

Vantaan kaupungin merkittävimmäksi vahinkoriskiksi on arvioitu työturvallisuuteen liittyvät riskit, erityisesti henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet. Riskiarvo näiden osalta on pysynyt korkealla erityisesti kasvatuksen ja oppimisen- sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Vuoden 2024 aikana työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin 5 110 työturvallisuusilmoitusta, joka on vajaa kaksi sataa ilmoitusta (167) vähemmän kuin vuonna 2023. Ilmoitusmäärä laski edellisvuodesta noin 3 %. Eniten laskua esiintyi uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä läheltä piti tilanteissa.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden kokonaismäärä pysyi yhä korkealla tasolla, vaikka tilanteiden määrä laski 225 tapahtumalla (6,4 %), kattavat ne yhä n. 64 % kaikista tapahtumista. Huolestuttavaa kehitystä tukee myös työsuojeluhenkilöstöltä saatu palaute. Yleisin uhka- ja väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen, joita ilmoitettiin vuoden 2024 aikana kaikkiaan 2142 kpl.

Keskeisiksi vahinkoriskiksi on tunnistettu kaupungin kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat vahingot, varkaudet ja vahingonteot, joiden riskiluku on kasvanut vuoden 2024 aikana. Vahingonteot ovat enimmäkseen olleet pienimuotoisia, mutta jatkuvia. Vahinkoihin liittyvät vastuuriskit ovat sitä vastoin laskeneet edellisvuoteen verrattuna. Vahinkoriskejä hallinnoidaan mm. erittäin laajoilla ja kattavilla omaisuusvakuutuksilla sekä toiminnan vastuuvakuutuksilla, liukkaudentorjunnalla, lumenaurauksella ja valaistuksen parantamisella julkisessa kaupunkitilassa sekä kaupungin kiinteistöjen piha-alueilla.

Yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet merkittäviä taloudellisia seurauksia vuoden 2024 aikana. Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteoista kuten töhryistä, lasien rikkomisista ym. omaisuuden vahingoittamisesta noin 193 000 euroa. Kaupunkiorganisaation ulkopuolisista tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, korvattiin yhteensä n. 76 000 euroa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Turvallinen kaupunki on asukkaiden hyvän elämän perusta. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelu on suoraan kytköksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu kaupunginjohtajan asettamassa turvallisuussuunnittelun ohjausryhmässä ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.11.2021 ja esitelty kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 17.2.2022.

Turvallisuussuunnitelmaan on nostettu kaksi koko turvallisuussuunnitelman läpileikkaavaa päämäärää, hyvä turvallisuusjohtaminen ja sukupuolitietoisuus. Lisäksi Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on rajattu neljään pääteemaan: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Rajaus perustuu toimintaympäristön arvioon, johon on käytetty kaupungin, poliisin ja pelastuslaitoksen tilastoja, turvallisuuskyselyn ja muiden hyvinvointiin liittyvien kyselyiden tuloksia, mutta myös kaupungin toimijoiden hiljaista tietoa ja havaintoja turvallisuustilanteen muutoksista. Arviossa tunnistettujen turvallisuusteemojen ongelmiin tai haasteisiin vastaamiseksi on valittu painopistealueet, joihin on laadittu toimenpiteet. Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan normaalien johtamisrakenteiden kautta ja vastuu toimenpiteiden edistämisestä on kaupungin toimialoilla ja palvelualueilla.

Vuoden 2024 pääteemaksi päätettiin ottaa lasten liikkumisen turvallisuus. Erityishuomio koulumatkoihin, koska koulujen ympäristöstä tulee paljon palautetta. Selvitys turvallisuudesta on jo tehty alakoulusta vuonna 2023 ja vuonna 2024 tehtiin yläkoulussa ja toisella asteella. Lasten liikkumisen turvallisuuden edistämiseen on myös haettu valtionavustusta.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman päivitys tehdään vuoden 2025 aikana. Päivitystyö on aloitettu kaupunkilaisille suunnatulla turvallisuuskyselyllä, joka toteutettiin lokakuussa 2024.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Vantaan kaupungin varautuminen ja valmiussuunnittelu perustuvat valmiuslakiin (1552/2011), pelastuslakiin (379/2011) ja muihin ohjaaviin säädöksiin, jotka määrittelevät normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tarvittavat toimenpiteet ja toimivaltuudet. Kaupungin tulee valmiussuunnitelmilla ja etukäteisvalmisteluilla varmistaa toimintansa sujuvuus normaaliolojen häiriötilanteissa ja myös poikkeusoloissa. Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisaatiorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti.

Vantaan kaupunki pyrkii turvaamaan asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden kaikissa tilanteissa. Toimialojen avaintehtävänä on tarjota laadukkaita peruspalveluita asukkaille. Tarvittaessa kaupungin eri toimialat ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen palveluiden saatavuuden. Poikkeusoloissa Vantaan kaupungin toimialojen tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toiminnan jatkuvuus ja asukkaiden turvallisuus parhaalla mahdollisella tavalla.

Vantaan kaupungin ja Vantaan Keravan hyvinvointialueen yhteistyö valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen osalta on vahvistettu yhdyspintasopimuksella. Toimijoiden välillä on muodostunut monia uusia rajapintoja ja vastuualueita, jotka vaativat moniulotteista selvittämistä valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen näkökulmasta.

Vantaan kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelman tekeminen aloitettiin syksyllä 2023. Kaupunkitasoisissa työpajoissa kartoitettiin varautumisen nykytilanne ja voimassa olevien toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien kehittämistarpeet. Uuden kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu aloitettiin keväällä 2024 työpajoissa, joihin osallistui laajasti toimialojen asiantuntijoita ja konserniyhtiöiden edustajia sekä keskeisten sidosryhmien edustajia, kuten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta.

Vantaan kaupungin valmiussuunnitelma koostuu valmiusohjeesta, joka on julkinen asiakirja, sekä kaupunkitasoisesta valmiussuunnitelmasta, joka on salassa pidettävä asiakirja, on lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 6 luvun 24§ 1mom. kohdan 7–8 mukaan.

Valmiusohjeessa kuvataan kaupungin varautumisen keskeinen lainsäädäntö, kaupunkikonsernin organisaatio ja keskeiset tehtävät normaalioloissa, häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa Vantaan kaupungin toimintakyky erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelma sisältää ohjeistuksia ja ennakoivia toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vastata poikkeaviin tilanteisiin ja ylläpitää keskeisiä toimintoja. Tavoitteena on suojata ihmisiä, omaisuutta ja tietoa sekä mahdollistaa normaalin arjen ylläpitäminen. Valmiussuunnitelman avulla turvataan kaupungin jatkuvuus ja palautuminen normaaliin toimintaan mahdollisimman nopeasti ja hallitusti

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2023

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kunnallisvalitus kaupunginvaltuuston päätöksestä koskien Vantaan ratikan rakentamista. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanläjityksiin liittyvän rikosasiassa, jossa yhtiön edustajia syytetään ympäristön turmelemisesta ja törkeästä ympäristön turmelemista, pääkäsittely on pidetty Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus on antanut asiassa tuomion 31.1.2025. Asiassa on tuomittu kaksi henkilöä, toinen ympäristön turmelemisesta ja tärkeästä ympäristön turmelemisesta ja toinen ympäristön turmelemisesta. Heidät on yhteisvastuullisesti velvoitettu suorittamaan Vantaan kaupungille vahingonkorvausta 100 000 euroa sekä kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Vantaan kaupunki on nostanut vahvistuskanteen koskien Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimuksen päättymistä. Helsingin hovioikeus on antanut asiassa kaupungin kannalta suotuisan päätöksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Kytöpuiston koulun peruskorjaus- ja laajennusurakan hankintaa koskeva valitus on vireillä markkinaoikeudessa. Hankintasopimuksen arvo on noin 5 000 000 euroa. Asiassa on kyse tarjousvertailua ja soveltuvuutta koskevista väitetyistä virheistä ja toisaalta hankinnan ennakoidun arvon määrittelyyn liittyvistä kysymyksistä.

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kaksi kaava-asiaa. Vantaankosken myllyä koskeva valitus on hylätty hallinto-oikeudessa eikä korkein hallinto-oikeus ole myöntänyt asiassa valituslupaa. Kaava on lainvoimainen. Pitkäsuontien Power to Gas-tuotantolaitosta koskeva kaava-asiaa koskeva valitus on rauennut, koska kaupunki teki asiassa uuden päätöksen.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat oleellinen osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta on osa Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmää ja kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaupungin toimialojen ja palvelualueiden sekä kaupunkikonserniin kuuluvien konserniyhtiöiden kuvauksiin ja itsearviointeihin kaupungin hallintosäännön mukaisesti delegoidun toimivallan ja vastuiden noudattamisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin tarkastuksiin ja arviointeihin.

Riskienhallinta on kiinteä osa sisäistä valvontaa. Konsernijohdon tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 1.6.7.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet, toimintaperiaatteet ja vastuut on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 18.8.2024 hyväksymässä “Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa” -ohjeessa. Periaatteita tukeva “Sisäisen valvonnan ohje” hyväksyttiin 21.10.2024. Ohjeiden ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana, jonka osana on riskienhallinta. Sisäinen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet; läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Tarkemmin sanottuna sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää Vantaan kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus sekä huolehtia lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon. Riskienhallinta on koordinoitua toimintaa, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnalla tuetaan organisaation tavoitteiden saavuttamista ja toimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista.

Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä ja se kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Hallinto- ja johtamistapa

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja palvelualueiden vastuulla olevien toimintojen osalta palvelualueittain ja -yksiköittäin laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin viimeksi 14.11.2022 ja päivitetty sääntö astui voimaan 1.1.2023. Hallintosäännön 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa. Riskienhallintapäällikön tehtäväksi hallintosäännön 18. luvun 5 § määrittää riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelun, koordinoinnin ja kehittämisen kaupunkikonsernin tasolla.

Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualuetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Esihenkilöt ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksyttyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilö vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä tekijöitä, jotka yhdessä mahdollistavat kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteuttamisen, seurannan sekä kehittämisen. Viitekehys rakentuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteista ja periaatteista, asetetuista tavoitteista sekä riskienhallintaan sitoutumisesta. Kokonaisuuteen kuuluvat olennaisesti myös organisatoriset järjestelyt kuten suunnitelmat, vastuut, resurssit, prosessit ja toimintatavat. Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös vakuutukset, menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Strategiatyön yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista uhkaavat riskit ja määritetään niille hallintatoimenpiteet sekä vastuutahot. Lisäksi riskien arviointia toteutetaan tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien, projektien, toimintasuunnitelmien, toimintaympäristöanalyysien sekä varsinaisten riskienhallintasuunnitelmien laadintatyön yhteydessä.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan Targetor Pro-järjestelmään kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimialatasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhteisöissä. Palvelualueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä toimialansa johdolle. Toimialan johto käsittelee ja arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion toimialaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Vantaan Ratikka-hankkeeseen. Vantaan Ratikka-hankkeen riskienhallintasuunnitelma toteutetaan Thinking Portfolion Riskisalkku-ohjelmiston avulla.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut säännölliseksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioiduista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista päivitystä täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtoryhmän valmisteluelimenä toimii kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä, joka vastaa riskienhallinnasta kokonaisuutena. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupungin turvallisuuspäällikkö ja sihteerinä riskienhallintapäällikkö. Lisäksi ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta ja konserniyhtiöiltä. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Erityisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, konserniyhtiöillä ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja yksikön tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitetaan niiden valmistuttua kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille (elokuusta alkaen, aikaisemmin vain puheenjohtajille), kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esihenkilöille. Elokuusta alkaen on pyydetty ao. toimialalta selvitys myös siitä, mihin toimenpiteisiin toimialalla ryhdytään tarkastuksen perusteella. Toimenpideselvitys lähetetään kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja kaupunginjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käydään läpi tarkastusjohtajan ja kaupunginjohtajan tapaamisissa tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan vuosittain maaliskuussa sekä pyydettäessä. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitetaan myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2024 sisäinen tarkastus on tehnyt 17 varsinaista tarkastusta ja 6 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tytäryhtiöihin ei tehty varsinaisia tarkastuksia. Sisäisessä tarkastuksessa työskenteli tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita lukuun ottamatta kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualueen hankintatoimintaa, jossa on edelleen parannettavaa. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tyydyttävällä tasolla.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaupungin toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esihenkilöt. Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtajaa ja kaupunginhallitusta arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta. Kaupungin ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastaja sekä tarkastuslautakunta.

Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhdistelmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuusselvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään.

Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konserniohjauksen yksikön toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Viestintä ja raportointi

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Raportoinnin kautta kaupungin toimialojen ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallintapäälliköllä yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esihenkilöt raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan kuukausittain palvelualuetasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävissä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöönotettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltatilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin. Tietoturvapoikkeamista on lähes reaaliaikaista seurantaa, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista ja kehittämistä seurataan Vantaan kaupunkikonsernissa monella eri tasolla. Esihenkilöiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Jokaiselta kaupungin toimialalta ja määrätyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäiselle valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä kartoitetaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä tarkastelee kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita edellisen vuoden riskienhallinnasta, edellisen vuoden arviointikertomusta ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi turvallisuusyhteistyön johtoryhmän kokouksissa käydään läpi riskienhallintaan liittyvät ajankohtaiset asiat neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan myös tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa. Kokouksissa on käsitelty uusia ohjeistuksia, vuoden riskianalyyseja ja riskienhallinnan prosessin kehittämiskohteita. Nämä kehityskohteet ovat painottuneet erityisesti riskikorttien kirjallisen selonteon osuuden parantamiseen, uuden riskienhallinnanohjelman hankkimiseen ja riskienhallinnan koulutuksiin. Riskikorttien kirjallisen selonteon kysymyksiä muokattiin ja niiden merkitystä korostettiin, koska kysymyksen kautta haluttiin tarkempaa ja laajempaa näkemystä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan

haasteista ja onnistumisista. Riskienhallintaohjelman uudistus ja hankinta on siirtynyt vähintään vuoden 2025 syksyyn, mutta sen tarve on tunnistettu vuoden 2024 aikana.

Syksyllä 2024 riskienhallintapäällikkö piti kolme riskienhallinnan koulutusta, jotka olivat suunnattu riskienhallinnan parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Koulutuksissa käytiin läpi yleistä tietoa riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnan prosessista Vantaan kaupungilla, kirjallisesta selonteosta, tilinpäätöksestä ja riskienhallinnan kehittämisehdotus kaupungin toimialoille. Koulutusten kautta haluttiin vahvistaa työntekijöiden riskienhallinnan ymmärrystä ja osaamista sekä antaa kaikille samat tiedot, jotta käsiteltävien riskien riskiluvut olisivat samalla tasolla toistensa kanssa. Koulutusten kautta riskiluvut todennäköisyyksien ja seuraamusten osalta saattoivat muuttua riskikorteissa, koska riskejä tarkasteltiin koulutusten antamien ohjeiden kautta, vaikka itse riskissä ei olisi tapahtunut suuria muutoksia.

Syyskuussa 2024 astui voimaan uusi “Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa” ja tätä tukeva “Sisäisen valvonnan ohje” hyväksyttiin lokakuussa 2024. Edeltävät periaatteet olivat vuodelta 2015, joten päivityksen tarve oli merkittävä kaupunkikonsernin organisaatiomuutosten takia, ja sisäisestä valvonnasta ei ole aiemmin ollut ohjetta.

Periaatteissa otettiin myös ensimmäistä kertaa kantaa korruption ennaltaehkäisyyn, joka on julkiselle sektorille ominainen operatiivinen riski. Korruption katsotaan estävän yhteiskunnan kehityksen ja heikentävän demokratiaa ja oikeusvaltiota sekä muodostavan uhan poliittisen järjestelmän oikeudellisuudelle. Korruption kautta yhteiskunnan instituutioiden tehokkuus kärsii ja vastuullisuus kansalaisille heikkenee. Korruptiota voi olla yhtä hyvin lahjonta, virka-aseman väärinkäyttö kuin petoskin. Kaupungilta edellytetään laillisuutta ja eettisyyttä kaikessa toiminnassa, jonka takia Vantaan kaupunki ei hyväksy minkäänlaista väärinkäyttöä tai lahjontaa. Vantaa noudattaa kaupungin toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja muita kaupunkitasoisia ohjeistuksia, joissa on huomioitu väärinkäytösten ja korruption estäminen. Erilaiset riskiarviot ja sisäinen valvonta ovat yksi käyttökelpoinen korruption ja epäeettisen toiminnan kokonaisvaltainen seurantamenetelmä.

Riskianalyysin kautta tehdyssä kirjallisessa selonteossa ei sisäisen valvonnan osalta löytynyt suuria puutteita ja havaitut kehityskohteet on korjattu tai prosesseja muutettu. Huomioita on tullut linjausten ja ohjeistuksien hallinnan haastavuudesta, koska tietoa on välillä vaikea löytää.

Johtopäätöksinä Vantaan kaupungin tulee varautua taloudellisen tilanteen tiukentumiseen, joka heijastuu moneen palveluun ja kuntalaisten avun tarpeen kasvuun. Samalla kaupungin on hyvä varautua nyt pitkäkestoisilla päätöksillä segregaatiokehitykseen ja polarisaation kasvamiseen, jotta voidaan taata kaikille kuntalaisille turvallinen asuinympäristö. Globaalilla tasolla ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt voimistuvat ja niiden riski kasvaa myös Vantaalla, jonka takia nämä ilmiöt huomioon ottavaa suunnitteluosaamista tulee lisätä, ja varata määrärahoja varautumiseen sekä mahdollisia vahinkoja ehkäiseviin kunnossapito- ja rakentamishankkeisiin.

Riskienhallinnan, sisäinen valvonnan ja korruption ehkäisemisen varmistamiseksi, pitää Vantaan kaupungin kehittää prosessejaan näiden osalta. Tämä vaatii niin toimintojen muutosta, tiedon jakamista, koulutuksia ja mahdollisia ohjelmamuutoksia. Kaikkien toimijoiden tulee olla samalla ymmärryksellä liikkeellä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta, jotta ne ovat tehokkaita. Tulevaisuudessa kaupungin riskienhallinta olisi yhteisiin linjauksiin perustuvaa toimintaa, jonka analyysejä käytettäisiin tiedon johtamisen apuna osana normaalia toimintaa. Näin tunnistettuja riskien vaikutuksia ja todennäköisyyksiä saataisiin vähennettyä, kun nähtäisiin toimialojen riskien kytköksiä toisiinsa, jolloin hallintatoimenpiteitä osattaisiin tarkentaa paremmin. Tämä tekisi kaupungista kyvykkäämmän käsittelemään tapahtuvia riskejä, kun toimenpiteet olisivat valmiina.

Tämä vaatii aktiivista koulutusta ja pitkäkestoista kehitystyötä, joka on aloitettu vuoden 2024 aikana.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämä oli -61,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 108,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu lasku vuoteen 2023 verrattuna oli 66,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2024 yhteensä 30 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla pienenivät 6,6 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa. Vantaan kaupungin vuoden 2023 tulokseen vaikutti sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden siirtyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Tuloslaskelma		2024 milj. €		2023 milj. €		2022 milj. €
Toimintatuotot		146,2		158,6		285,8
Toimintakulut	-	862,7	-	832,7	-	1 679,8
Toimintakate	**-**	**716,4**	**-**	**674,1**	**-**	**1 394,0**
Verotulot		585,2		638,7		1 203,7
Valtionosuudet		179,1		179,7		287,6
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot		18,8		17,9		13,8
Muut rahoitustuotot		15,5		13,8		15,2
Korkokulut	-	23,0	-	14,0	-	2,5
Muut rahoituskulut	-	0,3	-	0,1	-	0,1
Vuosikate		**58,8**		**162,0**		**123,6**
Poistot ja arvonalentumiset	-	114,2	-	111,8	-	110,6
Satunnaiset erät	-	3,4		0,0		0,0
Tilikauden tulos	**-**	**58,8**		**50,1**		**13,0**
Tilinpäätössiirrot	-	2,5	-	2,5	-	0,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-**	**61,3**		**47,7**		**12,1**

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

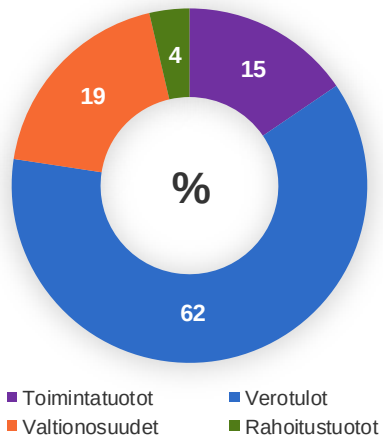
Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2024 olivat 944,9 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 63,9 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot laskivat edellisestä vuodesta 12,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 585,2 miljoonaa euroa. Vuoteen 2023 verrattuna laskua oli 53,5 miljoonaa euroa eli 8,4 prosenttia. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 179,1 miljoonaa euroa. Ne laskivat edellisestä vuodesta 0,6 miljoonaa euroa (0,3 prosenttia).

Taulukko. Tuotot v. 2024 – 2023

Tuotot	2024 milj. €	2023 milj. €
Toimintatuotot	146,2	158,6
Verotulot	585,2	638,7
Valtionosuudet	179,1	179,7
Rahoitustuotot	34,3	31,8
Yhteensä	**944,9**	**1 008,8**

Kuvio. Vuoden 2024 tuottojen jakautuminen

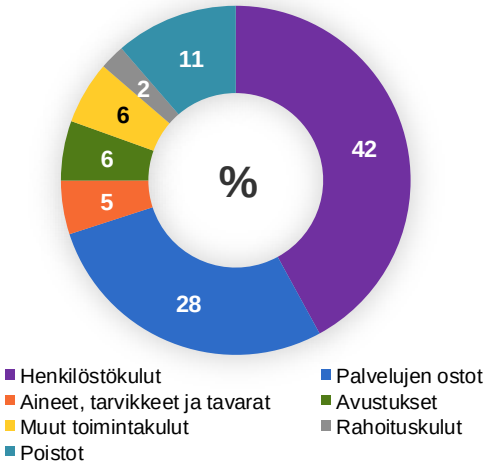
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2024 oli 1 000,2 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 41,6 miljoonaa (4,3 prosenttia). Toimintakulut nousivat 30 miljoonaa euroa (3,6 prosenttia) vuodesta 2023. Merkittävin kasvu kuluissa kohdistui rahoituskuluihin ja henkilöstökuluihin.

Taulukko. Kulut v. 2024 – 2023

Kulut	2024 milj. €	2023 milj. €
Henkilöstökulut	422,9	394,0
Palvelujen ostot	281,3	286,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44,3	44,3
Avustukset	55,6	56,5
Muut toimintakulut	58,6	51,3
Rahoituskulut	23,4	14,1
Poistot	114,2	111,8
Yhteensä	**1 000,2**	**958,6**

Kuvio. Vuoden 2024 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2024 toimintakate oli – 716,4 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 42,3 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2024 toimintakuluista 17,0 prosenttia (19,1 prosenttia vuonna 2023).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	17,0	19,1	17,0
Vuosikate/ poistot, %	51,5	144,8	111,7
Vuosikate, euroa/ asukas	234,0	654,6	508,9
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 63,7 prosenttia ollen 58,8 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on alijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2023 tasosta 420,6 euroa, ollen 234,0 euroa/ asukas vuonna 2024. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (177,3 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 705,2 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 114,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vuonna 2024 toteutui satunnaisia eriä yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 satunnaisia eriä ei ollut.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 108,9 miljoonaa euroa, ollen -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2024. Tilikauden alijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli -61,3 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2024 oli 86,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 investointimenot olivat 149,5 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 147,5 miljoonaa euroa. Omahankintameno pieneni edellisvuoteen verrattuna 14,9 miljoonaa euroa (9,2 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 73,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa 194,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 105,2 miljoonalla eurolla.

Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 89,7 miljoonaa euroa, kun nettovähennys edellisvuonna oli 5,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys oli 20,0 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2024 lopussa 60,3 miljoonaa euroa. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2024 aikana.

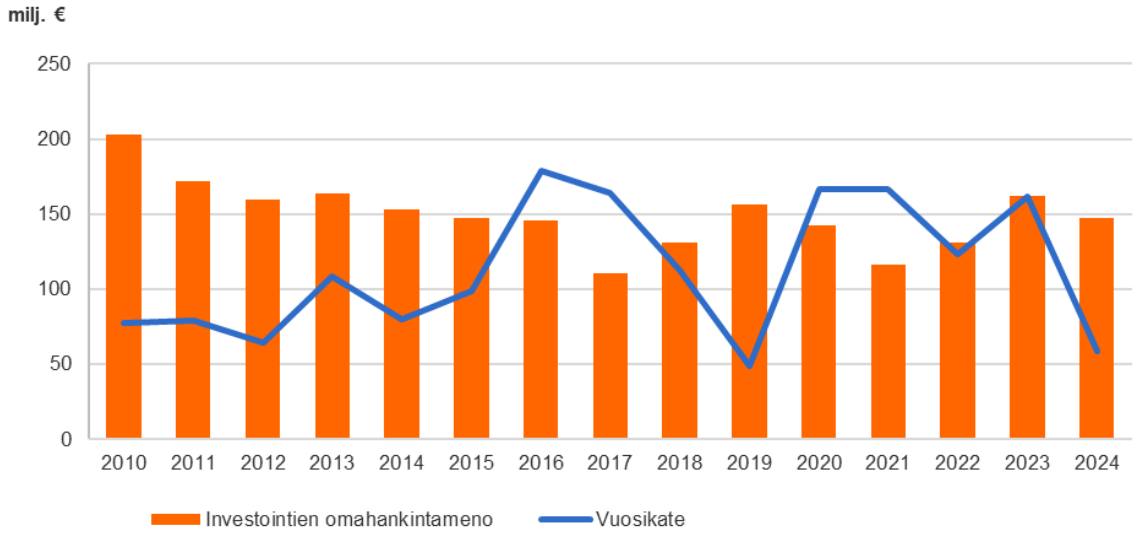
Rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	58,8	162,0	123,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	- 9,7	- 10,6	- 46,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 149,5	- 166,8	- 140,0
Rahoitusosuudet investointeihin	2,0	4,4	8,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	13,1	62,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 86,1**	**2,0**	**8,2**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 4,1	- 0,1	- 0,1
Antolainasaamisten vähennys	10,2	12,0	6,3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	150,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105,2	- 155,5	- 71,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20,0	- 10,1	- 11,2
Oman pääoman muutokset	1,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 3,8	- 58,1	59,0
Rahoituksen rahavirta	**73,0**	**- 61,8**	**- 17,9**
Rahavarojen muutos	**- 13,1**	**- 59,8**	**- 9,7**
Rahavarat 31.12.	60,3	73,3	133,1
Rahavarat 1.1.	73,3	133,1	142,8

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	25,3	17,2	22,8
Investointien tulorahoitus, %	39,9	99,7	94,1
Lainanhoitokate	0,6	1,0	1,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,6	1,2
Kassan riittävyys, pv	19,2	22,9	25,6
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoituksen tunnusluku oli 39,9 prosenttia vuonna 2024 eli investoinneista pystyttiin kattamaan vain reilu kolmannes tulorahoituksella. Vuonna 2023 tulorahoitus riitti kattamaan investoinnit 99,7 prosenttisesti ja vuonna 2022 94,1 prosenttisesti.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2010 - 2024 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2010 – 2024

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,6 vuonna 2024 eli tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2024 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 19,2 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää kaupungin, sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltyinä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2024 lopussa 1 892,3 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 374,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (69,2 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2024 lopussa 504,2 miljoonaa euroa (25,4 prosenttia taseen loppusummasta), kun vuoden 2023 vastaava summa oli 510,2 miljoonaa euroa.

Toimeksiantojen varat koostuivat välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2024 lopussa 0,6 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 93,0 miljoonaa euroa (4,7 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2024 lopussa 0,7 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui varaosavarastoista, sillä hoitotarvikevarasto luovutettiin hyvinvointialueelle.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 32,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia saamisia ei ollut. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 10,4 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 0,1 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 15,7 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 5,9 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 60,1 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna.

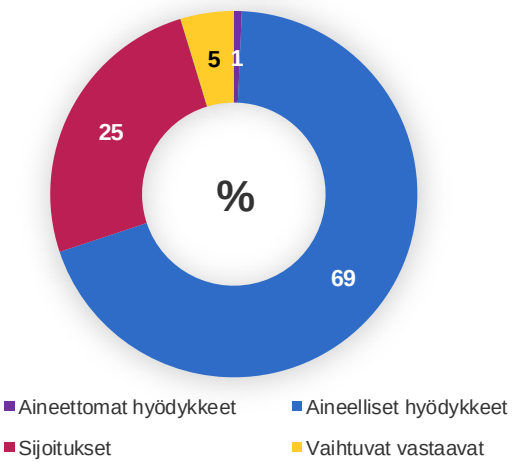
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 974 miljoonaa euroa (46,0 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 318,0 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 113,1 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 604,2 miljoonaa ja tilikauden alijäämästä 61,3 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto.

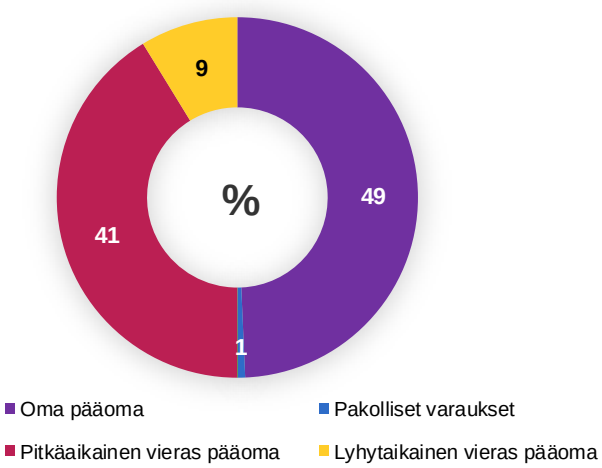
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2024 lopussa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 13,0 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 0,682 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,7 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 997,5 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 69,6 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 861,2 miljoonaa euroa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 47,2 miljoonaa, ostovelkoja 54,2 miljoonaa, saatuja ennakoita 13,3 miljoonaa sekä muita velkoja 21,5 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

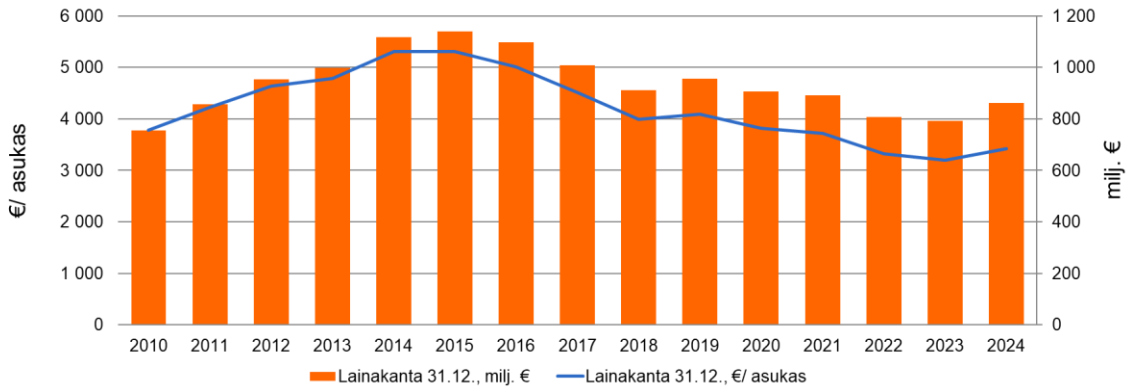
Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	**1 892,3**	**1 867,8**	**1 890,4**
Aineettomat hyödykkeet	*13,9*	*19,8*	*23,5*
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	13,9	19,8	23,4
Aineelliset hyödykkeet	*1 374,2*	*1 337,7*	*1 293,0*
Maa- ja vesialueet	358,8	341,4	318,6
Rakennukset	607,2	620,1	610,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317,1	317,5	311,0
Koneet ja kalusto	15,3	14,6	19,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75,5	43,6	33,2
Sijoitukset	*504,2*	*510,2*	*573,9*
Osakkeet ja osuudet	228,3	228,2	280,0
Muut lainasaamiset	274,6	280,8	292,8
Muut saamiset	1,2	1,2	1,1
Toimeksiantojen varat	**0,6**	**0,7**	**0,8**
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Vaihtuvat vastaavat	**93,0**	**114,8**	**196,4**
Vaihto-omaisuus	*0,7*	*0,2*	*0,8*
Aineet ja tarvikkeet	0,2	0,2	0,7
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,0	0,0
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	*0,0*	*0,0*	*0,3*
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,3
Lyhytaikaiset saamiset	*32,0*	*41,2*	*62,3*
Myyntisaamiset	10,4	13,7	25,9
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,2
Muut saamiset	15,7	16,0	20,8
Siirtosaamiset	5,9	11,6	15,4
Rahoitusarvopaperit	*0,1*	*0,1*	*0,1*
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	60,1	73,2	133,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 985,8**	**1 983,2**	**2 087,6**

Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	**974,0**	**1 031,8**	**1 011,7**
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	113,1	110,6	110,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	604,2	555,5	540,5
Tilikauden yli-/alijäämä	-61,3	47,7	12,1
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	**0,0**	**0,0**	**1,0**
Poistoero	0,0	0,0	1,0
Pakolliset varaukset	**13,1**	**9,7**	**9,8**
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	13,0	9,6	9,6
Toimeksiantojen pääomat	**1,2**	**1,1**	**2,2**
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,7	0,4	1,4
Vieras pääoma	**997,5**	**940,6**	**1 062,9**
Pitkäaikainen vieras pääoma	*824,7*	*666,3*	*670,4*
Joukkovelkakirjalainat	50,0	55,7	131,4
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774,7	610,6	539,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	*172,8*	*274,3*	*392,5*
Joukkovelkakirjalainat	5,7	95,7	5,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30,8	29,5	101,0
Lainat muilta luotonantajilta	0,0	0,0	30,1
Saadut ennakot	13,3	20,7	33,8
Ostovelat	54,2	60,2	115,8
Muut velat	21,5	23,7	35,3
Siirtovelat	47,2	44,5	70,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 985,8**	**1 983,2**	**2 087,6**

Taseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	49,4	52,6	49,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	108,1	94,2	57,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	542,9	603,2	552,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 159,5	2 437,6	2 275,9
Lainakanta 31.12., milj. €	861,2	791,6	807,2
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 425,7	3 199,1	3 324,3
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 257,5	1 127,2	1 456,9
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 001,7	4 555,4	6 000,1
Lainasaamiset 31.12., milj. €	274,6	280,8	292,8
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 49,4 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2024 tarvittu 108,1 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuoteen 2023 (94,2 %) verrattuna, johtuen kaupungin lainakannan kasvusta. Vantaan kaupungin lainakanta oli 861,2 miljoonaa euroa (791,6 miljoonaa euroa vuonna 2023) eli 3 425,7 euroa asukasta kohti. Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut, vastuita on 1 257,5 miljoonaa euroa eli 5 001,7 euroa/ asukas.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2010 - 2024

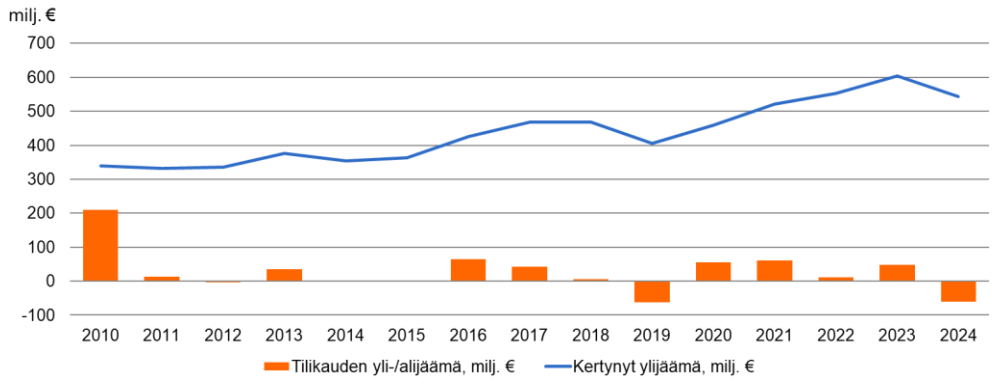
Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista.

Vuosina 2020 ja 2021 kaupungin ylijäämään vaikuttivat erityisesti valtion myöntämät koronatuet. Vuonna 2020 toteutui noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja. Vuonna 2021 valtio myönsi koronatukea yhteensä noin 107 miljoonaa euroa koronakustannusten korvaamiseen myönnettynä tukena sekä yhteisöveron ja valtionosuuksien kautta. Kaupungille kertyi myyntivoittoja vuonna 2021 hoivakiinteistöjen myynnistä VAV Oy:lle ja A-Tulkkaus Oy:n osakkeiden myynnistä (yhteensä n.18,7 milj. euroa) sekä vuonna 2022 Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä (n. 15,1 milj. euroa).

Vuoden 2022 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttamisen myötä edellisten tilikausien ylijäämään palautunut 18,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa puolestaan lakkautetun Sosiaalisen luototuksen rahaston peruspääoman, 1,8 miljoonaa euroa, sekä lakkautetun Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen jäljelle jääneen poistoeron, 1,0 miljoonaa euroa siirto kaupungin ylijäämään.

Vuonna 2024 kaupungin kertyneeseen ylijäämään vaikutti vähentävästi tilikaudella syntynyt 61,3 miljoonan euron alijäämä. Kaupungin alijäämään vaikuttavat merkittävimmät erät olivat maanmyyntitulojen alittuminen n. 19 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrausmenojen ylittyminen n. 12 miljoonalla eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuden ylittyminen n. 6 miljoonalla eurolla sekä n. 8 miljoonan euron kertaluonteiset alaskirjaukset. Lisäksi kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 27 miljoonaa euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2010 – 2024

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2024 olivat 1 156,2 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 165,5 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -9,3 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-3,8 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -13,0 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2024 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2024 milj. €	2024 %	2023 milj. €	2023 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	146,2	12,6	158,6	13,5
Verotulot	585,2	50,6	638,7	54,2
Valtionosuudet	179,1	15,5	179,7	15,3
Korkotuotot	18,8	1,6	17,9	1,5
Muut rahoitustuotot	15,5	1,3	13,8	1,2
Satunnaiset tuotot	0,5	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 13,1	- 1,1	- 10,5	- 0,9
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,0	0,2	4,4	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	1,4	13,1	1,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	10,2	0,9	12,0	1,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	16,9	150,0	12,7
Oman pääoman lisäys	1,1	0,1	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	**1 156,2**	**100,0**	**1 177,7**	**100,0**
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	862,7	74,0	832,7	74,6
Korkokulut	23,0	2,0	14,0	1,3
Muut rahoituskulut	0,3	0,0	0,1	0,0
Satunnaiset kulut	3,9	0,3	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	- 3,4	- 0,3	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	149,5	12,8	166,8	14,9
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	4,1	0,3	0,1	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	105,2	9,0	155,5	13,9
Oman pääoman vähennys	0,1	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	20,0	1,7	- 52,4	- 4,7
Kokonaismenot yhteensä	**1 165,5**	**100,0**	**1 116,8**	**100,0**

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt
Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen velvoitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalle yhteisölle.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	19	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	10	-
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	4	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	4	-
Osakkuusyhteisöt	19	8
Yhteensä	**57**	**8**

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaavat valtuustokauden strategia sekä osana strategiaa Vantaan kaupungin yleiset omistajapoliittiset linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Vuoden 2024 aikana on päivitetty suuri osa tytäryhteisöjen omistajapoliittisista linjauksista. Vantaan Energia Oy:n omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin 21.10.2024 ja VAV Yhtymä Oy:n 27.1.2025. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022. Lisäksi valtaosalle yhteisöjä kaupunginhallituksen konsernijaosto on hyväksynyt vuoden 2024 aikana päivitetyt yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Nykyisen hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee noudattaa 19.8.2024 voimaan tullutta konserniohjetta sekä muuta konserniohjauksen ohjeistusta. Konserniohjeella ja muulla omistajaohjauksella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Lisäksi tytäryhtiöiden johdon toimintaa ohjataan yhtiöjärjestyksen avulla. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on valtaosin yhdenmukaistettu konsernijaoston 18.1.2021 hyväksymiin malliyhtiöjärjestyksiin perustuen. Malliyhtiöjärjestyksistä poiketaan tarvittaessa niissä yhteisöissä, joissa tulee huomioida mm. muiden osakkaiden oikeudet ja äänivalta tai muita yhtiöön liittyviä erityispiirteitä.

Konserniohjauksen tavoitteena on, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapoliittisen linjauksen ja kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto sekä tietyissä tilanteissa viranhaltija, jolle konsernijaosto on delegoinut päätösvaltaansa.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernipalvelujohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Omistajaohjausta on toteutettu tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden välityksellä, konserniohjeistuksella sekä näiden lisäksi aktiivisella kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen keskustelun kautta. Tytäryhteisöt Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Energia Oy sekä kuntayhtymistä ja muista omistetuista yhtiöistä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä sekä Uudenmaan liitto -kuntayhtymä ovat olleet konsernijaoston kokouksissa selostamassa yhteisön toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamista, mikäli Vantaa on sellaisia yhteisölle asettanut. Jokaisen tytäryhtiön kanssa on käyty myös omistajaohjauskeskustelu, jotta kaupungin strategiset tavoitteet välittyisivät tehokkaasti tytäryhteisöihin. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös luoda luottamuksellinen ja rakentava vuoropuhelu kaupungin ja tytäryhteisöjen välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2024 oli konserniyhteisöille vakaamman kehityksen aikaa. Lähimenneisyyttä varjostavat geopoliittiset epävarmuudet, voimakas hintojen nousu ja ohjauskorkojennostot. Hyvinä uutisina vuonna 2024 olivat erityisesti inflaation hidastuminen ja ohjauskorkojen laskeminen huipputasoiltaan. Nämä toivatkin odotettua helpotusta yhtiöiden kustannuksiin ja korkomenoihin. Vaikka taloudellinen tilanne on edelleen haastava, on havaittavissa merkkejä talouden elpymisestä. Huolimatta haastavasta taloudellisesta tilanteesta, konserniyhteisöt onnistuivat saavuttamaan suuren osan niille asetetuista tavoitteista ja edistämäänsä toimintaansa niin taloudellisilla kuin toiminnallisilla luvuilla mitattuina.

Vantaa konserniin kuuluvien suurimpien yhtiöiden osalta yhtiökohtaisesti toimintaympäristön muutoksista ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä sekä tulevaisuuden näkymistä kerrotaan yhtiökohtaisesti luvussa 1.6.4.

Kaupungin yleiset omistajapoliittiset sekä yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset päivitettiin suurimman osan yhtiöistä osalta 2024 aikana. Omistajapoliittisissa linjauksissa yksilöitiin omistajan näkökulmasta keskeisiä tavoitteita yhtiöiden toiminnassa tulevalle neljälle vuodelle. Myös yhtiöiden hallitusten osaamisvaateisiin tehtiin tarvittavia täsmennyksiä ja muutoksia. Omistajapoliittisten linjausten hallituskokoonpanoja tarkasteltiin siten, että asiantuntijajäseniä lisättiin suurten yhtiöiden hallituksiin.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet sekä kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman toteuttaminen jatkuivat tilikauden 2024 aikana. Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana vuonna 2022. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi. Ohjelmassa on ennakoitu myyntivoittoja konserniyhtiöiden myynneistä myös lähivuosille, mutta myyntien toteutuminen on riippuvainen rakentamisen suhdannekehityksestä. Lisäksi ohjelman toimenpiteiden toteutumista on vaikeuttanut pitkäaikaisten vuokrasopimusten tekemisen viivästyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus päätti 11.12.2023 myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 milj. euroa. Kauppa toteutettiin 31.1.2024.

VTK-konsernin yritysjärjestely, jossa muille kuin kaupungille vuokrattavat toimitilat sekä isännöinti ja muu liiketoiminta siirtyivät perustetulle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle valmisteltiin vuoden 2023 aikana. Toiminta on käynnistynyt konsernissa uudessa rakenteessaan vuoden 2024 alussa.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti luvussa 1.6.4.

1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen

Vantaan Energia Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuonna 2035, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö on tehnyt investointipäätöksen lämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että pääkaupunkiseudun edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa.

Yhtiön omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa sekä sähkön varastointia.

Palvelukehitykseen ja asiakastyöhön tehtyjen lisäpanostusten mahdollistamana yhtiö solmi asiakkaiden kanssa ennätysmäärän energiakumppanuussopimuksia ja -palvelusopimuksia, jotka sisältävät energiantoimituksen ohella muun muassa energiankäytön tehostamisen ja optimoinnin mahdollistavia palveluita.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toteutunut liikevoitto ylitti budjetin. Keskeisinä tekijöinä tähän ovat olleet sähkön siirtotulojen kasvu ja säästöt ulkopuolisissa palveluissa. Myös oman sähköntuotannon myyntihinta on toteutunut budjetoitua korkeampana. Investointien alhaisempi taso johtuu pääasiassa tuotannollisten hankkeiden ajoituksesta (korkealämpötilalaitos ja lämmön kausivarasto).

Vaasan hallinto-oikeus päätti kesäkuussa 2024 kumota aluehallintoviraston Vantaan Energian korkealämpölaitokselle myöntämän ympäristöluvan ja palauttaa asian uudelleen käsittelyyn lupaviranomaiselle. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on jätetty kaksi valituslupahakemusta ja valitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen heinäkuussa 2024. Vantaan Energian hallitus päätti 27.8.2024, että yhtiö tulee jättämään kokonaan uuden ympäristölupahakemuksen. Lupahakemus on toimitettu aluehallintovirastolle 2.9.2024. Raportointihetkellä ympäristölupa on edelleen aluehallintoviraston käsittelyssä.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	273 468	290 612
Liikevoitto	49 663	57 501
Tilikauden tulos	36 761	46 853
Taseen loppusumma	877 525	877 488
Henkilöstön lkm	388	381
Bruttoinvestoinnit	151 800	131 200
Quick ratio	0,81	0,54
Omavaraisuusaste	34,7 %	34,2 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	415 070	351 859
Leasingvastuut	185 000	196 189

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Riskienhallinnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota huoltovarmuuteen ja turvallisuustason parantamiseen. Konsernin keskeiset avainriskit ovat polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla kiinnitetään erityistä huomiota.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Paloturvallisuuteen ja työturvallisuuteen on lisätty uusia riskienhallintatoimenpiteitä.

Vantaan Energia on kierrätysenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyydet, joita vahvistetaan. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla. Menestymiseen tarvitaan myös vahva kumppaniverkosto.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja kasvavan osinkotuoton muodossa. Osinkoa Vantaan Energia maksoi vuoden 2023 tuloksesta 21 miljoonaa euroa. Vantaan Energia -konsernin liikevoitto vuodelta 2024 on noin 57,5 miljoonan euron tasolle ja sijoitetun pääoman tuotto on noin 8 prosenttia.

Vantaan Energia -konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, mikä tarkoittaa fossiilittomiin ja hiilidioksidittomiin energiantuotantotapoihin tähtääviä toimia. Yhtiön sähköntuotanto osakkuusyhtiöissä on jo nykyisellään päästötöntä. Koko energiantuotannon sisältämät hiilidioksidin ominaispäästöt laskivat tasolle 115 g/kWh vuonna 2024. Vuoden 2023 hiilidioksidin ominaispäästöt olivat tasolla 126 g/kWh.

Vantaan Energia Oy:n investointiohjelman tarkoituksena on, että yhtiö luopuu fossiilisten tuotantopolttoaineiden käytöstä vuoteen 2026 mennessä ja tavoittelee jätteen lämpökäsittelystä syntyvän hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia vuoteen 2035 mennessä. Turpeen ja kivihiilen käyttö lopetettiin jo kertaalleen vuonna 2021, mutta huoltovarmuussyistä niiden käyttöä on jouduttu jatkamaan. Kivihiilen ja turpeen käytön lopettamisen jälkeen tavoitteena on luopua maakaasun käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yhtiö on jo toteuttanut Martinlaakson geotermisen maalämpölaitoksen sekä jätevoimalan laajennuksen, ja lisäksi jätevoimalatontille on rakenteilla korkealämpötilalaitos ja Martinlaaksoon sähkökattila ja lämpöakku, joiden tuotantokäyttö alkaa 2025. Toteuttamisvaiheessa on lämmön kausivarasto, ja suunnitteluvaiheessa ovat sekajätteen lajittelulaitos sekä ratkaisuvaihtoehdot hiilidioksidin talteenotolle ja varastoinnille.

Yhtiön toteuttamat investoinnit tehokkaaseen ja hiilidioksidipäästöjä vähentävään energiantuotantoon näkyvät vantaalaisille asiakkaille pääkaupunkiseudun edullisimpana lämpönä. Suunnitteilla olevat energiantuotannon kehityshankkeet mahdollistavat edullisen lämmön ja hintavakauden myös jatkossa.

Vantaan Energia sitoutuu asettamaan tieteeseen perustuvan ilmastotavoitteen Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisaation mallin mukaisesti ja raportoimaan julkisesti tavoitteen edistymisestä. Yhtiö sitoutuu myös noudattamaan ympäristöministeriön Kiertotalouden Green deal -mallia.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähköntoimituksen laatu toteutui 2024 erinomaisella tasolla ja sähkönsiirron hinnoittelu on Suomen edullisimpia. Sekä sähkönsiirron että kaukolämmön asiakastyytyväisyys sekä yritys- että yksityisasiakkaissa oli huippuluokkaa (EPSI rating).

Hallituksen osaamiseen ja kokoonpanoon liittyvät tavoitteet toteutuivat linjausten mukaisina.

Toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista ja poikkeuksellisista energiamarkkinaolosuhteista huolimatta Vantaan Energia -konsernin toimintakyvyn odotetaan edelleen säilyvän hyvänä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	67,3 M€	49,7 M€	57,5 M€	Toteutuu täysin
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	9,1 %	7,2 %	8,1 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	50 %	50 %	>50 %	
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste	30,3 %.	>30 %	34,2 %	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,1	2	2,8	Toteutuu osittain
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Digital Twin -projekti valmistui 30.8.2024.	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5 Vaihdettu tutkimus Great Place to Work -kokonaisuuteen	4,0	4,0	82 % Great Place to Work-henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu) SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh Fossiilisista ostopolttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	126 g/kWh Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden, Geoterminen laitos käyttöönotettu, Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	111 g/kWh Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	115 g/kWh HWP etenee aikataulun mukaisesti. Sähkökattila ja lämpöakku etenee aikataulussa. Molempien käyttöönotto v. 2025Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	Toteutuu osittain
Materiaalitehokkuus (ympäristövastuu) SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)		Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2023 44022 m3) Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Lisävettä meni 83 211 kuutiota. Toteutunut kerroin 1,9 Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	Toteutuu osittain
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin Energiatoimituksen luotettavuus Biodiversiteettitavoitteet		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimityshäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi Biodiversiteettitavoitteiden seuranta	Päästölaskenta valmistuu myöhemmin Kiinteistöliiton indeksitalo 2024 vertailusta 6 suurimman kaupungin keskiarvo oli 1,64 €/m2 ja Vantaan Energian 1,56 €/m2. Sähkön toimitushäiriöt 0,041 h/asiakas/vuosi Lämmön toteutunut keskeytysaika lämmityskaudella 0,52 h/asiakas/vuosi Biodiversiteettitiekartta on luotu ja olemme tehneet alustavan arvioinnin aihealueista, joissa toiminnallamme on merkittävin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. Syvennämme tulevina vuosina kuvaamme siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä alueilla on ja kuinka voisimme torjua haitallisia vaikutuksia ja vahvistaa myönteisiä vaikutuksia	Toteutuu osittain

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Osittaisjakautuminen toteutui suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä on siirtynyt kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024. As Oy Sepänpuisto tullaan fuusioimaan Yhtymään vuoden 2025 aikana.

Kuluttajahintojen nousu on näkynyt VAV:n asukkaiden vuokranmaksuvaikeuksina, ja vuokrasaamiset ovat viime aikoina nousseet. Saamisten määrä on noususta huolimatta pysynyt tilikaudella tavoitteiden mukaisena. Vuokrasaatavat suhteessa liikevaihtoon oli 1,0 %, joka oli tavoitteen, alle 1,2 %, mukainen. Kuitenkin asumistukien leikkausten myötä VAV:lla ennustetaan saatavien kasvavan entisestään. Vuokranmaksuvaikeudet näkyivät myös kasvaneena häätöjen määränä. Tänä vuonna vuokravelkahäätöjä on toteutunut yhteensä 53 kpl, kun se edellisenä vuonna oli 41 kpl. VAV ja Vantaa-Kerava hyvinvointialue ovat tiivistäneet yhteistyötä häätöjen ehkäisemiseksi.

Vuonna 2024 VAV:n ympäristöohjelma sai Suomen Luonnonsuojeluliiton Ekokompassi-sertifikaatin. Tilikauden aikana yhtiö loi ilmastotiekartan, jonka ohjaamana se tavoittelee merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olennainen osa VAV:n vastuullisuustyötä on vuonna 2024 aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyysraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyysraportointiin.

VAV:n toimitilojen kohennushanke valmistui syyskuussa 2024. Sen myötä henkilöstö pääsi käyttämään aiempaa paremmin nykypäivän työelämää palvelevia tilojamme. Lisäksi yhtiö vuokraa osan aiemmin käyttämistä toimitiloista ulkopuolisille toimijoille.

Yhtiön vakaa taloudellinen tila varmisti syksyllä vuodelle 2025 tehtyjen vuokrankorotusten maltillisuuden. Keskimääräinen vuokrankorotustarve vuodelle 2025 oli ARA-kohteissa ainoastaan 1,8 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason (budjetti 98,5 %). Yhtiössä on ryhdytty toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi ja tilikauden lopulla vuokrausastetta on saatu parannettua 98,0 %:iin. Kasvaneet vuokrasaamiset ja erityisesti häätöjen suuri määrä johtavat todennäköisesti ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvalla vuodelle.

Tuloskehitys alkuvuodesta on ollut suunnitelmien mukaista. Tilikaudelle on budjetoitu aikaisempien vuosien ylijäämien käyttöä vuokrankorotuspaineiden tasaamiseksi. Aikaisempien vuosien ylijäämien käyttö ei näy raportoidussa kirjanpidollisessa tilikauden tuloksessa, jonka vuoksi talousarvion 2024 tilikauden tulos näyttää lähes 10 miljoonan euron tappiota. Toteuma vuoden 2024 tulokseksi osoittautui talousarviota noin 8 miljoonaa euroa paremmaksi johtuen perusparannushankeen lykkääntymisestä sekä varovaisuuden periaatetta noudattaen budjetoimattomista rahoitustuotoista.

Uusi ARA-kohde, Retiisikuja 2, on valmistunut kesällä 2024 ja kohde on vuokrattu täyteen. Rakenteilla olevat ARA-kohteet, Lipstikkakuja 2 ja Myyrmäentie 2 c, etenevät aikataulun mukaisesti samoin kuin palvelukotikohde Tikkurilan asumiskeskus.

Pysäköintihalleihin liittyvät ongelmat ovat aiheuttaneet paljon selvittelyjä muun muassa arvonlisäverotukseen ja ARA-rahoitukseen liittyen. Myyrmäentie 2 c kohteen etenemiselle on aiheutunut haasteita pysäköintiratkaisusta johtuen.

Vuodelle 2024 suunniteltu Kannuskuja 5:n perusparannushanke ei toteudu liian suuren hinnan vuoksi. Tähän tarkoitukseen budjetoiduille varoille on löydetty korvaavia kylpyhuone- ja keittiökorjauksia kuluvalle vuodelle. Korjaustoiminta etenee hyvässä vauhdissa tilikauden aikana, ja urakoihin saadaan hyvin tarjouksia. Todennäköisesti kuitenkin jäädään PTS-tavoitteesta mm. viranomaiskäsittelyn aiheuttamien aikatauluviiveiden vuoksi.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	111 189	110 738
Liikevoitto	1 294	6 270
Tilikauden tulos	-9 669	-1 518
Taseen loppusumma	762 000	726 719
Henkilöstön lkm	60	62
Bruttoinvestoinnit	38 000	36 888
Quick ratio	2	2,1
Omavaraisuusaste	20	23,3
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	488 985
Leasingvastuut	0	0

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Uudisrakentamisessa yhtiöstä riippumattomat ongelmat osaltaan hidastavat uusien kohteiden aloituksia, vaikka VAV on uudisrakentamisessaan tällä hetkellä kohtuullisessa vauhdissa. Yhtiö on käynyt tonttiohjelmaa läpi yhdessä kaupungin edustajien kanssa. Asuntotuotantotavoitetta ei tulla saavuttamaan vielä tilikaudella 2024.

Yhtiön taloudellinen tila ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla, ja yhtiö saa suunnitelmallisia korjauksia etenemään talousarvion mukaisesti. Vuokranmaksuvelasta johtuvien häätöjen määrä on kuitenkin ollut nousussa, ja häätöjen toimeenpanojen aiheuttamat kustannukset ovat olleet nousussa.

VAV:lla ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueella on ollut tiivistä yhteistyötä vuokrakantaan liittyen. Keskusteluissa on ilmennyt huomattava ristiriita omakustannusperiaatteella vuorattavien kohteiden vuokrissa suhteessa hyvinvointialueen kustannussäästöpaineisiin. Hyvinvointialueelle vuokratussa kannassa on merkittäviä irtisanomispaineita. Toisaalta läpikäynti on poikinut myös kehityshankkeen yhden kohteen muuttamiseksi yhteisöllisen asumisen kohteeksi. Hyvinvointialue on käynyt läpi palveluverkkosuunnitelmaansa, jonka myötä yksi kohde on irtisanottu. Lisäksi HUS:lle vuokrattu Palvelukotikohde on irtisanottu, joka on sittemmin haettu myös ARA-rajoituksista vapaaksi. Kyseisen kohteen myyntineuvottelut ovat käynnissä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen työryhmä päätti vuodenvaihteessa työnsä, jonka tuloksena ehdotettiin kavennuksia valtion tukeman rahoituksen saatavuuteen. Tällä tulee olemaan luonnollisesti vaikutuksia myös VAV Asunnot Oy:öön. Yhtiön vakaan taloudellisen tilan myötä tätä ei kuitenkaan nähdä riskinä liiketoiminnallemme. Kesällä tiedotettiin, että Ara lakkautetaan virastona ja toiminnot siirretään osaksi ympäristöministeriötä. Lisäksi valtion asuntorahasto (VAR) lopetetaan. Näillä muutoksilla on todennäköisesti jonkinlaisia vaikutuksia kaikkeen valtion tukemaan asuntotuotantoon.

Strategisena riskinä yhtiössä on tunnistettu kiinteistöomaisuuteen kohdistuvat vahingot, jonka myötä turvallisuus ja asumisviihtyvyys voisivat vaarantua. Näihin riskeihin varaudutaan kiinteistöjen kunnosta huolehtimalla sekä opastamalla asukkaita asumisturvallisuudessa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuotuisesta 360 asuntotuotantotavoitteesta jäätiin selvästi. ARA-kantaa valmistui yhteensä 62 kpl. Asuntotuotannon tavoitejättämään vaikutti erityisesti tonttien niukkuus. Taloudelliset tavoitteet täyttyivät, sillä omavaraisuusastetavoite saavutettiin selvästi. Lisäksi kohtuuhintaisuuden vuokratason tavoite saavutettiin hyvin vuokrankorotustarpeen vuodelle 2025 ollessa vain 1,8 %. VAV:ssa yleinen asukkaiden asumismenojen kehitys on ollut jo pitkään vakaata ja ero markkinavuokriin on edelleen selkeä. Aktiivisella asumisneuvonnalla ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa asukkaiden vuokravelkoihin puuttumalla saatiin osaltaan ehkäistyä asunnottomuutta. Tilikauden aikana on luotu ilmastotiekartta, jonka ohjaamana tavoitellaan merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olennaisena osana vastuullisuustyötä on aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyysraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyysraportointiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan (VAV Asunnot Oy) Omavaraisuusaste, konserni		Vähintään 30 % alle markkinavuokran 20 %	Alle 32 % markkinavuokran 23,3 %)	Toteutuu täysin
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115	360	62	Toteutuu osittain
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Suurempi kuin indeksin nousu	Ei toteudu lainkaan
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 % 95 %	95–105 % 95–105 %	77,5 % (Budjetoitua Kannuskujan perusparannusta lykätty. Ilman Kannuskujan perusparannusta toteuma 95 %) 87 %	Toteutuu osittain
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	29,6	38,5	32,8	Toteutuu osittain
Paloturvallisuus	Kaupungin ja kaupunkikonsernin omistamissa asunnoissa tehdään paloturvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvallisuustyötä		Palovaroitinten asentaminen jokaiseen asuntoon saunallisista asunnoista. Saunalliset asunnot tarkastetaan paloturvallisuuden näkökulmasta. Asukasaktiiveita informoidaan painotetusti paloturvallisuudesta ja viestinnässä huomioidaan paloturvallisuusnäkökulma. Kohdekohtainen paloturvallisuuskartoitus hankitaan ulkopuoliselta konsultilta.	Paloturvallisuuskartoitus tehty syksyllä 2024, jonka tulosten mukaisesti informoitu asukkaita. Palovaroitinasennustyöt on aloitettu.	Toteutuu täysin

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	4,01 (Kiinteistötoimialan vertailuarvo 3,83)	Toteutuu täysin
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0	3,5	2,7	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregaatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan		Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Alle 32 % markkinavuokran	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030		Ilmastotiekartta valmis	Ilmastotiekartta valmis	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3		39,7	37,5	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa		Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Toteutuu täysin

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

1.1.2024 toteutettiin yritysjärjestely, jossa VTK Kiinteistöt Oy:n vapailla markkinoilla tapahtuva toiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiölle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle. VTK Kiinteistöt Oy:lle jäivät kaupungin peruspalveluiden käyttöön vuokratut kohteet, kuten koulut, päiväkodit ja urheilukiinteistöt.

Järjestelyn jälkeen VTK-konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n tase oli n. 87 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,3 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy uudelleen rahoitti lainojaan huhtikuussa 2024 18 milj. eurolla ja uutta lainaa uudishankkeisiin nostettiin 62 milj. euroa Kuntarahoitukselta. Lisäksi joulukuussa nostettiin 60 milj. euron laina Kuntarahoitukselta. VTK Kiinteistöt Oy toimii jatkossa kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö.

Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyvä alkava tase oli 82 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,6 milj. euroa. Ko. lainakannasta uudelleen rahoitettiin tammikuussa 2024 39,4 milj. euroa. Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vivamus Kiinteistöt Oy on markkinaehtoinen yhtiö, johon ei sovelleta hankintalakia tai kaupungin hankintaohjetta. Vivamus Kiinteistöt Oy ei osallistu sellaiseen kiinteistökehitystoimintaan tai rakennuta sellaisia uudishankkeita, joihin liittyy merkittäviä liiketoiminnallisia riskejä.

Tuloskehitys ja investoinnit

VTK-konsernin liikevaihto toteutui 2,7 milj. euroa budjetoitua suurempana, sillä pääomavuokriin sisältyvä korko toteutui ennakoitua suurempana. Konsernin tulos toteutui n. 0,9 milj. euroa budjetoitua parempana.

Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK rakennuttaa taseeseensa kaupungille vuokrattavaksi toisen asteen oppilaitokset sekä liikuntahallit (pl. uimahallit). VTK:n keskeneräiset investoinnit taseessa olivat 31.12. n. 62 milj. euroa, josta merkittävimmän 5/2023 aloitetun Varia Vehkala -hankkeen (arvo n. 86 milj. euroa) kumulatiivinen kustannuskertymä 31.12. oli 59 milj. euroa (josta vuonna 2024 toteutui n. 44 milj. euroa). Varia Vehkala -hanke valmistuu 8/2025. Lisäksi Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 1:sen (arvo n. 104 milj. euroa), Aviapoliksen lukion (arvo n. 38 milj. euroa) ja Koillis-Vantaan liikuntahallin (arvo n. 10 milj. euroa) suunnittelutyöt ovat meneillään.

Avainluvut (Kons.) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	36 737	39 403
Liikevoitto	8 933	10 142
Tilikauden tulos	3 375	4 244
Taseen loppusumma	270 424	292 002
Henkilöstön lkm	12	12
Bruttoinvestoinnit	59 900	51 076
Quick ratio	1,8	8,4
Omavaraisuusaste, sis. leasingvastuut	29	24
Pitkäaikainen vieras pääoma	189 465	192 401
Leasingvastuut	26 266	27 643

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti sille asetetut tavoitteet.

Konsernin vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot pystytään säilyttämään. Muuntojoustamattomat ja ikääntyvät toimistotilat tulevat olemaan yhtiön kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisen kannalta ongelmallisia, mutta eivät kuitenkaan muodosta erityistä riskiä. Rakennusten ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla.

Lainojen korkotaso laski vuonna 2024 vuoden 2023 takaisesta ja sen ennustetaan laskevan yhä vuonna 2025. Kuitenkin uudishankkeiden ja euromääräisesti suurten peruskorjausten rahoitus muodostaa edelleenkin VTK:lle rahoitusriskin. Vuodenvaihteessa 2023–2024 toteutettu yritysjärjestely antaa VTK Kiinteistöt Oy:lle sidosyksikköaseman nojalla mahdollisuuden edullisempaan ja ennakoitavampaan varainhankintaan Kuntarahoitukselta.

Joukontie 42:n kaavamuutos on meneillään. Kaava valmistunee vuoden 2026 aikana. Kiinteistö Oy Myyrinselkä hakee yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta kiinteistölleen. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus noin 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille. Varia Vehkalan urakassa on avoimia asioita mm. lisä- ja muutostöihin liittyen, joita ei ole saatu vielä ratkaistua urakoitsijan kanssa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuonna 2023 toteutetusta konsernijärjestelystä johtuen VTK-konsernin uudet omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin konsernijaostossa 23.10.2023. Yhtiön johdon näkemys on, että omistajapoliittiset linjaukset ovat toteutuneet täysin vuonna 2024.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Konsernin omavaraisuusaste % Konsernin tulos, milj. eur Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	40 vertailukelpoinen tulos 3 93	> 20 2,0 93	24 4,2 96	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Konsernin liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin	12 %	10 %	10 %	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5	3,6		Seuraava kysely 2025	Ei tietoa
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	4,5	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus	Ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 12/2023	Toteutus	Viitekehys käsitelty hallituksessa 11/2024	Toteutuu osittain
SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (%)		Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %	100	Toteutuu täysin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantin tuottamien aula- ja turvapalveluiden tuotanto Vantaa Kerava hyvinvointialueelle loppui 1.1.2024 alkaen. Muutoksen yhteydessä Vantista siirtyi vuoden 2024 alussa 23 henkilöä Securitas Oy:n palvelukseen, joka tuottaa jatkossa palvelut Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Helmikuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto vaati Vantilta lisäselvitystä Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen raporttiin liittyen. Vantti antoi vastauksensa KKV:n esittämiin kysymyksiin 13.3.2024 ja uudelleen esitettyihin lisäkysymyksiin 23.4.2024. Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös asiaan tuli 20.8.2024. KKV antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä. Vantti on kor

jannut havaittuja puutteita hankintakäytäntöjen osalta jo vuodesta 2023 lähtien. Useita kilpailutuksia on käynnistetty sekä Vantin että Vantaan kaupungin toimesta. Sen lisäksi Vantin sisäisiä sekä Vantaan kaupungin prosesseja on tarkennettu ja hankintojen valvontaa on lisätty.

Vantaan kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa vuoden helmikuussa.

Vantaan kaupungin keittiöiden palveluverkkotyöryhmä määritteli periaatteet, joiden perusteella Vantaan tuleva keittiöverkko tullaan suunnittelemaan. Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi työryhmän esityksen suunnittelun periaatteista loppuvuonna. Keittiöverkko tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Yhtiön palvelutuotanto organisoituu uudelleen vuoden 2025 alussa. Uuden organisaation henkilövalinnat tehtiin toukokuun 2024 loppuun mennessä. Vuoden aikana koulutettiin henkilöstöä ja päivitettiin HR:n, talouden ja muiden järjestelmien tiedot vastaamaan uutta organisaatiota. Muutosprojekti on edennyt suunnitellusti.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tilikauden tulos on 702 000 €, kun budjetoitu tulos on 514 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,9 M € 31.12.2024 (5,6 M € 31.12.2023).

Vantin investoinnit olivat 441 000 € vuonna 2024. Vuoden 2024 investointibudjetti oli 525 000 €.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	51 171	52 903
Liikevoitto	561	714
Tilikauden tulos	514	702
Taseen loppusumma	12 600	12 978
Henkilöstön lkm	915	907
Bruttoinvestoinnit	525	441
Quick ratio	1,32	1,40
Omavaraisuusaste	29 %	36 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	917	971

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti suuren osan sille asetetuista tavoitteista. Talouden osalta yhtiön tilikauden tulostavoite on 1 % liikevaihdosta ja toteuma oli 1,3 %, joten tavoite saavutettiin. Myös toiminnallisuuteen liittyvät kehittämisohjelmien tavoitteet saavutettiin. Vuonna 2024 asiakastutkimuksen suositteluindeksi tulos oli 5 tavoite oli 3. Ateriapalveluiden tulos oli 8, kun tavoite oli -30. Puhtauspalveluiden kustannustehokkuuden tulos oli 1,12 % ja tavoitetaso oli 1 %.

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet kohdistuvat sairauspoissaolojen ja henkilöstötyytyväisyyden positiiviseen kehittymiseen. Sairauspoissaoloprosentin toteutuma oli 5,67 % ja tavoite 5,60 %. Henkilöstötyytyväisyyden toteuma asteikolla 1–5 oli 4,11 ja tavoite oli 4,20 %.

Vastuullisuuteen liittyvien tavoitteiden osalta kokonaisbiojätteenmäärä grammaa per ruokailija tulos oli 43 ja tavoite 49,5, joten tavoite saavutettiin. Alkuvuoden aikana biojätteen seuranta on siirretty Aromi 14 -tuotannonohjausjärjestelmään. Biojätemäärän laskutapa on tarkentunut ja on nyt aikaisempaa oikeampi, joka näkyy biojätteen tavoitetason poikkeuksellisena laskuna seurannassa. Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025, koska valtakunnallinen laskentadatan julkaisu tapahtui syksyllä 2024. Laskentadata ladataan Aromi 14 järjestelmään kevään 2025 aikana ja ensimmäisiä raportteja saadaan kevään aikana.

Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto tulos 0,53, kun tavoite oli 0,50. Vantin autoilla ajetut kilometrit ovat lisääntyneet verrattuna viime vuoteen kuljetusliiketoiminnan kasvun vuoksi, joka näkyy mittarissa hiilidioksidipäästöjen lisääntymisenä. Autokannan uusimista sähköisemmäksi on hidastanut autojen saatavuus ja latauspisteiden vähyys.

ENPS eli henkilöstön suositteluindeksin tulos oli 8 ja tavoite oli 8. Suositteluindeksin kehittymistä seurataan kuukausittain ja annettu palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Vuoden 2024 aikana toteutettiin myös runsaasti henkilöstön ammatillisia lisäkoulutuksia. Vantti valmistautui monin keinoin kokonaispalvelumalliin ja tähän liittyen asiakaslähtöiseen malliin on panostettu vahvasti. Yhteensä 93 henkilöä suoritti 6.6.2024 päättyneen asiakkuusvalmennuksen, ja 146 henkilöä suoritti 16 tunnin asiakaspalvelukoulutuksen. Ammatillisia tutkintoja tai osatutkintoja suoritettiin 46 kpl.

Riskien ja tulevaisuuden näkymien osalta yhtiön tulevaan toimintaan liittyvä merkittävin muutos on 2025 alussa tapahtuva palvelutuotannon uudelleen organisoituminen. Muutosprojekti eteni suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Kehittämisohjelmien toimenpiteet ovat edistyneet suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Ateriapalvelujen laadulliset toimenpiteiden osalta on siirrytty 6 viikon ruokalistasta pysyvästi 5 viikon ruokalistaksi. Lisäksi sisäistä laadun valvontaa on lisätty palkkaamalla lisäresurssi, joka on aloittanut helmikuussa. Valvonta ja kohdistettu perehdytys näkyy parannuksina kriittisissä kohteissa. Oppilaille on otettu käyttöön toiveruokakysely, joka järjestetään 2 kertaa vuodessa. Edellinen kysely tehtiin alkusyksystä 2024. Asiakastyytyväisyyskysely valituille luokka-asteiden oppilaille (4lk, 8lk, lukio ja Varia) tehtiin syksyllä 2024. Tulos vuoden 2024 kyselyssä oli 1,73 (asteikko 1–3).

Asiakaskokemuksen parantaminen toimenpiteiden osalta asiakaskyselyn tulos (NPS) joulukuussa oli 5, kun tavoitetaso oli 3.

Kustannustehokkuuden tavoitetta arvioidaan vertaamalla kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Vuoden 2025 kustannushintojen muutoksen on arvioitu olevan 6,67 %, jonka vaikutus Vantin palveluhintoihin asiakkaalle tulee olemaan 5,54 %. Merkittävin osuus hinnankorotuksesta tulee Ateriapalveluiden raaka-aineiden hinnan noususta ja palkkakehityksestä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,40	1,00	1,30	Toteutuu täysin
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9	3	5	Toteutuu täysin
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5	-30	8	Toteutuu täysin
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,00 %	1,12 %	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1-5	4,15	4,20	4,11	Toteutuu osittain
Sairauspoissaolot %	%	5,90	5,60	5,67	Toteutuu osittain
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	51,0	49,5	43	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus) LUKEn ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittari	LUKEn ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana		Käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto 2025	Ei toteudu lainkaan
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,50	0,50	0,53	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11	8	8	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	285	Toteutuu täysin

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2024 oli ensimmäinen yhtiön uudella strategiakaudella. Yhtiön saavuttamat toiminnan tulokset pysyivät korkealla tasolla ja osin jopa parantuivat. Erityisen ilahduttavaa oli opiskelijatyytyväisyyden lisääntyminen lukuisten yhteisöllisyystoimenpiteiden tuloksena. Kevään 2024 yhteishaussa tehtiin myös ennätys, kun ensisijaisia hakijoita oli 270 ja aloituspaikkoja 192.

Liiketoiminnan perustutkinnon perusteet uudistuivat 1.8.2024. Uudet perusteet vastaavat paremmin nykyisiin työelämän tarpeisiin. Mercuriassa suoritettiin yhteensä 412 tutkintoa vuonna 2024. Eniten suoritettiin Liiketoiminnan perustutkintoja, yhteensä 247. Toiseksi eniten suoritettiin Lähiesihenkilötyön ammattitutkintoja, yhteensä 90. Kaksoistutkintojen suosio on kasvanut ennätyslukemiin, kun syksyllä 2024 aloittaneista oppivelvollisista peräti 60 % aloitti sekä ammatilliset opinnot että lukio-opinnot. Mercurian kaksoistutkintomalli on erittäin opiskelijalähtöinen. Lukio-opinnot järjestään lukujärjestyksen mukaisesti Mercurian tiloissa. Onnistumisesta kertoo myös se, että Vantaan ammatillisissa oppilaitoksissa kaksoistutkinnon suorittaneista yli 90 % tulee Mercuriasta.

Maan hallitus kohdisti 120 miljoonan euron leikkaukset ammatilliseen aikuiskoulutukseen vuodelle 2025. Joulukuussa 2024 OKM:n antamassa suoritepäätöksessä yhtiön valtionosuusrahoitus väheni vuodelle 2025 noin 350 000 euroa. Opiskelijavuosissa vähennys oli yhteensä 46 vuotta. Eduskunnassa on käsiteltävänä myös rahoituslain uudistus, jossa mm. eri alojen rahoituskertoimia esitetään muutettaviksi. Mikäli liiketoiminnan alan tutkintojen kustannuskerroin alenee merkittävästi, se tulee heikentämään yhtiön tulokertymää. Lisäksi rahoituslaissa käynnistetään toiminnanohjauksen kokeilu, johon valitaan yhteensä 40 koulutuksen järjestäjää. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta. Myös oppimisen tukeen tullee suuria muutoksia, kun erityisen tuen päätöksen saaneiden opiskelijoiden nykymuotoinen tukeminen loppuu.

Yhtiön sijaintitontin nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa vuoteen 2033 saakka. Yhtiön päivitettyjen omistajapoliittisten linjausten mukaan yhtiön on selvitettävä tulevia sijoittumismahdollisuuksiaan toiminnan kehittämisen sekä tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. Yhtiön on osana tätä arvioitava myös mahdollisuudet saavuttaa synergioita opetustoiminnassa sekä tilaratkaisuissa sijoittumalla Metropolian lähistölle Myyrmäkeen. Nykyinen toimintamalli, jossa yhtiön omistamassa koulurakennuksessa toimii myös kaksi lukiota, on yhtiön kannalta kustannustehokas. Yhtiön velattomuus ja vuokratulot tasapainottavat taloutta, millä on erityisen suuri merkitys nyt, kun valtionosuusrahoitus on vähentymässä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto jatkoi kasvua edellisen vuoden tavoin. Merkittävin syy liikevaihdon kasvuun oli valtionosuusrahoituksen lisääntyminen. Yhtiölle myönnettiin vuodelle 2024 varsinaisessa suoritepäätöksessä valtionosuusrahoitusta 870 opiskelijavuoden perusteella. Tämän lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi ylitetyistä vuosista lisärahoitusta yhden opiskelijavuoden, joka vastasi 5 459 euroa. Opiskelijavuosien ylitys oli reilusti saatua rahoitusta suurempi. Rahoitus kasvoi vuodesta 2023 noin 9 %. myös liiketoiminnan muut tuotot nousivat edellisestä vuodesta. Muiden tulojen kasvu selittyy apurahojen tuloutuksen kausittaisella vaihtelulla.

Myös kustannukset ovat nousseet vuodesta 2023. Yhtiön maksamat palkat ja palkkiot kasvoivat noin 6 %. Tähän ovat vaikuttaneet sekä henkilöstömäärän kasvu, että vuoden aikana tehdyt palkkojen indeksikorotukset. Liiketoiminnan muut kulut nousivat edellisestä vuodesta noin 480.000 eurolla (+15 %). Kulut ovat kasvaneet tasaisesti kaikissa kululuokissa. Muut kulut ovat nousseet tuloja nopeammin ja tilannetta tulee seurata tulevaisuudessa erityisesti, mikäli rahoitus edelleen laskee vuoden 2025 tasosta.

Yhtiön taloudellinen tulos säilyi merkittävästi ylijäämäisenä. Tilikauden 1.1.2024-31.12.2024 tulos oli 1 033 394 euroa. Budjetoitu tulos ylitettiin noin 200 000 eurolla.

Vuodelle 2024 suunniteltiin noin 700.000 euron investointiohjelma. Vuoden 2023 aikana toteutettu aurinkovoimalahanke valmistui alkuvuodesta 2024 ja on tuottanut jo yli 90 MWh sähköenergiaa kiinteistön käyttöön. Tämä vastaa noin 15 % koko Mercuria-talon sähkön kulutuksesta. Kesän aikana toteutettiin Mercuria-talon opiskelijaravintolan kunnostushanke, jonka yhteydessä uusittiin ikääntyneet tarjoilulinjastot sekä lisättiin ravintolan asiakaspaikkojen määrää sekä yleistä viihtyvyyttä. Uudistuksella helpotetaan lisääntyneen opiskelijamäärän tuomia ruuhkahuippuja. Ravintolamuutoksen lisäksi toteutettiin luokkien korjauksia edellisen vuoden malliin. Kesälle suunniteltu pysäköintialueiden asfaltointikorjaus toteutettiin hieman aikataulusta myöhässä lokakuussa. Investointeja aktivoitiin taseeseen yhteensä 829.808 euroa sisältäen vuodelle 2023 budjetoidun aurinkovoimalan kustannukset. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat säilyneet erinomaisella tasolla.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	9 354	9 489
Liikevoitto	680	759
Tilikauden tulos	846	1 033
Taseen loppusumma	22 700	23 250
Henkilöstön lkm	63	66
Bruttoinvestoinnit	700	830
Quick ratio	11	13
Omavaraisuusaste	95	96
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	250	318

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvien valtionosuusrahoitusleikkausten rinnalla valmistellaan ammatillisen koulutuksen uutta rahoitusjärjestelmää. Uudessa rahoitusmallissa perusrahoituksen määrää tultaisiin laskemaan ja vastaavasti suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet nousisivat. Uudistukset ovat pääosin kannatettavia, mutta malliin liittyy vielä useita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa myös Mercurian rahoitustilanteeseen negatiivisesti. Tarkempia simulaatiolaskelmia uudesta rahoitusmallista on luvattu kevääksi 2025.

Suuri opiskelijamäärä antaa kuitenkin hyvät toimintaedellytyksen myös vuodelle 2025. Edelleen kasvanut kaksoistutkintojen suosio merkitsee todennäköisesti myös motivoituneita ja opintoihin sitoutuneita opiskelijoita.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajapoliittisissa linjauksissa omistuksellaan Mercuriasta Vantaan kaupunki haluaa varmistaa erityisesti kaupan alan perus- ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen palvelut Vantaalla. Tämä on toteutettava hyvässä yhteistyössä erityisesti Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion kanssa. Vantaan aikuislukio on Mercurialle strategisesti erittäin tärkeä kumppani. Kaksoistutkintokoulutus järjestetään kiinteässä yhteistyössä aikuislukion henkilöstön kanssa Mercuria-talon tiloissa. Tulokset ovat maan huipputasoa. Yhteistyö Martinlaakson lukion kanssa on joustavaa ja yhteiskäyttötilat tuovat kustannustehokkuutta.

Linjauksissa edellytetään yhtiötä selvittämään tulevia sijoittumisvaihtoehtoja tontin vuokrasopimuksen päättyessä 2033. Selvitystyö on käynnissä. Samanaikaisesti yhtiö selvittää myös Martinlaakson koulurakennuksen tulevia korjaustarpeita sekä tontin vuokrasopimuksen jatkoedellytyksiä.

Yhtiölle on asetettu tavoitteeksi varautua ammatilliseen koulutukseen kohdistuviin muutoksiin lainsäädännössä ja rahoitusjärjestelmässä ylläpitämällä hyvää taloudellista asemaa. Yhtiön talouden tulokset ovat pysyneet erinomaisella tasolla ja ensimmäisen vaiheen rahoitusleikkaukset eivät aiheuta välittömiä sopeuttamistarpeita. Kustannusten nousu on pidettävä kuitenkin kurissa.

Omistajapoliittisissa linjauksissa yhtiön ydintehtäväksi mainitaan opiskelijoiden kouluttaminen osaaviksi ja työllistyviksi ammattilaisiksi. Tavoitteisiin yhtiö tähtää päivitetyn strategian avulla. Yhtiön nykyinen strategiakausi on voimassa vuoteen 2027 asti. Strategisten painopisteiden alle on rakennettu osahankkeita, joiden avulla haluttua suuntaa viedään eteenpäin. Osahankkeilla varmistetaan esimerkiksi monipuolinen pedagogiikka ja oppimisympäristöt, työllistyminen, henkilöstön hyvinvointi jne. Strategiassa otetaan huomioon myös vastuullisuus, digitalisuus ja monikulttuurisuus läpileikkaavina teemoina. Vastuullisuuden toimenpiteitä ohjaa lisäksi erillinen vastuullisuussuunnitelma, joka on voimassa strategiakausittain. Yhtiön johto arvioi strategian onnistumista vuosittain seuraamalla mm. opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä muita avainmittareita.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu	1 062 530	300 000	1 033 394	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	860	870 + 1 lisäsuoritepäätöksellä	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	67	58	66	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,5	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1-5	4,2	4,1	4,1	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus"	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,4	4,6	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,2	4,3	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 5 ”Sukupuolten tasa-arvo”	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5		4,1	4,4	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 12 ”Vastuullista kuluttamista”	Mittari kehitteillä hiilijalanjäljen laskennan yhteydessä (VASKI-HANKE: Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus)		Mittari tulossa	Hiilijalanjäljen laskentamittarin kehitystyö jatkuu. Tavoitteena on vakiintunut laskentatapa vuoteen 2030 mennessä.	Toteutuu osittain

1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöyhtiöille asetettiin tavoitteiksi kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Tilastokeskuksen mukaan, kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 0,1 % vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä vuoden 2023 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat jätehuollon kustannukset 5,3 %. Sähkön kustannukset laskivat 13,3 %. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksistä 2021=100. Raportointihetkellä ei ollut vielä tiedossa indeksin kehitystä koko vuoden osalta. Verratessa kiinteistöyhtiöiden ylläpitokustannusten kehitystä viimeisimpään julkistettuun tietoon kuudessa kiinteistöyhtiössä ei saavutettu tavoitetta eli ylläpidon kustannukset nousivat indeksiä enemmän.

Toiseksi kiinteistöyhtiöiden yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. yhtä yhtiötä lukuun ottamatta kaikki yhtiöt saavuttivat kyseisen tavoitteen.

Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfran käyttötarpeen kartoitus niissä yhtiöissä, joissa se oli vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan järkevää. Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille on asetettu oma soveltuva vastuullisuustavoite seuraavista: Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen; Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta; Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla. Tietyissä kiinteistöyhtiöissä sähköautojen latausinfran toteuttaminen ei ole tehdyn kartoituksen mukaan järkevää, vaikka ne eivät ole elinkaaren loppuvaiheessa. Niiden kiinteistöyhtiöiden toiminnassa vastuullisuustavoite huomioidaan hiilineutraalin ja resurssiviisaan PTS:n avulla.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hillitseminen	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfran toteutus	Selite
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Yhtiölle asetetut tavoitteet toteutuvat. Yhtiössä jatketaan ylläpitoon liittyviä korjaushankkeita, jotka toteutetaan tulorahoituksella.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Toteutuu osittain Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriaselvityksen tekemistä. Tarjoukset olemassa.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen talouden-pito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan Yhtiö ei saavuta voitollista tulosta tilikaudella 2024.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Ylläpitokustannukset ylittivät tavoitteen, sillä kuluvan vuoden aikana tehtiin enemmän huolto- ja korjaustöitä kuin vuonna 2023. Näistä esimerkkinä ilmanvaihdon nuohous ja säätötyöt.
K Oy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Ei toteudu lainkaan Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriallista selvitystä. RHS tehdään vuonna 2025.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Toteutuu täysin	Ei toteudu lainkaan	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat tavoitteen mukaisesti, mutta budjettivarausta kylpyhuoneremontteihin ei käytetty, sillä yhtiön kassatilanne ei sitä mahdollistanut.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ylläpitokustannukset toteutuivat edellisvuotta n. 30 t eur alempana, johtuen alemmista käytön ja huollon kustannuksista sekä korjauskustannuksista. Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla: Toteutui täysin

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hallitseminen	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfran toteutus	Selite
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Syynä yhtiön kiinteistön hoitokulujen kasvuun on erityisesti nosto-oveen törmäyksestä, ulko-ovien murroista ja sprinkleriputkivuodon takia kasvaneet ennakoimattomat korjauskulut (noin 33.000 euroa). Lisäksi talouspalveluiden kustannukset kasvoivat aiemmasta vuodesta. Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen talouden-pito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2024 loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei toteudu lainkaan	Ylläpitokustannukset toteutuivat 14 t eur alempana edellisvuoteen nähden. Sähköautojen latausinfran toteuttamisen suunnittelu on kesken.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat 6 t eur edellisvuotta korkeampana.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten osalta tavoite ei toteutunut, sillä yhtiössä tehdään kustannuksia aiheutuvia remontteja. Yhtiön rakennuksen on tarkoitus säilyä toistaiseksi, mutta on huomioitava, että rakennuksen tekniikka ikääntyy, joka aiheuttaa kustannuspaineita tulevaisuudessa.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ylläpidon kustannukset nousivat mm. ulkoalueiden hoidon ja lämmön osalta, joka vaikutti tavoitteiden toteutumiseen.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla: Toteutui täysin
K Oy Hakucenter 59,2 %	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen: Toteutui täysin Selvitys asemakaavamuutoksesta käynnissä.

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin strategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin palvelutuotantoa tukeva. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitettiin vuonna 2022 aikana laatimalla suunnitelma konserniomistusten kokonaisuudesta ja toimenpiteistä kuhunkin konserniyhtiöön liittyen. Suunnitelma ohjaa ohjeellisesti konsernirakenteen kehittämistä ja sen mukaiset toimenpiteet toteutetaan strategiakauden aikana. Vuonna 2025 konserniomistusten kokonaissuunnitelma päivitetään.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle. Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt yhtiöitetään sekä erikseen linjatut kohteet myydään vuosien 2025–2026 aikana. Myynnit edellyttävät, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee pitkän vuokrasopimuksen kohteisiin.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurantaa.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2024 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstö- ja konsernijohtaja / konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättivät kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista ja palkkioista.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana kaksi konserniohjeen mukaista ennakkosuostumusta tytäryhtiöilleen. Ennakkosuostumus annettiin VAV Yhtymä Oy:lle tytäryhtiön perustamista varten sekä VAV Yhtymä Oy:n toimenpiteelle sulauttaa As Oy Vantaan Sepänpuisto osaksi VAV Yhtymä Oy:tä. Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei konserniyhtiön tarvitse hyväksyä erillistä ennakkosuostumusta.

Ennakkosuostumuksia on annettu myös kaupunginjohtajan toimesta. Kaupunginjohtaja on antanut suostumuksen Tikkuparkki Oy:n, Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja VTK Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajien valinnoissa. Lisäksi kaupunginjohtaja on antanut ennakkosuostumuksen Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n toimitusjohtajasopimuksen pidentämiseksi.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2024 konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä koskien mm. osakekauppoja. Lisäksi konsernijaosto antoi lausuntoja kuntayhtymien talous- ja toiminta suunnitelmaluonnoksista.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2024 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain. Sen lisäksi tytäryhtiöt antoivat

selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä: suuret yhtiöt puolivuosittain ja kiinteistöyhtiöt kerran vuodessa vuoden lopussa. Palvelualue teki tytäryhtiöiden osavuosiraportoinnin perusteella konserniraportin tiedoksi konsernijaostolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konserniyhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi. Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti 7.12.2021 § 4 konsernijaoston ja konserniohjauksen toiminnan kehittämisestä. Yksi päätetyistä kehittämiskohteista on konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta raportointi konsernijaostolle. Yhtiöille toimitetulla itsearviointikyselyllä selvitettiin kolmatta kertaa vuonna 2024 Vantaan konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Kyselyn perusteella tytäryhteisöjä ohjataan kehittämään sisäisen valvonnan järjestämistä.

Kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhteisöille tiedotettiin ajankohtaisista konserniohjaukseen liittyvistä asioista säännöllisin väliajoin ja lisäksi niille pidettiin tilikauden aikana kaksi webinaarikoulutusta, joiden aiheina olivat rahoitus ja sopimushallinta.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan kaupunki tuottaa tytäryhtiöilleen tukipalveluita pääasiassa hankintoihin, tietohallintoon ja talouspalveluihin liittyen. Jokaisella tytäryhtiöllä on tukipalvelusopimus kaupungin kanssa, joka kattaa kaikki kaupungin yhtiölle tarjoamat tukipalvelut. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan konsernijohdon ja elinvoiman toimiala huolehtii konserniohjauksesta ja valvonnasta. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seurantaa ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (19.8.2024) ohjetta riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden (pl. Vantaan Energia Oy) vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2024 aikana. Kilpailutuksen perusteella hankitut uudet vakuutussopimukset ovat voimassa 1.1.2025 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohdolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toimintatuotot	767,9	780,6	1 195,6
Toimintakulut	- 1 291,3	- 1 254,9	- 2 389,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7,6	8,4	9,5
Toimintakate	**- 515,8**	**- 465,9**	**- 1 184,5**
Verotulot	578,6	634,3	1 199,2
Valtionosuudet	187,7	187,5	295,0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	21,8	16,4	10,5
Muut rahoitustuotot	3,8	5,7	5,1
Korkokulut	- 61,0	- 46,4	- 20,2
Muut rahoituskulut	4,0	- 1,1	- 46,5
Vuosikate	**219,0**	**330,4**	**258,6**
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222,2	- 217,2	- 218,9
Omistuksen eliminointierot	- 0,4	- 0,2	0,0
Arvonalentumiset	- 0,5	- 1,6	- 2,0
Satunnaiset erät	- 3,4	0,0	0,0
Tilikauden tulos	**- 7,6**	**111,5**	**37,7**
Tilinpäätössiirrot	- 2,4	- 2,4	- 1,2
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Laskennalliset verot	- 0,9	- 3,0	- 3,7
Vähemmistöosuudet	- 18,4	- 17,3	- 0,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**- 38,3**	**75,2**	**23,9**

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	59,5	62,2	50,0
Vuosikate/ poistot, %	98,3	151,0	117,0
Vuosikate, euroa/ asukas	871,2	1 335,5	1 064,9
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Konsernin rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	219,0	330,4	258,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Tulorahoituksen korjauserät	- 13,2	- 9,6	- 11,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 579,0	- 420,5	- 428,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,4	4,6	7,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195,4	110,5	203,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 188,0**	**2,1**	**20,5**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,3	0,1	- 0,3
Antolainasaamisten vähennys	5,3	3,3	2,6
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528,5	199,6	78,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224,4	- 241,7	- 159,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86,1	- 50,7	194,1
Oman pääoman muutokset	- 6,4	- 8,9	- 7,7
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	0,2	- 1,0	- 1,2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6,5	7,7	- 17,9
Saamisten muutokset	32,8	143,2	- 99,6
Korottomien velkojen muutos	24,7	- 114,4	20,8
Rahoituksen rahavirta	**267,8**	**- 62,8**	**9,2**
Rahavarojen muutos	**79,8**	**- 60,7**	**29,7**
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	277,9	198,1	280,4
Rahavarat 1.1.	198,1	280,4	250,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 164,0	- 39,7	- 84,9
Investointien tulorahoitus, %	38,0	79,5	61,4
Lainanhoitokate	1,0	1,3	1,5
Laskennallinen lainanhoitokate	4,6	1,3	1,0
Kassan riittävyys, pv	46,9	36,6	33,5

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	**3 749,4**	**3 582,7**	**3 689,7**
Aineettomat hyödykkeet	*28,7*	*35,4*	*55,0*
Aineettomat oikeudet	8,5	7,7	6,1
Muut pitkävaikutteiset menot	19,0	26,2	47,6
Ennakkomaksut	1,3	1,5	1,2
Aineelliset hyödykkeet	*3 314,5*	*3 143,3*	*3 224,5*
Maa- ja vesialueet	460,8	441,4	431,4
Rakennukset	1 400,6	1 445,4	1 531,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009,6	1 000,2	970,7
Koneet ja kalusto	94,6	95,4	111,9
Muut aineelliset hyödykkeet	6,1	7,1	8,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342,8	153,8	170,7
Sijoitukset	*406,1*	*404,0*	*410,2*
Tytäryhtiöosakkeet	0,7	0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	104,3	101,0	108,8
Muut osakkeet ja osuudet	119,8	116,7	111,6
Muut lainasaamiset	176,7	181,8	184,2
Muut saamiset	4,6	4,5	5,5
Toimeksiantojen varat	**3,0**	**3,7**	**2,9**
Vaihtuvat vastaavat	**434,1**	**381,8**	**653,7**
Vaihto-omaisuus	31,4	24,9	38,4
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	2,4	3,3	15,1
Lyhytaikaiset saamiset	122,5	155,6	319,7
Rahoitusarvopaperit	19,6	33,2	37,9
Rahat ja pankkisaamiset	258,3	164,9	242,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 186,5**	**3 968,1**	**4 346,3**

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	**1 390,2**	**1 424,8**	**1 380,6**
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	161,2	159,0	160,2
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949,3	872,5	847,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38,3	75,2	23,9
Vähemmistöosuudet	**163,1**	**153,2**	**143,2**
Pakolliset varaukset	**23,2**	**22,2**	**30,3**
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,2
Muut pakolliset varaukset	23,2	22,1	30,1
Toimeksiantojen pääomat	**3,7**	**4,1**	**4,3**
Vieras pääoma	**2 606,3**	**2 363,9**	**2 787,8**
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 940,6	1 565,2	1 717,0
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	220,8	218,6	211,9
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	160,4	317,8	371,3
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	284,5	262,3	487,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 186,5**	**3 968,1**	**4 346,3**

Konsernitaseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	37,2	40,0	35,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168,8	145,9	101,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	911,0	947,8	871,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 623,5	3 830,2	3 588,4
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 101,0	1 883,0	2 088,3
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 357,0	7 609,8	8 600,2
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 417,8	2 261,2	2 514,1
Lainat ja vuokravastuut, €/ asukas	9 617,2	9 138,4	10 353,8
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	176,7	181,8	184,2
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2024 tulos ennen varausten ja rahastojen muutosta on -58 792 640,39 euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

- Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Kaupunginhallitus esittää, että Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 45 kappaletta. Tavoitteista 11 toteutui täysin, 28 osittain ja 6 ei lainkaan.

Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023.

Maankäytön nettotulot olivat noin 15,9 milj. euroa (2023: n. 16,4 milj. euroa). Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl (v. 2023: 3115). Pientaloasuntoja valmistui 178 kpl (v. 2023 452).

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 (noin 25 %). Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti (lähes 30 %). Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, (11 %), mutta eivät ole tavoitteessa (25 % laskua 2020–2023).

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta nousijamäärän ollessa 146 406 nousua/arkipäivä (v. 2023: 133 218). Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla.

Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee. Keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoontuneet vuoden aikana kolmesti.

Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 prosentin tavoite on saavutettu.

Vantaan 50 -juhlavuoden tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024–25 vuodenvaihteessa 41,9 prosenttia. Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2023 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden lopussa oli 6539 (2023: 5049). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 3978 (2023: 3580) ja vieraskielisten työttömien määrä 8240 (2023: 7232).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): Tavoitteena oli, että tulokset ovat parantuneet neljä prosenttiyksikköä lähtötasosta. Lukuseulan tulokset olivat laskeneet 2. luokan osalta, mutta parantuneet 7.luokkalaisilla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %).

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (6,02 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (0,97 %) puolestaan vähenivät.

Sitovat tavoitteet TP 2024 (Tavoitteet, joilla on useampi mittari, mittarikohtainen arvio: TT: toteutui täysin, TO: toteutui osittain ja ET: ei toteutunut.)

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tavoitteen toteutuminen
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talousarvion 2024 mukainen, -6,9 % vrt. TA 2023	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Toimintakate heikkeni 11,1 % suhteessa TA 2023.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuloslaskelmassa	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuloslaskelmassa toteutuu vähintään talousarvion 110 milj. euron suuruisena. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Ohjelman toimenpiteitä toteutettiin osana vuoden 2024 käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimi vuoden 2025 talousarviovalmistelun pohjana.	Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 70 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Tero Anttila	Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi kappale ja myymällä yksi kappale. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Jatkuvassa haussa tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja myytiin neljä kappaletta, joiden lisäksi myytiin 17 kpl omaksi lunastettavia vuokratontteja. Vuonna 2024 asuntotonttien myynneistä saadut voitot olivat noin 4,5 milj. euroa. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokrattu kaksi tonttia, joista toiseen sisältyy osto-optio. Maankäyttösopimuksia on saatu päätöksentekoon 8 kpl, ja sopimusten yhteenlaskettu sopimuskorvaussumma on noin 31 milj. euroa.	Maankäytön nettotulot mittarin laskentaperiaatteen mukaisesti olivat noin 15,9 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja on saatu vuoden loppuun mennessä 11,7 milj. euroa ja maanvuokratuloja on toteutunut noin 8,46 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvauksia on kertynyt noin 13,2 milj. euroa. Maanhankintoihin käytettiin noin 14,7 milj. euroa, ja tonttien luovutuskuntoon laittamiseen 2,77 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.	Tero Anttila	As Oy Sepänpuisto, 41 asuntoa, on myyty VAV Yhtymälle. Myyntiin vapautetuista noin 150 yksittäisestä asunnosta myytiin vuoden 2024 aikana yhteensä 11 asuntoa. Loppusalkun myyntihinnan maksimoimiseksi on tehty toimenpiteitä asuntojen käyttöasteen nostamiseksi. Sipoon Mölandetin saaren kiinteistöistä on myyty 3 kesällä 2024. Yksi on edelleen kaupungin omistuksessa. Kirkkonummen Vetokangas nimisestä tilasta on myyty Suomen valtiolle noin 149 ha määräala luonnonsuojelualueeksi. Tilasta noin 3 ha on yleiskaavan mukaista kyläkeskuksen aluetta, joka on edelleen Vantaan omistuksessa.	Yksittäisiä asuntoja myytiin 11 kpl ja valmisteltu eri kohteiden myyntiä. Tiettyjen SoTe- ja PeLa-kiinteistöjen myynti edellyttää pitkiä vuokrasopimuksia VaKe-Hyvan kanssa. Omista päätösaikatauluistaan johtuen, VaKe-Hyva ei todennäköisesti tule allekirjoittamaan vuokrasopimuksia ennen vuoden 2025 puoliväliä. Kiinteistöjen myynti voi toteutua aikaisintaan vuoden 2025 lopulla. Kaupunginhallitus päätti hiljentyneestä markkinatilanteesta johtuen 8.4.2024 lykätä asuntojen loppusalkun myyntiä. Yksittäisten asuntojen myyntiä jatketaan.	Tavoite toteutui osittain.
1.5 Konserniomistusten konaissuunnitelman edistäminen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markkinatilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten konaissuunnitelma hyväksytty konsernijaostossa ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 aikataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konsernipalvelujohtaja	Hyvinvointialueen käytössä olevien kaupungin omistamien yhtiömuotoisten kohteiden myyntiprosessia edistetty mm. due diligence aineiston koonnilla ja NDA-sopimuspohjan laatimisella sekä K Oy Helikopteritukikohdan osalta kauppaneuvotteluilla.	K Oy Korson toimistokeskuksen myyntiprosessia ei ole päästy aloittamaan, koska hyvinvointialue on ilmoittanut, ettei tee kohteeseen pitkäaikaista vuokrasopimusta. K Oy Helikopteritukikohdan myynnistä käyty neuvotteluja, joissa ei vielä saavutettu yksimielisyyttä mahdollisen ostajan kanssa. Kohteen myynti toteutunee aikaisintaan vuonna 2025. As Oy Katriinanrinteen myyntiä ei ole käynnistetty v. 2024 aikana, koska kohde osa Katrinebergin suunnittelukilpailualuetta ja markkinatilanne on heikko. As Oy Sepänpuisto myytiin VAV:lle 01/2024.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi							
2.1 Työttömyys vähenee talous-suunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Yli 300 päivää työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymis-suunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin il-moitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulu-kuussa 2023.	6539 (12/2024), 5,0 % (12/2022 työvoimasta) (ET)	Tavoite ei to-teutunut lainkaan.
	Alle 30-vuotiaiden työttö-mien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoi-masta	2852 alle 30-vuotiasta työtöntä (12/2022), 10,2 % (12/2021 työvoima)	2300, 8,2 %		Alle 30-vuotiaita työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työttö-mänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vas-taavat suunnitelmat on päivitetty si-ten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin il-moitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulu-kuussa 2023.	3978 (12/2024), 14,2 % (12/2022 työvoimasta) (ET)	
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskieli-sestä työvoimasta	5885 vieraskielistä työtöntä (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5500, 18,4 %		Vieraskielisiä työnhakijoita on kon-taktoitu aktiivisesti ja työllistymis-suunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin il-moitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulu-kuussa 2023.	8240 (12/2024) 24,6 % (12/2022 työvoimasta) (ET)	

2.2 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Tuettu yritysten kasvua eri toimenpitein mm. sijoittumispalveluiden, klusteritoiminnan sekä rekrytoinnin tuen kautta.	120,5 (10/2024) (Indeksi muuttunut, vanhalla indeksillä arvio 131)	Tavoite toteutui osittain.
2.3 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Käyty aktiivisia keskusteluja noin 50 toimijan kanssa sijoittumisesta. Haastavassa taloustilanteessa suurten investointien ja sijoittumisten läpivieminen on pitkittynyt.	Sijoittumispalveluiden kautta läpikäydyt sijoittumiset (yli 50 työpaikkaa): 6. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokrattu 2 kpl. Näiden tuleva työpaikkamäärä on noin 250 hlö.	Tavoite toteutui osittain.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyynnin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumisliidien määrä on kasvanut 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo ja Mari Kalmari	Elinvoimapalveluiden uusi asiakkuusjohtaja aloitti elokuussa. Uusi toimintamalli rakennettiin toimialat ylittävänä yhteistyönä syksyn aikana.	Selvitystyö ja toimintamallin valmiina.	Tavoite toteutui täysin.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Tommo Koivusalo	Organisoitu tiimi ja aloitettu mallin rakentaminen.	Organisoitu elinvoimapalveluissa uusi tiimi keskittymään tämän tehtävän toteuttamiseen.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Tero Anttila	Tehtiin aktiivista asiakasyhteistyötä rakennuttajien kanssa, jotta hankkeita saataisiin käynnistymään. Heikon asuntokysynnän vuoksi monen hankkeen toteuttaminen on kuitenkin siirtynyt tulevaisuuteen. ARA-tuotannon osalta hankkeiden edistymistä ollaan pyritty varmistamaan myös yhteistyöllä ARA:n suuntaan.	Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl. Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 164 kpl. (ET)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Tero Anttila	Asemakaavahankkeita edistetään pääosin kaavoitusohjelman mukaisesti. Merkittävä määrä ohjelmoiduista asuntokaavoista on hidastunut tai keskeytynyt rakentamisen matalasuhdanteen takia. Vuoden 2024 aikana on lisäksi priorisoitu kiireisiä palvelukaavoja.	31.12.2024 mennessä on kaavoitettu 197 954 k-m2 uutta asumista. (TO)	

3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Tero Anttila	Aktiivista asiakastyötä ja neuvontaa on tehty niin rakennusvalvonnassa kuin asumistiimissä. Kaupungilla on jatkuvassa myynnissä sekä omakotitalotontteja että yhtiömuotoisia pien- ja rivitalotontteja. Yhtiömuotoisten pientalotonttien kilpailuja järjestettiin Keimolanmäessä (AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu) ja Varistossa Luhtitiellä (AP-tonttien laatukilpailu). Kaksi tuottajamuotoista pientalokohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Rakentamisen matalasuhdanne näkyy vahvasti myös pientaloasuntojen rakentamisessa ja tonttien kysynnässä.	Vuonna 2024 pientaloasuntoja on valmistunut 178 kpl.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
3.3 Vantaan 50 v. juhlavuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Juhlavuoden tapahtumatuotanto on toteutunut suunnitellusti.	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024-25 vuodenvaihteessa 41,9 %. (ET)	Tavoite toteutui osittain.	
	Vantaan juhlavuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhlavuoden päätapahtumia ja asuinaluetasolla järjestöjen organisoimia juhlavuositapahtumia.	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyvyyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille		Vantaan 50 -juhlavuoden päätapahtumia oli suunniteltu kaikille suuralueille. Tapahtumat etenivät suunnitellusti.	Tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. (TT)		
	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti		Vantaa 50 -juhlavuoden tapahtumia ja toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.	Toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti. (TT)		

3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systeemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on laadittu työkalu, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtumatuotannossa.	Riikka Åstrand	Kulttuuri: Mm. kulttuurin vetovoimatapahtumiin (5 kpl) sekä Vantaa 50- juhlavuoden kahteen tapahtumaan on tekeillä vaikuttavuuden arviointi ja tapahtuma-analyysi (Salmi Eventlizer).	Kulttuuri: Salmi eventlizerin kanssa on toteutettu tapahtumien vaikutusten arviointi ensimmäistä kertaa vuonna 2024 ja yhteistyötä jatketaan. (Salmi Platform Oy:n kehittämä Salmi Eventlizer on digitaalinen tapahtuma-analyysi tapahtumien tiedolla johtamisen ja tapahtumien vaikutusten arvioinnin työkaluksi.) (TT)	Tavoite toteutui osittain.
		Vantaan tapahtumakalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla		Tapahtumakalenteriin tehtiin koko vuoden ajan kuukausittaista somemainontaa. Lisäksi yksittäisten tapahtumien kampanjoista ohjattiin ihmisiä tapahtumakalenteriin.	Kalenterin kävijämäärä 1.1.-31.12.2024 on 304 136 kävijää. Tavoitteeseen, joka oli 250 000 kävijää, päästiin selkeästi. HUOM. Mittaamisessa ei todettu järkeväksi mitata vain etusivun kävijämääriä, vaan koko kalenterin kävijämääriä. Yksittäisen tapahtumasivun tai kategorian käyntikerta ei ole vähempiarvoinen, kuin etusivun käyntikerta. Markkinoinnissa ohjaamme usein tarkempaan kohteeseen. (TT)		
		Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla	Suunnitelma laadittu		Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka/paikat ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja tapahtuma-aluekortit on laadittu nelijälle seitsemästä suuralueesta (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila). Loput ovat prosessissa ja valmiit keväällä 2025.	Myös Koivukylässä, Aviapolikssessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitetaan syksyllä 2024. (TO)	

3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus Alueen elinvoima: Vetovoima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Mainetutkimus + 0,1 Alueen elinvoima: Vetovoima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimuksen tulokset -helmikuu 2025: Vantaan vetovoima 3,13 (tavoitetaso 3,19) Vantaan pitovoima 3,41 (tavoitetaso 3,58) Vantaan maine 3,06 (tavoitetaso 3,04) (TO)	Tavoite toteutui osittain.
		Vantaa tunnetaan vain nimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Ei sopivaa mittaria 2025	
	Mainetutkimus Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Vantaa tunnetaan vain nimeltä. Markkinoinnin mittarit	Vantaa tunnetaan viihtyisänä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan ja yrittäjäystävällisyydestään.		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Asukkaiden ja potentiaalisten asukkaiden mielikuva muuttunut positiivisemmaksi markkinoinnin pääkampanjan Vantastic podcast-sarjan tulosten myötä. Kuuntelijat pitävät Vantaata yrittäjäystävällisenä kaupunkina. Vantasticin kuuntelukerrat yhteensä 71 000 ja sarja nousi Spotifyn podcastsarjan sijalle 42. (TT)	
	Media- ja someseuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia. Jatkuva media- ja someseuranta ja -analyysi.	Positiivinen medianäkyvyys laskenut vuodesta 2024. (ET)	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut							
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritelty.	Susanna Taipale-Vuorinen	Asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi asetetut ohjaus- ja projektiryhmät on asetettu ja ryhmät ovat toiminassa. Kaupunkitasoisesta asiakaspalvelun laadun mittaristosta ja yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu.	Ohjaus- ja projektiryhmät ovat toiminnassa.	Tavoite toteutui täysin.

4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnitelma ja sen mittarit	Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumukset kyselyt 2023. Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus (Finsote 2020): 20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Aktiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.	Riikka Åstrand	TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisen otannan hankintaa on arvioitu vuoden 2025 osalta ja se on toimialan talousarviossa. Soveltavan liikunnan työkirja tavoitteineen ja toimenpiteineen valmistuu keväällä 2025.	Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään Terve-Suomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikkumisohjelmassa käyttöönotettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 40,9 % poj. 37,2 % 8. lk tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)	Move! -mittauksen toimintakyvyn %-kokonaistulos paranee (laskee). Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee.	Opettajien osaamista tuetaan Move!-koulutuksilla. Kouluissa harjoitellaan oppilaiden kanssa Move!-mittausten toteuttamista. 1.8.2024 käynnistetty hanke välituntiliikunnan ja koulumatkapyöräilyn lisäämiseksi sekä yläkoulussa koulu-pt toiminnan tarjoamiseksi erityisesti heikon Move!-tuloksen saaneille oppilaille.	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 39,6 % poj. 32 % 8. lk tyt. 54 % poj. 39,3 % 5. lk oppilaiden sekä 8. lk poikien tulos on parantunut ja 8.lk tyttöjen tulos huonontunut verrattuna Move!-mittaukseen 2022. Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään Terve-Suomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. (TO)	
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttäjäpalautetta ja kehittämisideoita.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, palautteen ja kehittämisideoiden jättäminen on mahdollista suoraan harrastuspaikoilta.	Riikka Åstrand	Pilotoitiin Kuusijärvellä matalan kynnyksen palautteen jättämistä harrastuspaikoilta. Opit pilotista kerätty talteen ja viedään jatkokehittelyyn, jatko vielä avoimena.	Pilotointi tehty, mutta uusi palautteenkeruutapa vaatii vielä jatkokehittelyä.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle							
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimuksien toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaation ehkäisyn valmistelua. Substanssin tasolla yhteistyörakenteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarvetta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoltaan tai toimivuudeltaan epäselvien yhdyspintojen kohdalla neuvotteluita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025. Kaso: Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuunnitelmia, -sopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LA-NUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tilannetta on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4. Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmisteluryhmä keskittyy uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmisteluryhmä keskittyy mm. hyvinvointialueelle vuokrattujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.	Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaation ehkäisyn ohjelman valmistelua. Substanssin tasolla yhteistyörakenteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarvetta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoltaan tai toimivuudeltaan epäselvien yhdyspintojen kohdalla neuvotteluita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025. Kaso: Yhteistyön rakenteet on luotu yhdessä Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhuoltopalvelujen kanssa. Lakisääteiset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa. On sovittu yhteistestä tavoitteesta vuodelle 2025 sekä yhteisen strategisen tavoitteen asettamisesta tulevalle strategiakaudelle. Yhteistä kehittämistyötä tehdään yhdessä sovituissa rakenteissa sekä keskeneräisissä että uusissa tavoitteissa. Kato: Toimialalla ei ole nähty tarvetta erillisille yhdyspintasuunnitelmille tai -sopimuksille. Kato on aloittanut yhteistyön hyvinvointialueen kanssa kolmessa yhteistyöryhmässä vuoden 2024 aikana. Nämä ovat 1. hankeyhteistyöryhmä, 2. uudishankkeiden valmisteluryhmä ja 3. toimitilojen valmisteluryhmä. Ryhmissä on seurattu tavoitteiden strategisten linjausten toteutumista.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan								
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Katri Kalske	Lukuseula toteutettiin 2.-luokkalaisille helmi-huhtikuun aikana. Lukuseulassa on otettu MPASS-kirjautuminen käyttöön, mikä helpottaa seulan käytännön toteuttamista. Sähköinen tulospalvelu helpottaa tulosten tarkastelua ajantasaisemmin.	Lukuseulan loppuraportti lukuvuodelta 2023-2024 ilmestyi elokuussa. Loppuraportin mukaan keväällä 2024 2.lk S1- oppilaista 32 % kuului alimpaan 20 % ja S2-oppilaista 80 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on heikentynyt 8 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on heikentynyt 19 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Loppuraportin mukaan syksyllä 2023 7.lk S1-oppilaista 23 % kuului alimpaan 20 % ja S2 -oppilaista 68 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on parantunut 6,6 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on parantunut 6,2 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Ruotsinkieliset tulokset eivät ole saatavilla. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matemaatikan arvioinnin yleistulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		Lukuvuoden 2023-2024 FUNA-arviointi 3.- ja 7.-luokkalaisille on saatu toteutettua syyslukukauden 2023 loppuun mennessä. Kaupunkitasoisia tuloksia ei saatu.	FUNA-arviointiväline on todettu toimivaksi ja koulut ovat hyödyntäneet syksyn 2023 oppilaskohtaisia tuloksia. Vuonna 2024 Funa-arviointeja ei toteutunut. (ET)	

6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhtiössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksiköille kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle hetkellä virallista tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämään tutustumispaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksiköissään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämäntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksoilla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikkojen toteutumista seurataan työelämäntutustumissopimusten perusteella yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksolle työelämäntutustumispaikan. Näistä työelämäntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävää oppilaanohjausta peruskoulussa.	Katri Kalske ja Tommo Koivusalo	Perusopetuksen oppilaanohjaajat ohjaavat 9. luokan oppilaita opetussuunnitelman mukaiselle työelämäntutustumisjaksolle. Lisäksi nuorella on tehostetun oppilaanohjauksen myötä mahdollisuus osallistua TehoTET-jaksolle. Jokainen TEPPO-oppilas saa tehostettua oppilaanohjausta. Toimialat ovat kuulleet erilaisista perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksista ja pohtivat, missä omissa yksiköissään perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksia voisi lisätä. Jokaisesta työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumissopimus, joiden perusteella toteutuneet työelämäntutustumiset voidaan tilastoida.	Jokaisesta työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumissopimus, joiden perusteella mitataan tavoitteen toteutumista. Toimialat ovat tietoisempia perusopetusikäisten työelämäntutustumispaikkojen tarpeesta, yhteistyötarpeesta sekä työelämäntutustumisen käytänteistä. Peruskoulujen oppilaanohjaajat ovat tilastoineet toteutuneita työelämäntutustumisjaksoja tehtyjen työelämäntutustumissopimusten avulla (sis. 8. ja 9. luokan TET-jaksot, TEPPO-jaksot sekä tehostetun oppilaanohjauksen TehoTET-jaksot). Lähes 100 % 9.-luokkalaisista on osallistunut työelämäntutustumisjaksolle. Noin 10 % työelämäntutustumispaikoista on ollut Vantaan kaupungilla. Näistä suurin osa on ollut vantaalaisessa päiväkodissa tai koulussa. Riittävä oppilaanohjaajien määrä (keskimäärin 220 oppilasta/opo) peruskoulussa mahdollistaa oppilaiden riittävän ohjauksen saannin.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan							
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty koronavustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Katri Kalske	Oppimisen tukitoimien vaikuttavuuden arviointi on aloitettu. Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämishankkeiden muodossa. Lukiokoulutuksen kehittämishanke on käynnistynyt 2/2024. Toisen asteen koulutuksen palvelualue on saanut 16.5. päivätyllä päätöksellä hankeavustusta ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen 207 000 €. (haettu 207 000 €, hankeavustuksen viimeinen käyttöpäivä 31.12.2025). Valtakunnallista oppimisen tuen säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolain että ammatillisen koulutuksen lain muutosesityksistä. On tehty yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa uudistuksiin valmistautumiseen liittyen. Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen palvelualueiden välillä on toteutettu opettajavarjostuksia.	Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämishankkeiden muodossa. Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu kesäkuuhun 2025 saakka osana hanketta. Suunnitelman mukainen kehittäminen on aloitettu. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu joulukuuhun 2025 saakka osana avustushakua, josta on saatu myönteinen päätös 16.5. Suunnitelman mukainen kehittäminen on alkanut elokuussa 2024. Valtakunnallista oppimisen tuen säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolain että ammatillisen koulutuksen lain muutosesityksistä. On tehty yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa uudistuksiin valmistautumiseen liittyen. Valtakunnalliset uudistukset tulevat voimaan 1.1.2025 (lukio) ja 1.1.2026 (ammatillinen).	Tavoite toteutui täysin.

7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoisiin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.	Katri Kalske	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja se on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Varhaiskasvatuksessa kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuus on huomioitu koulutusohjelman sisällöissä. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit vahvistavat kentän osaamista. Monikielisen lapsen kielenoppiminen- materiaali on laadittu ja esitelty laajasti eri ammattiryhmille. Perusopetuksessa on käynnistetty läksytuki kaikilla kouluilla ja POR-neuvoteluissa on jaettu läksytuen toimivia käytänteitä. Kevään aikana on järjestetty Reading to Learn-koulutusta perusopetuksen aineenopettajille, luokanopettajille ja erityisopettajille. Syksyllä järjestettiin omalla äidinkielellä annettavaa kielitietoista samanaikaisopetusta. Vieraskielisten kielelliseen tukeen eli monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman toteuttamiseen haettiin ESR+ avustusta, mutta haku ei tuottanut tulosta. Vuoden lopussa kaupungin talousarvioiesityksessä ohjelmalle budjetoitiin 300 000 e.	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja kehittämistoimet sen pohjalta ovat käynnissä. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukainen toiminta on käynnissä. Vieraskielisten lasten osallistumisaste on 76 %: Alle 3v. 47 %, 3-5 v. 87 %, esiopetusikäiset 97 %. Suomen-/ ruotsinkielisten lasten osallistumisaste on 83 %: Alle 3 v. 68 %, 3-5v. 93 %, esiopetusikäiset 98 %.	Tavoite toteutui osittain.
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Katri Kalske	Palveluoperaattorimallin yhteiskehittämisprosessissa on mukana 10 koulutuksen tarjoajaa. Vuoden aikana on työstetty palveluoperaattorin toiminnallisuutta, eri kehitysvaiheisiin sopivinta juridista muotoa sekä yhteisen palvelutarjottimen aihiota. Palveluoperaattorin rooli ja tehtävät ovat täsmentyneet kehittämisprosessin aikana. Yhteiskehittäminen valmistui marraskuussa 2024 ja palveluoperointimalli on nyt valmis pilotoitavaksi.	Palveluoperaattorin kehittäminen on saatu valmiiksi yhteistyössä aiesopimuksen allekirjoittaneiden koulutustoimijoiden kanssa. Palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi ja kehittämiseen osallistuneiden koulutustoimijoiden kanssa on laadittu aiesopimuksia palveluoperointimallin pilotointiin liittyen.	Tavoite toteutui täysin.

7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Katri Kalske	Toisen asteen opintojen suorittaminen: Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyönä on kehitetty toisen asteen opintoihin siirtymisen käytänteitä. Vantaan aikuislukio ja Sotungin etälukio ovat aloittaneet yhteistyön liittyen kaksoistutkinto-opintoihin Varia Vehkalassa elokuusta 2025 alkaen. Korkeakoulututkinnon suorittaminen: Joustavia oppimisen polkuja kehittämällä pyritään vahvistamaan toisen asteen lukio-opiskelijoiden korkeakouluun siirtymistä. On laadittu yhteistyösopimus ammattikorkeakoulu Metropolian kanssa väyläopintoihin liittyen (sairaanhoitaja-opinnot sekä tradenomiopinnot). Ammatillisessa koulutuksessa on seurattu ja arvioitu väyläopintojen suorittamista. Opetushallituksesta on tilattu vantaalaisten korkea-asteen opintoihin sijoittumistiedot. Työllistymistä tukeva osaaminen: Osana TE2025 - uudistusta toisella asteella on suunniteltu pilottikoulutuksia tarjottavaksi TE-asiakkaille (ravitsemisala, varastoala, taloteknikka, kiinteistöpalveluala, kone- ja tuotantotekniikka ja rakennusala)	Vantaalaisten koulutustasoa seurataan useilla mittareilla: perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen, toisen asteen suorittaneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin, vantaalaisten koulutustaso.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä							
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOne-palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöönottoa valmisteltu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käyttöönottoon valmistauduttu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokonaisuuksien määrittelyihin, tutustunut tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotoimaan DigiOne-palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua	Katri Kalske	Vantaan edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti DigiOnen kehittämisryhmien toimintaan. Kahdeksan peruskoulun opettajat ovat pilotoineet DigiOnen kokonaisuuksia keväällä 2024 ja pedagogiset tukihenkilöt ovat valmistautuneet DigiOnen pedagogisen käyttöönoton tukemiseen. Hankkeessa on käynnissä arkkitehtuuripe-rustan selvitys, jotta voidaan varmistaa hankkeen aikataulussa ja budjetissa pysyminen. Hankkeen eteneminen ja aikataulu tarkentuvat arkkitehtuuriselvityksen jälkeen syksyllä 2024.	Vantaan edustajat ovat osallistuneet DigiOnen kehittämisryhmien toimintaan. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun opettajaa on ollut mukana testaamassa ja pilotoimassa DigiOne-palveluja vuonna 2024. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun pedagogista tukihenkilöä on valmistautunut DigiOnen käyttöönoton tukemiseen. Lukiokoulutuksen ei ole ollut mahdollista pilotoida DigiOnea, sillä järjestelmän kehitystyö ei ole valtakunnallisesti edennyt siihen vaiheeseen. Lukiokoulutus on osallistunut kehitystyöhön ja hyväksyntätestauksiin hankkeen tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.

Eriarvoistumisen estäminen							
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan							
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta Kaupunki vahvistaa henkilökunnan ammattitaitoa ja valmiuksia neurokirjon piirteitä omaavien (nepsy) lasten ja nuorten kohtaamiseen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.	Katri Kalske	Jokaisella perusopetuksen koululla on hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään kerran kuukaudessa tunne- ja vuorovaikutustunnit kaikille 1.-9.-luokan oppilaalle. 8/24 lähtien jokaisella 7. ja 8. -luokan oppilaalla on 0,5 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Opettajille tarjotaan koulutusta tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen yhteistyössä Mieli ry:n kanssa. Niille perusopetuksen kouluille, joissa kiusaamista on kouluterveyskyselyn mukaan ollut enemmän kuin Vantaalla keskimäärin, on järjestetty kohdennettua tukea. Kehittämisprosessi jatkuu lukuvuoden 2024-2025 ajan. Syyslukukaudella 2024 järjestettiin koulutus koulujen kiusaamisen vastaisille tiimeille. Pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämiseksi on käynnistetty K-O-toiminta vuoden 2024 alusta ja toimintamalli on päätetty vakiinnuttaa. Kiusaamistapausten kirjaamisen toimintatapoja on kehitetty syksyllä 2024 pilotoimalla sähköistä kirjaamisen lomaketta. Pilotoinnista saatu palaute on ollut myönteistä ja lomakkeen kehittämistä jatketaan keväällä -25. School Day -palvelun tulosten mukaan kiusaaminen on 4.luokkalaisten osalta hieman lisääntynyt vuoden 2023 syksyyn verrattuna, 7. luokkien osalta pysynyt ennallaan. Kokemus kiusaamiseen puuttumisesta on hieman parantunut vuoden takaiseen verrattuna molempien ikäryhmien osalta. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on toteutettu koulutuksia tunne- ja vuorovaikutustaidoista syyslukukaudelle 2024. Varian työnohjaajia on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaidoista kesäkuussa 2024.	Kouluterveyskysely 2023: Kokenut kiusaamista vähintään viikoittain: 10,8 % 4.-5.-lk, 8,2 % 8.-9.-lk, 2,1 % lukio, 2,3 % ammatilliset oppilaitokset. SchoolDay: Luokassani ei ole kiusaamista: 4. lk: Syksy 2024 65 % (+4 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 69 % (-3 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk: Syksy 2024 70 % (+1 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 64 % (-1 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4. lk Syksy 2024: 78 % (-2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 75 % (-7 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk Syksy 2024: 68 % (+2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 60 % (-5 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Tavoitteen saavuttaminen: Vuoden -22 mittaukseen verrattuna ei pääsääntöisesti saavutettu tavoitetta 2 %-yksikön parannuksesta mittaustuloksiin. Tavoite saavutettiin vain kahden mittapisteen osalta: ”Luokassani ei ole kiusaamista”, 4. lk, syksy 2024 sekä ”Koulussani puututaan kiusaamiseen”, syksy 2024, 7. lk. Monista yrityksistä huolimatta School Day -palvelua ei ole saatavilla ruotsinkielellä palvelun tuottajasta johtuvista syistä. Kouluterveyskysely 2023: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana: lukio: 31,2 % ammatillinen: 21,0 % Seuraava kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2025 ja tulokset saadaan syksyllä 2025.	Tavoite toteutui osittain

9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelmaa NEET-nuorten määrän vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	NEET-nuoret on tunnistettu Toimenpideohjelma NEET-nuorten määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuraamiseksi laadittu	Riikka Åstrand	Toimenpideohjelma hyväksytty lautakunnassa ja esitelty valtuustolle. Järjestäydytty toimenpideohjelman toteuttamisen suunnittelua varten.	Erilaiset NEET -nuorten ryhmät tunnistettu ja Vantaan NEET -tilastot päivitetty. NEET -toimenpideohjelma laadittu toimialarajat ylittävänä yhteistyönä. Seurantamalli NEET -nuorten tilanteesta valmis.	Tavoite toteutui täysin.
9.3 Kaupunki luo ohjelmakokonaisuuden ja mittariston jengiytymiskehitykseen ja nuorisoväkivaltaan puuttumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan.	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Leena Rusanen ja Riikka Åstrand	Ohjelmakokonaisuus nuorisorikollisuuden ja jengikehityksen ennalta ehkäisyyn on laadittu kaupungin, hyvinvointialueen, poliisin ja seurakuntayhtymän kesken. Ohjelma on käsitelty turvallisuusyhteistyön johtoryhmässä kesäkuussa 2024. Mittaristoa laaditaan turvallisuuskyselyn pohjalta.	Tilanteen kehitystä seurataan aktiivisesti. Toimenpideohjelma on tehty ja sen toteutuksesta on sovittu organisaatioiden ylimmän johdon (kaupunginjohtaja, hyvinvointialueen johtaja, poliisipäällikkö, pelastuslaitoksen johtaja ja seurakuntayhtymän johtaja) kesken. Toimenpideohjelman toteutus aloitetaan vuoden 2025 alussa.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tero Anttila	Laaditaan kaupunkiympäristön toimialalle eriytymiskehityksen tiekartta. Aluekohteena on Havukoski, mutta tiekartan toimenpideohjelma on tarkoitus määritellä siten, että se on sovellettavissa myös muille alueille.	Tiekartan työpajat on pidetty, konsulttityö on valmistunut ja toimenpiteiden määrittelyä on jatkettu toimialalla konsulttityön tulosten pohjalta. Toimialalla on pidetty yksi työpaja, jossa toimenpiteitä on määritelty. Työ vaatii tarkennusta vuoden 2025 puolella pienemmissä työpajoissa.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa							
11.1 Uusi malli eriytymisseurannan kehitykseen (korvaa sosioekonomisen indeksin)	Segregaation seurantajärjestelmä	Segregaation seuranta perustuu indekseihin, jotka eivät ole kovin informatiivisia.	Uusi segregaation seurantajärjestelmä käytössä.	Matti Ruusula	Uudet mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä.	Mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä. Linjausta ei kuitenkaan ole siitä, mitkä mittareista valitaan segregaation seurantaan.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa							
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimenpiteet	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutettu	Riikka Åstrand	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK, ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema) tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelman avulla on saatu aikaan uusia avauksia, konkreettisia päätöksiä, pystytty vaikuttamaan keskeisiin prosesseihin kaupungilla, kehitetty yhteistyönmalleja niin kaupungin sisällä kuin yli organisaatiorajojen sekä edistetty hankeportfoliota ja kokeiluja.	Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %). Ohjelman tuloksia raportoidaan tarkemmin strategiateemojen kautta (lisätietoja www.vantaa.fi/MEK).	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen							
13.1 Demokratia vahvistuu	Osallisuuskyselyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350 - 400	Osallisuuskyselyyn vastanneiden lukumäärä kasvaa.	Riikka Åstrand	Vuoden 2023 osallisuuskysely oli auki ajalla 28.11.2023–7.1.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 884 vantaalaista. Heistä 402 oli valittu vastaajiksi satunnaisotoksen kautta ja 482 vastasi kyselyyn avoimen kyselylinkin kautta. Aiempina vuosina kyselyn vastaajat oli valittu ainoastaan otoksen perusteella, joten avoin kyselylinkki lisäsi vastaajamäärää merkittävästi. Myös otoksen kautta vastanneiden osuus kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Molempien vastaajajoukkojen vastaukset olivat hyvin samankaltaisia. Vuoden 2024 osallisuuskysely oli auki ajalla 18.11.-15.12.2025. Kyselyyn vastasi 1800 henkiliöä, joista 362 otoksen kautta ja 1438 avoimen kyselyn kautta. Vuoden 2022 osallisuuskyselyn vastaajamäärä oli 367 henkilöä.	Osallisuuskysely 2022 vastaajia 367 Osallisuuskysely 2023 vastaajia 884 Osallisuuskysely 2024 vastaajia 1800 (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Toteutetaan pilottikokeiluja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma valmis	Kuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävät pilotit toteutettu.		Pilottikokeilut toteutettiin eurovaalien yhteydessä. Alueiksi valittiin Mikkola, Estepuisto ja Laajavuori, joissa äänestysaktiivisuus oli matala vuoden 2022 aluevaaleissa. Tavoitteena lisätä tietoisuutta EU-vaaleista ja ennakkoäänestämisestä. Kohderyhmänä olivat nuoret aikuiset (1991 ja jälkeen syntyneet) sekä vieraskieliset vantaalaiset. Toimenpiteet: Kohdennettu mainonta somessa valituilla alueilla, vaalimainokset kaupungin infonäytöillä, selkokielinen uutinen ennakkoäänestyksestä ja äänestyspaikoista, vaaleja mainostettiin alueellisesti uutiskirjeissä.	Pilotit toteutettu. (TT)	

13.1 Demokratia vahvistuu	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoinnin prosessiin osallistuneiden lukumäärä 5 % suuralueiden asukkaiden lukumäärästä		Ideoiden käsittelyvaihe päättyi maaliskuussa. Asukkaat pääsivät äänestämään suosikkinsa 1.4.-28.4.2024. Äänestäminen oli mahdollista digitaalisesti ja paperilla kirjastoissa. Yhteiskehittämisen vaihe käynnistyi äänestyksen jälkeen ja saatiin pääosin valmiiksi kesän 2024 aikana. Yksittäisissä hankkeissa yhteiskehittämistä on tehty vuoden 2024 loppupuolella osassa jatkuen vielä 2025 puolella. Hankkeiden toteuttamissuunnitelmat on tehty 31.8. mennessä ja hankkeiden suunnittelu ja toteutus on käynnissä. Osa hankkeista on toteutettu jo vuoden 2024 aikana ja loppujen on tarkoitus valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä. Hankkeista raportoidaan kolmesti vuodessa mm. kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien seurantaryhmille. Toimintamallin raportointi, arviointi ja kehittämistarpeiden kartoittaminen on käynnistynyt syksyllä 2024.	Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2 %. Alueellisesti äänestysprosentti jakautui seuraavasti: Aviapolis 5,7 %, Hakunila 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Koivukylä 2,1 %, Korso 4,2 %, Myyrmäki 2,2 % ja Tikkurila 3,2 % alueen äänestysikäisistä asukkaista. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 % tavoite on saavutettu. Vantaalaiset ovat olleet mukana ideoinnissa, asukasvuorovaikutuksen tilaisuuksissa, äänestäneet suosikkejaan, vastanneet palautekyselyihin tai osallistuneet hankkeiden yhteiskehittämiseen. Vielä vuoden 2025 aikanakin asukkaat voivat olla mukana, sillä yksittäisissä hankkeissa on tiedossa mm. yhteiskehittämistä ja vapaaehtoistoimintaa. Lisäksi on huomioitava, että edellä mainituista luvuista puuttuvat kouluissa ja oppilaitoksissa oppitunneilla ideointiin osallistuneet lapset ja nuoret, sillä heidän osallistumistaan ei kirjattu erikseen. Vaikuttajapäivän muiden vuosien osallistujamäärien perusteella voidaan arvioida, että kouluissa ja oppilaitoksissa olisi osallistunut noin 3 000 lasta ja nuorta ideointiin ja he olisivat tuottaneet noin 150–200 ideaa saaduista 2080 ideasta. (TT)	Tavoite toteutui täysin.

Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumisohjelma hyväksytty	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Susanna Taipale-Vuorinen	Yhteistyötä on tiivistetty toimialojen välillä, ja valmista ohjelmaa on esitelty eri toimialojen johtoryhmissä. Seuranta jatkuu kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä, jossa on määritelty seurannan vastuutahot. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma valmisteltiin laajan asiantuntijaryhmän ja kaupunkitasoisen ohjausryhmän tuella.	Kotoutumisohjelma (vanhan lain mukainen kotouttamisohjelma) on hyväksytty. Vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisesti kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä. Raportointia on täsmennetty syksyn 2024 aikana ja rakennettu seurannan tueksi liikennevalomalli. Vuoden 2024 aikana on rakennettu tulevan lain mukainen kotoutumisohjelma, joka tulee voimaan 1.1.2025. Yhteistyötä koordinaation kehittämiseksi jatketaan 2025. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Kotoutumisohjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistavaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöönotosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulomalli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palveluiden käyttöönottoon luotu seurantamalli.	Riikka Åstrand	Yhteistyötä on tiivistetty kaupungin eri toimialojen välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kakun kotouttamistyöryhmä osallistui tykon koordinoiman kotoutumisen asiantuntijatyöryhmän työhön. Kaupungin koko palvelutarjontaa selkeytetään ja saavutettavuutta varmistetaan kotoutumista tukevana toimenpiteenä. Osana kotoutumistoimia S2-opetuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen saatavuutta parannetaan. Tervetulomalli sisältää selkeät palvelut sekä tervetulotekoja, joiden suunnittelussa huomioidaan mm. Vantaan luonto- ja kulttuurikohteita ja jo olemassa olevia kulttuuritapahtumia.	Toimenpidesuunnitelman ja tervetulomallin laatiminen edistyy suunnitelmallisesti tykon koordinoimana. Palveluiden käyttöönoton seurantamalli vaatii täsmennyksiä. (TO)	

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästö olivat laskeneet vain 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Yhdyskuntarakenne tiivistyi: tiiviisti asuttujen alueiden asukasmäärä kasvoi ja uusista asumisen kaavoista runsas 96 prosenttia sijoittui kestävän kasvun vyöhykkeelle. Kaavojen ilmastovaikutusten arviointi otettiin käyttöön. Aviapolikseen suunnitellaan energiapositiivista aluetta ja tuetaan alueen energiasiirtymää. Liikkumistutkimuksen mukaan vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen vähentyi ja kävely liikkumismuotona kasvoi neljän vuoden aikana. Kaupungin omista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu useisiin toimipisteisiin. Uusiutuvaa energiaa on lisätty aurinkosähkövoimaloilla. Öljylämmityksestä luopumiseksi kaupungin kiinteistöissä on siirrytty lämpöpumppuratkaisuihin. Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta on parannettu LED -valaisinvaihdoilla. Tikkurilan Osaamiskampukselle on kehitetty energiapalvelumallia ENPA-hankkeen avulla. Vantaan energia julkaisi hiilinegatiivinen kiertotalousyhtiö vuonna 2030 -tavoitteen.	Vuoden 2023 päästölaskenta (HSY) valmistui kesäkuussa 2024. Päästöt olivat laskeneet 7,8 % (2020-2023) (vähennystavoite 22,6 %) Päästövähennystavoite on 22,6 % (2020-2023). Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 noin 25 %. Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti, lähes 30 %. Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, 11 %, mutta eivät ole tavoitteessa, joka on 25 % laskua (2020-2023). Tavoite toteutuu osittain ja kokonaan kulutussähkön ja sähkölämmityksen osalla. Kauimmas tavoitteesta on jäämässä kaukolämmön päästöt.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Tero Anttila	Vehkalanmäelle avattiin uusi luontopolku. Vantaan luontojalanjäljen laskenta tehtiin ensimmäisen kerran. Uusi luontoasiantuntija aloitti huhtikuussa ympäristökeskuksessa. Vihreä ja virtaava Vantaa -viherrakenteen kehityskuva hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 13.8. Esitettiin Elylle perustettavaksi n. 50 ha uutta luonnonsuojelupinta-alaa. Luontokartoitukset ovat edenneet suunnitellusti ja niitä tehtiin Kivistön alueelle. Vantaan kokonaisheikentymättömyyden malli valmistui vuoden 2024 aikana. Luonnon monimuotoisuutta edistäviä maanhankintoja on toteutunut noin 39 ha.	Tilanne 24.1.2025: Toimenpiteitä on lisätty ja nyt yhteensä 48 kpl, josta mittarin mukainen toteuma 91 % (ei huomioitu uusia). Toimenpiteet ovat hyvin edenneet vähintään toteutusvaiheeseen. Valmiita on 5, toteutusvaiheessa 9 ja jatkuvaa käytäntöä 18. Ei aloitettuja 3 kpl. Ei raportoituja on 13 kpl, jotka ovat uudet, jotka tuotiin luontopositiivisuusselvityksestä.	Tavoite toteutui täysin.

Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa								
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttamisen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatujen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitettu.	Tero Anttila	Vantaan ratikan allianssit kilpailutettiin kevätkaudella 2024. Päätös allianssipartnereista tehtiin syyskuussa 2024. Allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Allianssit aloittivat toiminnan allekirjoittamisen jälkeen. Vantaan ratikan rakentaminen sisältyy MAL-sopimukseen. MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Vantaan ratikan rahallinen valtiontuki on 144,1 milj. euroa.	Vantaan ratikan allianssikumppaneista tehtiin päätös syyskuussa 2024 ja allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Vantaan ratikan valmistelevia töitä ei ole aloitettu vuonna 2024.	Tavoite toteutui osittain.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä sekä parannetaan vaihtopaikkojen ja pysäkkien olosuhteita.	146 406 nousua. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta jopa 10 %. Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla ylittäen vuoden 2019 luvut 6 %:lla. (TT)	Tavoite toteutui osittain.	
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitus myös kehittää.	Pyöräilijämäärä kasvoi 4 % vuodesta 2023. Pyöräilyindeksi 1015. Pyöräilijämäärä kasvoi vaatimattomasti edellisvuodesta eikä täyttänyt tavoitteita. Mittarin toimivuus kaiken kaikkiaan on kyseenalainen harvasta mittausverkosta ja säävaihteluista johtuen. (TO)		
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		Lahdentien pyörätien parantaminen yhteistyössä ELY:n kanssa, 5,7 km (Kyyttitie – Kuusijärvi pääreitti II 2,2 km + Kuusijärvestä pohjoiseen pääreitti II 2,3 km). Edistetty seuraavien vuosien kohteiden rakentamissuunnittelua.	Pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaisia baanoja ja pääreittejä on 21,9 km. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräteitä toteutetui reilusti yli tavoitteen. (TT)		

Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyselyyn. Kaupunkitasoinen turvallisuuskysely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemusasiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Turvallisuuskysely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa. Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuuden tunteen parantamiseksi.	Turvallisuuskysely on toteutettu, turvallisuuden tunteen mittaaminen on kehittynyt ja turvallisuuden tunne paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Riikka Åstrand	Turvallisuuskyselyn suunnittelu ja valmistelu edistyi suunnitellusti. Turvallisuuskyselyn toteutukseen valittiin kumppani ja yhteistyö toteutettiin suunnitellusti. Turvallisuuskysely toteutettiin lokakuussa 2024. Kyselyssä huomioitiin turvallisuuden tunnetta kuvaavat kysymykset.	Turvallisuuskysely toteutettiin lokakuussa ja turvallisuuden tunteen mittaamista kehitettiin. Turvallisuuden tunne jonkin verran heikentynyt edelliseen kyselyyn verrattuna. Yhteistyötä kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa tiivistetty mm. ohjelmavalmistelun kautta. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Turvallisuuskyselyn tulosten ja mittareiden analyysin perusteella tehdään toimintaympäristönarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuustekoja, joilla parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu. Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyitä on selvitetty.		Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu.	Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu. Kartoitus toimintaympäristöstä ja sen analysointi selkeytti kuvaa turvallisuudentunnetta heikentävistä juurisyistä. (TT)	

Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille							
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohtaisissa seurantaryhmissä.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoontuneet vuoden aikana kolmesti. (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu tarinakartan muodossa. Tarinakarttoja päivitetään tarvittaessa. (TT)	
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.		EKK-mittarin tuloksen tilataan ja raportoidaan vuosittain. Raportti julkaistaan mm. kehittämissuunnitelmien osana.	Kokonaiselinvoimaluku vuonna 2024 on kaikkien keskusten osalta 3,895. Kaupunkistrategian tavoite vuodelle 2025 on 3,5. (TT)	
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinlaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.	Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa	Kartoitus on aloitettu ja seitsemästä suuralueesta neljälle on laadittu tapahtuma-aluekortit.	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitettin syksyllä 2024 ja loppuun saatetaan 2025 aikana. (TT)	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Vuoden aikana suunniteltu Aviapoliksen asukastilaa, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohankkeen osana asukastilaa, Tikkurilan osaamiskampuksen osana asukastilaa sekä Leinelän asukastupaa.	Tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia toteutettu investointiohjelmien mukaisesti. (TT)	
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Tero Anttila	Aviapolis Visio 2040 -toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu. Aviapolis Visio 2040 alueen toimijoiden ja maanomistajien haastattelututkimus käynnissä. Vision raporttiluonnos valmistunut.	Aviapolis Visio 2040 -työryhmä on nimetty ja työskennellyt sekä keskeisimmät kumppanuusryhmät tunnistettu.	Tavoite toteutui täysin.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen							
28.1 Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kaku: 77,9 % Kato: 72,6 %	Kajo: 76 % (strategi-nen) Kaso: 79,2 % (strategi-nen) Kaku: 80,5 % (merkit-tävä muutos) Kato: 76,0 % (merkit-tävä muutos)	Kaupunginjoh-taja ja apulais-kaupunginjoh-tajat, rapor-tointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Kaupunki- ja toimialatasoisia johtamisen valmen-nuksia ja ryhmäcoachingia toteutettu. Valmentava johtaminen läpileikkaavana teemana eri valmen-nusohjelmissa, esihenkilöiden HR-verkkoperehdy-tyksessä sekä uusien työntekijöiden verkkopereh-dytyksessä.	Kajo: 74,7 % Kaso: 80,37 % Kaku: 78,5 % Kato: 76,83 %	Tavoite to-teutui osit-tain

Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkyys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strategi-nen) Kaso: 77,5 % (strategi-nen) Kaku: 76,43 % (merkit-tävä muutos) Kato: 74,6 % (strategi-nen)	Kaupunginjoh-taja ja apulais-kaupunginjoh-tajat, rapor-tointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Johtamisen rakenteet: Vaikuttavaa työtä keskustelut, työ- ja tiimipalaverit, asiakaspa-lautteet jne.	Kajo: 73,6 % Kaso: 76,6 % Kaku: 74,3 % Kato: 73.1 % (TO)	Tavoite to-teutui osit-tain
	Työyhteisön sosi-aalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso las-kettu merkittä-vällä muutoksella suhteessa lähtö-tasoon (tilastolli-sesti, on siis suh-teessa henkilöstö-määrään).)	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso:74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Kaupunginjoh-taja ja apulais-kaupunginjoh-tajat, rapor-tointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Työyhteisöjen kehittämispäivät, työnoh-jaukset, saatavuusohjelman rahoituksella toteute-tut kehittämisprosessit.	Vantaa: 75,5 % Kajo: 72,8 % Kaso: 76,2 % Kaku: 76,5 % Kato: 72,4 % (TO)	
	Palautuu hyvin työpäivän aiheut-tamasta rasituk-sesta (Kunta 10). (Tavoitetaso las-kettu merkittä-vällä muutoksella suhteessa lähtö-tasoon (tilastolli-sesti merkittävä, on suhteessa hen-kilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	Kaupunginjoh-taja ja apulais-kaupunginjoh-tajat, rapor-tointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja itsensä johtaminen, työyh-teisöjen vastuullinen työkäyttäytyminen ja työn-jako. Mielen voimalinja – varhaisen vaiheen työvä-line sekä kykyvalmentaja-palvelu koko henkilöstölle käytössä vuoden 2024 ajan. Break Pro -hyvinvoin-tisovellus, E-passi -edut liikuntaan, kulttuuriin ja hy-vinvointiin, erilaiset muut liikuntaedut mm. va-paasti käytettävissä on Online-palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden ohjattuun liikkumiseen omatoimi-sesti.	Vantaa: 40,7 % Kajo: 53 % Kaso: 36,2 % Kaku: 44,8 % Kato: 56 % (TO)	

29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	HR:lle toimenpideohjelmassa linjatut toimenpiteet tehty. Rekrytointi: Varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja erityisopettajien massahaku vakiintunut käyttöön. Ympärivuotinen keskitetty haku yksittäisten hakujen rinnalla käytössä. Vuosisuunnitelma rekrymarkkinointiin sisältäen oppilaitosten työkalut sekä erilaisiin tapahtumiin/messuille osallistumisen. Sovitut yhteistyörakenteet palvelualueen kanssa jatkuvat saatavuusohjelman jälkeen. Oppilaistosyhteistyötä tiivistetty, vakiintuneet käytänteet ja yhteistyö sovittu. Kestävän työkyvyn tuki toteutettu ja työkyvyn tiedolla johtamisen kehittäminen käynnistetty. Keskitetty työyhteisöjen ja esihenkilötyön kehittämisrahasta toteutettu 41 kehittämisprosessia eri toimialoille. Kaupunkitasoinen koko henkilöstön verkkoperehdytys ja vertaismentorointi tuotannossa. Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki varhaiskasvatukseen jatkuvana.	Saatavuusohjelma toteutunut HR:n toimenpiteiden osalta.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaolo-prosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Sairauspoissaolo-prosentti: 5,02 % Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Esihenkilötyö, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset	Sairauspoissaoloprosentti 6,02 % ja mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 0,97 %	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10
Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 909	-859
Menot	-21 182	2 836	-18 345	-16 172	-2 173
Toimintakate	-20 132	2 836	-17 295	-14 264	-3 032

Toiminta ja keskeiset muutokset 2024

Yleishallinnon talousarvio koostuu muun muassa kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon toimintatuotot vuonna 2024 olivat 1,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 182 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 16,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 88 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 3 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen **Puheenjohtaja: Niilo Kärki**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 186	-136
Menot	-2 525	0	-2 525	-1 990	-535
Toimintakate	-1 475	0	-1 475	-803	-672

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 päätöksen mukaisesti toimikaudeksi 2021–2025 valitsemat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä. Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä kymmenen kertaa.

Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 6–7 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa ja ennakkoäänestystoimitsijoina työskenteli noin 80 ihmistä. Vantaalla on kaupunginvaltuuston päätöksen 18.5.2020 § 3 mukaisesti 68 äänestysaluetta.

Presidentinvaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 171 500 henkilöä. Äänioikeutettujen määrä kasvoi 8 500 henkilöllä vuoden 2018 presidentinvaaleista. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1. Ennakkoon äänesti 38,9 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 33,2 prosenttia äänioikeutetuista. Presidentinvaalin toisella kierroksella äänestysprosentti oli 68,7 prosenttia. Ennakkoon äänestäneiden osuus oli ensimmäistä kierrosta selvästi korkeampi, 42,7 prosenttia, mutta varsinaisena vaalipäivänä äänestäneitä oli vain 26 prosenttia.

Europarlamenttivaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 172 220. Äänestäneitä oli yhteensä 67 816 ja äänestysprosentti oli 39,4. Ennakkoon äänesti 22,8 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 16,6 prosenttia äänioikeutetuista.

Talousarvion toteutuminen

Presidentinvaalissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus molemmista vaalikierroksista oli yhteensä 0,8 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 1,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 75 prosenttisesti talousarvioon nähden. Presidentinvaalien toimintakate oli -0,5 milj. euroa.

Europarlamenttivaaleihin toimittamiseen oli toimintakuluihin varattu 0,8 milj. euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 0,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 85 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus oli 0,4 milj. euroa ja toteutui 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaalien toimintakate oli -0,3 milj. euroa.

Keskusvaalilautakunnan toimintatuotot olivat yhteensä noin 1,2 milj. euroa toteuman ollessa talousarvioon nähden 113 prosenttia. Toimintakulut olivat noin 2,0 milj., joten toteuma oli talousarvioon nähden 79 prosenttia.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Säde Tahvanainen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332
Toimintakate	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestettiin läsnäkokouksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin hybridikokouksina, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginvaltuustolla oli vuonna 2024 yhteensä 11 kokousta, 8 selostustilaisuutta sekä 6 iltakoulua. Valtuustovaliokunta kokoontui 10 kertaa. Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari järjestettiin Porvoossa 21.-22.3.2024 ja yksipäiväiset seminaarit Vantaan kaupungintalolla 16.5.2024 ja 22.8.2024. Lisäksi kaupunginvaltuutetut osallistuivat yhdessä Keravan kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutettujen kanssa hyvinvointiseminaariin, joka järjestettiin Keravalla 14.2.2024.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakulut olivat 1,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 78 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen **Puheenjohtaja: Tuire Kaimio**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-664	-1	-666	-555	-111
Toimintakate	-664	-1	-666	-555	-111

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 14. luvun mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 13. Arviointikertomus vuodelta 2023 hyväksyttiin lautakunnassa 24.4.2024.

Lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa yhteistyössä tilintarkastajan kanssa. Päävastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle toukokuussa 2024. Tilintarkastustoiminnassa ei ollut lisätoimeksiantoja vuoden aikana.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2021–2025 yhteensä 13 jäsentä. Lautakunta ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,6 milj. euroa ja ne toteutuivat 83 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	722	-722
Menot	-11 404	2 838	-8 566	-7 754	-812
Toimintakate	-11 404	2 838	-8 566	-7 032	-1 534

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajistossa tapahtui vuoden aikana muutoksia. Ulla Kaukola aloitti varapuheenjohtajana vuoden alusta ja Sakari Rokkanen puheenjohtajana kesäkuussa. Kokoukset järjestettiin kaupungintalolla läsnäkokouksina. Iltakoulut järjestettiin hybridinä siten, että suurin osa osallistujista osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli yhteensä 22, minkä lisäksi 4.-5.11.2024 järjestettiin kaupunginhallituksen talousarvioneuvottelut. Iltakouluja järjestettiin yhdeksän. Kaupunginhallitus tapasi Keravan kaupunginhallituksen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallituksen 1.10.2024. Lisäksi kaupunginhallitus järjesti yhteistapaamiset Espoon kaupunginhallituksen kanssa 11.4.2024 ja 6.11.2024. Kaupunginhallituksen konsernijaosto kokoontui 10 kertaa.

Kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 –toimikunnan päätöksellään 15.1.2024 § 12. Toimikunnan tehtävänä oli arvioida valmisteilla olevan TE2024 -uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatiorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimeenpanon prosessia. Toimikunta kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintatuotot olivat 0,7 milj. euroa. Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat yhteensä 7,8 milj. euroa ja ne toteutuivat 91 prosenttisesti talousarvioon nähden.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin sisältyi opiskelijoiden ja koululaisten palkkaukseen kesätyömäärärahaa 0,8 milj. euroa ja niiden sivukulut. Määräraha on käytetty kokonaisuudessaan ja se on siirretty käytön suhteessa toimialoille syksyllä 2024. Talousarvioon sisältyi Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman määrärahaa 2,0 milj. euroa. Toimialat ovat käyttäneet MEK toimenpideohjelman toteuttamiseksi määrärahaa 1,9 milj. euroa. Määräraha on siirretty vuoden lopussa toimialoille.

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383
Toimintakate	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteistoimintaosuuksien ja -avustusten määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaisesti avustus Tiedekeskussäätiölle ja vuotuinen käyttöavustus Suomen kansallisoopperalle. Määrärahasta on maksettu Kaupunkiakatemian, pks-yhteistyön ja Max Planck -keskuksen kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakulut olivat 4,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 92 prosenttisesti.

11
Kaupunkistrategia ja johto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 516	0	7 516	8 931	-1 415
Menot	-115 005	-1 299	-116 303	-109 388	-6 916
Toimintakate	-107 489	-1 299	-108 788	-100 457	-8 331

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala (vuoden 2025 alusta alkaen Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala) koostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialalle kuuluvat viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuotot olivat 8,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 119 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintamenot olivat 109,4 milj. euroa ja ne toteutuivat 94 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

11 10
Yleisjohto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	-13	13
Menot	-6 189	3 465	-2 724	-1 174	-1 550
Toimintakate	-6 189	3 465	-2 724	-1 187	-1 537

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Yleisjohdon toimintatuotot olivat -0,01 milj. euroa ja toimintakulut 1,2 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 43 prosenttisesti muutettuun talousarvioon verrattuna.

Yleisjohtoon tehtiin talousarviossa 2024 koko kaupunkia koskeva keskitetty määrärahavaraus liittyen kunnallisen palkkaratkaisuun. Varausta purettiin osittain talousarvioprosessin edetessä, mutta keskitetyksi varaukseksi kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon jäi vielä paikallinen järjestelyvaraerä sekä kehittämisohjelmaerä, joiden kohdentumisesta päätettiin vasta vuoden 2024 aikana. Keskitettyä määrärahavarausta jaettiin talousarviomuutoksena toimialoille 3,5 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

11 40
Talous ja strategia

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	338	0	338	455	-117
Menot	-6 471	-155	-6 626	-6 253	-373
Toimintakate	-6 134	-155	-6 289	-5 798	-491

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla valmisteltiin talousarvio ja –suunnitelma 2025–2028, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2024. Vuoden 2025 alussa astui voimaan TE-uudistus, jossa työllisyyden ja kotoutumisen toiminnot siirrettiin kuntien vastuulle ja jossa tuloja, menoja ja henkilökuntaa siirtyi valtiolta kaupungille. Valtakunnallinen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö on ollut käynnissä syksystä 2023 alkaen ja sen on määrä astua voimaan vuoden 2027 alussa. Vuonna 2021 hyväksytty Vantaan talouden tasapainottamisohjelma on voimassa vuoteen 2025 saakka, mutta sen tavoitteista jäätiin vuoden 2024 osalta yleisen taloustilanteen heikentyessä. Vuoden 2025 aikana osana tulevan strategian valmistelua toteutetaan menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa tarkastellaan tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla.

Vuoden aikana Talouspalveluissa valmistauduttiin 2025 vuoden alussa tulevaan TE-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon talouteen liittyvien toimintojen osalta. Talouspalveluilla toimii oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirtyessä. Vantaan kaupungin sanomavälitysoperaattorin tulevan kilpailutuksen valmistelutyöt etenivät syksyn aikana suunnitellusti ja kilpailutus julkaistaan tammikuun alussa. Vantaan kaupungin konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni uuden konserniyhtiön siirrolla SAP-järjestelmään vuoden 2024 alussa ja kesällä perustetun yhtiön siirto tapahtuu vuoden 2025 alussa. Talouspalvelut huolehti osaltaan talousjärjestelmien valmiuden yleisen arvonlisäverokannan noustessa 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Muutos vaati laajaa toimintojen testaamista haastavassa aikataulussa, mutta saatiin toteutettua ongelmitta sovitussa aikataulussa. Tulevaan taloushallinnon järjestelmähankkeeseen valmistautuminen on aloitettu resurssikartoituksella ja hankkeen tarkempaa aikataulutusta sekä hankkeen kustannushyötyanalyysia valmistellaan.

Vantaan kaupungin pitkäaikainen lainakanta nousi lähes 90 milj. eurolla vuonna 2024 ja kaupungin ja konsernin kassatilanne pysyi vakaana edelliseen vuoteen verrattuna. Yhteensä uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin lyhennykset mukaan lukien n. 195 milj. euroa. Lainat nostettiin korkotasosta ja –odotuksista johtuen edelleen vaihtuvakorkoisina. EKP aloitti odotetusti ohjauskorkojensa laskun, ja laskujen odotetaan jatkuvan myös vuoden 2025 aikana. Kaupungin lainasalkkuun tehdyt korkosuojaukset vähenevät ajan kuluessa, koska kaupunki ei ole tehnyt uusia suojauksia kuluneena vuonna korkotasosta johtuen, mutta aiemmin tehdyt suojaustoimenpiteet ovat pitäneet edelleen lainasalkun korkokulut kohtuullisina. Lisäksi rahoitus käynnisti neuvottelut uusista rahoituslimiiteistä erityisluottolaitosten kanssa.

Vahinkorahaston prosessit muutettiin siten, että jatkossa toimialat ja niiden lautakunnat käsittelevät omien toimialojensa vahinkorahastoon kohdistuvat päätökset ja niiden mahdolliset oikaisuvaatimukset. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla rahoitus vastaa ko. toimialan päätöksistä ja mahdolliset oikaisuvaatimukset käsittelee kaupunginhallitus. Myös vahinkorahaston sääntö päivitettiin vastaaman uusia prosesseja.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä aloitettiin vuonna 2024 uuden strategiakauden valmistelu. Tämä on tarkoittanut muun muassa toimintaympäristöanalyysin syventämistä ja työskentelyä johtoryhmän ja toimialojen kanssa. Vuoden aikana syntyi ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä

toimialojen työskentelyä varten. Tutkimuksessa aloitettiin Helsingin yliopiston kanssa hanke, joka tutkii Kivistön alueen kehitystä. Tutkimusyksikön rakennetta muokattiin vastaamaan paremmin tiedolla johtamisen tarpeita. Yksikköön palkattiin tiedolla johtamisen päällikkö, joka toimii tietopalvelutiimin lähiesihenkilönä. Hänen vastuullansa on myös kehittää kaupunkitasoisen tiedolla johtamisen organisointia.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 0,5 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 135 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 6,3 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 94 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	36 970	36 553	39 169
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	8 913	7 865	10 585
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	37 447	38 615	38 512
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	20 156	20 362	22 958
Kirjanpitotehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	7,2	8,0	8,0

11 50
Henkilöstöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 277	0	1 277	1 653	-376
Menot	-12 212	69	-12 143	-11 155	-988
Toimintakate	-10 935	69	-10 866	-9 502	-1 365

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialojen hr-palveluissa kehitettiin hr-raportointia ja valmisteltiin ensimmäisiä Power BI –raportteja vuoden aikana. Tietoalustan teknisen toteutuksen viivästymisen vuoksi raportit eivät ennättäneet suunnitellusti tuotantoon vuonna 2024. Power BI raporttien myötä toimialojen esihenkilöt saavat jatkossa itsekin tuotettua hr-tietoa johtamisensa tueksi. Kehitystyö jatkuu uusien raporttien valmistelulla myös vuonna 2025. Hertan käytettävyyttä ja ohjaavuutta ei onnistuttu edistämään tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa. Toimialojen hr-palveluissa käynnistyi vuonna 2024 operatiivisten hr-asioiden kumppanuustapaaminen toimialojen palveluyksikköpäälliköille. Tapaamisessa keskitytään erityisesti palkkapalvelujen sekä hr-asiakaspalvelun ajankohtaisiin asioihin vuosikellon mukaisesti. Liukuvan työajan seurannan järjestelmäksi otettiin käyttöön Aikajana vuoden 2024 aikana. Tätä muutosta ja uuden järjestelmän käyttöönottoa tuettiin hr:n toimesta koko vuoden ajan. Muutos mahdollisti samalla myös mobiililleimauksen hybridityöskentelyn tueksi.

Lisäksi hr valmistautui yhteistyössä Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen kanssa valtiolta kunnille siirtyvän henkilöstön vastaanottamiseen sekä perehdytyksen tukeen. Lisäksi hr varmisti jo ennakkoon siirtyvän henkilöstön palkanmaksuprosessin jatkuvuuden muutostilanteessa työnantajan vaihtuessa. Hr oli myös mukana rakentamassa muutostukea koko palvelualueelle.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on toteutunut sopimusten mukaisesti nykyisten sopimuskumppaneiden kanssa. Työyhteisösovittelupalvelu otettiin palveluvalikkoon vuoden alussa. Saatavuusohjelman kaupunkitasoisen kehittämisrahan hakuprosessi toimi vuoden ajan ja kehittämisrahan tuella toimialoilla toteutettiin vuoden aikana 41 kehittämisprosessia työyhteisöjen toiminnan sekä johtamis- ja esihenkilötyön kehittämiseksi. Kaupunkitasoisia perehdytysohjeita päivitettiin ja kaupunkitasoinen verkkoperehdytys on koko henkilöstölle käytössä. Omaehtoisen koulutuksen jatkuva haku on vakiintunut käyttöön varhaiskasvatuksen pätevöitymiskoulutuksiin. Työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita on jatkettu työterveyshuollon palveluina osana Saatavuusohjelmaa.

Työkykyraportoinnin tarkastelu on osa hr-tiedon kokonaisuutta Power BI -portaalin kehittämisessä. Tämän lisäksi työhyvinvointitiimi on yhdessä Kevan ja varhaiskasvatuksen kanssa rakentanut palvelualueen työkyky-vuosikelloa, jonka varhaiskasvatus ottaa käyttöönsä vuoden 2025 alussa. Jatkossa vuosikellomalli työkykytiedolla johtamisessa laajenee muille palvelualueille. Tiivis yhteistyö Kevan kanssa on jatkunut myös ennakointityökalun ja Pulssi työhyvinvointityökalun kokeiluna. Tutkassa on käyttöönotettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Lisäksi on valmisteltu työolojen haittojen ja vaarojen arviointipohjan uudistaminen etenkin henkisen kuormittumisen ja psykososiaalisten kuormitustekijöiden arvioinnin osalta vastaamaan nykyisiä työelämätarpeita. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti Osumassa.

Aikajana -työajanseurantajärjestelmään on vuoden aikana rakennettu uusi Työnseuranta -toiminnallisuus. Uuden työkalun tarkoituksena on, että työyksiköt voivat halutessaan seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja. Työkalu on vapaasti käytettävissä ja linjajohto tekee päätöksen, otetaanko työkalu käyttöön. Työnseuranta -työkalu on käytettävissä kaikissa aikajanaympäristöissä.

Vuoden 2024 aikana on valmisteltu verkkokoulutuspalveluiden hankintaa. Tarkoituksena on, että vuoden 2025 alusta kaikilla Vantaan kaupungin työntekijöillä on käytössään verkkokoulutuspalvelut, jossa on tarjolla valmiita verkkokoulutuksia ja webinaareja.

Kehittämispalvelut yksikkö toimii erilaisissa HR-verkostoissa ja benchmarking on tullut arjen työskentelytavaksi. Keväällä 2024 Vantaan Kehittämispalvelut -yksikkö järjesti suurten kaupunkien yhteisen HRD-tapaamisen, jossa alan ammattilaiset eri kaupungeista esittelivät parhaita käytänteitään työkykyjohtamisen ja osaamisen kehittämisessä.

Työnantajapalveluissa käytiin henkilöstöjärjestöjen kanssa neuvottelut sopimusaloittain kunnalliseen virka- ja työehtosopimusratkaisuun 2022–2025 sisältyneiden paikallisten palkkaerien jakamisesta. Neuvotteluissa henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutettiin yksimielinen neuvottelutulos kaikilla sopimusaloilla. Palkantarkistuksilla parannettiin henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehittämällä voimakkaasti palkkausjärjestelmiä ja korottamalla tehtäväkohtaisia palkkoja. Lisäksi osa eristä suunnattiin kannustuselementtinä henkilökohtaisiin lisiin työn tuloksellisuuden näkökulman tärkeyttä painottaen.

Rekrytointiin liittyvää hakijaviestintää kehitettiin aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön lisättiin avuksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Muunkielisille hakijoille saatiin käyttöön ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen luomista korostettiin esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymin rekrytoinnin osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (135 rekrytointia vuonna 2024). Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä tiivistettiin sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa aloitettiin. Tavoitteena on parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa muun muassa jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli vuonna 2024 monipuolista ja mittavaa.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstöpalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 1,7 milj. euroa ja toimintakulut noin 11,2 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 0,4 milj. eurolla, eli toteuma oli talousarvioon nähden 130 prosenttia. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 1,0 milj. euroa, eli toteuma talousarvioon nähden oli 92 prosenttia.

Toimintatuottojen ylitys talousarvioon nähden johtuu arvioidusta kelakorvauksen suuruudesta. Toimintakulujen alitus johtuu useasta tekijästä, mm. henkilöstökulujen, palveluostojen sekä henkilöstöetujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstöhallinto			
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut)	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	389	393	369
Palkkalaskelman hinta			
Kaikki sopimusalat	15,8	16,9	18,1
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 136	4 427	3 823

11 55
Konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 524	0	1 524	1 633	-109
Menot	-37 837	-156	-37 993	-34 955	-3 038
Toimintakate	-36 313	-156	-36 469	-33 322	-3 146

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnoissa tehtiin tiivistä yhteistyötä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen kanssa liittyen työllisyyspalveluiden hoidon siirtoon valtiolta kunnille. Voimassa olevien hankintasopimusten kokonaisuuden siirto valtiolta Vantaalle onnistui hyvin. Jatkossa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden hankintoja tullaan tekemään osittain yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa. Tätä varten on laadittu PKS-yhteistyösopimus ja luotu toimintamallit. Työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseen liittyvä kaupunkitasoinen ohjeistus on laadittu ja jalkautusta jatketaan. Ensimmäinen yritysauditointi on toteutettu puhtauspalveluiden toimialalla. Auditointeja jatketaan vuonna 2025. Keittiöiden palveluverkkosuunnitelmaa koskevat periaatteet linjattiin loppuvuodesta kaupunginhallituksen päätöksellä.

Konserniohjaus ja –valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset. Päivittämiseen liittyen käytiin lähetekeskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin valtuustossa 19.8.2024. Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset valmisteltiin puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon

koreittain syksyn 2024 aikana. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy) omistajapoliittiset linjaukset hyväksyy valtuusto. Suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin valmistelemalla raportointiin liittyvän viitekehyksen vuoden 2024 aikana. Suurista yhtiöistä Vantaan Energia, VAV ja Vantti raportoivat CSRD-standardien mukaisesti ensimmäisen kerran tilinpäätöksissään 2025.

Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskykyä ja tietoturvaa. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle. Kaupungin aineettoman investointiohjelman projektit ovat edistyneet vauhdikkaasti ja tekemisen tavassa on jatkuvasti tehty pienkehitystä.

Talousarvion toteutuminen

Konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma oli noin 1,6 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 107 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 35 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 92 prosenttisesti.

Kokonaisuudessaan konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma ylitti talousarvion 0,1 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 3,0 milj. euroa.

Tietohallinnon osalta keskeisimmät syyt käyttötalouden kustannusten alitukseen olivat perustietotekniikan kilpailutuksen jatkuminen vuoden 2024 loppuun saakka, jolloin varsinainen muutosprojektin aloitus kustannuksineen siirtyi vuodelle 2025. Muita merkittäviä syitä oli opetuksen laiteostojen merkittävä alitus sekä joidenkin järjestelmäkustannusten alittuminen neuvotteluiden tuloksena.

Hankinnan toimintakulujen alitus johtui toteutumattomista palveluostoista ja henkilöstöruokailun kulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tietohallinto			
Työasemamäärä hallinto			
- kannettavat ja työasemat, kpl	3 865	4 400	4 319
Työasemamäärä opetus			
- kannettavat ja työasemat, kpl	43 869	39 800	49 531
(Chromebookit laskettu mukaan)			
Asiakastyytyväisyys			
- Tukipyynnöt (4–10)	8,6	8,5	9,0
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 304	4 200	3 423
IT-investointien onnistunut läpivienti			
- budjettitoteuma	76 %	100 %	71 %

11 60
Elinvoimapalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 581	0	1 581	985	596
Menot	-4 890	-15	-4 905	-3 684	-1 222
Toimintakate	-3 309	-15	-3 324	-2 699	-626

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, jonka osina on muun muassa osallistuttu Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut on mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikkurilan osaamiskampus -hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Ensimmäiset pilotointikohteet tulevalle osaamiskampuksen Business Vantaa Hub -palvelukokonaisuudelle on tunnistettu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut on koordinoinut kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut muun muassa startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille. Elokuussa 2024 avattiin Vantaa Startup Runway -yhteistyötila lentoaseman lähelle, ja uusia ulkomaisia startup-yrityksiä on saatu sijoittumaan Vantaalle. Lisäksi uusi logistiikka-alan kehittämisklusteri käynnistyi vuoden 2024 lopulla.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä muun muassa edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä välittää tietoa toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Yritysten asiakkuuksien hallintaa on kehitetty ja tavoitteena on vuoden loppuun mennessä nykyistä tehokkaampi ja kattavampi yritysasiakkuuksien hoito ja sitä kautta elinkeinoelämän tukeminen uuden asiakkuusyksikön saavuttaessa suunnitellun toimintavolyyminsä. Kaupunkitasoisen CRM-järjestelmän hankinta on käynnistetty tavoitteena ensimmäisen vaiheen käyttöönotto vuoden 2025 aikana. Lisäksi kehitystyö laajemman elinvoiman tiedolla johtamisen kokonaisuudesta on käynnistetty. Sen ensimmäiset tulokset, muun muassa elinvoiman tilanteen kokoava mittaristo, valmistuivat joulukuussa 2024.

Elinvoimapalveluille rakennettiin alkuvuodesta uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Osana organisaatiouudistusta nykyisiä toimintoja on vahvistettu ja uusia palveluita käynnistetty. Organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alkupuolella TE-uudistuksen astuttua voimaan. Uudistukseen liittyviä rekrytointeja on valmisteltu vuonna 2024 ja ne toteutetaan alkuvuodesta 2025. Muun muassa uusien yritysten neuvontapalvelut siirtyvät Vantaan uusyrityskeskukselta Vantaan kaupungille. Lisäksi otetaan käyttöön uusi asiakkuudenhoitomalli sekä perustetaan osaamisen ennakointitoimisto.

Talousarvion toteutuminen

Elinvoimapalvelun palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 1,0 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 62 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 3,7 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 75 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan elinvoimapalveluiden toimintatuottojen

toteuma alitti talousarvion 0,6 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 1,2 milj. euroa.

Talousarvion alittumisen selittää pääosin uusien projektien alkamisen viivästyminen, eräiden suunniteltujen uusien projektin peruuttaminen saamatta jääneen ulkoisen rahoituksen vuoksi, sekä suunniteltujen rekrytointien harkittu viivästyminen. Elinvoimapalveluiden projektisalkun volyymi kasvaa vuonna 2025, valtaosan projekteista ollessa käynnissä koko kalenterivuoden ajan.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	580	486
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 283	2 200	1 830
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden lopuun)	120	116 *	120 **

* Muuttunut indeksointi (2021=100), TA2024 alkuperäinen 130 (2015=100).
** Tilanne lokakuu 2024.

11 65
Työllisyys ja kotoutumispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 796	0	2 796	4 189	-1 392
Menot	-40 524	-4 407	-44 931	-45 351	420
Toimintakate	-37 728	-4 407	-42 135	-41 162	-972

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa päättyi 31.12.2024, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutui. TE2024-uudistuksen valmistelua ohjasi kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetyt TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatiot valmistelivat työvoimapalveluiden ja kotoutumisen palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Valtiolta siirtyvän henkilöstön määrän varmistuessa päästiin työllisyyspalveluissa loppuvuodesta palkkaamaan uusiin virkoihin 24 määräaikaista työllisyysasiantuntijaa, kahdeksan vakituista työllisyysasiantuntijaa, kolme vakituista asiakkuuspäällikköä ja yksi vakituinen palveluesihenkilö. Tämä myös kuormitti ennestään valmistelua ja kasvavan asiakasmäärän kanssa työskentelevää henkilöstöä.

Vantaan, Espoon ja Helsingin keväällä 2023 perustama yhteinen PKS-projektitoimisto hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi päätti toimintansa ja määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset hyväksyivät hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen.

Työttömien työnhakijoiden eli työttömien ja lomautettujen asiakkaiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana Vantaalla. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2024 lopussa 11,6 prosenttia (1 847 henkilöä) enemmän kuin vuotta aiemmin (joulukuu 2024: 17 767; joulukuu 2023: 15 920). Näistä kuntakokeilussa Vantaalla oli 14 543 henkilöä (joulukuu 2023: 12 891).

Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut nousuaan ja oli 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Eniten kasvoi 1–1,5 vuotta työttömänä olleiden määrä. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi alle 30-vuotiailla (+47 prosenttia, +272).

Vieraskielisten työttömyys kasvoi joulukuussa 2024 14 prosenttia vuoden takaisesta, enemmän kuin suomen- ja ruotsinkielisten työttömyys, joka kasvoi 9 prosenttia. Myös vieraskielisten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi kotimaankielisiä voimakkaammin, vieraskielisiä pitkäaikaistyöttömiä oli 41 prosenttia (+805) joulukuuta 2023 enemmän. Pitkäaikaistyöttömistä kuitenkin enemmistö (57 prosenttia) on suomen- tai ruotsinkielisiä.

Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko suhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myyntityöntekijöillä, erityisasiantuntijoilla ja rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Rakennusalan työttömyys kääntyi keväällä 2024 laskuun, mutta lähti viimeisen vuosineljänneksen aikana jälleen jyrkkään nousuun. Lomautettujen rakennustyöntekijöiden määrä kohosi joulukuussa 2024 jo alkuvuoden tasolle, ja työttömiä rakennustyöntekijöitä oli joulukuussa 2024 eniten vuoden tarkastelujaksolla.

TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, joka on 75 prosenttia vähemmän kuin joulukuussa 2023.

Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut kasvoivat edelleen edellisvuodesta (kokonaiskertymä vuonna 2024 oli 29,6 milj. ja vuonna 2023 29,2 milj.).

Asiakaspalvelu 2030-ohjelmatyössä asetettiin kaupunkitasoinen ohjausryhmä seuraamaan ja ohjaamaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä sekä nimettiin projektiryhmä vastaamaan kehittämistyön toteuttamisesta. Asiakaspalvelulle laadittiin kaupunkitasoinen laadun mittaristo, jota pilotoidaan vuoden 2025 aikana. Laadun seurannassa keskitytään erityisesti asiakaspalvelun sujuvuuteen. Myös muusta yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu, ja projekti- ja ohjausryhmät jatkavat työtään myös vuonna 2025.

Tikkurilan ja Myyrmäen asiointipisteissä pilotoitiin mobiilijonotusjärjestelmä osana Vantaa TestBed -hanketta. Vuoden 2024 aikana Vantaa-info osallistui etäasiakaspalvelun pilotointiin, jossa asiakkaille tarjottiin palvelua etänä kirjastojen tiloissa olevan robotin kautta.

Digituen saatavuutta lisättiin luomalla kohdennettu kurssi palvelun tueksi työllisyyspalveluiden asiakkaille sekä päivystävä digitukipiste alueellisena yhteistyönä. Kaupunkitasoista digitukea kehitettiin toteuttamalla verkkokoulutus digituen antajille ja lisäämällä verkostoviestintää. Kuntalaisten digituen tarpeita kartoitettiin verkkokyselyn avulla ja digitukea koskevan tietoisuuden lisäämiseksi toteutettiin kaksi digituen markkinointikampanjaa.

Kuntalaispalvelut toteutti TE2024-uudistuksesta johtuvia asiakaspalvelujärjestelmän muutoksia perustamalla uusia palvelunumeroita, valmistelemalla koulutuksia ja tilaamalla sekä uusia käyttäjätunnuksia että uusia liittymiä.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa valmisteltiin työllisyyspalveluiden kanssa tiiviissä yhteistyössä siirtymää TE2024- ja KOTO24-uudistuksiin. Syksyn aikana on valmisteltu osaamiskeskustoiminnan, monikielisen neuvonnan sekä kotoutumisen johdantojakson pilotin (yhteiskuntaorientaatiot) juurruttamista perustoiminnaksi 1.1.2025 alkaen. Toiminnot siirtyvät asiakkuuspäälliköiden vastuualueille, osaamiskeskuspalveluiden sekä kotoutumisen palveluiden alle.

Syksyn aikana varmistui, että suurin osa valtiolta siirtyvästä henkilöstöltä tulisi sijoittumaan työllisyyspalveluiden yksikköön. Lisäksi osa tehtävistä oli uusia 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisia tehtäviä. Näiden syiden vuoksi kansainvälisten asiakkaiden palveluissa jouduttiin palkkaamaan huomattavasti enemmän henkilöstöä tuleviin tehtäviin. Palveluyksikössä palkattiin uusiin virkoihin loppuvuodesta 2024 26 työllisyysasiantuntijaa (määräaikaisia 13), 19 kotoutumisen asiantuntijaa, kuusi palveluasiantuntijaa, seitsemän vakituista vastaavaa asiantuntijaa, kolme vakituista palveluesihenkilöä sekä kaksi vakituista asiakkuuspäällikköä.

Vanhan kotoutumislain mukaisen kotouttamisohjelman seurantaa toteutettiin kansainvälinen Vantaa –strategiateeman johtoryhmässä. Seurantaan luotiin liikennevalomalli, jolla seurataan eri palvelualueiden ja toimialojen vastuiden toteutumista ohjelman osalta.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu aloitettiin huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi asetettiin sekä asiantuntija / kehittämistyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Kotoutumisohjelman ensimmäinen versio valmistui joulukuussa 2024, ja tiedot vietiin Vantaa.fi -sivuston uudistamisen yhteydessä verkkosivuilla. Kotoutumisohjelman sisältöjen kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 4,2 milj. euroa, noin 150 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottojen talousarvion ylitys johtui pääosin valtiolta joulukuussa saapuneesta noin 1,2 milj. euron TE-uudistukseen liittyvästä laskennallisesta korvauksesta.

Toimintakulut olivat noin 45,4 milj. euroa, noin 101 prosenttia muutetusta talousarviosta. Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden menoihin tehtiin 4,0 milj. euron talousarviomuutos liittyen työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työllisyyspalvelut			
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	1 340	1 500	1 056
Työllisyyssuunnitelmien voimassaolo	57 %	60 %	57 %
Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (kaikki työttömät)	53 %		55 %
Pitkäaikaistyöttömyys	5 049	4 500	6 539
Vieraskielisten työttömyys	7 232	5 600	8 240
Kuntalaispalvelut			
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	12 %	10 %	10 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	163 700	190 000	142 300

11 80
Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	29	-29
Menot	-3 655	-66	-3 721	-3 712	-8
Toimintakate	-3 655	-66	-3 721	-3 683	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2024 oli kiireinen vaalivuosi. Sunnuntaina 28.1.2024 järjestettiin ensimmäinen vaali ja 11.2.2024 toinen presidentin vaali. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1 ja toisella 68,7 prosenttia. Pian näiden jälkeen kesäkuussa 2024 järjestettiin europarlamenttivaalit, jossa äänioikeutetuista 39,4 prosenttia käytti äänioikeuttaan.

Heti europarlamenttivaalien jälkeen aloitettiin seuraavan vuoden kevään 2025 alue- ja kuntavaalien valmistelu. Valmistelussa on kiinnitetty huomioita kahden samanaikaisesti pidettävien vaalien erityiskysymyksiin, mutta myös äänestysaktiivisuutta nostaviin toimenpiteisiin.

Toimialatasoinen PR- ja assistenttitiimi on tuottanut johdon tuen palveluita. Osana kaupungin 50-vuotisjuhlavuotta toteutettuja edustustilaisuuksia järjestettiin onnistuneesti pitkin vuotta. Luottamushenkilöiden palkkiomaksatusprosessia on kehitetty ja sen toimintavarmuutta on parannettu.

Kaupunkiturvallisuuden tiimi on jatkanut kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Uusi valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelmaa tarkentavien suunnitelmien ja toimintakorttien laatiminen jatkuu vuonna 2025.

Varautumisen yhteistyötä on vahvistettu Vantaan kaupungin, Keravan kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisellä yhdyspintasopimuksella. Kaupungin johtamisedellytysten varmistaminen häiriötilanteissa on vahvennettu varavoiman rakentamisella kaupungintalolle. Varautumisen yhteensovittaminen on myös jatkunut alueellisissa verkostoissa.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.8.2024 ja sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.10.2024. Kaupunkitasoista riskienhallintaa on vahvistettu kaupungin johdon koulutuksella syksyllä 2024.

Vantaan kaupunki on myös ottanut käyttöön henkilöturvallisuusselvitykset Suojelupoliisin kanssa sovitulla tavalla. Henkilöturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi laadittavaa selvitystä henkilön taustasta.

Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024. Turvallisuuskyselyn tuloksia käytetään kaupungin turvallisuussuunnitelman päivityksen pohjana vuonna 2025.

Kaupungin turvallisuustyötä on vuoden 2024 aikana varjostanut vakavat väkivallanteot, kuten Viertolan kouluampumistapaus, ja kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristyminen entisestään.

Lakiasioiden ja päätösvalmistelun palveluyksikön toiminnassa keskeistä vuonna 2024 on ollut Vantaa 2025 –toimikunnan toimintaan osallistuminen ja hallintosäännön perusteellisempi uudistaminen. Uusi hallintosääntö astui voimaan 1.1.2025, uudet luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevat luvut astuvat voimaan 1.6.2025. Kehittämisen kohteena on ollut myös kaupungin edustusohje, josta on tarkoitus saada päätös vuoden 2025 alkupuolella. Toimielinpäätösten valmistelijoille on järjestetty kaksi koulutustilaisuutta, joista jälkimmäinen on tallennettu ja valmistelijoiden käytössä kaupungin intrasivuilla.

Tiedonhallinta-palveluyksikkö ja tiedonhallintapäällikön virka perustettiin vuoden 2024 alussa. Vuonna 2024 rakennettiin yksikön sisäistä ja kaupunkitasoista yhteistyötä, kartoitettiin tehtäväkenttää, päivitettiin tehtäväkuvauksia, viestittiin yksikön roolista kaupunkitasoisen tiedonhallinnan suunnittelussa ja ohjauksessa, kurottiin kiinni resurssipulan vuoksi muodostunutta kehitysvelkaa ja järjestettiin kaivattuja koulutuksia. Tunnusluvuissa on kerrottu kaupunkitasoisten koulutusten määrät ja lisäksi on järjestetty koulutuksia pienemmille kohderyhmille. Yksikön asiantuntijat ovat osallistuneet toimialojen projekteihin - kuten DigiOne - nostaen esille tiedonhallinnan vaatimuksia toiminnalle ja järjestelmille.

Yksikön lakisääteiset tehtävät kirjaamon ja arkiston palveluissa on saatu hoidettua. Asianhallintajärjestelmään on rekisteröity noin 8 700 uutta asiaa ja reilu 88 000 asiakirjaa vuonna 2024. Arkistossa on kuitenkin kertynyt työjonoa, koska yksi tekijä puuttui ison osan vuotta ja toimitilamuuttojen vuoksi toimialoilta siirrettiin noin 395 hyllymetriä aineistoa kaupunginarkistoon. Ulkoisilta toimijoilta vastaanotet-

tiin aineistoluovutuksia 4,5 hyllymetriä. Arkistosta tehtiin vuosisuunnitelman mukaisia asiakirjahävityksiä 10,2 hyllymetriä. Arkisto vastasi vuoden aikana 1 385 tietopyyntöön, joista suurin osa (666) koski kasvatuksen ja sivistyksen asiakirjoja.

Talousarvion toteutuminen

Kuntademokratian palvelualueen toimintatuotot olivat noin 0,03 milj. euroa ja toimintakulut noin 3,7 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat talousarvioon nähden suunnitellusti, toteuma oli 100 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	82	40	182
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	1 300	1 300	4 705
Käännöstyöt	3 400	3 500	3 490

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70
Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143
Toimintakate	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnän vuoden 2024 toimintasuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti. Vantaan kaupungin mainetyö jatkui kaupunkitasoisen viestinnän ja markkinoinnin maineohjelman toteutuksella. Tämä pitkäjänteinen työ jatkuu myös vuonna 2025 erityisesti viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteiden vaikuttavuutta parantamalla. Myös kaupungin työnantajamielikuvaa kehitettiin saatavuusohjelman viestinnällä sekä työnantajamielikuvan markkinointikampanjoilla.

Vuoden aikana viestinnässä valmistauduttiin työllisyys- ja kotoutumispalvelujen uudistukseen ja palveluviestinnän käynnistämiseen. Vuodenvaihteen sisäinen ja ulkoinen muutosviestintä onnistui hyvin. Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen viestinnän kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Vuonna 2024 vietettiin Vantaa 50 -juhlavuotta, jota viestittiin ja markkinoitiin laajasti koko vuoden ajan. Juhlavuoden aikana viestinnässä tuotettiin juhlavuoden sisältöjä ja kampanjoita sekä koordinoitiin juhlavuoden visuaalisen ilmeen näkyvyyttä eri kanaviin ja tapahtumiin.

Vantaan verkkosivujen kävijämäärä kaksinkertaistui edellisvuodesta ja oli vuoden loppuun mennessä lähes kaksi miljoonaa. Vantaa 50 -juhlavuoden sisältösivuilla oli vuoden aikana yli 100 000 sivukatselua ja juhlavuoden pääsivulla vieraili noin 50 000 kävijää. Kesällä vantaa.fi:hin avattiin mediaa ja muita sidosryhmiä palveleva Uutishuone. Uutishuoneessa voi seurata päätöksentekoa, kaupunkistrategian toteutusta ja kärkihankkeiden etenemistä.

Vantaan työ kaupungin selkokielisen viestinnän kehittämiseksi palkittiin kuntaviestinnän SM-kilpailussa toukokuussa. Vantaa muun muassa tukee Vantaan Sanomien Selkovantaalaisen julkaisua ja on julkaissut omat selkokieliset verkkosivut. Lisäksi viestintä järjestää selkokielen koulutusta kaupungin työntekijöille. Selkokielisen viestinnän laajentaminen ja kehittäminen jatkuu myös vuonna 2025.

Vuonna 2023 julkaistu Vantastic-podcastsarja sai jatkoa vuonna 2024. Sarja jatkaa Vantaan mielikuvan rakentamista kehittyvänä, vihreänä kaupunkina, josta jokaiselle löytyy koti. Samalla sarja murtaa ennakkokäsityksiä ja monipuolistaa mielikuvia Vantaasta. Vantastic-podcastsarja tukee Vantaan kaupungin strategiaa sekä maineohjelmaa. Vantasticin kuuntelukerrat nousivat vuoden aikana yli 70 000 ja se paransi tutkitusti kuuntelijoiden mielikuvia Vantaasta.

Talousarvion toteutuminen

Viestinnän käyttösuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti kulujen ollessa 2,7 milj. euroa. Toteuma jäi noin 0,14 milj. euroa alle budjetoidun. Merkittävimmät poikkeavat olivat suunniteltua suuremmat henkilöstökulut ja pienemmät palveluostot.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	9,6	11 *	11

* Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun menot ja tulot.

11 30
Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-425	-2	-427	-413	-14
Toimintakate	-425	-2	-427	-413	-14

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarkastustyön lisäksi käsitellä lakisääteiseen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset. Ilmoitukset on käsitelty määräaikojen mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,4 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma oli 97 prosenttia.

13
Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	33 274	976	34 250	37 974	-3 724
Menot	-560 749	-21 452	-582 202	-578 063	-4 138
Toimintakate	-527 476	-20 476	-547 952	-540 090	-7 862
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	32 117	976	33 093	34 937	-1 844
Menot	-484 513	-19 682	-504 195	-500 043	-4 153
Toimintakate	-452 396	-18 706	-471 102	-465 106	-5 996

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Vantaa on onnistunut edistämään lapsioikeusperustaista työtä ja sitoutunut jatkamaan kehittämistyötä.

Kiusaamisen vastaista työtä kehitettiin kaikilla palvelualueilla. Varhaiskasvatuksessa nostettiin kiusaaminen ilmiönä useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa. Perusopetuksessa vahvistettiin kiusaamisen ennaltaehkäisyä interventioilla ja webinaareilla sekä kouluttamalla jokaisen koulun kiusaamiseen puuttumisen tiimiä. Toisella astella pidettiin turvallisuuskoulutus kaikissa oppilaitoksissa.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhuoltopalvelujen kanssa on yhdessä luotu yhteistyön rakenteet. Lakisääteiset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa. On sovittu yhteisestä tavoitteesta vuodelle 2025 sekä yhteisen strategisen tavoitteen asettamisesta tulevalle strategiakaudelle. Yhteistä kehittämistyötä tehdään yhdessä sovituissa rakenteissa.

Espoo ja Tampere päättivät poistua seitsemän kaupungin ja Tiera Oy:n yhteisestä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishankkeesta. Hankkeessa mukana olleet muut viisi kaupunkia (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tiera päättivät jatkaa kehittämishanketta, ja Tiera Oy otti poistuvien kaupunkien tulevat rahoitusosuudet rahoittaakseen.

Englanninkielisen palvelun laajentamisen valmistelussa käynnistyi suomalaiseen opetussuunnitelmaan perustuva englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen suunnittelu Muuraan. IB-jatkumon osalta lautakunnan päätöksen myötä käynnistettiin myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelua kattavien Primary Years- ja Middle Years Program –ohjelmien mukaisen toiminnan valmistelu. Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivätyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat määrärahat vuodelle 2024 päätettiin kaupunginvaltuuston 13.11.2023 § 10 hyväksymässä talousarviossa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan määrärahoja

korotettiin vuoden 2024 aikana valtuuston päätöksillä 17.6.2024 §12 sekä 16.12.2024 §14. Ensimmäinen lisätalousarvio koski sisäisiin vuokriin tehtyjä korotuksia. Toisessa lisätalousarviossa toimialan tuloja lisättiin 0,9 milj. euroa ja menoja lisättiin 16,1 milj. euroa. Lisäksi toisessa talousarviossa siirrettiin keskitetty palkkavaraus toimialoille. Tämän vaikutus oli toimialalle 2,5 milj. euroa.

Toimialan bruttoyksiköiden yhteensä sitova toimintakulujen määräraha alittui 4,2 milj. euroa ja toimintatuotot ylittyivät 1,8 milj. euroa. Toimialan nettoyksikön toimintakatetavoite saavutettiin. Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

13 10
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100	0	-100	-119	19
Toimintakate	-100	0	-100	-119	19

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokoontui 14 kertaa. Lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 10 kertaa, yksilöasioiden jaosto 4 kertaa ja opiskelijan oikeusturvatoimielin kerran. Vaikuttamistoimielin Svenska kommittén kokoontui 7 kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan talousarvio ylittyi toteumaprosentin ollessa 119. Ylitystä selittää osaltaan lautakunnan tutustumismatka Ruotsiin, Huddingeniin, jossa perehdyttiin siihen, miten segregaatiohaasteisiin on vastattu palveluiden järjestämisessä.

13 20
Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	420	420	614	-194
Menot	-5 896	-1 339	-7 234	-5 958	-1 277
Toimintakate	-5 896	-919	-6 815	-5 344	-1 471

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämisprosessi, johon osallistui 12 koulutustoimijaa eri koulutusasteilta. Kehittämistyön tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi. Palvelut ja toiminta perustuvat koulutusorganisaatioiden yhteistyöhön yhdistäen ainutlaatuisella tavalla eri koulutusasteita ja muita koulutustoimijoita. Palvelut yhdistetään yhtenäiseksi palvelupaketiksi, joka perustuu ennakointitietoon ja asiakkaille tehtyyn tarvekartoitukseen.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä. Vaikuttajapäivän ennakkotehtävänä toimialan yksiköissä käytiin dialogeja ja koottiin yhteen lasten ja nuorten ajatuksista teemalla Täydellinen kaupunki - Kestävän tulevaisuuden Vantaa. Samoista teemoista järjestettiin alueellisia dialogeja perusopetuksessa, yksikkökohtaisia dialogeja varhaiskasvatuksen yksiköissä, dialogeja toisen asteen opiskelijoiden tapahtumissa sekä dialogeja huoltajien ja henkilökunnan kanssa. Dialogeja järjestettiin yhteensä 168 ja niihin osallistui 3 737 lasta, nuorta, huoltajaa ja henkilökunnan edustajaa. Dialogisiin menetelmiin koulutettiin tämän lisäksi yhteensä 59 kasvattajaa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeessa on vahvistettu yksikkökohtaisten opiskeluhuoltoryhmien (YHR) toimintaa ja rakennetta eri asteilla. Tämä on saavutettu kehittämällä kaupunkitasoista rakennetta, tarjoamalla koulutuksia ja valmennuksia sekä pilotoimalla uusia tehtävänkuvia, kuten kouluvalmentajan, opiskeluvalmentajan ja monikulttuurisuusasiainkoordinaattorin rooleja. Kokemukset hankkeen tehtävänkuvapiloteista ovat olleet myönteisiä, ja niiden on koettu parantavan oppilaiden hyvinvointia ja oppilaitosten ilmapiiriä. Kouluvalmentajan työnkuva vakinaistetaan lukuvuodesta 2025–2026 alkaen. Perusopetuksessa pilotoitu Aseman lasten K-0-toiminta, joka keskittyy pitkittyneisiin ja haastaviin kiusaamistapauksiin, jatkuu hankkeen jälkeen.

Yhteisten palvelujen sisäistä organisointia kehitettiin tehtäväalojen välisillä muutoksilla tavoitteena hakea synergiaa tehtävien välillä ja tasoittaa esihenkilöiden vastuualueiden laajuutta.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän sekä oppilashallintojärjestelmän tukimallia on arvioitu ja laadittu suunnitelma tukimallin kehittämiseksi. Vahvistettu osaamista sovellus- ja järjestelmätiimissä sekä luotu rakenteita osaamisen jakamiseen sekä tiedon dokumentointiin. Valmistauduttu uuden oppilashallintojärjestelmän käyttöönottoon lukuvuonna 2025–2026.

Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten käyttäjäprofiilit, laitetarpeet ja niiden sovellusten määrittelyä on tarkennettu yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Koulutusta tekoälyn käyttöön kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on järjestetty laajasti niin hallinnon henkilöstölle kuin opetus- ja kasvatushenkilöstölle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tietoalustatyön projekti käynnistyi keskittyen projektin tavoitteiden määrittelyyn, lähtötilanteen selvittämiseen, palvelualueiden ja johtoryhmän tarpeiden kartoitukseen. Lisäksi aloitettiin roolien ja työnjaon määrittelyä tietohallinnon kanssa. Toimialatasoisen tiedolla johtamisen ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti.

Vuoden 2024 aikana tehtiin nykytilaselvitys toimialan toimipisteiden jätehuollosta. Selvityksessä havainnollistettiin nykyisiä puutteita jätehuollon osalta sekä tehtiin toimenpide-ehdotuksia jätehuollon ja kierrätyksen parantamiseksi. Kehitystoimenpiteet ovat kaupunkitasoisia ja työ niiden parissa jatkuu yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden tulot ylittivät talousarvion 0,2 milj. euroa. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30
Perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	18 390	2 255	20 645	22 170	-1 525
Menot	-244 913	-5 500	-250 413	-252 900	2 487
Toimintakate	-226 523	-3 245	-229 768	-230 730	962

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa valmistaudutaan oppilaan tuen lakimuutoksen aiheuttamiin toimenpiteisiin kouluttamalla rehtoreita ja erityisopettajia sekä luomalla rakenteita ja seurantamalleja vaikutusten arviointiin ja rahoituksen toteutumiseen. Yhteisopettajuus korostuu uudessa laissa, minkä vuoksi useita satoja vantaalaisia opettajia on koulutettu tähän.

Vammaisopetuksen määrien kasvu jatkuu yhä, mikä tuo haasteita palveluverkon riittävyyden ja toimivuuden sekä rekrytoinnin näkökulmasta. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa päivä- ja lomatoiminnan järjestämiseksi on haastavaa henkilöstövaihdosten ja hyvinvointialueen säästöpaineineiden takia. Vammaisopetuksen asiakasmäärät kasvavat, mutta päivä- ja lomatoiminnan lapsimäärät vähenevät. Vahvaa tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan järjestelyitä on jatkossa kehitettävä palvelutarpeita vastaavaksi.

Lasten ja nuorten osallisuuteen on kiinnitetty kaikessa toiminnassa aiempaa enemmän huomiota. Dialogimenetelmiä on edistetty kaikissa kouluissa ja lapset ja nuoret on otettu tällä tavoin mukaan strategiatyöhön. Tunnetaitokasvatus on laajentunut 7. luokkalaisista 8. luokkalaisiin. Erilaisten hyvinvointimittausten näkökulmasta on syytä olettaa tällä olleen positiivinen vaikutus tuloksiin.

Vuoden 2024 aikana on panostettu laajasti koulujen henkilöstön digiosaamiseen toimivan laitekannan lisäksi. Tällä ennakoidaan osaltaan DigiOnen käyttöönottoa vuonna 2026.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintatuottojen toteuma vuonna 2024 oli 107,4 prosenttia eli 1,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tuloihin vaikutti valtion maksama laskennallinen korvaus pakolaisista, joka oli vuonna 2024 vajaa 2 milj. euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2024 aikana perusopetuksen menojen määrärahaa korotettiin 5,5 milj. euroa ja tuloja 2,3 milj. euroa.

Toimintamenojen toteuma vuonna 2024 oli 101 prosenttia, ylityksen ollessa noin 2,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen ylitys johtui kouluateriamenoista noin 1,2 milj. euroa. Lisäksi mm siivouskulut ylittyivät noin 0,3 milj. eurolla. Ennakoitua suurempi maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän kasvu on syy seuraaviin talousarvion ylityksiin: valmistavan opetuksen kasvu 0,4 milj. euroa, pienryhmäisten uskontojen opetus ja oman äidinkielen opetus yhteensä 0,2 milj. euroa ja suomi toisena kielenä opetus 0,1 milj. euroa. Asiakaspalveluiden ostojen ylitys 0,4 milj. euroa johtuu ennakoitua suuremmista viittomakielen tulkkauskuluista ja valtion koulukotimaksuista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 052	24 052	24 070
Käyttömenot euroa/oppilas	10 004	10 183	10 507
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	57 %	56 %	56 %
Huoneistoneliöt/oppilas *	10,2	10,2	10,2
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	16,5	16,5	16,5
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	99,9 %

* Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 620	2 620	2 588
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	31 %	31 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210	210

13 50
Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 131	-1 584	11 547	11 663	-116
Menot	-218 141	-12 760	-230 900	-225 773	-5 127
Toimintakate	-205 010	-14 344	-219 353	-214 110	-5 244

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa edistettiin lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Vuokratyövoiman tilauksia saatiin vähennettyä 42 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutokseen liittyen perustettiin 8 erityisopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Keskimäärin varhaiskasvatuksessa oli 161 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suuri osa lapsista oli alle 3-vuotiaita, mikä lisäsi entisestään henkilöstötarvetta. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni 360 lapsella, joista osa tuli varhaiskasvatukseen ja osa oli kotona vanhemman ollessa perhevapaalla. Tähän vaikutti osaltaan 2023 voimaan tullut perhevapaauudistus.

Vuoden 2024 alkupuolella avautui neljä uutta päiväkotia: Latupuisto, Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu.

Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto eteni uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu Valssin käyttöönotto alkoi piloteilla, ja se sai hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta. Kaikki yksiköt olivat mukana Pro-vaka –toimintamallissa (vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kehittäminen) syksystä 2024 alkaen. Pääkaupunkiseudun asiakaskysely toteutettiin syksyllä

2024. Vantaalla kyselyyn tuli 3 040 vastausta ja yleisarvosanaksi 9,01. Perheet ovat erittäin tyytyväisiä lapsen viihtymiseen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 11,6 milj. euroa (101 %), josta varhaiskasvatusmaksujen osuus oli 8,5 milj. euroa. Maksutuottojen tulotavoitetta alennettiin 1,58 milj. euroa lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä. Hankerahoitusta käytettiin 0,7 milj. euroa. Valtiolta saatuja korvauksia ja avustuksia kirjattiin 1,5 milj. euroa sekä korvauksia kunnilta saatiin 0,7 milj. euroa. Muita toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma oli 225,7 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintakulut ylittyivät 7,6 milj. euroa. Valtuusto myönsi tilikauden aikana lisämäärärahaa yhteensä 12,6 milj. euroa. Lisätalousarvio kohdistui Seuren sijaiskustannuksiin ja palvelusetelikustannuksiin. Lisätalousarviokäsittelyn yhteydessä kotihoidontuen määrärahaa alennettiin 2,8 milj. euroa palvelujen alhaisen käyttäjämäärän vuoksi. Lisätalousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 5,1 milj. euroa.

Henkilöstökulut ml. Seuren henkilöstövuokraus olivat yhteensä 127,2 milj. euroa. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden 2,4 milj. euroa. Henkilöstöpalvelu Seuresta ostettu vuokratyövoima sisältäen lyhyt- ja pitkäaikaiset sijaiset sekä Seuren avustajaostot olivat yhteensä 14,4 milj. euroa. Henkilöstövuokraukseen kohdistetusta määrärahasta säästyi 0,9 milj. euroa.

Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 19,9 milj. euroa, josta tukea tarvitsevien lasten kustannusten osuus oli 0,9 milj. euroa. Palvelusetelikustannuksiin tarvittiin 1,9 milj. euron lisätalousarvio. Kustannukset toteutuivat korotetun talousarvion mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 642	10 825	10 802
Yksityinen varhaiskasvatus	2 068	2 440	2 226
Kerhotoiminta	170	200	160
Kotihoidon tuki	2 410	2 800	2 051
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *	80,1 %**	85,0 %	80,6 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,3 %	18,4 %	17,9 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	12,8 %	13,0 %	11,6 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	13 880	13 169	14 815

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.
** Laskentatavan muutos perhevapaauudistuksen vuoksi 2023 lähtien.

13 90
Svenskspråkiga servicen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	597	-115	482	490	-8
Menot	-15 464	-84	-15 548	-15 293	-255
Toimintakate	-14 867	-199	-15 066	-14 803	-263

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

ProSmå ja ProSkolan toimintamalli pilotoitiin yhdessä päiväkodissa ja yhdessä koulussa lukuvuonna 2023–2024. Syksyllä 2024 toimintamalli otettiin käyttöön kaikissa päiväkodeissa ja kouluissa, joissa on vuosiluokat 1–6. ProSmå ja ProSkola on toimintamalli, jossa kehitetään inklusiivista toimintakulttuuria vahvistamalla henkilökunnan ammatillista osaamista sekä lasten ja oppilaiden käyttäytymisen ohjaamista. Aikuisten toimintamalleja kehittämällä rakennetaan lasten sosiaalisia taitoja systemaattisesti ja johdonmukaisesti tukeva toimintakulttuuri.

Suomen- ja ruotsinkieliset nuorisopalvelut ovat Vantaan kaupungin vuoden 2020–2024 organisaatiossa kuuluneet eri toimialoille. Tämän seurauksena ruotsinkielisiä nuorisopalveluja ei ole kehitetty samassa määrin kuin suomenkielisiä. Ruotsinkielisistä nuorisopalveluista teetetyn laajan selvityksen tulosten perusteella ruotsinkieliset nuorisopalvelut päätettiin siirtää vuoden alusta 2025 kasvatuksen ja oppimisen toimialalta ruotsinkielisistä palveluista nuorisopalveluihin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle.

Ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokille 6–9 päivitettiin sekä B1-suomen kielen opetussuunnitelma että tuntijako, jotta ne vastaavat kansallista opetussuunnitelmaa. Samanaikaisesti päätettiin milloin B1-kielen opiskelun voi aloittaa ruotsinkielisissä peruskouluissa ja millä perusteilla B1-kielen voi valita.

Dickursbyn förskola siirtyi elokuun alussa Urheilutieltä tiloihin Veturikujalle. Veturikujan tilojen odotetaan olevan väliaikainen ratkaisu, kunnes sisäilmaongelmat on ratkaistu.

Palvelualueella työryhmä, johon on kuulunut edustajia varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja toiselta asteelta, on luonut Google sites –sivuston yksiköiden kielitietoista työskentelyä varten. Sivusto tarjoaa kattavan katsauksen käytännöistä ja menetelmistä, joilla tuetaan kielen oppimista ja käyttöä eri koulutusasteilla.

Palvelualueella on kehitetty strategiaprosessia, jotta voidaan paremmin huomioida kentän tarpeita ja työskennellä oikeanlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi on luotu arviointiraportti, johon kerätään materiaalia tiedolla johtamisen tueksi.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisen palvelualueen toteuma jää alle talousarvion, toimintakulujen toteuman ollessa noin 98 prosenttia. Toimintakulut alittuivat noin 0,25 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 104 prosenttia, joka oli 20 000 euroa arvioitua enemmän. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen toteuma oli 98 %. Toimintakate jäi näin ollen 0,27 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	286	300	281
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	54	57	53
Lapsia esiopetuksessa	69	70	69
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	735	734
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 409	12 155	11 917
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	56 %	58 %	57 %
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,5	13,4	13,4
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat **	14,4	16	16
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	127	130	126
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	160	163	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 531	9 135	9 431
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,1	8,0	8,0

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.
** Laskentatapaa yhdenmukaistettu suomenkielisen perusopetuksen kanssa.

137
Toisen asteen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 157	0	1 157	3 036	-1 880
Menot	-76 236	-1 770	-78 006	-78 021	14
Toimintakate	-75 079	-1 770	-76 850	-74 984	-1 865

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen nelivuotinen strateginen toimenpideohjelma ja siitä johdetut tavoitteet ohjasivat vahvasti toimintaa. Toisen asteen koulutuksen strategista kärkeä - joustavia oppimisen polkuja – yhteiskehitettiin edelleen oppilaitosten henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa palvelumuotoilun keinoin. Lukiokoulutuksessa jatkettiin pienryhmäopetusta pajaluokalla Vaskivuoren lukion yhteydessä ja aloitettiin uutena tukimuotona opiskelijavalmentajien toiminta Tikkurilan ja Sotungin lukioissa sekä Varian Hiekkaharjun toimipisteessä. Toisen asteen koulutukseen laadittiin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma ja sen toteuttaminen aloitettiin niin lukioissa kuin ammattiopisto Variassa. Toisella asteella on tunnistettu segregaation erityispiirteitä ja resurssoinnin tueksi on kerätty ja määritelty tietopohjaa tiedolla johtamisen toteuttamiseksi. Monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmaa on laadittu yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Tikkurilan ja Lumon lukiossa on pilotoitu S2-opiskelijoiden kielitestiä.

Varian opiskelijavuosimäärä ylitti opetus- ja kulttuuriministeriön Varialle myöntämän tavoitteellisen määrän. Suurin osa ylityksestä johtuu oppisopimuskoulutuksen kysynnän lisääntymisestä. Hakijapalveluiden kehittäminen Variassa on edennyt strategian mukaisesti. Kaikkien alojen hakuprosessit on siirretty hakijapalveluiden hoidettavaksi ja valmisteltu yhtenäiset valintakriteerit ja kielitestaus jatkuvalle haulle.

Varialla on ollut merkittävä rooli TE2024 –uudistuksen valmistelussa erityisesti osaamisen kehittämisessä. Koulutusratkaisuja on kehitetty yhdessä TE-palveluiden kanssa.

Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivätyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa. Ohjelmassa aloittaa vuonna 2025 noin 10 opiskelijaa.

Vehkalan kampuksen rakentaminen on pysynyt aikataulussa, ja varialaiset ovat olleet kiinteästi mukana erilaisissa suunnittelu- ja valmistelutehtävissä sekä eri alojen muuttojen suunnittelussa. Myös Aviapoliksen lukion ja osaamiskampuksen tilanhankkeita edistettiin vuoden aikana. Sotungin lukion yhteydessä toimiva paviljonki valmistui elokuussa ja opiskelijamäärä kasvoi sen myötä 50:llä. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on ollut merkittävä rooli Tikkurilan osaamiskampustyössä. Vuonna 2024 yhteiskehitettiin palveluoperaattorimallia yhdessä koulutuskumppaneiden kanssa ja malli on valmis pilotoitavaksi.

Talousarvion toteutuminen

Toisen asteen koulutuksen palvelualue on nettobudjetissa. Talousarvio toteutui suunnitellusti toimintakatteen ollessa 97,6 prosenttia. Lukiokoulutuksessa toimintakate oli 95,8 prosenttia ja ammatillisessa koulutuksessa 98,9 prosenttia. Toimintatuottojen toteumaprosentti toisella asteella kokonaisuudessaan oli 262,5, lukiokoulutuksessa 359,5 ja ammatillisessa koulutuksessa 185,6.

Varialle myönnettiin OKM:n toisella lisäsuoritepäätöksellä (VN/25783/2024) 70,2 opiskelijavuotta (479 070 euroa) lisää.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lukiokoulutus			
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 785	3 792	3 914
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	757	758	783
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	323	250	320
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,7 %	4,5 %	5,0 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	88,3 %	90,0 %	87,2 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,34	1,36	1,22
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 204	8 356	8 476
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,3	7,1
Ammatillinen opetus			
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	40 %	32 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	11 880	11 893	12 293
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,4	13,3	13,3
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	9,6 %	8,0 %	8,9 %

16
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkikulttuuri yhteensä					
Tulot	11 120	0	11 120	12 368	-1 248
Menot	-85 235	-4 291	-89 526	-88 114	-1 412
Toimintakate	-74 116	-4 291	-78 406	-75 746	-2 660
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt					
Tulot	9 752	0	9 752	10 989	-1 237
Menot	-79 301	-4 257	-83 558	-82 361	-1 197
Toimintakate	-69 549	-4 257	-73 807	-71 372	-2 434

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan toimintaympäristöanalyysissa palveluiden taustalla vaikuttaviksi ilmiöiksi tunnistettiin kasvava ja monimuotoinen kaupunki, koronapandemian jälkivaikutukset,

hyvinvointierojen kasvu ja ylisukupolvinen syrjäytyminen. Väestö kasvaa ja monimuotoistuu Vantaalla nopeasti, mikä voi tuoda kaupungille menestystä mutta haastaa palvelutuotantoa.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi koko toimialan toiminnassa laajasti. Juhlavuosi kirkasti kaupunki-identiteettiä, toi Vantaata tutuksi ja vahvisti Vantaata tapahtumien kaupunkina. Juhlavuosi näkyi myös järjestöavustuksissa, kun juhlavuoden kunniaksi järjestöille jaettiin juhlavuoden tapahtumiin enemmän rahaa. Toimiala osallistui myös kaupunginvaltuuston juhlapäätösten valmisteluun laajasti. Osana juhlapäätöksiä päätettiin pysyvästä historianäyttelystä kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistamisesta sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustamisesta.

Toimialalla tehtiin yhteistyötä järjestöjen kanssa ja seurakuntien kanssa. Toimiala osallistui kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelemiseen ja valmistautuu jatkamaan valmiustyötä toimialatasoisesti. Vuoden aikana käynnistettiin kaupunkiorganisaation sisäinen uudistamistyö palveluverkon suunnittelemiseksi ja tässä toimiala on aktiivisesti mukana. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on edistettyä ja kaupunki on osallistunut lakisääteisiin hyvinvointialueen vetämiin hyte-neuvotteluihin vuoden aikana.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja tilasuunnittelun tarkentamiseksi toteutettiin asukkaille ja henkilöstölle palvelumuotoiluprojekti. Vuoden 2024 alusta Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle. Vuonna 2024 saatiin valmiiksi kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus ja avaamiseen tähtääviä töitä tehdään edelleen niin, että Vernissa aukeaa asukkaiden käyttöön syksyllä 2025. Håkansbölen kartanon korjaukset jatkuivat. Elmon uimahallin suunnitteluvaihe saatiin päätökseen. Myyrmäen uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen tarveselvitys päätettiin lautakunnassa. Kaupungin investointiohjelmaan saatiin mukaan Pointin kirjaston siirto kauppakeskus Jumboon vuokratiloihin.

Toimialan valmistautumista seuraavalle strategiakaudelle käynnistettiin toteuttamalla toimintaympäristöhaastatteluja toimialan asiakkaita kohtaavissa toimipisteissä. Toimialan johto ja kuluvan strategiakauden avainasiantuntijat kokoontuivat pohtimaan toimialan roolia tulevassa strategiassa loppuvuodesta.

Talousarvion toteutuminen 2024

Talousarvioon verrattuna toimialan bruttoyksiköiden toimintatuotot toteutuivat 1 240 000 euroa talousarviota parempana. Tuotot ylittyivät erityisesti budjetoimattomien hanketulojen vuoksi sekä aikuisopiston budjetoitua korkeampien maksutuottojen johdosta, mikä oli seurausta kurssien suuresta suosiosta kuluneena vuonna.

Toimialan bruttoyksiköiden toimintamenot alittivat lopulta talousarvion 1 206 000 eurolla. Menojen talousarvioon tehtiin vuoden aikana useita muutoksia. Kesäkuussa menoja korotettiin toimitilavuokrien nousun vuoksi 946 000 euroa ja joulukuun lisätalousarviossa kasvatettiin toimintamenoja 1 220 000 euroa. Sisäisinä määrärahasiirtoina toimialan budjettiin lisättiin joulukuussa palkankorotuksia ja kesätyömäärärahoja vastaava summa 337 000 euroa sekä MEK-toimintaohjelman menoja vastaava summa 1 345 000 euroa.

Nettoyksiköiden eli Musiikkiopiston ja Kuvataidekoulun toimintakatteen toteuma oli -4 373 000 euroa ja se oli 226 000 euroa talousarviota parempi.

Palvelualueiden talousarvion toteutuminen on raportoitu tarkemmin palvelualueita koskevissa osioissa.

Vuodesta 2025 alkaen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa käsitellään yhtenä bruttositovana tasona talousarviossa.

16 10
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-110	0	-110	-120	10
Toimintakate	-110	0	-110	-120	10

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui 11 kertaa. Maaliskuussa lautakunta teki kolmipäiväisen opintomatkan Kööpenhaminaan. Opintomatkan teemoina olivat harrastaminen, nuoret, turvallisuus ja kulttuuri. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui keväällä puolipäiväiseen talousarvion kehysinfoon Håkans kahvila-ravintolassa ja alkusyksystä järjestettiin kaksipäiväinen talousarvioseminaari Hotelli Korpilammella.

Vuoden aikana toimi kaksi lautakunnan työryhmää, liikkumisohjelman poliittinen ohjausryhmä sekä asukas- ja järjestötilojen kehittämisen työryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan budjetti ylittyi hieman johtuen matkakustannuksista.

16 21
Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	45	0	45	115	-71
Menot	-3 737	-1 363	-5 100	-4 891	-209
Toimintakate	-3 693	-1 363	-5 055	-4 776	-280

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana pilotoitiin Kuusijärvellä matalan kynnyksen palautteen jättämistä harrastuspaikoilta. Pilotista saadut opit on kerätty talteen ja viedään jatkokehittelyyn vaikka jatko on vielä avoimena. Lisäksi Kuusijärven hallintomalliuudistuksen mukaiset vastuut on siirretty yksikölle ja palveluiden kehittämiseen uusien saunojen myötä on varauduttu uudistamalla hinnoittelua. Vuoden aikana käynnistettiin Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen yleisten myöntämisperiaatteiden päivitystyö. Tämä on osa laajempaa järjestöavustusten uudistustyöstä, jonka tavoitteena on tehdä avustusprosessista hakijaystävällisempi ja saavutettavampi. Näiden lisäksi jatkettiin järjestötiloihin kohdistuvaa uudistustyöstä.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus 1,2 milj. euroa jakautuu asukasluvun perusteella Vantaan seitsemälle suuralueelle. Osallistuva budjetointi käynnistyi marraskuussa 2024 ideointivaiheella. Asukkaat saatiin hyvin mukaan jokaiselta suuralueelta ja heiltä saatiin yhteensä reilut 2 000 ideaa. Vuoden vaihteessa ideat käytiin läpi ja niistä muodostettiin ehdotuksia. Vantaalaiset äänestivät 349 ehdotuksesta suosikkinsa

1.-21.4.2024 välisenä aikana. Ääniä kertyi yhteensä 6 686 kappaletta. Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheen medianäkyvyys jäi odotettua heikommaksi. Äänestysvaiheen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Toimialan kärkihankkeista Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja sen tueksi toteutettiin asukkaita ja henkilöstöä vahvasti osallistava palvelumuotoiluprojekti. Hankkeeseen rekrytoitiin hankepäällikkö vuoden alusta, jonka jälkeen käynnistyi myös ohjausryhmätyöskentely.

Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle vuoden 2024 alusta. Kuusijärvellä järjestettiin kaksi uudenlaista luontotapahtumaa osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa: valtakunnallinen Metsähotelli-tapahtuma yhdessä Suomen Ladun kanssa ja luontokonsertti. Kesällä käynnistyi uusien savusaunojen rakentamistyö. Palvelut olivat suljettuja marraskuun ajan remontti- ja rakennustöiden vuoksi.

Toimialan muista toimitilahankkeista Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjauksen tarveselvityshankesuunnitelma hyväksyttiin ja rakentamisen olisi tarkoitus alkaa vuonna 2026. Lautakunta hyväksyi myös Myyrmäen uimahallin ja Ojahaan liikuntahallin tarveselvitykset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (hyte) tehdään Vantaalla Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman alla. Vuonna 2024 jatkettiin yhteistyön rakentamista ja tiivistämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suuntaan yhteisillä hyte-neuvotteluilla, yhdyspintatyöllä sekä hanketyöllä kuten Hyvähyte-hankkeella. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Kaikilla toimialoilla on toteutettu voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 toimenpiteitä ja tekoja. Lisäksi strategiateeman alla on työstetty vammaispoliittista ohjelmaa 2025.

Osana Sosiaalisesti kestävä Vantaa –strategiateemaa valmisteltu Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti. Ohjelma on jatkanut uudenlaisen yhteistoiminnan kulttuurin rakentamista, jolla eriytymiseen liittyviä haasteita voitaisiin ratkaista. Ohjelman tiimoilta on osallistettu kaupungin työntekijöitä muun muassa segregaatioverkoston strategia työpajoissa. Vuoden 2024 toimenpiteistä arviolta 81 prosenttia toteutui täysin ja 19 prosenttia toteutui osittain. Strategiateeman kärjet ja niiden keskeisimmät toimenpiteet olivat:

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella: mm. tutkimusyhteistyö, Puhti-hanke, segregaatioverkosto, tilannekuva ja tietomallit
2. Lapsikeskeinen investointistrategia: mm. koulunuorisotyö, nuorisotyö raiteilla sekä Tempo-orkesteri, Yhteinen koulu -hanke, OKM-tasa-arvon raha
3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä: mm. S2-kieliopetus, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke, yhteisöllisen kielenoppimisen kirjastonhoitaja, Lähiöt liikkeessä
4. Kukoistavat kaupunkikeskukset: mm. Yhteisökehittäjämalli, taloyhtiöklubi, kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat, maa- ja asuntopolitiikka, KATOn kanssa yhteinen ERKKO-työ (Eriytymisen ehkäisyn tiekartta)

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintatuotot toteutuivat 71 000 euroa budjetoitua parempana johtuen järjestötilojen vuokrista. Toimintamenot alittivat budjetin 209 000 euroa. Toimintamenojen alitus oli seurausta palveluiden ostojen sekä henkilöstökulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,2	3,3	3,4
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus, % *	37	39	43,7

* Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava tunnusluku.

16 33
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	472	0	472	886	-414
Menot	-21 424	-882	-22 306	-22 027	-279
Toimintakate	-20 951	-882	-21 834	-21 141	-693

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian, kulttuurilinjausten ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Palvelualue vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin sekä monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä.

Vantaasta tuli kaupunki 1.1.1974. Vantaan juhlavuotta juhlittiin koko kaupunkiorganisaation voimin ja kaikilla suuralueilla teemalla Kotona Vantaalla. Juhlavuosi tehtiin yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodesta rakennettiin asukaslähtöinen, yhteisöllinen, monikielinen ja osallistava juhla. Juhlavuoden keskeisiä tavoitteita toiminnalle oli yhdessä tekemisen ja osallistamisen lisäksi mm. kiinnostava ja tapahtumarikas sekä moninaisuutta edistävä juhlavuosi. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostettiin ammattimaisesti toimivien valtionosuutta saavien VOS-kulttuurilaitosten toimintaedellytysten vahvistamiseksi 200 000 eurolla.

Kirjasto edisti monilukutaitoa ja lukuintoa innostamalla erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia lapsiperheitä kirjallisuuden pariin: neuvolatoiminnan kanssa käynnistetyssä yhteistyössä luotiin rakenteet alle 1-vuotiaiden lukutaitotyön edistämiseen neuvolan ja kirjaston yhteistyönä. Vantaudu lukemiselle -hankkeessa kirjasto jalkautui varhaiskasvatuksen yksiköihin ja tavoitti erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia perheitä. Monikielisille vantaalaisille pilotoitiin etäasiakaspalvelua etäläsnäolorobotin avustuksella, ja kirjaston käytöstä tehtiin tietopaketti kymmenellä Vantaalla puhutuimmalla kielellä.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa tehtiin monipuolista lukuintotyötä, ja demokratia- ja osallisuustyötä kirjasto kehitti muun muassa järjestämällä presidentinvaalien yhteyteen lasten osallisuustapahtumakokonaisuuden "Pehmopresidentinvaalit". Uuden kirjasto- ja kulttuuriauton käyttöönotto mahdollisti uudenlaisten liikkuvien kirjasto- ja kulttuuripalveluiden ulottamisen uusille

asiakasryhmille. Vantaan kirjasto liittyi kuntien yhteinen E-kirjastoon, joka antaa kaikille suomalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden käyttää kirjastojen digitaalisia sisältöjä. Muun kuin suomen- ja ruotsinkielisen aineiston hankinta kasvoi 12,5 prosenttia. Sekä lainaus- että kävijämäärät kasvoivat.

Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus alkoi syksyllä 2024. Päärakennus kartanomuseona avataan yleisölle kesällä 2026. Avaamiseen liittyvä suunnittelu ja valmistelutyö eteni suunnitellusti. Kaupunginmuseon kokoelmatilojen tarpeesta valmisteltiin tarveselvitystä. Tavoitteena on löytää kokoelmalle uudet, turvallisemmat tilat.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Julkisen taiteen prosesseja ja koordinaatiota kehitetään julkisen taiteen ohjausryhmän avulla. Vantaa50-juhlavuosi näkyi Artsissa ja kaupunginmuseossa kohonneina kävijälukuina. Yksi juhlavuoden päätapahtumista oli Suomen Kotiseutuliiton kanssa järjestetyt Kotiseutupäivät 30.8.-1.9.2024.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut järjesti vuonna 2024 tapahtumia kaupungin seitsemälle suuralueelle. Omien toimipisteittensä (Lastenkulttuurikeskus Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa) lisäksi ohjelmistoa tuotettiin myös kouluille ja varhaiskasvatukseen sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. Vantaa järjesti vuonna 2024 valtakunnallisen Lastenkulttuurifoorumin teemalla ”Kotona lastenkulttuurissa” 31.10.-1.11.2024.

Vuonna 2023 alkanut Vantaan kulttuurilapset -toiminta jatkui ja vuoden lopussa kulttuurilapseksi oli ilmoitettu yhteensä noin 1 700 lasta. Tapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 243 ja niissä osallistujina noin 3 000 lasta ja 4 000 aikuista.

Tempo-orkesteritoiminnan avulla toteutettiin saavutettavan musiikin harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä seitsemässä peruskoulussa. Orkesteri esiintyi aktiivisesti ja esiintymisiin otettiin mukaan myös uudet oppilaat varhaisesta vaiheesta lähtien. Toimintaa suunnattiin myös vanhemmille ja senioreille. Perheilloissa aloitettiin TempoParents-toiminta, jossa vanhemmat saavat kokeilla soittamista.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden menojen talousarviossa säästyi 281 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden. Tulotavoitteet saavutettiin toimintatuottojen ollessa 415 000 euroa talousarviota paremmat.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	333 543	350 000	349 324
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,77	1,25	2,09
Avustukset, euroa/asukas ***	4,96	5,82	5,67
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	25 907	25 000	30 979
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 238	20 000	17 663
Käyttömenot euroa/asukas **	36,48	39,68	40,93
Kirjastopalvelut			
kävijät	1 651 234	1 900 000	1 823 105
aineistolainojen määrä	2 502 965	2 900 000	2 708 851
aineistolainaus/asukas	10,2	11,5	10,8
aineistomääräraha euroa/asukas	5,00	6,00	5,32
toimintamenot/ asukas	42,00	47,00	46,80

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.
** Kulttuuripalvelut, Musiikkiopisto ja Kuvataidekoulu yhteensä. 2023 alkaen ilman Musiikki- ja Kuvataidekoulua.
*** 2023 alkaen uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

16 34
Liikunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 563	0	5 563	5 522	41
Menot	-30 501	-1 360	-31 860	-31 781	-79
Toimintakate	-24 938	-1 360	-26 297	-26 259	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti on edellyttänyt palveluiden saavutettavuuden parantamista, sillä liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Tästä syntynyt tehostamistarve on aiheuttanut kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Olemassa olevia palveluita on kehitetty elämänkaariperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla vantaalaisella olisi mahdollisuus fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Elämänkaariperiaate nousee vahvasti esille liikuntapoliittisissa linjauksissa sekä kaupungin liikkumisohjelmassa, jonka toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Nämä asiakirjat ohjaavat palvelualueen ja koko kaupungin fyysisen aktiivisuuden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä lähitulevaisuudessa. Liikuntapalvelut on koordinoinut kaupunkitasoisesti liikkumisohjelmassa määritettyjen toimenpiteiden edistämistä muun muassa auttamalla muita palvelualueita konkretisoimaan omia tavoitteitaan.

Liikuntapalveluiden tarjoamassa koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Tämä mahdollistaa haasteellisten ope-

tusryhmien ryhmäkokojen pienentämisen ja tätä kautta oppimistulosten paranemisen. Uinninopetuksen uudistustyöhön kuulunut hallinnointijärjestelmä Vellamon kehitystyö aloitettiin ja sen ensimmäinen versio valmistui käyttöön otettavaksi vuodesta 2025 alkaen.

Liikunnallisten päiväleirien määrää lisättiin tarjoamalla leiritoimintaa 12 leiripisteellä koululaisten kesäloman lisäksi myös talvilomalla ja syyslomalla. Kaupungin ryhmäliikunnan uudistettua ilmoittautumisjärjestelmää käytettiin alkuvuoden ilmoittautumisissa.

Liikkuva päiväkoti -ohjelmaa toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehitysprojekteina. Toiminnassa kokeiltiin jalkautumista entistä vahvemmin ja pitkäkestoisemmin valikoitujen varhaiskasvatusyksiköiden arkeen.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihoille että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloja koskevissa uudistuksissa. Koulujen oppilashuollon kanssa luotua Sporttikaveri-toimintaa järjestettiin jälleen osana ohjelmaa. Yläkoulujen PT-toimintaa laajennettiin ja sen osalta käynnistettiin kehitystyö Move!-tulosten hyödyntämiseksi PT-toimintaan ohjautumisessa.

Liikkuva opiskelu -ohjelmassa jatkettiin koulutusten järjestämistä toisen asteen oppilaitosten henkilökunnalle sekä hyvinvointivalmennuksen, pienryhmäohjausten ja liikuntaneuvonnan tarjontaa. Toisen asteen opiskelijoille tarjotaan myös uimahallien ja kuntosalien maksuton käyttö ennen kello 16:ta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan kohdeavustusta kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen: Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan ja yläkoululaisten Urhea-valmennukseen. Matalan kynnyksen maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa tuetaan tilojen maksuttomalla käytöllä ja harrasteliikunnan kohdeavustuksella. Liikunnan avustusperiaatteiden sekä liikuntatilojen käyttövuoro- ja maksuperiaatteiden kehitystyötä tehtiin koko vuoden ajan ja sitä jatketaan kuluvana vuotena. Kaupunkitasoisen tilavarauspalvelun kehittäminen käynnistyi tavoitteiden määrittelyllä ja työ jatkuu vuoden 2025 aikana.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen käynnistyi. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyi. Martinlaakson uimahalli ja kuntosali oli suljettuna kuusi kuukautta pitkittyneen peruskorjauksen vuoksi. Hakunilan uimahallin kuntosali oli suljettuna vesivahingon vuoksi kuusi kuukautta. Hakunilan seniorikuntosali suljettiin elokuusta alkaen hyvinvointialueen sulkiessa terveysasematoiminnan kiinteistössä. Myyrmäen uimahalli oli kesällä suljettuna normaalia pidempään korjaustöistä johtuen. Kenraalinpuiston tekonurmen peruskorjaus valmistui ja alueelle toteutettiin ulkokuntosali. Myyrmäen urheilutalon ja Pehtoorinpuiston lähiliikuntapaikat valmistuivat. Hakunilan lumikontin koekäyttö aloitettiin. Nikinmäen uimarannalle sijoitettiin ulkokuntoilulaitteet. Koivukylän koulun pihalle toteutettiin lähiliikuntapaikka.

Vuonna 2024 Vantaalla järjestettiin erilaisia liikunta- ja urheilutapahtumia, mm. maastohiihdon SM-kilpailut, jääkiekon 18-vuotiaiden poikien MM-kilpailut, sulkapallon suuri kansainvälinen Arctic Open-kilpailu, sulkapallon SM-kilpailut, joukkuevoimistelun tapahtumia, vakio- ja latinalaistanssien GP-kilpailu, Fitness Classic -tapahtuma, futsalin, käsipallon, rugbyn, jalkapallon ja amerikkalaisen jalkapallon maaotteluita, skeitin ja skuuttauksen SM-kilpailut, pelastuskoirien MM-kilpailut, maastojuoksun PM-kilpailut, Vantaa Triathlon, Vantaa SM-Maraton, eri lajien junioriturnauksia ja tapahtumia sekä School Action Day. Liikuntapalvelut järjesti Euroopan urheiluviikon ohjelmaan kuuluvan School Action Dayn, johon osallistui noin 3 000 oppilasta Helsingin, Espoon ja Vantaan kouluista.

Vuonna 2024 Vantaalla oli 14 kumppaniurheilijaa ja kaksi tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kokonaiskulut, euroa/as.	117,34	122,77	126,55
Toimintatuotot, euroa/as.	22,37	22,39	22,00
Avustukset, euroa/as.	5,79	6,10	6,07
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	23 %	18 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,90	8,00	9,24
– uimahallien verorahoitusosuus, %	80 %	81 %	81 %
Toimitilaneliöt, m²	91 893	92 161	92 161
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	66 %	61 %

16 35
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 514	0	1 514	1 911	-398
Menot	-15 453	-676	-16 129	-15 609	-520
Toimintakate	-13 940	-676	-14 616	-13 698	-918

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue on toiminut uudessa rakenteessa nyt kaksi vuotta, ja palvelualueen sisäinen yhteistyö on alkanut vakiintua. Palvelualue on rakentanut tämän vuoden aktiivisesti yhteisiä toimintatapoja ja organisaatiokulttuuria visiotyön merkeissä. Palvelualueen visiota on työstetty yhdessä Gaia Consulting Oy:n sekä asiantuntijoista kootun neuvonantajaryhmän kanssa. Työ on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja saatu loppuvuodesta päätökseen. Visiotyön prosessi on ollut erittäin onnistunut, ja siitä eri tahoilta saatu palaute on ollut pääosin myönteistä. Koko henkilöstö on osallistunut kehittämisprosessiin sen eri vaiheissa suunnitelmallisesti.

Vuoden aikana palvelualueella on työstetty aktiivisesti laajaa ympäristöohjelmaa, ja palvelualue on vuoden aikana saanut tavoittelemansa Ekokompassi –sertifioinnin. Tässä työssä keskeisimmät havainnot ovat liittyneet palvelualueella tehtyyn ympäristökasvatustyöhön ja sen merkitykseen osana ympäristöohjelman toteuttamista.

Toiminnallisesti palvelualueella on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä; nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Nuorisorikollisuuteen liittyvä tutkimushanke on edennyt suunnitellusti ja loppuvuodesta on käynnistynyt tutkimuksen kenttävaihe. Tutkimustuloksia siitä saataneen ensi vuoden aikana. Myyrmäessä avautui huhtikuussa nuorisorikollisuuden vähentämiseen tähtäävä Gettogym, jonka ympärille on rakentunut tiivis yhteistyö HelsinkiMission kanssa. Treenisali on löytänyt oman kohderyhmänsä ja toimintaa on tuettu mm. palkkaamalla iltoihin ohjaajaresurssia.

Pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeessa on luotu paikalliseen tarpeeseen perustuva toimintamalli nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen vähentämiseksi. Hankkeen toimintaa jatketaan vielä ensi vuosi. Palvelualueella aloitti toukokuussa kohdennetun katutyön yksikössä, jossa on kesän ja syksyn aikana kehitetty uutta toimintamuotoa nuorisorikollisuuden ja jengiytymisen vähentämiseksi. Ensi vuonna toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella.

Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET –nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka totuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025. Toimenpideohjelmaan sisältyvästä selvityksessä ilmeni, että NEET –nuorten määrä Vantaalla on pysynyt muihin suuriin kuntiin nähden poikkeuksellisen korkeana. Toimenpideohjelman toteuttamiseksi perustetaan ensi vuonna toimialarajat ylittävä NEET-verkosto. Nuorten työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä nuorisotyöttömyyden kasvu on näkynyt etenkin loppuvuotena palvelutarpeen kasvuna.

Turvallisuustilanne eri alueilla on selkeästi heikentynyt ja asukkaiden levottomuus on näkynyt erityisesti nuorisotiloilla, jalkautuvassa työssä sekä asukastiloilla, joissa uhka- ja vaaratilanteita on ollut aiempaa enemmän. Asukkaiden monialainen avun tarve on kasvanut selvästi vuoden 2024 aikana, mikä on näkynyt mm. Yhteisen pöydän verkostossa sekä kesällä käynnistyneessä uudessa asumisneuvonnassa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on jatkettu turvallisuusteeman käsittelyä kouluttamalla edelleen henkilökuntaa ja päivittämällä yleisiä kriisiohjeistuksia.

Talousarvion toteutuminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden käyttötalous alittui vuonna 2024 talousarvioon verrattuna 520 000 euroa, josta hankkeiden osuus on 163 000 euroa. Tulot ylittyivät 399 000 euroa, josta hankkeiden ja sovittelutoimiston valtiokorvauksen osuus 286 000 euroa. Nuorisotyössä palveluiden ostoihin varatut määrärahat ylittyivät, koska nuorisotiloille oli kasvaneen kysynnän vuoksi palkattava väliaikaista lisäresurssia. Erilaisia avustuksia jaettiin järjestöille yhteensä 1 612 000 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	188 984	250 000	196 350
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	141 822	160 000	155 342
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	6 581	7 500	6 030
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	258	380	398
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	927	800	1 196
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	55	58	54
Käyttömenot/asukas	59,74	61,23	62,00
Avustukset/ asukas	6,44	6,55	6,81
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimintatilojen kokonaismäärä	31	31 *	31
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimitilojen neliöt, m²	19 777	19 172 *	19 172
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	122	140	136
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin kg	5 500	6 000	5 500

* TA2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti.

16 37
Elinikäinen oppiminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 158	0	2 158	2 554	-396
Menot	-8 076	23	-8 053	-7 933	-120
Toimintakate	-5 918	23	-5 895	-5 379	-516

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinikäisen oppimisen palvelualueeseen kuuluvat Vantaan aikuisopisto, Vantaan musiikkiopisto, Vantaan kuvataidekoulu sekä Harrastusten Vantaa -toimintamalli. Lisäksi palvelualue vastaa yksityisten taiteen perusopetuksen toimijoiden avustusten valmistelusta. Palvelualue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa, joten se on vielä verrattain uusi.

Vuonna 2024 keskityttiin edelleen johtamis- ja toimintakulttuurin kehittämiseen painottaen erityisesti yhteisohjautuvuuden edistämistä. Kehittämistyön keskeisiä teemoja olivat yhteinen päämäärä ja yhteistyö, johtaminen ja toimintakulttuuri sekä viestinnän parantaminen. Toimintakulttuurin muutos on hidasta ja se vaatii kohtaamisia, dialogia ja aitoa osallistamista, jotta syntyy ymmärrystä yhteisestä suunnasta. Kehitystyölle ja yhteisen ymmärryksen rakentamiselle annettiin aikaa, ja tavoitteena on, että tämä työ jatkuu pitkäjänteisesti.

Palvelualueen talous on sidoksissa asiakasmäärään, ja tavoitteeksi asetettu kasvu saavutettiin palvelualuetasolla. Aikuisopistossa kysyntä ylitti tarjonnan, ja kursseille jonottajien määrä oli poikkeuksellisen suuri. Ratkaisujen etsiminen tähän positiiviseen haasteeseen on käynnissä. Myös Vantaan musiikkiopiston opiskelijamäärä kasvoi, kun taas Vantaan kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen oppilasmäärä pysyi ennallaan. Kuvataidekoulun lyhytkurssit sen sijaan lisäsivät suosiotaan. Harrastusten Vantaa -toimintamalli tavoitti hyvin vantaalaisia lapsia ja nuoria, ja erityisenä painopisteenä olivat vaativan erityisen tuen oppilaille suunnatut toiminnot, joissa onnistuttiin erinomaisesti yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Palveluiden saavutettavuuden lisääminen ja eriarvoisuuden ehkäisy olivat keskeisiä strategisia tavoitteita elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen jatkui. Aikuisten perusopetusta järjestetään Vantaan aikuisopistossa ja Vantaan ammattiopisto Variassa, mutta näiden rooleja päätettiin selkeyttää siirtämällä Variassa järjestettävä aikuisten perusopetus Aikuisopistoon 1.8.2025 alkaen. Muutoksen myötä palvelut yhtenäistyvät ja niiden järjestäminen selkeytyy.

Vuoden 2024 alusta Harrastusten Vantaa -toimintamalli liitettiin elinikäisen oppimisen palvelualueeseen, joka on nyt profiloitunut vahvasti harrastusten palvelualueeksi. Tavoitteena on tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikille ja edistää harrastusten jatkuvuutta ja sitoutumista. Palvelualueen visiona on: *Elinikäinen oppiminen luo iloa, osaamista, taitoa ja elinvoimaa.*

Lasten ja nuorten harrastustukimallia kehitettiin vuoden aikana aktiivisesti, ja juhlarahastokokonaisuuden valmistelu eteni suunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on luoda uudenlaisia harrastusmahdollisuuksia Vantaalle, rikastaa lasten ja nuorten vapaa-aikaa sekä tukea heidän hyvinvointiaan.

Palvelualue osallistui aktiivisesti tilasuunnitteluhankkeisiin, kuten Tikkurilan Osaamiskampuksen, Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnitteluun. Näissä projekteissa pyritään rakentamaan uudenlaista, tulevaisuuteen suuntautuvaa toimintakulttuuria ja tiivistä yhteistyötä tilojen kaikkien käyttäjien kesken.

Vuoden aikana järjestettiin myös ensimmäiset kehittämisfoorumit vantaalaisille yksityisille taiteen perusopetuksen toimijoille sekä keväällä että syksyllä. Foorumit tarjosivat alustan yhteistyölle ja toiminnan kehittämiselle, ja ne olivat tärkeä askel kohti vahvempaa vuorovaikutusta ja yhteisiä tavoitteita.

Harrastusten Vantaa siirtyi 1.1.2024 alkaen osaksi elinikäisen oppimisen palvelualuetta.

Vuonna 2024 Harrastusten Vantaa tarjosi harrastusmahdollisuuksia kaikille Vantaan peruskoululaisille yli 70 eri tilassa. Toimintakausi noudattaa kouluvuoden rytmiä, joten vuoden 2024 tilastot kattavat kahden eri toimikauden puolikkaat. Kevät- ja syyskausien aikana harrastustoimintaan osallistui yhteensä noin 6 500 peruskouluikäistä lasta ja nuorta, ja viikoittaisia harrastusryhmiä toimi vuoden aikana yhteensä yli 400.

Keväällä 2024 toteutettiin vuosittainen Harrastustoivekysely, johon vastasi 6 500 Vantaan peruskouluikäistä lasta ja nuorta. Kyselyä pilotoitiin myös osassa esikouluryhmiä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Harrastusten Vantaan toiminnan suunnittelussa tulevaa lukuvuotta varten.

Toimintakaudelle 1.8.2024–31.7.2025 myönnettiin valtionavustusta (AVI) 600 000 euroa. Lisäksi keväällä 2023 Harrastusten Vantaa sai Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastustoiminnan ja saavutettavuuden kehittämiseen. Tämän avustuksen turvin kehitettiin verkkokoulutus erityisesti Harrastusten Vantaan harrastusohjaajille ja -toimijoille. Koulutuksen tavoitteena on tukea harrastustoimijoita kohtaamaan erilaisia lapsia ja nuoria, lisäten ymmärrystä heidän tarpeistaan.

Vuoden aikana pilotoitiin harrastustoimintaa kaikissa Paja-, Poli- ja Etappiluokissa. Paja- ja Poliryhmien harrastukset integroitiin osaksi jatkuvaa toimintaa lukuvuoden 2024–2025 alusta alkaen. Etappiluokkien osalta pilotti toteutettiin syksyllä 2024, ja toiminta vakiinnutetaan vuoden 2025 alusta.

Vantaan aikuisopisto toteuttaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja kotouttavaa sekä suomi toisena kielenä -koulutusta. Vuotta 2024 leimasivat kansalaisopiston kurssien kysynnän yllättävä kasvu sekä maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen.

Kansalaisopiston opiskelija- ja kurssimäärä ylittivät entiset ennätykset, mikä aiheutti kurssi-, opiskelija- ja tuntimäärien voimakkaan kasvun. Tämä näkyi myös talousarvion tulo- ja menotavoitteiden ylittymisenä kansalaisopiston osalta. Aikuisten perusopetuksen kehittämistä ja laajentamista jatkettiin jo neljättä vuotta. Suomi toisena kielenä ja kotouttava koulutus laajenivat ja toteutuivat suunnitellusti.

Opisto osallistui vahvasti Tikkurilan osaamiskampuksen eri osa-alueiden kehittämiseen ja suunnitteluun yhdessä Vantaan musiikkiopiston, Vantaan ammattiopisto Varian ja Tikkurilan lukion kanssa. Myös Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankkeen valmistelua jatkettiin aktiivisesti. Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi näkyi opiston toiminnassa monin tavoin sekä arjessa että erilaisten tilaisuuksien teemoissa.

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopisto kokonaisuutena alitti menokehyksen ja ylitti tulokehyksen. Aikuisten perusopetuksen laajenemista ei tilakysymysten vuoksi pystytty toteuttamaan suunnitellusti, mikä heijastui toimintakulujen alittumisena. Hankkeiden sekä tilatun koulutuksen tulojen ja menojen ennakointi on ollut erityisen haasteellista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Aikuisopisto			
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	41 626	32 500	45 531
opetustuntien kokonaismäärä	51 143	47 000	56 304
kurssien määrä	2 310	2 050	2 482
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 826	1 200	2 148
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	177	170	204
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	191	200	194
oman maksutulon osuus budjetista %	30 %	22 %	31 %
Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu			
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) *	2 384	-	-
Taiteen perusopetus euroa/oppilas *	2 377	-	-
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas *	5,43	-	-
Taiteen perusopetus euroa/asukas *	23,03	-	-

* Seurataan vuoteen 2023 asti.

16332
Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 047	0	1 047	1 047	0
Menot	-4 724	-31	-4 755	-4 581	-174
Toimintakate	-3 678	-31	-3 709	-3 534	-175

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikkiopistossa annetaan taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaista musiikinopetusta, joka on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Vuoden alussa käynnistettiin MEK-yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa ”Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkoteihin” - hankkeella. Kaksi musiikkikasvatuksen koordinaattoria työskentelee hankkeessa MEK-alueiden päiväkodeissa. Tavoitteena on vahvistaa lasten osallisuutta, myönteistä minäkuvaa sekä kielellisiä- ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin.

Keväällä ei järjestetty valintatestejä, vaan oppilaat valittiin pääosin hakulomakkeissa annettujen tietojen perusteella. Suosituimpiin soittimiin pidettiin valintahaastattelut. Lähes kaikki musiikkiopistoon hakeneet oppilaat saatiin mukaan toimintaan. Lisäksi musiikkiopistoon on avoinna jatkuva täydennyshaku, jossa oppilaita sijoitetaan lukuvuoden aikana mahdollisesti vapautuville oppilaspaikoille. Oppilasmäärää kasvatettiin maltillisesti.

Yleisen oppimäärän mukainen opetus aloitettiin 1.8.2024. Se toi mukanaan uudenlaisia toimintoja. Näitä ovat mm. Kouluissa toimivat kuorot ja erilaiset soitin- ja lauluopetusryhmät. Pilottina laajassa oppimäärässä kokeillaan myös viulunsoiton aloittamista monimuoto-opetuksessa. Kokeilun nimi on “Vikkelät viulut”.

Vuosi 2024 oli musiikkiopiston 60-vuotisjuhlavuosi. Vuoden aikana järjestettiin yli 300 erilaista konserttia ja tapahtumaa. Vantaan nuorten sinfoniaorkesterilla oli Talven sinfoniaa -konsertti ja VMO:n viihdeorkesterilla Laulu isälle -konsertti. Musiikkiteatteri esitti Sound of Music-musikaalin. Kollegioittain järjestettiin useita yhteisiä konsertteja. Oppilaille pidettiin viikonloppuleirejä ja kansanmusiikkiyhtyeet vierailivat Ruotsissa. Kansanmusiikkiyhtyeet osallistuivat keväällä myös Samuelin poloneesi -tapahtumaan yhteistyössä Taideyliopiston Sibelius akatemian kanssa.

Musiikkiopisto oli mukana Vantaan Kulttuurilapset toiminnassa järjestämällä muskarituokioita Vantaan kulttuurilapsille. Kulttuurilapset toimintaa laajennetaan ja kehitetään edelleen.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan kirjastotalon tulevan remontin, Tikkurilan Osaamiskampuksen ja Myyrmäen “Oivallusten” -talon osalta.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui suunnitellusti. Toimintakatteen säästö on seurausta yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen alkamisesta, jossa muun muassa ryhmäopetus on lisääntynyt.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto *	-	1 850	1 913
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto *	-	2 554	2 653
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto *	-	4,21	4,17
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto *	-	19,02	18,15
Opetustuntien määrä *	-	50 000	48 156
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	22	22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	47	47
Tapahtumien määrä *	-	220	231
Tapahtumien kävijämäärä *	-	16 000	16 000

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

16333
Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	322	0	322	332	-10
Menot	-1 210	-2	-1 212	-1 172	-41
Toimintakate	-888	-2	-891	-840	-51

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin.

Kuvataidekoulu järjestää myös avoimia viikonloppukursseja. Lyhytkursseilla on merkittävä rooli kuvataidekoulun tunnetuksi tekemisessä ja oppilashankinnassa.

Kuvataidekoulussa kehitetään uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella sekä taiteen perusopetuksen koko kentällä.

Kuvataidekoulu osallistui jo toisen kerran Vantaan kulttuurilapset toimintaan Taidehuvipuisto-teoksella, joka on saanut erittäin hyvää palautetta. Toimintaa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa tulevina vuosina. Tavoitteena on uusien oppilassukupolvien tutustuttaminen toimintaan jo ennen taiteen perusopetuksen aloittamista.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan Osaamiskampuksen ja etenkin Myyrmäen Oivallusten -talon osalta, jossa kuvataidekoululla tulee olemaan merkittävästi toimintaa.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisena.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu *	-	850	742
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu *	-	1 424	1 655
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu *	-	1,29	1,32
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu *	-	4,87	4,66
Opetustuntien määrä *	-	6 600	6 750
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	30 %	28 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	30 %	29 %

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

14
Kaupunkiympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	289 612	-24 132	265 480	276 281	-10 801
Menot	-248 259	-16 861	-265 120	-261 719	-3 401
Toimintakate	41 353	-40 993	360	14 562	-14 203

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään.

Vuonna 2024 Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa, mikä jäi selvästi kaupungin ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen 2 640 asunnon vuositavoitteesta. Valmistuneista asunnoista 178 oli pientaloasuntoja. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle, kymmenen vuoden keskiarvon ollessa 3 011 rakennuslupaa per vuosi. Hyväksytyissä asemakaavoissa uutta asuntokerrosalaa oli 197 954 k-m², eli 82 prosenttia Vantaalle MAL-sopimuksessa asetetusta tavoitteesta. Kaavoista noin 67 prosenttia sijoittuu kestävän kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle.

Vuoden päätteeksi, 13.12.2024, allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia, mikä oli Vantaan kaupunginvaltuuston edellytys ratikan rakentamiselle. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssisopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio ylsi vuonna 2024 ennätystasolle, matkustajamäärän ollessa 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Koko HSL-alueellakin päästiin jo 90 prosenttiin vuoden 2019 tasosta.

Vantaa 50 -juhlavuotta juhlistettiin kaupunkiympäristön toimialalla muun muassa tarjoamalla maksuttomat kaupunkipyörät sekä valmistelemalla kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta sekä ensimmäinen ikäystävällinen puisto. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku ja Katrinebergin alueesta järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Työkaluksi tähän valmistui luonnon heikentymättömyyden malli. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota valmisteltiin.

Vuoden 2025 alusta voimaan astuvaan uuteen rakentamislakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellytti monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä, joka jatkuu vielä ensi vuonnakin.

Toimialalla käytössä olevan maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä Matin kehitys jatkui myös vuonna 2024 usein kehityshankkein, jotka liittyivät muun muassa katujen ja puistojen suunnitteluun, rakentamiseen, kunnossapitoon ja omaisuudenhallintaan. Sähköistä asiointia kehitettiin esimerkiksi uuden maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköisen tilauspalvelun sekä Matin ja valtakunnallisten tietojärjestelmien (Lupapiste, RYHTI) välisten integraatioiden kehittämisen saralla.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevän henkilöstön muuttoa useasta eri toimipisteestä yhteen valmisteltiin aktiivisesti koko vuosi. Noin 500 työntekijää aloittaa työskentelyn uudessa monitilatoimistossa Lauri Korpisen katu 9:ssä 2.1.2025.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen ja wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella ja niiden kaupunkikeskustoissa vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion 1. vaihe. Väritehtaan alueella hyväksyttiin kaa-

varunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon kokonaisuus varmistui ja Muuran alueen 1. kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella Elmon uimahallin rakentaminen alkoi. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena-hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus, ja peruskorjauksista muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Simonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliittymä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista Kenraalinpuiston kenttä, Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan ensimmäisen kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin hankkeista toteutettavaksi äänestettiin keväällä 2024 runsaasti viheralueita ja liikuntapaikkoja koskevia hankkeita, jotka toteutetaan pääosin vuoden 2025 aikana.

Talousarvion toteutuminen 2024

Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintatuotot alittuivat 13,3 milj. euroa matalasuhdanteen vuoksi. Vuoden aikana tuottotavoitetta laskettiin yhteensä 24,1 milj. euroa, josta maanmyyntivoittojen osuus oli 17,1 milj. euroa. Erityisesti loppuvuoden ennakoitua suurempien maankäyttökorvausten ja maanmyyntivoittojen johdosta käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 10,8 milj. euroa. Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintakulut ylittyivät 13,5 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulut alittuivat 3,4 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 2,4 milj. euroa. Yleiskaavoituksen ja tietopalvelujen projektien tuottoja korotettiin yhteensä 0,1 milj. euroa ja kuluja 0,2 milj. euroa. Avustusmenoja korotettiin 0,1 milj. euroa.
- Kadut ja puistot -palvelualueen maankäyttökorvauksia ja maanläjitystuottoja alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa. Kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 6,0 milj. eurolla. HSY:n tuottoja ja kuluja alennettiin 1,0 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalvelujen tuottoja 0,3 milj. euroa. Maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokrakuluja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpitovuokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten.
- Toimialalle kohdistettiin 329 000 euroa määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutuksia vuodelle 2024.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja siirrettiin 336 485 euroa.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 34 220 euroa, josta 30 000 euroa kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueelle ja 4 220 euroa kadut ja puistot -palvelualueelle.

Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle esitettiin seuraava talousarviopoikkeama kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan:

- Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa.

Toimialan investointimenoja toteutui yhteensä 138 milj. euroa ja muutettu talousarvio alittui 46 milj. euroa. Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Investointien muutettu tulotavoite alittui 0,7 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan investointeihin:

- Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.
- Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille.

14 0
Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila **Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta**
Puheenjohtaja: Anssi Aura

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 973	-255
Menot	-16 356	-459	-16 815	-16 286	-529
Toimintakate	-10 380	-2 717	-13 097	-12 312	-784

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut - palveluyksikkö ja kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue.

14 10
Kaupunkiympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-167	0	-167	-183	16
Toimintakate	-167	0	-167	-183	16

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 138 asiaa (keskimäärin 12 asiaa per kokous). Kokousmäärät pysyivät ennallaan suhteessa

aiempiin vuosiin, kun taas kokouksissa käsiteltyjen asioiden määrä laski hieman. Pieni vaihtelu vuosittaisissa asiamäärissä on tavanomaista, mutta asemakaavojen käsittelyyn on vaikuttanut myös rakentamisen suhdannetilanne, joka on viivästyttänyt etenkin kumppanuuskaavoitushankkeita. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkiympäristölautakunnalle järjestettiin kaupunkitilalautakunnan kanssa yhteinen seminaari Turussa 29.– 30.5.2024. Seminaarimatkalla keskusteltiin ajankohtaisista, lautakuntien vastuualueet poikkileikkaavista teemoista ja tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana useita merkittäviä kaavahankkeita sekä kaupunkiympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyviä asioita. Vantaan ratikan varren kaavoitus jatkui, ja vuoden aikana hyväksyttäväksi eteni kaksi ratikan katualueen kaavamuutosta. Edellisvuoden tapaan ratikan varrelle sijoittuvan Muuran kaupunkikeskustan kehitys eteni, kun ratikan kaavarunkoa toteuttava Muuran kaupunkikylät 2-asemakaavahanke eteni hyväksyttäväksi. Jokiniemen Väritehtaan alueen kaavarungon suunnittelu jatkui ja Korson keskustan kaavarunko eteni hyväksyttäväksi. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin Katrinebergin suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena oli suunnitella toiminnallisesti monipuolinen ja kestävä Katrinebergin kylä. Monipuolisen asuinrakentamisen mahdollistavien kaavoitushankkeiden lisäksi lautakunta käsitteli useita elinvoimakaavahankkeita, joista merkittävimpiä olivat mm. Aviapoliksen lukio, Tikkurilan terveys- ja perhekeskus sekä Kivistön tapahtuma-areena. Lisäksi kaavoitettiin useampi uusi päiväkoti eri puolille Vantaata.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden 2024 aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 145 asiaa (keskimäärin 10 asiaa per kokous). Lupajaoston käsittelemien asioiden määrässä ei ollut merkittävää muutosta edeltävään vuoteen verrattuna.

Kukoistavien kaupunkikeskusten seurantaryhmät Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä sekä Hakunila-Länsimäki kokoontuivat kolme kertaa vuoden aikana. Seurantaryhmien tehtävänä on kommentoida kaupunkistrategiassa 2022–2025 edellytettyjen kehittämissuunnitelmien sisältöä sekä seurata niiden etenemistä.

Kaupunginhallituksen perustamat kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät kokoontuivat vuosiseminaariin 28.2.2024. Seminaarissa julkaistiin kaupunkikeskusten valmiit kehittämissuunnitelmat sekä käsiteltiin osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttöä alueittain kaupunginhallituksen seurantaryhmille osoittaman tehtävänannon mukaisesti. Kehittämissuunnitelmien julkaisemisen jälkeen seurantaryhmien työn painopiste on siirtynyt kehittämissuunnitelmien toteutumisen seurantaan kullekin seurantaryhmälle kerran loppukeväästä ja toisen kerran syksyllä järjestetyssä kokouksessa. Kokouksissa on esitetty kehittämissuunnitelmien hanketiedot ja tavoitteille asetettujen mittareiden tulokset. Syksyn kokouksissaan seurantaryhmät saivat myös tilannekatsauksen osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla toteutettaviksi valituista ehdotuksista.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion noin 16 000 euroa. Kustannusten ylitys aiheutui budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista.

14 20
Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	8	-8
Menot	-2 725	-24	-2 749	-2 516	-233
Toimintakate	-2 725	-24	-2 749	-2 508	-241

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut vastasivat toimialan muutosta uusiin toimitiloihin. Myös kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu jatkui ja uuden valtuustokauden strategiavalmistelu alkoi. Yhteisillä palveluilla on näissä koordinoiva rooli.

Laki- ja valmistelupalvelut tukivat palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 13 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

Johdon assistenttipalvelut -tiimi työskenteli aktiivisesti johdon tukena, ja kehitti aktiivisesti toimialan tukipalvelu- ja toimintaprosesseja hallinnoiden myös MS Planner-vuosikellotyökalua. Johdon assistenttipalveluiden koordinoiva ja operatiivinen rooli toimialan muuttoprosessissa oli merkittävä loppuvuoden aikana.

Taloustiimi vastasi vuoden aikana sisäisen tarkastuksen kysymyksiin arvonlisäverotuksesta ja rakentamisilmoitusprosessista. MS Planner -suunnitteluohjelma oli talouden vuosikellon käytössä ensimmäistä kertaa koko vuoden.

Viestintä- ja vuorovaikutustiimin painopisteinä olivat muun muassa Vantaan ratikkahankkeen etenemisen ja luonnon monimuotoisuuden teemojen viestintä. Elokuussa tiimissä aloitti täysin ratikkaviestintään keskittyvä viestintäasiantuntija. Lisäksi tiimi tuki Vantaan maineohjelmaa nostamalla esiin kaupungin investointeja ja niiden vaikutuksia asukkaisiin ja yrityksiin sekä osallistui kaupunkikeskusten viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Vuonna 2024 tehtiin noin 200 mediatiedotetta ja uutista sekä ennätykselliset 211 sisäilmatiedotetta. Asukas- ja muita yleisölle avoimia tilaisuuksia toimialalla järjestettiin mm. laajemmista kaavarungoista ja yleissuunnitelmista aina yksittäisiin kaavoihin liittyen noin 30 kpl ja Osallistuvavantaa.fi 24 kpl.

Yhteiset palvelut järjestivät myös yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa kausivalokilpailun Tikkurilan suuralueella osana osallistuvan budjetoinnin toteutusta.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Yhteisiin palveluihin kohdistettiin 24 000 euroa vuoden 2024 palkkaratkaisujen vaikutuksiin.

14 40
Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 966	-248
Menot	-13 464	-435	-13 899	-13 587	-312
Toimintakate	-7 488	-2 693	-10 181	-9 621	-560

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävää kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää. Vantaan kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa talou-

dellisesti kestävää ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista ja varmistaa hiilineutraalisuutta. Vantaan Yleiskaava 2020 ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä strategian tavoitteiden mukaisesti.

Yleinen talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanteen jatkuminen on yhä vaikuttanut palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisen puolella kerrostalotyömaiden aloitukset ovat olleet erittäin matalalla tasolla, ja asemakaavoituksen puolella hankkeiden viivästyminen puolestaan on näkynyt kaavoitusprosessien kestossa. Myös luontoarvot ja rakennussuojelu asettavat kaavoitukselle kasvavia vaatimuksia.

Vuoden 2024 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikan raiteisiin liittyvät asemakaavamuutokset sekä ratikan varteen rakentuvien alueiden ”ratikkakaupungin” suunnittelu. Vuonna 2024 hyväksyttiin 18 asemakaavaa. Uusia asemakaavahankkeita tuli vireille 28 kpl, ja valmisteltavana oli yli 100 kaavoitushanketta. Merkittäviä asuntokaavoja valmistui Aviapoliksessa Muuran alueella sekä Manttaalitie 1 ja 3, ja Kivistössä Onnenkiven alueella. Kivistössä tapahtuma-areenan asemakaavalla mahdollistetaan Arena 3.3. hankkeen edistyminen. Palvelukaavat etenivät useilla alueilla: Aviapoliikseen valmistui lukion ja uuden Ilmailumuseon rakentamisen mahdollistava asemakaavan muutos, Koivuhakaan Puutarhatien päiväkodin kaava ja Korsoon Koillis-Vantaan liikuntahallin kaava. Myös Korson ja Väritehtaan kaavarungot valmistuivat ja Katrinebergin alueen arkkitehtuurikilpailu ratkesi loppuvuodesta.

MAL-sopimuksen asuntokaavoitustavoitetta 197 954 k-m² ei saavutettu, mutta 82 prosenttia tavoitteesta toteutui. Ratikan kaavoista 81 prosenttia oli hyväksytty vuoden loppuun mennessä. Uudesta asumisesta 67 posenttia sijoittui joukkoliikennevyöhykkeelle, ja kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta oli 51 prosenttia.

Vuonna 2024 aloitettiin uuden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman työstäminen, joka sisälsi muun muassa kaavatalousselvityksen uusista rakentamisalueista. Asuin- ja työpaikkarakentamisen painopistealueet määriteltiin yhdessä asemakaavoituksen kanssa. Yleiskaavan työpaikka-alueselvitystä jatkettiin ja linjausehdotuksia työpaikka-alueiden kehittämiseksi ja toimitilavarannon turvaamiseksi viedään eteenpäin päätöskäsittelyyn yhteistyössä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen kanssa. Pientalo-ohjelma jatkui ja yleiskaavan mahdollistamista pientaloalueista laadittiin kartoitus, jossa pientaloaluevarausten toteutettavuutta arvioitiin eri näkökulmista.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA hyväksyttiin jatkosuunnittelun lähtökohdaksi ja ARVO-hanke käynnistyi, kehittäen vihertehokkuuden laskuria. Tuusulan kanssa tehtiin selvitys Kiila-Ruotsinkylän kiertotalousalueesta ja jatkotyö käynnistettiin. Petaksen ja Piispankylän skenaarioiden laatiminen jatkui, ja junavarikkoselvitys, jossa tarkastellaan varikon sijoittamismahdollisuuksia Petakseen ja Keimolaan, valmistuu helmikuussa 2025. Yleiskaavoitus antoi 28 lausuntoa maankäyttöön liittyen vuonna 2024.

Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa vuonna 2024. Vuonna 2023 vastaavan luvun ollessa 3 105 asuntoa ja kymmenen vuoden keskiarvo 3 186. Näistä pientaloissa (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) oli asuntoja 178 kpl (vuonna 2023: 454 ja kymmenen vuoden keskiarvo 458). Rakennuslupien määrä väheni merkittävästi. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Määrä pieneni edellisvuodesta noin 60 prosenttia (2023:1 324 kpl, kymmenen vuoden keskiarvo 3 011). Pientalojen (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) osalta vastaavat luvut olivat 2024:138, 2023: 264, ja kymmenen vuoden keskiarvo 453 pientaloasuntoa. Myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä jäi 36 prosenttia alle 10 vuoden keskiarvon ja rakentamisen syvä taantuma vaikutti rakennuslupahakemuksista riippuviin toimintatuottoihin, joiden tuottotavoitetta laskettiin vuoden aikana. Rakennuslupahakemuksista riippuvat toimintatuotot vuonna 2024 olivat 2,4 milj. euroa. Tämä ylitti muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla, mutta alitti alkuperäisen talousarvion 2,2 milj. eurolla. Toimintakulut alittuivat 0,2 milj. euroa. Rakentamisen volyymin odotetaan elpyvän vuoden 2025 loppupuolella, mutta valmistuvien asuntojen määrä jää matalaksi.

Keskeinen koko palvelualueen työtä ohjaavan lakiuudistuksen valmistelu eteni vuoden 2024 aikana työllistäen laajasti. Lakiuudistuksien edellyttämät muutokset näkyvät voimakkaasti koko palvelualueen prosesseissa ja resurssoinnissa lähivuosina. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, aiheuttaen monia muutoksia toimintatapoihin ja tietojärjestelmiin. Henkilökunnan koulutus ja asiakasohjeiden päivittäminen jatkuu vuonna 2025 ja rakennusvalvonta tekee tiivistä yhteistyötä muiden kuntien, rakennustarkastusyhdistyksen sekä kuntaliiton kanssa lakiin valmistautumisessa. Jäljelle jäävä osuus MRL:sta muuttuu 1.1.2025 alueidenkäyttölaiksi, joka uudistuu lähivuosien aikana vielä kolmeksi eri laiksi: alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki.

Palvelualueella valmistauduttiin myös valtakunnallisen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmän vaatimuksiin. Ympäristöministeriön vuonna 2023 myöntämän 200 000 euron hankeavustuksen turvin toteutetaan kumppanitestausta, jolla varmistetaan mm. alueidenkäyttöön liittyvien tietojen siirto Matti-järjestelmästämme valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään.

Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma hyväksyttiin Kaupunkiympäristölautakunnassa ja KH:ssa. Se ohjaa toimenpiteitä ja resurssitarpeita tuleville vuosille, jotta tavoitteeseen päästään. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vietiin Resurssiviisauden tiekartan Ympäristövahtiin, josta voi seurata toimenpiteiden etenemistä. Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen on edennyt pääosin tavoitteiden mukaisesti. Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon. Kaupunginjohtaja allekirjoitti sitoumuksen luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetyt ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat. Vantaan luonnon heikentymättömyyden malli valmistui ja ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota valmisteltiin. Myös ilmastobudjetoinnin pilotointia laajennettiin.

Ympäristökeskus toteutti vuonna 2024 kuutta ulkoisen rahoituksen hanketta, joissa kehitettiin Aviapolikseen ilmastopositiivisia alueita (Neutralpath), alueellisia energiapalvelumalleja (ENPA), jossa pilotointikohteena on Osaamiskampus, rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää hiilineutraaliin kiertotalouteen (Kiertotalot), Tuusulan kanssa jatkettiin Kiilan kiertotalousalueen kehittämistä (Kiilan Kiertola II) sekä taloyhtiöiden energiatehokkuutta ja yhteisöllisyyttä (Taloyhtiöklubi II). Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Vantaan 50 -vuotisjuhlavuoden kunniaksi perustettiin noin 50 hehtaaria Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelualueiksi, avattiin Vehkalanmäen luontopolku ja toteutettiin kiertävä resurssiviisauden näyttely. Vuoden 2024–2025 luontoteemavuotena on niityt.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti, mutta tavoitteisiin ei täysin päästy. Tarkastuksia tehtiin 1 704 kpl (2023: 1 744 kpl). Ilmoituksia ja hakemuksia tuli 449 kpl (2023: 464 kpl), ja lähes kaikki käsiteltiin ajallaan. Pieneläinvastaanotolla potilasmäärä kasvoi 6 743:een (2023: 6 174). Ympäristövalvonnan määräaikaistarkastuksista toteutui noin 70 prosenttia. Lupajaostoon vietiin yksi ympäristölupa, yksi yleisen ilmoitusmenettelyn päätös ja seitsemän hallintopakkoasiaa. Lausuntoja ja vastineita annettiin 26 kpl. Ympäristöhaittailmoituksia kirjattiin lähes 300, noin 20 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Tarkastusten, ilmoitusten ja hakemusten määrät pysyivät edellisen vuoden tasolla, mutta pieneläinvastaanoton potilasmäärä kasvoi lähes 10 prosenttia. Ympäristövalvonnan päätösmäärä pysyi samana, mutta tarkastusten määrä laski hieman.

Kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartan (ERKKO) laatiminen käynnistyi vuonna 2024. Työn edistämiseksi teetettiin konsulttityö, jonka puitteissa järjestettiin kolme työpajaa. Työ jatkuu omana työnä eriytymisen ehkäisyn toimenpidekokonaisuuksien määrittelyllä vuonna 2025. Työn sisältöjä yhtenäistetään mm. kaupunkitasoisen eriytymisen ehkäisyn toimenpideohjelman kanssa.

Palvelualueella johtamis- ja esihenkilötyötä toteutettiin valmentavan johtamisen -koulutuskokonaisuuden kautta. Kokonaisuudessaan vakanssit saatiin hyvin täytettyä kaikissa yksiköissä. Toimitilojen

sisäilmahaasteet vaikuttivat yksiköiden ja tiimien läsnätyön järjestämiseen. Vuoden alussa Ympäristökeskus muutti väistötiloihin Peltolankadulle. Lisäksi osa asemakaavoituksen tiimeistä siirtyi Kielotieltä Silkin tiloihin. Vuoden aikana valmisteltiin koko toimialan tulevaa muuttoa Lauri Korpisen kadulle.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen talousarviota alennettiin rakennusvalvonnan tuottoja osalta kesäkuussa 3,2 milj. euroa. Rakennusvalvonnan tuottojen talousarviota korotettiin kuitenkin 0,8 milj. euroa joulukuussa, joten määräraha aleni vuoden aikana 2,4 milj. euroa. Asuntokysynnän lasku on heijastunut välittömästi rakentamiseen. Rakennusluvat, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, ovat kertyneet epätasaisesti vuoden aikana, mikä teki ennustamisesta vaikeaa. Alkuvuonna useissa hankkeissa hakija ei aktiivisesti edistänyt lupahakemuksia johtuen ilmeisesti epävakaasta markkinatilanteesta. Kesän ja alkusyksyn kuluessa lupahakemuksissa tapahtui kuitenkin pientä viriämistä, minkä vuoksi talousarviota pystyttiin korottamaan ja lopulta ylittämään. Rakennusvalvonnan tulot kääntyvät nousuun rakentamisen ja erityisesti asuntorakentamisen viritessä.

Talousarvion tuottoja ja kuluja korotettiin 82 000 euroa tietopalvelujen Ryhti-hankkeen vuoksi. Lisäksi tuottoja korotettiin 60 000 euroa ja kuluja 85 000 euroa yleiskaavoituksen ARVO-hankkeen vuoksi. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy haki vuodelle 2024 vuokra-avustusta toimipisteensä kierrätystoimintaan 0,1 milj. euroa budjetoitua enemmän. Ylittävä osa haettiin määrärahamuutoksena.

Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 45 834 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja, 30 000 euroa myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman rahoja ja 97 000 euroa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia kattamaan. Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion runsaalla 0,2 milj. eurolla johtuen talousarviota suuremmista rakennusvalvonnan maksutuotoista ja ympäristökeskuksen projektituista. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion runsaalla 0,3 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	30	16
Uusi asuntokerrosala k-m²	151 486	240 000	197 954
Poikkeamispäätökset	39	30	40
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m²	272 737	240 000	129 497
Aloitetut asunnot	647	2 000	395
Aloitetut rakennukset, kpl	349	350	325
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	464	300	449
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 744	1 800	1 704
Eläinlääkärin potilaat	6 174	5 800	6 743
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	131	130	106

14 5
Kaupunkitilalautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkitilalautakunta yhteensä					
Tulot	283 636	-21 874	261 762	272 308	-10 546
Menot	-231 903	-16 403	-248 305	-245 433	-2 872
Toimintakate	51 733	-38 277	13 457	26 875	-13 418
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	71 984	-24 200	47 784	58 278	-10 494
Menot	-133 482	-7 394	-140 875	-138 795	-2 080
Toimintakate	-61 498	-31 594	-93 091	-80 517	-12 574

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovia nettobudjetoituja yksikköjä ovat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko.

14 60
Kaupunkitilalautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-72	-8
Toimintakate	-80	0	-80	-72	-8

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 12 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 244 eli keskimäärin 20 asiaa kokousta kohden. Edelliseen vuoteen verrattuna käsiteltävien asioiden määrä nousi hieman. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkitilalautakunnalle järjestettiin toukokuussa 2024 Turkuun suuntautunut seminaarimatka, jolla käsiteltiin kaupunkiympäristön toimialan ajankohtaisia teemoja, kuten rakentamisen suhdannetilannetta, sekä tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkitilalautakunta käsitteli vuoden 2024 aikana useita merkittäviä hankkeita, joista yksi merkittävimmistä oli Tikkurilan Jokiniemeen toteutettava osaamiskampus. Valmistuessaan kampus palvelee opiskelijoita, yrityksiä, työnhakijoita ja työnantajia. Huippupaikalle rakentuva kampus on osa uudenlaista vetovoimaista kaupunkia ja tarjoaa tilaa oppimiselle, palveluille, yrityksille ja asumiselle. Alustavan aikataulun mukaan kampuksen rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2032. Lisäksi kaupunkitilalautakunta valitsi syyskuussa 2024 Vantaan ratikan allianssin rakentaja- ja suunnittelijakumppanit. Allianssikumppanien kanssa aloitettiin kehitysvaihe, jonka aikana tarkennetaan aiemmin laadittuja suun-

nitelmia sekä tehdään yhteistyötä sen saavuttamiseksi, että hankkeen kustannukset jäävät alle kaupunginvaltuuston hankesuunnitelman yhteydessä asettaman enimmäistason. Tavoitteena on, että Vantaan ratikan rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Merkittävistä toimitilahankkeista vuoden 2024 aikana etenivät osaamiskampukselle sijoittuvien hankkeiden lisäksi Muuran yhtenäiskoulu, päiväkoti ja liikuntahalli, Tikkurilan kirjasto- ja kulttuuritalon peruskorjaus sekä Elmon Uimahalli. Elmon uimahalli kuuluu valtakunnallisesti suurimpien uimahallien joukkoon. Hallin pääallas on 50 metriä pitkä ja siihen tulee kymmenen uimarataa. Pääradan lisäksi halliin tulee muun muassa terapia-allas, hyppyallas, kahluuallas, lastenallas, kylmäallas, vesiliukumäki sekä kuntosali ja ryhmäliikuntaan soveltuvia tiloja. Uimahallirakennus toteutetaan energiatehokkaana ja uusiutuvaa energiaa hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitilalautakunnan talousarvio toteutui lähes budjetoidun mukaisesti. Toimintakulut alittuivat noin 8 000 euroa.

14 50
Kadut ja puistot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 134	-8 400	18 734	23 865	-5 131
Menot	-42 284	-5 311	-47 595	-50 292	2 697
Toimintakate	-15 150	-13 711	-28 861	-26 427	-2 434

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Katujen ja puistojen palvelualueen toiminta jatkui pääosin ennallaan, mutta omaisuudenhallintaa kehitetään edelleen. Matin käyttöä tehostettiin entisestään käynnistämällä laajat kehitystyöt, kuten Kapuhankkeen kehittäminen, liikenteenohjaussuunnitelma (LOS) prosessien ja liikenneverkon ominaisuustietojen ylläpidon parantaminen sekä kunnossapidon ja omaisuudenhallinnan tietomallien käyttöönotto. Näiden, edelleen vireillä olevien kehitystöiden tavoitteena on saada muutokset tuotantokäyttöön vuoden 2025 aikana. Valmiiksi saatiin toimialatasoinen kehitystyö 3D-lähtötietoaineistojen automaatiosta suunnittelun pohjatiedoksi. Myös useita pienkehitystöitä toteutettiin vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin asemakaavoitukseen liittyvää pysäköinnin mitoitusohjetta laajassa vuorovaikutuksessa toimialan kanssa. Ohjeen suurimmat muutokset koskivat ratikan käytävää ja keskustoja, mutta ohje kokoaa nyt vihdoin yksiin kansiin myös muiden kuin asuinrakennusten ohjeistuksen. Uutena edelliseen verrattuna tuotiin kaikkein parhaimman jalankulun saavutettavuuden alueelle uusi aiempaa löyhempi pysäköintipaikkavaatimus. Työ tehtiin vuoden 2024 aikana, mutta ohjeen hyväksyntä tapahtuu alkuvuonna 2025 Kaupunkiympäristölautakunnassa.

Vuonna 2024 viimeisteltiin edellisen osallistuvan budjetoinnin (Osbu) kierroksen hankkeita mm. lisättiin roska-astioita Myyrmäen alueelle. Lisäksi Rälssitielle asennettiin kausivalot. Kaupunkitasoisen Osbu-prosessin alkuvaiheessa saatiin katujen ja puistojen palvelualueelle noin 800 uutta ehdotusta, joten suunnittelun ja valmistelun urakka on ollut tuntuva. Uusia Osbu-hankkeita, pääosin viheralueita ja liikuntapaikkoja, on tulossa toteutettavaksi vuoden 2025 aikana noin 510 000 euron edestä. Hankkeiden suuren määrän vuoksi on mahdollista, että osa siirtyy myöhemmäksi. Palvelualue käytti vuoden 2024 aikana uusiin Osbu-hankkeisiin 50 000 euroa, joista suurimpana Lammaslammen sillan kunnostus.

Kadut ja puistot -palvelualueella osallistuttiin Vantaa 50 -juhlavuoteen tarjoamalla kaupunkipyörät maksuttomina koko kauden ajan. Lisäksi palvelualueella valmisteltiin myös yksi kaupunginvaltuuston neljästä juhlapäätöksestä, ikäystävälliset puistot, jotka suunnitellaan jokaiselle suuralueelle.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen tuottojen tavoitetta (ilman HSY:tä) alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa, mutta loppuvuoden maankäyttösopimusten tulouttamisen ansiosta toimintatuotot ylittivät muutetun budjetin noin 6,0 milj. eurolla. Rakennustoiminnan hiipumisen takia maanläjitystuottokertymä 2,3 milj. euroa oli ennätyksellisen vähäinen. Muut palvelualueen tuotot mm. erilaiset lupamaksut sekä asiantuntija- ja rakentamispalvelut puolestaan ylittivät budjetin, mutta niiden vaikutus palvelualueen kokonaisuuteen on vähäisempi kuin sopimus- ja maanläjitysmaksutuotoilla. Tuottoja saatiin yhteensä 21,7 milj. euroa (138,0 %) alennetusta budjetista 15,7 milj. euroa.

Käyttötalouden määrärahoja (ilman HSY:tä) korotettiin yht. 6,0 milj. euroa mm. runsaslumisen ja sääoloiltaan poikkeuksellisen hankalan talvikauden takia, mikä vaikutti suuresti katukunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Talven rankkuudesta kertoo lähes 28 000 lumensiirtokuorman määrä, mikä on melko tarkalleen sama kuin edeltävänä talvena, mutta selvästi pitkän ajan keskiarvoa, noin 16 200 kuormaa, suurempi. Kuiva kesä puolestaan pienensi maatilojen viljasatoa ja siitä saatavaa myyntituottoa. Myös asiantuntija- ja muita palveluita käytettiin runsaasti erityisesti suunnittelun ja rakentamisen palveluyksiköissä.

Palvelualueen toimintakulut (ilman HSY:tä) ylittivät muutetun talousarvion lopulta 3,5 milj. eurolla. Tähän syynä olivat pakolliset varaukset (3,4 milj. euroa), joihin päivitettiin ympäristövastuisiin kuuluvien täyttömäkien viimeistelytöiden kustannusarvio. Katujen ja puistojen palvelualueen toimintakate ei ylittynyt.

Investoinnit eivät toteutuneet suunnitelmien mukaan, mikä näkyy myös HSY:lle tehdyn työn määrässä. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle tuotettavien palvelujen talousarviota (4,0 milj. euroa) alennettiin 1,0 milj. eurolla niin tuottojen kuin kulujenkin osalta. Vesihuoltoverkostoa rakennettiin lopulta noin 2,15 milj. eurolla.

Katujen ja puistojen palvelualueelle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta. Lisäksi palvelualueelle siirrettiin vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja 210 651 euroa ja myönteisen erityiskohtelun määrärahaa 4 220 euroa investoinnit mukaan lukien.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikenneväylien ylläpito (€/m²)	2,20	2,20	2,40
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m²)	0,35	0,35	0,40
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m²)	0,65	0,65	0,65
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	49 274	56 000	31 200
Korjausvelka 75 % (t€)	250 000	250 000	300 000

14 51
Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 954	0	11 954	12 298	-344
Menot	-62 500	0	-62 500	-58 568	-3 932
Toimintakate	-50 546	0	-50 546	-46 270	-4 276

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio on ennätystasolla, tunnuslukujen mukaan matkustajia on 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2024 HSL-alueen nousut olivat noin 90 prosenttia vuoden 2019 tasosta. Matkustajamäärien elpymisen taso vaihtelee eri liikennemuotojen ja kuntien välillä. HSL:n lipputulot olivat noin 372 milj. euroa, kun 2019 lipputulot olivat noin 383 milj. euroa. Lisätäkseen lipputuloja HSL nostaa lippuhintoja noin 8 prosenttia vuodeksi 2025.

Pääradan parannustyöt vaikuttivat Pääradan ja Kehäradan junaliikenteeseen touko-marraskuussa. Espoon kaupunkiradan rakentaminen vaikutti Espoon suunnan junien matkustusmääriin kesällä. Rautatientorin, Mellunmäen, Kontulan ja Myllypuron metroasemia kunnostettiin kesällä. Kalasatama-Pasila välillä raitiotielinja 13 aloitti liikennöinnin elokuussa.

Kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ratikan rakentamisesta toukokuussa 2023. Rakentamispäätös on ehdollinen ja rakentaminen vaatii valtion sitoutumisen rakentamiskustannuksiin. Uusi MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Rakentamispäätöksestä oli tehty kaksi valitusta vuonna 2023. Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset vuoden 2024 aikana. Toisesta päätöksestä on haettu valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke jakaantuu kahteen allianssiin, itään ja länteen. Allianssikilpailutus toteutettiin keväällä 2024 ja päätös allianssikumppaneista tehtiin syyskuussa. Allianssisopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Tavoite rakentamisen aloitukseen on kesäkausi 2025.

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteen kulujen raportoimistapaan tehtiin merkittävä muutos 2022 tilinpäätöksen yhteydessä ja vuodesta 2023 raportointi perustuu toteutuneeseen laskutukseen. Raportointi on yhdenmukaistettu Helsingin ja Espoon kanssa tilintarkastajien esityksen mukaisesti.

Vantaa maksoi kuntaosuutta HSL:lle noin 58,4 milj. euroa. HSL:n alustavien tietojen mukaan Vantaan HSL-alijäämää on arviolta noin 4,8 milj. euroa vuonna 2024. Alijäämän syntyminen johtuu pääasiassa suunnitellusta ylijäämän käytöstä. Alustavien tietojen perusteella, Vantaalla on yhteensä kertynyttä HSL ylijäämää noin 20 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä pienentää tulevien vuosien HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta.

Vuonna 2024 varhaiskasvatus- ja koululaisryhmien joukkoliikenteen matkustuskulut maksettiin joukkoliikenteen kustannuspaikalta. Kulut olivat noin 0,2 milj. euroa. Vuonna 2025 nämä matkustuskulut maksetaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan kustannuksista. Joukkoliikenne ylitti toimintatuotot 0,3 milj. euroa ja alitti toimintakulut 3,9 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	133 218	130 000	146 406

14 52
Varikko

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 547	0	5 547	7 083	-1 536
Menot	-5 098	-4	-5 102	-6 253	1 151
Toimintakate	449	-4	445	830	-385

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Hankinnoissa huomioitiin Resurssiviisauden tiekartan, päästöttömien työmaiden Green Deal – sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista linjaukset.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennettiin vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnalla, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajoneuvokalustossa sekä kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkostoa laajentamalla. Uusiutuvan dieselin käyttöaste kohosi 50 posenttia dieselin käytöstä. Päästövähenemä fossiiliseen dieseliin verrattuna, noin 551 000 kg CO2eq. Kaupungilla on käytössä 50 sähköautoa sekä seitsemän kaasuautoa. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 25 prosenttia.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 52 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 28 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 23 prosenttia suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä poistetun kaluston myynti. Varikolle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta.

Toimintakuluja nostivat mm. huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen sekä kaluston pitkistä toimitusajoista johtuva tarve lunastaa ajoneuvoja rahoitusleasingsopimusten päättyessä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 580	1 530	1 353

14 30
Kiinteistöt ja tilat

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	32 896	-15 800	17 096	22 115	-5 019
Menot	-28 618	-2 083	-30 700	-29 864	-837
Toimintakate	4 278	-17 883	-13 604	-7 749	-5 856

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toteuttamista on jatkettu kaupunkistrategian mukaisesti. Keskeisimmät tavoitteet ovat koskeneet palvelujen kävelysaavutettavuutta, jonka mittarointi valmistui, ja kaupungin pysäköintiyhtiön toiminnan käynnistymistä. Kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmat julkaistiin verkossa viime talvena. Kaupunkikeskusten elävyyttä mittaavissa valtakunnallisissa EKK-mittareissa Tikkurila sijoittui vuonna 2024 Suomen 4. elävimmäksi kaupunkikeskustaksi. Vertailussa edelle ylsi vain Tampere, Helsinki ja Turku. Kaupunkistrategiassa asetettu EKK-mittarin tavoite 3,5 on saavutettu, kaikkien Vantaan kaupunkikeskusten kokonaiselinvoimaluvun ollessa 3,895.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen on käynnistynyt ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärven palvelurakennusten täydennysrakentaminen on edennyt työohjelman mukaisesti. Lisäksi keskeisistä yhteistyöhankkeista Ilmailumuseon rahoitus on järjestynyt ja rakennuttajakonsultti on aloittanut työnsä.

Asemaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäyttösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon 8 kpl, joiden yhteenlaskettu sopimuskorvausmäärä on noin 31 milj. euroa. Maankäyttösopimuksia neuvoteltiin ja valmisteltiin edellisten lisäksi useita, joita ei kuitenkaan viety päätöksentekoon talouden suhdanteiden viivytettyä maanomistajien halua viedä asemakaava ja sopimus valmiiksi. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäyttösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätökseen 2 kpl.

Yritystontteja myytiin viisi ja vuokrattiin kaksi. Työpaikkatonttien luovutusten tuoma työpaikkamäärän kasvu on noin 250 uutta työpaikkaa. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä, joten uusien yritystonttien kaavoitusta pyritään lisäämään.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi ja myymällä yksi. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Pientalotonttien kysyntä oli edelleen vähäistä. Jatkuvassa haussa tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja myytiin neljä, joiden lisäksi myytiin 17 kpl lunastettavaksi tarjottuja vuokratontteja. Vuonna 2024 tehtiin yksi uusi jatkuvassa myynnissä olevan tontin suunnitteluvaraus.

Tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2024 neljä kappaletta ja kaksi tuottajamuotoista pientalokohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Päättyneisiin kilpailuihin tai jatkuvan haun kohteisiin ei saatu tarjouksia. Tilanne kertoo asuntorakentamisen kysynnän olevan edelleen vähäistä ja markkinatilanteen olevan erittäin haastava Vantaalla.

Vuonna 2024 järjestetyt kilpailut:
- Kivistön koulun A-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AK-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu
- Luhtitien AP-tonttien laatukilpailu (käynnissä 28.2.2025 saakka).

Tonttien heikon kysynnän takia kaupunki on saanut vuoden 2024 aikana useita lisäaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu. Tonttien luovutuksen edistämiseksi on kartoitettu ja toteutettu toimenpiteitä, jolla kysyntää saataisiin lisättyä vaikeassa markkinatilanteessa. Kaupunki on muun muassa tarjonnut tuottajamuotoisille, jatkuvassa myynnissä oleville tonteille myynnin lisäksi vuokrausmahdollisuutta. Kaupunki on myös järjestänyt hintatarjouskilpailuja tuottajamuotoisista tonteista, joissa tonteille ei ole asetettu pohjahintaa.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2024. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. kiinteistönmuodostuksen sähköistä asiointia (Matti-Lupapiste –integraation syventäminen), suunnittelun pohjatiedoksi 3D-lähtötietojen automaattista tuontia sekä kiinteistönmuodostukseen ja rakennusvalvontamittauksiin liittyvien tilaustöiden automaattista laskutusta (Matti-Frends-SAP –integraatio). Lisäksi jatkettiin Ryhti-kumppanuustestausta Ympäristöministeriön myöntämän tuen (100 %) turvin. Projektia jatkettiin ja se kestää vuoden 2025 heinäkuun loppuun. Lisäksi vuonna 2024 vietiin tuotantoon kymmeniä pienkehitystyöhankkeita.

Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2024 yli 12 000 uutta prosessia, joista 4 300 mittaus- ja geopalveluiden toimesta. Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden lohkomisiin panostettiin myös vuonna 2024. Tällaisia yleisiä katualueita lohkottiin 40 kpl, jotta suunnitellun lakimuutoksen aiheuttamilta lunastusmenettelyiltä vältyttäisiin tulevaisuudessa. Uusi maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköinen tilauspalvelu avattiin.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa vuonna 2024. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalveluiden toimitusmaksuja sekä rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja laskettiin 0,3 milj. euroa. Lisäksi maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.

Lisäksi talousarvioon kohdennettiin 80 000 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 102 900 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat bruttoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite alittui 10,8 milj. euroa, mutta yksiköt ylittivät muutetun talousarvion tuottotavoitteen 5 milj. euroa. Alkuperäinen toimintakulutavoite ylittyi 1,2 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulutavoite alittui 0,8 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden tulivat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valmistuneet asunnot	3 115	1 975	901
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	440	177	164
Maanmyyntivoitot (t€)	8 790	24 500	11 714
Maanvuokratulot (t€)	7 232	6 600	8 458
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	55	48	55
Uudisrakentaminen (brm²) *	7 249	3 100	5 477

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita.

14 32
Kiinteistöt ja tilat netto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	206 105	2 326	208 431	206 947	1 483
Menot	-93 323	-9 005	-102 328	-100 385	-1 943
Toimintakate	112 782	-6 679	106 103	106 562	-459

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana jatkettiin hyvinvointialuemuutokseen liittyvien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen tilaselvityksiä ja vuokrasopimusten päivittämistä. Varsinaisiin myyntitoimenpiteisiin ei vielä päästy, mutta pitkät vuokrasopimukset on laadittu odottaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ostovalmiutta. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen välinen säännöllinen yhteistyö käynnistettiin hankeyhteistyöryhmässä, uudishankkeet -valmisteluryhmässä ja toimitilat -valmisteluryhmässä.

Vuonna 2024 valmisteltiin ja osallistuttiin Lauri Korpisen kadun uusien toimitilojen suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoitteena oli, että koko kaupunkiympäristön toimiala pääsee samoihin tiloihin. Muutto tapahtui joulukuun aikana.

Kiinteistöjen myyntitavoitteiden mukaisesti As Oy Sepänpuisto Kuninkaalassa myytiin VAV Yhtymä Oy:lle. Yksittäisiä rajoituksista vapautuneita osakehuoneistoja myytiin yhteensä 11 kpl. Niiden velaton kauppahinta oli noin 1,37 milj. euroa ja kauppahinta yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Sipoon saaristossa Mölandetin kiinteistöistä myytiin 3 osaa ja yksi jäi vielä kaupungin omistukseen. Kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja toteutui yhteensä 0,5 milj. euroa ja myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa.

Kaupungin tyhjien toimitilojen määrä kasvoi reippaasti ja vuoden lopussa tyhjiä toimitiloja oli noin 8 580 m². Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja sijainniltaan huonosti saavutettavissa. Vuonna 2024 hankittiin kohteita kaupungille tulevan kiinteistökehityksen takia, esim. Hakopolku 2, jossa on noin 640 m² tyhjää toimitilaa. Hämeenkylässä Tuomelan koulussa on myös paljon tyhjää toimitilaa, noin 1 500 m². Vuokrausneuvottelut ovat käynnissä Vantaan musiikkiopiston kanssa sekä mahdollisen järjestötilan saamiseksi kohteeseen. Osa toimitiloista on tyhjillään käynnissä olevan peruskorjauksen vuoksi ja osa on myynnissä olevia kohteita, esim. entisen Kuntopuiston päiväkodin tila, noin 640 m².

Vuonna 2024 keskityttiin erityisesti käytöstä poistettujen päiväkotien leikkipihojen purkamiseen, joissa on esiintynyt häiriökäyttäytymistä. Tämän lisäksi purettiin 7 eri kohdetta, yhteensä noin 2 482 brm².

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokrakuluja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpitovuokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten. Talousarvioon kohdennettiin 5 000 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite ylittyi 0,8 milj. euroa, mutta yksiköt alittivat muutetun talousarvion tuottotavoitteen 1,5 milj. euroa. Yksikköjen toimintakulut ylittivät alkuperäisen toimintakulutavoitteen 7,1 milj. euroa, mutta ne alittivat muutetun talousarvion 1,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden olivat sisäisissä vuokratuotoissa ja –kuluissa sekä sähkön kustannuksissa. Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt ylittivät muutetun sitovan toimintakatetavoitteensa melkein 0,5 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimitilamäärä (m²)	812 304	825 884	818 605
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	139 790	136 254	137 829
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	71 791	81 243	81 123
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m²)	5 909	7 754	8 581

Rahastot

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 15 000 000 euroa.

Rahaston lainoja on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden aikana rahastosta on nostettu kaksi lainaa määrältään 2 010 000 euroa ja 1 999 500 euroa, jotka myönnettiin jo vuoden 2023 puolella. Vuonna 2024 rahastosta ei myönnetty uusia lainoja.

Vuoden aikana rahastosta on nostettu yksi avustus määrältään 53 255,00 euroa, joka myönnettiin vuoden 2023 puolella. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vuonna 2024 ei enää myönnetty uusia avustuksia.

1.1.2024 alkaen rahaston nimi on Vantaan kaupungin kiinteistörahasto.

Rahaston pääoma 31.12.2024 oli 105 753 498,70 euroa.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	29 387	562	29 949	36 019	-6 070
Maksutulot	45 634	-11 749	33 885	38 923	-5 038
Tuet ja avustukset	22 367	1 175	23 542	24 374	-833
Muut tulot	245 604	-13 144	232 460	238 614	-6 154
Tulot yhteensä	**342 993**	**-23 156**	**319 837**	**337 931**	**-18 094**
Henkilöstömenot	-424 453	-4 871	-429 324	-422 906	-6 418
Palvelujen ostot	-267 557	-23 545	-291 102	-283 595	-7 507
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 576	-1 520	-47 095	-44 310	-2 785
Avustukset	-53 667	-1 405	-55 072	-55 635	562
Muut menot	-241 155	-9 726	-250 881	-247 925	-2 956
Menot yhteensä	**-1 032 407**	**-41 067**	**-1 073 474**	**-1 054 371**	**-19 103**
Toimintakate	**-689 415**	**-64 223**	**-753 637**	**-716 440**	**-37 197**
Verotulot	612 000	0	612 000	585 163	26 837
Valtionosuudet	182 000	0	182 000	179 142	2 858
Korkotulot	16 600	0	16 600	18 795	-2 195
Muut rahoitustulot	13 151	0	13 151	15 533	-2 382
Korkomenot	-24 600	0	-24 600	-23 034	-1 566
Muut rahoitusmenot	-125	0	-125	-322	197
Rahoitustulot ja -menot	5 026	0	5 026	10 972	-5 946
Vuosikate	**109 611**	**-64 223**	**45 389**	**58 837**	**-13 448**
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	0	-115 785	-114 183	-1 602
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tilikauden tulos	**-6 174**	**-64 223**	**-70 397**	**-58 793**	**-11 604**
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	0	1 313	-2 461	3 773
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-4 861**	**-64 223**	**-69 084**	**-61 253**	**-7 831**

Toimintatulot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa, joka on 5,1 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 18,1 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion kaikissa tiliryhmissä. Myyntituotot ylittyivät noin 6,1 milj. eurolla, maksutuotot noin 5,0 milj. eurolla, tuet ja avustukset noin 0,8 milj. eurolla sekä muut toimintatuotot noin 6,2 milj. eurolla muutettuun talousarvion nähden. Suurimmat ylitykset muodostuivat maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista, maanmyyntivoitoista sekä valtion maksamista pakolaiskorvauksista. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. euroa ja toteumassa 2,1 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Talousarviota muutettiin, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän. Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 105,7 prosenttia.

Toimintamenot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa, joka on 22,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän ja 19,1 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Henkilöstökulut alittivat alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 6,4 milj. eurolla. Alitus johtuu rekrytointien viiveistä. Toisaalta palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokrauskulu ylitti alkuperäisen talousarvion noin 13,9 milj. eurolla ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 16,0 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion noin 7,5 milj. eurolla. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. ja toteumassa 2,1 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 98,2 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2024 kaupungin ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -716,4 milj. euroa, joka on 27,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi ja 37,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 42,4 milj. euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna noin 4,4 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, noin 46,8 milj. euroa. Kulujen kasvusta 25,1 milj. euroa oli ulkoisten ja sisäisten vuokrien kasvua.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia. Verotuloihin ei tehty vuoden aikana talousarviomuutoksia. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöverot 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Verotulojen huomattava lasku vuoteen 2023 verrattuna johtuu osittain hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuodelle 2023 kohdistui noin 59 milj. euron edestä uudistuksen aiheuttamia kertaluontoisia verotuloja ns. verohäntiä, joka tarkoittaa sitä, että kunnallisveroista osa tilitettiin kunnille vielä vanhojen kunnallisveroprosenttien mukaisina ja yhteisöveroja vanhoilla jako-osuuksilla. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat talousarvion noin 26,8 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 95,6 prosenttia. Vuoden 2024 verotuloista 398,8 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 74,8 milj. euroa yhteisöverosta ja 111,2 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2024 yhteensä 179,1 milj. euroa, joka on 0,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Talousarvion 2024 valtionosuusarvio alittui 2,9 milj. eurolla talousarvioon nähden. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuoden 2024 aikana. Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 98,4.

Rahoitustulot ja -menot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 11,0 milj. euroa, toteuma ylitti talousarvion 5,9 milj. eurolla. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu korkotuottojen, muiden rahoitustuottojen sekä korkokulujen talousarviota paremmasta tuloksesta. Korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla ja muut rahoitustuotot 2,4 milj. eurolla. Koko kaupungin korkokulut toteutuivat 23,0 milj. euron tasolla ja ne alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2024 oli 58,8 milj. euroa, joka on 50,8 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 13,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 63,7 prosenttia vuoden 2023 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 yhteensä 114,2 milj. euroa, joka oli 1,6 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa, eli toteuma oli 98,6 prosenttia.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2024 kaupunki ja rahastot yhdistäen muodostui -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa. Tilikauden alijäämä oli 108,9 milj. euroa vuoden 2023 ylijäämää huonompi. Talousarviossa 2024 tilikauden alijäämä oli 4,9 milj. euroa, joten toteuma oli 56,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi ja 7,8 milj. euroa muutettua talousarviota 2024 parempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91
Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	785	-785
Menot	-103 000	0	-103 000	-71 280	-31 720
Netto	-103 000	0	-103 000	-70 495	-32 505

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointeihin käytettiin määrärahoja yhteensä noin 71,3 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion 31,7 milj. euroa (n. 31 %). Tuloja toteutui mm. valtion avustuksina ja muina tukina yhteensä lähes 0,8 milj. euroa.

91 1
Uudisrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	314	-314
Menot	-53 110	0	-53 110	-29 380	-23 730
Netto	-53 110	0	-53 110	-29 066	-24 044

Uudisrakentamiseen käytettiin 29,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 23,7 milj. euroa (n. 45 %). Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään ja osin myös edullisista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden muodostuivat Elmon uimahallin, Karhunkierroksen päiväkodin, Mårtensdals kampuksen ja Lentolan päiväkodin sekä Kuusijärven rakennusten aikatauluviiveistä. Lisäksi määrärahoja säästyi tavoitehintaa edullisemman toteutuksen ansiosta mm. Kanniston koulun laajennuksesta, Mårtensdals kampuksesta sekä Latupuiston päiväkodista.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauksiin.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Pesäpuun päiväkoti, Latupuiston päiväkoti ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Elmon uimahalli, Kanniston koulun II-vaihe, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus, Lentolan päiväkoti sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkoti. Urakkakilpailutusvaiheessa olivat Matarin ja Leppäkorven päiväkodit.

Suunnitteluvaiheessa olivat Asukastupa Leinelä, Karhunkierroksen päiväkoti, Nikinmäen koulupaviljonki, Puutarhatien päiväkoti, Suitsikujan korvaava päiväkoti ja Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu).

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen yhtenäiskoulu ja liikuntahalli sekä päiväkoti (Muuran hanke), Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Myyrmäen uimahallin laajennus, Ojahaan yhtenäiskoulu ja liikuntahalli, Päiväkoti Silva, Tikkurilan toimitilahanke, Vaaralan lampien rakennukset -hanke sekä Vaaralan Talkootien päiväkoti.

Päiväkoti Aalto -hanke korvaa Viherpuiston päiväkoti -hankkeen. Kivenkolon ja Ruutulipun päiväkotien hankkeet on keskeytetty.

Tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa oli Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli ja Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 62001. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli Myyrmäen opistotalo.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista valmistui Sotungin lukiopaviljonki. Suitsikujan korvaava päiväkoti oli toteutusvaiheessa. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen asukastilat ja uusi nuorisotila, Paviljonki Kielo, Satulakujan päiväkotipaviljonki sekä Tikkurilan kirjaston väistötiloja.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

91 2
Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	266	-266
Menot	-48 570	0	-48 570	-41 508	-7 062
Netto	-48 570	0	-48 570	-41 242	-7 328

Korjausrakentamiseen käytettiin 41,5 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 7,1 milj. euroa (n. 14,5 %). Suurimmat poikkeamat talousarvioon verrattuna syntyivät Kytöpuiston koulun ja Kulomäen koulun peruskorjauksista sekä Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustöistä. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyivät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksia poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Merkittävimpiä vuoden aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2, Kanniston koulun laajennuksen yhteydessä tehtävien muutostöiden ensimmäinen osa, Kulttuurikeskus Vernissa palokalustovarastoineen, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus sekä osittaiset peruskorjaukset Ankkalammen, Jönsaksen, Nissaksen, Piilipuun ja Seutulan päiväkodeissa. Myös kaupungintalon varavoimahanke valmistui vuoden lopulla.

Laajimmat pihakorjaushankkeet tehtiin Koivukylän, Kilterin ja Lehtikuusen kouluilla sekä Mistelin ja Vallinojan päiväkodeissa.

Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Hakunilan lisäoppimistilat, Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Kytöpuiston koulun peruskorjaus, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä sekä osittaiset peruskorjaukset Maauuninpolun ja Kivistön päiväkodeissa. Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus aloitetaan vuonna 2025.

Suunnitteluvaiheessa olivat Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2 sekä Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaushanke, Lehtikuusen koulun Havu rakennus, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja perusparannus sekä Hepopuiston, Hämeenkylän ja Näätäpuiston päiväkotien osakorjaukset.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa, Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjaukset toteutuivat budjetin 3,5 milj. euroa mukaisesti.

91 3
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	204	-204
Menot	-1 320	0	-1 320	-392	-928
Netto	-1 320	0	-1 320	-188	-1 132

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin käytettiin noin 0,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 0,9 milj. euroa (n. 70 %). Budjetti oli koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Muutos- ja korjaustöiden tarve osoittautui arvioitua pienemmäksi. Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat Koivukylän liikekeskuksen hissi, Lastenkeskus Toteemin korjaukset ja Myyrmäkitalon korjaukset.

92
Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	306	-306
Menot	-7 000	0	-7 000	-5 303	-1 697
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 997	-2 003

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli noin 5,3 milj. euroa. Talousarvioon nähden tulos alittui noin 1,7 milj. euroa. Keskeisimmät syyt alitukselle ovat useamman eri projektin sisällön tai aikataulun muutokset.

Investointiohjelman rahoituksella on edistetty useita projekteja, jotka kehittävät kaupungin palveluita ja IT järjestelmiä. Näistä taloudellisesti merkittävimpiä olivat DigiOne, TE-uudistus, Matti-järjestelmän jatkokehitys, palveluhallintajärjestelmän jatkokehitys, perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus, varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönotto, kaupungintalon kokousjärjestelmän uudistaminen, Windows-työasemien uudistus ja CRM järjestelmän suunnittelu.

93
Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 500	0	2 500	968	1 532
Menot	-54 000	0	-54 000	-45 878	-8 122
Kunnallistekniset työt	-45 000	0	-45 000	-38 453	-6 548
Liikennealueet	-32 430	0	-32 430	-29 329	-3 101
Urheilualueet	-1 250	0	-1 250	-1 489	239
Virkistysalueet	-640	0	-640	-313	-327
Ympäristörakentami-nen	-9 080	0	-9 080	-5 787	-3 293
Yhteishankkeet	-1 600	0	-1 600	-1 535	-65
Vantaan ratikka	-9 000	0	-9 000	-7 426	-1 574
Netto	-51 500	0	-51 500	-44 911	-6 590

Erilaisia valtionavustuksia julkisen käyttöomaisuuden hankkeisiin saatiin yhteensä lähes 1,0 milj. euroa, josta noin 0,15 milj. euroa kohdistui Vantaan ratikkaan.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 34,0 milj. euroa, ja toteutuksiin käytettiin yhteensä 30,9 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean ison infrarakennusurakan aloituksen siirtymisestä loppuvuoteen sekä niiden hitaasta käynnistymisestä. Vuoden aikana merkittäviä käynnistyneitä hankkeita olivat Laurintie, Vihertie ja Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka.

Valmistuneita kohteita olivat mm. Caravellentien kiertoliittymän parantaminen ja Carl Edelfeldinaukion ensimmäinen vaihe sekä Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena toteutettu Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 0,5 milj. euroa. Lisäksi liikennealueisiin kohdistettiin 356 euron määrärahasiirto kattamaan myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman menot.

Urheilualueisiin (932) oli budjetissa varattu 1,3 milj. euroa ja toteutuksiin kului 1,5 milj. euroa. Merkittäviä hankkeita olivat Hakunilan urheilupuiston lumetuskontti sekä Kenraalinpuiston kenttä. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 0,2 milj. euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 0,6 milj. euroa ja toteutuksiin kului 0,3 milj. euroa. Suurimpia valmistuneita hankkeita olivat Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu noin 9,1 milj. euroa ja toteutuksiin kului 5,8 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Metsopuisto ja –puistikko sekä Annefredin- ja Rälssipuistot.

Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa. Sitovuustason alituksesta esitettiin talousarviopoikkeamaesitys kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2023, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion osallistumista rakentamiskustannuksiin. Uudessa MAL-sopimuksessa valtio osallistuu ratikan rakentamiskustannuksiin 30 prosentin osuudella ja enintään noin 144 milj. eurolla. Tämän lisäksi tehdään maanvaihtoja Santarata-huoltoradan varrella.

MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Tukea rakentamiseen saadaan vuoden 2025 alusta syntyviin rakentamiskustannuksiin. MAL-sopimuksen myöhäisen ratkeamisen vuoksi Vantaan ratikalle ei makseta tuottoja vuoden 2024 kustannuksista. Vuoden 2024 tuotot johtuvat varovaisuuden periaatteen mukaan tehtyjen vuoden 2023 puretun valtiontukivarausten ja maksetun valtiontuen erotuksesta.

Valtio on maksanut 5,95 milj. euroa MAL-avustusta vuosien 2020–2023 suunnittelukustannuksiin. Helsingin osuus suunnitteluavustuksesta on noin 0,15 milj. euroa.

Ratikan katusuunnitelmat ovat pääosin valmistuneet, mutta muutama katusuunnitelma on vielä hyväksymättä. Syitä viivästymisille ovat mm. tarkentuneet lähtötiedot sekä katusuunnitelmaratkaisujen tarkentaminen yhteistyössä asemakaavoittajien, maanomistajien ja ratikan reitin varrella toimivien yritysten kanssa. Osa suunnittelutoimeksiannoista laskutetaan loppuun katusuunnitelmien valmistuttua. Katusuunnitelmat valmistuivat syyskaudella 2024.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke on jaettu maantieteellisesti länsi- ja itäosaan. Allianssikumppanit kilpailutettiin kevätkaudella 2024, hankintapäätös kumppaneista tehtiin syyskuussa ja sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Rakentaminen on määrä aloittaa kesäkaudella 2025.

Ratikan toteutuneet investointimenot 7,4 milj. euroa alittivat talousarvion noin 1,6 milj. euroa.

94
Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003
Kaupunkistrategia ja johto	-50	0	-50	-26	-24
Kasvatus ja oppiminen	-3 000	0	-3 000	-2 582	-418
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-1 970	0	-1 970	-1 460	-510
Kaupunkiympäristö	-2 050	-950	-3 000	-2 949	-51
Netto	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin oli talousarviossa varattu 0,05 milj. euroa. Irtaimen investointeja toteutui noin 0,03 milj. euroa, noin 51 prosenttia arviosta. Investoinnit liittyvät Vernissakatu 1 tilojen kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 määräraha irtaimistohankintoihin oli 3 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 2,6 milj. euroa. Talousarvion alitus johtui viivästyneistä rakennushankkeista, joiden osalta kalustaminen siirtyy vuodelle 2025.

Perusopetuksen suurimpina kohteina kalustettiin Jokiniemen ja Leppäkorven koulut. Irtaimistoa hankittiin myös peruskorjauskohteisiin, tilamuutoksiin sekä vammaisopetuksen tiloihin.

Varhaiskasvatuksessa kalustettiin useita päiväkoteja mm.: Ruusupuu, Riihipelto, Latupuisto, Pesäpuu.

Lisäksi irtaimen omaisuuden määrärahalla hankittiin AV-tekniikkaa ja kalustoa lukioiden ja Varian käyttöön.

Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimeen oli varattu määrärahaa 1 970 000 euroa. Irtaimen hankintojen toteuma oli 1 460 000 euroa. Irtaimen suunnitelmaan sisältyi 650 000 euroa Kulttuuritehdas Vernissan hankintoja, joista 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2025 hankintojen viivästymisen vuoksi.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.

Toimialan irtaimen omaisuuden määrärahat toteutuivat muutetun talousarvion, 3 milj. euroa, mukaisesti. Vuoden 2024 aikana hankittiin työkone- ja kuljetuskalustoa mm. kunnossapidon, liikuntapalveluiden, kirjaston ja Vantaan Ammattiopiston Varian käyttöön korvaamaan elinkaaren lopussa olevaa kalustoa. Uudella kairakoneella korvattiin vanhentunutta ja käytöstä poistunutta kalustoa. Konehankinta vastaa nykyisiä tutkimusstandardeja, kuten siipikairausta ja puristin-heijarikairausta. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan työpisteiden ja yhteisten tilojen kalustamisen uushankintaan käytettiin 0,4 milj. euroa. Kalustamisessa käytettiin mahdollisimman paljon jo olemassa olevia kalusteita ja laitteita.

95
Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	-3 000	500	547	-47
Menot	-24 000	0	-24 000	-17 873	-6 127
Kiinteän omaisuuden osto	-21 000	0	-21 000	-14 695	-6 305
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-3 178	178
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-2 773	173
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	0	-400	-405	5
Netto	-20 500	-3 000	-23 500	-17 326	-6 174

Kiinteän omaisuuden investointimenot yhteensä alittivat talousarvion noin 6,1 milj. euroa. Kiinteää omaisuutta hankittiin noin 14,7 milj. eurolla vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 78 ha. Maanhankinnoista noin 39 ha edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Ratikan maanhankinta edistyi suunnitellusti ja jatkuu seuraavina vuosina aktiivisesti.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan kunnostamisen kustannukset jakautuivat tonttimaan esirakentamisurakoihin sekä maan puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä noin 3,2 milj. euroa. Määrärahat ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden tulot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille. Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa samalla, kun maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin asuntorakentamisen heikentyneen kysynnän vuoksi.

97
Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2 090	-2 090
Menot	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Osakkeet	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Netto	-3 300	0	-3 300	-109	-3 191

Kaupungin tytäryhtiö VAV:lle myytiin yksittäisiä asunto-osakkeita yhteensä 1,3 milj. eurolla. Muita asunto-osakkeita myytiin noin 0,6 milj. eurolla.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.10.2023 (§ 9) hyväksyä Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkamisesta. Vantaan osuus peruspääomasta oli 0,2 milj. euroa, jonka tuloutus toteutui loppuselvityksen mukaisesti vuonna 2024.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	**78 898**	**-41 623**	**37 276**	**45 699**	**-8 424**
Vuosikate	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713	22 600	-8 113	-9 691	1 578
Investointien rahavirta	**-161 657**	**-26 550**	**-188 207**	**-131 767**	**-56 440**
Investointimenot	-198 370	-950	-199 320	-149 549	-49 771
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	0	2 500	2 045	455
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34 213	-25 600	8 613	15 737	-7 124
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-82 759**	**-68 173**	**-150 932**	**-86 068**	**-64 864**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	**-12 500**	**0**	**-12 500**	**6 172**	**-18 672**
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	0	-15 000	-4 059	-10 941
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	0	2 500	10 232	-7 732
Lainakannan muutokset	**89 700**	**0**	**89 700**	**69 651**	**20 049**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	0	195 000	194 900	100
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	0	-105 300	-105 249	-51
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-20 000	20 000
Oman pääoman muutokset	**0**	**0**	**0**	**997**	**-997**
Ylijäämän palautus kunnalle	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**0**	**0**	**0**	**-3 822**	**3 822**
Rahoituksen rahavirta	**77 200**	**0**	**77 200**	**72 998**	**4 202**
Rahavarojen muutos	**-5 559**	**-68 173**	**-73 732**	**-13 070**	**-60 662**
Nettolainanotto	**89 700**	**0**	**89 700**	**89 651**	**49**

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa		Määräraha					Tuloarvio				
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen
KÄYTTÖTALOUSOSA											
10 Yleishallinto	B	21,2	16,2	5,0	-2,8	2,2	1,1	1,9	-0,9	0,0	-0,9
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	115,0	109,4	5,6	1,3	6,9	7,5	8,9	-1,4	0,0	-1,4
13 Kasvatus ja oppiminen	B	484,5	500,0	-15,5	19,7	4,2	32,1	34,9	-2,8	1,0	-1,8
137 Toisen asteen koulutus	N	76,2	78,0	-1,8	1,8	0,0	1,2	3,0	-1,9	0,0	-1,9
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	79,3	82,4	-3,1	4,3	1,2	9,8	11,0	-1,2	0,0	-1,2
16332 Musiikkiopisto	N	4,7	4,6	0,1	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
16333 Kuvataidekoulu	N	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	16,4	16,3	0,1	0,5	0,5	6,0	4,0	2,0	-2,3	-0,3
14 5 Kaupunkitilalautakunta *	B	133,5	138,8	-5,3	7,4	2,1	72,0	58,3	13,7	-24,2	-10,5
14 51 Joukkoliikenne	B	62,5	58,6	3,9	0,0	3,9	12,0	12,3	-0,3	0,0	-0,3
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	93,3	100,4	-7,1	9,0	1,9	206,1	206,9	-0,8	2,3	1,5
14 52 Varikko	N	5,1	6,3	-1,2	0,0	-1,2	5,5	7,1	-1,5	0,0	-1,5
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						612,0	585,2	26,8	0,0	26,8
Valtionosuudet	B						182,0	179,1	2,9	0,0	2,9
Korkotulot	B						16,6	18,8	-2,2	0,0	-2,2
Muut rahoitustulot	B						13,2	15,5	-2,3	0,0	-2,3
Korkomenot	B	24,6	23,0	1,6	0,0	1,6					
Muut rahoitusmenot	B	0,1	0,3	-0,2	0,0	-0,2					
INVESTOINTIOSA											
91 1 Uudisrakentaminen	B	53,1	29,4	23,7	0,0	23,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 2 Korjausrakentaminen	B	48,6	41,5	7,1	0,0	7,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	1,3	0,4	0,9	0,0	0,9	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2
92 Aineeton omaisuus	B	7,0	5,3	1,7	0,0	1,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	45,0	38,5	6,5	0,0	6,5	0,0	0,8	-0,8	0,0	-0,8
93 8 Vantaan ratikka	B	9,0	7,4	1,6	0,0	1,6	2,5	0,1	2,4	0,0	2,4
94 Irtain omaisuus	B	7,1	7,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Kiinteä omaisuus	B	24,0	17,9	6,1	0,0	6,1	3,5	0,5	3,0	-3,0	0,0
97 Osakkeet ja osuudet	B	3,3	2,2	1,1	0,0	1,1	0,0	2,1	-2,1	0,0	-2,1
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	15,0	4,1	10,9	0,0	10,9					
Antolainasaamisten vähennys	B						2,5	10,2	-7,7	0,0	-7,7
Nettolainanotto	N	89,7	89,7	0,0	0,0	0,0					

* Sisältää joukkoliikenteen

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot				
Myyntituotot		34 563 829,02		38 857 779,03
Maksutuotot		38 629 329,30		43 004 940,62
Tuet ja avustukset		24 374 092,84		31 231 385,12
Muut toimintatuotot		48 670 947,51		45 548 824,54
		146 238 198,67		**158 642 929,31**
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-	344 228 088,88	-	316 781 630,07
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-	69 765 416,17	-	64 616 872,43
Muut henkilösivukulut	-	8 912 186,29	-	12 636 989,30
	-	422 905 691,34	-	394 035 491,80
Palvelujen ostot	-	281 276 184,32	-	286 538 703,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	44 297 650,03	-	44 316 523,29
Avustukset	-	55 634 584,02	-	56 456 414,21
Muut toimintakulut	-	58 564 036,95	-	51 346 164,47
	-	**862 678 146,66**	**-**	**832 693 297,01**
Toimintakate	**-**	**716 439 947,99**	**-**	**674 050 367,70**
Verot ja valtionosuudet				
Verotulot		585 163 033,60		638 678 671,18
Valtionosuudet		179 141 917,00		179 656 468,00
		764 304 950,60		**818 335 139,18**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		18 794 644,05		17 944 172,36
Muut rahoitustuotot		15 532 944,78		13 828 590,00
Korkokulut	-	23 033 526,96	-	13 989 618,10
Muut rahoituskulut	-	322 255,24	-	80 190,76
		10 971 806,63		**17 702 953,50**
Vuosikate		**58 836 809,24**		**161 987 724,98**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-	113 725 212,86	-	110 256 875,01
Arvonalentumiset	-	458 064,13	-	1 587 503,09
	-	**114 183 276,99**	**-**	**111 844 378,10**
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot		463 619,18		0,00
Satunnaiset kulut	-	3 909 791,82		0,00
	-	**3 446 172,64**		**0,00**
Tilikauden tulos	**-**	**58 792 640,39**		**50 143 346,88**
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-	2 460 748,81	-	2 465 171,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-**	**61 253 389,20**		**47 678 175,44**

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 836 809,24	161 987 724,98
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	- 9 691 208,95	- 10 571 095,87
	45 699 427,65	151 416 629,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 149 549 075,38	- 166 819 233,54
Rahoitusosuudet investointeihin	2 044 878,45	4 379 021,23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 737 679,93	13 052 397,65
	- 131 766 517,00	- 149 387 814,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 86 067 089,35**	**2 028 814,45**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 4 059 382,09	- 79 209,00
Antolainasaamisten vähennys	10 231 713,17	11 985 512,52
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 900 000,02	150 000 000,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105 248 994,37	- 155 523 384,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20 000 000,00	- 10 085 853,62
Oman pääoman muutokset	996 989,89	30 179,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 963 482,20
Vaihto-omaisuuden muutos	- 507 796,76	55 302,32
Saamisten muutos	9 222 089,32	21 291 158,37
Korottomien velkojen muutos	- 12 785 725,99	- 78 499 668,91
Rahoituksen rahavirta	**72 998 174,19**	**- 61 789 446,05**
Rahavarojen muutos	**- 13 068 915,16**	**- 59 760 631,60**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	60 263 693,33	73 332 608,49
Rahavarat 1.1.	73 332 608,49	133 093 240,09
	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	**1 892 250 609,57**	**1 867 753 391,69**
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	13 868 493,15	19 839 725,52
	13 868 493,15	19 839 725,52
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	358 758 751,75	341 432 746,06
Rakennukset	607 216 600,58	620 128 252,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317 137 213,41	317 548 100,34
Koneet ja kalusto	15 280 500,40	14 621 286,73
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75 519 265,63	43 647 774,29
	1 374 229 115,08	1 337 694 942,97
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	228 343 155,57	228 236 546,35
Muut lainasaamiset	274 563 698,44	280 785 911,61
Muut saamiset	1 246 147,33	1 196 265,24
	504 153 001,34	510 218 723,20
Toimeksiantojen varat	**567 083,93**	**694 005,07**
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Vaihtuvat vastaavat	**92 997 003,98**	**114 780 211,70**
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	204 098,31	200 696,68
Muu vaihto-omaisuus	504 395,13	0,00
	708 493,44	200 696,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 370 672,44	13 691 566,61
Muut saamiset	15 741 583,86	15 969 211,40
Siirtosaamiset	5 912 560,91	11 586 128,52
	32 024 817,21	41 246 906,53
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	122 414,99	120 298,59
Rahat ja pankkisaamiset	60 141 278,34	73 212 309,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 985 814 697,48**	**1 983 227 608,46**

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	**974 001 316,88**	**1 031 796 967,38**
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	113 078 967,29	110 618 218,48
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	604 158 312,83	555 483 147,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61 253 389,20	47 678 175,44
Pakolliset varaukset	**13 111 309,13**	**9 716 209,13**
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	13 038 709,13	9 638 709,13
Toimeksiantojen pääomat	**1 218 710,94**	**1 096 351,08**
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Vieras pääoma	**997 483 360,53**	**940 618 080,87**
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774 700 883,87	610 644 458,18
	824 667 550,59	666 344 458,22
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	95 733 333,32
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	30 843 574,33	29 515 661,05
Saadut ennakot	13 301 774,77	20 691 551,44
Ostovelat	54 230 100,90	60 155 715,02
Muut velat	21 489 908,93	23 705 420,23
Siirtovelat	47 217 117,69	44 471 941,59
	172 815 809,94	274 273 622,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 985 814 697,48**	**1 983 227 608,46**

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	767 918 680,30	780 571 047,64
Toimintakulut	- 1 291 260 820,11	- 1 254 909 111,58
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 576 538,70	8 410 693,15
Toimintakate	**- 515 765 601,12**	**- 465 927 370,79**
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	578 580 479,22	634 263 156,05
Valtionosuudet	187 710 815,00	187 537 987,00
	766 291 294,22	**821 801 143,05**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 770 566,43	16 352 703,61
Muut rahoitustuotot	3 780 165,66	5 694 704,41
Korkokulut	- 61 028 705,66	- 46 387 423,25
Muut rahoituskulut	3 966 484,11	- 1 084 214,66
	- 31 511 489,46	**- 25 424 229,90**
Vuosikate	**219 014 203,65**	**330 449 542,36**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222 168 956,88	- 217 185 442,09
Omistuksen eliminointierot	- 440 090,25	- 187 439,61
Arvonalentumiset	- 524 881,38	- 1 587 503,09
	- 223 133 928,51	**- 218 960 384,80**
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tilikauden tulos	**- 7 565 897,50**	**111 489 157,57**
Tilinpäätössiirrot	- 2 439 524,41	- 2 422 582,12
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Laskennalliset verot	- 890 667,80	- 3 030 112,33
Vähemmistöosuudet	- 18 387 632,05	- 17 313 937,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**- 38 327 777,85**	**75 223 940,34**

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	219 014 203,65	330 449 542,36
Satunnaiset erät	-3 446 172,64	0,00
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Tulorahoituksen korjauserät	- 13 237 314,97	- 9 596 182,62
	193 286 659,94	307 354 774,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 579 049 820,29	- 420 464 587,89
Rahoitusosuudet investointeihin	2 407 743,09	4 637 367,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195 358 873,11	110 548 525,47
	- 381 283 204,09	- 305 278 694,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 187 996 544,14**	**2 076 080,09**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 274 498,91	58 518,30
Antolainasaamisten vähennys	5 252 806,19	3 276 009,21
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528 457 041,52	199 640 030,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224 363 754,61	- 241 704 769,89
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86 079 410,28	- 50 729 821,93
Oman pääoman muutokset	- 6 386 193,84	- 8 929 789,88
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 968 424,28
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6 501 914,04	7 747 820,34
Saamisten muutos	32 761 867,09	143 179 078,67
Korottomien velkojen muutos	24 704 110,48	- 114 371 660,55
Rahoituksen rahavirta	**267 819 334,61**	**- 62 803 009,26**
Rahavarojen muutos	**79 822 790,47**	**- 60 726 929,17**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	277 906 370,37	198 083 579,90
Rahavarat 1.1.	198 083 579,90	258 810 509,08
	79 822 790,47	- 60 726 929,17

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	**3 749 370 726,40**	**3 582 669 338,28**
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 499 334,51	7 748 717,75
Muut pitkävaikutteiset menot	18 956 294,13	26 158 461,45
Ennakkomaksut	1 275 227,30	1 508 472,48
	28 730 855,95	35 415 651,68
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	460 834 676,51	441 446 519,08
Rakennukset	1 400 604 453,95	1 445 381 585,89
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009 588 925,71	1 000 166 693,80
Koneet ja kalusto	94 625 507,46	95 428 138,75
Muut aineelliset hyödykkeet	6 082 867,60	7 059 078,78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342 755 545,30	153 807 405,76
	3 314 491 976,54	3 143 289 422,06
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet	720 999,99	0,00
Osakkuusyhteisöosuudet	104 322 573,64	101 011 385,50
Muut osakkeet ja osuudet	119 821 103,74	116 671 953,05
Muut lainasaamiset	176 725 217,32	181 822 425,67
Muut saamiset	4 557 999,23	4 458 500,33
	406 147 893,92	403 964 264,54
Toimeksiantojen varat	**3 048 504,79**	**3 657 155,95**
Valtion toimeksiannot	1 116 386,89	1 557 580,96
Muut toimeksiantojen varat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vaihtuvat vastaavat	**434 130 080,44**	**381 822 853,48**
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	30 834 027,09	24 833 987,99
Muu vaihto-omaisuus	543 039,50	41 164,55
	31 377 066,58	24 875 152,54
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	1 251 209,59	1 443 053,78
Muut saamiset	27 030,92	17 598,95
Siirtosaamiset	1 088 205,46	1 817 217,12
	2 366 445,97	3 277 869,85
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	65 655 012,78	69 638 888,87
Lainasaamiset	121 476,48	123 175,61
Muut saamiset	32 948 016,42	51 971 495,44
Siirtosaamiset	23 755 691,85	33 852 691,27
	122 480 197,51	155 586 251,19
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	168 028,33	147 115,81
Muut arvopaperit	19 440 971,96	33 041 390,97
	19 609 000,29	33 188 506,77
Rahat ja pankkisaamiset	258 297 370,09	164 895 073,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 186 549 311,64**	**3 968 149 347,72**

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	**1 390 230 063,31**	**1 424 777 217,78**
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	161 237 511,17	159 002 906,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949 302 904,03	872 532 945,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 327 777,85	75 223 940,34
Vähemmistöosuudet	**163 071 309,59**	**153 156 569,84**
Pakolliset varaukset	**23 249 992,64**	**22 219 257,39**
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	23 177 392,64	22 141 757,39
Toimeksiantojen pääomat	**3 728 486,22**	**4 087 856,38**
Valtion toimeksiannot	1 144 741,31	1 585 935,38
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Muut toimeksiantojen pääomat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vieras pääoma	**2 606 269 459,87**	**2 363 908 446,32**
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	1 725 558 710,45	1 339 454 300,44
Lainat julkisyhteisöiltä	165 051 995,54	170 053 571,16
Liittymismaksut ja muut velat	148 847 857,12	147 615 770,89
Siirtovelat	140,91	615 999,98
Laskennalliset verovelat	71 902 448,82	70 393 056,75
	2 161 327 819,55	1 783 832 699,27
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	107 835 733,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 689 773,06	204 942 997,50
Lainat julkisyhteisöiltä	5 001 575,62	5 001 575,62
Saadut ennakot	16 032 847,91	25 861 230,55
Ostovelat	105 930 095,84	108 843 250,94
Muut velat	69 560 421,38	35 139 526,89
Siirtovelat	93 154 455,67	91 768 479,04
Laskennalliset verovelat	- 160 862,49	682 953,19
	444 941 640,32	580 075 747,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 186 549 311,64**	**3 968 149 347,72**

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistumispäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin koronvaihtosopimukset ovat päättyneet tilikauden 2022 aikana eikä Vantaan kaupungilla ole tilikauden päättyessä voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitiliin liittyvää esittämistapaa muutetiin tilikaudella 2024. Konsernitilin saldoa ei enää esitetä kaupungin taseessa pankkisaamisena eikä konsernitilisaamisena tai -velkana. Rahoissa ja pankkisaamisissa esitetään jatkossa vain kaupungin tilien saldot. Vertailuvuodelle 2023 on myös tehty vastaava oikaisu.

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään vuoden 2024 tilipäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdystili on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Tilikauden 2023 taseeseen on tehty kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaiset siirrot. Pysyvistä vastaavista on kirjattu alas Keski-Uudenmaan Pelastustoimen liikelaitoksen kalusto sekä hyvinvointialueelle siirtyneet kuntayhtymäosuudet ja osakkeet. Samoin hoitotarvikevarasto on kirjattu pois taseesta. Nämä kirjaukset on tehty kaupungin peruspääomaa vastaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakoita vuosilta 2015-2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä.

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022.

Edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa rakennuksiin kohdistuvien kirjausten virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa vuosilta 2021-2023, jotka ovat oikaistu tilikaudella 2024.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n osakkuusyhtiöitä Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikoitus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki ja Koy Vantaan Koivuparkki, joita VAV Yhtymä Oy -alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään omistusyhteisyrityksiä Kiinteistö Oy Hakucenteriä eikä Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotaloa. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 29,8 %:n ja Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,1 % omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuuksia 17,7 % ja 9,4 % ei ole yhdistelty. Vantaan Energia -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilipäätöksessään Kiinteistö Oy Vapaalan Torpantie 2 tytäryhtiötä vähäisen merkityksen takia.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki neljä kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhteisöistä Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 on yhdistelty vuoden 2023 luvuilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -alakonsernin, VAV Asunnot Oy -alakonsernin ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Muutokset konsernirakenteessa

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä purkaantui vuoden 2024 lopussa. Kuntayhtymän viimeinen tilikausi päättyi 31.12.2023 ja purkautuminen tapahtui, kun viimeisen tilikauden tilinpäätös ja loppuselvitys hyväksyttiin kaikissa jäsenkunnissa lainvoimaisella päätöksellä. Vantaan osuus kuntayhtymän peruspääomasta oli 17,5 %.

As Oy Sepänpuisto on konsernissa ollut Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV yhtymät Oy osti Vantaan kaupungilta yhtiön koko osakekannan vuonna 2024.

Tilikaudelle 2024 perustettiin tytäryhtiöksi markkinaehtoista pysäköintiliiketoimintaa harjoittava VanPark Oy. Yhtiö on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistavan Pysäköintiratkaisut Oy:n tytäryhtiö.

Kaupunki osti 2024 tilikaudella KOy Hakucenterin osakkeita 23,94 %. Kaupungin omistusosuus nousi 88,44 prosenttiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään vuoden 2024 tilipäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdystili on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuina näkyvät seuraavat erät:

Vantaan kaupungin ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakoita vuosilta 2015-2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä. Ylijäämään on myös lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022. Rakennuksiin kohdistuvien virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa on oikaistu tilikaudelta 2024 vuosien 2021-2023 osalta, jolloin edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on kirjannut edellisten vuosien ylijäämän oikaisuna verovuosien 2020-2021 vähentämättä jääneiden korkomenojen oikaisua yhteensä 4 834 000 euroa, josta Vantaan omistusosuuden mukainen vaikutus Vantaan konsernitilinpäätökseen on 944 828 euroa.

Vantaan konsernin edellisten tilikausien ylijäämään on kohdistettu konsernin sisäisen myyntivoiton eliminointia 699 927,82 euroa. Myyntivoitto on syntynyt As Oy Vantaan Sepänpuiston osakekannan myynnistä VAV Yhtymä Oy konsernille. VAV Yhtymä Oy on kirjannut As Oy Sepänpuiston osakkeiden arvon tytäryhtiöosakkeisiin ja osakkeiden omistus on eliminoitu VAV Yhtymän konsernissa.

VTK kiinteistöt konsernin on kirjannut omaan konsernitilinpäätökseensä 579 608,71 euron vähennyksen konsernissa tapahtuneiden yritysjärjestelyiden myötä ja tämä näkyy kokonaisuudessaan myös Vantaan kaupungin konsernissa vähennyksenä.

Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkautumisen myötä Vantaan konsernin edellisten vuosien ylijäämää vähentämään on kirjattu 516 121,61 euron erä, joka syntyy purkautuneen kuntayhtymän vähemmistöosuuden vaikutuksesta.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Yleishallinto	391 689	397 995	1 909	761
Kaupunkistrategia ja johto	7 398	9 455	8 920	10 842
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	12 104	11 783	12 172	11 853
Sosiaali- ja terveystoimi	319	401	0	0
Kasvatus ja oppiminen	37 512	43 413	37 828	43 642
Kaupunkiympäristö	318 898	317 524	85 408	91 545
Toimintatuotot yhteensä	**767 919**	**780 571**	**146 238**	**158 643**

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	**2024**	**2023**
Kunnan tulovero	398 766	431 249
Osuus yhteisöveron tuotosta	74 772	95 336
Kiinteistövero	111 625	112 094
Verotulot yhteensä	**585 163**	**638 679**

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	131 267	132 142	131 267	132 142
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 334	-3 798	-4 334	-3 798
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	30 480	29 158	21 911	21 276
Verotulomenetysten korvaus	30 298	30 036	30 298	30 036
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	**187 711**	**187 538**	**179 142**	**179 656**

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	**2024**	**2023**
Asiakaspalvelujen ostot	68 406	69 609
Muiden palvelujen ostot	212 870	216 930
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	**281 276**	**286 539**

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	**2024**	**2023**
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	1	4
Keskustan valtuustoryhmä	4	4
Vihreä valtuustoryhmä	0	36
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	32	32
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	8	8
Kokoomuksen valtuustoryhmä	36	72
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	22	22
RKP:n valtuustoryhmä	4	4
Liike Nyt	4	4
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	**111**	**186**

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	**Poistoaika** ennen 1.1.2013 hankitut	**Poistoaika** 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus eläkevastuusta		-69		
Eläkevastuu 1.1.	78	121	78	121
Vähennykset	-5	-43	-5	-43
Eläkevastuu 31.12.	**73**	**78**	**73**	**78**
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	17 752	18 970	9 639	9 639
Lisäykset	3 440	40	3 400	0
Vähennykset	-1 787	-1 257	0	0
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	**19 405**	**17 752**	**13 039**	**9 639**
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus muista pakollisista varauksista ja potilasvahinkovakuutusmaksusta	0	-5 060		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	4 390	6 041	0	0
Lisäykset	519	3 839	0	0
Vähennykset	-1 136	-5 491	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	**3 772**	**4 390**	**0**	**0**

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	10 080	8 790	11 714	8 790
Osakkeiden luovutusvoitot	930	1 418	1 237	1 418
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	136	360	135	303
Luovutusvoitot yhteensä	**11 146**	**10 568**	**13 086**	**10 510**
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	-236	-384	0	17
Luovutustappiot yhteensä	**-236**	**-384**	**0**	**17**

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Satunnaiset tuotot				
Uudenmaan päihdehuollon ky myyntivoitto	464	0	464	0
Satunnaiset kulut				
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jakaminen	-3 910	0	-3 910	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	**-3 446**	**0**	**-3 446**	**0**

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	**2024**	**2023**
Osinkotuotot muista yhteisöistä	13 210	11 460
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	985	985
Yhteensä	**14 195**	**12 446**

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €					Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.					0	19 840	19 840
Lisäykset tilikauden aikana					0	3 581	3 581
Siirrot erien välillä					0	1 188	1 188
Tilikauden poisto					0	-10 740	-10 740
Poistamaton hankintameno 31.12.					0	13 868	13 868
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695
Lisäykset tilikauden aikana	17 873	15 504	44 393	7 031	0	58 985	143 786
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0		0	0	-1 077	-1 077
Vähennykset tilikauden aikana	-547	-14	-968	0	0	0	-1 529
Siirrot erien välillä		24 853	-5	-14	0	-26 037	-1 203
Arvonalennukset	0	-458	0	0	0	0	-458
Tilikauden poisto	0	-52 796	-43 831	-6 358	0	0	-102 985
Poistamaton hankintameno 31.12.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja. Suurimpina kohteina vuonna 2024 ovat DigiOne käyttöönotto 22-24 (290 995,15 euroa), Matti jatkokehitys (278 320,18 euroa) sekä ServieNow jatkokehitys (254 577,38 euroa). Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 5 289 486,53 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Lisäykset tilikauden aikana	652	0	0	1 545	2 197
Vähennykset tilikauden aikana	-1 310	0	-213	-567	-2 090
Poistamaton hankintameno 31.12.	96 009	7 587	147 829	29 159	280 148

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
1 000 €	Saamiset konserni-yhtiöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	57 935	221 203	2 844	281 982
Lisäykset tilikauden aikana	4 059	0	0	4 059
Vähennykset tilikauden aikana	-3 726	-6 320	-186	-10 232
Poistamaton hankintameno 31.12.	58 269	214 883	2 658	275 810

Maa- ja vesialueet erittely

1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 573	2 081	410	410
Muut maa- ja vesialueet	458 262	439 366	358 349	341 023
Maa- ja vesialueet yhteensä	**460 835**	**441 447**	**358 759**	**341 433**

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024							
					Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
Konserniyhteisön nimi	**Y-tunnus**	**Koti-paikka**	**Kunnan omistus-%**	**Konsernin omistus-%**	**Omasta pää-omasta**	**Vieraasta pää-omasta**	**Tilikauden yli-/ ali-jäämästä**
Tytäryhtiöt							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 552	148	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	928	0	3
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 405	0	3
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	12 395	4 166	304
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 908	13	-97
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 251	16	-89
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	2295003-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 604	23	2
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 648	8 331	702
VAV Yhtymä Oy -konserni	0640915-7	Vantaa	100,0 %	100,0 %	168 576	558 143	-1 518
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	0517745-4	Vantaa	100,0 %	100,0 %	66 586	213 457	4 255
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vantaa	84,6 %	100,0 %	641	29	-431
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vantaa	95,5 %	95,5 %	21 263	941	987
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	87,2 %	88,3 %	535	190	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vantaa	37,1 %	86,3 %	824	6	-46
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vantaa	83,1 %	83,1 %	98	27	-51
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 604	23	-18
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vantaa	62,2 %	73,8 %	4 284	638	-64
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vantaa	88,4 %	88,4 %	2 237	28	18
Vantaan Energia Oy	0124461-3	Vantaa	60,0 %	60,0 %	221 096	303 827	28 759
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	2038408-0	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vantaa	41,0 %	59,2 %	2 948	21	5
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vantaa	52,4 %	52,4 %	757	36	-1

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024

					Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
Konserniyhteisön nimi	**Y-tunnus**	**Koti-paikka**	**Kunnan omistus-%**	**Konsernin omistus-%**	**Omasta pää-omasta**	**Vieraasta pää-omasta**	**Tilikauden yli-/ ali-jäämästä**
Kuntayhtymät							
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki	19,5 %	19,5 %	128 787	419 849	4 389
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsinki	0,0 %	15,8 %	0	83	-243
Uudenmaan Woima Oy	2657337-6	Helsinki	0,0 %	15,6 %	217	19	46
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsinki	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	3033603-1	Helsinki	17,2 %	17,2 %	13 343	25 001	-5 576
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	15,4 %	15,4 %	228	568	40
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	0203394-9	Raasepori	3,1 %	3,1 %	26	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raasepori	0,0 %	3,1 %			
Osakkuusyhteisöt							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 028	9	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 025	27	-2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vantaa	40,0 %	40,0 %	296	16	0
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	0486335-6	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 454	1 736	32
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vantaa	34,0 %	34,0 %	354	2	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,4 %	32,4 %	22 976	6 153	2 056
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vantaa	30,5 %	30,5 %	83	3	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vantaa	26,0 %	26,0 %	17 803	7 959	2 459
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vantaa	24,1 %	24,1 %	593	7	11
As Oy Hirvitie 39	0687162-4	Vantaa	21,7 %	21,7 %	248	14	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	4 099	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	0124461-3	Vantaa					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	19 952	0	2 093
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 057	0	-351
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vantaa	0,0 %	17,0 %	13 928	0	729
Valvea Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	266	0	-177
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	29,8 %	1 571	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	26,1 %	7	0	13
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsinki	0,0 %	5,0 %	299	154	39
Oy Asemapäällikönhovi	0117395-8	Helsinki	0,0 %	2,8 %	105	22	0
Yhdistelemättömät							
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	0640915-7	Vantaa					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	0725475-9	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	0197015-6	Vantaa	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vantaa	0,0 %	16,2 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
	2024		2023	
1 000 €	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	570	0	622
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	1 267	0	4 033
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	12
Saamiset yhteensä	**0**	**1 836**	**0**	**4 668**

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Muut tulojäämät	1 088	1 817	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	1 153	1 673	0	1
Jaksotetut korot	206	138	0	85
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	206	242
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	872	1 629	802	1 548
Kelan korvaukset työterveyshuollosta 2023-2024	3 551	2 186	3 232	1 584
Kaupunkiympäristön siirtosaamiset	0	0	0	3 584
Muut tulojäämät	17 868	28 023	1 673	4 541
Siirtosaamiset yhteensä	**24 740**	**35 467**	**5 913**	**11 586**

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	12 585	13 070
Kirjanpitoarvo	122	120
Erotus	12 463	12 950

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Peruspääoma				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-31 101	0	-31 101
Peruspääoma 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Peruspääoma 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Muut omat rahastot				
Kiinteistörahasto				
Pääoma 1.1.			102 846	100 204
Lisäykset			2 907	2 641
Pääoma 31.12.			105 753	102 846
Sosiaalisen luototuksen rahasto				
Pääoma 1.1.			0	1 837
Siirrot erien välillä			0	-1 837
Pääoma 31.12.			0	0
Vahinkorahasto				
Pääoma 1.1.			7 773	7 949
Vähennykset			-446	-176
Pääoma 31.12.			7 326	7 773
Muut omat rahastot				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-133		
Pääoma 1.1.	159 003	160 031		
Lisäykset	2 461	629		
Vähennykset	-227	-1 657		
Pääoma 31.12.	161 237	159 003		
Edellisten tilikausien ylijäämä				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-521		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	947 757	870 822	603 161	552 641
Siirrot erien välillä	0	1 711	0	1 837
Lisäykset	1 546		0	976
Oikaisu edelliseen tilikauteen	0	0	997	30
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	949 303	872 533	604 158	555 483
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-38 328	75 224	-61 253	47 678
Oma pääoma yhteensä	**1 390 230**	**1 424 778**	**974 001**	**1 031 797**

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	**2024**	**2023**
Joukkovelkakirjalainat	27 033	32 767
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	558 787	434 060
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**585 820**	**466 827**

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	**2024**	**2023**
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	5 600	6 400
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	4 800	5 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	9 600	11 200
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	8 000	9 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 833	14 000
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	11 667	12 833
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	6 000	6 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	5 500	6 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	21 667	23 333
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	20 000	21 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	-70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	0
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	**49 967**	**55 700**

Joukkovelkakirjalainat

1 000 €	2024	2023
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	70 000	0
- korko %: kiint. 0,00		
- lyhennys: kertalyhenteinen	-70 000	0
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	70 000
Kuntatodistus		
- korko %: kiint. 4,02%		
- lyhennys: kertalyhenteinen	20 000	
- jäljellä oleva pääoma 31.12	0	20 000
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	**5 733**	**95 733**
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	**55 700**	**151 433**

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	73	78	73	78
Ympäristövastuut	19 405	17 752	13 039	9 639
Muut pakolliset varaukset	3 772	4 390	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	**23 250**	**22 219**	**13 111**	**9 716**

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	7 595	0	7 114
Yhteensä	**0**	**7 595**	**0**	**7 114**
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	815	0	1 693
Yhteensä	**0**	**815**	**0**	**1 693**
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat	0	90	0	130
Yhteensä	**0**	**90**	**0**	**130**
Vieras pääoma yhteensä	**0**	**8 500**	**0**	**8 937**

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	147 922	147 616	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	**147 922**	**147 616**	**0**	**0**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	892	3 750	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	61 590	55 467	43 857	40 631
Korkojaksotukset	3 132	904	3 091	3 145
Muut siirtovelat	20 614	24 393	269	696
Siirtovelat yhteensä	**86 228**	**84 515**	**47 217**	**44 472**

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuusvakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	442 937	447 312	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	707 208	755 393	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	**707 208**	**755 393**	**0**	**0**

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	4 151	6 284	240	240
Vakuudet yhteensä	**4 151**	**6 284**	**240**	**240**

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 507	25 003	44 010	36 494
Myöhemmin maksettavat	81 617	93 778	331 833	279 911
Vuokravastuut yhteensä	104 124	118 782	375 844	316 406
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	35 099	40 674	5 366	6 414
Myöhemmin maksettavat	177 581	218 793	15 005	12 787
Leasingvastuut yhteensä	212 680	259 467	20 371	19 201
Vuokravastuut yhteensä	**316 803**	**378 248**	**396 214**	**335 607**

Vuokravastuut ilmoitetttu ilman arvonlisäveroa.
Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	531 097	438 250
Jäljellä oleva pääoma	0	0	348 667	239 961
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	15 871	0	10 821
Jäljellä oleva pääoma	0	7 187	0	2 330

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	**2024**	**2023**
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 138 530	2 014 385
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 295	1 603

Vastuu Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jaosta		
1 000 €	**2024**	**2023**
Muiden jäsenkuntien osuus liikelaitoksen varojen jaosta	0	3 910
Varojen jako toteutuu sopimuksen astuttua voimaan		

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	209 596	182 634	100 352	56 521
Maankäyttösopimukset	750	750	750	750
Muut sopimukset	43 433	45 000	42 986	12 385
Sopimusvastuut yhteensä	253 779	228 384	144 088	69 656
Arvonlisäveron palautusvastuu	58 521	61 813	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	**312 301**	**290 197**	**144 088**	**69 656**

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2024	**2023**	**2024**	**2023**
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	203	454		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-416	836		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	285	595		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	7 000	7 000		
Käypä arvo	74	261		

Johdannaiset

1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	14 000	14 000		
Käypä arvo	146	510		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	7 700	7 700		
Käypä arvo	323	544		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	293	1 047		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	194	699		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	2 130	2 596		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	28 600	31 300		
Käypä arvo	1 880	2 500		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	2 226	2 330		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing) korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	27 047	28 526		
Käypä arvo	3 412	4 202		

Johdannaiset

1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	22 539	23 772		
Käypä arvo	1 789	2 293		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 11.6.2024 - 11.6.2030				
Nimellisarvo	15 000	0		
Käypä arvo	-101	0		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkkilainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 20.12.2024 - 19.3.12.2030.				
Nimellisarvo	28 000	0		
Käypä arvo	-14	0		
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi. Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 183	18 433		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	284	729		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	22 147	22 964		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	327	856		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	170	225		
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	156	211		

Johdannaiset

1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	49	74		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-11	-14		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 004	5 217		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	334	452		
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 730	5 011		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	345	345		
Koronvaihtosopimus 74063853SA-C3NQG				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-37	0		
Koronvaihtosopimus 79164584/34710789				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.6.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 208	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-72	0		
Korkoputki 27308533				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkoputkella rajataan minimi- ja maksimikorko. Lainan ja korkoputken pääoma ja omat ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12	0		
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	**364 868**	**319 708**	**0**	**0**
Markkina-arvot yhteensä	**13 992**	**21 672**	**0**	**0**

Johdannaiset

1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta. Johdannaiset tuleville tilikausille yhteensä.				
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	-1 646	-3 002		
Käypä arvo (tEUR)	-59	73		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tUSD)	**-1 646**	**-3 002**	**0**	**0**
Markkina-arvot yhteensä (tEUR)	**-59**	**73**	**0**	**0**
Sähköjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähköjohdannaissopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -termiinisopimuksia. Sähköjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisen sähkön spot-hintaisen myynnin hintariskiä. Sähköjohdannaisten avoinna oleva nettovolyymi on johdannaisten juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spot-hintaisen myynnin määrä. Johdannaiset tuleville kalenterivuosille (2024-2027) yhteensä				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	125	374		
Käypä arvo (EUR)	-339	-1 302		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	-705	-1 698		
Käypä arvo (EUR)	2 620	-3 682		
Sähköjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	**-580**	**-1 324**	**0**	**0**
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	**2 281**	**-4 984**	**0**	**0**
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Hiilijohdannaiset				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Nimellismäärä (tonnia)	-15	-26		
Käypä arvo (EUR)	-47	265		
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	**-15**	**-26**	**0**	**0**
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	**-47**	**265**	**0**	**0**

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet	2024		2023	
	tCO_2	1 000 €	tCO_2	1 000 €
Tilikaudelle kohdennetut ilmaiset päästöoikeudet	36 942		39 612	
Päästöoikeuksien ostot	85 986		138 996	
Päästöoikeuksien myynnit	0		0	
Toteutuneiden päästöjen määrä	-100 190		-192 346	
Tilikauden päästöoikeusyli-/alijäämä	22 738		-13 738	
Edelliseltä vuodelta siirtynyt kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä	-26 853		-13 115	
Kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä / Pakollinen varaus (1000 €)	-4 115	0	-26 853	181
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 1.1.	72 855		112 467	
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 31.12.	35 913		72 855	

*Vertailuvuoden 2023 luvut muutettu vastaamaan Vantaan Energian tilinpäätöksen lukuja.
Viranomainen on myöntänyt Vantaan Energialle kaudelle 2021-2025 ilmaisia päästöoikeuksia yhteensä 194 464 hiilidioksiditonnia.
Vantaan Energia käsittelee päästöoikeudet KILA:n ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettomenettelyllä.
Jos toteutuneet päästötonnit ylittävät käytettävissä olevat oikeudet, kirjataan ne pakollisiksi varauksiksi.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	**6 160**	**5 783**	**1 774**	**1 970**	**7 934**	**7 753**	**181**	**2 %**

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.
Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Henkilöstökulut		
1 000 €	**2024**	**2023**
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	422 906	394 035
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 233	2 283
Henkilöstökulut yhteensä	**425 139**	**396 318**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	**2024**	**2023**
Kansallinen kokoomus Vantaa	91	73
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	2	1
Suomen Keskusta Vantaa	12	9
Perussuomalaiset	47	35
Perussuomalaiset Uusimaa	3	2
Suomen Kristillisdemokraatit	17	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	1	2
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	113	91
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	14	11
Vantaan vihreät ry	63	48
Uudenmaan Vihreät ry	2	2
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	28	20
Vasemmistoliitto	2	1
Liike Nyt	3	4
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**400**	**308**

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	**2024**	**2023**
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	74	115
Muut palkkiot	87	69
Palkkiot yhteensä	**161**	**184**

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Taulukossa kuvataan Vantaan kaupungin liiketoimia konserniyhtiöidensä kanssa.

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet		
1 000 €	**2024**	**2023**
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
Myyntituotot	4 646	1 933
Palvelumaksutuotot	571	676
Vuokratuotot	4 263	2 826
Muut toimintatuotot	105	127
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
Palvelujen ostot	84 186	48 163
Muut ostot	17 044	14 856
Maksetut vuokrat	26 365	22 055
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
Korkotuotot	14 610	2 562
Osinkotuotot	12 606	10 830
Muut rahoitustuotot	2 006	1 140
Rahoituskulut	0	1 294
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
Lainoja yhteensä	57 203	56 919

Kunnan ja intressitahojen välisissä liiketoimissa on aikaisemmin esitetty konsernitilisaamiset ja -velat. Konsernitilin esittämistapaa muutettiin vuoden 2024 tilinpäätökseen. Intressitahojen pankkitilien saldoja ei enää jatkossa esitetä kaupungin taseessa.

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n koko osakekannan. VAV Yhtymä -konserniin kuuluu VAV Yhtymä Oy:n lisäksi sen tytäryhtiöt VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy.

Tilivuoden 2024 aikana kaupunki on maksanut VAV-konserniin kuuluville yhtiöille vuokria yhteensä noin 0,8 milj. euroa (ALV 0 %). Aikaisemmilla tilikausilla kaupungin asuntolainarahastosta VAV-konsernille sen harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten myönnettyjen lainojen pääoma oli 31.12.2024 yhteensä noin 19,9 milj. euroa. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttörajoitusten alaista asuntorakentamista. VAV Hoiva-asunnot Oy:lle vuonna 2021 myönnetyn lainan pääoma per 31.12.2024 oli 29,4 milj. euroa. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk +0,9 %.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2024 aikana kaikkiaan 22,5milj. euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2024 kaupungille pääasiassa kaukolämpöä 10,4 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2024 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 3,2 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä palveluita tilivuoden 2024 aikana yhteensä 52,5 milj. euron arvosta, joka jakautuu ateriapalveluihin 24,6 milj. euroa, puhtauspalveluihin 12,6 milj. euron ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 15,3 milj. euroa.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.1.1 Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat

Kiinteistörahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	182,00	338,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-66,47	- 69,30
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	- 53 255,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**115,53**	**- 52 986,30**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 893 487,83	2 678 999,83
Muut rahoitustuotot	13 482,76	15 133,44
	2 906 970,59	2 694 133,27
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	**2 907 086,12**	**2 641 146,97**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,00**	**0,00**

Kiinteistörahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	115,53	- 52 986,30
Rahoitustuotot ja -kulut	2 906 970,59	2 694 133,27
Toiminnan rahavirta	**2 907 086,12**	**2 641 146,97**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	- 4 009 500,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	3 911 620,57	9 269 512,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 2 793 356,44	- 11 829 965,74
Saamisten muutos muilta	36 644,75	- 115 160,75
Korottomien velkojen muutos muilta	-52 495,00	34 467,00
Rahoituksen rahavirta	**- 2 907 086,12**	**- 2 641 146,97**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0,00**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Kiinteistörahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**59 680 549,77**	**59 582 670,34**
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	59 680 549,77	59 582 670,34
Vaihtuvat vastaavat	**46 072 948,93**	**43 316 237,24**
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	45 867 223,16	43 073 866,72
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	205 725,77	242 370,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**105 753 498,70**	**102 898 907,58**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**105 752 696,70**	**102 845 610,58**
Muut omat rahastot	105 752 696,70	102 845 610,58
Vieras pääoma	**802,00**	**53 297,00**
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	802,00	53 297,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**105 753 498,70**	**102 898 907,58**

5.1.2 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma		1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023
Liiketoiminnan muut tuotot		467 855,88		467 639,14
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	2 662,90	-	4 488,17
Palvelujen ostot	-	911 530,29	-	639 126,50
	-	914 193,19	-	643 614,67
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-**	**446 337,31**	**-**	**175 975,53**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)		446 337,31		175 975,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**0,00**		**0,00**

Vahinkorahaston rahoituslaskelma		1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-	446 337,31	-	175 975,53
Toiminnan rahavirta	**-**	**446 337,31**	**-**	**175 975,53**
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta		446 316,81		180 345,55
Korottomien velkojen muutos muilta		20,50	-	4 370,02
Rahoituksen rahavirta		**446 337,31**		**175 975,53**
Rahavarojen muutos		**0,00**		**0,00**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		0,00		0,00
Rahavarat 1.1.		0,00		0,00
		0,00		0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	**7 326 393,81**	**7 772 710,62**
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 326 393,81	7 772 710,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**7 326 393,81**	**7 772 710,62**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**7 326 270,59**	**7 772 607,90**
Muut omat rahastot	7 326 270,59	7 772 607,90
Vieras pääoma	**123,22**	**102,72**
Lyhytaikainen		
Ostovelat	123,22	102,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**7 326 393,81**	**7 772 710,62**

5.2 Rahastojen vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais-tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	34,56	0,00			34,56
Myyntituotot, sisäiset	1,46	0,00	-1,46	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	38,63	0,00			38,63
Maksutuotot, sisäiset	0,29	0,00	-0,29	0,00	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	24,37	0,00			24,37
Muut toimintatuotot, ulkoiset	48,67	0,00			48,67
Muut toimintatuotot, sisäiset	189,48	0,47	-189,48	-0,47	0,00
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-422,91	0,00			-422,91
Palvelujen ostot, ulkoiset	-280,36	-0,91			-281,28
Palvelujen ostot, sisäiset	-2,32	0,00	2,32	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-44,29	0,00			-44,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-55,63	0,00			-55,63
Muut toimintakulut, ulkoiset	-58,56	0,00			-58,56
Muut toimintakulut, sisäiset	-189,36	0,00	189,36	0,00	0,00
Toimintakate	**-715,99**	**-0,45**	**0,47**	**-0,47**	**-716,44**
Verotulot	585,16				585,16
Valtionosuudet	179,14				179,14
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	15,90	2,89			18,79
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	15,52	0,01			15,53
Korkokulut, ulkoiset	-23,03	0,00			-23,03
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,32	0,00			-0,32
Vuosikate	**56,38**	**2,46**	**0,47**	**-0,47**	**58,84**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-113,73	0,00			-113,73
Arvonalentumiset	-0,46	0,00			-0,46
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset tuotot	0,46	0,00			0,46
Satunnaiset kulut					
Satunnaiset kulut	-3,91	0,00			-3,91
Tilikauden tulos	**-61,25**	**2,46**	**0,47**	**-0,47**	**-58,79**
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-2,46			-2,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-61,25**	**0,00**	**0,47**	**-0,47**	**-61,25**

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais-tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Rahoitus-laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	56,84	1,99	0,47	-0,47	58,84
Satunnaiset erät	-3,45				-3,45
Tulorahoituksen korjauserät	-9,69				-9,69
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-149,55				-149,55
Rahoitusosuudet investointeihin	2,04				2,04
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,74				15,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-88,06**	**1,99**	**0,47**	**-0,47**	**-86,07**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,05	-4,01			-4,06
Antolainasaamisten vähennykset	6,32	3,91			10,23
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,90				194,90
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105,25				-105,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-20,00				-20,00
Oman pääoman muutokset	1,00				1,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,25				0,25
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,51				-0,51
Saamisten muutos	9,19	0,04			9,22
Korottomien velkojen muutos	-12,73	-0,05			-12,79
Rahoituksen rahavirta	73,11	**-0,11**	0,00	**0,00**	**73,00**
Rahavarojen muutos	**-14,95**	**1,88**	**0,47**	**-0,47**	**-13,07**

5.3 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, talouspalvelujen, henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja tytäryhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosyksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetylle tulosyksikölle kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokrakuluista sekä muista henkilösidonnaisista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esimiestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus ja eläinlääkäritoiminnan osalta peruseläinlääkäripalvelu. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimitilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannuspaikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ulkoisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpitoon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erikseen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpidossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös yksikön henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalvelujen vyörytettävät kustannukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	1 490 956,28	2 852 881,41
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 444,23	- 1 614,17
Palvelujen ostot	- 882 582,75	- 2 180 870,93
	- 883 026,98	- 2 182 485,10
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 263 296,63	- 311 426,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 55 697,78	- 55 656,66
Muut henkilösivukulut	- 7 059,15	- 10 424,90
	- 326 053,56	- 377 508,36
Liiketoiminnan muut kulut	- 156 595,89	- 271 685,69
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**125 279,85**	**21 202,26**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**125 279,85**	**21 202,26**

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	12 914 665,97	13 428 576,42
Liiketoiminnan muut tuotot	38 487,14	108 672,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 553 745,93	- 507 419,04
Palvelujen ostot	- 2 824 228,71	- 2 364 217,66
	- 3 377 974,64	- 2 871 636,70
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 464 797,17	- 201 637,67
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 96 297,60	- 41 471,08
Muut henkilösivukulut	- 12 344,95	- 7 950,54
	- 573 439,72	- 251 059,29
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 774 468,63	- 4 316 739,15
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 397 789,32	- 4 428 475,37
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**2 829 480,80**	**1 669 338,10**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 930,84	- 1 958,39
	- 930,84	- 1 958,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 828 549,96**	**1 667 379,71**

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
02	A1	13803001 - 13803999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
03	A2	13804001 - 13804999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
14	B3	13818001 - 13818999	Verkkokauppa	Verkkokaupan yhteinen tositelaji
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelut
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitotosite	Talouspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelut
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
DA	15	150000000 - 159999999	Asiakastosite	Talouspalvelut
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talouspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelut
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelut
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelut
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelut
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelut
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelut
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelut
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelut
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelut
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelut
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelut
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1 - 999	Liitetiedot	Talouspalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/ asukas
= Vuosikate / Asukasmäärä 31.12.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa
= Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Taseen tunnusluvut

(Kunta) Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

(Konserni) Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas
= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)]/ Asukasmäärä 31.12.

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta euroa/ asukas
= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas
= [Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut] / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

6 § **Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024**

VD/1963/00.01.02.01/2025

PT/PA/EK

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana palveluyksikkönä. Palveluyksikön tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Palveluyksikössä työskenteli vuonna 2024 tarkastusjohtajan lisäksi neljä sisäistä tarkastajaa.

Sisäisessä tarkastuksessa valmistui vuoden 2024 aikana 23 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia oli 17 ja jälkitarkastuksia 6.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita lukuun ottamatta kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualueen hankintatoimintaa, jossa on edelleen parannettavaa. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tyydyttävällä tasolla.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä liitteenä oleva sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024 tiedoksi, ja
b) kehottaa toimialojen esihenkilöitä
1. ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin niissä asioissa, joissa on havaittu toimitun kaupungin hallintosäännön, sisäisten ohjeiden tai lainsäädännön vastaisesti, sekä
2. huomioimaan vastuullaan olevien toimintojen kehittämisessä raporteissa esitetyt ja muut tarkastuksissa esiin nousseet riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edistämiseen tähtäävät suositukset.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2024

Täytäntöönpano: toimialat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
tarkastusjohtaja Pentti Asumus, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SISÄISEN TARKASTUKSEN VUOSIRAPORTTI 2024

1. Tehtävät ja tarkastusten toteutus

1.1 Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Lisäksi sisäisen tarkastuksen tehtävänä on selvittää väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleiden ilmoitusten paikkansapitävyyttä ja varmistaa, että tarvittaessa ilmoitettuun väärinkäytökseen puututaan.

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana palveluyksikkönä. Yksikössä työskenteli vuoden 2024 aikana tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa.

1.2 Tarkastusten ja jälkitarkastusten toteutus

Varsinaisten tarkastusten osalta sisäinen tarkastus laati vuosisuunnitelman koko kalenterivuodeksi 2024. Suunnitelma yhteensovitettiin tilintarkastajan työohjelman kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tarkastusaiheet vastuutettiin tarkastajittain ja aikataulutettiin. Suunnitelman hyväksyi kaupunginjohtaja.

Jälkitarkastuksilla varmistettiin, että varsinaisten tarkastusten yhteydessä sovitut tai suositellut toimenpiteet oli käsitelty asianmukaisesti ja otettu huomioon toiminnan kehittämisessä. Jälkitarkastukset kohdistuivat pääosin vuonna 2023 tehtyihin tarkastuksiin. Osa vuonna 2023 tehdyistä tarkastuksista oli sellaisia, ettei jälkitarkastukseen ollut tarvetta.

1.3 Tarkastusten raportointi

Ennen lopullisen tarkastusraportin julkaisemista kukin raportti on ollut tarkastuskohteessa luettavana mahdollisten väärinkäsitysten oikaisemista varten. Tarkastusraportit on toimitettu kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille (elokuusta alkaen, aikaisemmin vain puheenjohtajille), kaupunginjohtajalle, tarkastuskohteena olevan toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja palvelualuejohta-

jalle sekä toimialan yhteisten palveluiden päällikölle. Lisäksi yksittäinen raportti on toimitettu harkinnan mukaan myös muille asianosaisille. Yhtiötarkastuksissa raportit on toimitettu tarkastetulle yhtiölle, konserniohjauksen ja -valvonnan palveluyksikköön ja konsernijaostolle.

2. Suoritetut tarkastukset

Vuoden aikana tehtiin kaikkiaan 23 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia on 17 kpl ja jälkitarkastuksia 6 kpl. Tarkastukset kohdistuivat seuraavasti:

Toimiala	Lkm		Toimiala	Lkm
Useita toimialoja koskevat	2+0		Kaupunkiympäristö	5+3
Kaupunkistrategia ja johto	3+0		Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	4+0
Kasvatus ja oppiminen	3+2		Yhtiöt	0+1

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tuli 34 ilmoitusta. Näistä aiheellisia oli 9 kpl, aiheettomia 23 kpl ja 2 ilmoitusta ohjattiin toisen tahon käsiteltäväksi.

Varsinaiset tarkastukset

1. Rakentamisilmoitusprosessi osana harmaan talouden torjuntaa
2. Perusopetuksen koulujen vapaa-ajankäytön kulunvalvonta
3. Kaupunkiympäristön rakentamis- ja kunnossapitotöiden puitesopimus
4. Perusopetuksen oppilaskuljetukset
5. Valtiontukisäädösten noudattaminen
6. Timmi-tilanvarausjärjestemän laskutusprosessi
7. Vantaan ratikan suunnitteluvaiheen valtionosuuksien laskutus
8. Elinvoimapalvelujen hallinto ja talous
9. Työterveyshuollon korvaukset
10. Hankintasopimusten hallinnointi Cloudiassa
11. Kuusijärven alueen rakennushankkeet
12. Pienten ja keskisuurten korjaustöiden puitesopimus

13. Tikkurilan Vantaa-info
14. Tikkurilan Teatteri ry:n toiminta-avustukset
15. Joosua Missio ry:n toiminnan, hallinnon ja kirjanpidon tarkastus (avustustarkastus)
16. Yläkoulujen hankintojen (ostojen) tarkoituksenmukaisuus
17. Taideteosten hallinnointi

Jälkitarkastukset

1. Arvonlisäverottomasti ulosvuokratut kiinteistöt ja huoneistot sekä konserniyhtiöiltä vuokratut kiinteistöt ja huoneistot, II -jälkitarkastus
2. A-kumppanit Oy:n käyttö vantaan kaupungissa ja sen tytäryhteisöissä
3. Kiinteistöveron perustietojen oikeellisuus verottajan rekistereissä
4. Varian hankintojen tarkastus
5. Suomenkielisten lukioiden talouteen ja hallintoon kohdentuva tarkastus
6. Tikkuparkki Oy:n asiakassopimukset

2.1 Olennaisimmat tarkastushavainnot toimialoittain

Useampaa toimialaa koskevat tarkastukset

Valtiontukisäädösten noudattamista koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupunki noudattaa valtiontukisäädöksiä myöntäessään avustuksia, tukia sekä muita taloudellisia etuja.

Tarkastuksessa käytiin läpi kolme osa-aluetta, joissa sisäisen tarkastuksen arvion mukaan voidaan mahdollisesti myöntää valtiontukea. Osa-alueet olivat: 1. Takaukset ja lainat, 2. Tonttien myyminen ja vuokraaminen ja 3. Erilaiset tuet, avustukset ja ilmaiset käyttövuorot.

Tarkastuksessa ei havaittu mahdollisia laittomia valtiontukia lukuun ottamatta Sanoma Media Oy/ Nelonen Media Live:lle myönnettyjä tilojen maksuvapautuksia Tikkurila festivaalin yhteydessä. Kolmen vuoden ajanjaksolla tarkasteltuna tuki tilojen maksuvapautusten myötä ylittää de minimis -rajan. Tukea myönnettäessä ei päätöksissä ole otettu kantaa siihen, onko tuki ollut ns. valtiontukea vai ei. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan annettu tuki tilojen maksuvapautuksilla voi hyvinkin olla valtiontukea ja siksi tarkastuksessa esitettiin asian pikaista selvittämistä ja asian kirjaamista mahdollisiin tuleviin maksuvapautuspäätöksiin.

Ylipäätään Vantaalla ei erilaisissa tuki- ja avustuspäätöksissä ole otettu kantaa valtiontukeen, poikkeuksena konserniyhtiöiden takaus- ja lainapäätökset sekä tuore päätös Tiedekeskussäätiön toimintatuesta.

Tarkastuksessa annettiin kolme toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että valtiontukisäädösten noudattamiseen ja tukien myöntämiseen liittyen, sisäisen valvonnan taso on dokumentoinnin osalta hyvä/tyydyttävä.

Hankintasopimusten hallinnointia Cloudiassa koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että projektin tavoitteiden mukainen hankintasopimusten hallinnointi on toteutunut suunnitellulla tavalla (mm. hankintasopimukset on viety Cloudiaan Kaupungin johtoryhmän linjausten mukaisesti).

Cloudia-hankintajärjestelmän sopimushallinnan käyttöönotto ei ole toteutunut kaupungin johtoryhmän 13.3.2023 linjausten mukaisesti; tällä hetkellä Cloudiaan viedään vain yli 30 000 euron arvoiset hankintasopimukset, mikä ei tue hankintojen kokonaisvaltaista tiedolla johtamista.

Johtoryhmän 13.3.2023 linjaukset, jotka koskevat kaikkien hankintasopimusten viemistä Cloudia-järjestelmään sekä kattavaa raportointia, eivät ole toteutuneet suunnitellusti, eikä johtoryhmälle ole raportoitu tähän liittyvää tilannekuvaa.

Cloudiaan tallennettujen hankintasopimusten määrä on selvästi alle odotetun; hankintapäätöksiin kohdistetuissa pistokokeissa havaittiin, että vain noin 33 prosenttiin hankintapäätöksistä liittyi asianmukaisesti Cloudiaan tallennettu hankintasopimus. Useat palvelualueet raportoivat myös itse, että niiden sopimuksia puuttuu Cloudiasta.

Power Bi -raportointia ei voida tällä hetkellä pitää luotettavana, koska Cloudian käyttöaste on alhainen: palvelualueet eivät vie järjestelmään kaikkia sopimuksia, eivät edes yli 30.000 euron sopimuksia, mikä heikentää hankintoja koskevan tietopohjan kattavuutta ja tekee raportoinnista epäluotettavaa.

Vantaan kaupungin yleisten hankintaohjeiden ja kaupungin johtoryhmän linjausten välillä on havaittu ristiriitoja, mikä on johtanut epäselvyyksiin siitä, mitkä sopimukset tulee viedä Cloudia-järjestelmään. Tämä on aiheuttanut epäyhtenäisyyttä toimintatavoissa eri toimialoilla ja vaikeuttanut ohjeistuksen selkeyttä ja yhdenmukaista noudattamista.

Toimialat eivät ole valvoneet johtoryhmän linjauksessa esitettyjen määräaikojen toteutumista, mikä on johtanut epäselvyyksiin siitä, ovatko kaikki hankintasopimukset tallennettu Cloudiaan sovitussa aikataulussa.

Cloudia-järjestelmän käyttöasteen alhaisuus ja sen myötä hankintojen tiedolla johtamisen vaikeudet ovat osoittaneet tarpeen lisäkoulutukselle ja selkeämmille ohjeistuksille toimialoille ja palvelualueille.

Palvelualueet eivät ole käyneet riittävästi keskusteluja toimittajiensa kanssa laskutuskäytännöistä, mikä on osaltaan johtanut siihen, että hallinnoinnin kannalta olennaiset sopimusnumerot eivät aina näy laskuissa tai laskutus ei muuten toteudu kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Toimittajien

joukossa on myös sellaisia toimijoita, joiden järjestelmät eivät tue sopimusnumeron laittamista laskulle vaaditulla tavalla.

Tarkastuksessa annettiin 10 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että Cloudiassa toteutettavan hankintasopimusten hallinnoinnin sisäisen valvonnan taso on tyydyttävä/heikko.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

<u>Perusopetuksen koulujen vapaa-ajankäytön kulunvalvontaa</u> koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että koulujen toimitilojen vapaa-ajan käyttöä koskeva kulunvalvonta on järjestetty asianmukaisesti. Tarkastuksessa kiinnitettiin erityistä huomioita sisäiseen valvontaan, jolla varmistetaan, että koulujen toimitilat ja irtain omaisuus ovat turvassa vapaa-aikaan ajoittuvina ajankohtina (esim. ilta-aikaan, viikonloppuisin ja kesäaikaan).

Kaupungilta puuttuu koulujen avaintenhallinnan organisointia koskevat kirjalliset periaatteet, joka aiheuttaa epäselvyyksiä avaintenhallintaa koskevissa vastuissa.

Kaikista tarkastuksen kohteena olleista kouluista puuttui kirjallinen avaintenhallintaohje tai vastaavaa asiakirja. Kirjallisten ohjeiden puuttuminen aiheuttaa epäselvyyksiä avaintenhallinnan asianmukaisessa toteuttamisessa. Koulujen välillä havaittiin myös merkittäviä eroja avaintenhallintaa koskevissa käytännöissä.

Avainrekistereiden ylläpidossa havaittiin yleisesti merkittäviä puutteita, jonka vuoksi siinä on runsaasti kehitettävää. Tarkastuksessa ilmeni myös, että vapaa-ajankäyttäjät palauttavat avaimia usein myöhässä, ja toisinaan ei lainkaan. Avainten palautuksia koskevista ongelmista huolimatta, koulut eivät inventoi avaimiaan säännönmukaisesti.

Avainsopimuksissa havaittiin merkittäviä puutteita. Useissa kouluissa sopimuksia ei tehdä lainkaan, ja niissä kouluissa, joissa sopimuksia tehdään, sopimukset laaditaan usein huolimattomasti ja puutteellisesti. Tarkastuksessa kävi myös ilmi, että useilla kouluilla on käytäntö, jonka mukaan ns. vakiokäyttäjillä koulun avaimet voivat olla pysyväiskäytössä siten, että niitä ei tarvitse palauttaa koululle lukuvuoden päättyessä.

Osa koulujen kulunvalvontaan liittyvistä avainjärjestelmistä on teknisesti vanhentuneita (esim. Abloy Classic -avainjärjestelmä), joka heikentää toimitilojen turvallisuutta.

Kouluilla oli yleisesti puutteelliset tiedot niiden tilojen iltakäytönvalvontaa koskevista periaatteista.

Tarkastuksessa ilmeni, että avaintenhallinnasta vastaavat henkilöt ovat usein saaneet puutteellisen perehdytyksen ja koulutuksen avaintenhallintaa koskevan koordinointitehtävän toteuttamiseksi.

Tarkastuksessa annettiin 18 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että koulujen vapaa-ajankäytön kulunvalvontaa koskevan hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on tyydyttävä / heikko.

Perusopetuksen oppilaskuljetuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että Perusopetuksen oppilaskuljetusten hallinnointi on järjestetty kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Oppilaskuljetuksiin liittyvät päätöksenteko, oppilaiden tietojen päivitys ja liikennöitsijöiden ostolaskujen käsittely on organisoitu hyvin ja salassapitovelvollisuuksista on huolehdittu.

Tarkastuksessa ei annettu toimenpidesuosituksia. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että perusopetuksen oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on hyvä.

Yläkoulujen hankintojen (ostojen) tarkoituksenmukaisuutta koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että yksittäisten koulujen tekemät hankinnat (ostot) ovat olleet tarkoituksenmukaisia ja linjassa muiden koulujen kanssa ja että ostot on tehty oikeista paikoista.

Yläkoulujen palveluiden sekä aineiden ja tavaroiden ostot olivat havaintojen mukaan lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisia. Viisi koulua kahdeksasta oli kuitenkin ylittänyt vuoden 2023 talousarvionsa selvästi. Suurimpina syitä ylityksille ovat olleet mm. oppilasmäärien muutokset, ennakoimattomat lisäykset palvelutarpeeseen (esim. vammaisopetuksen oppilasmäärän kasvu) sekä kirjanpitotekniset muutokset, joita ei ollut huomioitu koulujen budjettien laadinnassa (esim. aiemmin avustajat olivat opetuspäällikön budjetissa ja ne hankittiin keskitetysti, eli ko. rahat eivät olleet koulujen budjeteissa).

Erikoispalkkioiden ja lahjojen myöntämisessä havaittiin poikkeamia eräiden koulujen osalta. Havukosken koulun osalta kävi ilmi, että rehtori oli myöntänyt erikoispalkkioita alaisilleen ilman toimivaltaa. Länsimäen koulun rehtori oli antanut koulun nimelle brändättyjä lahjoja henkilökunnalle, oppilaille, yhteistyökumppaneille ja vierailijoille. Tuotteet oli hankittu hankintaohjeen vastaisesti väärältä sopimustoimittajalta, ja tästä johtuen niiden brändäyksessä ei ollut noudatettu kaupungin viestinnän ohjeistusta.

Kulujen tarkoituksenmukaisuuden todentamisessa oli jonkin verran ongelmia. Kaikista laskuista ei käynyt ilmi, miksi kulu oli muodostunut. Syytä ei oltu myöskään kirjattu Rondon keltaiselle muistilapuille. Tämä koski erityisesti lähes kaikkien tarkastettujenkoulujen ruokailupalveluiden sekä matkustuspalveluiden ostolaskuja. Parhaiten Rondon keltaisille muistilapuille olivat antaneet selvityksiä Havukosken, Ruusuvuoren sekä Peltolan koulut, joista erityisesti Havukosken selvitykset olivat esimerkillisiä.

Palveluiden ja tarvikkeiden tilausohjeiden ja tilausoikeuksien noudattamisessa ei havaittu olennaisia puutteita. Tilausohjeita oli tarkastettujen tuoteryhmien osalta noudatettu pääsääntöisesti hyvin. Tilausoikeuksien käytännön toteutuksissa oli erilaisuutta. Eräissä kouluissa on käytäntönä, että tietyt aineopettajat voivat tehdä tilauksia rehtorin määrittelemään rajaan asti oman harkintansa

mukaisesti ilman, että jokaista tilausta hyväksytetään erikseen rehtorilla. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan menettely on rehtorin ajankäytön kannalta tarkoituksenmukainen.

Tarkastuksessa annettiin 11 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että yläkoulujen palveluiden sekä aineiden ja tavaroiden ostojen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvä sisäinen valvonta oli hyvällä tasolla.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehtiin kaksi jälkitarkastusta.

- Varian hankintoja koskevan jälkitarkastuksen perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu ehdotetulla tavalla.
- Suomenkielisten lukioiden taloutta ja hallintoa koskevan jälkitarkastuksen perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu ehdotetulla tavalla lukuun ottamatta irtaimistoluettelointia ja irtaimistotarkastuksia, joiden osalta on edelleen puutteita. Näiden puutteiden korjaamiseksi annettiin seitsemän yksityiskohtaista toimenpidesuositusta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Elinvoimapalvelujen hallintoa ja taloutta koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että palvelualueen yleistä hallintoa ja taloutta on hoidettu asianmukaisesti noudattaen lainsäädäntöä sekä kaupungin ohjeistuksia.

Palvelualueella oli tekemättä useita delegointipäätöksiä (määrärahojen käytön hyväksyminen, tilausoikeuksien myöntäminen ja työnjohtoasiat/työnjohtotaulukko).

Kaupungin edustusohjeiden noudattamisen ja aineiden ja tarvikkeiden sekä palveluiden ostojen tarkoituksenmukaisuuden osalta tarkastuksessa ei havaittu huomautettavaa.

Tarkastuksessa annettiin neljä toimenpidesuositusta. Sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan tarkastushavaintojen perusteella hyvällä/tyydyttävällä tasolla tarkastetuilta osin.

Työterveyshuollon korvauksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että työterveydenhuollosta maksetuista palveluista on haettu Kela -korvaukset oikein ja täydellisinä.

Ei-kelakorvattavat työterveydenhuollon kulut ovat nousseet tuntuvasti vuonna 2023. Tämä johtuu uuden palveluntuottajan, Lääkärikeskus Aavan, Luotsi-palvelusta. Luotsissa puhelimeen vastaavat työterveyshoitajat, terveydenhoitajat sekä sairaanhoitajat. Näistä ainoastaan työterveyshoitajat ovat valtioneuvoston asetuksen 708/2013 mukaisia työterveyshuollon ammattihenkilöitä ja vain heidän antamansa hoidontarpeen arviointi, neuvonta ja etähoito on kelakorvattavaa. Ei-ammattihenkilöiden neuvonnasta, hoidontarpeen arvioinnista ja etähoidosta on koitunut 105 904 euron kustannukset, joista korvausta ei saada.

Uudella palveluntuottajalla, Lääkärikeskus Aavalla, on haasteita kelakorvausten hakemiseen liittyvien esitäytettyjen hakemusten kanssa. Potilastietojärjestelmästä tulevat luvut eivät ole luotettavia ja hakemuksen lukuja joudutaan muokkaamaan manuaalisesti. Lääkärikeskus Aavalla vaikuttaisi olevan myös haasteita ymmärtää tai selvittää, kuka lukuja on muokannut, miksi lukuja on muokattu tai mistä muokkauksen erot koostuvat.

Kaupungin sisäisessä hakemusprosessissa ei ole suuria puutteita. Hakematta on jäänyt vuonna 2022 vähäinen määrä henkilökohtaisten avustajien korvauksia vammaispalveluiden jakauduttua hyvinvointialueelle. Haetuista korvauksista hyvinvointialue on palauttanut kaupungille oma-aloitteisesti 1 236,80 euroa tarkastuksen yhteydessä.

Vantaan kaupungin strategiaohjelmassa 2022–2025 on määritelty tavoitteeksi vähentää sairauspoissaoloja tasolta 3,97 % (2020) tasolle 3,93 % (2025) ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot tasolta 1,53 % (2020) tasolle 1,2 % (2025). Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan sairauspoissaoloprosentti oli 6 % jääden selvästi valtuustokaudelle asetetusta tavoitteesta 3,93 %. Sen sijaan mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ovat vähentyneet ja alittivat jo strategiasan asetetun rajan (1,2 %) ollen nyt 1,11 %. Tästä huolimatta kaupungilla oli talousarvion valmisteluvaiheessa suunnitteilla kokeilla lyhytpsykoterapiaa noin miljoonalla eurolla vuonna 2025. Lyhytpsykoterapia ei ole kelakorvattavaa työterveyshuollon palvelua.

Kirjanpitoon on kirjattu 124 519 euroa väärällä alv-koodilla. Näistä arvonlisäverolaissa tarkoitetuista verottomista terveydenhuoltoon liittyvistä palveluista palautettavaa on jäänyt hakematta 6275,99 euroa väärän alv-koodin vuoksi.

Tarkastuksesta annettiin 10 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että työterveyshuollon korvaushakemusprosessin sisäisen valvonnan taso on hyvä.

<u>Tikkurilan Vantaa-infosta</u> havaittiin 23.9.2024 kadonneen 10 075 euroa käteistä rahaa. Käteistä oli viety kahdesta kassasta. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää mahdollista tekijää sekä hankkia todisteita poliisin esitutkintaa varten. Toisena tarkastuksen tavoitteena oli parantaa Tikkurilan Vantaa-infon sisäisiä kontrolleja siten, että tulevaisuudessa varkaudet olisi vaikeampi toteuttaa ja kiinnijäämisen riski olisi suurempi.

Tikkurilan Vantaa-infon työpäivän jälkeisessä kassatarkastuksessa 20.9.2024 havaittiin, että kassasta Y puuttuu 1.820 euroa. Maanantaina 23.9.2024 havaittiin kassasta X puuttuvan 8.154,65 euroa. Kassan Y kassaero tarkentui 1.920 euroon, eli rahaa oli kadonnut yhteensä 10.074,65 euroa.

Tarkastuksessa ei pystytty todentamaan, kuka, milloin ja miten rahat on vienyt. Epäillyistä varkauksista/kavalluksista on tehty tutkintapyyntö poliisille 1.10.2024.

Edellä olevien tapahtumien jälkeen (30.10.2024) kassassa Z havaittiin puuttuvan rahaa 200 euroa.

Sisäinen tarkastus on arvioinut käteisen rahan käsittelyyn liittyviä kontrolleja tarkastuksen yhteydessä.

Yksityiskohtaiset havainnot on esitetty tarkastusraportin liitteessä, joka on merkitty salassa pidettäväksi julkisuuslain 24 § 1 momentin 15. kohdan perusteella. Lisäksi liite tulee pitää salassa julkisuuslain 24 § 1 momentin 3. kohdan perusteella, sillä liite on laadittu poliisin esitutkintaa varten.

Tarkastuksessa annettiin 20 toimenpidesuositusta, joilla sisäistä valvontaa voidaan parantaa. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että Tikkurilan Vantaan-infossa käsiteltävän käteisen rahan osalta sisäisen valvonnan taso on ollut heikko.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Timmi-tilanvarausjärjestemän laskutusprosessia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että laskutusprosessi toimii luotettavasti.

Tarkastuksessa keskityttiin erityisesti Timmi-tilavarausjärjestelmän laskutusprosessin alkuvaiheisiin, kuten hinnastoihin (ml. hinnastoja koskevat viranhaltijapäätökset) sekä käyttövuoromaksujen huojennuksia ja maksuvapautuksia koskeviin viranhaltijapäätöksiin. Tarkastuksessa käytiin myös pistokokein läpi laskutusprosessin loppuvaihetta koskevaa käyttäjien laskutusta.

Yleisenä huomiona voidaan todeta, että käyttäjien tilavarauksia koskevaan laskutukseen liittyy lukuisia erilaisia laskentaperusteita, jonka vuoksi sitä koskevan kokonaiskuvan saaminen on ulkopuolisille hankalaa.

Kaupungilla on runsaasti erillisiä tilavarausjärjestelmän tiloja koskevia hinnastoja, jotka eivät ole keskenään yhdenmukaisia.

Tarkastuksessa ei tunnistettu läpinäkyviä ja kirjallisia laskentaperusteita tai taustalaskelmia, johon tilojen hinnastoissa esitetyt hinnat perustuvat.

Hinnastojen päivityksiä koskevat viranhaltijapäätökset eivät ole kaikilta osin läpinäkyviä, esim. kaikissa päätöksistä ei käy selkeästi ilmi, mitä hinnastojen päivitysten yhteydessä on muutettu.

Hinnastoja on päivitetty vaihtelevasti. Tarkastuksessa ei pystytty pääosin selkeästi todentamaan yksittäisten tilojen hintojen päivityshistoriaa. Tilavarausjärjestelmässä olevien tilojen hintoja ei ole laajamittaisesti korotettu vuosiin, vaikka yleinen hintataso on noussut viime vuosina merkittävästi. Niiltä osin, kun päivityksiä on tehty, ne ovat olleet pistemäisiä – korotukset ovat koskeneet yksittäisiä tiloja, ei hinnastoja kauttaaltaan. Tarkastuksessa tehdyissä pistokokeissa havaittiin korotusten sijaan myös yksittäisiä tiloja koskevia merkittäviä hintojen alennuksia.

Huojennuksia ja maksuvapautuksia koskevissa liikuntajohtajan viranhaltijapäätöksissä ei kaikilta osin ole läpinäkyvästi kerrottu huojennusten ja vapautusten euromääräisiä summia. Sisäisen tarkastuksen näkemyksen mukaan yksittäistapauksiin tarkoitettua Kulttuurilautakunnan päätöksessä ja hallintosäännössä liikuntajohtajalle delegoitua päätösvaltaa on käytetty myös toistuviin huojennuksiin ja maksuvapautuksiin.

Tarkastuksessa annettiin 9 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että tilavarausjärjestelmän laskutusprosessin sisäisen valvonnan taso on hyvä / tyydyttävä

Tikkurilan Teatteri ry:n toiminta-avustuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että myönnetyt toiminta-avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen, johon avustukset on myönnetty.

Vuonna 2023 Tikkurilan Teatteri ry:n Sirkus- ja Teatterikoululle on myönnetty toiminta-avustusta 65 000 euroa ja Harrastajateatterille 25 000 euroa.

Tikkurilan Teatteri ry:n kaikkia kuluja ei ole kohdistettu resurssien käytön suhteessa Harrastajateatterille. Tällaisia kuluja on mm. työterveyshuollon-, kirjanpitopalveluiden- sekä pankkipalveluiden kulut. Teatterijohtaja-rehtorin palkkojen kohdistuksissa on myös joitakin epäselvyyksiä siinä, mikä toiminto maksaa ohjauksen palkat ja mille toiminnolle pääsylipputulot kohdistetaan. Kohdistamatta jääneet kulut eivät ole merkittäviä, mutta ovat yksi oppilasmaksujen suuruuteen vaikuttava tekijä.

Koronavirus on vaikuttanut voimakkaasti Tikkurilan Teatteri ry:n toimintaan ja toiminta on vielä elpymisvaiheessa. Toiminta on taloudellisesti alijäämäistä. Tilikausien 2022 ja 2023 yhteenlaskettu alijäämä on 75 000 euroa. Alijäämää on kertynyt etenkin siksi, että Tikkurilan Teatteri ry:n omarahoitusosuus on laskenut oppilasmäärien ja pääsylipputulojen laskiessa. Omarahoitukseen selvästi merkittävin erä ovat lukukausimaksut, jotka ovat laskeneet oppilasmäärien myötä. Tästä huolimatta Tikkurilan Teatteri ry ei ole nähnyt tarpeelliseksi sopeuttaa toimintaansa hallinnon osalta.

Tarkastuksesta annetaan viisi toimenpidesuositusta. Sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan tyydyttävällä tasolla arvioitaessa, onko järjestö käyttänyt avustukset siihen tarkoitukseen mihin ne on myönnetty.

Joosua Missio ry:n toimintaa, hallintoa ja kirjanpitoa koskevan tarkastuksen (avustustarkastus) tavoitteena oli arvioida, onko yhdistys noudattanut lainsäädäntöä, avustusohjeita, verohallinnon ohjeita, hyvää hallintotapaa sekä toiminut muutoinkin siten, että sen voidaan katsoa olevan sellainen yhteistyötaho, jolle on hyväksyttävää myöntää avustuksia julkisista varoista.

Raportti on merkitty salassa pidettäväksi julkisuuslain 621/1999 24.1 §, 15. kohdan perusteella.

Taideteosten hallinnointia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli arvioida, onko kaupungin taideteosten hallinnointi järjestetty asianmukaisesti.

Kaupungin taidemuseon kokoelmiin kuuluvia taideteoksia (yli 12 000 teosta) ei inventoida systemaattisesti lainkaan, ml. toimialojen käytössä olevat toimipisteisiin talletetut teokset; ulkopuoliset varastoihin varastoidut taidemuseon teokset. Esim. Beweship Oy Ab:n varastossa olevia taideteoksia ei ole inventoitu sen jälkeen, kun ne on alun perin siirretty sinne – ko. siirrosta on reilusti yli 10

vuotta, ja sen jälkeen ko. varastoa on hallinnoinut kolme eri toimijaa, joista yksi on tehnyt konkurssin.

Tarkastuksessa tehdyissä kaupungin toimipisteisiin kohdennetuissa inventoinneissa ilmeni, ettei toimipisteillä tai niitä käyttävillä toimialoilla ollut kokonaiskuvaa talletetuista taideteoksista (vajaa 900 teosta yli sadassa eri toimipisteessä). Esimerkiksi tieto siitä, mitä teoksia kuhunkin toimipisteeseen oli talletettu, puuttui kokonaan. Kokonaiskuvan selvittäminen edellytti taidemuseon apua, sillä toimipisteistä ei ollut saatavilla yksinkertaista listausta talletetuista teoksista.

Toimipisteisiin talletettujen taideteosten hallinnointiin liittyvät vastuukysymykset olivat epäselviä. Toimipisteiden johtohenkilöt eivät yleisesti tienneet, kuka vastaa talletetuista teoksista tai mitä vastuita niihin liittyy. Lisäksi tarkastuksessa ei saatu selvyyttä siitä, miten vastuutahot on määritelty tai mihin kaupungin ohjeisiin ja sääntöihin määrittelyt perustuvat. Johtohenkilöt eivät myöskään olleet saaneet perehdytystä taideteosten hallinnointiin liittyviin kysymyksiin.

Taidemuseon tallettamista taideteoksista laaditut talletussopimukset olivat suurelta osin kadoksissa tai vanhentuneita. Joistakin kohteista, kuten Silkistä ja Kaupungintalolta, sopimuksia ei löytynyt lainkaan, kun taas Tikkurilan kirjastosta saatiin jäljitettyä osa sopimuksista. Jäljitetyt sopimukset olivat pääosin vanhentuneita, ja niissä mainitut vastuuhenkilöt ja allekirjoittajat eivät enää työskentele kaupungin palveluksessa. Osa sopimuksista oli peräisin 1990-luvulta, ja niistä havaittiin useita eri versioita.

Taidemuseon tallettamista taideteoksista eri kaupungin toimipisteisiin puuttuu suurelta osin teoskyltit ja/tai näkyvällä paikalla olevat objektinumerot, joiden avulla teokset voidaan tunnistaa.

Vantaan kaupungin taidemuseon kokoelmiin kuuluvia taideteoksia on sijoitettuna Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimitiloihin ilman kirjallista sopimusta. Tämä aiheuttaa merkittäviä riskejä, erityisesti teosten säilymistä koskevien vastuiden, kunnossapidon ja vakuuttamisen näkökulmasta. Hyvinvointialue ei ole halunnut allekirjoittaa sopimusta, vedoten siitä aiheutuviin kustannuksiin. Taidemuseon inventoinnissa 14.–24.11.2022 todettiin, että 156 teoksesta viisi oli kateissa. Vantaan kaupungin taidemuseon kokoelmiin kuuluvien julkisen taiteen ulkoteosten kuntokartoitusta ei ole toteutettu, ja niiden ylläpitoon liittyvät vastuut ovat osittain epäselviä. Kaupunkiympäristön toimiala hoitaa tavanomaiset huoltotoimet, mutta ilkivaltatapausten käsittelyssä tarvittava konservaattorin asiantuntemus hankitaan tapauskohtaisesti. Tarkastuksessa jäi epäselväksi, miten ulkoteoksiin liittyvistä vastuista on dokumentoidusti sovittu.

Tarkastuksessa annettiin 15 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella taideteosten hallinnointiin, erityisesti niiden säilymiseen tähtäävän sisäisen valvonnan taso on heikko. Vaikka taidemuseolla on käytössä taideteosten sijoittamista koskevat talletussopimukset, niiden hyödyntäminen säilymiseen liittyvässä valvonnassa ei ole toiminut tehokkaasti. Lisäksi muita valvontatoimenpiteitä, kuten säännöllisiä inventointeja, ei ole lainkaan toteutettu taideteosten säilymisen varmistamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala

<u>Rakentamisilmoitusprosessi osana harmaan talouden torjuntaa</u> koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupungin rakennushankkeisiin liittyvät urakka- ja työntekijätiedot ilmoitetaan annetun lainsäädännön ja verohallinnon antamien ohjeistuksien edellyttämällä tavalla.

Kaupungin velvollisuus antaa urakoita koskevia tietoja verohallinnolle harmaan talouden torjuntaa varten toteutuu erittäin puutteellisesti.

Aikavälillä 1/2020–11/2023 kaupungilla on jäänyt 2737 kappaletta urakoita koskevia kuukausi-ilmoitusta ilmoittamatta verohallinnolle, mikä on 75 % kuukausi-ilmoitusten kokonaismäärästä. Urakkailmoituksia oli lähettämättä kaikkiaan 517 työmaalta ja ne koskevat noin 100 urakoitsijaa.

Euromääräisesti kaupungin olisi tullut ilmoittaa aikavälillä 1/2020–11/2023 noin 400 miljoonaa euron arvosta urakoita verohallinnolle, mutta ilmoituksia on tehty ainoastaan noin 100 miljoonan euron arvosta. Kaikki puutteet huomioon ottaen, urakoita on jäänyt ilmoittamatta yhteensä noin 300 miljoonan euron arvosta.

Suurin syy tähän on se, urakoiden kuukausi-ilmoituksia ei ole merkitty tarkastetuiksi projektipäälliköiden tai muiden vastuuhenkilöiden toimesta. Koska kuukausi-ilmoituksia ei ole merkitty tarkastetuksi, raportit ovat jääneet tietoineen Vastuu Group -palveluun ja tiedot eivät ole koskaan kulkeutuneet verohallinnolle.

Myöskään kaupungin omaehtoisena työnä toteutettavilla työmailla työskentelevien urakoitsijoiden työntekijätietojen ilmoittaminen verohallinnolle ei toteudu siten kuin pitäisi. Työntekijäilmoituksia on ilmoittamatta 52 kpl, jotka sijoittuvat 34 työmaalle ja koskevat vähintään 10 urakoitsijaa.

Mikäli puutteellisia ilmoituksia ei korjata määräajan puitteissa (48kk) verohallinto voi antaa Vantaan kaupungille enintään 15 000 € laiminlyöntimaksun. Laiminlyöntimaksu on muodollinen. Olennaista ilmoitusten puutteellisessa ilmoittamisessa on se, ettei tietoja ole voitu hyödyntää verottajan toimesta ajallaan harmaan talouden torjunnassa.

Tarkastuksessa annettiin 9 toimenpidesuositusta. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että urakoita koskevien tietojen ilmoittamisessa sisäisen valvonnan taso on heikko ja työntekijää koskevien tietojen ilmoittamisessa sisäisen valvonnan taso on tyydyttävä.

<u>Kaupunkiympäristön rakentamis- ja kunnossapitotöiden puitesopimusta</u> koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että puitesopimus on kilpailutettu asianmukaisesti, se on kaupungin kannalta tarkoituksenmukainen ja että tehtyä puitesopimusta noudatetaan.

Puitesopimus on astunut voimaan 1.1.2023 ja on kaksivuotinen. Kilpailutus on toteutettu rakennuspäällikön johtaman palveluyksikön toimesta. Puitesopimuksella hankitaan katujen, puistojen, liikuntapaikkojen ja pihojen rakentamis- ja kunnossapitopalveluita. Sopimusehtojen mukaan ti-

lauksista tulee tarjota 60 % Tieluiskalle ja 40 % Recsetille. Tieluiskalta on tilattu vuonna 2023 puitesopimuksella urakoita n. 5 Milj. eurolla (95%) ja Recsetiltä 272 000 eurolla (5%). Lisäksi Tieluiskalta syntyy laskutusta Koisotien lumenkaatopaikan urakan osalta vuonna 2024 n. 1,2 milj. euroa. Rakennuspäällikön johtama palveluyksikkö on tilannut suurimman osan Tieluiskan urakoista. Urakoiden tilaamisessa on suosittu merkittävällä tavalla Tieluiskaa.

Vuoden 2023 epäsuhtaiset tilaukset tarkoittavat sitä, että vuonna 2024 Tieluiskalta ei voida hankkia lainkaan urakoita ja Recsetiltä tulee tilata urakoita n. 3,8 milj. eurolla. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan, mikäli jakosuhdetta ei saada vuoden 2024 aikana toteutettua sopimuksen mukaiseksi, kyseessä on sopimusrikkomus, joka voi pahimmassa tapauksessa aiheuttaa kaupungille merkittäviä korvausvaateita. Riskinä on myös se, että Recsetillä on mahdollisuus hinnoitella urakat melko vapaasti, mikäli ne tilataan kokonaishintaurakoina kuten on toimittu Tieluiskan kanssa.

Puitesopimus on kilpailutettu yksikköhinnoilla. Yksikköhintoja ei kuitenkaan ole käytetty juurikaan muissa kuin viherkunnossapidon töissä. Esimerkiksi kaikista isoista urakoista on pyydetty suunnitelmien perusteella kokonaishintatarjous, joka on sitten mahdollisten tarkennusten jälkeen hyväksytty. Sama tilanne on toimitilajohtamisen tilaamissa pihoihin liittyvissä pienissä korjaus-/kunnossapitotöissä. Koska käytännössä siis lähes aina on pyydetty kokonaishintatarjous niin pienistä korjaustöistä kuin suurista urakoistakin, niin tehty puitesopimuskilpailutus on ollut sisäisen tarkastuksen mielestä lähinnä muodollisuus, jonka avulla on saatu tarjoajat järjestykseen. Varsinaiset tilaukset ovat käytännössä suorahankintoja, koska tarjoushinnoilla ei ole mitään yhteyttä kilpailutettuihin yksikköhintoihin. Sopimuksessa ei ole edes edellytetty kilpailutettujen yksikköhintojen käyttämistä kokonaishintatarjouksissa. Mikäli urakoitsija väittäisi käyttäneensä kilpailutettuja yksikköhintoja, sitä ei voi millään tavalla todentaa annetuista tarjouksista.

Kilpailutukseen liittyy varsin erikoisia piirteitä. Kilpailutettuja yksikköhintoja oli työntekijöiden osalta 5 kpl ja kaluston osalta 13 kpl. Tieluiska on antanut kahdelle kilpailutuksessa painoarvoltaan merkittävälle työntekijänimikkeelle poikkeuksellisen halvan tuntihinnan. Nimikkeiden painoarvo on ollut kilpailutuksen työntekijäosiossa 50 % ja tuntihinnat keskimäärin 32 % alle Recsetin tuntihinnan. Huomionarvoista on, että rakennusammattimiehen poikkeuksellisen halpaa tuntihintaa ei ole käytetty laskutuksessa juuri lainkaan ja avustavan työntekijän tuntihintaa vasta kun sisäinen tarkastus on asiasta huomauttanut. Lisäksi Tieluiskan tarjous oli jokaisen kalustotyypin osalta Recsetin tarjousta halvempi mikä sinällään ei ole tarjouskilpailussa yllättävää. Yllättävää on se, että suurimmat hintaerot olivat niiden kymmenen konetyypin tuntihinnoissa, joita ei ollut käytetty lainkaan. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan Tieluiska on tiennyt, että niissä urakoissa, joissa esim. rakennusammattimiestä ja kalustotyyppejä käytetään, tullaan tarjoukset pyytämään kokonaisurakoina. Tällöin tarjotuilla yksikköhinnoilla ei ole ollut yhtiölle mitään merkitystä.

Puitesopimuksella kiiretyönä toteutetun Koisotien lumenkaatopaikan stabilointiurakan työmaasähköistys on tullut kalliiksi kaupungille. Työmaan sähköistys on toteutettu aggregaatilla. Aggregaatin käytöstä on päättänyt rakennuspäällikkö. Tieluiska on laskuttanut aggregaatin käytöstä 6 kk aikana n. 190.000 €. Vastaavat sähköt olisi saatu asiantuntija-arvion mukaan Vantaan Energian verkosta väliaikaiskaapeloinnilla muutamassa päivässä ja kokonaiskustannukset olisivat olleet säh-

köenergia mukaan lukien vastaavalta 6kk ajalta n. 10.000 -12.000 €. Rakennuspäällikkö ei ole selvittänyt mahdollisuutta hankkia sähköt Vantaan Energialta ja on menettelyllään aiheuttanut kaupungille huomattavaa vahinkoa.

Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan rakennuspäällikkö ei ole hoitanut virkavelvollisuuksiaan sillä huolellisuudella mitä voidaan odottaa hänen asemassaan olevalta viranhaltijalta. Tarkastuksessa on havaittu epäkohtia mm. puitesopimuksen sisällössä, puitesopimuksen noudattamisessa sekä erityisesti kaupungin edun huomioimisessa urakoiden yhteydessä.

Tarkastuksessa annettiin 18 toimenpidesuositusta. Näistä yhdeksän suositusta kohdistuu kunnossapitotöiden seuraavaan kilpailutukseen. Tarkastushavaintojen perusteella puitesopimuksen ja sen noudattamisen sisäisen valvonnan taso on heikko.

Vantaan ratikan suunnitteluvaiheen valtionosuuksien laskutusta koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että Vantaan ratikan suunnitteluvaiheen kustannuksista saatava valtionosuus on laskutettu ajallaan ja kattavasti.

Vantaan ratikka hankkeen valtionavustusten hakeminen on organisoitua ja vuosien 2020–2022 valtionosuudet on haettu ja saatu. Vuoden 2023 valtionosuutta ei ole vielä haettu. Maksatushakemusten laatimisessa oli viivettä. Tarkastuksessa ei havaittu huomauttamista hakemusten ja niiden liitteiden muussa käsittelyssä.

Tarkastuksessa annettiin yksi toimenpidesuositus. Tarkastushavaintojen perusteella voidaan todeta, että Vantaan ratikka hankkeen valtionavustusten hakemisen hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan taso on hyvä.

Kuusijärven alueen rakennushankkeita koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että Kuusijärven alueen rakennushankkeet aikavälillä 2020–2024 on toteutettu kaupungin edun mukaisesti noudattaen hallintosääntöä, hankintasopimuksia, hankintalakia ja kaupungin hankintaohjeita. Lisäksi arvioidaan hankkeiden taloudellista onnistumista tavoitteiseen verrattuna.

Kuusijärven alueelle on rakennettu aikavälillä 2021–2023 mm. Pysäköintialue ja pysäköintiliittymä, Pulkkamäki sekä Grillikatos siihen liittyvine esteettömine reitteineen. Lueteltujen kohteiden yhteenlasketut kustannusarviot ovat olleet noin 5 miljoonaa euroa. Kustannusarviot ovat ylittyneet 1,15 miljoonalla eurolla. Kustannusarvioiden ylittymiseen on vaikuttanut mm. telemaston siirron kustannusten aliarviointi, valaistuksen hinnan aliarviointi sekä väärin arvioidut yksikköhinnat sekä väärin arvioitu etäisyys rakennusalueelta maansiirtopaikalle.

Kuusijärven alueen yleissuunnitelman toteutti silloinen ensisijainen puitesopimustoimittaja LOCI Maisema-arkkitehdit Oy ja yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Vuosina 2020–2023 LOCI Maisema-arkkitehdit ei enää ole ollut viheralueiden puitesopimustoimittaja. Tästä huolimatta Vuosina 2020–2023 tilatut suunnittelupalvelut on tilattu LOCI Maisema-arkkitehdeilta. Tilaukset on tehty paitsi väärästä kilpailutusosiosta, niin myös väärällä menettelyllä: LOCI on valittu suoraan (väärän)

kilpailuosion kolmannelta sijalta, tekemättä tarjouspyyntöä osion ensimmäiseksi tai toiseksi sijoittuneelle. Käytetty hankintamenettely vuosina 2020–2023 tehdyille hankinnoille on toteutettu Teknisen lautakunnan päätöksen sekä hankintalain vastaisesti. Taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna väärän toimittajan valinta ei ole ollut merkittävä.

Maansiirtokuljetuspalveluiden sopimuksessa on ollut viiden kuukauden katkos aikavälillä 1.5.2021-1.10.2021. Lisäksi osa kirjureista on jatkanut vanhoilla, korkeammilla hinnoilla urakkahintojen laskemista vielä ainakin kesään 2022 asti. Väärän laskurin käyttö ei ole Kuusijärven työmaan osalta ole aiheuttanut olennaisia lisäkustannuksia. Koko kaupungin tasolla viivästyneen kilpailutuksen ja väärien hintojen käytön vaikutusten voidaan kuitenkin arvioida tuoneen kaupungille useiden kymmenien tuhansien lisäkustannukset vuosina 2021–2022.

Maansiirtokuljetuspalveluiden urakkahintojen laskentataulukossa on tarkastuksessa havaittu virhe lähtöhinnan kohdalla 1.10.2023 lähtien. Virheellinen lähtöhinta on johtanut siihen, että jokaisesta kuljetuksesta on maksettu ylihintaa.

Maanrakennuskonepalveluiden sopimuskausien välillä on ollut katkos aikavälillä 1.5.2022 - 1.9.2022. Koska kilpailutusta ei ole tehty ajoissa, on palveluntuottajille kesän 2022 ajan maksettu 12,7 %. indeksikorotettua hintaa. Indeksikorotuksen myötä kesän 2022 hinnat ovat nousseet korkeammalle kuin kilpailutetut hinnat 1.9.2022 lähtien, joten myöhästyneestä kilpailutuksesta on koitunut kaupungille taloudellista tappiota.

Kuusijärven savusaunoille (sis. pesutilarakennuksen) sekä wc-tiloille (sis. infokatoksen) on valittu toteuttaja Kaupunkitilalautakunnan päätöksellä 5.6.2024. Halvimman tarjouksen tehnyt tarjoaja on tehnyt yli 20 % halvemman tarjouksen kuin toiseksi sijoittunut tarjoaja. Sisäisen tarkastuksen mielestä tarjouksen halpuuteen liittyy merkittävä riski toteutuksen onnistumisesta. Toimitilajohtamisen palvelualue on tiedostanut riskin ja järjestänyt asiasta hankintaneuvottelun urakoitsijan kanssa. Tarjoaja ei ole muuttanut tarjoustaan. Saatu tarjous wc-tiloista ja savusaunoista on 2,67 miljoonaa euroa, joka alittaa hankkeen kustannusarvion.

Seuraavissa vaiheissa Kuusijärvelle on tarkoituksena rakentaa yrittäjien tilat (0,54 milj), vuokravälinevarasto (0,33milj), huoltorakennus (0,6 milj) sekä kota (0,22 milj). Tulevan päärakennuksen, jonka on arvioitu maksavan 19 miljoonaa, rakentamista tai suunnittelua ei ole vielä aloitettu. Näitä hankkeita ei tässä tarkastuksessa arvioitu tarkemmin.

Tarkastuksessa annettiin 8 toimenpidesuositusta. Huolimatta useasta tarkastuksessa esiin tulleesta virheestä, voidaan työmaan moninaisuus ja laajuus huomioiden todeta sisäisen valvonnan olevan hyvällä tasolla.

<u>Pienten ja keskisuurten korjaustöiden puitesopimusta</u> koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että puitesopimus on kilpailutettu asianmukaisesti ja että tehtyä puitesopimusta noudatetaan.

Pienten ja keskisuurten korjaustöiden hankinta on kilpailutettu hankintalainsäädännön mukaisesti. Urakoitsijan valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus, eli hinnan lisäksi arvioinnin osatekijöinä oli myös osaaminen, aikataulun pitävyys, työn virheettömyys ja työturvallisuus. Valitettavasti tarjous saatiin vain yhdeltä rakennusliikkeeltä, NCC:ltä.

Sopimuksen urakkamuotona on tavoite-/kattohintainen projektinjohtourakka. Puitesopimus on lähtökohtaisesti kaupungin kannalta taloudellisesta näkökulmasta toimiva ja kaupungin edun mukainen. Lisäksi projektinjohtourakoinnin yhteistyömenettely -asiakirjassa todetaan, että urakoitsijan saamien vuosisopimusten tai vastaavien alennukset tulee huomioida täysimääräisenä hankintahinnassa, jota voidaan pitää kustannuksia alentavana tekijänä. Sopimusta on myös noudatettu keskeisiltä osin.

Puitesopimusta ja urakkasopimuksia noudatetaan kuitenkin eräiltä osin soveltaen, koska vain osasta urakoita on tehty tilaajan toimesta omat kustannusarviot. Lisäksi bonus-/sanktiojärjestelmää ei käytetä kaikissa tapauksissa niin, kuin sopimuksiin on merkitty.

Tarkastuksessa annettiin seitsemän toimenpidesuositusta. Sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan tarkastushavaintojen perusteella puitesopimuksen osalta hyvällä tasolla.

<u>Kaupunkiympäristön toimialalla tehtiin kolme jälkitarkastusta.</u>

- Arvonlisäverottomasti ulosvuokrattuja kiinteistöjä ja huoneistoja sekä konserniyhtiöiltä vuokrattuja kiinteistöjä ja huoneistoja koskevan toisen jälkitarkastuksen perusteella voidaan todeta, että tarkastuksessa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu ehdotetulla tavalla.
- Kiinteistöveron perustietojen oikeellisuutta verottajan rekistereissä koskevassa tarkastusraportissa annetut suositukset on toteutettu pääosin ehdotetulla tavalla. Sisäinen tarkastus antoi kuitenkin kolme suositusta toimialan toteuttaman pilottiprojektin jatkoon liittyen.
- A-kumppanit Oy:n käyttöä Vantaan kaupungissa ja sen tytäryhteisöissä koskevassa tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu osittain. Jälkivahinkotöiden hankinta on nyt kilpailutettu ja ensisijaiseksi puitesopimustoimittajaksi on valittu tarjousten perusteella PR-Saneeraus Oy ja toiseksi A-kumppanit Oy. A-kumppanit Oy on mennyt konkurssiin helmikuussa 2024. Jälkitarkastuksessa havaittiin, että Vantissa on edelleen laskujen asiatarkastuksessa merkittäviä puutteita.

Konserniyhtiöt

<u>Yhtiöihin tehtiin yksi jälkitarkastus</u>. Jälkitarkastus koski Tikkuparkki Oy:n asiakassopimuksia. Jälkitarkastuksen perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu lähes täysin ehdotetulla tavalla.

7 § Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten

VD/1944/00.00.00.00/2025

PT/TM/LK/EJ

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025.

Vaalilain (714/1998**)** 15 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kaupunginhallitus asettaa kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita tulee olla kuitenkin vähintään kolme. Vaalissa ehdokkaana oleva ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä. Vantaan kaupunki on jaettu 68 nimettyyn ja numeroituun äänestysalueeseen (KV 18.5.2020 § 3). Ne henkilöt, joita ei ole merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalueeseen 999 Lummetie.

Vaalilautakuntiin on aikaisemmissa vaaleissa Vantaalla valittu lähtökohtaisesti 10 henkilöä per lautakunta (pj, vpj, 3 jäs., 5 vjäs.), mutta nyt on tarkoitus valita suurimmille alueille 14 (pj, vpj, 3 jäs., 9 vjäs.). Syynä tähän on se, että nyt järjestetään kahdet vaalit samanaikaisesti, minkä vuoksi erityisesti alustavaan ääntenlaskentaan tarvitaan enemmän henkilöstöä, kun laskettavia ääniä on kaksinkertainen määrä. Lisäksi tuplavaalien vaatimiin käytännön järjestelyihin vaalipäivän aikana on tarpeen varata aikaisempaa enemmän työvoimaa.

Laitoksissa 2.–8.4.2025 toimitettavaa ennakkoäänestystä varten kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan asetettava yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on oltava kuitenkin vähintään kolme. Vaalissa ehdokkaana oleva tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä. Vantaalla sijaitsee yhteensä 63 laitosta, joissa vaalitoimikunnat kiertävät lähtökohtaisesti arkisin ennakkoäänestysviikolla. Kaupunginhallitus on päättänyt näistä eritysisistä ennakkoäänestyspaikoista 10.3.2025 § 7.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten kelpoisuudesta on voimassa mitä kuntalaissa (410/2015) on säädetty yleisestä kelpoisuudesta kunnallisiin luottamustoimiin. Vaalilain 15 §:n 2 momentin mukaan nyt valittavien jäsenten ja varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (232/2005) 4 a §:n 1 momentin perusteella vaalilautakunnissa ja -toimikunnissa tulee erikseen jäsenissä ja varajäsenissä olla sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia, ellei erityisestä syystä muuta johdu. Lähtökohtana on myös se, että missään lautakunnassa tai toimikunnassa ei erikseen jäseninä tai varajäseninä ole kahta saman puolueen edustajaa. Tämä periaate ei tule suoraan laista, vaan perustuu vakiintuneeseen käytäntöön. Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien kokoonpanot on muodostettu yhteistyössä puolueiden kanssa. Siltä osin, kun puolueet eivät ole saaneet kaikkia niille allokoituja paikkoja täytettyä, on vaalitoimisto rekrytoinut sitoutumattomia lautakuntiin ja toimikuntiin.

Tasa-arvolain mukaista 40 prosentin sukupuolikiintiötä on pyritty mahdollisimman hyvin noudattamaan, mutta siinä ei kuitenkaan ole kaikkien lautakuntien ja -toimikuntien osalta onnistuttu. Viestinnällä on

pyritty tavoittamaan erityisesti miehiä. Tämä ei kuitenkaan tuottanut toivottua tulosta ja miesten määrä jäi alle tavoitteen. Vaalilautakuntiin rekrytoitiin myös aikaisempaa enemmän ihmisiä ja kun kyseessä ovat kuntavaalit, ovat monet vaalilautakunnissa yleensä aktiiviset ihmiset itse ehdolla.

Ottaen huomioon vaalitoimiston pyrkimykset kiintiön noudattamiseksi, vaaliviranomaisen aseman ja tehtävän vaalien toimittamisessa, vaalien merkityksen sekä henkilöresurssien tarpeen, voitaneen katsoa erityisen syyn poiketa kiintiöstä olevan olemassa. Osaan lautakunnista on myös jouduttu ottamaan enemmän saman puolueen edustajia, koska puolue, jolle paikka oli alun perin allokoitu, ei sitä kyennyt täyttämään.

Vaalilain 15 §:n 4 momentin mukaan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa kuhunkin 68 äänestysalueen vaalilautakuntaan liitteen mukaisesti puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, jäsenet ja varajäsenet sekä myöhemmin hyväksyä niihin mahdollisesti tehtävät muutokset,

b) asettaa viisi vaalitoimikuntaa ja niihin liitteen mukaisesti puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, jäsenet ja varajäsenet sekä myöhemmin hyväksyä niihin mahdollisesti tehtävät muutokset,

c) todeta, että vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien varajäsenet on asetettu siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan ja

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki seuraavat muutokset liitteeseen:
103 Pähkinärinne
Inka Kämäräinen (VAS) siirtynyt lautakuntaan 308 sitoutumattomana, tilalle varajäseneksi Ida Ahola (SIT)
409 Matari
Leila Törnvall (SIT) estynyt, tilalle jäseneksi Lotta Kantoniemi (SIT)

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat alue- ja kuntavaaleissa 2025 (sisältää henkilötietoja) kh 24.3.2025 § 7

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Projektipäällikkö Maiju Korppi
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntien kokoonpanot

101 Hämevaara

PS	Erkki Lankinen	Puheenjohtaja
SDP	Susanna Bruun	Varapuheenjohtaja
KESK	Michael Japoum	Jäsen
KOK	Kaija Mutta	Jäsen
VIHR	Kaarina Lähteenmäki	Jäsen
VAS	Marjo Järvinen	Varajäsen
SIT	Tomi Isokääntä	Varajäsen
SDP	Jesper Anttonen	Varajäsen
VIHR	Paula Engström	Varajäsen
KOK	Kari Mutta	Varajäsen
SIT	Roy Asikainen	Varajäsen
SIT	Pirjo Vilenius	Varajäsen
SIT	Taru Tolmunen	Varajäsen
SIT	Heli Urnberg	Varajäsen

102 Hämeenkylä

VAS	Eija Ahola	Puheenjohtaja
KOK	Markus Karhuvaara	Varapuheenjohtaja
SDP	Liisa Labbas	Jäsen
KESK	Annina Autio	Jäsen
VIHR	Veikko Väisänen	Jäsen
KOK	Alina Virtanen	Varajäsen
PS	Timo Oksanen	Varajäsen
VIHR	Sini Peura	Varajäsen
SDP	Kasper Anttonen	Varajäsen
SIT	Kenneth Gröning	Varajäsen
SIT	Riikka Hellman	Varajäsen
SIT	Eerika Gröning	Varajäsen
SIT	Laura Suomalainen	Varajäsen
SIT	Karita Vornila	Varajäsen

103 Pähkinärinne

LIIK	Sirpa Dunderfelt	Puheenjohtaja
KOK	Juha Savimäki	Varapuheenjohtaja
PS	Ilari Purojärvi	Jäsen

SDP	Pirjo Mäkinen	Jäsen
KOK	Liisa Syväsalmi	Jäsen
SIT	Helmi Vainio	Varajäsen
KOK	Jenna Rautionaho	Varajäsen
SDP	Eetu Vento	Varajäsen
SIT	Ida Ahola	Varajäsen
VIHR	Lasse Hyytiäinen	Varajäsen
SIT	Heidi Leponen	Varajäsen
SIT	Klaudija Majamäki	Varajäsen
SIT	Timo Sihvonen	Varajäsen
SIT	Sanna Eilola	Varajäsen

104 Varisto

PS	Kristiina Viianen	Puheenjohtaja
KOK	Janne Leppänen	Varapuheenjohtaja
SDP	Johanna Heikkinen	Jäsen
SIT	Carita Tuokila	Jäsen
SIT	Miika Viinikainen	Jäsen
RKP	Jessica Sivunen	Varajäsen
PS	Lauri Tammela	Varajäsen
SDP	Patrik Piiroinen	Varajäsen
SIT	Matti Pieskä	Varajäsen
VIHR	Talvi Mäkelä Tamayo	Varajäsen
SIT	Tiia Suursalmi	Varajäsen
SIT	Terhi Maidel	Varajäsen
SIT	Katja Torkel-Immonen	Varajäsen
SIT	Maria Åhman	Varajäsen

105 Vapaala

SIT	Rosaana Sallo	Puheenjohtaja
LIIK	Alexa Naakka	Varapuheenjohtaja
SIT	Panu Jääskeläinen	Jäsen
SDP	Jaana Heiskanen	Jäsen
VIHR	Mikko Korpela	Jäsen
VIHR	Anna-Maria Kukkonen	Varajäsen
KOK	Merja Virtanen	Varajäsen
PS	Hannu Alaluusua	Varajäsen
SDP	Jani Suomalainen	Varajäsen
KOK	Kirsi Kerimaa	Varajäsen
SIT	Tarja Nirvinen	Varajäsen
SIT	Maria Jussila-Gröning	Varajäsen

SIT	Elina Pirjetä	Varajäsen
SIT	Reetta Salonen	Varajäsen

106 Uomatie

VIHR	Minna Remes-Sievänen	Puheenjohtaja
SDP	Ilja Suvanto	Varapuheenjohtaja
KOK	Marko Koistinen	Jäsen
PS	Tuukka Hakkarainen	Jäsen
VAS	Laura Jammeh	Jäsen
SIT	Pia Pyhäjoki	Varajäsen
SIT	Nico Mikael Fernandez	Varajäsen
PS	Kaisu Hermaala	Varajäsen
SDP	Jasmin Laakso	Varajäsen
KESK	Sylvi Merta - Junkkari	Varajäsen
SIT	Tuija Harri-Chaves	Varajäsen
SIT	Helena Pajari	Varajäsen
SIT	Ritva Laitinen	Varajäsen
SIT	Tiina Salonen	Varajäsen

107 Myyrmäki

KOK	Jorma Venäläinen	Puheenjohtaja
VAS	Leena Romppainen	Varapuheenjohtaja
SDP	Isto Siven	Jäsen
VIHR	Marianne Kurittu	Jäsen
RKP	Karri Anttila	Jäsen
KOK	Hellevi Holopainen	Varajäsen
PS	Heikki Karhama	Varajäsen
VIHR	Marta Sundell	Varajäsen
KD	Juvonen Leena	Varajäsen
SDP	Heikki Seppälä	Varajäsen
SIT	Anna-Maija Halenius	Varajäsen
SIT	Annika Mattila	Varajäsen

108 Kilteri

KESK	Mirka Lakra	Puheenjohtaja
KOK	Noa Lindqvist	Varapuheenjohtaja
VIHR	Katariina Kurittu	Jäsen
KESK	Nico Airas	Jäsen
SDP	Kirsi-Maria Airaksinen	Jäsen
SIT	Anne-Maria Sillanpää	Varajäsen

PS	Kira Laakso	Varajäsen
SDP	Anna-Liisa Koskela	Varajäsen
KESK	Pierre Nlate	Varajäsen
VAS	Sameli Kesto	Varajäsen
SIT	Anne Lehikoinen	Varajäsen
SIT	Miia Ronkainen	Varajäsen

109 Louhela

KOK	Seppo Vepsäläinen	Puheenjohtaja
VIHR	Heli Mattila	Varapuheenjohtaja
SDP	Satu Malkki	Jäsen
PS	Harri Sjelvgren	Jäsen
KESK	Emilia Pitkänen	Jäsen
KOK	Jukka Johansson	Varajäsen
PS	Arja Dans	Varajäsen
VIHR	Soili Kaliste	Varajäsen
SDP	Jani Airaksinen	Varajäsen
KESK	Taneli Saari	Varajäsen
SIT	Salla Solla	Varajäsen
SIT	Jaana Jalovaara	Varajäsen
SIT	Riitta Piekkala	Varajäsen
SIT	Sanna Ranema	Varajäsen

110 Jönsas

PS	Sisko Ahjolinna	Puheenjohtaja
KOK	Juha Häkkinen	Varapuheenjohtaja
SDP	Maarit Laakso	Jäsen
SIT	Anna Heinonen	Jäsen
VAS	Anna Laamanen	Jäsen
KOK	Liisi Kukkola	Varajäsen
SIT	Sinikka Törmälä	Varajäsen
KD	Antti Riikonen	Varajäsen
SDP	Anna Laitinen	Varajäsen
VIHR	Kari Saari	Varajäsen
SIT	Karita Johansson	Varajäsen
SIT	Kristiina Terho	Varajäsen
SIT	Amanda Riikonen	Varajäsen
SIT	Liisa Saha	Varajäsen

111 Kivistö

SDP	Aadan Ibrahim	Puheenjohtaja

KOK	Amanda Kinnunen	Varapuheenjohtaja
SIT	Juha Kautto	Jäsen
KD	Mirja Palmanto	Jäsen
KOK	Kati Mattsson	Jäsen
SIT	Meiju Kiviranta	Varajäsen
SDP	Jukka Heiskanen	Varajäsen
VIHR	Heini Salmela	Varajäsen
SIT	Ari Halonen	Varajäsen
SIT	Heli Raitosalo	Varajäsen
SIT	Kirsi Viljakainen	Varajäsen
SIT	Daniel Vainio	Varajäsen
SIT	Sevil Kaqamak	Varajäsen
SIT	Rania Eid	Varajäsen

112 Vaskipelto

SDP	Mirjam Louhekari	Puheenjohtaja
KOK	Mika Koskinen	Varapuheenjohtaja
RKP	Thomas Lagerkrans	Jäsen
PS	Jenna Holopainen	Jäsen
KD	Lauri Rantalainen	Jäsen
SIT	Varpu Lietzén	Varajäsen
SDP	Seija Mäkelä	Varajäsen
PS	Atte Nieminen	Varajäsen
VIHR	Sarianna Salminen	Varajäsen
SIT	Marko Kovanen	Varajäsen
SIT	Sari Tienvieri	Varajäsen
SIT	Kirsi Ahlberg	Varajäsen
SIT	Minja Immonen	Varajäsen
SIT	Meija Anttila	Varajäsen

201 Askisto

KOK	Sakari Soppi	Puheenjohtaja
SDP	Riitta Åkman	Varapuheenjohtaja
SIT	Pia Orava-Karabulut	Varajäsen
PS	Katja Kempas	Jäsen
LIIK	Sari Willkman	Jäsen
SIT	Timo Vainio	Jäsen
SIT	Ilpo Vuorivirta	Varajäsen
VIHR	Tiia-Riikka Marika Lähteenmäki	Varajäsen
SIT	Jenna Tyviö	Varajäsen
SIT	Ari Saukko	Varajäsen

SIT	Keijo Pyykönen	Varajäsen
SIT	Helena Kafka	Varajäsen
SIT	Anne Smeds	Varajäsen
SIT	Tuula Marja-Leena Taka-aho	Varajäsen

202 Keimola

RKP	Sonja Gummerus	Puheenjohtaja
KOK	Pentti Räsänen	Varapuheenjohtaja
VIHR	Heikki Halme	Jäsen
PS	Sami Maaniittu	Jäsen
SDP	Pirjo Leinonen	Jäsen
PS	Anniina Kafka	Varajäsen
KESK	Edith Kaura	Varajäsen
SDP	Waltteri Eerikkilä	Varajäsen
KOK	Inka Marttila	Varajäsen
SIT	Elina Sarkkinen	Varajäsen

203 Seutula

PS	Tommi Pietilä	Puheenjohtaja
VAS	Jaana Palanterä	Varapuheenjohtaja
KOK	Airi Imppola-Lahti	Jäsen
SDP	Tuuli Hako	Jäsen
RKP	Allan Buss	Jäsen
VIHR	Nella Suurhasko	Varajäsen
SIT	Ince Mustafa	Varajäsen
VAS	Keea Sinkari	Varajäsen
SIT	Juuso Luomala	Varajäsen
SDP	Mirja Mettin	Varajäsen
SIT	Katja Turunen	Varajäsen
SIT	Pirjo Kaarina Kotaviita	Varajäsen
SIT	Karin Åvall	Varajäsen
SIT	Janika Haaksiluoto	Varajäsen

204 Piispankylä

SDP	Sanna Forsell	Puheenjohtaja
KOK	Ilkka Meriläinen	Varapuheenjohtaja
KESK	Meeri Kirves	Jäsen
SIT	Serja Kanninen	Jäsen
SIT	Oskari Reinikainen	Jäsen
SIT	Vera-Maija Järvenpää	Varajäsen

KOK	Milla Nyman	Varajäsen
SIT	Helena Immonen	Varajäsen
VIHR	Sari Laakso	Varajäsen
SIT	Taru Mitzner	Varajäsen
SIT	Arto Ihaksi	Varajäsen
SIT	Sirpa Kataja	Varajäsen
SIT	Jennika Ronkainen	Varajäsen
SIT	Alexandra Uimonen	Varajäsen
KESK	Virva Junkkari	Varajäsen

205 Kivimäki

LIIK	Petri Seppälä	Puheenjohtaja
SDP	Milla Juote	Varapuheenjohtaja
KOK	Sami Haukioja	Jäsen
PS	Jyri Pöyry	Jäsen
SIT	Omar Mohamed	Jäsen
PS	Teija Häkänen	Varajäsen
SIT	Miika Koivisto	Varajäsen
KOK	Birgitta Karonen	Varajäsen
SIT	Antoni Sipilä	Varajäsen
RKP	Lotta Hämäläinen	Varajäsen
SIT	Matti Salonen	Varajäsen
SIT	Soile Helasterä	Varajäsen
SIT	Miia Pietiläinen	Varajäsen
SIT	Pekka Kortelainen	Varajäsen

206 Laajavuori

VIHR	Tuija Luhta	Puheenjohtaja
SDP	Samuli Miettinen	Varapuheenjohtaja
KOK	Johanna Ropponen	Jäsen
SIT	Jouni Koivisto	Jäsen
SIT	Jaakko Mäkelä	Jäsen
PS	Taru Laurén-Kotiranta	Varajäsen
SIT	Taru Stenius	Varajäsen
SDP	Katariina Kolu	Varajäsen
KESK	Antti Pyylampi	Varajäsen
KD	Riitta Ahonen	Varajäsen
SIT	Anna-Maija Myllynen	Varajäsen
SIT	Milla Haglund	Varajäsen

207 Martinlaakso

KOK	Akseli Hakala	Puheenjohtaja
KD	Vilma Parkkonen	Varapuheenjohtaja
SIT	Maria Takolander	Varajäsen
SDP	Juhani Mäkelä	Jäsen
PS	Juhani Takala	Jäsen
VAS	Marja-Liisa Viljamaa	Jäsen
SDP	Satu Salonen	Varajäsen
KD	Kuivas Tatjana	Varajäsen
VIHR	Anne Karjalainen	Varajäsen
KOK	Samuel Sarti	Varajäsen
SIT	Anssi Turpeinen	Varajäsen
SIT	Elina Tuulivuori	Varajäsen
SIT	Sonja Saaranen	Varajäsen
SIT	Marju Nordman	Varajäsen

208 Vihertie

KD	Teresa Linde	Puheenjohtaja
PS	Timo Heinänen	Varapuheenjohtaja
SDP	Elise Laitinen	Jäsen
KESK	Tapani Salmi	Jäsen
VIHR	Kingsley Ndukwe	Jäsen
VAS	Maria Kohtala	Varajäsen
PS	Leena Laurén	Varajäsen
SIT	Aarno Sirpi	Varajäsen
KOK	Marjo Nikkanen	Varajäsen
SIT	Paula Häkänen	Varajäsen
SIT	Eveliina Pöllänen	Varajäsen
SIT	Hanna Kumpuniemi	Varajäsen
SIT	Sanna Vesterbacka	Varajäsen

209 Vantaanlaakso

VIHR	Iisakki Seppä	Puheenjohtaja
KOK	Riittamaija Salmi	Varapuheenjohtaja
SIT	Lauri Sirkiä	Jäsen
SIT	Petri Heinonen	Jäsen
KESK	Eija Nyman	Jäsen
KOK	Julius Reinhardt	Varajäsen
VIHR	Tim Connell	Varajäsen
SIT	Marina Lehtonen	Varajäsen
LIIK	Janina Diedler	Varajäsen
SDP	Tiina Vesa	Varajäsen

SIT	Maxx Laxfors	Varajäsen
SIT	Anna Karvinen	Varajäsen

210 Ylästö

SDP	Henna Purmonen	Puheenjohtaja
PS	Pauli Ikonen	Varapuheenjohtaja
KOK	Nooa Leppänen	Jäsen
VIHR	Esmail Zaher	Jäsen
KESK	Eija Savela	Jäsen
SIT	Marjo Huikuri	Varajäsen
KOK	Olivia Kuningas	Varajäsen
SIT	Anni Tähtiniitty	Varajäsen
SDP	Erkka Heinola	Varajäsen
RKP	Karoliina Peltokukka	Varajäsen
SIT	Sabina Omarova	Varajäsen
SIT	Tiia Arala-Desmond	Varajäsen
SIT	Joni Rundgren	Varajäsen
SIT	Kaisa Juopperi	Varajäsen

211 Kivistö

SDP	Henri Kopra	Puheenjohtaja
VIHR	Nina Ndukwe	Varapuheenjohtaja
KOK	Saara Jaakola	Jäsen
SIT	Milma Mäntymaa	Jäsen
RKP	Kimmo Kärkkäinen	Jäsen
KD	Jari Kyyrö	Varajäsen
VIHR	Minea Sievänen	Varajäsen
KOK	Erica Orlando	Varajäsen
SDP	Paul Nwosu	Varajäsen
SIT	Mira Kainulainen	Varajäsen
SIT	Janne Enqvist	Varajäsen
SIT	Piia Hämäläinen	Varajäsen
SIT	Markus Polvi	Varajäsen
SIT	Milli Haverinen	Varajäsen

212 Kivistöntähti

KOK	Jaana Lindroos	Puheenjohtaja
SDP	Seppo Airaksinen	Varapuheenjohtaja
SIT	Antti Kuparinen	Jäsen

SIT	Anette Luukkonen	Jäsen
VIHR	Petra Ndukwe	Jäsen
KOK	Jari Lindroos	Varajäsen
KESK	Silja Vuorinen	Varajäsen
PS	Pihla Konduktor	Varajäsen
SIT	Mari Nuolikoski	Varajäsen
SIT	Jaki Eriksson	Varajäsen
SIT	Eero Vartiainen	Varajäsen
SIT	Pia Merimaa	Varajäsen

301 Veromies

PS	Vesa Lappi	Puheenjohtaja
VIHR	Joanna Tuhkanen	Varapuheenjohtaja
KOK	Kari Lairila	Jäsen
SDP	Suvi Byrne	Jäsen
SIT	Hannakaisa Anttila	Jäsen
PS	Katri Hakala	Varajäsen
SIT	Anne Savolainen	Varajäsen
KD	Antti Silventoinen	Varajäsen
SIT	Tarja Kilpi-Laamanen	Varajäsen
SDP	Inka Somermäki	Varajäsen
SIT	Erkki Aalto	Varajäsen
SIT	Aida Kuusi	Varajäsen

302 Pakkala

VIHR	Anniina Hellman	Puheenjohtaja
SDP	Ali Alwadi	Varapuheenjohtaja
KOK	Ari Lindroos	Jäsen
VAS	Miia Ikäheimo	Jäsen
KD	Tarja Ropo	Jäsen
SDP	Pekka Mykkänen	Varajäsen
KOK	Viivi Kivilä	Varajäsen
SIT	Pasi Heikkinen	Varajäsen
SIT	Sonja Kentala	Varajäsen
VAS	Emilia Karhunen	Varajäsen
SIT	Markku Linna	Varajäsen
SIT	Anne Rantanen-Ojalehto	Varajäsen

303 Kartanonkoski

SDP	Raine Tamminen	Puheenjohtaja

PS	Krista Blom	Varapuheenjohtaja
KOK	Mia Tuovinen	Jäsen
VAS	Adam Oyegoke	Jäsen
KESK	Sirpa Hirvonen	Jäsen
KOK	Esamatti Karvonen	Varajäsen
VAS	Riikka Laukkanen	Varajäsen
VIHR	Tommi Vainikainen	Varajäsen
PS	Katja Brelo-Outinen	Varajäsen
SDP	Satu Parisaari	Varajäsen
SIT	Ilmari Muhonen	Varajäsen
SIT	Jesse Leskinen	Varajäsen
SIT	Mari Grönroos	Varajäsen
SIT	Virve Kauppi	Varajäsen

304 Ilola

VIHR	Kaarina Leinonen	Puheenjohtaja
KOK	Jarmo Koivuranta	Varapuheenjohtaja
VAS	Silja Kanerva	Jäsen
KD	Markku Nieminen	Jäsen
PS	Risto Pääkkönen	Jäsen
SIT	Hemmo Larvala	Varajäsen
KOK	Maria Metsojoki	Varajäsen
SDP	Marjaana Heinonen	Varajäsen
SIT	Akseli Valkonen	Varajäsen
SIT	Ville Oskari Kuusela	Varajäsen
SIT	Jenni Heino-Vepsäläinen	Varajäsen
SIT	Frans-Eric Harry Jääskeläinen	Varajäsen
SIT	Niina Hirvonen	Varajäsen
SIT	Inka Kämäräinen	Varajäsen

305 Ruskeasanta

SDP	Willem Hietala	Puheenjohtaja
VIHR	Marjukka Kallio	Varapuheenjohtaja
SIT	Anu Hallamaa	Jäsen
PS	Petri Leinonen	Jäsen
VAS	Satu Tynkkynen	Jäsen
SIT	Laura Varjo	Varajäsen
SIT	Eeva Maija Jääskeläinen	Varajäsen
PS	Karla Vrataric	Varajäsen
VIHR	Joonas Hiltunen	Varajäsen

SIT	Joanna Lindell	Varajäsen
SIT	Iiro Lehtinen	Varajäsen
SIT	Karri Hallamaa	Varajäsen
SIT	Antti Kauranne	Varajäsen
SIT	Atro Päivinen	Varajäsen

306 Simonkylä

KOK	Riitta Jansson	Puheenjohtaja
VIHR	Vesa Sievänen	Varapuheenjohtaja
SDP	Ritva Niemi-Ronkainen	Jäsen
PS	Kalle Hellman	Jäsen
VAS	Rauno Kurkela	Jäsen
PS	Sari Parviainen	Varajäsen
LIIK	Sisko Dunderfelt	Varajäsen
VIHR	Raija Salin	Varajäsen
SIT	Ester Kaljula	Varajäsen
KOK	Marko Sotejeff	Varajäsen
SIT	Kalevi Sarttila	Varajäsen
SIT	Liisa Huittinen	Varajäsen

307 Simonmetsä

SDP	Ulla Jauhiainen	Puheenjohtaja
KOK	Henna Toivola	Varapuheenjohtaja
PS	Jelena Räsänen	Jäsen
VIHR	Susanna Hämäläinen	Jäsen
LIIK	Timo Dunderfelt	Jäsen
RKP	Matias Sandström	Varajäsen
SIT	Kasperi Suvanto	Varajäsen
PS	Jukka Pasanen	Varajäsen
SDP	Fia Tamminen	Varajäsen
VAS	Tanja Karinen	Varajäsen
SIT	Jari Korppi	Varajäsen
SIT	Tero Ahola	Varajäsen
SIT	Iina Loimulahti	Varajäsen
SIT	Anna Mari Vilén	Varajäsen

308 Peltola

KOK	Vallu Novanto	Puheenjohtaja
VIHR	Heidi Kärki	Varapuheenjohtaja

RKP	Kerstin Lindholm	Jäsen
PS	Juha Tirkkonen	Jäsen
SDP	Pirkko Letto	Jäsen
PS	Pia Harju	Varajäsen
KOK	Emil Kerola	Varajäsen
VIHR	Sampo Heikkinen	Varajäsen
KESK	Juho Joensuu	Varajäsen
SIT	Sirpa Euro	Varajäsen
SIT	Jonna Arima	Varajäsen
SIT	Miia Haapasalmi	Varajäsen

309 Viertola

SDP	Reijo Hatakka	Puheenjohtaja
KESK	Helena Taavitsainen	Varapuheenjohtaja
KOK	Mika Michelsson	Jäsen
VIHR	Heidi Hyttinen	Jäsen
KD	Perkola Päivi	Jäsen
VAS	Faruk Abu Taher	Varajäsen
KOK	Timi Lankinen	Varajäsen
PS	Santeri Pasanen	Varajäsen
SDP	Jaana Manninen	Varajäsen
KESK	Sirkka Häyhä	Varajäsen
SIT	Mika Kuusisto	Varajäsen
SIT	Anne Rättö	Varajäsen

310 Talkootie

KESK	Kylli Lappi	Puheenjohtaja
SDP	Markus Wennäkoski	Varapuheenjohtaja
KOK	Joona Peltokorpi	Jäsen
VIHR	Juho Auvinen	Jäsen
VAS	Emmi Lattu	Jäsen
SDP	Hanna Isomursu	Varajäsen
SIT	Jouko Uimonen	Varajäsen
PS	Pertti Pehkonen	Varajäsen
VIHR	Heini Peippo	Varajäsen
KD	Aili Putkonen	Varajäsen
SIT	Tuija Roivainen	Varajäsen
SIT	Kristiina Henttonen	Varajäsen

311 Hiekkaharju

SIT	Johanna Kytömaa	Puheenjohtaja

VIHR	Laura Kinnunen	Varapuheenjohtaja
KOK	Savelij Kemppi	Jäsen
SDP	Ritva Päivärinne	Jäsen
KD	Esko Joensuu	Jäsen
KOK	Sanna Halttunen	Varajäsen
SIT	Ritva Salminen	Varajäsen
VAS	Tiina Widkopp	Varajäsen
LIIK	Sohvi Dunderfelt	Varajäsen
VIHR	Sami Ahonen	Varajäsen
SIT	Nea Iisvirta	Varajäsen
SIT	Minna Aroniitty	Varajäsen
SIT	Esa Valajärvi	Varajäsen

312 Tikkurila

KOK	Riitta Pallasvuo	Puheenjohtaja
SDP	Hans Markelin	Varapuheenjohtaja
PS	Anne-Mari Hyytiäinen	Jäsen
VIHR	Asta Hirvonen	Jäsen
VAS	Jaakko Tanttu	Jäsen
KOK	Kaarina Tallberg	Varajäsen
SDP	Janne Salomaa	Varajäsen
PS	Jesse Pasanen	Varajäsen
SIT	Matias Lentämäki	Varajäsen
SIT	Annikki Kurunsaari	Varajäsen
SIT	Milla Vesikari	Varajäsen

313 Kukkaketo

VAS	Juhani Huotari	Puheenjohtaja
SDP	Heli Wennäkoski	Varapuheenjohtaja
KOK	Melinda Hoviniemi	Jäsen
PS	Axel Martelius	Jäsen
VIHR	Sveta Silvennoinen-Hiisku	Jäsen
KESK	Leevi Ramfeldt	Varajäsen
KOK	Sam Piivek	Varajäsen
SDP	Päivi Laakkonen	Varajäsen
KESK	Mia Pettersson	Varajäsen
SIT	Matias Kokko	Varajäsen
SIT	Markku Mutta	Varajäsen
SIT	Anne-Mari Anttila	Varajäsen

314

KOK	Helena Saxberg	Puheenjohtaja
VAS	Arja Saunamäki	Varapuheenjohtaja
SDP	Marja-Liisa Saares	Jäsen
VIHR	Jussi Piipponen	Jäsen
SDP	Jarno Kupiainen	Jäsen
KOK	Neela Lindqvist	Varajäsen
PS	Jenni Ahlfors	Varajäsen
RKP	Alf Karlsson	Varajäsen
SIT	Heini Ahokas	Varajäsen
SIT	Ilona Carter	Varajäsen
SIT	Henna Tyrväinen	Varajäsen
SIT	Anne Suomela	Varajäsen

315

VIHR	Kai Laaksonen	Puheenjohtaja
KOK	Anna Koivuniemi	Varapuheenjohtaja
SDP	Erja Tarvonen	Jäsen
PS	Janika Holmi	Jäsen
SIT	Lauri Löksy	Jäsen
VAS	Sari Roman-Lagerspetz	Varajäsen
SDP	Eki Pesonen	Varajäsen
PS	Marko Heusala	Varajäsen
VIHR	Lumi-Maaria Nieminen-Åke	Varajäsen
KOK	Ville Hynninen	Varajäsen
SIT	Mari Ihalainen	Varajäsen
SIT	Tuula Jouskari	Varajäsen

316

SDP	Silja Ranta	Puheenjohtaja
KOK	Pentti Fleisch	Varapuheenjohtaja
PS	Joshua Etie	Jäsen
VIHR	Eija Lehojärvi	Jäsen
KD	Kati Taivainen	Jäsen
KOK	Jenni Räisänen	Varajäsen
PS	Maija Heikkinen	Varajäsen
VIHR	Markus Humaloja	Varajäsen
RKP	Per-Erik Aura	Varajäsen
SDP	Jukka Sailas	Varajäsen

317 Kuninkaala

SIT	Maria Hästbacka	Puheenjohtaja
SDP	Laila Kousa	Varapuheenjohtaja
KOK	Heli Sahanen	Jäsen
VIHR	Elmo Pasanen	Jäsen
KD	Sakari Mäkinen	Jäsen
SDP	Maiju Isomursu	Varajäsen
KOK	Kari Ahlström	Varajäsen
PS	Ninni Henriksson	Varajäsen
VIHR	Jatta Havukainen	Varajäsen
VAS	Anni Miettinen	Varajäsen
SIT	Tommi Wiksten	Varajäsen
SIT	Jarmo Heinonen	Varajäsen

318 Tammisto

VIHR	Johanna Roti	Puheenjohtaja
KOK	Petri Koivuniemi	Varapuheenjohtaja
KD	Marjamäki Satu	Jäsen
KOK	Taru Linnakangas	Jäsen
SDP	Oona Ylönen	Jäsen
SIT	Kerttu Laamanen	Varajäsen
VIHR	Lenni Sahlman	Varajäsen
SIT	Kenan Miftari	Varajäsen
SIT	Jaana Raivola	Varajäsen
SIT	Tommi Turunen	Varajäsen
SIT	Maritta Sivander-Määttä	Varajäsen
SIT	Raimo Hyvönen	Varajäsen

401 Koivukylä

KESK	Jouni Korhonen	Puheenjohtaja
SDP	Anni Kähärä	Varapuheenjohtaja
KOK	Taria Mäkelä	Jäsen
SIT	Markku Kontio	Jäsen
KESK	Lilian Obondo	Jäsen
SIT	Heikki Lindroos	Varajäsen
PS	Annika Krook	Varajäsen
VIHR	Marianne Grönqvist	Varajäsen
KESK	Pierre Stephane Ndoun	Varajäsen
KOK	Risto Miettinen	Varajäsen
SIT	Jukka Korpelainen	Varajäsen
SIT	Armi Vesala	Varajäsen
SIT	Riina Tomalev	Varajäsen
SIT	Hanna Larvala	Varajäsen

402 Asola

KD	Helena Teerioja	Puheenjohtaja
PS	Olli Korkalainen	Varapuheenjohtaja
VAS	Paula Rautoja	Jäsen
KOK	Laila Ohtonen	Jäsen
VIHR	Lauri Anttila	Jäsen
KESK	Markus Etelämäki	Varajäsen
SDP	Aleksi Huhta	Varajäsen
PS	Merja Ranta	Varajäsen
KOK	Caroliina Nieminen	Varajäsen
VIHR	Tuula Ranto	Varajäsen
SIT	Toni Taipale	Varajäsen
SIT	Jenni Jakku	Varajäsen
RKP	Per-Göran Eriksson	Varajäsen

403 Kulomäki

KOK	Altti Kuorikoski	Puheenjohtaja
PS	Mari Lehvonen	Varapuheenjohtaja
SDP	Linda Tuomola	Jäsen
VIHR	Etrit Bogiqi	Jäsen
KESK	Teemu Tolonen	Jäsen
KOK	Matti Pesonen	Varajäsen
SIT	Anni Huovinen	Varajäsen
PS	Vesa Ikonen	Varajäsen
VIHR	Päivi Jaakola	Varajäsen
VAS	Paula Ikonen	Varajäsen
SIT	Topi Pulkkinen	Varajäsen
SIT	Anne Luukkanen	Varajäsen

404 Korso

KOK	Virpi Kuorikoski	Puheenjohtaja
SIT	Klaus Tanskanen	Varapuheenjohtaja
SIT	Tero Suomela	Jäsen
SDP	Toivo Pennanen	Jäsen
SDP	Tiina Tammi	Jäsen
SIT	Jenni Pajunen	Varajäsen
PS	Miia Podschivalow	Varajäsen
VIHR	Soile Hämäläinen	Varajäsen
KOK	Zarah Räha	Varajäsen

SIT	Eila Koivunen	Varajäsen
SIT	Anne Jokinen	Varajäsen
SIT	Oskari Laitinen	Varajäsen
SIT	Pertti Kalinainen	Varajäsen
SIT	Ari Toivonen	Varajäsen

405 Vierumäki

SDP	Mikko Myller	Puheenjohtaja
VIHR	Maija Suomela	Varapuheenjohtaja
SIT	Ulla-Heta Malinen	Jäsen
SIT	Kalle Sysikaski	Jäsen
VAS	Heli Sorri	Jäsen
KOK	Sini Lilja	Varaäsen
PS	Celestia Olli	Varajäsen
SDP	Ari Tammi	Varajäsen
RKP	Sonja Sieviläinen	Varajäsen
VIHR	Juha Luodeslampi	Varajäsen
SIT	Virpi Toivonen	Varajäsen
SIT	Aatu Pönni	Varajäsen

406 Leppäkorpi

VAS	Karoliina Öystilä	Puheenjohtaja
KOK	Ossi Lindqvist	Varapuheenjohtaja
PS	Heidi Saarijärvi	Jäsen
VIHR	Edvin Alhola	Jäsen
KD	Vehosmaa Timo	Jäsen
SDP	Anton Luukkanen	Varajäsen
VAS	Rosanna Vepsäläinen	Varajäsen
SIT	Matti Euro	Varajäsen
VIHR	Kirsi Alhola	Varajäsen
KOK	Maria-Leena Mure	Varajäsen
SIT	Juha Kauppila	Varajäsen
SIT	Ida Martikainen	Varajäsen

407 Metsola

KOK	Antti Jussila	Puheenjohtaja
SDP	Teija Kurvinen	Varapuheenjohtaja
KESK	Tea Hirvonen	Jäsen
PS	Saija Kinnunen	Jäsen
VIHR	Ossi Pennanen	Jäsen

SDP	Jaana Rosendahl	Varajäsen
KOK	Eliveth Martinez	Varajäsen
PS	Jarmo Luhtala	Varajäsen
VIHR	Maria Tonteri	Varajäsen
VAS	Sasu Timonen	Varajäsen
SIT	Frida Nummi	Varajäsen
SIT	Mari Sipiläinen	Varajäsen

408 Otava

VIHR	Taina Loua	Puheenjohtaja
KOK	Kari Aro	Varapuheenjohtaja
PS	Laura Bespalov	Jäsen
SDP	Timo Jelekäinen	Jäsen
SIT	Laura Ketola	Jäsen
SDP	Camilla Viksten	Varajäsen
KOK	Lea-Ulla Hakola	Varajäsen
VIHR	Tuuli Pitkänen	Varajäsen
SIT	Iida Sinkko	Varajäsen
VAS	Juuso Hentilä	Varajäsen

409 Matari

KOK	Vesa Pajula	Puheenjohtaja
KD	Sirkka Salmi-Mehtonen	Varapuheenjohtaja
SIT	Lotta Kantoniemi	Jäsen
PS	Jaana Elo	Jäsen
SIT	Kari Ritala	Jäsen
VAS	Tuuli Heinonen	Varajäsen
VIHR	Asko Uusimäki	Varajäsen
KOK	Mika Siivonen	Varajäsen
SDP	Paula Leppäkoski	Varajäsen
PS	Jarmo Elo	Varajäsen
SIT	Iisa Pöllänen	Varajäsen
SIT	Emma Mehtonen	Varajäsen

410 Mikkola

KESK	Petra Kuusisto	Puheenjohtaja
SDP	Annika Wikström	Varapuheenjohtaja
KOK	Heidi Lind	Jäsen
VIHR	Tuuli Zetterman	Jäsen

PS	Ilkka Jatkola	Jäsen
KESK	Olli-Pekka Heikkilä	Varajäsen
SIT	Jenni Pelkonen	Varajäsen
SDP	Valtteri Hellgren	Varajäsen
KOK	Lasse Nikula	Varajäsen
KD	Allinen Anja	Varajäsen
SIT	Pekka Tauriainen	Varajäsen
SIT	Liisa Tauriainen	Varajäsen

411 Nikinmäki

KOK	Marjo Rantanen	Puheenjohtaja
RKP	Ralf Asplund	Varapuheenjohtaja
VAS	Liisa Kaikula	Jäsen
SIT	Onni Korpi	Jäsen
VIHR	Mirka Grönholm	Jäsen
KOK	Kalle Santaharju	Varajäsen
SIT	Kalle-Aleksi Nissinen	Varajäsen
SDP	Nina Khalili	Varajäsen
VIHR	Katja Kumpulainen	Varajäsen
VAS	Sini Lepistö	Varajäsen
SIT	Joni Kurvinen	Varajäsen
SIT	Ossi Seppälä	Varajäsen
SIT	Niina Jokimies	Varajäsen
SIT	Reeta Vilhu	Varajäsen

412 Rekola

SDP	Jukka Virtanen	Puheenjohtaja
KOK	Jenny Nyman Ahokas	Varapuheenjohtaja
VIHR	Sanna Ranto	Jäsen
SDP	Leyla SH. Muhamed	Jäsen
PS	Jukka Rikama	Jäsen
KOK	Tejwant Singh	Varajäsen
KESK	Martti Kiviranta	Varajäsen
KESK	Carl Erik Träskman	Varajäsen
KD	Satu Leppänen	Varajäsen
PS	Leila Törnvall	Varajäsen
SIT	Heidi Suomi	Varajäsen
SIT	Taina Kemppainen	Varajäsen

413 Rastimäki

KOK	Marianne Träskman	Puheenjohtaja
PS	Ilkka Paukkonen	Varapuheenjohtaja
KESK	Djbril Forsack	Jäsen
VIHR	Dotte Snellman	Jäsen
VAS	Hanna Kyröläinen	Jäsen
SIT	Eero Kovanen	Varajäsen
KOK	Daniel Träskman	Varajäsen
SDP	Kirsi Saari-Moisio	Varajäsen
PS	Riina Törmä	Varajäsen
RKP	Maj-Britt Stude	Varajäsen
SIT	Paula Ylhäinen	Varajäsen

414 Havukallio

SDP	Douglas Dapaah-Agyemang	Puheenjohtaja
VIHR	Minni Räsänen	Varapuheenjohtaja
KOK	Auli Myyrinmaa	Jäsen
RKP	Sten Sjöman	Jäsen
PS	Susanna Joutjärvi	Jäsen
VAS	Jouko Lehtonen	Varajäsen
KESK	Sergiu Boglaru	Varajäsen
SDP	Tarja Saari	Varajäsen
VIHR	Tapio Hiltunen	Varajäsen
KOK	Meri Aho	Varajäsen

415 Tarhapuisto

KOK	Mirkka Raninen	Puheenjohtaja
VIHR	Samu Niemi	Varapuheenjohtaja
SIT	Tommi Vuorinen	Jäsen
PS	Kristiina Barck	Jäsen
KESK	Mohammed Saif	Jäsen
KOK	Saila Leppänen	Varajäsen
SIT	Titus Laxell	Varajäsen
PS	Julius Ampuja	Varajäsen
KESK	Luca Boglaru	Varajäsen
KD	Parkkonen Vaula	Varajäsen

416 Päiväkumpu

KOK	Petri Vuorio	Puheenjohtaja
KESK	Tuula Ramfeldt	Varapuheenjohtaja
PS	Tia Koivisto	Jäsen

RKP	Johanna Yliollitervo	Jäsen
KD	Helminen Niila	Jäsen
SIT	Jari Orava	Varajäsen
KOK	Helinä Heino	Varajäsen
PS	Taneli Jäppinen	Varajäsen
VIHR	Saana Zetterman	Varajäsen
KOK	Jaana Vuorio	Varajäsen
SIT	Henri Kiviranta	Varajäsen
SIT	Harry Dahlberg	Varajäsen
SIT	Maija Paananen	Varajäsen
SIT	Hanna Kuivalainen	Varajäsen

501 Oripuisto

SIT	Tia Piskunen	Puheenjohtaja
PS	Juuso Autio	Varapuheenjohtaja
SIT	Marja Kousa	Jäsen
KOK	Vesa Ilomäki	Jäsen
VIHR	Johanna Sjöholm	Jäsen
VAS	Ronja Pahtela	Varajäsen
KD	Ismo Kontoniemi	Varajäsen
SIT	Mikko Raivonen	Varajäsen
SDP	Monica Tan	Varajäsen
SIT	Pirjo Nyman	Varajäsen
SIT	Johanna Piskunen	Varajäsen

502 Hakunila

KOK	Miia Lindell	Puheenjohtaja
RKP	Harry Ekman	Varapuheenjohtaja
VAS	Aliisa Jauhiainen	Jäsen
SIT	Miro Saari	Jäsen
SIT	Oona Kovanen	Jäsen
KOK	Esko Piekkari	Varajäsen
SIT	Haaruun Mohamed	Varajäsen
PS	Eevi Heikkinen	Varajäsen
VAS	Kiia Rantala	Varajäsen
KD	Seijamaria Lehtinen	Varajäsen
SIT	Pia Peker	Varajäsen
SIT	Arja Holopainen	Varajäsen

503 Nissas

PS	Hannele Hakamäki	Puheenjohtaja
KD	Seppo Piitulainen	Varapuheenjohtaja
SIT	Suvi Rytkönen	Jäsen
VAS	Katri Rantala	Jäsen
VIHR	Eetu Lind	Jäsen
VAS	Pertti Oksman	Varajäsen
KESK	Maximillene Foncha	Varajäsen
KOK	Xiya Palokangas	Varajäsen
SIT	Leena Lepistö	Varajäsen
SIT	Riitta Mero	Varajäsen
SIT	Raimo Rantasalmi	Varajäsen
SIT	Petra Piitulainen-Ramsay	Varajäsen

504 Itä-Hakkila

SDP	Heikki Tidenberg	Puheenjohtaja
KESK	Olli Salomaa	Varapuheenjohtaja
KOK	Jukka Saarnio	Jäsen
KESK	Ilmari Kekkonen	Jäsen
VIHR	Saana Sarkkila	Jäsen
SIT	Toni Heikkinen	Varajäsen
SIT	Minna Hietanen	Varajäsen
SIT	Veeti Anttila	Varajäsen
PS	Jonas Kouvonkorpi	Varajäsen
KESK	Katri Kiviranta	Varajäsen
SIT	Säde-Maarit Hietala	Varajäsen
SIT	Sanna Helle	Varajäsen

505 Sotunki

KOK	Tarja Haapala	Puheenjohtaja
SDP	Reijo Liimatainen	Varapuheenjohtaja
RKP	Mikael Lindfors	Jäsen
KESK	Moke Rolande	Jäsen
SIT	Jenni Kärki	Jäsen
SIT	Riia Raadla	Varajäsen
KOK	Marco Järvinen	Varajäsen
PS	Jarkko Tuovinen	Varajäsen
SIT	Jouko Kokkonen	Varajäsen
VIHR	Jovia Nassiwa	Varajäsen
SIT	Hanne Juutinen	Varajäsen
SIT	Marja Mustanoja	Varajäsen

506 Vaarala

SDP	Teemu Eskola	Puheenjohtaja
SDP	Taina Viikari	Varapuheenjohtaja
SIT	Ensio Manninen	Jäsen
KOK	Merja Hoviniemi	Jäsen
VIHR	Sirkka Kortetjärvi-Nurmi	Jäsen
KESK	Paavo Mytty	Varajäsen
KD	Korhonen Maija	Varajäsen
PS	Tuomas Laakkonen	Varajäsen
KOK	Linda Weslund	Varajäsen
SIT	Ville Lääti	Varajäsen
SIT	Johanna Leino	Varajäsen
SIT	Minna Vapamaa	Varajäsen

507 Rajakylä

VAS	Riitta Rantala	Puheenjohtaja
SDP	Juuso Vuorenmaa	Varapuheenjohtaja
PS	Heidi Flink	Jäsen
KOK	Jaana Koivula	Jäsen
VIHR	Aira Raudasoja	Jäsen
SIT	Nora Paulasto	Varajäsen
RKP	Michael Asplund	Varajäsen
SIT	Mika Kärkkäinen	Varajäsen
KOK	Taina Mertalo	Varajäsen
VIHR	Agness Chabala	Varajäsen
SIT	Sonja Kosonen	Varajäsen
SIT	Eeva Saari	Varajäsen
SIT	Petri Järvinen	Varajäsen
SIT	Satu Laitinen	Varajäsen

508 Estepuisto

KOK	Terhi Alanya	Puheenjohtaja
SIT	Ari Pajunen	Varapuheenjohtaja
VIHR	Anniina Mankolanaho	Jäsen
SIT	Hasse Halmén	Jäsen
KESK	Sumeyye Karadag	Jäsen
KOK	Alexandr Volosenkov	Varajäsen
SIT	Karoliina Lappalainen	Varajäsen
SIT	Nina Mesiäinen	Varajäsen
RKP	Isabella Palokas	Varajäsen
SIT	Arttu Kesanto	Varajäsen

SIT	Leea Halmén	Varajäsen
SIT	Ulla Renlund	Varajäsen

509 Länsimäki

SIT	Satu Linna	Puheenjohtaja
SIT	Jorma Niemi	Varapuheenjohtaja
KOK	Anas Elissaoui	Jäsen
SIT	Heli Leskinen	Jäsen
VAS	Mari Liimatainen	Jäsen
SIT	Jouko Vilkman	Varajäsen
SDP	Saana Limnell	Varajäsen
KOK	Jari Hatakka	Varajäsen
SIT	Eeva-Leena Malander	Varajäsen
VIHR	Grace Eleanor Birabwa	Varajäsen
SIT	Sara Talat	Varajäsen
SIT	Teemu Grönthal	Varajäsen
SIT	Kati Evesti	Varajäsen

999 Lummetie

KOK	Onni Porthen	Puheenjohtaja
VIHR	Sini Alén	Varapuheenjohtaja
PS	Sade Idström	Jäsen
KOK	Meggi Pessi	Jäsen
RKP	Hilkka Aura	Jäsen
PS	Paavo Polsa	Varajäsen
VIHR	Iida Osman	Varajäsen

Alue- ja kuntavaalien vaalitoimikuntien kokoonpanot

Vaalitoimikunta I

KOK	Altti Kuorikoski	Puheenjohtaja
SDP	Kirsi Saari-Moisio	Varapuheenjohtaja
PS	Erkki Lankinen	Jäsen
KOK	Marianne Träskman	Varajäsen
SDP	Janne Salomaa	Varajäsen
VIHR	Taina Loua	Varajäsen

Vaalitoimikunta II

VIHR	Anniina Hellman	Puheenjohtaja
KOK	Jorma Venäläinen	Varapuheenjohtaja
VAS	Raija Laakso	Jäsen
KOK	Marco Järvinen	Varajäsen
KESK	Helena Taavitsainen	Varajäsen
KESK	Juho Joensuu	Varajäsen

Vaalitoimikunta III

SDP	Willem Hietala	Puheenjohtaja
KOK	Tarja Haapala	Varapuheenjohtaja
KOK	Onni Porthen	Jäsen
KD	Salmi-Mehtonen Sirkka	Varajäsen
SIT	Timo Vehosmaa	Varajäsen
SIT	Eemeli Vihula	Varajäsen

Vaalitoimikunta IV

KOK	Riitta Pallasvuo	Puheenjohtaja
VIHR	Iisakki Seppä	Varapuheenjohtaja
KESK	Sirpa Hirvonen	Jäsen
KOK	Noa Lindqvist	Varajäsen
SIT	Timo Oksanen	Varajäsen
RKP	Reetta Vilhu	Varajäsen

Vaalitoimikunta V

KOK	Ilkka Meriläinen	Puheenjohtaja
RKP	Åsa Palokas	Varapuheenjohtaja
VIHR	Minna Haikara	Jäsen
SDP	Sirkku Salokannel	Varajäsen
SIT	Liisa Virta	Varajäsen
KOK	Mika Michelsson	Varajäsen

8 § Kulttuurijohtajan viran auki julistaminen

VD/1972/01.01.00.00/2025

PT/RÅ/SM/EJ

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualuetta johtaa kulttuurijohtaja.

Kulttuurijohtaja Annukka Larkio on jäämässä eläkkeelle kulttuurijohtajan virasta (vakanssi 401438) 1.10.2025.

Hallintosäännön 12 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat. Hallintosäännön 12 luvun 7 §:n mukaan viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija.

Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Hallintosäännön 2 luvun 9 §:n mukaan palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Viran kelpoisuusvaatimukset ovat ylempi korkeakoulututkinto, käytännössä saavutettu hyvä kokemus johtamisessa sekä riittävä perehtyneisyys tehtäväalueeseen, suomen kielen hyvä ja ruotsin kielen tyydyttävä kirjallinen ja suullinen taito.

Virassa menestymisessä eduksi luetaan laaja-alainen ymmärrys kulttuurin merkityksestä kaupunkilaisten hyvinvoinnille ja kaupungin elinvoimalle, erinomaiset johtamisvalmiudet sekä strateginen, määrätietoinen ja näkemyksellinen johtamisote, ymmärrys Vantaan toimintaympäristöstä ja miten kulttuuri voi parhaiten toimia siinä voimavarana, kyky rakentaa monipuolisia kulttuuripalveluita erilaisten kumppaneiden kanssa sekä erinomaiset yhteistyö-, viestintä- ja esiintymistaidot. Englannin kielen taito luetaan tehtävässä myös eduksi.

Viran tehtäväkohtainen palkka on 6 530,80 euroa ja virkaan kuuluu puhelinetu. Virka on tarkoituksenmukaista laittaa hakuun heti, jotta viran hoito voidaan järjestää parhaiten.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) julistaa auki kulttuurijohtajan virka (vakanssi 401438),
b) vahvistaa viran tehtäväkohtaiseksi palkaksi 1.10.2025 alkaen 6 530,80 euroa ja puhelinetu. Viran täyttämisessä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa.
c) perustaa viran täyttöä varten työryhmä, johon jokainen kaupunginhallituksessa edustettuna oleva ryhmä voi nimetä yhden edustajan, ja nimetä työryhmän puheenjohtaja.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin
a) julistaa auki kulttuurijohtajan virka (vakanssi 401438),
b) vahvistaa viran tehtäväkohtaiseksi palkaksi 1.10.2025 alkaen 6 530,80 euroa ja puhelinetu. Viran täyttämisessä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa.
c) perustaa viran täyttöä varten työryhmä, ja nimetä työryhmään seuraavat edustajat ja varaedustajat:

Edustaja	**Varaedustaja**
Lauri Kaira, puheenjohtaja	Anitta Orpana
Minna Räsänen	Sirkka-Liisa Kähärä
Mika Niikko	Kai-Ari Lundell
Eve Rämö	Hanna Valtanen
Antero Eerola	Elina Nykyri
Tiina Tuomela	Jouko Jääskeläinen

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Rekrytointipäällikkö Sirpa Mikkola, 040 5407820,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 § Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan sijaiset 2025 alkaen

VD/1920/00.01.01.03/2025

TeA/JH

Voimassa olevan hallintosäännön luvun 8 §1 kohdan 9 mukaan kaupunginhallitus päättää apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginhallitus on nimennyt kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan sijaiset päätöksellään 29.1.2024 § 19. Apulaiskaupungin sijaistusjärjestystä on päätetty nyt muuttaa jatkuvuuden hallitsemiseksi kaupungin hallinnon ja palveluiden järjestämisessä. Muutos lisää riskinhallintaa, parantaa tehokkuutta ja varmistaa palveluiden jatkuvuuden kaikissa tilanteissa.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 9

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) nimetä kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan sijaiset 25.3.2025 alkaen seuraavassa järjestyksessä:
   1. kiinteistöjohtaja Antti Kari
   2. kaupunkisuunnittelujohtaja Sampo Perttula
   3. kaupungininsinööri Henry Westlin
   4. talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti
   5. kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö

b) valtuuttaa kaupunginjohtaja tarvittaessa tilapäisesti päättämään kohdassa a) nimettyjen lisäksi apulaiskaupunginjohtajan muista sijaisista.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 § **Valmistuneiden omistusasuntojen määräaikaista vuokra-asuntokäyttöä koskevan poikkeusjärjestelyn myöntäminen Sato-Asunnot Oy:n vuonna 2021 valmistuneelle kohteelle**

VD/7091/10.00.00.00/2024

TeA/AK/THe/ER/MT

Esitetään valmistuneiden omistusasuntojen määräaikaista vuokra-asuntokäyttöä koskevan poikkeusjärjestelyn myöntämistä Sato-Asunnot Oy:lle vuonna 2021 valmistuneessa kohteessa. Kaupunginhallitus on aiemmin hyväksynyt poikkeusjärjestelyä koskevat periaatteet, jotka koskevat vuosina 2022–2025 valmistuneita tai valmistuvia kohteita. Valmistumisvuotta lukuun ottamatta Sato-Asunnot Oy:n kohde täyttää kaupunginhallituksen aiemmin hyväksymän poikkeusjärjestelyn yleiset ehdot.

Vantaan kaupunginhallitus päätti 2.12.2024 § 12 Vantaalla vuosina 2022–2025 valmistuneiden omistusasuntojen määräaikaista vuokra-asuntokäyttöä koskevan poikkeusjärjestelyn hyväksymisestä. Määräaikaista poikkeusjärjestelyä omistusasumiseen osoitettujen asuntojen vuokra-asuntokäyttöön on päätöksen mukaan mahdollista hakea vuosina 2022–2025 valmistuneille tai valmistuville kohteille.

Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen jälkeen Sato-Asunnot Oy on hakenut poikkeusjärjestelyn mukaista lupaa vuokrata osa omistusasuntotuotantoon osoitetuista asunnoista määräajaksi kohteelleen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4. Vaikka hakemus täyttää muutoin kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset määritelmät poikkeusjärjestelyyn hyväksymisen osalta, on kohde valmistunut 29.10.2021, eli juuri ennen poikkeusjärjestelypäätöksessä määriteltyjä kohteiden valmistumisvuosia 2022–2025. Tästä syystä Sato-Asunnot Oy:n hakemus tuodaan erikseen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 on säädelty omistusasuntotuotantona toteutettavaksi Vantaan kaupungin ja Myyrmäen huolto Oy:n välisen 7.8.2018 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen mukaisesti. Sato-Asunnot Oy on ostanut tontin Myyrmäen Huolto Oy:ltä. Kohteen 55 asuntoa valmistui lokakuussa 2021 ja joulukuun 2024 loppuun mennessä asunnoista on myyty 17 kpl. Kohteen asunnoista on myymättä 69 %. Sato-Asunnot Oy:ltä saadun selvityksen mukaan kohteen asuntoja on jatkuvasti markkinoitu aktiivisesti ja hinnoittelua muutettu kolmeen kertaan. Myyntiä on tehty Saton oman myyntiorganisaation lisäksi kahden eri välitysliikkeen toimesta. Sato-Asunnot Oy on sitoutunut kaupunginhallituksen 2.12.2024 § 12 tekemän päätöksen mukaisiin ehtoihin.

Sato-Asunnot Oy:n hakemuksessaan esittämien tietojen mukaan Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 -kohde on muutoin kaupunginhallituksen 2.12.2024 § 12 päättämän omistusasuntojen määräaikaista vuokra-asuntokäyttöä koskevan poikkeusjärjestelyn ehtojen mukainen kohde, mutta rakennus on valmistunut vain pari kuukautta (29.10.2021) ennen poikkeusjärjestelypäätöksessä määriteltyjä kohteiden valmistumisvuosia 2022–2025. Toimijoiden tasapuolisen kohtelun näkökulmasta on perusteltua, että Sato-Asunnot Oy:n kohteelle Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 myönnetään samanlainen oikeus ottaa korkeintaan 30 % kohteen omistusasunnoista määräaikaisesti kolmeksi vuodeksi vuokra-asuntokäyttöön. Muilta osin Sato-Asunnot Oy:n kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 -kohdalla noudatetaan kaupunginhallituksen 2.12.2024 §12 tekemän päätöksen ehtoja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 37 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista. Edelleen hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 41 kohdan mukaan kaupunginhallitus

päättää maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja luovutusehdoista.

Kaupunginhallitus 24.2.2025 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä Sato-Asunnot Oy:n kohteessa Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestely, jonka mukaan korkeintaan 30 % kohteen omistusasunnoista voidaan ottaa määräaikaisesti korkeintaan kolmeksi vuodeksi vuokra-asuntokäyttöön,
b) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö hyväksymään kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestelyn piiriin tulevat asunnot, ja
c) että muilta osin Sato-Asunnot Oy:n kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 kohdalla noudatetaan kaupunginhallituksen 2.12.2024 §12 päätöksen ehtoja. Mikäli poikkeusjärjestelyn ehtoja rikotaan, noudatetaan luovutussopimuksen tai maankäyttösopimuksen sopimussakkoehtoja.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä Sato-Asunnot Oy:n kohteessa Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestely, jonka mukaan korkeintaan 30 % kohteen omistusasunnoista voidaan ottaa määräaikaisesti korkeintaan kolmeksi vuodeksi vuokra-asuntokäyttöön,
b) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö hyväksymään kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestelyn piiriin tulevat asunnot, ja
c) että muilta osin Sato-Asunnot Oy:n kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 kohdalla noudatetaan kaupunginhallituksen 2.12.2024 §12 päätöksen ehtoja. Mikäli poikkeusjärjestelyn ehtoja rikotaan, noudatetaan luovutussopimuksen tai maankäyttösopimuksen sopimussakkoehtoja.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 10

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä Sato-Asunnot Oy:n kohteessa Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestely, jonka mukaan korkeintaan 30 % kohteen omistusasunnoista voidaan ottaa määräaikaisesti korkeintaan kolmeksi vuodeksi vuokra-asuntokäyttöön,

b) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö hyväksymään kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 poikkeusjärjestelyn piiriin tulevat asunnot, ja

c) että muilta osin Sato-Asunnot Oy:n kohteen Asunto Oy Vantaan Virtakuja 4 kohdalla noudatetaan kaupunginhallituksen 2.12.2024 §12 päätöksen ehtoja. Mikäli poikkeusjärjestelyn ehtoja rikotaan, noudatetaan luovutussopimuksen tai maankäyttösopimuksen sopimussakkoehtoja.

Päätös:
Päätettiin hylätä esitys.

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
asumisasioiden päällikkö Elisa Ranta, puh. 043 826 9419
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

11 § **Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: Kiinteistö 92-416-4-518 (Katajistontie 14a)**

VD/1691/10.00.01.01.00/2025

TA/AK/TH/AVP/JHo/EJ

Vantaan kaupungilta on pyydetty 27.2.2025 saapuneella kirjeellä ennakkolausuntoa etuosto-oikeuden käyttämisestä seuraavassa kiinteistön kaupassa:

Myyjä: Yksityishenkilö

Ostaja: Yksityishenkilö

Kaupan kohde: Kaupan kohteena on Riipilän (32) kaupunginosassa sijaitseva rakennettu noin 24 900 m^2:n suuruinen kiinteistö 92-416-4-518 osoitteessa Katajistontie 14a, 01760 Vantaa.

Kauppahinta:
244 000 euroa, noin 10 € / m^2.

Kaupan kohteena oleva kiinteistö on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kiinteistöllä sijaitsee noin 60 k-m2:n suuruinen omakotitalo vuodelta 1930, noin 40 k-m2:n suuruinen omakotitalo vuodelta 1951, noin 18 k-m2:n suuruinen talousrakennus vuodelta 1930, siipikarjarakennus vuodelta 1940 ja kaksi varastorakennelmaa. Kauppakirjan mukaan rakennukset myydään purkukuntoisina. Kaupan kohde rajoittuu pohjoisessa, etelässä ja lännessä kaupungin omistamiin kiinteistöihin.

Hakija on pyytänyt, että Vantaan kaupunki antaisi etuostolain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkotiedon siitä, että Vantaan kaupunki ei tule käyttämään etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan edellä selostettuun kauppaan. Etuostolain mukaan kiinteistönomistajan kirjallisesta pyynnöstä kunta voi etukäteen ilmoittaa, ettei se tule käyttämään etuosto-oikeuttaan, jos kiinteistö kahden vuoden kuluessa kunnan päätöksestä myydään ilmoitetuilla ehdoilla.

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen mukaan kaupungilla ei ole tarvetta hankkia kaupan kohteena olevaa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) osoitettua rakennettua kiinteistöä. Kiinteistöjohtaja esittää vastattavaksi hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan kyseessä olevassa kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden (2) vuoden kuluessa luovutetaan ilmoitetulla tavalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 8 § 1 kohdan 25 mukaan kaupunginhallitus päättää etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta.

Ennakkolausuntopyyntö sekä 15.4.2025 päivätty kiinteistön kauppakirjaluonnos ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 11

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) etuostolain 8 §:n mukaisena ennakkolausuntona ilmoittaa hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden vuoden kuluessa kaupunginhallituksen päätöksestä luovutetaan ilmoitetulla tavalla, ja

b) että hakijalta peritään tästä lausunnosta kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 23 päätöksen mukaisesti 300 euron korvaus.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

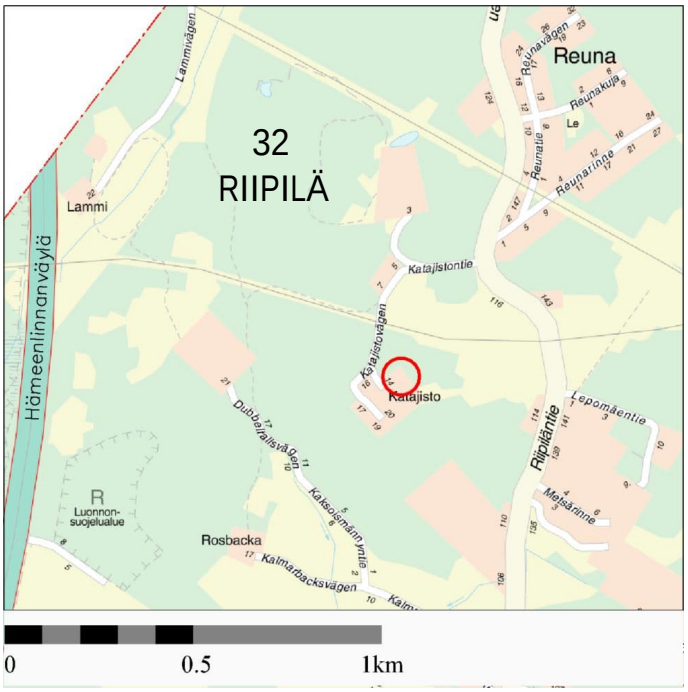
Liite:
- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöteknikko Jorma Hopponen, puh. 050 312 3995 (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

KARTTA /
Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä

Kaupunginosa: RIIPILÄ (32)
Kylä: RIIPILÄ (416)

Kiinteistö: 92-416-4-518
Pinta-ala: n. 24899 m^2

taustana Yleiskaava 2020

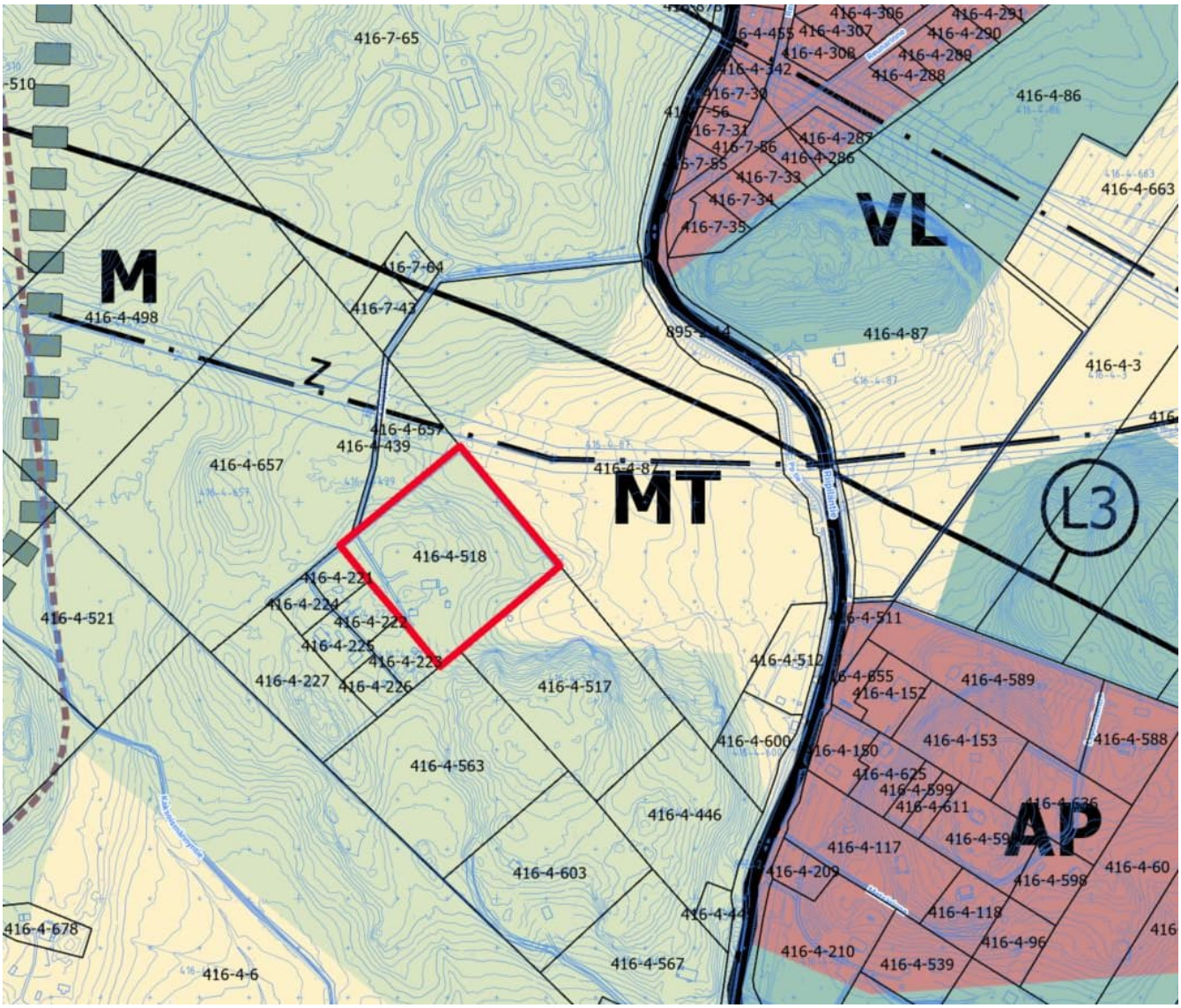
M

Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Alue varataan maa- ja metsätalouteen. Alueella sallitaan tilalla harjoitettavaa maatilataloutta palvelevaa rakentamista 6.6.1983 mukaisilla tiloilla seuraavasti:

- kaksi asuntoa 2-5 hehtaarin suuruisilla tiloilla
- kolme asuntoa 5-20 hehtaarin suuruisilla tiloilla
- lisäksi yksi asunto kutakin tilan pinta-alan täyttä kahtakymmentä hehtaaria kohti.

Rakentaminen on ensisijaisesti sijoitettava tilakeskusten yhteyteen tai siirrettävä AT- tai AP-alueille. Lisäksi sallitaan ulkoilua, virkistystä tai matkailua palveleva vähäinen rakentaminen. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata.

12 § **Asemakaavamuutos 002580 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus**

VD/5964/10.02.04.00/2023
SP/MYL/MHA/MAI/VIK/EJ

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Metsolassa nykyisen päiväkotirakennuksen laajennus kaksikerroksiseksi ja kerrosalaltaan 2 600 k-m2 kokoiseksi. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 83113, kaupunginosassa 83 Metsola.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 93113, kaupunginosassa 83 Metsola.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 83113, kaupunginosassa 83 Metsola.

Alue sijaitsee Korson keskusta- alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n taloyhtiöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun.

Hakija
Kaavamuutoksen hakija on Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Koko alueen omistaa Vantaan kaupunki.

Valmistelu
Asemakaavamuutos on tehty kaupungin työnä. Valmistelussa on hyödynnetty kaupungin kiinteistöt ja tilat- palvelualueen hankevalmistelun konsulttityönä laatimaa suunnitteluaineistoa.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta C.

Asemakaavamuutos
Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistetaan nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue laajenee pohjoiseen sekä itään, ja sen uudeksi pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Nykyisen korttelialueen pinta- ala on 2 300 m2. Tulevan korttelialueen tavoitekoko on 6 800 m2. Kaavakartalla on osoitettu 6 700 m2 pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, koska päiväkodin piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m2 kokoisen ja 2 kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen (YL) tehokkuus e= 0,39.

Soopelipolun kapeuden takia sen kautta sallitaan vain huoltoajo korttelialueelle. Saattoliikenne järjestetään Minkkitien varrella. Saattopaikat löytyvät Metsolanmäen puiston pohjoispuolelta sekä Soopelipolun länsipäästä kadunvarresta. Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueelta varataan autopaikat liikkumisesteisille. Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasuunnitelmassa on

tavoitteena esittää radan varren asuinkortteleihin myös pysäköintitaloja. Niiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat. Alueen arvopuut on kartoitettu ja merkitty kaavassa suojeltavaksi.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 26.3.2024.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta. Asukkailta ei tullut mielipiteitä.

Mielipiteistä oleellisimmat koskivat muuntamovarausta tontille Soopelipolun varteen puiston puolella sekä kaukolämpöputkien sijainnin huomiointia. Vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta lähipalvelurakennusten kerrosalaa (1 300 k-m2).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että asiaan jätettiin kaupunkiympäristölautakunnan yhteinen pöytäkirjalausuma:

”Metsolan päiväkotia suunnitellessa olemassa olevia puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Uusia puita istutettaessa on valikoitava lajeja jotka ovat jo valmiiksi isoja tai nopeakasvuisia. Talon lapsimäärän, että henkilökunnan kasvaessa moninkertaiseksi parkkipaikan koon ja paikkojen määrä pitää päivittää realistiseksi ja arjessa toimivaksi.”

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.1.2025 – 20.2.2025. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 5 ja saatiin 3 kappaletta.

Tehdyt tarkistukset
Nähtävillä olon jälkeen mm. vihertehokkuuden ja väestönsuojatilan kaavamääräyksiä tarkennettiin.
Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.
Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 11.3.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2025
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2025

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle
Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
va. aluearkkitehti Milja Halmkrona, p. 040 536 9606,
asemakaava-arkkitehti Mikel Aizpuru, p. 050 302 9410
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002580

Päiväys
Datum

11.3.2025

Vantaan kaupunki

METSOLANMÄEN PÄIVÄKODIN LAAJENNUS

Kaupunginosa 83, METSOLA

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 83113.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 83113.

1:2000

Vanda stad

UTVIDGNING AV DAGHEMMET VID METSOLANMÄKI

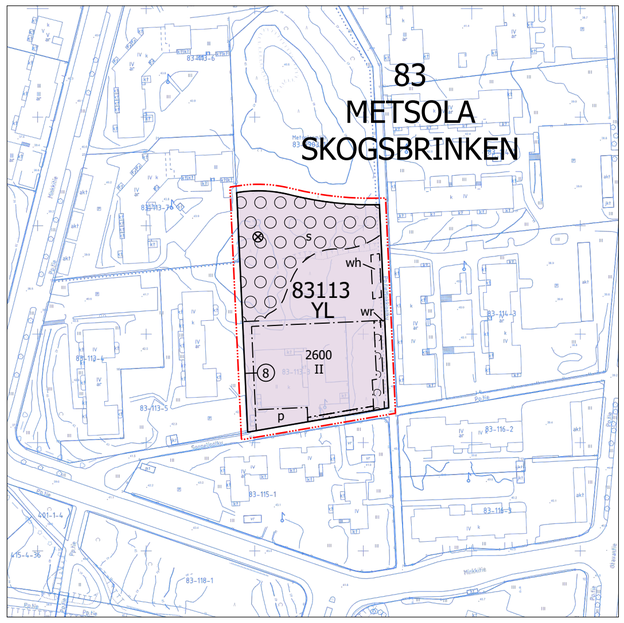
Stadsdel 83, SKOGSBRINKEN

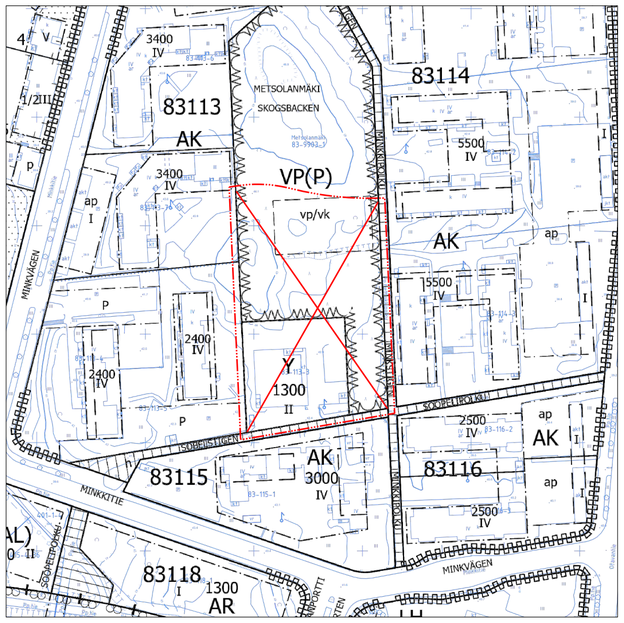
Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 83113.

Tomtindelnig och ändring av tomtindelning

Del av kvarteret 83113.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

YL

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.

Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.

Päiväkotirakennuksen arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja leikkisää.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi

Polkupyörä- ja lastenvaununvarastot, leikki- ja ulkoiluvälinevarasto, väestönsuojatilat sekä jätevarastot voidaan rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja rakennusalan rajoittamatta. Ne suositellaan sijoitettavaksi osaksi leikkipihan rajausta. Niiden tulee olla viherkattoisia sekä materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rakennusalan sisä- ja/tai ulkopuolelle saa sijoittaa sade-katoksia/aurinkosuojia. Katoksien tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia sekä luonteva osa päiväkotirakennuksen arkkitehtuuria. Mahdollinen erillinen katos on katettava viherkatolla.

Ulkonevat räystäät saa ulottua rakennusalan rajan yli 2,0 metrillä.

Osa päiväkotirakennuksen tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa päiväkotirakennuksen katolle sijoitettavilla aurinkopaneeleilla.

Daghemsbyggnadens arkitektur ska hålla hög kvalitet och vara lekfull.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Cykel- och barnvagnsförråd, förråd för lekredskap och friluftsutrustning, skyddsrum och soprum kan byggas utöver byggrätten och utan begränsning av byggnadsytan. Rekommendationen är att de placeras så att de bildar en del av lekplatsens avgränsning. De ska ha gröntak och hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.

Regn-/solskyddet får byggas inom och/eller utanför byggnadsytan. Skyddet skall vara av högklassigt material och högklassigt till sin arkitektur och en naturlig del av daghemsbyggnadens arkitektur. Ett möjligt fristående skydd måste täckas med ett gröntak.

Utskjutande takfot får sträcka sig utanför byggområdets gräns med 2,0 meter.

En del av energin, som behövs i daghemsbyggnaden ska produceras med solpaneler, som installeras på daghems-byggnadens tak.

Tontin rakennusluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Hulevedet tulee viivyttää tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon.

Lasten ulkoilualueena toimiva piha-alue on aidattava.

I tomtens bygglov ska gröneffektiviteten för det byggande området nå målnivån 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Dagvatten ska fördröjas på tomten innan de leds ut i det allmänna dagvattennätet.

Gårdsområdet som fungerar som barnens gård för utomhusvistelse ska inhägnas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

8

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

83

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

METS

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

83113

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

2600

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

wh

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

wr

Ohjeellinen hulevesireitti.

Riktgivande dagvattenled.

Istutettava alueen osa.

Del av område som ska planteras.

s

Ohjeellinen alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Riktgivande del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.

Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.

Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.

p

Pysäköimispaikka.

Parkeringsplats.

Päiväkodin käytössä tulee olla tilaa huoltoajoneuvoille sekä kaksi autopaikkaa liikkumisesteisille.

Daghemmet ska ha plats för underhållsfordon och två parkeringsplatser för handikappade.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Milja Halmkrona, Aluearkkitehti, 25.2.2025 10.18

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 13.3.2025 17.39

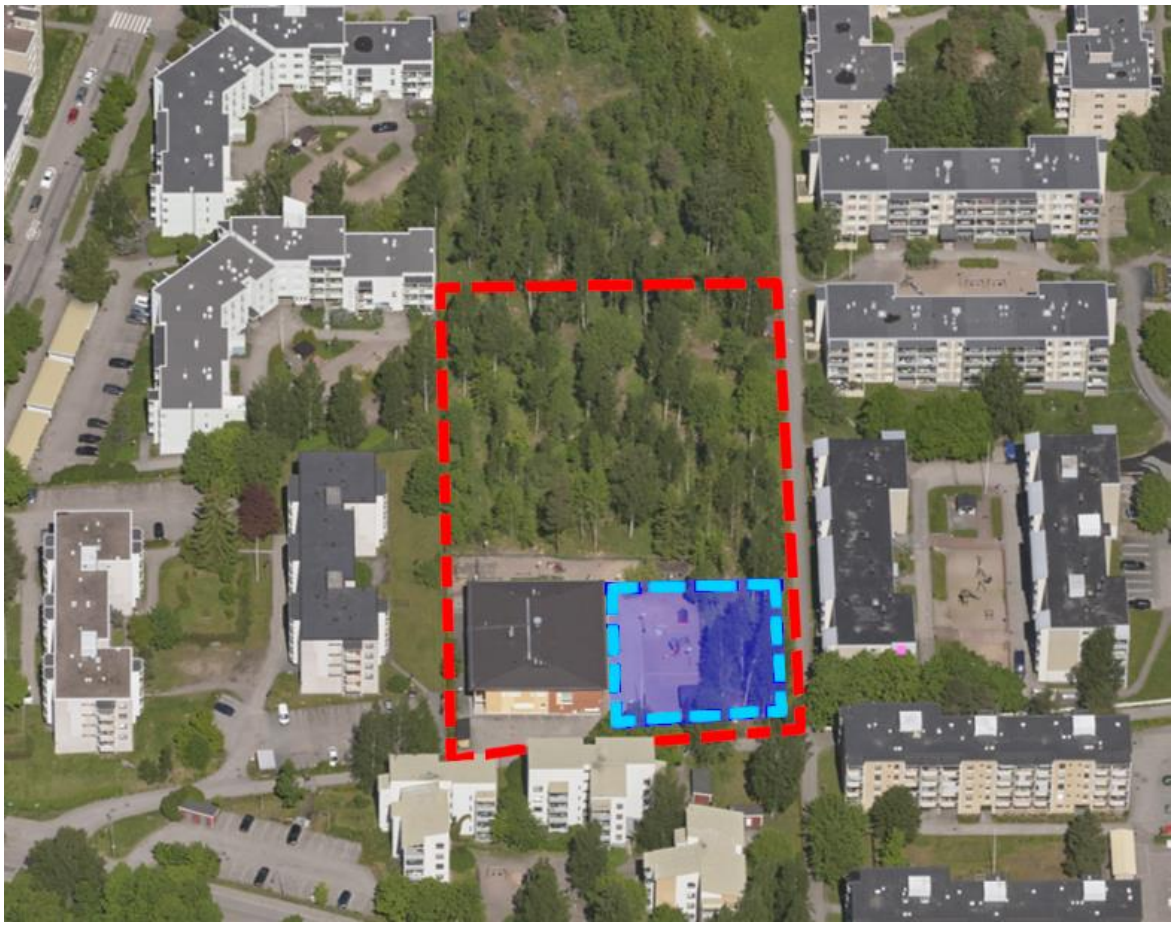
Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002580 METSOLANMÄEN PÄIVÄKODIN LAAJENNUS

METSOLA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.3.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002580. Kaavoitus on tullut vireille 26.3.2024.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Osa korttelia 83113 kaupunginosassa 83 Metsola.

Tonttijako

Osa korttelia 83113.

Tonttijaon muutos

Osa korttelia 83113.

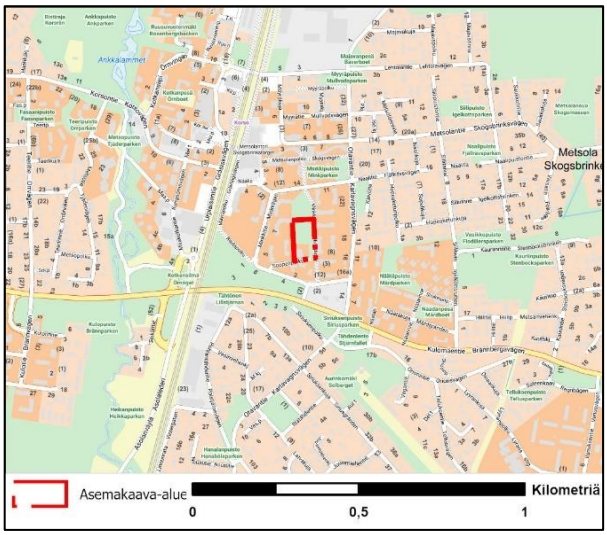
Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Metsolaan nykyisen päiväkotirakennuksen laajennus kaksikerroksiseksi ja kerrosalaltaan 2 600 k-m2 kokoiseksi. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

Päiväkodin laajennuksen tavoitevalmistumisaika on kesällä 2027.

Kaavan laatija:

Mikel Aizpuru, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki,
mikel.aizpuru@vantaa.fi, puh. 050 302 9410

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Korson keskustan alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato-Asunnot Oy ja VAV Asunnot Oy:n asuinkiinteistöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun. Kaavoitettavalla alueella on nykyisin päiväkoti ja puistoa. Alue on reilun 500 metrin päässä Korson rautatieasemalta

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan kaupungin jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 13.9.2023.
- Kaavoitus tuli vireille 26.3.2024 ja sai numeron 002580.
- Mielipiteet pyydettiin 26.4.2024 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 14.1.2025 asemakaavan muutosehdotusta.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti.
- Nähtävilläoloaikana (22.1.-20.2.2025) pyydettiin 5 lausuntoa ja saatiin 3 lausuntoa.

SISÄLLYSLUETTELO

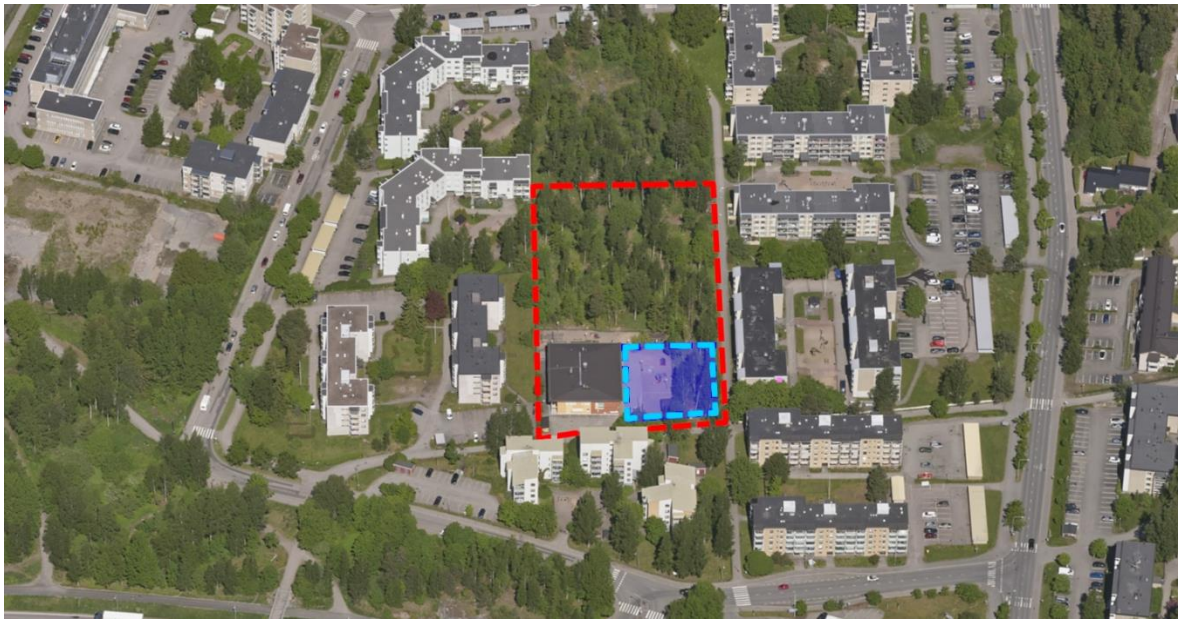
1. Tiivistelmä 3
2. Lähtökohdat 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 4
2.2 Suunnittelutilanne....10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo....13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 13
3.3. Asemakaavan tavoitteet....14
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot....15
4. Asemakaavan kuvaus 16
4.1 Kaavan rakenne....16
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 16
4.3 Aluevaraukset 16
4.4 Kaavan vaikutukset 17
4.5 Ympäristön häiriötekijät....20
4.6 Nimistö 21
5. Asemakaavan toteutus....21
6. Kaavatyöhön osallistuneet 21
7. Asemakaavan seurantalomake....22
8. Asemakaavakartta ja –määräykset....24

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Pihasuunnitelmaluonnos 16.12.2024
- Viherkerroinlaskelma, tuloskortti 18.12.2024
- Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, Tarveselvitys 06/2024 – Vantaan Kaupunki
- Vantaan hulevesiohjelma 2023
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 (Kh. 19.9.2022)
- Vantaan viheralueiden palveluverkkosuunnitelma 2023–2032

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoshakemuksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistaa nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue (Y) laajenee pohjoisen sekä idän suuntaan. Nykyisen korttelialueen pinta-ala on 2 300 m2. Tulevan korttelialueen tavoitekoko on 6800 m2. Kaavakartalla on osoitettu 6700 m2 pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, kun piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m2 kokoisen ja 2-kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähi-palvelurakennusten korttelialueen YL-tontin tehokkuus e = 0,39.

Viistoilmakuvassa kaavamuutos alue punaisella katkoviivalla, päiväkodin laajennus sinisellä katkoviivalla

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Korso sijaitsee pääradan varrella, Vantaan pohjoisosassa. Se on paikallinen keskus, jossa juna- ja bussiliikenne kohtaavat. Korson ja radan itäpuolisen Metsolan kaupunginosien eri ikäiset kerrostalot, liiketilat ja julkiset rakennukset muodostavat kaupunkikuvaltaan vaihtelevan kaupunkikeskuksen. Keskustan ympärillä on laajat pientalovaltaiset alueet Leppäkorpi, Matari, Metsola, Vallinoja ja Vierumäki. Suuralueen kerrostalovaltaisempia alueita taas ovat Mikkola ja Kulomäki.

Päiväkotitontti sijaitsee Korson keskustan kerrostaloalueella, radan itäpuolella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella. Puistoa sekä päiväkotia ympäröivät kerrostalot muodostavat alueesta suojaisan ja turvallisen ympäristön. Alueelle ei kulkeudu myöskään liikenteen melua. Alueelle pääse kävelleen Minkkipolun sekä Soopelipolun kautta. Huoltoajoyhteys tontille on Soopelipolun kautta.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijoittuu pääradan viereiselle moreeni- ja silttimäelle. Vuonna 1870–1871 mitatussa Senaatin kartassa alue on ollut moreeni- tai kallioselänne. Vuoden 1954 ilmakuvassa ja 1958 peruskartassa suunnittelualue on edelleen osa peltojen keskellä sijaitsevaa metsäsaareketta. Metsolanmäen puistoalue on puistometsää, jossa on myös kalliopaljastumia sekä isoja

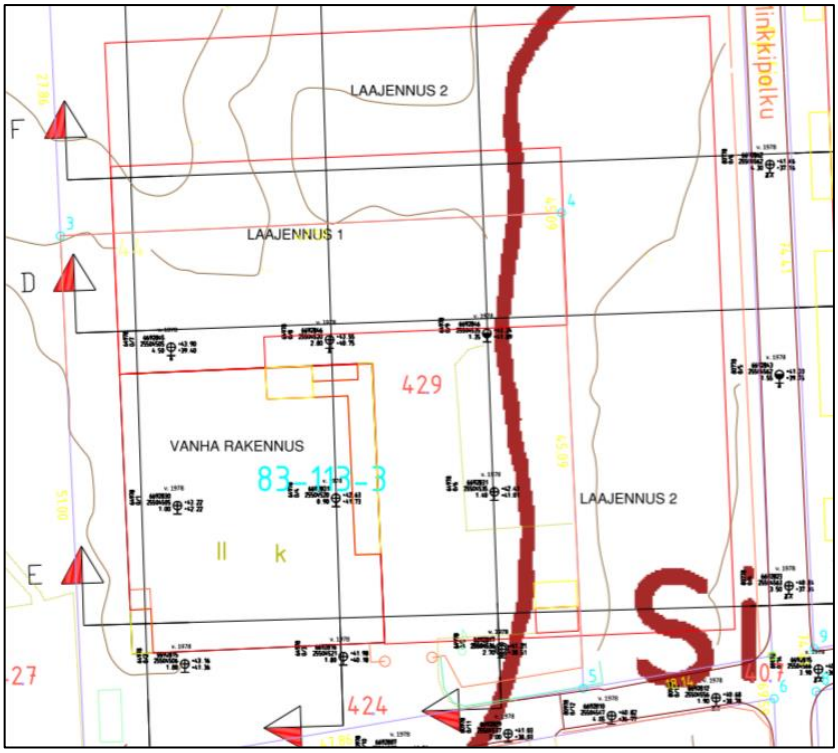
kivenlohkareita. Metsolanmäen eteläosan pääpuulaji on koivu. Pohjoisosan puistoksi jäävän avokallioalueen läheisyydessä kasvaa muutamia komeita mäntyjä.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue sijaitsee Rekolanojan valuma-alueella. Rekolanoja on vesilain mukainen puro, joka virtaa alueen länsipuolella. Kaava-alue on maanpinnaltaan paikoin luonnontilaista ja metsäpeitteistä, joka hidastaa pintavaluntaa vesistöihin. Kaava-alue ei sijoitu pohjavesialueelle tai pohjaveden muodostumisalueelle.

Kaava-alueen itä- ja pohjoisosassa virtaa nykyisin avo-oja, joka johtaa hulevedet osin hulevesiviemärissä ja osin avo-ojassa länsipuolen pääradan ali Rekolanojaan.

Maaperä

Maaperän kartta, jossa nykyinen rakennus ja mahdolliset laajennusosa 1 ja 2 alueet.

Pintamaalajikartan mukaan alueella on moreenialueita ja silttialueita. Pintamaalajikarttaa ei ole päivitetty ja esimerkiksi nykyisen päiväkodin piha-alueet eivät näy kartassa täyttö- ja toiminta-alueina.

Alueelta on olemassa Vantaan rakennettavuuskartta. Kartan mukaan laajennusosien kohdan rakennettavuusluokka on pääosin normaalisti rakennettava. Tontilla itään päin mentäessä rakennettavuusluokka muuttuu vaikeasti rakennettavaksi pehmeiköksi (laajennusosa 2).

Vanhan rakennuksen kohdalla on vanhoja kairauspisteitä, jotka tehty vuonna 1978. Lisäksi ympäröivät katualueet on kairattu.

Täyttömaakerroksen paksuudesta, tiiviydestä tai puhtaudesta jne. ei ole tarkempaa tietoa. Nykyisen päiväkodin kohdalla luonnonmaassa on ollut ohuehko turvekerrostuma ennen pohjamoreenia. Rakennuksen eteläpäässä on turvekerrostuman alapuolella ollut myös ohuehko silttikerrostuma. Rakennuksen itäpuolelta on otettu maanäyte, jossa on ollut savista silttiä ja pohjamoreeni on havaittu noin 2 metrin syvyydessä.

Laajennusosa 1:n kohdalla on luonnonmaassa ollut ohuehko turvakerrostuma (noin 200 mm), jonka alapuolella on ollut moreenia, maanäytteitä ei alueelta ole otettu, vaan maalajimääritys perustuu kairaajan havaintoon. Laajennusosan luodekulmaa kohden mennessä maanpinta kohoaa ja kalliopinta saattaa olla lähellä maanpintaa.

Laajennusosan 2 alueen itäosa sijoittuu pintamaalajikartan mukaan silttialueelle. Vanhoja karttoja eikä vanhaa maanpintaa ei ole tutkittu. Pohjavedenpinnasta ei ole tietoa.

Alustavan selvityksen mukaan tontilla ei ole pilaantuneita maa-aineksia (PIMAa).

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan. Radonin olemassaolo tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Rakennuksen tuleva korkeusasema tulisi arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon. Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen paikka on selvillä. Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla

Laajennusosa 1:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan. Kalliopinta voi alueella olla paikoitellen lähellä maanpintaa, myös mahdolliseen louhintaan tulee varautua.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voitaneen alustavasti perustaa maanvaraisesti.

Laajennusosa 2:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan. Osittain silttialueelle sijoittuvan laajennusosa 2:n itäpuoli voidaan joutua perustamaan anturoilla massanvaihdon varaan.

Topografia

Maaston korot suunnittelualueella vaihtelevat +41,0 ja +44,0 metrin välillä. Metsolanmäen puiston korkein piste on n. +47,0 metrissä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Metsolassa asui vuoden 2023 alussa 6 144 henkeä. Kaupunginosan väkiluku on noussut melko tasaisena 1980 ja 2010 luvun välillä. Vuodesta 2010 väkiluku on pysynyt samalla tasolla. Metsolan kaupunginosan väkiluvun ennustetaan nousevan myös lähivuosina. Metsolan ikärakenne vastaa pitkälti Vantaan keskiarvoa. Metsolan kaupunginosassa nuoria on suuraluetta vähemmän ja yli 65-vuotiaiden osuus on sama. Koko Korson suuralueen asukasluku vuonna 2023 oli 30 081 henkeä, missä on kasvua noin 300 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana, 5 235 viimeisen 20 vuoden aikana.

Asuminen

Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Ympärillä on 4-kerroksisia kerrostaloja. Lähialueella on keskustan kerrostaloasumista sekä pientaloaluetta.

Sosiaalinen ympäristö

Korson suuralueella on Vantaan keskiarvoa hieman enemmän alle 16-vuotiaita ja perheväestöön kuuluvia. Suuraluetta voi kuvata perhevaltaiseksi.

Palvelut ja työpaikat

Korson suuralueen työpaikkatarjonta on pysynyt entisellään koko 2000-luvun. Korson suuralueella oli 4 484 työpaikkaa ja Metsolan kaupunginosassa oli 1 289 työpaikkaa vuoden 2022 lopussa.

Korson suuralue on mitä suurimmassa määrin asuinaluetta ja sen työpaikkaomavaraisuus on suuralueista selvästi alhaisin (27 %). Runsaasta 4 400 työpaikasta yli neljäs oli rakentamisen ja hieman alle neljäs oli terveys- ja sosiaalipalvelujen parissa.

Keskustassa on kaupallisia palveluita kuten elintarvikekauppoja, ravintoloita ja erikoiskauppaa Tarve on saada lisää Korson mittakaavaan sopivia kaupallisia palveluita uusien rakennushankkeiden myötä. Metsolan kaupunginosassa on julkisia palveluja, kuten useita päiväkoteja, kouluja ja vanhustenkeskus. Korson kirkon ja seurakuntakeskuksen vieressä sijaitsee monitoimikeskus Lumo. Lumosta löytyy mm. Lumo-sali, liikuntahalli, kirjasto, nuorisotila, Vantaa-info, ravintola ja kokoustilat. Osa Korson suuralueen palveluista on Metsolan kaupunginosassa kuten Leppäkorven koulu ja terveyskeskus.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijaitsee Korson keskusta-alueella Metsolanmäen puiston eteläosassa ja nykyisellä päiväkotitontilla, kerrostalojen sisäpihojen puolella.

Kaupunkikuva

Korson keskusta on väljä ja suhteellisen matalasti rakennettu. Korsossa on havaittavissa kirkonkylämäinen rakenne, joka alkoi muodostua aseman rakentamisen 1918 jälkeen. 1920 – 1930-luvuilla syntyi esikaupunkimainen rakentaminen mansardikattoisine pientaloineen. Korson keskusta alkoi hahmottua selkeämmin 1960-luvulla, jolloin valmistui kirkko, aseman alikulku sekä Korsonpolun ja Metsolantorin varteen useita liikekiinteistöjä. Sittemmin lähelle rataa on asuinkerrostalojen lisäksi rakennettu runsaasti liiketilaa ja keskusta on laajentunut radan toiselle puolelle Metsolaan.

Rakennettu ympäristö

Kaavamuutosalueella on kaksikerroksinen päiväkoti. Päiväkoti valmistui vuonna 2009 ja on hyvässä kunnossa ja käytössä. Päiväkodin länsi-, etelä- sekä itäpuolella olevat kerrostalot valmistuivat 80-luvulla. Metsolanmäen puiston varrella pohjoisempana olevat kerrostalot valmistuivat 90-luvulla.

Virkistys

Metsolanmäen päiväkoti sijaitsee Metsolanmäen puiston vieressä. Puisto on suunnittelualueen lähin viheralue Korson keskustassa ja toimii radan itäpuolen asukkaiden korttelipuistona. Alle kilometrin päässä kävellen radan toiselta puolelta löytyy Korson keskuspuisto eli Ankkapuisto, joka on monipuolinen kaupunginosapuisto.

Liikenne

Suunnittelualue sijaitsee 500 m päässä Korson lähijunan asemasta. Otavantien sekä juna-aseman länsipuolen Urpiaisentien kautta kulkee useita seudullisen bussiliikenteen reittejä.

Suunnittelualue sijaitsee keskeisellä paikalla Korson keskustassa kävelyetäisyydellä monipuolisesta palveluvalikoimasta.

Minkkitiellä on pyörätie. Otavantiellä kulkee pääpyöräreitti I pohjois-eteläsuunnassa. Kulomäentiellä kulkee pääpyöräreitti I länsi-itäsuunnassa. Radan länsipuolella kulkee pyöräilyn laatukäytävä Keravalta Helsinkiin Korson ja Tikkurilan kautta.

Nykyisessä kaavassa on määrätty, että vain huoltoliikenteellä on mahdollisuus ajaa päiväkodin tontille Soopelipolun kautta. Soopelipolku on liian kapea kahden suuntaiselle autoliikenteelle. Minkkitien autoliikenne on noin 70 metrin päässä päiväkodin tontilta. Suunnittelualue sijaitsee alle 100 m päässä Kulomäentiestä ja noin 2 km päässä Lahdenväylästä.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Alueelle on rakennettu vesihuollon d110SG jakelujohto. Vesi tulee Korsosta kaava-alueen kautta Leppäkorpeen. Alue saa verkostoveden Helsingin Pitkäkosken vesilaitokselta. Vesi johdetaan Ylästön ja Koivukylän paineenkorotusasemien kautta Korson painepiiriin, jossa alue sijaitsee.

Alueen vesisäiliönä on Korson vesitorni, jonka tilavuus 4000 m³, NW +87.5 ja HW +94.4. Vesi-johtoverkon alin painetaso alueella on noin +86.3 ja ylin on noin +101.3. Painetasot on ilmoitettu N2000-korkeusjärjestelmässä.

Jätevesiviemäröinti

Jätevedet ohjataan d250M ja edelleen d300B kokoojaviemäreillä kaava-alueen kautta pääradan ali länsipuolella kulkevaan Korso-Tikkurilan d1000 betoniseen pääviemäriin. Sieltä jätevedet ohjataan KUVES:n meriviemärin kautta edelleen Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle. Puhdistettu jätevesi lasketaan Suomenlahteen.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Hulevedet kulkeutuvat pintavaluntana tontin itäpuoleiseen avo-ojaan ja Minkkipolun d300B hulevesiviemäriin. Hulevedet johdetaan d400…d1200B hulevesiviemärissä Rekolanojaan ja edelleen Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Minkkitien ja Soopelipolun katualueilla.

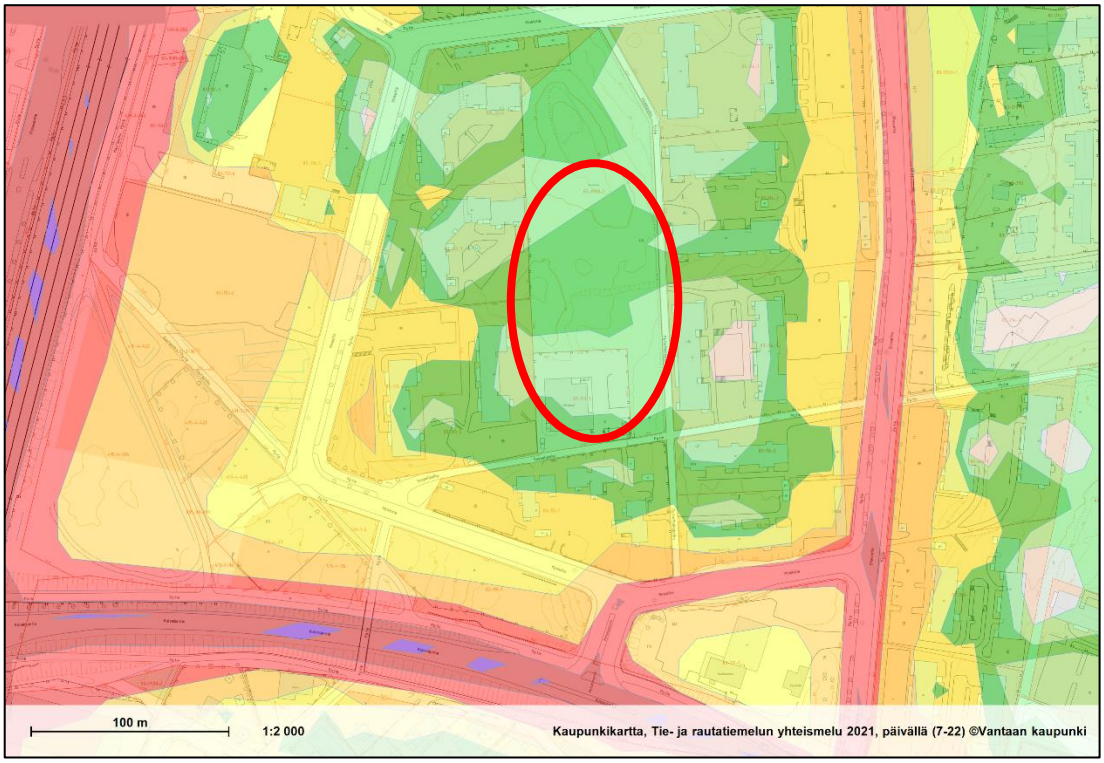
Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Soopelipolun ja Minkkipolun varressa. Keskijännitemaakaapeleita on Minkkipolun varressa. Muuntamo löytyy Minkkipolulta päiväkodin tontin pohjoispuolelta.

Ympäristöhäiriöt

Melu

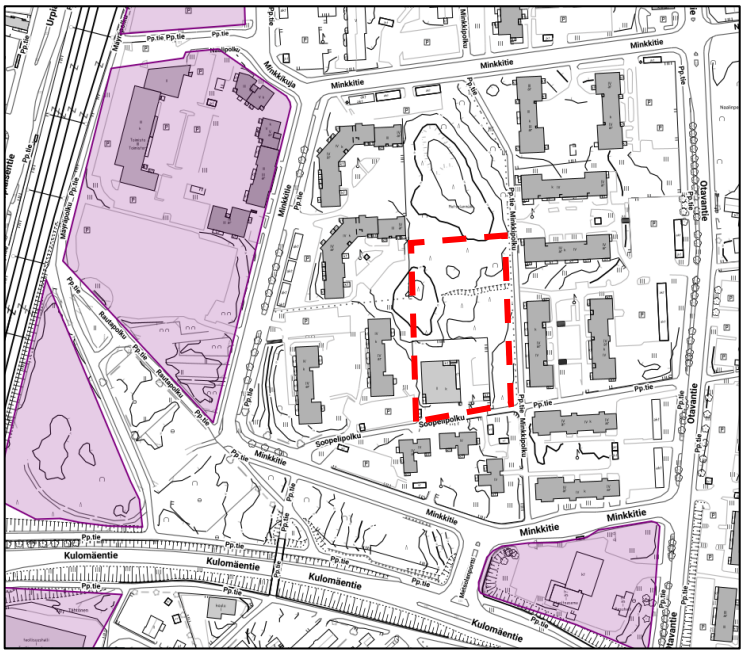
Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat merkittävimmät tieliikennemelulähteet ovat Kulomäentie, Minkkitie ja Otavantie. Päärata aiheuttaa raideliikennemelua. Suunnittelualue ei sijaitse lentomelualueella.

Valtaosa suunnittelualueesta osuu päivällä (7-22) 45–55 dB tie- ja rautatienmelun yhteismelun alueelle (v. 2021, Vantaan karttapalvelu).

Maaperän pilaantuneisuus

Vantaan karttapalvelun mukaan kaavamuutosalueella ei ole havaittu pilaantuneita maita. Niitä on kuitenkin havaittu alueen länsipuolella rautatien ympäristössä ja alueen eteläpuolella huoltoasemalla. Alustavasti tontilla ei ole PIMA-riskiä, mutta pohjatutkimusten yhteydessä suositellaan ottamaan PIMA-näytteitä.

Pienhiukkaset

Ilman laatu kaava-alueella on hyvä. Suunnittelualueen eteläpuolella 110 metrin etäisyydessä sijaitsee Kulomäentie. Pienhiukkasten kannalta suositusetäisyys on 80 m. Suositusetäisyys ylittyy.

2.1.4 Maanomistus

Voimassa olevan asemakaavan mukaisen Metsolanmäen puistoalueen VP(P) sekä yleisten rakennusten korttelialueen (Y) Soopelipolun varressa omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

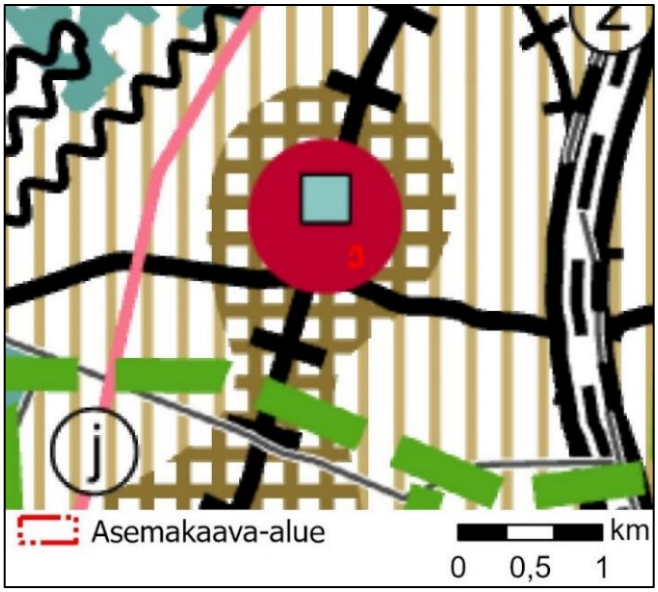
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

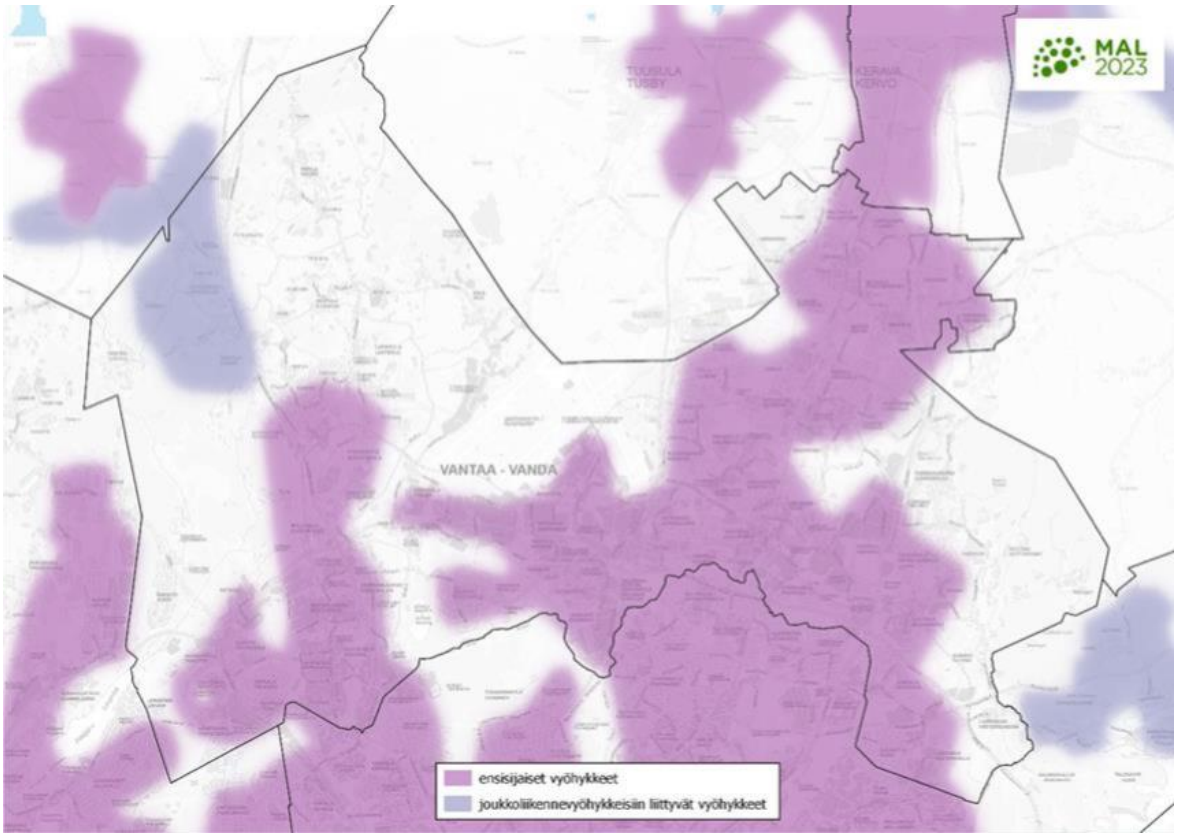
Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Lataa kaavakartta täältä.

Uusimaa-kaavassa 2050 alue on keskustatoimintojen aluetta, keskus (punainen ympyrä). Lisäksi se on pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä (ruskea ruuturasteri).

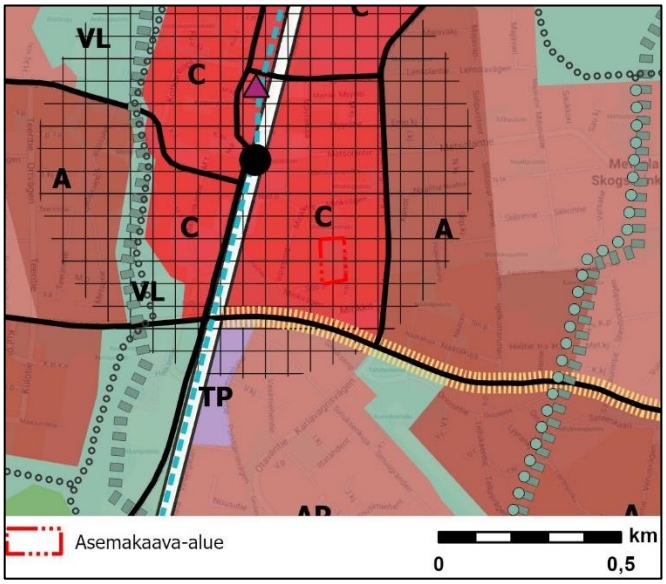
MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

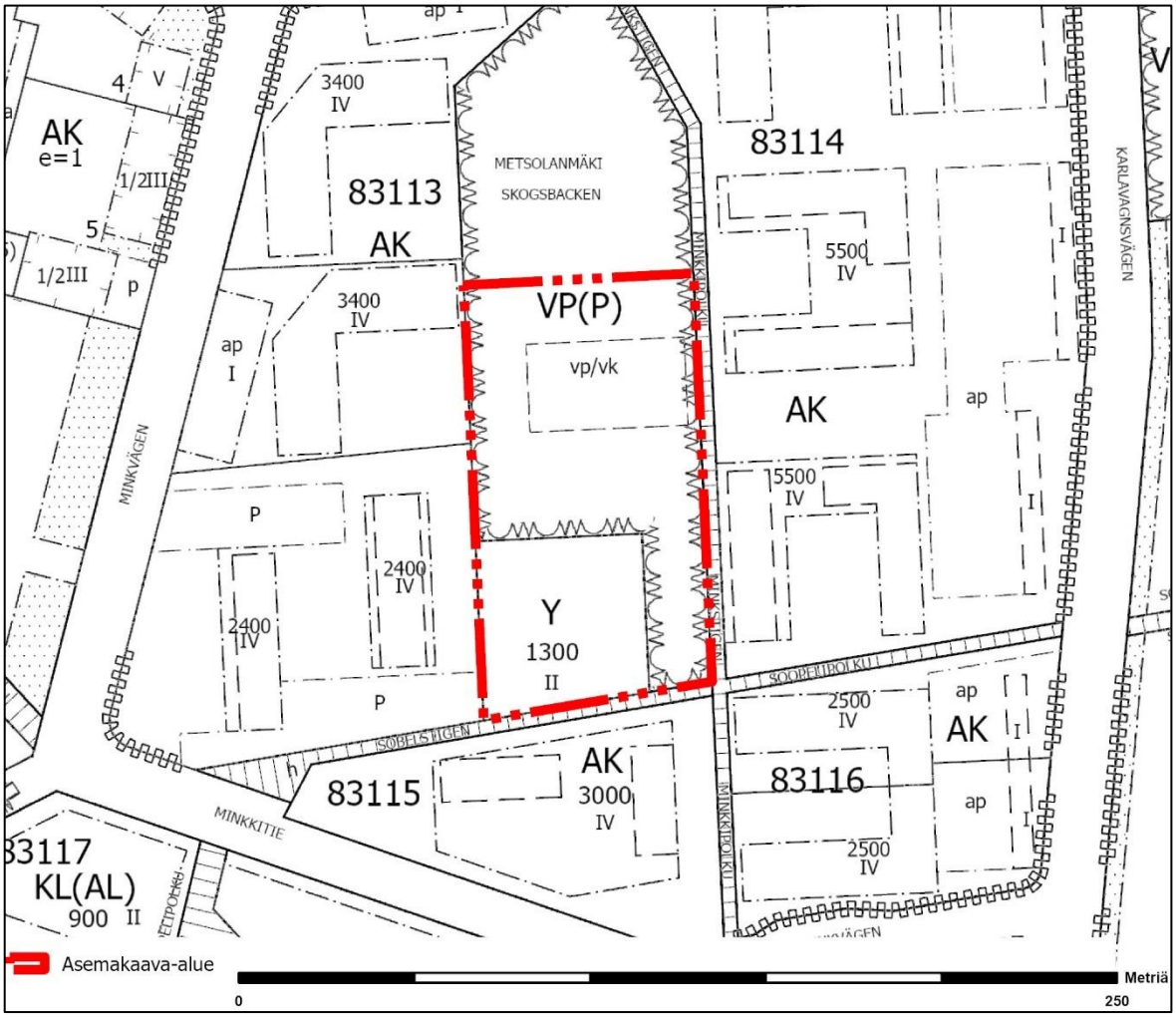
Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi (C). Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen (ruuturasteri).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4-8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja puistoksi (vanha merkintä P, nykyinen VP). Puistoalueella on voimassa asemakaava nro 810300 Korson keskusta (KV 26.8.1974, SM 3.11.1975). Puistoon on osoitettu ohjeellinen rakennusala, jonne saa sijoittaa pallokentän tai leikkikentän. Yleisten rakennusten korttelialueella on voimassa asemakaavan muutos nro 000140 Korson keskusta kortteli 83113/3 (KH 19.11.1979).

Rakennusoikeutta yleisten rakennusten korttelialueella on 1 300 k-m2 ja suurin sallittu kerroskorkeus on kaksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Alueelle on laadittu Korson keskustan kaavarunko, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 16.9.2024.

Tarveselvitys päiväkodin laajentamista varten on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.9.2024.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 14.9.2023. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002580 ja kaavoitus tuli vireille 26.3.2024.

Kaavatyö on hyväksytty kaavoitusohjelmaan 2024–2026 nimellä ’002580 Otavantie 18 ja päiväkodin laajennus’. Koska kaavatyö oli ajoitettu alkamaan vasta vuonna 2025, se ei ole ollut mukana koteihin jaettavassa kaavoituskatsauksessa. Päiväkodin osalta kaavatyötä on nyt aikaistettu vuodelle 2024 ja muutos koskee vain päiväkodin laajennusta.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä / Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Kaavamuutoksesta järjestettiin kaavoittajan puhelinaika. Tiedusteluita tai soittoja ei saatu.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet pyydettiin 26.3. – 26.4.2024 välisenä aikana. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta. Asukkailta ei tullut mielipiteitä.

Fingrid, Caruna Oy ja Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettava.

HSY kertoo, että vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Vantaan energia Oy haluaa, että kaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijaintia. Sen lisäksi Soopelipolun varteen puiston puolelle tarvitaan muuntamolle tilavaraus ja kaavakartalle vm- merkintä.

> *Muuntamon sijainnista on keskusteltu Vantaan Energian kanssa ja päätetty pitää sen nykyisellä paikallaan Minkkipolun varrella, koska Soopelipolun varrella ei ole enää päiväkodin laajentamisen jälkeen tilaa muuntamolle.*

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 14.1.2025 asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 22.1.-20.2.2025. Tänä aikana ei saatu muistutuksia. Lausuntoja pyydettiin 5 kappaletta ja saatiin 3 kappaletta. Ohessa lausuntojen pääkohdat.

Lausunnot

Vantaan energia Oy haluaa, että maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijainnit otetaan huomioon.

> *Vastineena todetaan, että maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijainnit on otettu kaavaehdotuksessa huomioon.*

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

HSY kertoo, että yleinen vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Nähtävillä olon jälkeen mm. vihertehokkuuden ja väestönsuojatilan kaavamääräyksiä tarkennettiin. Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015)

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.

- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto A

Vaihtoehto A:ssa rakennus laajennee pohjoiseen olevaa rakennusta vastaavalla neliön muotoisella massalla. Pohjoispuolella oleva leikkipihasuikale on samassa tasossa olevan rakennuksen kanssa, mutta sen jälkeen maasto nousee merkittäväksi. Uusi rakennus vaatii maaston tasausta ja puiden kaatamista. Leikkipiha aukeaa idän suuntaan.

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto B

Vaihtoehto B:ssa samanlainen ratkaisu, mutta rakennus on suorakulmion muotoinen pitkä massa. Tämä vaati myös tasausta pohjoispuolella ja puiden kaatamista. Leikkipiha laajentuisi metsän suuntaan pohjoiseen. Kaakkoisnurkassa olisi pysäköimispaikka. Pysäköimispaikka todettiin turvattomaksi ratkaisuksi. Polut ovat kapeat, eikä jalankulkijoita ja ajoneuvoja saa eroteltua turvallisesti.

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto C

Vaihtoehto C:ssa uusi rakennus laajennee idän suuntaan nykyiselle leikkipihalle. Maasto on tasaisempi. Tämä vaihtoehto vaatii vähemmän maamassanmuutosta. Leikkipiha aukeaa Metsolanmäen puiston suuntaan.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Valituksi tuli asemakaavaratkaisu C. Päiväkodin laajennus keskitetään tasaisempaan maastoon ja Metsolanmäen puiston puustoa säilytetään metsäpiha-alueena tai sitä tarvittaessa uudistetaan niin, että sen puustoinen luonne säilyy. Kaavaratkaisu säilyttää alueen maisemallisesti tärkeät ominaispiirteet. Lisäksi määräyksissä on huomioitu Minkkipolun ja Soopelipolun varressa istutettavia alueita.

Tavoitteena on, ettei saattoliikenne risteä huoltoliikenteen kanssa. Pysäköimispaikka pysyy tontilla ennallaan. Huoltoajo on sallittu tontille. Saattoliikenne järjestetään Minkkitien varrella. Saattopaikat löytyvät Metsolanmäen puiston pohjoispuolelta sekä Soopelipolun länsipäästä kadunvarresta. Alueen arvopuut on kartoitettu ja huomioitu.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla lisätään olevan yleisten rakennusten korttelialueen (Y) rakennusoikeutta ja suurennetaan korttelialueen kokoa, siten, että puistoalue (VP) vastaavasti pienenee. Korttelialueen pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

4.1.1 Mitoitus

Julkisten lähipalvelurakennusten alue (YL) on kooltaan 6 710 m2. Rakennusoikeus on 2 600 k-m2. Tehokkuudeksi muodostuu e=0,39. Nykyinen 4-ryhmäinen päiväkoti laajennee kuudella uudella ryhmällä. Pihaluonnoksessa saavutetaan tavoitteena oleva mitoitus 20 m2 leikkipiha/lapsi. Saattoliikenteelle järjestetään paikoitusta Minkkitien varrella (20 ap). Myös henkilökunnan autopaikat toteutetaan kadunvarsipysäköintinä (15 ap). Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasuunnitelmassa esitetään radan varren asuinkortteleihin pysäköintitaloja. Näiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukainen uusi päiväkotirakennus noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennuksen ja muiden rakenteiden arkkitehtuurista on annettu laatua koskevia määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

Suunnittelualueella käytetyistä vihertehokkuusratkaisuista keskeisin on, että osa piha-alueesta säilytetään puustoisena metsäpihana. Metsäpihan kulutusta ohjataan esim. merkityin ja

pinnoitetuin poluin ja aluein sekä rakenteilla rajaamalla. Lisäksi istutetaan uutta puustoa ja kerroksellista kasvillisuutta. Osa toimintapiha-alueesta pinnoitetaan puoliläpäisevällä pinnoitteella ja hulevesiä viivytetään ja ohjataan kasvillisuuspintaisissa maavaraisissa painanteissa ja avo-ojissa aidatun piha-alueen ulkopuolella tontin itäreunassa. Pihan varastorakennukseen toteutetaan kasvikatto.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Vihertehokkuuslaskentaan on otettava mukaan vain pihaluonnoksen muokattava piha-alue. Säilyvä metsä-alue tulee jättää pois laskelmasta, koska tavoitteena on tuoda vehreyttä juuri muokattavalle alueelle.

4.3 ALUEVARAUKSET

Alue on kokonaisuudessaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta YL.

4.3.1 Korttelialueet

YL, julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue

Rakennusoikeus alueella on 2 600 kerrosneliömetriä ja sallittu kerroskorkeus kaksi (2).

Rakennuksen sijainti tontilla on osoitettu rakennusalana. Kaavassa on aurinkopaneeleita ja arkkitehtuuria koskevia määräyksiä. Soopelipolun ja Minkkipolun varrella on ohjeellisia istutettavia alueen osia. Minkkipolun varrella on ohjeellinen hulevesireitti sekä ohjeellinen hulevesialue.

Pysäköinti huoltoajoneuvoille ja liikkumisesteisille osoitetaan tontin lounasosaan. Pysäköimispaikalle ajo tapahtuu Soopelipolun kautta.

Kaavassa on osoitettu suojeltava puu. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 1,0. Metsäpiha-alueella on ohjeellinen alue, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Kaavamuutos vastaa päiväkotipaikkojen tarpeeseen ja parantaa alueen palveluita. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hankkeen rakentamisen myötä puisto pienenee. Kaavamääräyksillä pyritään kuitenkin vähentämään rakentamisen haitallisia vaikutuksia puistoympäristöön. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Korson keskusta täydentyy kaksikerroksisella palvelurakennuksella, mikä sopii hyvin ympäristöön.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta asukasmäärään tai rakenteeseen, mutta se parantaa alueen palvelurakennetta.

Yhdyskuntarakenne

Ehdotus täydentää Korson keskustan itäpuolen monikerroksellista rakennetta ja on luonteva osa kerrostalojen ja puiston julkisen tilan kokonaisuutta.

Rakentaminen sijoittuu Korsoon aseman ja joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan.

Alueella on jo olemassa kunnallistekniset rakenteet ja liittyminen niihin on helppoa.

Kaupunkikuva

Uusi kaksikerroksinen päiväkodin laajennus tiivistää alueen kaupunkikuvaa. Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen ja reipas ja moderni muodonanto erottuu edukseen. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta määräämällä.

Puistometsäalueen vehreyttä tuetaan päiväkotitontin säilytettävällä metsäpihalla sekä istuttamalla uutta puustoa ja kerroksellista kasvillisuutta päiväkodin toimintapiha-alueelle sekä tontin reunoille.

Asuminen

Kaavamuutos ei tuo asuntoja alueelle, mutta uusi palvelu lisää olevien ja uusien asuntojen haluttavuutta.

Sosiaalinen ympäristö, palvelut ja työpaikat

Uudet palvelut kohdistuvat etenkin alueen nykyisille ja tuleville lapsiperheille, mutta yleensä päiväkotitilat tarjoavat iltakäytön mahdollisuuksia kaiken ikäisille. Alueen voidaan odottaa muuttuvan vilkkaammaksi ja toiminnoiltaan monipuolisemmaksi. Toteutuessaan päiväkoti vastaa Korson suuralueen akuuttiin varhaiskasvatuspaikkapulaan. Palvelutarjontaa parantamalla edistetään sosiaalista kestävyyttä. Hanke on VAT:n mukainen.

Päiväkoti tuo työpaikkoja alueelle. Päiväkotiin on suunnitteilla hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 30 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja, puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa, yhteensä noin 8 henkilöä. Päiväkoti mahdollistaa siten yhteensä 38 työpaikkaa.

Taloudelliset vaikutukset

Alue on nykyisen kaupunkirakenteen jatkeena ja valmiin kunnallistekniikan äärellä, mikä on olennaista kaavatalouden kannalta.

Maaperäkartan perusteella rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan. Osittain silttialueelle sijoittuvan laajennusosan itäpuoli voidaan joutua perustamaan anturoilla massanvaihdon varaan.

Kaavalla ei ole HSY:lle kuuluvia taloudellisia vaikutuksia.

Virkistys

Metsolanmäen virkistyskäyttöpaine kasvaa puiston pienentyessä, mutta toisaalta puistoalueen yhteyteen saadaan monipuolinen toiminta- ja leikkialue sekä metsäpiha, jotka ovat asukkaiden käytössä päiväkodin aukioloaikojen ulkopuolella. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Päiväkoti sijaitsee 500 m päässä Korson lähijunan asemasta. Otavantien sekä juna-aseman länsipuolen Urpiaisentien kautta kulkee useita seudullisen bussiliikenteen reittejä. Eli päiväkoti on joukkoliikenteellä hyvin saavutettavissa. Saapuminen kävellen päiväkodille tapahtuu Minkkipolun ja Soopelipolun kautta. Se, että sekä henkilöstön että saattoliikenteen paikat ovat Minkkitiellä, tekee päiväkodin lähiympäristöstä hiljaisemman ja turvallisemman.

Henkilöautolla päiväkotitontille ajo on kielletty. Auton voi pysäköidä lähikadulla Minkkitiellä. Soopelipolun kapeuden takia tontille on vain huoltoajo sallittua. Tontilta varataan autopaikat liikkumisesteisille. Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasuunnitelmassa esitetään radan varren asuinkortteleihin pysäköintitaloja. Niiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä. Kaupungin katualueella sijaitsevia HSY:n jakelujohdot ja tai kokoojaviemärit ulottuvat palvelemaan laajentuvan päiväkodin vesihuollon tarpeita.

Huomioitava on kuitenkin, että kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset voi liittyä päiväkodin uusien tonttivesijohdon ja jätevesiviemärin liitosjohtojen rakentamiseen ja liittämiseen nykyiseen kunnallistekniikkaan. Nämä kustannukset kuuluvat päiväkotihankkeelle.

Ympäristöhäiriöt

Alueella ei ole ympäristöhäiriön vaikutuksia. Alueen ympäristöhäiriöt on selostettu *2.1.3 Rakennettu ympäristö -> ympäristöhäiriöt* (sivu 9) kohdalla.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Metsolanmäen puistometsää ja maaperää säilyy pohjoisosassa sekä päiväkodin tontin metsäpihalla. Toimintapihan tasaisuuden eli täyttöjen ja kaivuiden takia osa puustosta pitää kaataa (koivu kestää huonosti täyttöjä, kaivuita ja kosteusolosuhteiden muutoksia) ja tilalle istuttaa uutta. Istutettavan puuston ja kasvillisuuden avulla saadaan luotua monimuotoista ja monilajista vehreyttä tilalle.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy laajennetun päiväkodin rakennuksen/rakennuksien ja piha-alueen myötä. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä hulevesivirtaamat kaavamuutosalueelta voivat kasvaa nykyisestä. Osa piha-alueesta säilyy metsäisenä, joten läpäisevää pintaa säilyy.

Tontilla muodostuvia hulevesiä viivytetään tontilla ja sen kasvillisuuspintaisissa painanteissa ja avo-ojissa ennen vesien johtamista yleiseen kadun hulevesiviemäriverkostossa Rekolanojaan, joka on vesilain mukainen taimenpuro.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Viheralueet ja hiilinielu

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite Vantaalla on, että virtaamahuiput eivät rakentamisen myötä kasvaisi suhteessa luonnontilaiseen virtaamahuippuun. Kaavamuutosalueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Lisäksi rakennustyömaalla tulee hulevesien hallinnassa noudattaa pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta 2024.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

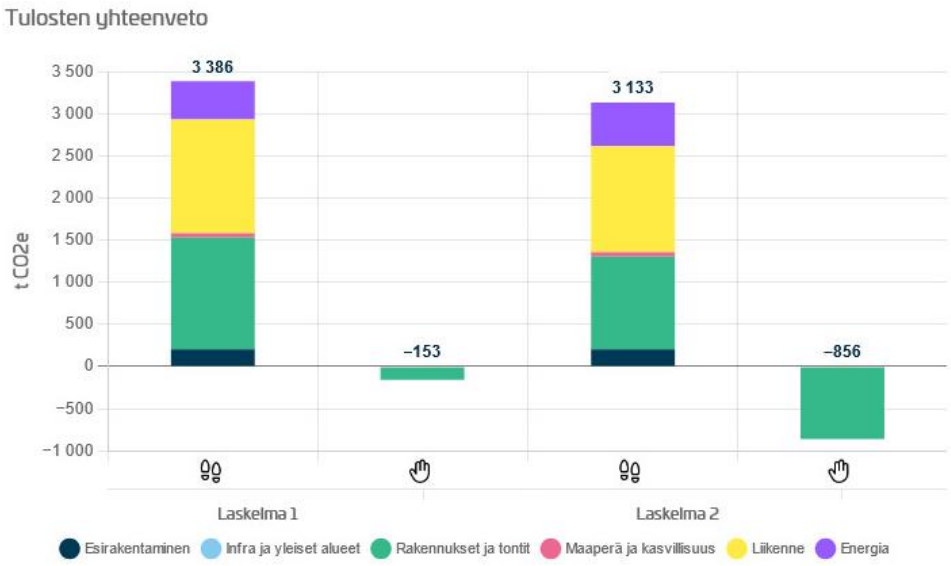
Vähähiilisyys

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava päiväkoti tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Kaavamääräyksissä on uusiutuvia energianlähteitä suosivia kannustimia. Vantaan toimitilajohtamisen päiväkodin laajennuksen tarveselvityksessä on esitetty tavoitteena, että maanpäälliset kantavat rakenteet tehdään ensisijaisesti massiivipuurakenteisina.

Kaava-aluetta on tarkasteltu kahden erilaisen rakentamisvaihtoehdon avulla käyttäen hyväksi Sitowisen Planect-työkalua. Ensimmäisessä ns. tavanomaisessa ratkaisussa rakennuksen rungossa käytettiin betonia. Energialähteenä oli kaukolämpö ja tavanomainen sähköntuotanto. Rakennus toteutettiin 2-kerroksisena. Tässä vaihtoehdossa kasvihuonepäästöjä kertyi 50 vuoden aikana 3 386 tCO2e eli 39,8 kg CO2e / k-m2 / a.

Toisessa vaihtoehdossa rakennusten runko oli kauttaaltaan puuta ja osa lämmitys- ja sähköenergiasta oli aurinkoenergiaa. Tällöin kasvihuonepäästöjen määrä oli 50 vuoden aikana 3 133 tCO2e eli 36,9 kg CO2e / k-m2 / a. Eli puurakentamisen ja aurinkoenergian yhteisvaikutuksella päästään noin 8 % kasvihuonepäästöjen vähennykseen.

Kuva rakentamisvaihtoehtojen tuloksista

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen sekä rautatien melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Konsultit:

Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen	Anssi Kankkunen	arkkitehti
	Kiira Piiroinen	arkkitehti

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti (1.9.2024 asti)
	Milja Halmkrona	va. aluearkkitehti (1.9.2024 alkaen)
	Mikel Aizpuru	asemakaava-arkkitehti
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon yleissuunnittelu
	Heikki Väänänen	liikenteen alueinsinööri
Mittaus- ja geopalvelut:	Petri Rantala	toimitusinsinööri
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Toimitilajohtaminen:	Thomas Laine	rakennuttaja-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2025

Mikel Aizpuru
asemakaava-arkkitehti

Milja Halmkrona
va. aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	18.12.2024
Kaavan nimi	002580 83 kaupunginosa Metsola		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	26.3.2024
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002580
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,6711	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,6711

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,6711**	**100,00**	**2600**	**0,39**	**0,0000**	**1300**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,6711	100,0	2600	0,39	0,4429	1300
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

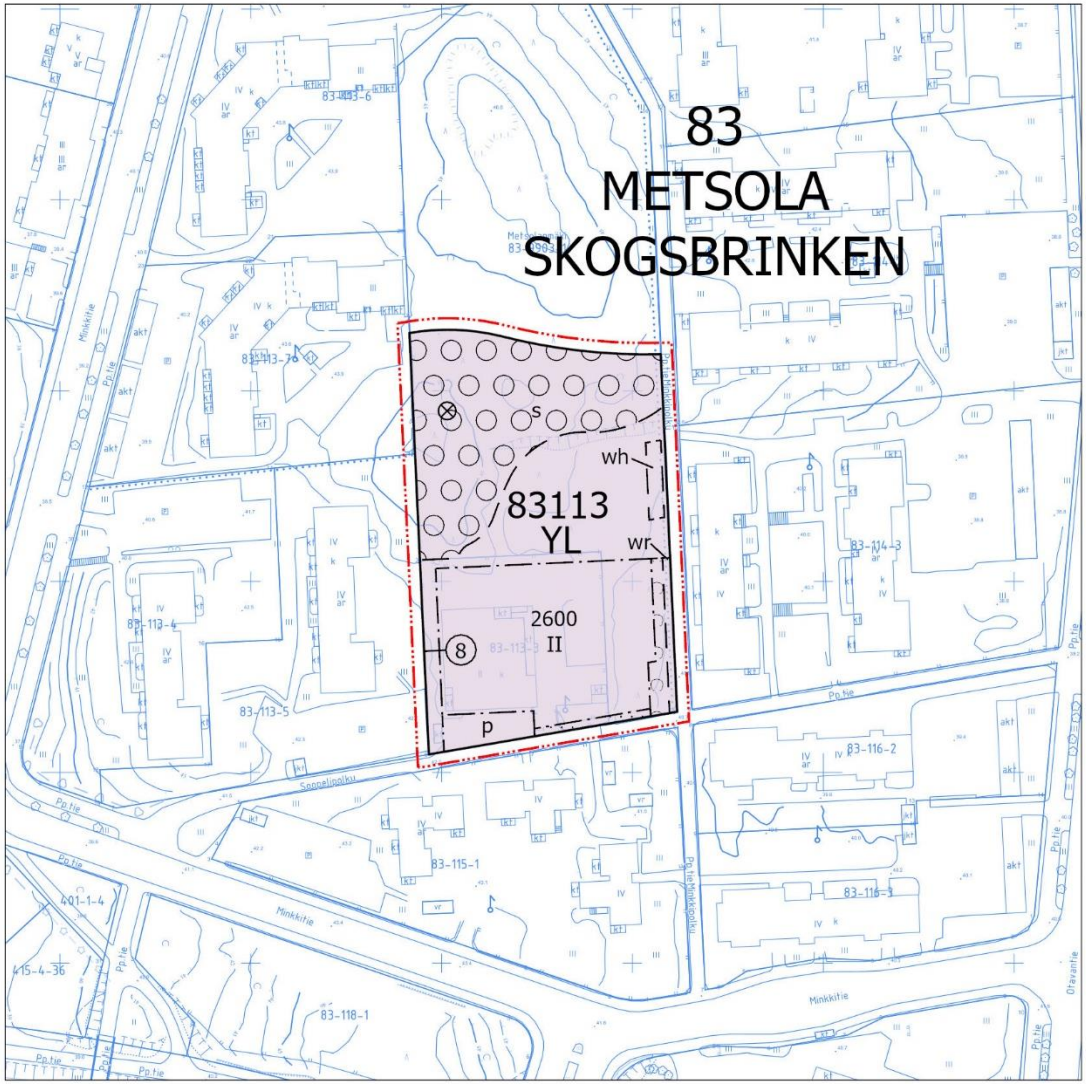
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

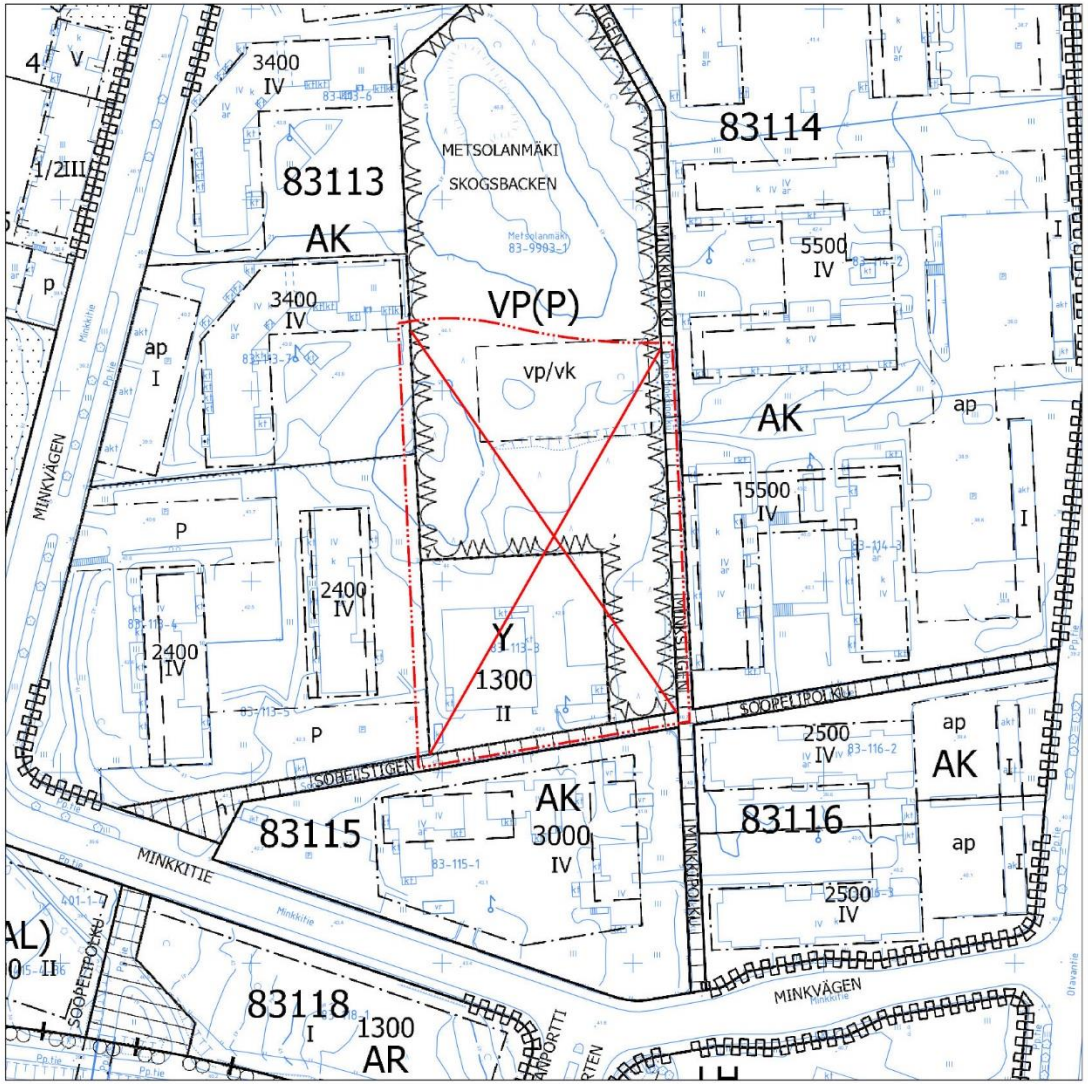
Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,6711**	**100,00**	**2600**	**0,39**	**0,0000**	**1300**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,6711	100,0	2600	0,39	0,4429	1300
Y	0,0000	0,0	0		-0,2282	-1300
YL	0,6711	100,0	2600	0,39	0,6711	2600
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
VP	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

Asemakaavan muutosehdotus 11.3.2025

Poistettavat merkinnät

Vantaan kaupunki

0 25 50 100 150 Metriä

1/2

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002580	Päiväys Datum 11.3.2025

Vantaan kaupunki

METSOLANMÄEN PÄIVÄKODIN LAAJENNUS

Vanda stad

UTVIDGNING AV DAGHEMMET VID METSOLANMÄKI

Kaupunginosa 83, METSOLA

Stadsdel 83, SKOGSBRINKEN

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 83113.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 83113.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 83113.

Tomtindelnig och ändring av tomtindelning

Del av kvarteret 83113.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

YL

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.

Päiväkotirakennuksen arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja leikkisää.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi

Polkupyörä- ja lastenvaunun varastot, leikki- ja ulkoiluvälinevarasto, väestönsuojatilat sekä jätevarastot voidaan rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja rakennusalan rajoittamatta. Ne suositellaan sijoitettavaksi osaksi leikkipihan rajausta. Niiden tulee olla viherkattoisia sekä materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rakennusalan sisä- ja/tai ulkopuolelle saa sijoittaa sade-katoksia/aurinkosuojia. Katoksien tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia sekä luonteva osa päiväkotirakennuksen arkkitehtuuria. Mahdollinen erillinen katos on katettava viherkatolla.

Ulkonevat räystäät saa ulottua rakennusalan rajan yli 2,0 metrillä.

Osa päiväkotirakennuksen tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa päiväkotirakennuksen katolle sijoitettavilla aurinkopaneeleilla.

Tontin rakennusluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.

Daghemsbyggnadens arkitektur ska hålla hög kvalitet och vara lekfull.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Cykel- och barnvagnsförråd, förråd för lekredskap och friluftsutrustning, skyddsrum och soprum kan byggas utöver byggrätten och utan begränsning av byggnadsytan. Rekommendationen är att de placeras så att de bildar en del av lekplatsens avgränsning. De ska ha gröntak och hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.

Regn-/solskyddet får byggas inom och/eller utanför byggnadsytan. Skyddet skall vara av högklassigt material och högklassigt till sin arkitektur och en naturlig del av daghemsbyggnadens arkitektur. Ett möjligt fristående skydd måste täckas med ett gröntak.

Utskjutande takfot får sträcka sig utanför byggområdets gräns med 2,0 meter.

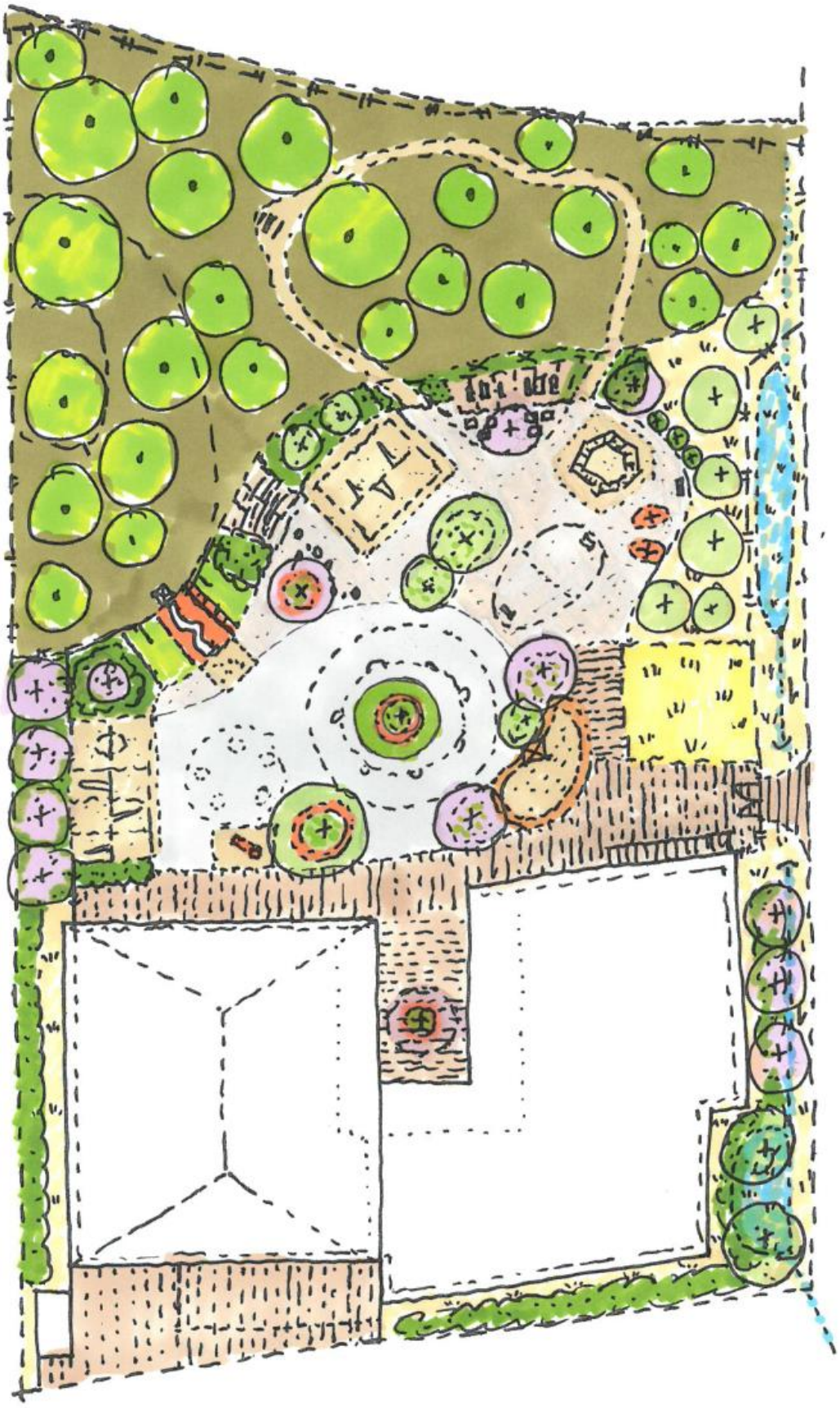
En del av energin, som behövs i daghemsbyggnaden ska produceras med solpaneler, som installeras på daghems-byggnadens tak.

I tomtens bygglov ska gröneffektiviteten för det byggande området nå målnivån 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

002580 *2/2*

Hulevedet tulee viivyttää tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon.	Dagvatten ska fördröjas på tomten innan de leds ut i det allmänna dagvattennätet.
Lasten ulkoilualueena toimiva piha-alue on aidattava.	Gårdsområdet som fungerar som barnens gård för utomhusvistelse ska inhägnas.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
8 **Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
83 **Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
METS **Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
83113 **Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
2600 **Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
wh **Ohjeellinen hulevesialue.**	**Riktgivande dagvattenområde.**
wr **Ohjeellinen hulevesireitti.**	**Riktgivande dagvattenled.**
Istutettava alueen osa.	**Del av område som ska planteras.**
s **Ohjeellinen alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Riktgivande del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.	Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.
Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	**Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.**
p **Pysäköimispaikka.**	**Parkeringsplats.**
Päiväkodin käytössä tulee olla tilaa huoltoajoneuvoille sekä kaksi autopaikkaa liikkumisesteisille.	Daghemmet ska ha plats för underhållsfordon och två parkeringsplatser för handikappade.
Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	**Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.**
Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	**Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.**
TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

Kuva: Alustava pihasuunnitelma, 16.12.2024.

Tuloskortti

Päivämäärä 18.12.2024

Osoite ja kaupunginosa Soopelipolku 4-6, Korso

Kaavan numero ja kortteli 2580

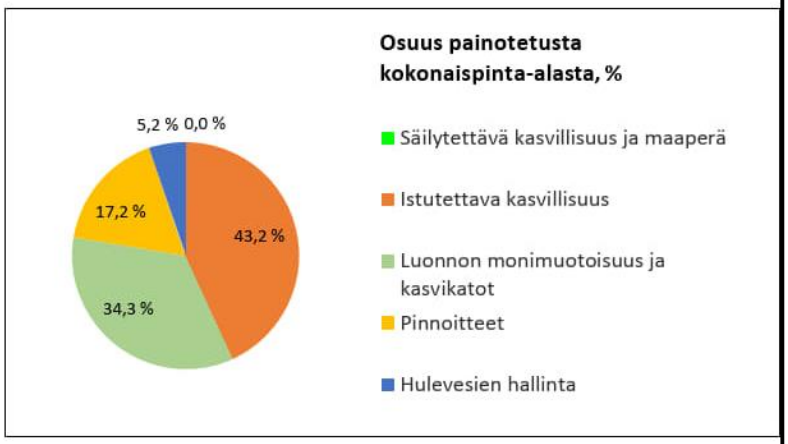
Vihertehokkuuslaskelma

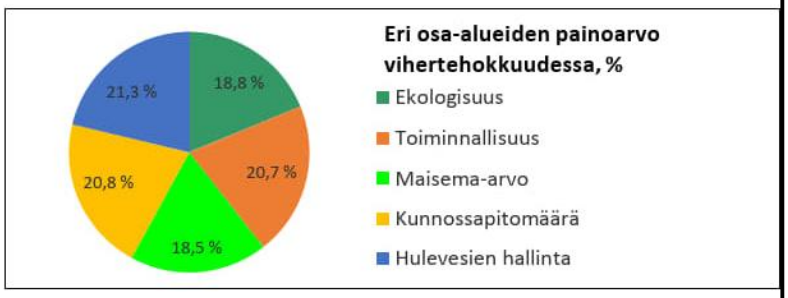
Viher-tehokkuus	**1,4**
Tavoiteluku	**1,0**

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	7	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**16**	**36**

Hulevesimäärä m³	
21,3	
Valuma kerroin C	
0,7	
Viivytystilavuustarve m³	
21,3	
Jää viivyttämättä m³	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³**
0,0	**28,0**
Läpäisemättömän pinnan osuus	
24 %	

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

● KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Kuva: Viherkerroinlaskelman tuloskortti, 18.12.2024.

Vihertehokkuuslaskentaan on otettu mukaan pihaluonnoksen muokattava piha-alue. Säilyvä metsäalue on jätetty pois laskelmasta, koska tavoitteena on tuoda vehreyttä juuri muokattavalle alueelle.

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002580 Metsolanmäen päiväkodin laajennus
LAUSUNNOT JA VASTINEET
KALA 11.3.2025

Asemakaavoitus

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta **nro 002580 /Metsolanmäen päiväkodin laajennus**. Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 13.2.2025 Vantaan Energia Oy	-maakaapeleiden sijainnin huomiointi -kaukolämpöputkien sijainnin huomiointi	-
NRO 2, 14.2.2025 ELY	-ei huomautettava	-
NRO 3, 24.2.2025 HSY	-ei vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon	-

NRO 1
Vantaan Energia Oy, 13.2.2025

Lausunto:

Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1–2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kunnioittavasti

Vastine:
Asemakaavamuutosehdotuksessa maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijaintia on otettu huomioon.

Tarkistukset:
-

NRO 2
ELY, 14.2.2025

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Metsolanmäen päiväkodin laajennusta koskevasta asemakaavaehdotuksesta.

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 3
HSY, 24.2.2025

Lausunto:

Asemakaavaselostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

”Kaavamuutosalue sijaitsee Korson keskustan alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato-Asunnot Oy ja VAV Asunnot Oy:n asuinkiinteistöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun. Kaavoitettavalla alueella on nykyisin päiväkoti ja puistoa. Alue on reilun 500 metrin päässä Korson rautatieasemalta.

Asemakaavan muutoshakemuksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistaa nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue (Y) laajenee pohjoisen sekä idän suuntaan. Nykyisen korttelialueen pinta-ala on 2 300 m2 . Tulevan korttelialueen tavoitekoko on 6800 m2 . Kaavakartalla on osoitettu 6700 m2 pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, kun piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m2 kokoisen ja 2-kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaavaalueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähi-palvelurakennusten korttelialueen YLtontin tehokkuus e = 0,39.

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä. Kaupungin katualueella sijaitsevia HSY:n jakelujohdot ja tai kokoojaviemärit ulottuvat palvelemaan laajentuvan päiväkodin vesihuollon tarpeita.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa:

Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

13 § **Asemakaava ja asemakaavamuutos 911200 sekä tonttijako, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie**

VD/1560/10.02.04.00/2025
SP/TTA/MHA/VIK/EJ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä ratikkaan liittyville toiminnoille. Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Lisäksi kaavassa osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) nro 91009 HSY:n paineasemaa varten.

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen Vantaan ratikka -hankeen toteutuksen aikataulullisten syiden vuoksi, sillä Fazerintielle ja Rivieranraitiolle sijoittuvan pohjavedenottamoiden lähisuojavyöhykkeen suoja-aluemääräyksistä haetaan mahdollisesti poikkeamispäätös Aluehallintovirastosta ennen kaavaehdotuksen 931400 viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

Asemakaava koskee katualueita kaupunginosissa 93 Vaarala sekä 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos koskee katualuetta kaupunginosassa 93 Vaarala, katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki sekä korttelia 91009 ja katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katualuetta, lähivirkistysaluetta, suojaviheraluetta, urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta sekä liikenne- ja raideliikennealuetta.

Tonttijako koskee korttelia 91009.

Hakija Vantaan kaupunki.

Alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti, sekä vähäiseltä osin Fazerintien ja muiden Länsimäentiehen liittyvien katujen katualueita risteysalueilla.

Maanomistus
Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä Rajakylän virkistysalueen. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa. Kiinteistöt omistajineen: 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-54: Vantaan kaupunki; 92-410-16-0: Oy Karl Fazer Ab; 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy; 92-895-2-42: Suomen valtio; 92-410-6-10, 92-410-6-11: Yksityinen.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan nro 931400 valmisteluun on osallistunut Ramboll Oy konsulttina.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa Porvoonväylän pohjoispuolella kaava-alueella on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), lähivirkistysaluetta (VL) sekä yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osuus sijoittuu asuinalueelle (A), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle (VU) sekä katukuvan kehittämisvyöhykkeelle. Etelästä Fazerintielle asti on osoitettu raitiotie. Lisäksi Porvoonväylä on liikennealuetta (L) ja sen kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ). Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle. Kaava-aluetta halkoo kaksi virkistysyhteyttä, joista toinen yhtyy kaava-alueen luoteispuolelle osoitettuun ekologiseen runkoyhteyteen.

Asemakaava ja asemakaavan muutos
Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa suojaviher-, virkistys- ja raideliikennealueista sekä kaavoittamattomista alueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Länsimäentiellä ja vähäiseltä osin Fazerintiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen luoteispuolelle on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten.

Asemakaavalla varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä ratikkaan liittyville toiminnoille. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Kaavassa osoitetaan uusia ajoliittymäkieltomerkintöjä Länsimäentien varrelle. Porvoonväylän eteläpuolelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueiden rajaukset. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, kaupunkikuvaan sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2025 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä. Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä (MRL 63 § ja 6§). Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 sekä 28.9.2023 ja päivityksistä tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia. 28.9.2023 päivitetystä OAS:sta saatiin yhteensä 13 mielipidettä.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen maanomistajille ja viranomaisille.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Aviapoliksen alueen yleisötilaisuus järjestettiin 17.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Koko ratikan linjan suunnittelutilannetta koskevat verkkotilaisuudet on järjestetty 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 vuorovaikutusaineistosta saatiin 1 mielipide.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nro 931400 vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023. Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 - Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus 931400 on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Kaavaehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon jälkeen Vantaan ratikka -hankkeen mahdollisten Fazerintietä ja Rivieranraitiota koskevien vesilupatarpeiden ja aikataulullisten syiden vuoksi.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaavaehdotuksen 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus ja tonttijakoehdotus 931400 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Tänä aikana jätettiin 2 muistutusta. Muistutukset eivät koskeneet Asemakaavaehdotuksen 911200 aluetta.

Lausunnot kaavaehdotuksesta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki
Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 23 ja saatiin 13 kappaletta.

Telia, Eltel, Elisa ja Vantaan Energia lausuivat alueen kaapeleiden ja putkien huomioimisesta sekä siirroista.
Tukesilla ei ollut lausuttavaa.
Suomen luonnonsuojeluliitto
Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottoritien kohdalta. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinalikulku tai vihersilta Porvoon moottoritielle.
Sipoon Energia
Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön (ET-kortteli nro 93201), mikäli kiinteistön alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).
Uudenmaan ELY-keskus
Fazerin vedenottamoiden lähi- tai kaukosuojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamat päätökset ja vyöhykkeet on tarpeen merkitä kaavakartalle. Pohjavesialueen rajaus tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Kaavamääräyksiin tulee lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-aluemääräyksistä. Pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä tulisi täydentää. Kaavaselostuksessa mainittu PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. Viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä. On syytä harkita, että ratikkakäytävä esitettäisiin virkistysalueiden melutason ohjearvot täyttämättömiltä osin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä. ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.
Gasgrid
Hankealueella sijaitsee maakaasun siirtoputki sekä siihen liittyvä venttiili- ja paineenvähennysasema. Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä.
HSL
Katusuunnitelmassa 58624–2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja sen takia jää vielä miettimään, onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkille olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä.
Vantaan kaupunginmuseo
Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat

kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmilla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla.
Fingrid
Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Ehdotamme, että kaapeli osoitetaan asemakaavassa. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Uusiin suunnitelmiin tai suunnitelmien muutoksin tulee pyytää Fingridistä risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan. Pyydämme lähettämään tietoa kaavoituksen etenemisestä.
HSY
Alueella on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Tehdyt tarkistukset
Länsimäentie on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon jälkeen. Kaava sai nimen 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie.
Lisäksi Länsimäentien 911200 kaava-alueella korjattiin pohjavesialueen rajaus koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle osoitettiin Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Länsimäentie–Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) muutettiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi nro 91009. ET-korttelille lisättiin kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat. Lisäksi ET-korttelille osoitettiin 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus, tarkistettiin johtoaluevarauksia, lisättiin ohjeellinen hulevesialue, levennettiin Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta, tarkistettiin hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä ja tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.
Muutokset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos nro 911200 on asetettava nähtäville.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 11.3.2025 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
d) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 11.3.2025 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 sekä tonttijakoehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Länsimäentie,
c) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot, ja että
d) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 11.3.2025
- Asemakaava ja asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2025
- Muistutukset ja vastineet 11.3.2025
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2025

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti, vs. Milja Halmkrona, p. 040 536 9606
asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, p. 040 483 9054
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

911200

Päiväys
Datum

11.3.2025

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: LÄNSIMÄENTIE

Vanda stad

VANDASPÅRAN: VÄSTERKULLAVÄGEN

Asemakaava
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katualue.
Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Detaljplan
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatuområde.
Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katu- ja liikennealueet.

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ
Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueet.

Ändring av detaljplanen
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatu- och trafikområden.

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Stadsdel 95, RÅBY
Kvarteret 91009 och gatu- och rekreationsområden.

Tonttijako
Kortteli 91009.

Tomtindelning
Kvarteret 91009.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
VU	**Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.**	**Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.**
LT	**Maantien alue.**	**Område för landsväg.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
	Alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.	Byggnader, konstruktioner och tekniska utrymmen i anslutning till vattenledning får placeras i området.
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
1	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
93	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAAR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
91009	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
LÄNSIMÄENTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
170	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
I	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Ohjeellinen rakennusala.	**Byggnadsyta.**
et	**Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
	Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.	Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**
s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
wh	**Ohjeellinen hulevesialue.**	**Riktgivande dagvattenområde.**
	Katu.	**Gata.**
	Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.	Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak.
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.**
y	**Ylitys.**	**Övergång.**
pv	**Tärkeä pohjavesialue.**	**Viktigt grundvattensområde.**
	Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.	Verksamheten som bedrivs på området får inte äventyra grundvattnets kvalitet eller dess mängd.
	Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.	Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.
	pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke.	pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.
	pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset.	I pv/2-området ska beaktas bestämmelserna om en skyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.
lu	**Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.**	**Del av område där gatusluttning får placeras.**
	Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin.	**Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.**
	Melueesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.	Bullerskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt.
	YMPÄRISTÖOLOSUHTEET Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.	MILJÖFÖRHÅLLANDEN Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.
	Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuiitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.	Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Milja Halmkrona, Aluearkkitehti, 26.2.2025 12.02

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

93
VAARALA
FAGERSTA
91
LÄNSIMÄKI
VÄSTERKULLA
95
RAJAKYLÄ
RÅBY
LÄNSIMÄENTIE
VÄSTERKULLAVÄGEN
MARATONTIE
MARATONVÄGEN
FAZERINTIE
FAZERSVÄGEN
RÅBYLÄNSIGEN
BORGÅLEDEN
RÅBYPLANSVÄGEN
VARTIOTIE
VARTIOKUJA
VARTIOPUISTO
VARTTISKEN
RAJAKYLÄN LIIKUNTAPUISTO
RÅBY IDROTTSPARK
RAJAKENTTÄ
RÅBYPLAN
PALLASTUNTURINTIE
KUUSIPUOLENTIE
VUORITUNTURIN
SKOGSBACKSVÄGEN
SKOGSBACKSGRÄNDEN
SKOGSBACKSSTIGEN
SKOGSBACKSVÄGEN
SKOGSBACKSGRÄNDEN
SKOGSBACKSSTIGEN
SOPPENSKA STAVTERRASSGRÄNDEN
LATOKUJA
LATOKUJA
VÄSTERKULLAVÄGEN
VÄSTERKULLAVÄGEN
LÄNSIMÄENTIE
LÄNSIMÄENTIE
VARTIOKUJA
VARTIOTIE
VARTIOPUISTO
VARTTISKEN
VARTIOKUJA
VARTIOTIE
VARTIOPUISTO
VARTTISKEN
RÅBYPLANSVÄGEN
RÅBYPLANSVÄGEN
RÅBYPLANSVÄG

911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie

VAARALA, LÄNSIMÄKI JA RAJAKYLÄ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.3.2025 päivättyä asemakaava-karttaa nro 911200. Kaavoitus on tullut vireille 24.5.2022 numerolla 931400. Kaavatyön 931400 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja 28.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Katualueita kaupunginosissa 93 Vaarala ja 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos:

Katualuetta kaupunginosassa 93 Vaarala. Katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki. Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.

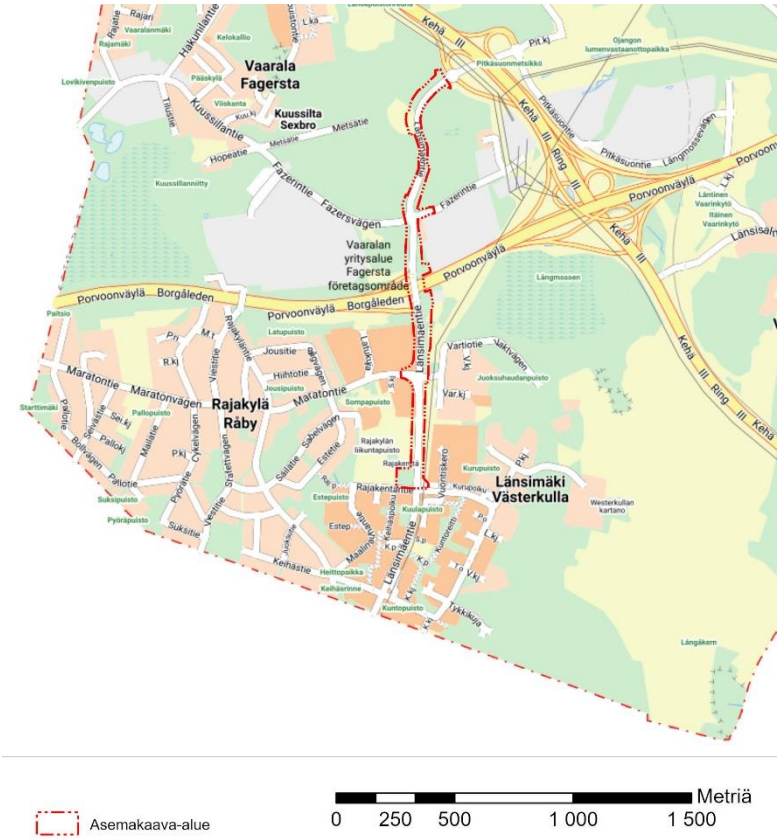
Tonttijako:

Kortteli 91009 kaupunginosassa 95 Rajakylä.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä kadun rakenteille. Kaavassa tarkastellaan kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmiin ja katualueiden tilantarpeisiin. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen viereen tarkastellaan HSY:n paineaseman sijoittamista yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle.

Kaavan laatija: Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunniteltava alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti sekä vähäiseltä osin Fazerintien katualuetta Länsimäentien risteysalueella.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kaupunkikartalla. Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 6 kpl koski suunnittelualuetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Vantaan ratikan asemakaavaehdotus nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on aikaisemmin ollut osa ratikan Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-aluetta nro 931400, josta julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 2.3.2022 ja 31.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3. – 12.4.2022, sekä 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022.
- Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 sekä 13.3.2024 ja ne esiteltiin 19.6.-19.8.2024. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 931400 luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.5.2023 esittää kaupunginhallitukselle, että 9.5.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931400 asetetaan nähtäville. Esittelijä poisti asian 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen esityslistalta, koska kaavaan liittyen tuli lisää lähtötietoja, jotka vaativat kaavaratkaisun uudelleentarkastelua.

- Kaava-alueen nro 931400 rajausta muutettiin ja sitä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 28.9.2023. Mielipiteet päivitetystä OAS:sta pyydettiin 30.10.2023 mennessä ja niitä saatiin 13 kappaletta.
- Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nro 931400 nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus nro 931400 on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta. Muistutukset eivät koskeneet Länsimäentietä. Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueekseen nähtävilläolon jälkeen.
- Uusi kaava-alue nro 911200 käsittää Länsimäentien välillä Rajakentäntie-Kehä III, vähäiseltä osin Fazerintien katualuetta ja muita liittyvien katujen risteysalueita sekä Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen vierestä virkistys- ja erityisalueita.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen nro 911200 alueelle tehtiin seuraavat muutokset kaavaehdotuksen nro 931400 nähtävilläolon jälkeen:
    - Korjattiin pohjavesialueen rajaus koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2).
    - Tarkennettiin hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä.
    - Muutettiin Länsimäentie-Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ja korttelille osoitettiin korttelі nro 91009 ja tontti nro 1 sekä 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus. Korttelia koskien lisättiin kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.
    - Tarkistettiin johtoaluevarauksia.
    - Lisättiin Vartiotien risteykseen ohjeellinen hulevesialue.
    - Levennettiin Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta.
    - Tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.
- Asemakaavamuutoksen 911200 selostukseen on lisätty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella seuraavat lisäykset:
    - Lisättiin pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskevat päätökset lähtötietojen lukuun 2.1.2.
    - Lisättiin tieto Fingridin rakenteilla olevasta voimajohdosta saadun lausunnon mukaisesti lähtötietojen lukuun 2.1.3.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 8
2. Lähtökohdat 9
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 9
2.2 Suunnittelutilanne 20
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 30
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 30
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 30
3.3. Asemakaavan tavoitteet 46
3.4 Asemakaavaratkaisu 47
4. Asemakaavan kuvaus 48
4.1 Kaavan rakenne 48
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 50
4.3 Aluevaraukset 50
4.4 Kaavan vaikutukset 51
4.5 Ympäristön häiriötekijät 62
4.6 Nimistö 62
5. Asemakaavan toteutus 62
6. Kaavatyöhön osallistuneet 62
7. Asemakaavan seurantalomake 64
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 66

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 18.11.2024
- Asemakaavakartta ja -määräykset 11.3.2025

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Pallastunturintie-Juoksuhaudanpuisto, Pallastunturintie välillä Länsimäentie-Suunnistajankuja, Juoksuhaudanpuiston ylikulkukäytävä ja puistoraitit, 58620-1.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto-Vartiotie, 58620-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 58620-3.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Fazerintie-Varikko, 58621-1.

- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Varikko-Kehä III, 58621-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Porvoontie – Fazerintie, Fazerintie välillä Länsimäentie - Valio, 58620-4.
- AFRY (13.3.2024). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Fazerila-Länsimäentie, 58624-2.
- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise, 21.3.2022
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016
- Vantaan väestö 2023/2024. Vantaan kaupunki.
- Tietoa Vantaasta Tietoa Vantaasta | Vantaa
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 2005
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 1.1, Nykytilanteen päiväajan melutasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 3.3, Raitioliikenteen enimmäisäänitasot ilman meluntorjuntaa, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 4.1, Yhteismelutilanne suunniteltu meluntorjunta päiväajan keskiäänitasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 31.8.2022

- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila eri liikennemuotojen vaatimalle tilalle ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä kadun rakenteille Länsimäentiellä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä Länsimäentiehen liittyvillä risteysalueilla, leventämällä ja osoittamalla uutta katualuetta. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen luoteispuolelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten.

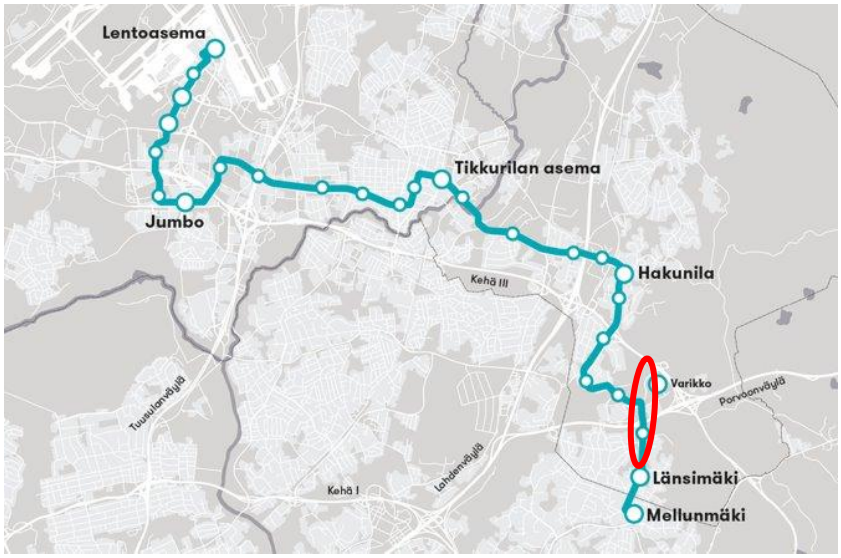
Asemakaavan tilavaraukset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksiin. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Länsimäentielle ja Fazerintien risteysalueelle välillä Fazerintie-Kehä III sekä Länsimäentien itäpuolelle välillä Vartiopuisto-Porvoonväylä osoitetaan uutta katualuetta. Porvoonväylän eteläpuolelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueiden rajaukset. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Kaavassa annetaan pohjaveden suojeluun, hulevesiin, katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, kaupunkikuvaan liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2025 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijako.

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on kuvassa punaisella rajattuna.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Itä-Vantaalle; Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän kaupunginosiin. Vaaralan kaupunginosa sijaitsee kaupungin rajalla Porvoonväylän ja Kehä III:n muodostamassa kolmiossa. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentie sijaitsee Rajakylän ja Länsimäen kaupunginosien rajalla. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin seitsemän kilometriä ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 12 kilometriä. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 11,9 ha.

Kuva 3. Suunnittelualue esitettynä ilmaperspektiivistä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alueen eteläosassa maisemaa hallitsevat katualueet, niihin rajautuvat puustoiset viheralueet sekä Länsimäentiehen rajautuvat kerrostalo- ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueet. Länsimäentien ja Rajakentäntien risteykseen sijoittuu puustoinen lähivirkistysalue, jonka maisemallinen merkitys on osoitettu asemakaavassa. Kaava-alueen pohjoisosassa Länsimäentietä reunustavat metsäalueet ja kallioleikkaukset.

Luonnon monimuotoisuus

Kaava-alueelta on laadittu luontoselvitykset vuosina 2020–2021 (*Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021*), sekä Vantaan kaupungin metsäsuunnitelma vuonna 2020. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä. (*Faunatican raportteja 38/2021*)

Kaava-alueen reunamilla on kuusi- ja mäntyvaltaisia metsäisiä alueita, joista pohjoisimmat alueet sijoittuvat Kuussillan laajan metsäalueen reunamalle, joka on osa Vantaan yleiskaavassa 2020 osoitettua ekologista runkoyhteyttä (kuva 5 nro 1). Kyseessä on metsäinen yhteys, joka on maakunnallisestikin merkittävä. Kaava-alueen yli sijoittuu ekologisen verkoston kaksi itä-länsisuuntaista paikallista yhteyttä (kuva 5 nrot 2–3), joista pidempi ulottuu Länsisalmesta Helsingin suuntaan Porvoonväylän eteläpuolella ja lyhyempi sijoittuu Vartiopuisto-Rajakylän koulu-Sompapuisto-välille. Lisäksi kaava-alueen vieressä sijaitsee pohjois-eteläsuuntainen paikallinen yhteys (kuva 5 nro 4) Länsimäentien länsipuolella, Porvoonväylän ja Fazerintien välisellä alueella ja Fazerintien yli. Yhteydet ovat monin paikoin tilaltaan häviäviä tai heikentyviä.

Kuva 4. Kuussillan alueen luontotyyppikohteiden rajaukset arvoluokkineen. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Kuva 5. Alueen ekologiset yhteydet. Kaava-alueen likimääräinen sijainti ympyröity sinisellä katkoviivalla.

Kuva 6. Lahokaviosammaleen ydinalueiden rajaukset. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti mustalla viivalla.

Sammalet

Länsimäen ja Kuussillan alueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä kaava-alueen pohjoisosan reunamilta havaittiin lahokaviosammalta. Stabiilimmat lahopuustoiset vanhat ja varttuneet metsät Kuussillassa ja Slättmossenissa pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellymmissä osissa saattaakin tulla katkoja lahopuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Linnut

Kuussillan selvitysalueella, kaava-alueen lähellä, pesii monimuotoinen ja runsaslukuinen linnusto. Erityisesti huomioitavien lajien osuus koko lintumäärästä on huomattava. Pesimäkaudella 2020 kaava-alueelta tunnistettiin erityisesti huomioitavia lintulajeja tikli ja käki. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ei kaava-alueelta havaittu. Kaava-alueen lähelle sijoittuu pesimälinnustolle arvokkaaksi arvotettu alue. Luontoselvityksessä todetaan, että säilyttämällä nämä reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet voidaan turvata Länsimäen alueen linnuston monimuotoisuutta tulevaisuudessakin. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

Kuva 7. Pesimälinnustolle arvokas osa-alue Kuussillan selvitysalueella kuvassa vihreällä katkoviivalla. (Faunatican raportteja 38/2021)

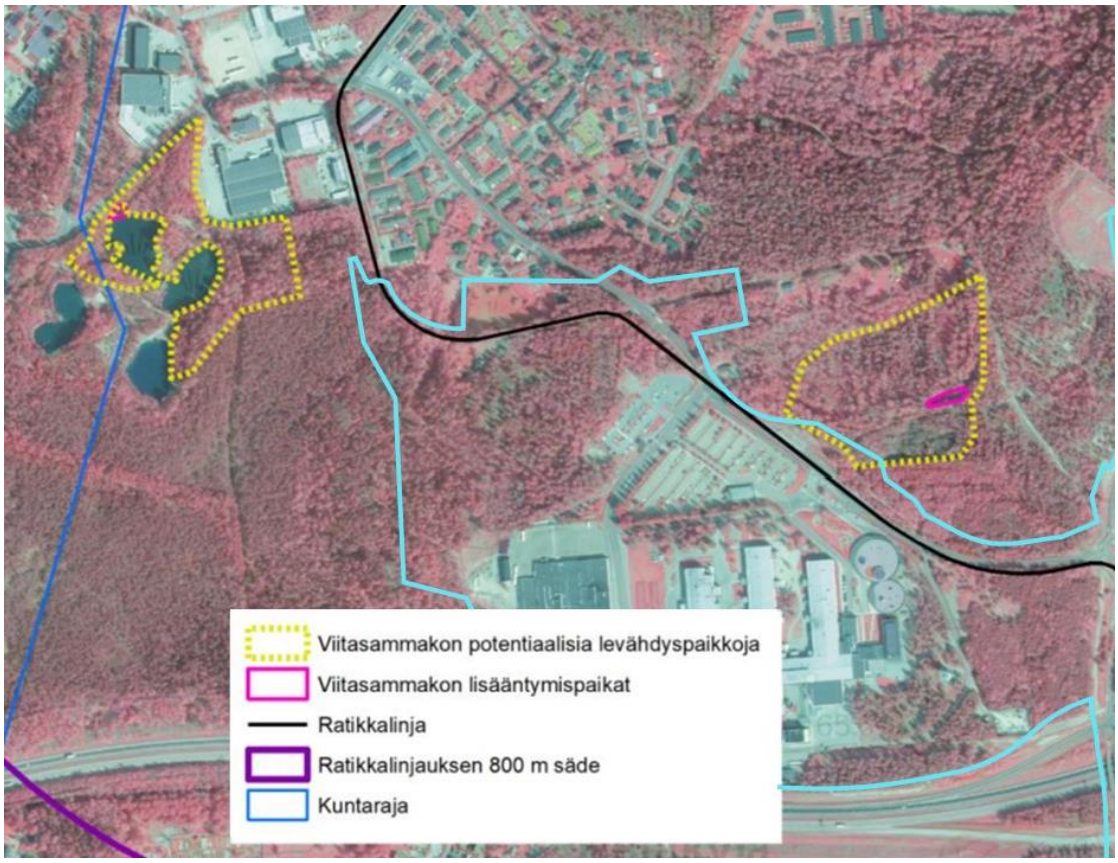
Lepakot

Kaava-alueen läheltä, Kuussillan metsäalueelta tehtiin vuonna 2020 lukuisia havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi-/isoviiksisiipasta. Pohjanlepakko on elinympäristövaatimuksiltaan erittäin joustava laji. Viiksi- /isoviiksisiipat ovat vaateliaampia, ja esiintyvät tyypillisesti metsissä. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

Kuva 8. Kuussillan lepakkoalue osoitettu violetilla värillä. (Faunatican raportteja 38/2021)

Viitasammakko

Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Kaava-alueen länsipuolelle sijoittuu Fazerilan lammikko, joka on todettu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Kaikki toimet, jotka voivat heikentää lammikon ekologista tilaa ja yhtenäisyyttä, ovat luonnonsuojelulain perusteella kiellettyjä. Luontoselvityksessä lammikon ympäristöön on osoitettu hahmotelma viitasammakon potentiaalista levähdyspaikkaa. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

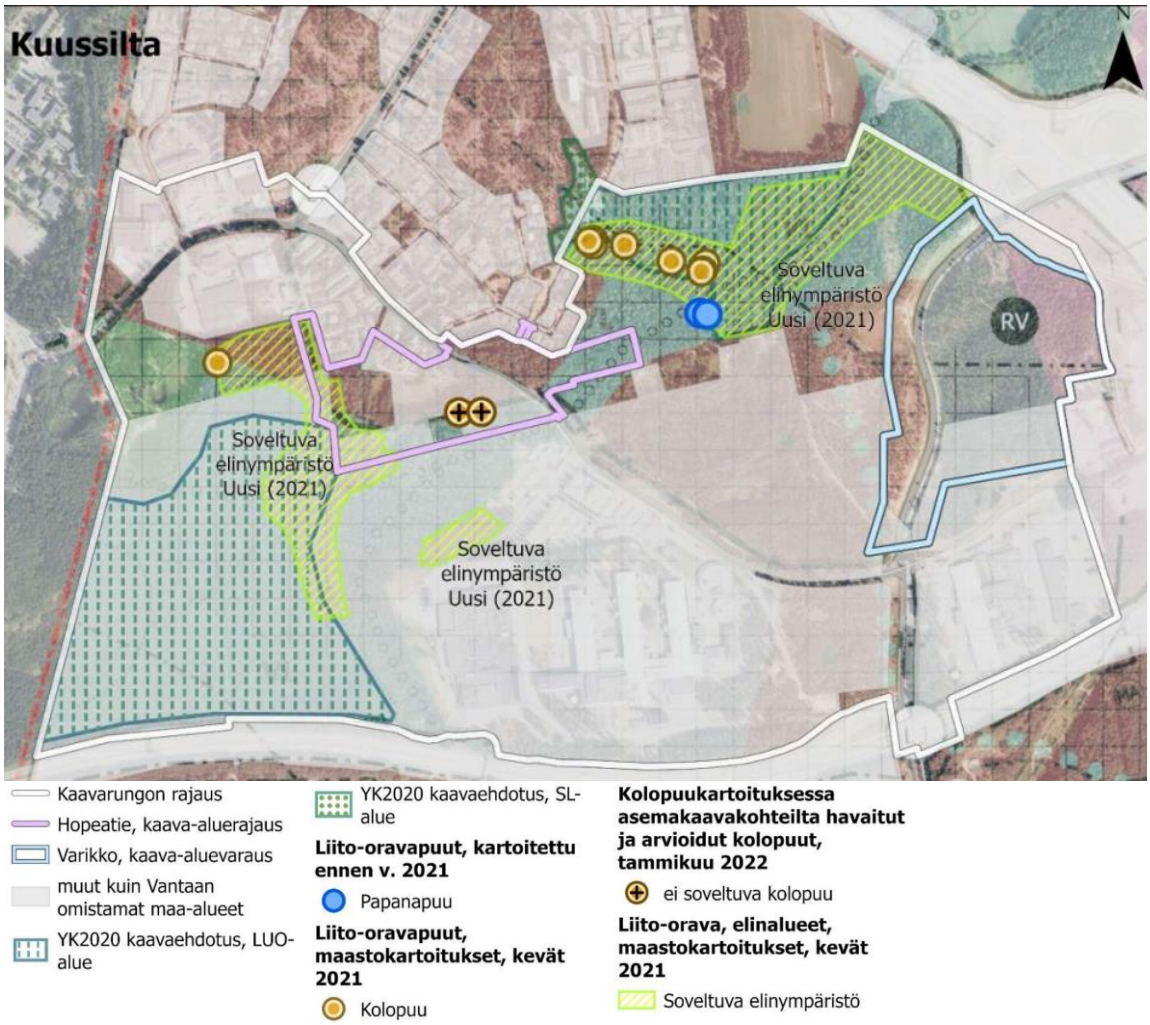

Kuva 9. Hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikoista lisääntymispaikkoja ympäröivillä maa-alueilla. (Faunatican raportteja 38/2021).

Liito-orava

Kuussillan alueelta on tehty liito-oravahavaintoja vuosina 2020 ja 2021. Havainnot jäävät kuitenkin kaava-alueen ulkopuolelle. Kevään 2021 aikana Kuussillan alueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunko-alueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan pohjoisosassa ja Fazerin tehdasalueen luoteispuolella, Kuussillanniityssä. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Kuussillan aluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu. Faunatican vuoden 2021 selvityksen mukaan liito-oravan esiintymistä ja kolopuiden ilmaantumista soveltuvilla metsäalueilla on hyvä seurata. On myös perusteltua turvata liito-oravalle soveltuvien säilyvien metsäalueiden kytkeytyminen muuhun metsäverkostoon, puustoisia yhteyksiä ja väylien ylitysmahdollisuudet säilyttämällä. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

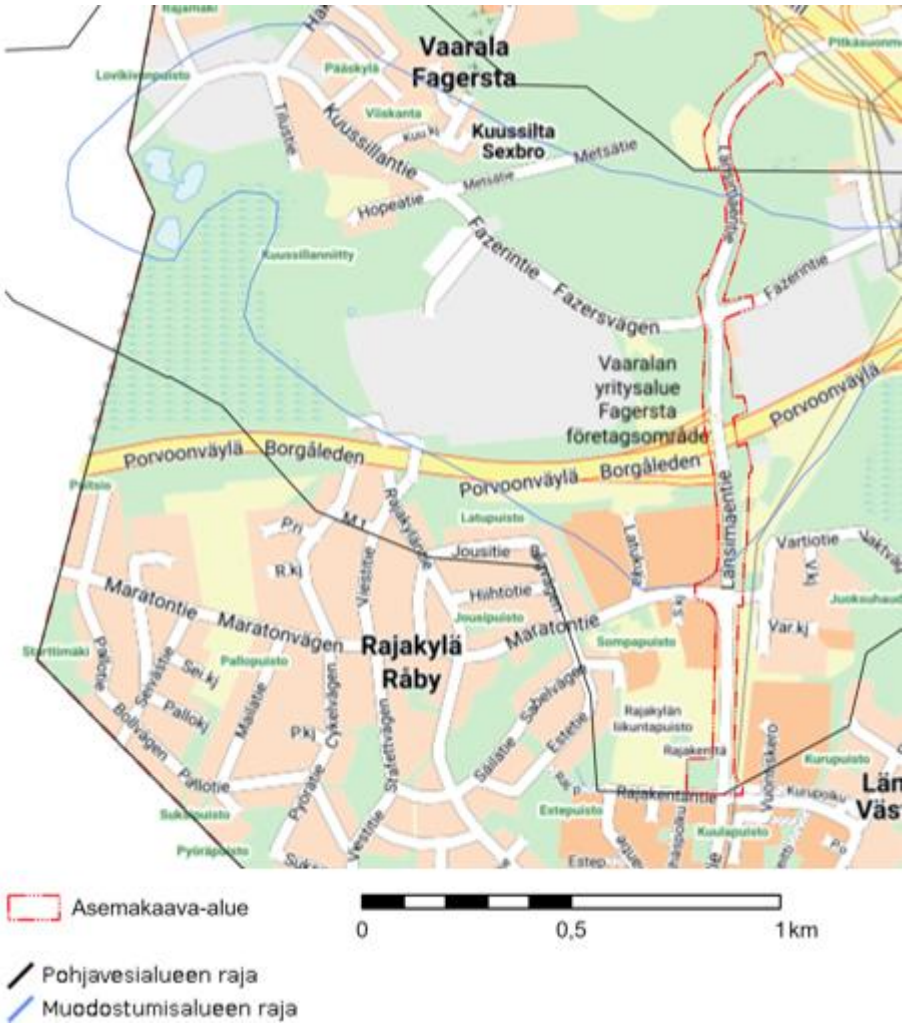
Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll 2022), jonka mukaan Kuussillan alueella soveltuvien elinympäristöalueiden yhteisala on kohtalainen (15,2 ha), mutta ei kokonaisuuden kannalta nykytilassa merkityksellinen, koska alueella tai sen läheisyydessä ei esiinny liito-oravaa.

Kuva 10. Kuussillan alueen vuoden 2021 liito-oravakartoituksen mukainen tilanne. Selvitysalueen rajaus on kuvassa valkoisella viivalla. (Faunatican raportteja 38/2021)

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Westerkullanojan sekä Kormuniitynojan valuma-alueisiin. Nykyiset valuma-alueet ovat pääosin vettä läpäisevää maanpintaa. Lisäksi alue kuuluu Fazerilan pohjavesialueeseen. Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km 2 ja josta 1,43 km2 on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. Pohjavesialuetta koskevat Fazerilan vedenottamoiden suojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2, joissa on annettu suoja-alueita koskevat suoja-aluemääräykset.

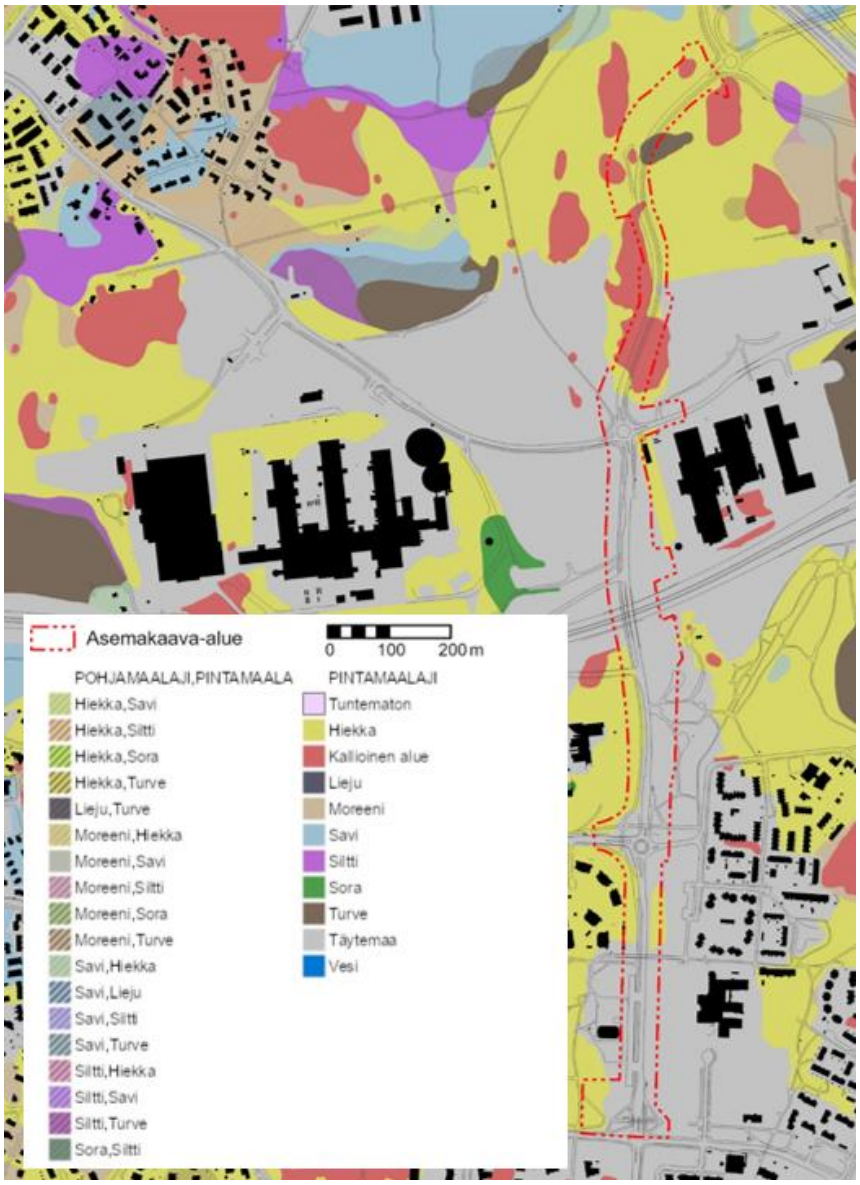

Kuva 11. Kuvassa alueen pohjavesialueiden rajaukset.

Maaperä

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +42 - +29. Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on vaihdellen täyttöä, hiekkaa ja avokalliota. Pohjoisosassa on pieni alue turvetta. Syvimmät kairaukset ovat ulottuneet n. 13 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Pohjaveden pinta on havaittu alueella kahdessa pisteessä vuosien 2021–2024 aikana korkeimmillaan noin 3 m syvyydellä maanpinnasta.

Kuva 12. Maalajikartta. Kaava-alue on osoitettu punaisella viivalla.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kallion ja pohjamoreenin sekä ohuen saven ja siltin alueilla perustamistapa voi olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Asemakaava-alue on melko tasainen. Kaava-alueen korkeimmat kohdat sijoittuvat Länsimäentien ja Porvoonväylän välisien ajoramppien kohdalle sekä Länsimäentien pohjoispäähän.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alue kuuluu Hakunilan suuralueelle, jossa asui vuoden 2023 lopussa 30 983 henkilöä. Vaaralan kaupunginosassa asuin vuoden 2023 lopussa 3 089 asukasta, Länsimäen kaupunginosassa 5 865 asukasta ja Rajakylän kaupunginosassa 4 128 asukasta. *(Vantaa alueittain 2024)*

Hakunilan suuralueen väestö kasvoi ripeää vauhtia etenkin 1970-luvun alkupuolelta 1990-luvun puoliväliin. Sen jälkeen väestönkehitys on ollut aaltoilevaa. Vuoden 2015 alussa alueella asui 29 100 asukasta, joista lähes 40 prosenttia asui Hakunilan kaupunginosassa. *(Vantaa alueittain 2015)* Vuonna 2023 vieraskielisten osuus oli Vantaan suuralueista suurin Hakunilan suuralueella (36 %) *(Vantaan väestö 2024).*

Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuoden 2033 loppuun mennessä noin 5 100 henkilöllä. Uudisrakentamisen myötä Hakunilan suuralueen väestönkasvu painottuu Hakunilan ja Vaaralan kaupunginosiin, joiden väkiluvun ennustetaan kasvavan yhteensä noin 3 800 asukkaalla. Vuoden 2033 loppuun mennessä alle kouluikäisten määrän ennakoidaan Hakunilan suuralueella kasvavan noin 30:llä ja kouluikäisten vähentyvän noin 100 lapsella. Vastaavana aikana 16–29-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 850:llä, 30–64-vuotiaiden 3 000:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 300 henkilöllä. Länsimäessä väestön määrän arvioidaan kasvavan 836:lla, Vaaralassa noin 1 788:lla ja Rajakylässä 61 henkilöllä. (*Vantaan väestöennusteet 2024*)

Asuminen

Kaava-alueella ei sijaitse asuinrakennuksia.

Palvelut ja työpaikat

Kaupallisten ja osin myös julkisten palveluiden keskus sijaitsee Hakunilan keskustassa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Länsimäki, joka on lähipalvelujen alakeskus, jossa pääosa palveluista sijaitsee Länsimäentien tuntumassa *(Vantaa alueittain 2015).* Fazerintien varrelle sijoittuvat Fazer Leipomot Oy, Valio Oy Vantaan tehdas, L&T rakennus- ja teollisuussiivous sekä Ruskon Betoni Oy Vantaan betoniasema.

Hakunilan suuralueella oli vuonna 2023 reilu 6 700 työpaikkaa, joista eniten oli teollisuudessa (30 %) (*Työpaikat Vantaalla 2024*).

Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän alueen palveluihin kuuluu useampi päiväkoti. Peruskoulut sijaitsevat Hakunilassa, Länsimäessä ja Rajakylässä. (Vantaa.fi).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Porvoonväylän pohjoispuoleista aluetta hallitsevat Fazerin ja Valion tehdasalueet suurine teollisuusrakennuksineen ja pysäköintialueineen. Fazerintien pohjoispuoleista aluetta hallitsevat metsäalueet. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentien molemmin puolin sijaitsee väljää rivi- ja kerrostalorakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Kaava-alue rajautuu Kuussillan ja Långmossenin virkistysalueisiin. Alueiden kautta kulkee sekä maakunnallisia että paikallisia ekologisia yhteyksiä. Länsimäentien myötäisesti, välillä Maratonitie-Fazerintie sijaitsee Hakunila-Rajakylä yhdyshiihtolatu.

Liikenne

Autoliikenne

Itä-länsisuuntaisesti kulkeva Fazerintie ja etelä-pohjoissuuntaisesti kulkeva Länsimäentie ovat alueen pääkokoojakatuja, johon tonttikadut liittyvät. Alueen halki itä-länsisuuntaisesti kulkee valtatie Porvoonväylä. Alueelta on erinomaiset yhteydet Kehä III:lle.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Länsimäentiellä sijaitsevat Pallastunturintien, Maratontien, Vartiotien ja Fazerintien linja-autopysäkit.

Kävely ja pyöräily

Länsimäentien yhteydessä kulkee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet. Alue liittyy paikallis- ja pääpyörätieverkostoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto d225, joka kulkee osin kaava-alueen halki.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangon jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle Länsimäentietä pitkin Fazerintien risteykseen asti ja Fazerintietä pitkin.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkon kaapelit sijoittuvat Länsimäentien alapuolelle. Suunnittelualueelle sijoittuu Helenin voimajohtolinjat Länsimäentien varrelle. Alueelle, Länsimäentien poikki, sijoittuu rakentamisvaiheessa oleva Fingridin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki).

Ympäristöhäiriöt

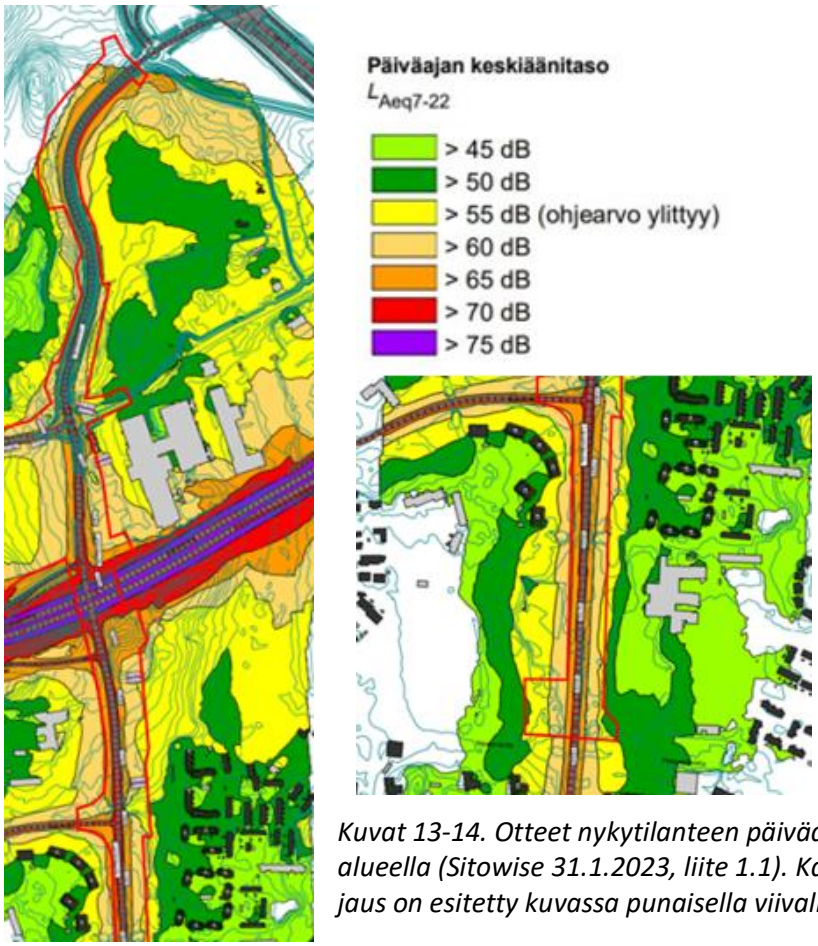
Liikennemelu

Vantaan raitioradan meluselvityksen (Sitowise 31.1.2023) mukaisesti merkittävin melulähde suunnittelualueella ja sen ympäristössä on Porvoonväylä, jonka päiväajan tiemelu nousee yli 75 dB:n.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla, muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittävä.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 on kerros- ja rivitaloja paaluvälillä 17700–1800 Maratontien risteyksen kohdalla molemmin puolin Länsimäentietä. Paaluvälillä 17600–17700 Radan länsipuolella sijaitsee Rajakylän koulu. Muualla on teollisuus ja toimistotaloja.

Nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylity oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta.

Kuvat 13-14. Otteet nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023, liite 1.1). Kaava-alueen likimääräinen rajaus on esitetty kuvassa punaisella viivalla.

Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kiinteistöllä 92-410-4-25 sijaitsee öljyvahinkoalue. Vaaralan tehtaalla tapahtui höyrylaitoksen alla olevan toisen polttoöljysäiliön vuoto betoniseen suoja-altaaseen. Höyrylaitos sijaitsee kauempana tiealueesta, joten sillä ei nähdä olevan vaikutusta tulevan ratikkareitin linjaukseen. Kiinteistöllä on selvitystarve.

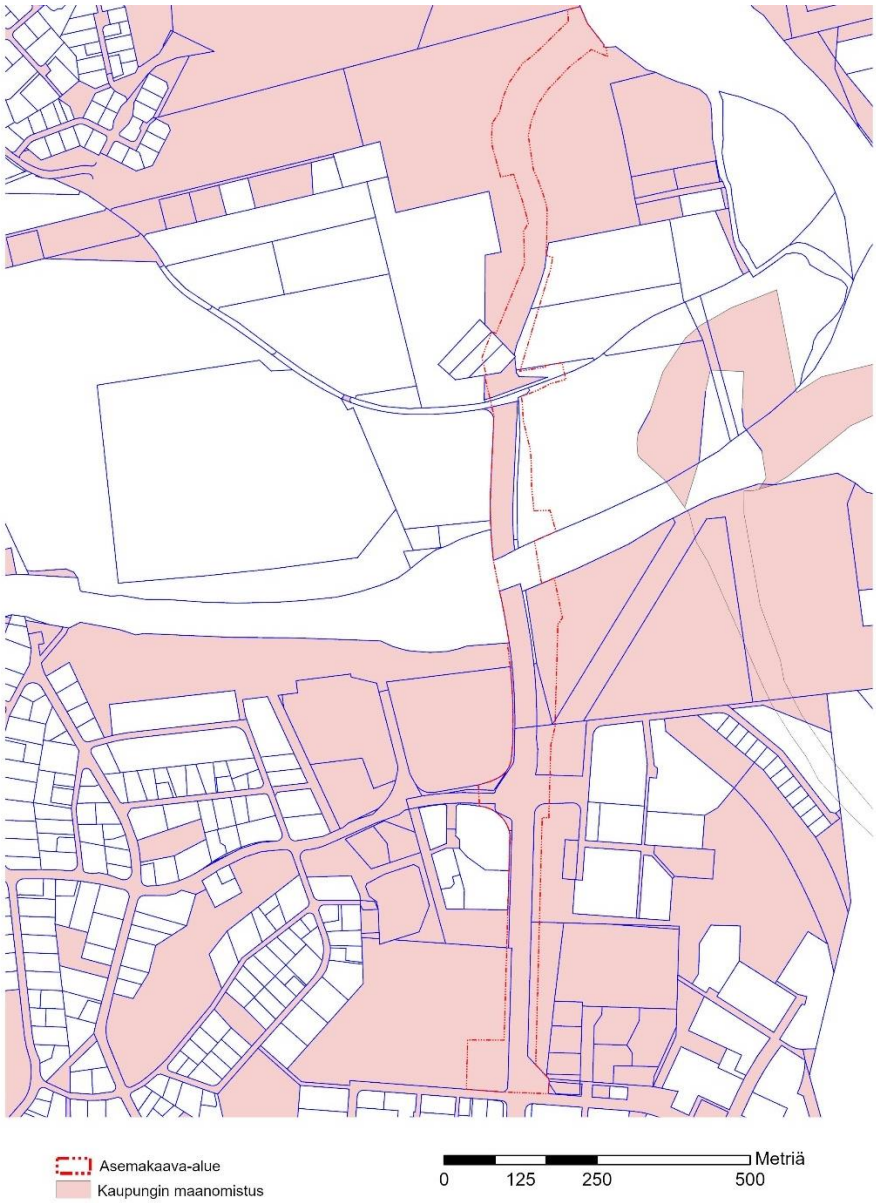
Kuva 15. Suunnittelualueen mahdolliset PIMA-kohteet, jotka täytyy tarkistaa tai selvitystarve tulee selvittää (Golder Associates Oy 2020). Asemakaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

2.1.4 Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä Rajakylän virkistysalueen. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

- 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-54 : Vantaan kaupunki
- 92-410-16-0: Oy Karl Fazer Ab
- 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-6-10, 92-410-6-11: Omistajia ei näytetä

Kuva 16. Kaupungin maanomistus vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

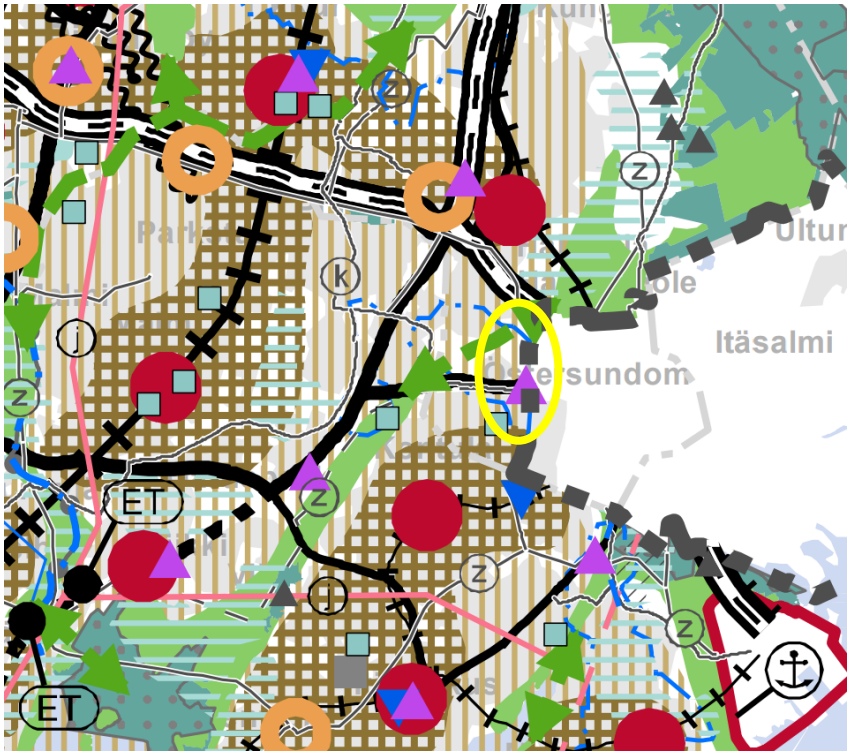
Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea pystyviivoitus) ja valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Fazerilan pohjavesialueelle (sininen pistekatkoviiva. Lisäksi kaava-alueen halkoo Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuoliviiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Kuva 17. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

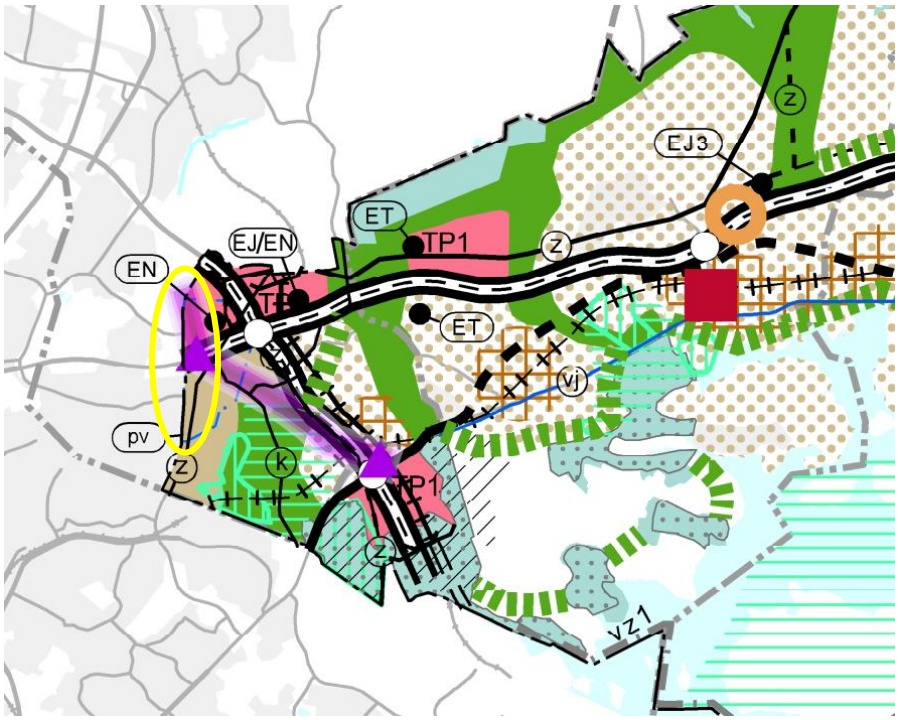
Östersundomin alueen maakuntakaava

Östersundomin alueen maakuntakaava sisältää kaikki keskeiset maankäytön teemat. Kaava kattaa Helsingin Östersundomista Sipoonjokeen ulottuvan alueen sekä osan Vantaan Länsisalmea. Kaavassa kiinnitetään erityisesti huomiota Natura-alueisiin, raideliikenneratkaisuun ja kestävän kasvun ohjaamiseen. Kaavan keskeisenä tavoitteena on sitoa taajamarakenne raideyhteyteen ja turvata tärkeät ekologiset yhteydet sekä olla heikentämättä merkittävästi Natura-alueiden luontoarvoja.

Alue jätettiin hyväksymättä Uudenmaan toisesta vaihemaakuntakaavasta, ja sen valmistelua jatkettiin erillään. Kaava sai lainvoiman vuonna 2021.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa kaava-alue sijoittuu Länsimäen taajamatoimintojen alueelle (ruskea väritys) ja Länsimäentien-Långmossabergen työpaikka-alueelle (pinkki väritys). Porvoonväylän tuntumaan sijoittuu Länsisalmen joukkoliikenteen vaihtopaikka (lila kolmio).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

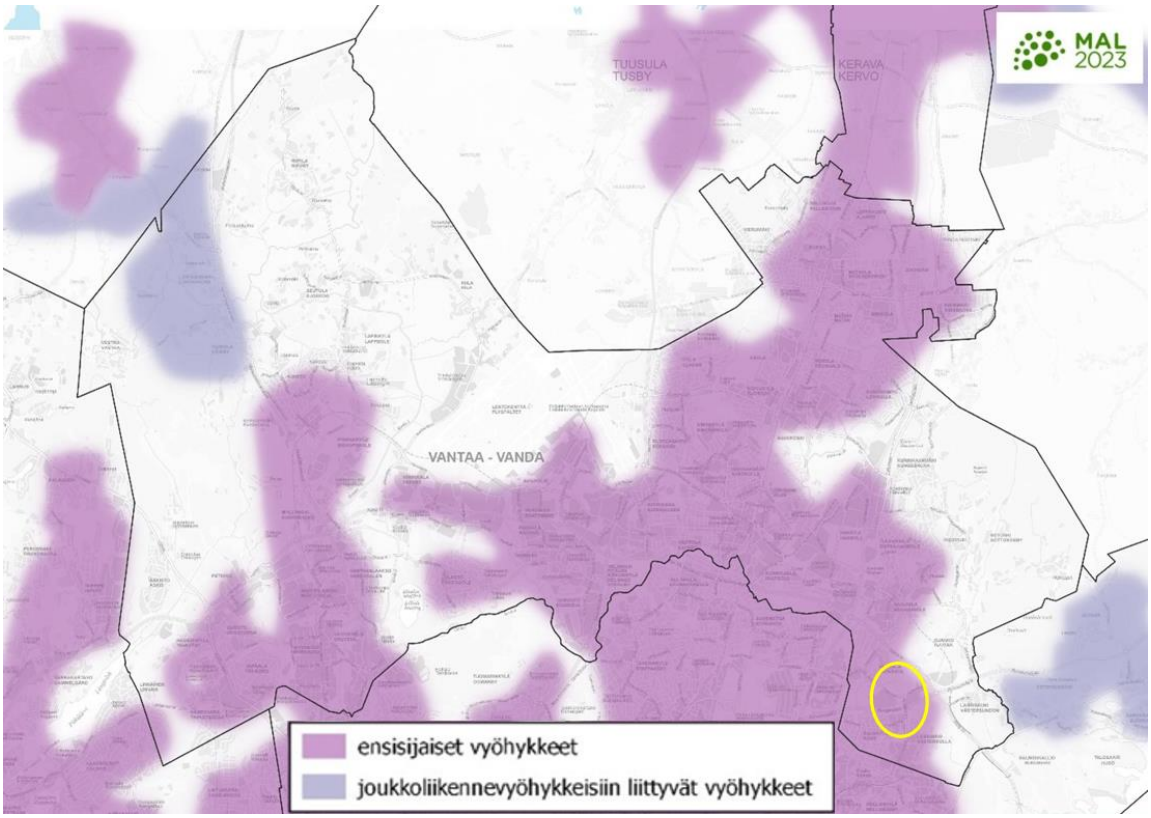
Kuva 18. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman keskeiset tavoitteena on luoda seudusta hiilineutraali, menestyvä ja hyvinvoiva. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa

houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

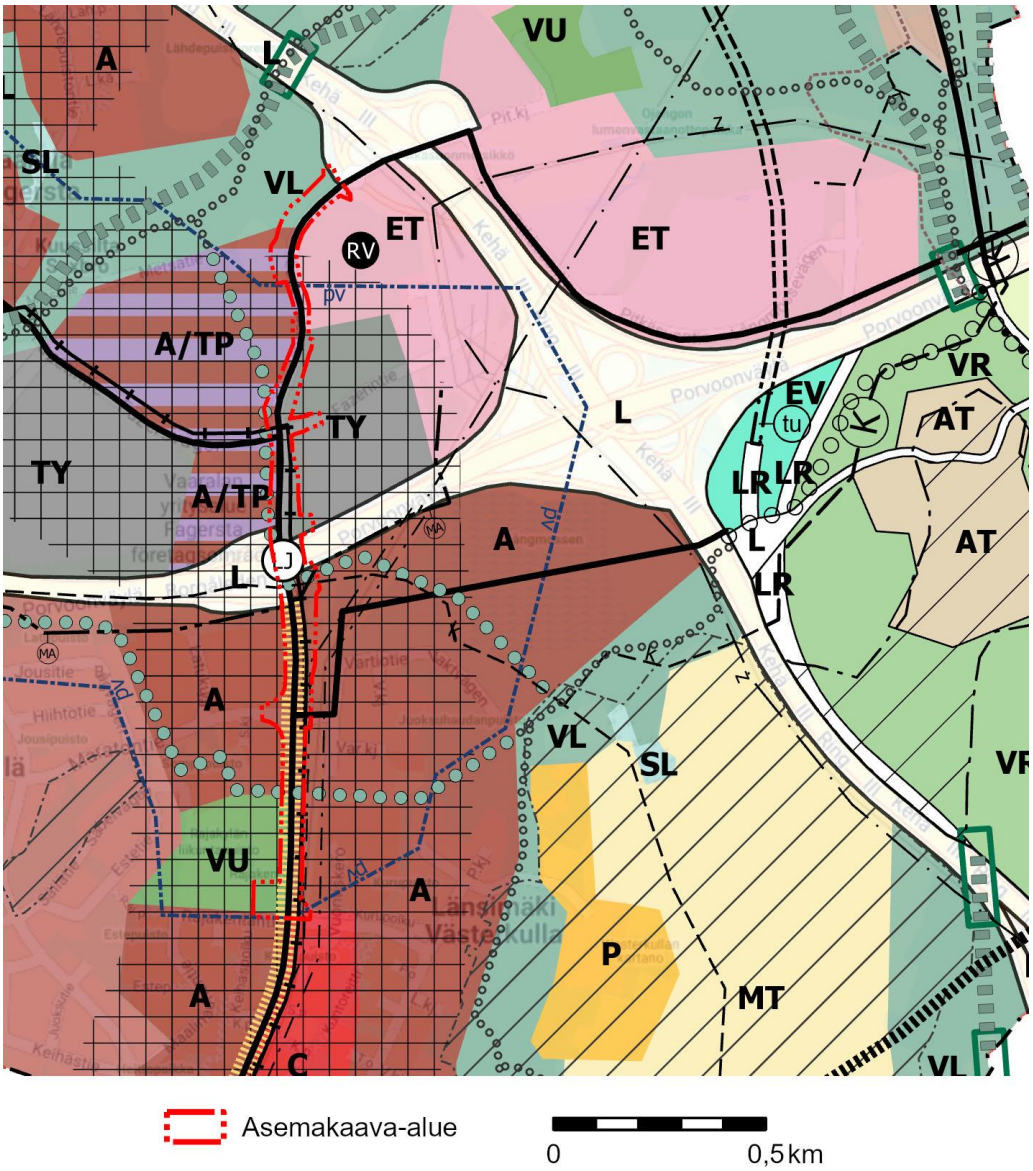
Kuva 19. Ote MAL 2023 -suunnitelmasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity keltaisella.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa Porvoonväylän pohjoispuolella-kaava-alueella on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), lähivirkistysaluetta (VL) sekä yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osuus sijoittuu asuinalueelle (A), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle (VU) sekä katukuvan kehittämisvyöhykkeelle (keltainen katkoviiva). Etelästä Fazerintielle asti on osoitettu raitiotie. Lisäksi Porvoonväylän on liikennealuetta (L) ja sen kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ) Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle (sininen pistekatkoviiva) sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle (musta ruuturasteri). Kaava-aluetta halkoo kaksi virkistysyhteyttä (vihreät pisteviivat), joista toinen yhtyy kaava-alueen luoteispuolelle osoitettuun ekologiseen runkoyhteyteen (vihreä katkoviiva).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Kuva 20. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta.

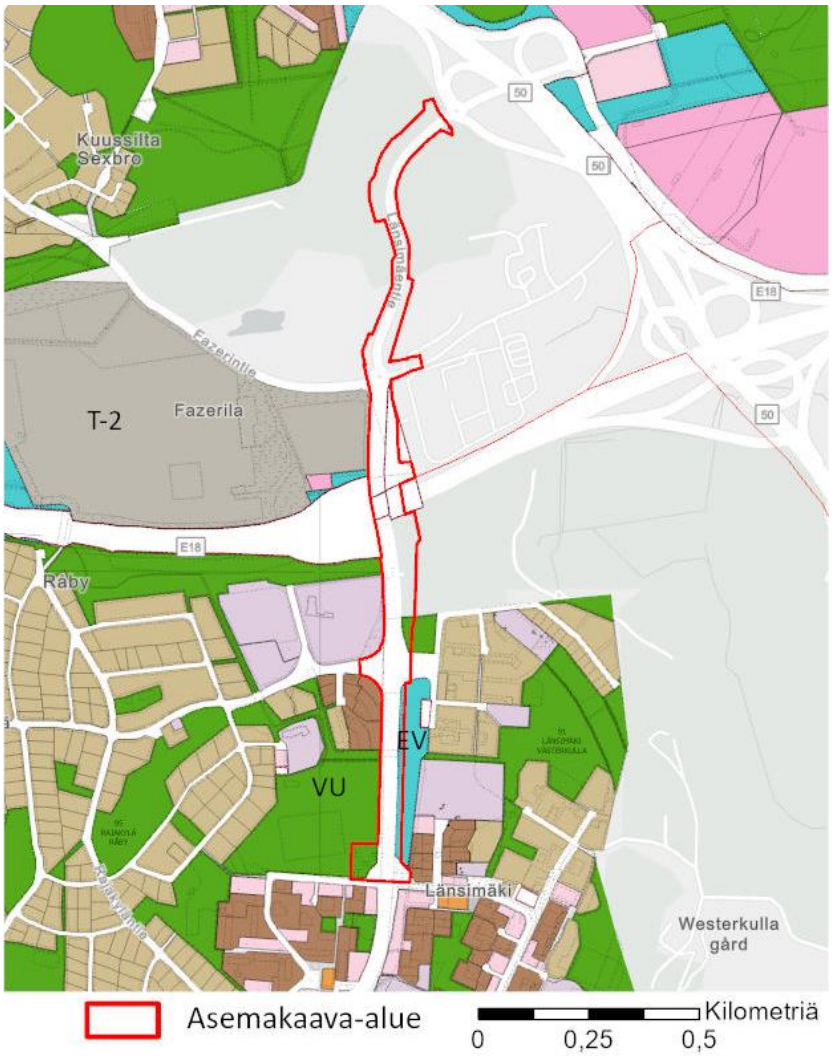
Asemakaava

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, lähivirkistysaluetta (VL), urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU) sekä suojaviheraluetta (EV). Suunnittelualue on Faze-rintien risteyksestä pohjoiseen sekä Porvoonväylä-Vartiopuisto-välillä nykyisen katualueen ylittävä kaavaehdotuksen 911200 osuudelta asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

- Asemakaava, Länsimäki 2, 910200 (sm. 14.5.1974)
- Asemakaava, Länsimäki 91002–91004 ja 91007, 910100 (kv. 30-31.10.1969)
- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91207 Rajakylä/95150, 001455 (kv. 7.10.2013)

- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91206 ja puistoalue, 002187 (kv. 28.8.2017)

Kuva 21. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Rakennuskielto

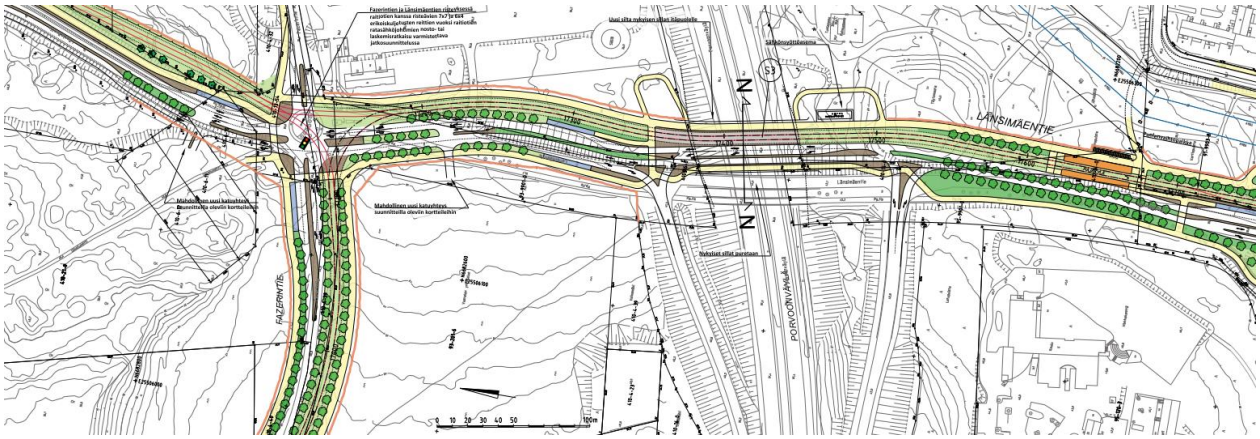
Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

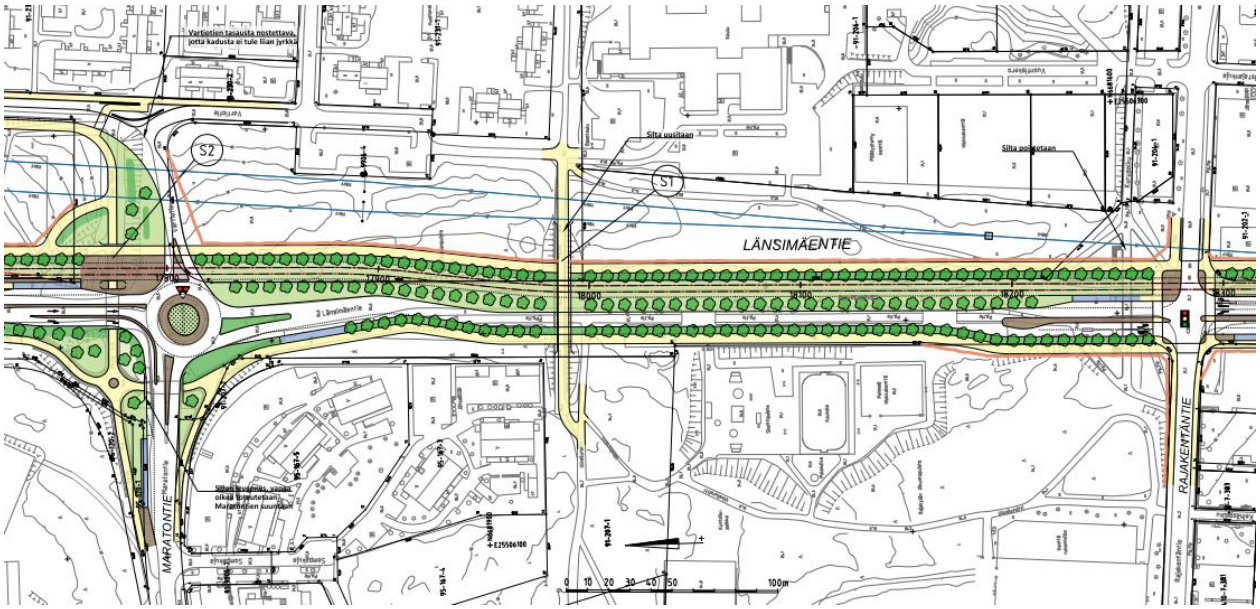
Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 22. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

Kuva 23. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä Maratontien ja Rajakentäntien välillä (WSP Finland, 30.4.2019).

Katu- ja puistosuunnitelmat

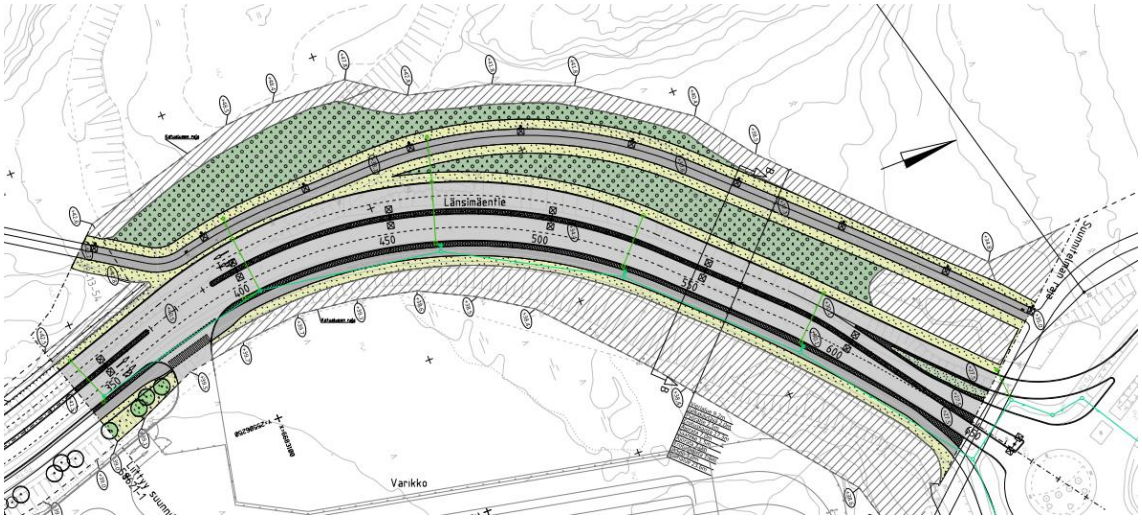
Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

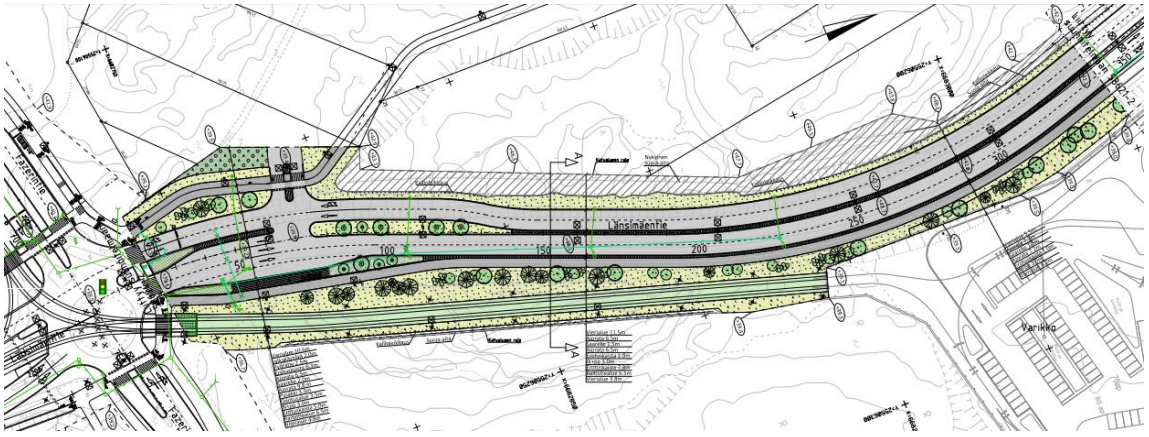
Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. 911200 Länsimäentie -kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 2.3.2022 ja 31.3.2022. Suunnitelmat esiteltiin 30.3. – 12.4.2022.

Suunnitelmien esittelyn jälkeen ratikan linjaan tehtiin Länsimäentien osuudelta muutoksia. Länsimäentien voimalinjojen läheisyyden takia ratikan linja siirrettiin kulkemaan Länsimäentien keskelle. Muutoksen seurauksena Maratontien-Länsimäentien-Vartiotien liittymän liikenneympyrä muutetaan liikennevalo-ohjatuksi nelihaararisteykseksi. Korjatut Länsimäentien katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022. Länsimäentien katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023.

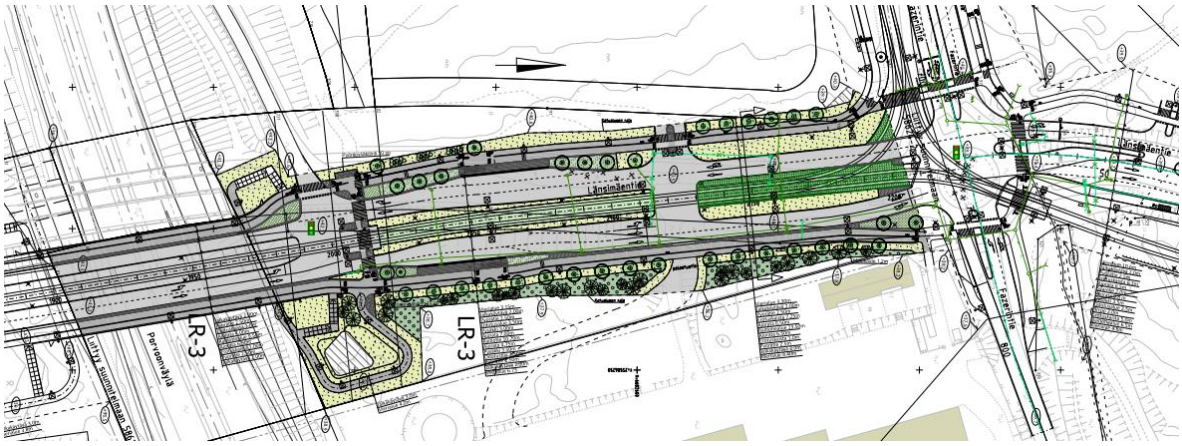
Ratikan reitin linjausta on muutettu hieman myös kaava-alueen pohjoisosassa, Fazerintien ensimmäisten katusuunnitelmien valmistumisen jälkeen. Fazerintien päivitetyt katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 13.3.2024.

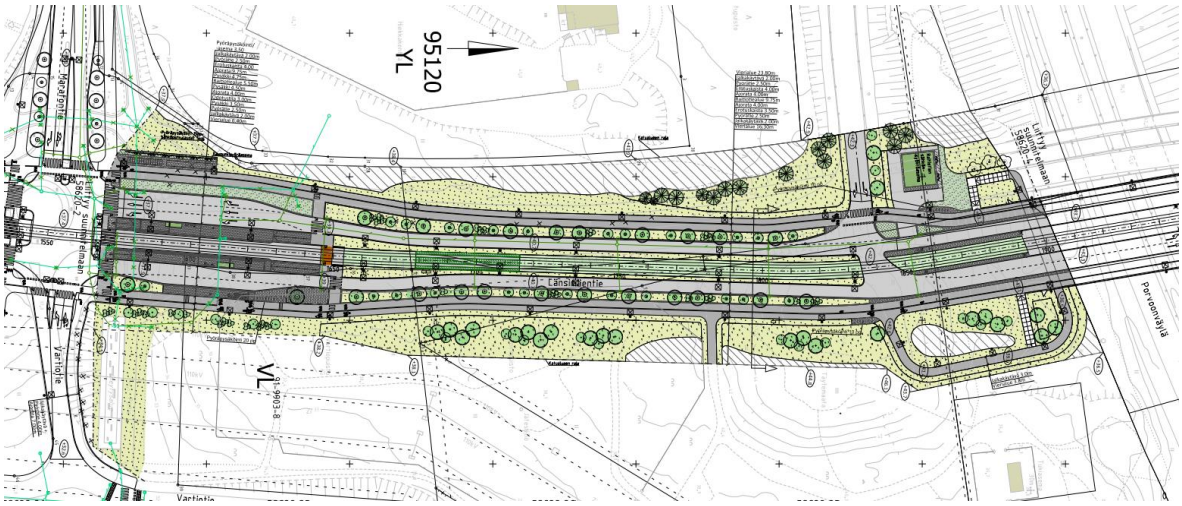
Kuva 24. Länsimäentie välillä Kehä III – Varikko. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

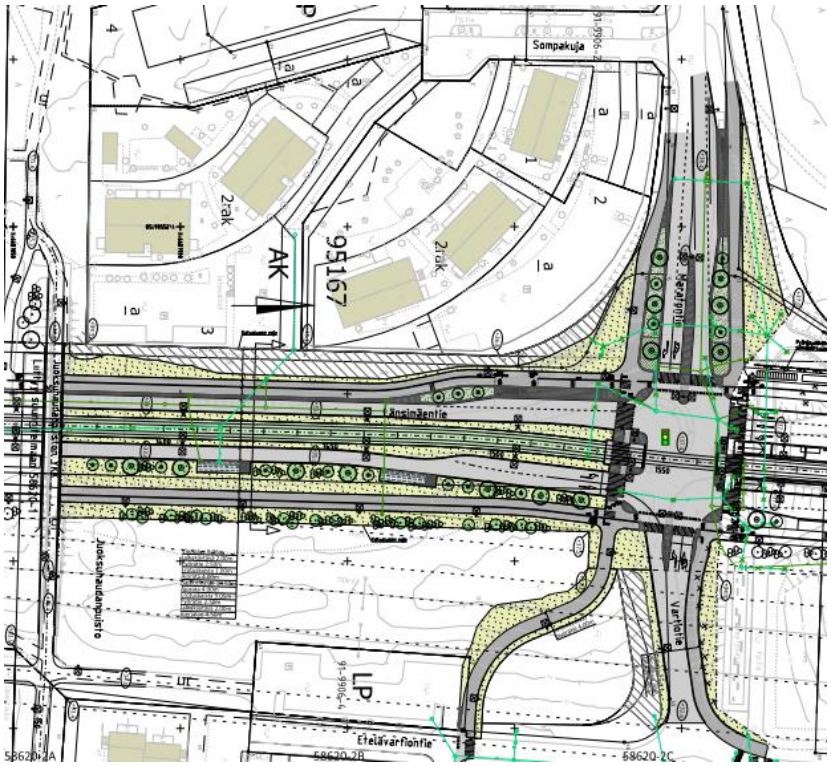
Kuva 25. Länsimäentie välillä Varikko – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

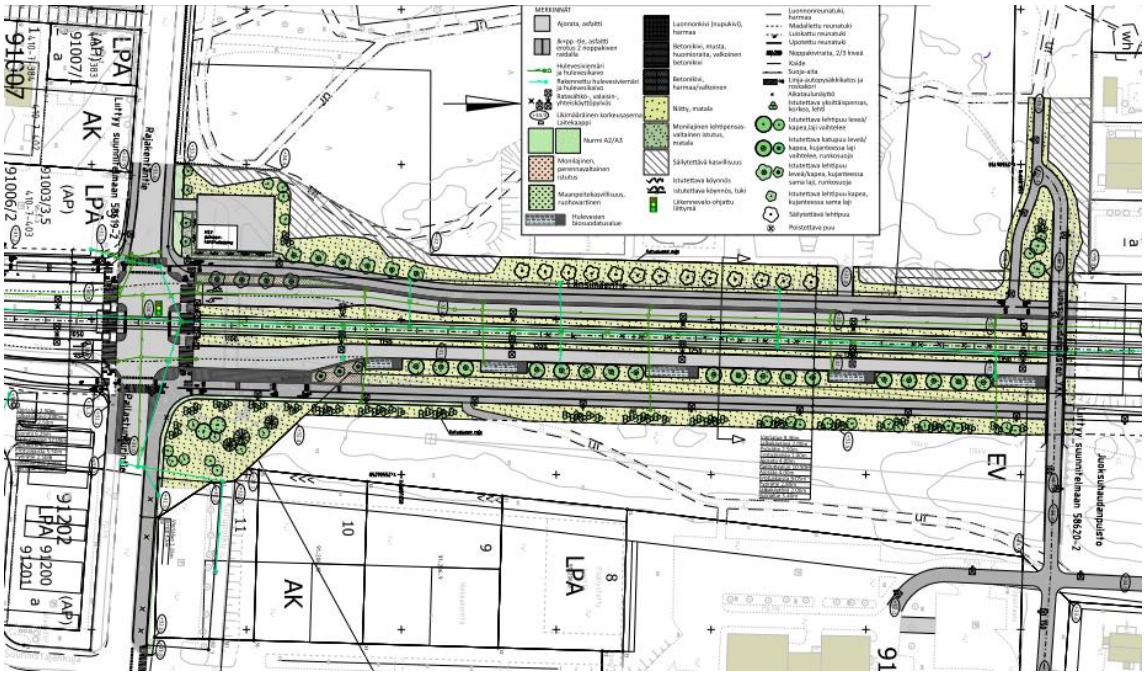
Kuva 26. Länsimäentie välillä Porvoonväylä – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

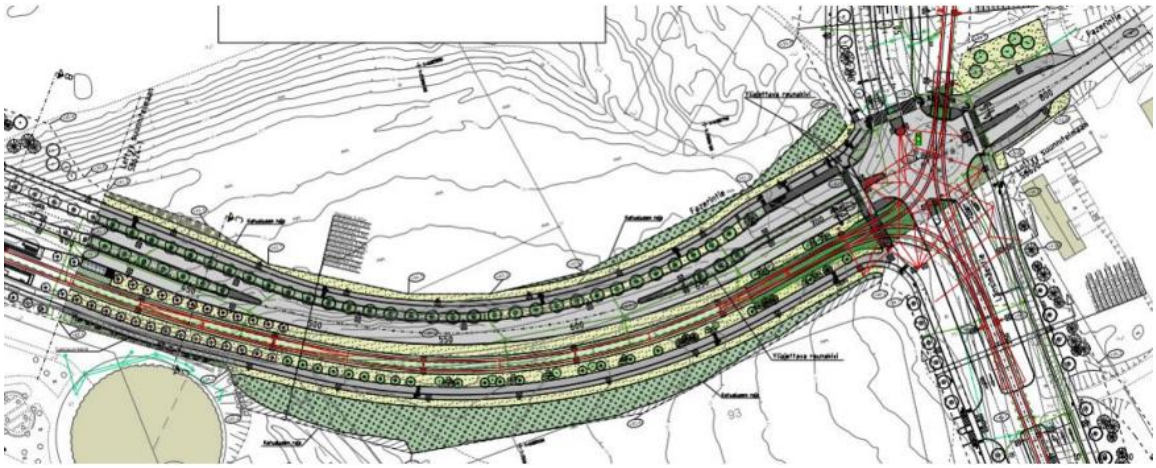
Kuva 27. Länsimäentie välillä Vartiotie – Porvoonväylä. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 28. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Vartiotie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 29. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Rajakentäntien ja Pallastunturintien risteys. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Kuva 30. Fazerintie välillä Fazerila – Länsimäentie. (AFRY, ehdotus 13.3.2024)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, joka on pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, ja jolla määritetään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko on oikeusvaikutukseton suunnitelma, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800.

Vantaan ratikan asemakaavaehdotus nro 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on aikaisemmin ollut osa ratikan Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-aluetta nro 931400. Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931400 erotettiin omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä. Kaavasta nro 931400 julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja se päivitettiin 15.12.2022 sekä 28.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 päätti esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen nro 931400 asettamista nähtäville, mutta esittelijä veti kaavaehdotuksen pois 22.5.2023 kaupunginhallituksen esityslistalta kaava-alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nro 931400 nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueekseen nähtävilläolon jälkeen.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2025

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022, josta tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä, sekä 28.9.2023 ja siitä pyydettiin mielipiteet 30.10.2023 mennessä. Mielipiteitä vuoden 2023 OAS-päivityksestä saatiin 13 kappaletta.

Kaikille avoin ratikan infotilaisuudet järjestettiin 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 19.12.2022 ja 11.1.2023. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista saatiin yhteensä 1.

Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 062800 saadut mielipiteet

M3:
Kuulakuja 4:n ja ja Länsimäentien välissä on tontti, joka on kaavoitettu parkkialueeksi. Onko ratikka -kaavoituksen myötä tontin käyttöön tulossa muutosta?

Vastine: alueen käyttötarkoitusmerkintään ei tehdä muutoksia ratikkakaavan yhteydessä.

M12:
Meneekö raitiovaunun kiskot Valion tehtaan kohdalta Vaaralan upeiden metsäreittien kautta Hakunilaan? Tuhotaanko pururadat, lenkkipolut?

Vastine: Ratikan linjaus kulkee Länsimäentietä pitkin kääntyen Fazerintien risteyksessä Fazerintielle ja Hopeatien ja Tilustien kautta edelleen Hakunilantielle. Länsimäentietä pitkin jatketaan ratikan kiskoja kohti Kehä III varikolle asti.

M25:
Lähialueellamme ratikka ei palvele lainkaan Rajakylän asukkaita, sinne tulee järjestää bussivuorot. Vaaralasta tulee päästä helposti bussivuoroilla Kehä III varteen, koska siellä on paljon työpaikkoja. Suoria kulkuyhteyksiä Peijaksen sairaalaan ei saa heikentää.

Alkuperäisen Raide-jokeri 3 alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto VE1V, Vaaralan nopeutus on merkittävästi parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty seuraavista syistä:

• Se on huomattavasti nopeampi.

• Se ei kulje keskellä pientaloaluetta.

• Se voidaan linjata kulkemaan Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen suunnitellun varikon puolella, jolloin viheralueeseen ei kosketa.

• Tämä linjaus palvelee paremmin suunnitellun Kuussillan kaavarunkoalueen asukkaita.

• Ajolinjat ovat suorempia, vähemmän risteyksiä, eikä jouduta ajamaan muun liikenteen joukossa, kuten nykyehdotuksessa Hopeatiellä ja Tilustiellä.

Jos Vantaalla on päämääränä saattaa merkittävä osa kaupunkilaisista, jotka eivät asu raideliikenteen varrella raideliikenteen piiriin, on tehokkaampikin ratkaisu olemassa. Jatketaan metron linjaus Mellunmäestä Länsimäen itäpuolelta Hakunilaan. Tämä linjaus palvelisi Hakunilan ja Vaaralan lisäksi myös kaavailussa olevan Länsimäen lisärakentamisen asukkaita. Suuri osa alueen joukkoliikenteestä suuntautuu kuitenkin kohti Helsingin keskustaa.

Vastine: Yleissuunnitelman mukaista ratikan linjausta on muutettu, koska sen ei nähty palvelevan tarpeeksi Vaaralan alueen nykyisiä ja tulevia asukkaita. Lisäksi linjaus Kehä III:n läheisen metsäalueen kautta olisi vaarantanut alueen luontoarvoja. Ratikan linjaus on esitetty myös Vantaan yleiskaavassa 2020, joka sai lainvoiman vuoden 2023 alussa. Ratikka kulkee omalla kaistallaan Fazerintiellä, Hopeatiellä, Tilustiellä ja Hakunilantiellä, eikä siten häiritse muuta liikennettä.

M54 ja M67:
Raskaan kaluston ohjaaminen pois asuinalueelta on tarpeellista meluhaittojen ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Suuri osa raskaasta liikenteestä menee Vaaralan läpi Kehä III:lle. Liikenteen ohjaaminen Valion liittymään on tarpeen, ja Hakunilantielle tarvittaisiin raskaan ajoneuvokaluston ajokielto.

Vastine: Ratikkalinjan toteuttaminen Hakunilantielle saattaa jo itsessään vähentää raskaan liikenteen määrää Hakunilantiellä Vaaralan läpi. Liikenteelliset ratkaisut, kiellot ja nopeusrajoitukset ratkaistaan liikennesuunnittelu yhteydessä.

M75:
Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle tuleva lähivirkistysalue, joka toimii ekologisena virkistysalueen yhteytenä Ojangosta Vanhankaupungin lahdelle. Ettei sitä ratalinjauksessa ei suljettaisi.

Pysäkit alueen asukkaiden kannalta oikeisiin paikkoihin ja niitä riittävästi.

Vastine: Ekologinen yhteys Hopeatien ja Metsätien ympäristössä on huomioitu asemakaavaehdotuksessa kaavoittamalla alue virkistysalueeksi, jolle on lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alueen osa. Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueella sijaitsee kaksi ratikan pysäkkiä, toinen Fazerin vierailukeskuksen vieressä ja toinen Rajakylän koulun vieressä. Pysäkkien sijoittelussa on huomioitu alueella liikkuvat.

2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet ja lausunnot (tiivistettynä)

M1:
Toivottavasti tämä uusi kaava-alue ratikoineen ei ole samanlainen kuin Länsimäen Maalinauhantie 19:n parkkipaikan tilalle täydennysrakennuksena rakennettu UFO-kerrostalo. Tämä vaalea lasiparvekkeinen kerrostalo näyttää todellakin pudonneen taivaasta ja sopii 1970-luvun talojen alueelle yhtä hyvin kuin ladot Helsingin Aleksille. Jos tämä alueen tiivistäminen ja talojen korottaminen näin rumin rakennelmin toteutetaan, on aivan sama kuin ei suunniteltaisi lainkaan.

Vastine: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavassa ei kaavoiteta uutta rakentamista.

Lausunnot:

Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Fingrid antanut risteämälausuntoja mm. Tammiston länsipuolisista ratikan osuuksista ja Hakunilasta. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua.

Vastine: Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti.

Vastine: Maanalaiset kaapelit on huomioitu kaavassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:
Alueesta on laadittu vesihuollon esisuunnitelma ja nyt käynnissä on ratikkahankkeeseen liittyvä vesihuollon alustavien rakennussuunnitelmien laadinta. Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Helsingin seudun liikenne:
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:
Alueella ei ole yleisesti tunnustettuja maisema-arvoja, eikä sieltä käytettävissä olevien tietojen perusteella tunneta muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerintie 6:ssa sijaitsee Fazerin tehtaiden rakennusten kokonaisuus. Alueen rakennukset ovat olleet mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa (2006), jossa ne saivat korkeimman arvoluokituksen. Fazerilan konttori- ja tehdasrakennuksesta on lisäksi tehty rakennushistoriaselvitys. Leipomorakennuksesta sekä voimalaitoksesta tulee teettää rakennushistoriaselvitykset kaavatyön yhteydessä suojeluperusteiden määrittämistä varten.

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön

jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Museo ei ole esittänyt tielinjauksen suojelua asemakaavamuutoksen nro 931500 (Hopeatie) mielipiteiden kuulemisen yhteydessä. Museo on kuitenkin korostanut mielipiteessään, että alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi viitoituksilla tai raitiovaunujen pysäkkien taideaiheissa on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää.

Vastine: Fazerilan alueen rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys kaavoituksen yhteydessä. Fazerintielle ei osoiteta suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa ja alueen jatkosuunnittelussa. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 931400 vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettynä)

M1:

1. Alueelle suunnitellut muutokset ovat riski alueen pohjevesille. Kaavaluonnoksen mukaiset aluemuutoksien toteutus ja varsinkin investointivaiheen työt aiheuttavat hyvin todennäköisesti merkittävää haittaa alueen pohjaveden hyödyntämiselle. Tämä tulee huomioida muutoksissa, muutostöiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä sopimuksellisesti kanssamme.
2. Esitetty kalualueen rajausehdotus osuu merkittävissä määrin päävedenottamomme lähi- ja suoja-alueelle sekä jopa itse vedenottamon alueelle. Tämä vaarantaisi merkittävässä määrin vedenottamon käyttöä ja täten koko vedenoton alueella. Nämä rajaukset tulee tarkastella uudelleen sekä esittää vaihtoehtoista rajausta ja/tai toimintamallia, jotta alueella toimiminen ei vaarannu.
3. Ehdotetun VL-alueen koko, rajaus ja lunastuskorvaus: Tämän kokonaisuuden rajaus ja korvausmenettely tulee perustua 2021 linjattuun malliin ja rajauksiin. Nyt esitetyssä versiossa mm. VL-aluetta on laajennettu merkittävästi tätä aikaisemmin linjattua aluerajausta laajemmaksi.
4. Leipomon ja voimalaitoksen rakennuksen mahdollinen rakennushistoriallinen selvitys: Selvityksen tekeminen ja sen tarpeellisuus tulisi tarkastella perusteellisesti ja sen tarpeellisuus analysoida laajemmin. Tehdasalueen rakennusten ja niiden kaavamerkintöjen mukaan ottaminen tähän kaavatyöhön, ei ole mielestämme sovitun mukaista tai tarpeen. Mikäli selvityksen tekemiseen päädytään, tulee siinä huomioida, että kyseiset rakennukset ei ole mielestämme rakennusteknisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Rakennukset on rakennettu ja muutettu useissa eri vaiheessa, jotta niidet toiminnalliset tarpeet on saatu täytettyä. Mahdollisilla sr-merkinnöillä voisi olla merkittävää haittaa rakennuksien ja alueen toiminnan kehittämiseen jatkossa.
5. Tehtyjen luonnosten perusteella Fazerin tonttialueiden pienenemä olisi yhteensä jopa 4 ha, osassa alueita rajaukset ja kalualuemuutokset kohdistuvat laajalle-alueelle ympäristöön ja täten pienentävät merkittävästi Fazerin tonttien kokoa ja käyttö/kehitys/arvopotentiaalia. Näiden rajauksien osalta tulee tehdä uudelleentarkastelua, jotta rajaukset saadaan kohtuullisiksi. on välttämätöntä huomioida, että Fazerilla on halu ja tarve kehittää näiden alueiden asemakaavaa alueen uuden yleiskaavan mahdollistavaan asuinkäyttöön. Tämä tulee huomioida osana tehtävää kaavoitus ja suunnittelutyötä.

Vastine:

1. *Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa huomioidaan pohjavesien suojelu. Kaavassa on annettu pohjavesien suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Tämä keskustellaan erikseen maanomistajan kanssa.*
2. *Katualueen rajaukset on tarkistettu niin, että katualuetta ei osoiteta vedenottamon alueelle.*
3. *Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutusaineistoa varten kaavoitukselle oli toimitettu väärä liitekuva, jossa VL-alueen rajaus on ollut sovittua laajempi. VL-alueen rajaus on korjattu kaavaehdotukseen.*
4. *Koko Fazerin kiinteistö on mukana asemakaava-alueessa, sillä korttelissa on rakennusoikeus osoitettu tehokkuusluvulla, joka tulee muuttaa asemakaavamuutoksessa tehokkuusluvuksi, jotta alueen rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Tästä johtuen myös muut kaava-aluetta koskevat vaikutukset tulevat tarkasteluun. Aiemmissa selvityksissä on todettu, että Fazerin alueella on kulttuurihistoriallista arvoa. Tämä on MRL:n mukaisesti tutkittu tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvityksen lopputuleman perusteella Vantaan kaupunginmuseo ehdottaa Fazerin vierailu- ja kokouskeskuksen sekä makeiskonttorin sekä vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitsevan pihapiirin suojelua.*
5. *Fazerintien itäpuolella on suuret korkeuserot suhteessa Fazerintien katutasoon. Tämä johtaa siihen, että katusuunnittelussa on huomioitava katualueen luiskat kadun reunoilla. Fazerintien itäpuolella ei ole nykytilanteessa asemakaavaa. Katusuunnitelmien hyväksyminen vaatii asemakaavan mukaisen katualueen. Katualueet kaavoitetaan kaavatyön 931400 yhteydessä, mutta maanomistajan kanssa voidaan luiska-alueiden maanomistusta tarkastella sopimusten kautta.*

28.9.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet tiivistettyinä

Asukas:
Mielipiteen antaja on paikallisen as. Oy:n hallituksen jäsen. Asukkaat toivovat erityisesti vanhan puuston säilyttämistä Länsimäentien varrella, as. Oy:n kiinteistön ja Juoksuhaudan puistoon menevän sillan välillä. Länsimäentien yli Juoksuhaudan puistoon menevällä sillalla on erityisen vilkasta jalankulkuliikennettä. Suoraviivaista liittymää Juoksuhaudanpuistoon johtavalle sillalle ei ole. Suurin osan alueen koululaisista ja lukuisat aikuiset nousevat sillalle as. Oy:n rajan tuntumasta pensaiston ja metallikaiteiston läpi tai yli. Koululaisia kulkee lisäksi kuorma-autojen pysäköintipaikan kohdalta erityisen vilkkaan Länsimäentien yli kohdasta, jossa ei ole suojatietä. Mielipiteessä esitetään, että as. Oy:n tontin rajan tuntumaan rakennettaisiin portaat, joista pääsee nousemaan suoraan Juoksuhaudan puistoon menevälle sillalle. Toive puuston säilyttämisestä on tässäkin tapauksessa mahdollista, kun portaikon rakentamiseen ei käytetä järeitä koneita.

Kaavoittajan vastine:
Kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia puita. Ratikan katusuunnitelmista ilmenee poistettavat ja istutettavat puut. Ratikan jatkosuunnittelua ohjaa Vantaan ratikan design manual ja tavoitteena on toteuttaa uusi katuympäristö mahdollisimman vehreänä. Mahdolliset portaat, kalusteet yms. määritellään ratikan katu- ja puistosuunnitelmissa. Ratikan 10.3.2023 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa ei ole osoitettu kyseiselle paikalle portaita. Alueen katusuunnitelmista on mahdollista jättää mielipide, kun ne tulevat nähtäville.

Kaksi asukasta:
Westerkullan kartano alueineen on luokiteltu merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ratikan kaavarungossa oli tunnistettu Länsimäen alueen maisemallisen luonteen lähes täydellinen muuttuminen siirryttäessä tiiviiltä asuinalueelta Westerkullan kartanon kulttuurimaisemaan. Tämä on

osoitettu hyvin kuvaavasti kaavarungon kartalle sisällytetyllä merkinnällä ”Vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna”, jota tulee kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa vaalia tai korostaa.
Vantaan yleiskaava 2020:ssä ja Länsimäen kaavarungossa on esitetty Porvoonväylän ja kartanoalueen väliin tehokkaan rakentamisen alueita. Asemakaavan yhteydessä tehtävät raitovaunupysäkkien sijoitusratkaisut ulottavat merkittäviä vaikutuksia niitä ympäröivään yhdyskuntarakenteeseen. OAS:n yhteydessä tulee määrittää erityisesti selvitettäviksi myös ratikan asemakaavan aiheuttaman tiiviin lisärakennuspaineen (Uudet alueet ja Länsimäen keskustan täydennysrakentaminen) konkreettiset maisemalliset vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.
Kartanokeskuksen pohjoispuolelle suunniteltu tehokkaan uudisrakentamisen alue on myös luontoarvoiltaan hyvin monipuolinen ja arvokas. On arvioitava perusteellisesti sitä, missä määrin ja mille alueille mahdollista uudisrakentamista voidaan ylipäätään sijoittaa vaarantamatta luontoarvoja.
Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Vantaan ekologisista yhteyksistä on Westerkullan kartanokeskuksen ja Länsimäen asuinalueen väliin sijoitettu ekologinen käytävä no.59 Mustavuori – Myllymäki – Långmossen – Vaarala. Tätä yhteyttä ei ole nähtävillä olevan asemakaavan mukaisen ratikkalinjauksen vuoksi esitetty voimassa olevassa yleiskaavassa, Länsimäen kaavarungossa tai asemakaavaluonnoksessakaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi silti mielestämme sisällytettävä vaikutusarviointi siitä, miten tämän ekologisen yhteyden toteuttamatta jättäminen vaikuttaa laajemmin alueen luontoarvoihin ja miten tätä menetystä voidaan suojelutoimia muualla lisäämällä tai muita ekologisia käytäviä rakentamalla ja vahvistamalla kompensoida.
Westerkullan kartano on yksi Etelä-Suomen harvoista kartanokokonaisuuksista, jota vielä ympäröivät muinaismuistot, suojeluarvoiltaan merkittävät rakennukset ja rakenteet, erityisen arvokkaat viljelymaisemat sekä laajat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet. Tämä erityisen arvokas kohde tulee siten ottaa ylipäätään huomioon kaikessa sitä ympäröivän alueen maankäytön suunnittelussa.

Kaavoittajan vastine:
Kaavaehdotuksen nro 931400 alue ei sijoitu Westerkullan kartanoalueen välittömään läheisyyteen. Vantaan ratikan asemakaavoissa ei osoiteta uutta rakentamista. Ratikalla itsellään ei ole huomattavia maisemallisia vaikutuksia sillä se toteutetaan pääasiassa jo rakennettuun ympäristöön.

Kaavaehdotuksessa nro 931400 viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 osoitetun ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on kaavan määräysten mukaan turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Slåttmossenin alueelle osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

<u>Kaksi asukasta:</u>
Vantaan ratikan, sekä siihen liittyvän kevyenliikenteen ja ajoväylän linjaus tulee siirtää alkuperäistä linjausta eteläisemmälle linjaukselle, kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, tai Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa myötäileväksi. Täten kyetään säilyttämään strategisesti tärkeät pohjavedenottamot Hopeatien läheisyydessä. Eteläisempi linjaus mahdollistaa Kuussillanniityn tehokkaamman hyödyntämisen asuinrakentamiseen, joka puolestaan parantaa Vantaan Ratikan hyötysuhdetta. Vantaan ratikan linjauksen yhteyteen suunniteltu ajoväylä tulee poistaa kokonaisuudessaan Hopeatien - Kuussillanniityn osuudelta kyseisestä suunnitelmasta. Kuussillantie palvelee erinomaisesti ajoliikennettä. Ajoväylän poistaminen kaventaa Ratikan tarvitsemaa maa-alueella, jolloin se vähentää kyseisen viheralueen kuormitusta. Ajoväylän poistaminen mahdollistaa myös yhden risteyksen poistamisen suunnitelmista, jolloin ratikasta tulee entistäkin turvallisempi ja mahdollisesti sujuvampi.

Kaavoittajan vastine:
Kaavassa on osoitettu Kuussillan asuinalueen eteläpuolelle, Slåttmossenin lähivirkistysalueelle (VL) joukkoliikenteellevarattu alueen osa (jl), jota pitkin Vantaan ratikan on suunniteltu kulkevan. Ratikan linjausta on hieman siirretty alkuperäisestä linjauksesta alueen pohjaveden suojelemisen vuoksi. Linjausta ei siirretty kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, sillä alustavissa tarkasteluissa suuremman siirron todettiin aiheuttavan huomattavamman louhinnan tarpeen ja pidemmät kadun luiskaukset. Pienemmällä siirrolla raitiotien tasauksen vaatimat luiskaukset pysyvät kohtuullisempina ja vaikutukset alueen ekologiseen runkoyhteyteen ovat vähäisemmät. Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa mukailevalla reittivaihtoehdolla olisi ollut suurempi vaikutus alueen luontoarvoihin.

Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueelle jl-aluetta myötäilevä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Kaavaehdotuksella poistetaan voimassa olevassa asemakaavassa 931400 – Hopeatie osoitettu huoltoajon merkintä (/h). Nykyistä Hopeatien ajoliikenteen katuyhteyttä ei ole osoitettu kaavaehdotuksessa, eikä Vantaan ratikan 13.3.2024 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei ole Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Sipoon Energia:
Mikäli kiinteistön alueella ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä, ei Sipoon Energialla ole huomauttamista kaavahankkeeseen. Pyydämme huomioimaan tämän tarkempaa linjausta suunniteltaessa.

Kaavoittajan vastine:
Kiinteistöllä ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä Vantaan ratikan toteutuksen vuoksi. Uudenmaan ELY-keskus suunnittelee viereisen Porvoonväylän laajentamista osin kyseisen kiinteistön puolelle ja Porvoonväylän liikennealueen laajennus on osoitettu 14.5.2024 päivätyssä kaavaehdotuksessa.

Tukes:
Tukesilla ei ole lausuttavaa hankkeesta.

HSL:
HSL:llä ei ole lausuttavaa.

Valio:
Kaavan selostusaineistossa on mukana katualueen suunnitelmia päiväyksellä 2.3.2022, joissa Länsimäentien ja kehä III välinen katualue tulee tätä esitystä enemmän Valion kiinteistölle. Valion kiinteistöstä ei voida tehdä näiden vuoden 2022 suunnitelmien mukaisia alueluovutuksia. Luonnossuunnitelmassa on esitetty ratikkavarikon sijainti ja siihen liittyvät liikenneliittymät. Valion näkemyksen mukaan sijoittuminen ei vastaa yleiskaavaa ja lisäksi varikon vaatima pinta-ala Valion kiinteistöistä muodostuu maankäytöllisesti erittäin haastavaksi, eikä Valio luovuta varikon pengerrykselle osoitettua alaa. Aiemmin laaditut katusuunnitelmat Valion kiinteistöjen ympärillä tulee siten täsmäyttää nyt esillä olevan asemakaavarajauksen sisäpuolelle.

Kaavoittajan vastine:
Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 28.9.2023 ja kaavarajausta muutettiin Länsimäentien osalta niin, että osa ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa kaupungin omistamalle maalle osoitetuissa Länsimäentien luiska-alueista on asemakaavaehdotuksen 931200 – Vantaan ratikka: Varikko alueella. Varikon tontin rajaus on muuttunut vuonna 2022 julkaistujen Länsimäentien katusuunnitelmaluonnoksien jälkeen niin, että ratikan sisäänajo tontille tapahtuu hieman pohjoisempaa. Muutoin 931400 kaava-alue on Länsimäentien osalta sama, kuin 15.12.2022 päivätyssä OAS:ssa sekä 2.3.2022 ja 31.3.2022 päivätyissä ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa. Vantaan ratikan Länsimäentien pohjoispäätä koskevat katusuunnitelmaehdotukset on päivitetty 10.3.2023. Vantaan ratikan varikon sijainti on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 RV-merkinnällä. Etenkin yleiskaavan ja kyseisen merkinnän yleispiirteisyys huomioiden. Varikon sijainti

on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Vantaan ratikan varikko on osoitettu kaavaehdotuksessa nro 931200.

Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Sen yleissuunnittelu on käynnissä. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Vantaan Energia:
Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti tulee huomioida. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaavoittajan vastine:
Maanalaiset kaapelit ja putket on huomioitu kaavaehdotuksessa.

HSY:
Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja esittää tulevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa.

Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnittelussa on huomioitu olevat johdot sekä vesihuollon suunnitelmat.

Vantaan kaupunginmuseo:
Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie ja se on arvotettu kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittäväksi. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi kyltityksillä on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää. Etenkin voimalarakennuksella on todettuja rakennushistoriallisia arvoja, mutta ne eivät riitä asemakaavan suojeluperusteiksi. Koska makeiskonttorin rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, niin kohdekäynnin perusteella voitiin todeta, että rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät asemakaavasuojeluun muutostöiden jälkeenkin. Vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Näin ollen se ansaitsisi tulla suojelluksi, vaikka onkin iältään vielä nuori. Museo esittää asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttoria piha-alueineen. Kaavatyön aikana tulee määritellä suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat tulee suojella.

Kaavoittajan vastine:
Fazerintielle ei osoiteta kaavaehdotuksessa suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa. Vantaan ratikan Design manualissa on nostettu ratikan jatkosuunnittelun ohjeeksi mm. alueellisten historiallisten arvojen esiin tuominen. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alla olevat suojelumerkinnät sekä määrätty niihin liittyen seuraavaa:
Suojeltava rakennus (sr):
”Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.” ”sr/1: määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen

julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila." "Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto." "sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc- tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet)." "Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto."
Suojeltava pihapiiri (sp):
"Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa." "Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista."

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 931400 nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Kaavaehdotus nro 931400 on nähtävilläolon jälkeen jaettu kahdeksi kaavahankkeeksi niin, että uusi kaavaehdotus nro 911200 käsittää Länsimäentien osuuden (välillä Rajakentäntie-Kehä III) sekä vähäiseltä osin Fazerintien ja Maratontien katualueita.

Kaavaehdotuksesta nro 931400 saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Telia:
Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja Teliaan on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Tukes:
Ei lausuttavaa asiassa.

Vastine: Ei toimenpiteitä.

Elisa Oyj lausui, että alueella on runsaasti Elisan yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli tietoliikennerakenteita kuitenkin joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Eltel Networks Oy lausui, että katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja DNA:han on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Vantaan Energia
Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa.

Suomen luonnonsuojeluliitto
Ekologinen yhteys Slåttmossen – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalta. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinalikulku tai vihersilta Porvoon moottoritielle. Vihersiltarakenne soveltuisi laajemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee osin myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala 2018 s. 29), eikä yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaavoissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan

esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista. Asemakaavaehdotus perustuu yleiskaavan korkeamman tason maankäyttöratkaisuun.

Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) on eritelty metsäinen ekologinen runkoyhteys paikallisista metsäisistä tai puustoisista ekologisista yhteyksistä sekä viherketjuista, jotka voivat tukea paikallista ekologista verkostoa. Lisäksi kaavarungossa on osoitettu viheryhteyden kehittämiskohdat, joilla osoitetaan ensisijaisesti kehitettävät viheryhteydet. Määräysten mukaan kehittämiskohdan merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Vantaan ratikan kaavarungossa Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Porvoonväylän ylittävälle kohdalle ei ole osoitettu viheryhteyden kehittämiskohtaa. Kaavarungon metsäistä ekologista runkoyhteyttä koskien on määrätty, että yhteysalueen epäjatkuvuuskohtaa kehä III:n väylän kohdalla tulee parantaa esimerkiksi vihersilta tai -kansirakenteella. Paikallisia yhteyksiä koskien on määrätty, että epäjatkuvuuskohdissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin.

Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset ja kaava-alue on mitoitettu ratikkahankkeen tilatarpeet huomioiden. Kyseinen ekologinen yhteys sijoittuu Porvoonväylän liikennealueelle, kaavamuutosalueen paikkeille sekä risteää kaava-alueen Länsimäentien katualueella. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksessa (10.3.2023) osoitettu päällystetty katualue on kaavaehdotuksessa osoitettua katualuetta kapeampi, sillä kaavan osoittamalle katualueelle on suunniteltu myös kadun toteutuksen mahdollistavat rakenteet, kuten maaluiskaukset. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksissa on pyritty lisäämään katualueille vehreyttä mahdollisimman paljon ja kyseiset suunnitelmat ovat osa ratikkahankkeen toteutusta. Länsimäentie katusuunnitelmaehdotuksessa (välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 10.3.2023) istutettavia puita on osoitettu katualueen reunoille luiskauksiin sekä kevyenliikenteenväylien ja ajokaistojen väliin. Reunoille on osoitettu myös säilytettävää kasvillisuutta. Ratikka on osoitettu pääasiassa nurmipintaiselle radalle. Porvoonväylän ylittävällä kohdalla kaava-alue on mitoitettu niin, että kaavassa liikennealueelle osoitettu ylitys mahdollistaa uuden sillan toteuttamisen raitiotietä ja muuta liikennettä varten.

<u>Sipoon Energia</u>
Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön (ET-kortteli nro 93201) alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

<u>Uudenmaan ELY-keskus</u>
Fazerin vedenottamoiden lähi- tai kaukosuojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamat päätökset. Pohjavesialueen rajaus tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää

raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-aluemääräyksistä. Kaikkien pohjaveden suojelua koskevat määräykset tulisi koskea koko pohjavesialuetta. ELY-keskus toteaa, että pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä tulisi täydentää ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä.

PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa.

Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä. On syytä harkita, että Rivieranraition ratikkakäytävä esitettäisiin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle.

ELY-keskus suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyypillisestä autoliikenteen melusta. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta. ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla.

Vastine:
911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Kaavatyön 911200 vastineella vastataan 911200-kaava-aluetta koskeviin asioihin.

Pohjavesialueen rajaus on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Lisäksi pohjavesialuetta koskien on lisätty määräys, jonka mukaan pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Kaavaehdotuksen 911200 alue ei sijoitu pohjavedenottamoiden lähisuojavyöhykkeelle. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä koskevaan kohtaan on lisätty maininta suoja-aluetta koskevista päätöksistä sekä viitattu päätöksissä annettuihin suoja-aluemääräyksiin. Kaavaehdotuksen 911200 pohjavesialueita koskien on määrätty aikaisemmin mainitun lisäksi, että alueella harjoitettava toiminta ei ja että katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Lisäksi kaavan yleisissä määräyksissä on määrätty hulevesiä koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit, ja että rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Slåttmossenin lähivirkistysaluetta (VL), asuinkorttelia (A) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) koskevia meluasioita, pohjavesiasioita, asumista ja viheryhteystarpeen korostamista tarkastellaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Kaavaehdotuksen 911200 selostuksessa on kerrottu kaava-aluetta koskevasta pilaantuneiden maiden tilanteesta. Kaavaehdotuksessa 931400 osoitettu pima-merkintä ja selostuksen teksti tarkistetaan tarpeen mukaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Gasgrid

Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.

Vastine:
Vantaan ratikka -hankkeen mukaan Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Gasgrid suunnittelevat yhteistyössä kaasuputken siirron. Kaasuputken muutostarpeet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kaavaan on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa kaasuputkea varten. Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön.

HSL

Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkistä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja sen takia jää vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkille olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Vantaan kaupunginmuseo

Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Fingrid
Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Ehdotamme, että kaapelille osoitetaan alueen osaa määrittävä merkintä asemakaavaan. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

Vastine:
Kaavakartalle on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten. Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapeliyhteyttä koskevalla maininnalla. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon.

HSY
Raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Vastine:
Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunaan sijoittuvien jätevesiviemärin ja vesijohdon sijainnit on tarkistettu ja katualueen reunaan, tontin rajalle, on lisätty johtoaluevaraus.

Muistutukset ja vastineet tiivistettyinä:

Alueen asukas
Muistutus 1: Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 korttelin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos.
Muistutus 2: Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko. korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Etenkin tuo ”luonnoton” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153, kuten se nykyisinkin on jo ko. kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m2 kyseiseen kortteliin.
Muistutus 3: Kaventamalla Rivieranraition linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153). Alueen auto- ja kevytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylileveä. Kaventamalla Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko poistaa, tai tehdä kapeampi ”suojaalue” ja kaide kevyenliikenteen ja ratikan väliin.
Muistutus 4: Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri (5-10) etelämmäksi. Siirtäminen ja lyhyt kallioleikkausmatka eivät vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen eikä eläimien / eliöiden kulkuun alueella. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan hyödyntää Rivieranraition loppupään maanrakennuksessa. HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta Vantaalaiselta.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutukset 1-4 koskevat kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja niihin vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Oy Karl Fazer Ab
Kaavamääräykset:
Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista.
Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen.
Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä?
Kaavaselostus:
Sivu 22: ”Kiinteistöllä 92–93–201–5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. -- Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)”
Sivu 18: ”-- Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana~~, joka on myyty ulkomaille (LU).”~~ (Keksi on Fazerin omistuksessa)
Selostuksessa on mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa. Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutus koskee ennen kaikkea kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta) ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Kaavaehdotuksen nro 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen tehdyt muutokset kaavatyön nro 911200 alueella

Kaavaehdotus 911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie on irrotettu kaava-alueesta nro 931400 omaksi kaava-alueekseen kaavan 931400 nähtävilläolon jälkeen.

Pohjavesialueen rajaus on korjattu koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2).

Hule- ja pohjavesiä koskevia kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Länsimäentie-Rajakentäntie-risteykseen osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) on muutettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ja korttelille on osoitettu kortteli nro 91009 ja tontti nro 1 sekä 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus. Korttelia koskien on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.

Lisäksi johtoaluevarauksia on tarkistettu, Vartiotien risteykseen on osoitettu ohjeellinen hulevesialue, Länsimäentielle osoitettua ylitysaluetta on levennetty ja tehty piirustusteknisiä tarkistuksia.

Asemakaavamuutoksen 911200 selostukseen on lisätty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella seuraavat lisäykset:

- Lisättiin pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskevat päätökset lähtötietojen lukuun 2.1.2.
- Lisättiin tieto Fingridin rakenteilla olevasta voimajohdosta saadun lausunnon mukaisesti lähtötietojen lukuun 2.1.3.

Muutokset ovat olennaisia ja asemakaava ja asemakaavamuutos nro 911200 on asetettava nähtäville.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Uusi MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion

välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo

alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Kaavamuutoksella levennetään katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin (10.3.2023 ja 13.3.2024), joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat luonnokset valmistuivat 2.3.2022, 31.3.2022 ja 4.11.2022. Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 ja 13.3.2024.

Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen Vantaan ratikka -hankeen toteutuksen aikataulullisten syiden vuoksi, sillä kaava-alueelle 931400 sijoittuvan pohjavedenottamoiden suojavyöhykkeen suoja-aluemääräyksistä haetaan mahdollisesti poikkeamispäätös Aluehallintovirastosta, ennen kaavaehdotuksen 931400 viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

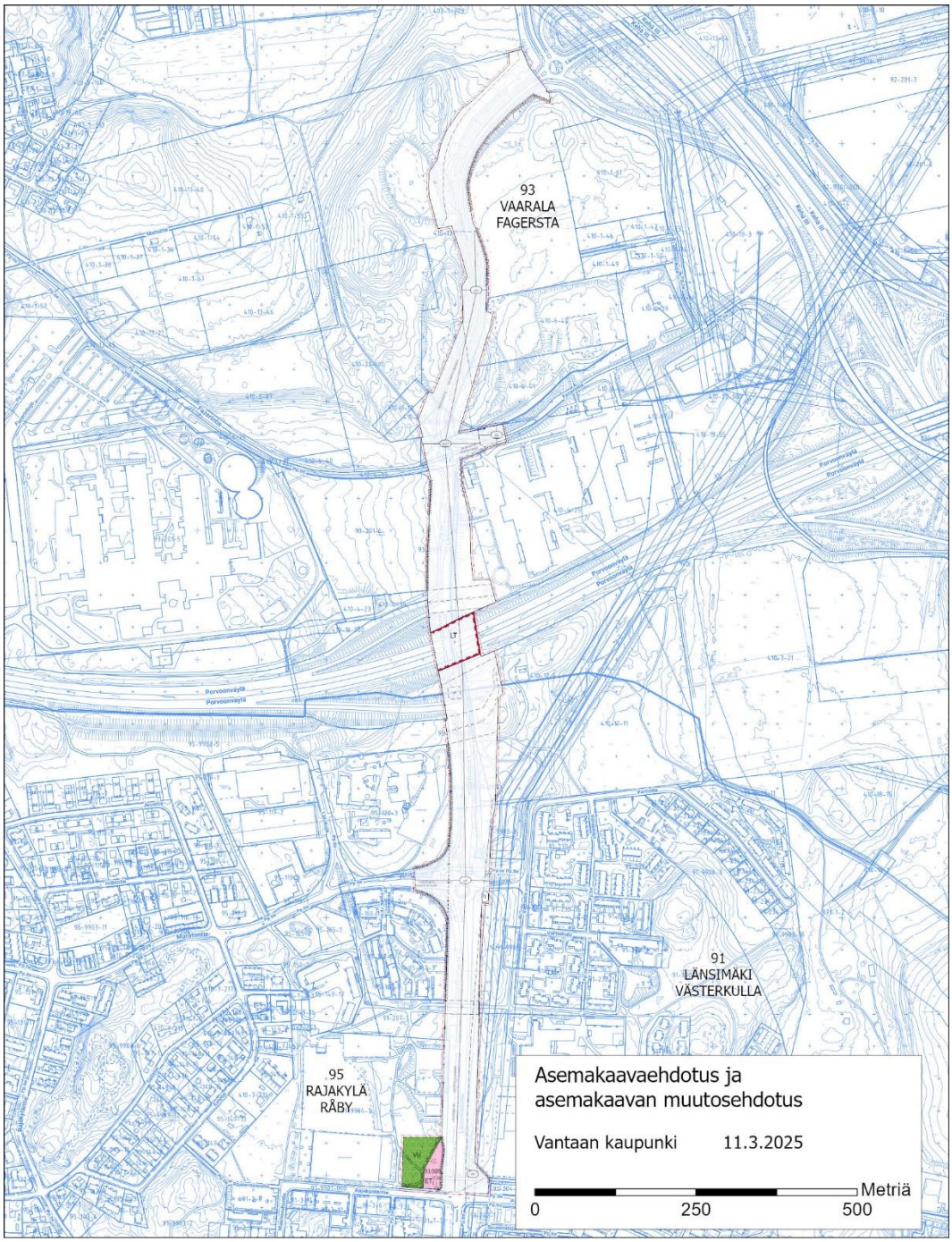
4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa suojaviher-, virkistys- ja raideliikennealueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Länsimäentiellä ja vähäiseltä osin Fazerintiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti sekä Länsimäentiellä nykyisen katualueen ylittävällä osuudella välillä Vartiopuisto-Porvoonväylä. Rajakentäntie-Länsimäentie-risteyksen luoteispuolelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET) HSY:n paineasemaa varten. Katualueen levennykset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Uudeksi katualueeksi muutetaan tai uutta katualuetta muodostuu yhteensä noin 6 ha.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan uusia ajoliittymäkieltomerkintöjä Länsimäentein varrelle ja Länsimäentien katualueelle sijoittuneet merkinnät istutusalueista on poistettu. Porvoonväylän eteläpuolelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus sähkönsyöttöasemaa varten (et). Länsimäen ja Rajakylän välistä kaupunginosarajaa muutetaan osin Rajakentäntien risteyksessä niin, että uusi ET-kortteli on kokonaan Rajakylän puolella. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueiden rajaukset sekä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen pohjavedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, kaupunkikuvaan sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisena.

Kuva 31. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 11,9 ha.

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä noin 11,4 ha. Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 6,1 ha.

Virkistysalueita on yhteensä noin 0,33 ha. Virkistysalueiden pinta-ala vähenee n. 0,25 ha.

Erityisalueita on kaava-alueella noin 0,16 ha. Erityisalueiden pinta-ala vähenee voimassa olevasta kaavasta n. 0,36 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueesta (ET) urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta (VU), maantien alueesta (LT) sekä katualueista.

4.3.1 Korttelialueet

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue
Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue nro 91009 vesihuoltoon liittyviä rakennuksia, rakennelmia ja teknisiä tiloja varten. Korttelille on osoitettu ohjeellinen rakennusala ja 170 kerrosneliömetrin rakennusoikeus yhteen kerrokseen. Tonttinumero on 1.

4.3.2 Muut alueet

VU, Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Kaava-alueen eteläosassa on osa Rajakylän liikuntapuistoon kuuluvaa urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta. Alue on kokonaisuudessaan alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy (s). Alueella kulkeva ohjeellista ulkoilureittiä (ur) on muutettu kulkemaan viereisen ET-alueen rajan mukaisesti.

LT, Maantien alue

Porvoonväylä on osoitettu maantien alueena. Maantien alueelle on osoitettu kadun ylitys.

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaehdotuksien tilavarausten 10.3.2023 ja 13.3.2024 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat alueelle. Porvoonväylän pohjoispuolella kulkee maanalaista johtoa varten varattu alueen osa ja eteläpuolelle ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Porvoonväylän eteläpuolella on yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten, jossa rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida. Länsimäentien pohjoisosan varrelle on osoitettu katualueen luiska (lu). Länsimäentien itäreunalle, välillä Pallastunturintie-Vartiopuisto, on osoitettu vaara-alue. Lisäksi Valion kiinteistöllä sijaitsevalle työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu pääosin valmiiksi rakennettuun ympäristöön ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää reittinsä varrella alueiden houkuttelevuutta ja päivittää niiden identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliömetriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliömetriä työpaikoille. Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m^2. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaavan ja asemakaavan muutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen osalta. Kaavassa on annettu kaupunkikuvalliset määräykset meluesteen sekä sähkönsyöttöaseman toteuttamisesta. Lisäksi kaavassa on määrätty, että mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Raitiotien toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen niin paljon kuin mahdollista sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan

sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

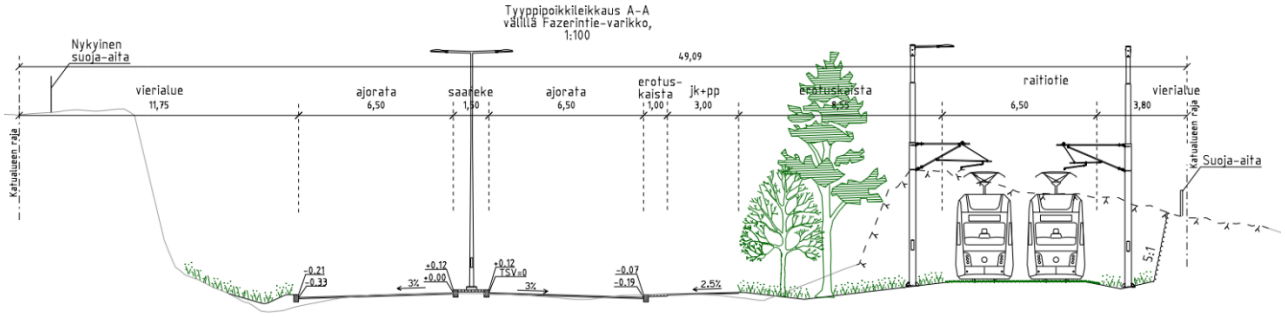

Kuva 32. Raidealueen esimerkkitoteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatujen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Alustavissa katusuunnitelmaluonnoksissa on käytetty vaihtelevia pinnoitteita (erivärisiä betonikiviä ja luonnonkiveä), jotka elävöittävät alueen nykyistä kaupunkikuvaa. Katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen nykyistä katuvihreää joudutaan poistamaan rakentamisen alta. Poistuvaa kasvillisuutta kuitenkin kompensoidaan katualueen rakentamisessa. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* perusteella katualuetta levennetään Länsimäentiellä. Kaava-alueelle sijoittuu yksi raitiotiepysäki. Kaavamääräysten mukaan, mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Myös katualueelle rakennettavasta sähkönsyöttöasemasta (et) on annettu kaupunkikuvallinen määräys. Länsimäentien ja Rajakentäntien sekä Fazerintien ja Valion tehtaan risteykset muuttuvat liikennevaloohjatuiksi.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen mukainen katualueen levennys vaatii katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* perusteella merkittävää maanpinnanleikkausta Länsimäentiellä tulevan varikon liittymän eteläpuolella.

Kuva 33. Tyyppipoikkileikkaus Länsimäentiellä. (Afry, ehdotus 10.3.2024)

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikkareitin varrelle on arvioitu tulevan 60 000 uutta asukasta ja yli 30 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Arviot pohjautuvat ratikan kaavarunkoon.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset liittyvät HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston ja Vantaan ratikan aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin, joiden kustannukset kohdistuvat osin HSY:lle ja osin Vantaan kaupungille.

Ratikan rakentaminen lisää sen vaikutusalueella palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Ratikkareitin varrella pysäkkien vaikutusalueella alueen vetovoima kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Ratikan yleissuunnitelmassa ratikan kokonaiskustannusarvio oli noin 393 miljoonaa euroa (Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset). Laskelmia tuloista ja menoista on tarkennettu loppuvuodesta 2022 ja uudestaan helmi-maaliskuussa 2023 (Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023).

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infrastruktuurin, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Ratikkareitin katujen rakentamisen kustannusarvioita lasketaan kaavaehdotuksen laatimisen hetkellä katusuunnitelmien pohjalta. Kun katusuunnitelmaehdotus kultakin kadulta valmistuu, siitä lasketaan kustannukset. Kustannukset vaihtelevat katujen mukaan. Joulukuussa 2022 saatiin laskettua ensimmäiset osuudet Kyytitiellä ja Hakunilantiellä.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä *(Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022)* vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöveroverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoona euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoona euroa 40 vuoden aikana.

Kaupunki on hyväksynyt MAL-sopimuksen (kv 21.10.2024), jonka mukaan valtio rahoittaa Vantaan ratikka -hanketta 30 % rahoitusosuudella. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan keskiosien saavutettavuutta ja parantaa siten alueen työmatkaliikennettä. Parantunut saavutettavuus houkuttelee yritysten investointeja ja siten edesauttaa työpaikkojen syntymistä ja työllisyyden kasvua. Ratikan katuympäristön laatu paranee ja pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi.

Muutoksella on suuri merkitys virkistysalueiden saavutettavuuteen. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kulttuuriperintö

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

<u>Autoliikenne</u>

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ja raitiotien mahdollinen toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Länsimäentiellä. Raitiotie on suunniteltu kulkemaa ajoneuvoliikenteestä erotettuna omalla kaistallaan.

Ajoliittymiin esitetään lisäksi seuraavat muutokset. Korttelin 93201 tonteille 8 ja 9 osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto Länsimäentien puoleisille rajoille. Ajo tontille 9 tapahtuu Länsimäentien kautta. Uutta ajoneuvoliittymäkieltoa osoitetaan myös kaavassa osoitetun yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) Länsimäentien puoleiselle reunalle sekä suunnitellun Vaaralan ratikkavarikon reunalle niin, että ajo varikolle tapahtuisi tontin etelä ja keskiosasta Länsimäentien puolelta ja ajo ET-kortteliin tapahtuisi Rajakentäntien puoleiselta reunalta.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

<u>Joukkoliikenne</u>

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Rajakylän raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Vartiotien liittymän pohjoispuolella. Arvioitu matka-aika Rajakylän pysäkiltä lentokentälle on 47 min, Tikkurilan asemalle 20 min ja Mellunmäen metroasemalle 3 min.

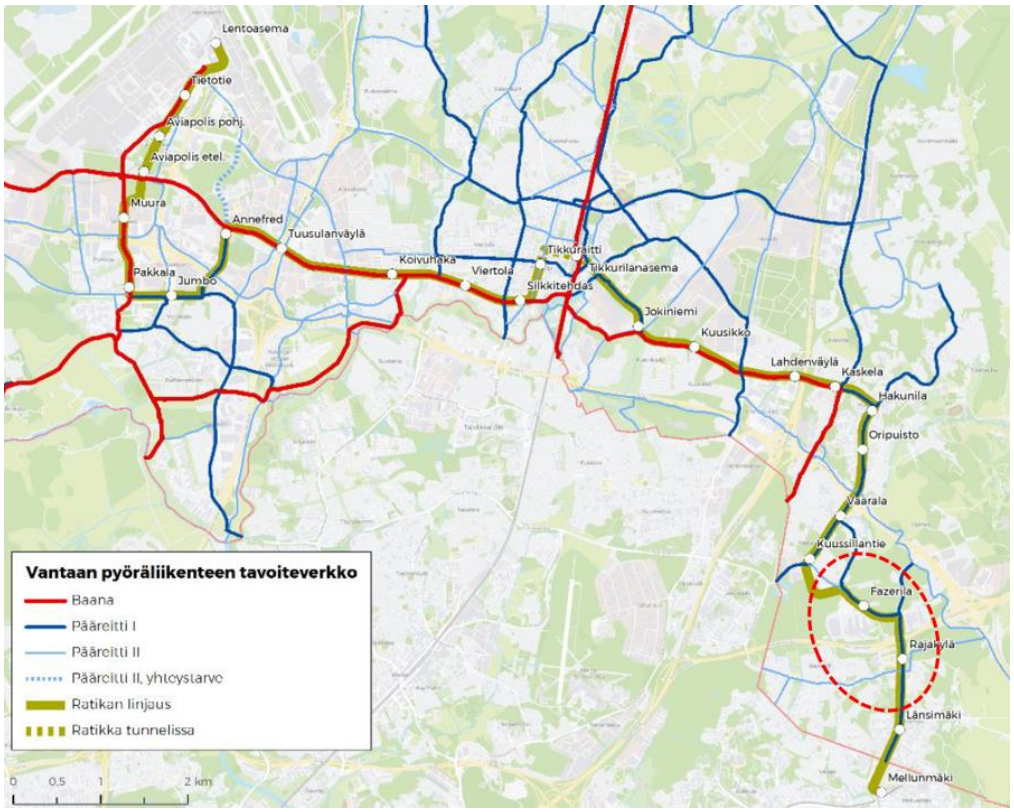
Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkueliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (18.6.2018) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019).* Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella *(WSP Finland Oy, 2020),* jossa Länsimäentien länsipuolelle on määritelty pääpyöräilyreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

Kuva 34. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity punaisella katkoviivalla.

Katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* mukaan Länsimäentiellä Fazerintien pohjoispuolella on molemmin puolin kevyen liikenteen väylät. Tien länsipuolella jalankulku- ja pyörätie on toisistaan erotettu. Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella kulkee eroteltu jalankulku- ja pyörätie tien molemmin puolin. Rajakylän raitiotiepysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 15 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueelle ei ole tulossa HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston lisäksi uusia vesihuoltolinjoja. Nykyiset kaava-alueen toiminnot voivat liittyä nykyiseen vesihuoltoverkostoon.

Hulevedet

Kaavamuutosalueen puhtaat pintavedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Länsimäentien katualueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäreillä avo-ojiin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

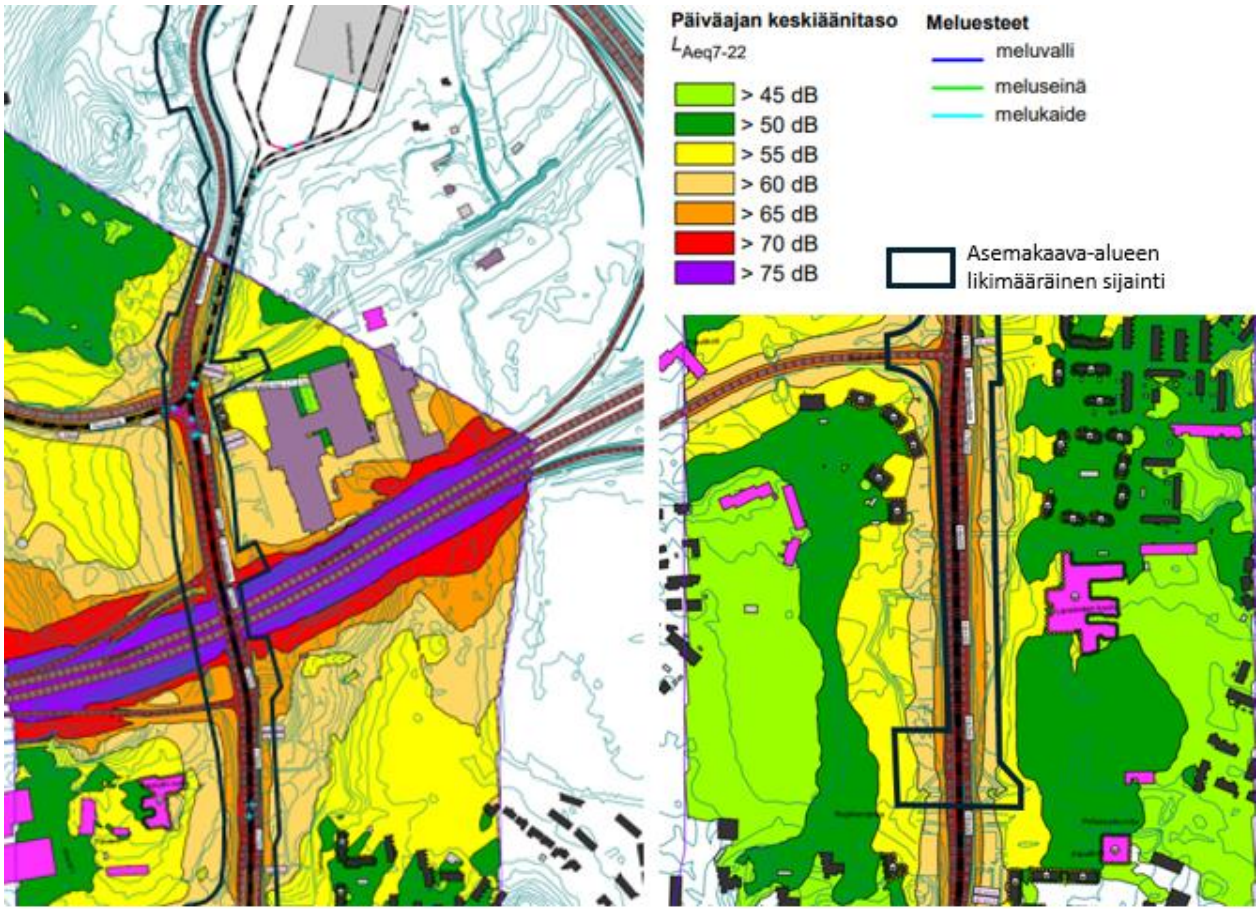
Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 *(Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 Metsätie-Länsimäentie on ainoastaan teollisuus- ja toimistorakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 Fazerintie-Porvoonväylä sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla. Muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittyvät. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 67 dB. Ohjearvot oleskelualueilla ylittyvät. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 65 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 74 dB. Raitiovaunun 55 dB meluvyöhyke leviää 100 metrin etäisyydelle radasta, mutta asuinrakennuksen oleskelualueelle jää ohjearvon alittava alue. Hanke aiheuttaa meluntorjuntatarpeen sisämelutasojen takia. Sisämelutason ohjearvot 35 ja 30 dB ylittyvät, kun rakenteiden oletetaan olevan tavanomaisia ja julkisivun äänitasoeron olevan siten 30 dB. Julkisivujen suojaksi esitetään 1,4 m korkeaa (maan pinnassa) ja noin 40 metriä pitkää melukaidetta paalulla 17150. Suunnitellulla meluesteellä sisämelun ohjearvot eivät ylity.

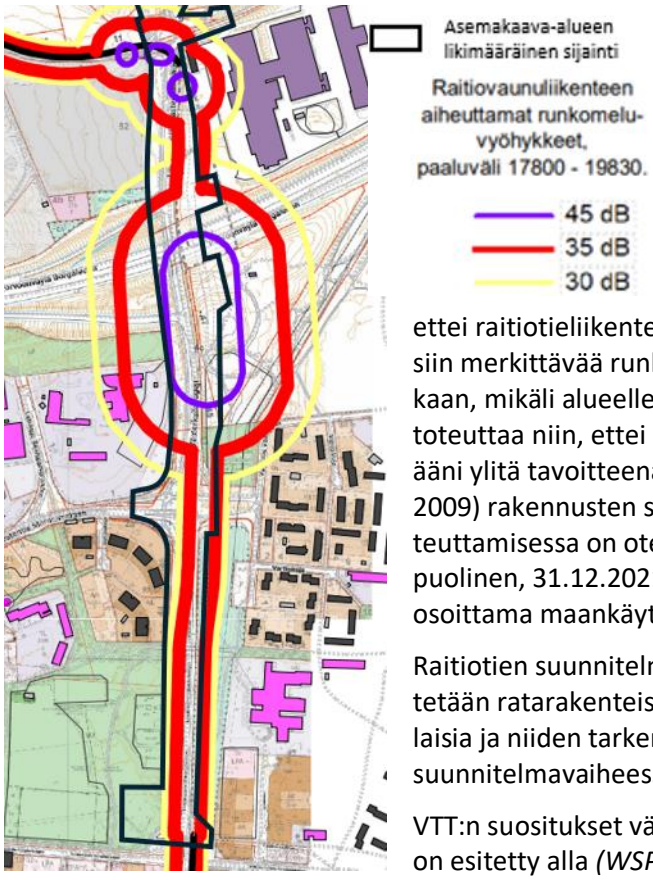
Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 Porvoonväylä-Rajakentäntie nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylity oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 65 dB. Raitiovaunun melu ei ylitä päiväajan ohjearvoa 55 dB lähimpien asuinrakennusten pihoilla tai koulujen pihoilla. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 57 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 72 dB. Sisämelun keskiäänitason ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitason tavoitearvo 45 dB toteutuvat, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB tai kaavassa 001455 Rajakylä annetut suuremmat äänitasoerovaatimukset.

Kuvat 35-36. Otteet tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta kaava-alueella (Sitowise Oy 31.1.2023).

Tärinä ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluselvityksen *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023*) mukaan Länsimäentien varrella raitiovaunuliikenteen aiheuttamien runkomeluvyöhykkeiden arvioidaan sijoittuvan katualueille tai niiden välittömään läheisyyteen. Arvioinnin perusteella raitiotielinjauksen eteläpään osuudella (paaluväli 16900 – 19800) yksi asuinrakennus sijoittuu raitiovaunuliikenteen aiheuttamalle >35 dB runkomelualueelle.

Kuva 37. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaralan eteläosassa ja Länsimäen pohjoisosissa, paaluväli 16000–18300 (Tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Värähtely-luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet *Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää*	≤ 0,10
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet *Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää*	≤ 0,15
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa *Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,30
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla *Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,60

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{prm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttisalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

*Kuva 38. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Ilmanlaatu

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja

työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kiinteistöllä 92-410-4-25 sijaitsee öljyvahinkoalue. Vaaralan tehtaalla tapahtui höyrylaitoksen alla olevan toisen polttoöljysäiliön vuoto betoniseen suoja-altaaseen. Höyrylaitos sijaitsee kauempana tiealueesta, joten sillä ei nähdä olevan vaikutusta tulevan ratikkareitin linjaukseen. Kiinteistöllä on selvitystarve.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden hetkellistä samentumista. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Vantaan ratikka on suunniteltu kulkemaan pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Asemakaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi. Muutos kaventaa Vartiopuistossa sijaitsevaa koira-aitausta.

Katusuunnitelmaehdotuksissa (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista sekä leikkauksista maa- tai kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaava- ja asemakaavamuutosalueella vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa uusien liikennejärjestelyiden ja katualueen levennyksien myötä.

Pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä hulevesien viivytysrakenteissa. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaavassa annettaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Pohjavesialueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Kaavassa osoitetaan tärkeä pohjavesialue ja siihen sisältyvä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke (pv/2). pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset.

Lisäksi kaavassa on määrätty, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella ei itsessään ole merkittävää vaikutusta ilmastonmuutoksen kannalta. Asemakaava mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020*). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO_2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO_2-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO_2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja tärinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Kaavassa osoitetaan kaavoittamattomalle alueelle Länsimäentie ja Fazerintien aluetta.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2025. Kaupunginvaltuusto teki 22.5.2023 koko ratikkahanketta koskevan myönteisen investointipäätöksen. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuu arviolta v. 2025–2029.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Milja Halmkrona	aluearkkitehti, vs. (2.9.2024 alkaen)
	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Tea Taponen	asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen)
	Anna Sarikaya	asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti)
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Leena Kaunismäki	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Vantaan ratikka:	Hannu Lehtikankare	hankejohtaja (1.1.2025 alkaen)
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö (1.9.2024 asti) hankejohtaja, va. (2.9.-31.12.2024)
	Henry Westlin	hankejohtaja (16.9.2023-1.9.2024)
	Tiina Hulkko	hankejohtaja (15.9.2023 asti)
	Justiina Nieminen	suunnittelupäällikkö (2.9.2024 alkaen)
	Petra Linnasaari	suunnitteluinsinööri
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Susanna Koponen	liikennesuunnittelupäällikkö
	Heikki Väänänen	liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro	johtava ympäristötarkastaja
	Tommi Wallenius	ympäristötarkastaja
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultit:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö
	Helena Muukkonen	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2025

Milja Halmkrona
aluearkkitehti, vs.

Tea Taponen
asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	20.2.2025
Kaavan nimi	911200 Vantaan ratikka: Länsimäentie		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092911200
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	11,8952	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	4,7557
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	7,1395

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

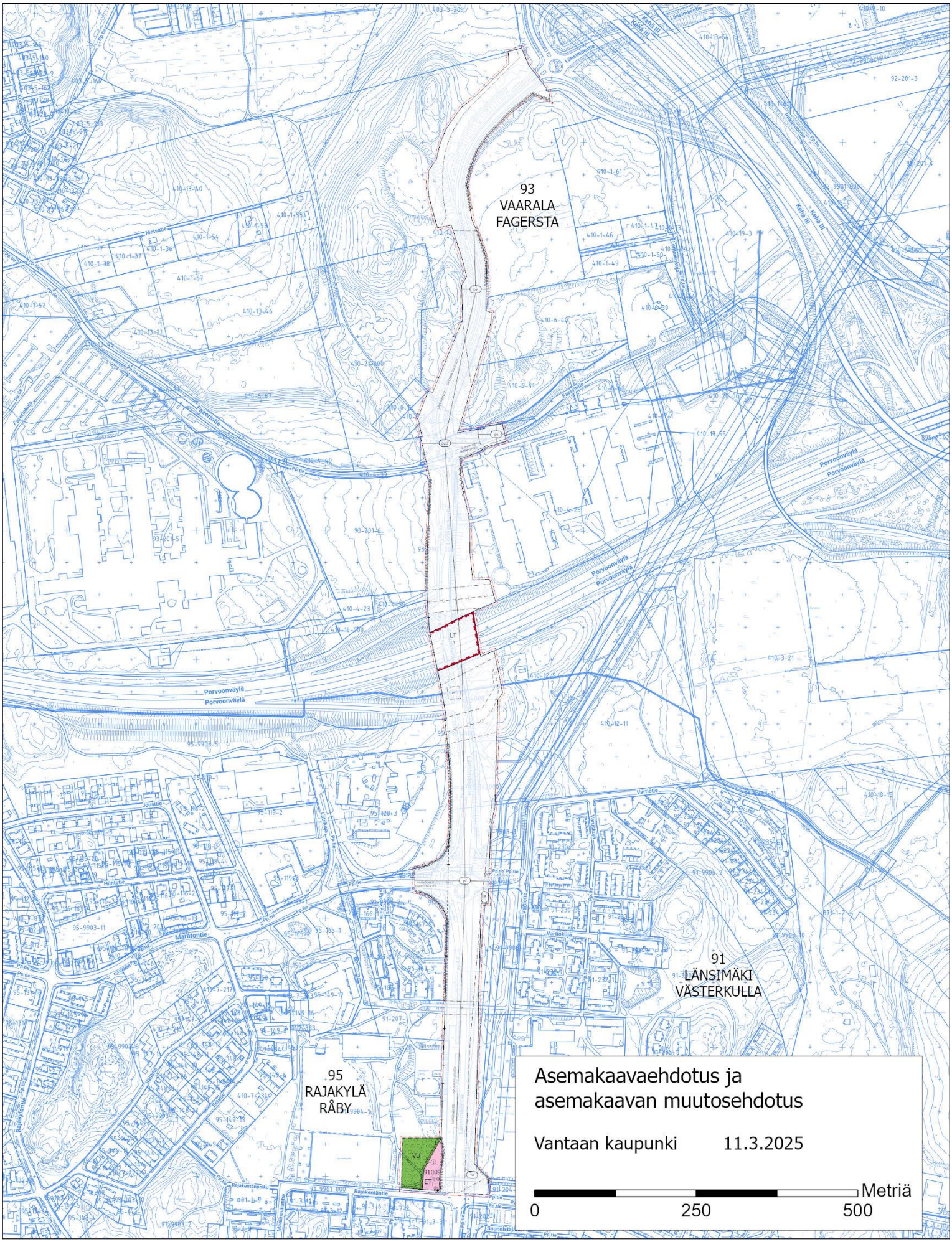
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**11,8952**	**100,00**	**170**	**0,00**	**4,7557**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3269	2,7	0	0,00	-0,2494	0
R yhteensä						
L yhteensä	11,4076	95,9	0	0,00	5,3658	0
E yhteensä	0,1607	1,4	170	0,11	-0,3607	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

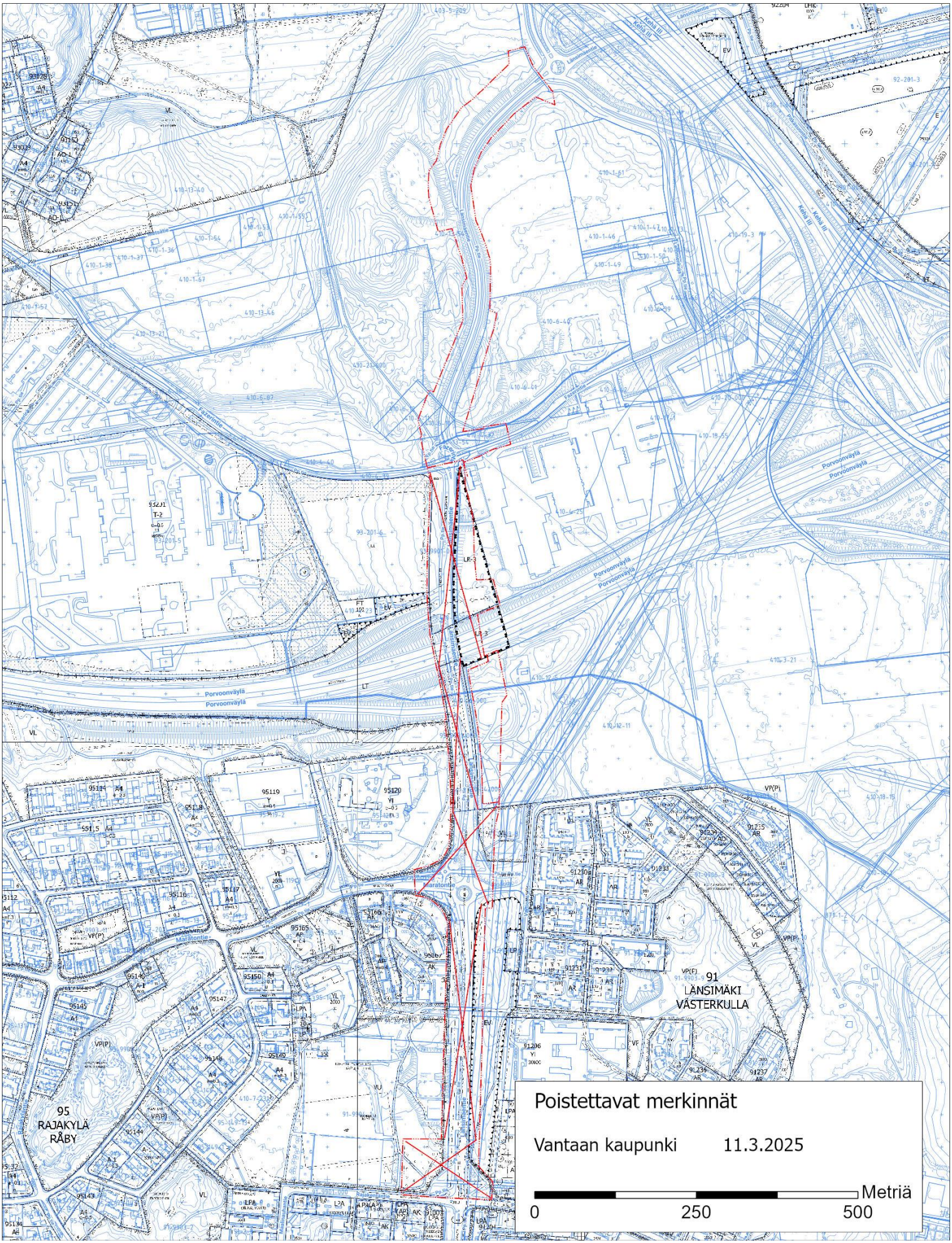
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**11,8952**	**100,00**	**170**	**0,00**	**4,7557**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,3269	2,7	0	0,00	-0,2494	0
VU	0,3269	100,0	0	0,00	-0,0878	0
VL	0,0000	0,0	0		-0,1616	0
R yhteensä						
L yhteensä	11,4076	95,9	0	0,00	5,3658	0
Kadut	10,9557	96,0	0	0,00	6,1031	0
LT	0,4519	4,0	0	0,00	0,2247	0
LR3	0,0000	0,0	0		-0,9620	0
E yhteensä	0,1607	1,4	170	0,11	-0,3607	0
ET	0,1607	100,0	170	0,11	0,1607	0
EV	0,0000	0,0	0		-0,5214	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

93
VAARALA
FAGERSTA
91
LÄNSIMÄKI
VÄSTERKULLA
95
RAJAKYLÄ
RÅBY
Asemakaavaehdotus ja
asemakaavan muutosehdotus
Vantaan kaupunki 11.3.2025
Metriä
0
250
500

Poistettavat merkinnät
Vantaan kaupunki 11.3.2025
Metriä
0
250
500
95
RAJAKYLÄ
RÅBY
91
LÄNSIMÄKI
VÄSTERKULLA
Porvoonväylä
Porvoonväylä
Länsimäentie
Kehä III
Kehä III
Maratontie
Rajakyläntie

1/3

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

911200

Päiväys
Datum

11.3.2025

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: LÄNSIMÄENTIE

Vanda stad

VANDASPÅRAN: VÄSTERKULLAVÄGEN

Asemakaava
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katualue.
Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Detaljplan
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatuområde.
Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katu- ja liikennealueet.

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katualue.

Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ
Kortteli 91009 sekä katu- ja virkistysalueet.

Ändring av detaljplanen
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatu- och trafikområden.

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatuområde.

Stadsdel 95, RÅBY
Kvarteret 91009 och gatu- och rekreationsområden.

Tonttijako
Kortteli 91009.

Tomtindelning
Kvarteret 91009.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.	Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.
LT	Maantien alue.	Område för landsväg.
ET	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa vesihuoltoon liittyvät rakennukset, rakennelmat ja tekniset tilat.	Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning. Byggnader, konstruktioner och tekniska utrymmen i anslutning till vattenledning får placeras i området.
	Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
1	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
93	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VAAR	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
91009	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
LÄNSIMÄENTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
170	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

911200 2/3

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Ohjeellinen rakennusala.

Byggnadsyta.

et

Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.

Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.

Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.

va

Vaara-alue.

Faroområde.

s

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

ur

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Riktgivande friluftsled.

wh

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

Katu.

Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.

Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Gata.

Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak.

Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

y

Ylitys.

Övergång.

pv

Tärkeä pohjavesialue.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke.

pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset.

Viktigt grundvattensområde.

Verksamheten som bedrivs på området får inte äventyra grundvattnets kvalitet eller dess mängd.

Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattnets kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.

pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.

I pv/2-området ska beaktas bestämmelserna om en skyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.

lu

Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.

Del av område där gatusluttning får placeras.

Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin.

Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.

Bullerskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

911200 3/3

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus / MHA, TTA

ASEMAKAAVAEHDOTUS
NRO 911200
Vantaan ratikka: Länsimäentie
MUISTUTUKSET JA VASTINEET
11.3.2025

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Asemakaavaehdotus **nro 931400** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **19.6.–19.8.2024**. Tänä aikana jätettiin 2 muistutusta. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon jälkeen.

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1, 4.8.2024 Asukas 1	Muistutus 1: Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 kortteliin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos. Muistutus 2: Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko. korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Etenkin tuo ”luonnoton” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153, kuten se nykyisinkin on jo ko. kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m2 kyseiseen kortteliin. Muistutus 3: Kaventamalla Rivieranraition linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153). Alueen auto- ja keytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylileveä. Kaventamalla Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutukset 1-4 koskevat kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja niihin vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Ei toimenpiteitä.

	poistaa, tai tehdä kapeampi ”suojaalue” ja kaide kevyenliikenteen ja ratikan väliin. Muistutus 4: Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri (5-10) etelämmäksi. Siirtäminen ja lyhyt kallioleikkausmatka eivät vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen eikä eläimien / eliöiden kulkuun alueella. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan hyödyntää Rivieranraition loppupään maanrakennuksessa. HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta Vantaalaiselta.	
NRO 2, 7.8.2024 Oy Karl Fazer Ab	Kaavamääräykset: a) Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista. Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen. b) Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä? Kaavaselostus: c) Sivu 22: ”Kiinteistöllä 92–93–201–5 toimii Fazerin	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutus koskee ennen kaikkea kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta) ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Ei toimenpiteitä.

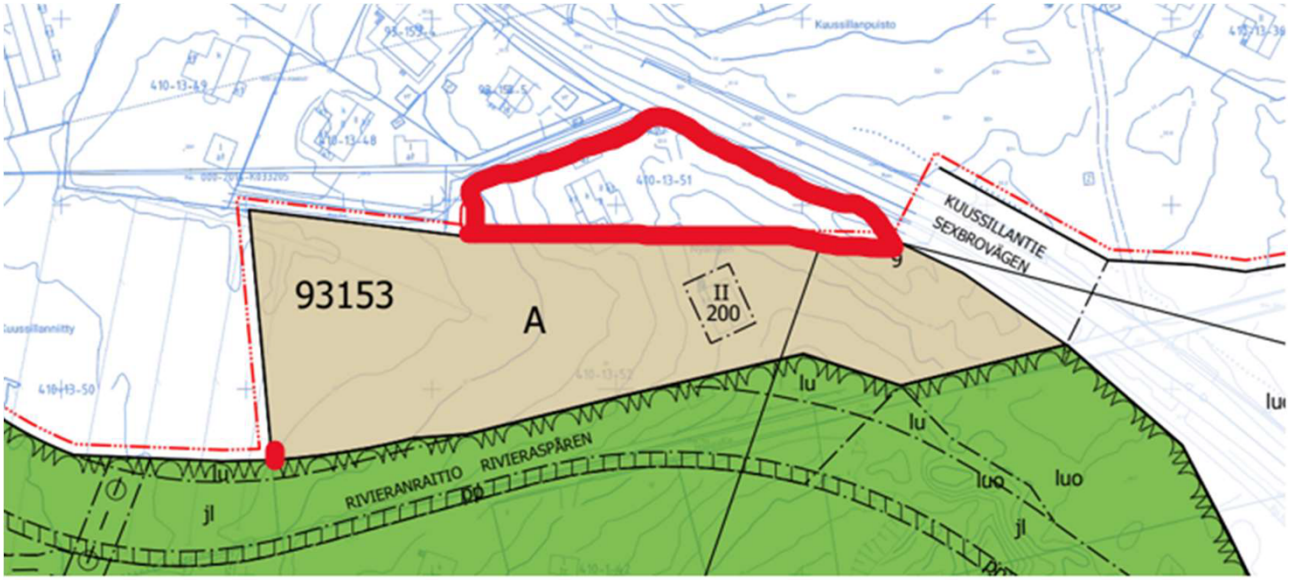
	makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. -- Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)” d) Sivu 18: ”-- Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana~~, joka on myyty ulkomaille (LU).”~~ (Keksi on Fazerin omistuksessa) e) Selostuksessa on mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa. Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.	

NRO 1
Asukas 1, 4.8.2024

Muistutus:
Tämä dokumentti on muistutus (neljä erillistä muistutusta) Vantaan ratikan asemakaavamuutosehdotuksesta Eteläinen Vaaralan ja pohjoisen Länsimäen osalta, joka on julkaistu Vantaan kaupungin sivuilla kesäkuussa 2024.

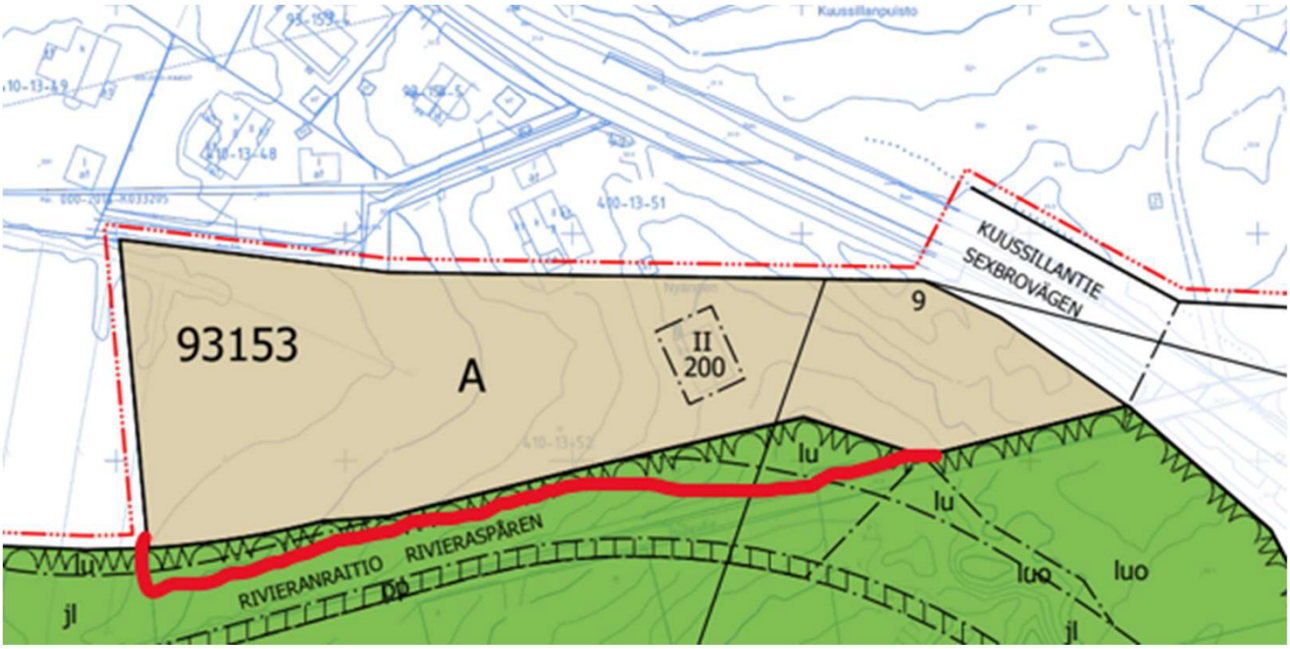
Muistutus 1:
Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 (alla puneisella rajattu alue) kortteliin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos, joten pyydämme ystävällisesti liittämään kiinteistön 410-13-51 takaisin kortteliin 93153. Kiinteistö on lähes luonnollinen osa korttelia 93253 ja pitämällä kyseisen kiinteistön korttelissa 93153, Vantaan kaupunki mahdollistaa joustavamman lisärakentamisen suunnittelun kortteliin 93153.

Lisärakentamisen kaavoittaminen osoittaa poliittisille päätöksentekijöille, sekä Vantaan kaupungin ulkopuolisen rahoituksen tahoille Vantaan sitoutuvan tiukasti tulevan MAL:n tavoitteisiin.
Mikäli kiinteistö 410-13-51 jätetään korttelin 93153 ulkopuolelle, kavennetaan merkittävästi korttelin 93153 hyödynnettävyyttä. Lisärakentaminen radan varteen ja siten liikenteen ohjaaminen ratikalle (hyötysuhteen maksimoiminen), on kuitenkin Ratikan yksi suurimmista tarkoitusperistä.

Muistutus 2:
Korttelin 93153 eteläreunaa tulee suoristaa. Nykyisessä kaavaluonnoksessa Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Eteläreunan siirtäminen muutamalla metrillä nykyistä suunnitelmaa eteläisemmäksi mahdollistetaan lisärakennus m2 kortteliin. Etenkin tuo ”luonnoton” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153 (kuten se nykyisinkin on jo ko kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m2 kyseiseen kortteliin.

Esim rajan siirto 3m etelään (150m matkalla) ja patin poistaminen tarkoittaa n. 600 m2 maaaluetta. Rakennustehokkuudella 0,4 tuo tarkoittaisi 240m2 rakennusoikeutta, eli useamman asunnon verran.

Muistutus 3:
Ratikan linjaus tulee olla nykysuunnitelmaa kapeampi Rivieranraition osuudella. Kaventamalla linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153)
Alueen auto- ja keytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Rivieranraition osuudelle suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylileveä. Linjausta voidaan kaventaa, jolloin Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko kokonaan poistaa, tai tehdä nykysuunnitelmaa kapeammaksi, ml. Kevyenliikenteen ja Ratikan välinen tyhjä alue. Kapeampi tyhjä ”suojaalue” ja siihen kaide väliin. Näin säästetään muutama metri maa-aluetta koko Rivieranraition matkalla.

Muistutus 4:
Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri etelämmäksi. Ratikan linjauksen siirtäminen ei vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen. Vaikutus on yhden (varsin lyhyen matkan) kallion louhimiseen. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan paikallisesti hyödyntää Rivieranraition loppupään maanrakennuksessa (suolle tarvitaan mursketta takaamaan Ratikan kantavuus).
Kallioleikkaus ei ole myöskään viheralueeseen vaikuttava, sillä tuo lyhyt kallioleikkausmatka ei vaikuta eläimien / eliöiden kulkuun alueella.
Linjauksen siirrolla saadaan kaikki nuo edellä olevat muistutukset (1-3) taklattua kerralla. Kyseessä ei siis ole mikään massiivinen linjauksen siirto, kyse on muutamista (5-10) metreistä.
HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta [redacted] Vantaalaiselta [redacted] (onko oikein?).

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja

pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutukset 1–4 koskevat kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja niihin vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 2
Oy Karl Fazer Ab, 7.8.2024

Lausunto:
Oy Karl Fazer Ab ja Fazer Makeiset Oy (myöhemmin Fazer).
Fazerin Vantaa Vaaralan alue on yli 1.600 työntekijän päivittäinen työpaikka ja Fazerin teollisen toiminnan keskittymä sekä merkittävä vierailukohde, joten alueen ja sen ympäristön nykytila, tulevat toimintaedellytykset sekä kehittäminen ovat luonnollisesti erittäin tärkeitä Fazerille.

Alueen edelleen kehittäminen ml. alueen joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen on alueen toimintaympäristön turvaamiseksi ja alueen kehittämiseksi tärkeää. 12.6.2024 Vantaan kaupungilta toimitetussa lausuntopyynnön materiaalissa on joitakin kohtia ja kokonaisuuksia, jotka vaativat mielestämme tarkennuksia.

Lausunnot koskien kaavamääräyksiä:

a) Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta, jota esim. rajaa siirtämällä halutaan jatkossakin kehittää. On totta, että näillä tonteilla on historiallisesta syystä eri omistajayhtiö, mutta saman konsernin sisällä. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista. Esimerkiksi tonttien rajoja muuttamalla tai keskittämällä rakennusmassaa toisille näistä tonteista. Molemmissa siis sama T-kaava muuten ja ovat operatiivisesti samaa tehdasaluetta. Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen.

b) Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä? Tämä on tärkeää ymmärtää yhteisesti, jotta toiminnan kehittämisen reunaehdot ovat tiedossa.

Kommentit kaavaselostukseen:
Kaava selostuksessa on joitakin virheitä alueen toimintoja ja niiden jakautumiseen alueella liittyen, jotka olisi hyvä saada korjattua:

c) Sivu 22, Pilaantuneet maa-alueet: ”Kiinteistöllä 92–93–201–5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. Alueella sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoa, purettua öljysäiliötä. Kiinteistön massojen kaivuu ja käsittely vaatii YLS:n mukaisen luvan tai ilmoituksen. Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)”

d) Sivu 18, Rakennettu kulttuuriympäristö: ”Kaava-alueelle Fazerin kiinteistölle sijoittuvat seuraavat paikallisesti arvokkaat rakennusperintö kohteet; Fazerilan leipomo 1971, Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus 1956 (laajennettu 1956–1966 ja 1982) sekä Fazerilan voimalaitos 1963. Tehdas on valmistunut monessa osassa 1950–60 - luvuilla alkaen vuonna 1956 valmistuneesta keksitehtaasta. Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana~~, joka on myyty ulkomaille (LU).”~~ (Keksi on Fazerin omistuksessa)

e) Sivu 47 kappale 4: On mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa, vaan pelkästään maininta "Kortteliin sijoittuville tonteille on annettu uudet korttelinumerot". Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.

Uskomme kaavan etenevän samassa hyvässä ja rakentavassa hengessä kuin muukin yhteistyö Vantaan kaupungin kanssa ja olemme mielellämme mukana kaavatyössä.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 nähtävilläolon (19.6.-19.8.2024) jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Muistutus koskee ennen kaikkea kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta (teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta) ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus MHA/TTA

ASEMAKAAVAEHDOTUS
NRO 911200
Vantaan ratikka: Länsimäentie
LAUSUNNOT JA VASTINEET
11.3.2025

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaupunginhallitus 3.6.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksesta **931400 Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki**. Lausuntoja pyydettiin 23 kpl ja saatiin 13 kpl. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 13.6.2024 Telia	Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja Teliaan on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.	Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 14.6.2024 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	Tukesilla ei ole lausuttavaa asiassa.	Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 2.7.2024 Elisa Oyj	Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli niitä joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla ajoissa (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan. Siirrot ovat hitaita ja kalliita.	Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

		Ei toimenpiteitä.
NRO 4, 2.7.2024 Eltel Networks Oy	Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja DNA:han on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.	Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 5, 15.8.2024 Vantaan Energia	Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.	Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.
NRO 6, 12.8.2024 Suomen luonnonsuojeluliitto	Ekologinen yhteys Slåttmossen – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalta. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee osin myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

	eläinalikulku tai vihersilta Porvoon moottoritielle. Vihersiltarakenne soveltuisi laajemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.	Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala 2018 s. 29), eikä yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaavoissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista. Asemakaavaehdotus perustuu yleiskaavan korkeamman tason maankäyttöratkaisuun. Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) on eritelty metsäinen ekologinen runkoyhteys paikallisista metsäisistä tai puustoisista ekologisista yhteyksistä sekä viherketjuista, jotka voivat tukea paikallista ekologista verkostoa. Lisäksi kaavarungossa on osoitettu viheryhteyden kehittämiskohdat, joilla osoitetaan ensisijaisesti kehitettävät viheryhteydet. Määräysten mukaan kehittämiskohdan merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Vantaan ratikan kaavarungossa Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Porvoonväylän ylittävälle kohdalle ei ole osoitettu viheryhteyden kehittämiskohtaa. Kaavarungon metsäistä ekologista runkoyhteyttä koskien on määrätty, että yhteysalueen epäjatkuvuuskohtaa kehä III:n väylän kohdalla tulee parantaa esimerkiksi vihersilta tai -kansirakenteella. Paikallisia yhteyksiä koskien on määrätty, että epäjatkuvuuskohdissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen

		pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin. Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset ja kaava-alue on mitoitettu ratikkahankkeen tilatarpeet huomioiden. Kyseinen ekologinen yhteys sijoittuu Porvoonväylän liikennealueelle, kaavamuutosalueen paikkeille sekä risteää kaava-alueen Länsimäentien katualueella. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksessa (10.3.2023) osoitettu päällystetty katualue on kaavaehdotuksessa osoitettua katualuetta kapeampi, sillä kaavan osoittamalle katualueelle on suunniteltu myös kadun toteutuksen mahdollistavat rakenteet, kuten maaluiskaukset. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksissa on pyritty lisäämään katualueille vehreyttä mahdollisimman paljon ja kyseiset suunnitelmat ovat osa ratikkahankkeen toteutusta. Länsimäentie katusuunnitelmaehdotuksessa (välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 10.3.2023) istutettavia puita on osoitettu katualueen reunoille luiskauksiin sekä kevyenliikenteenväylien ja ajokaistojen väliin. Reunoille on osoitettu myös säilytettävää kasvillisuutta. Ratikka on osoitettu pääasiassa nurmipintaiselle radalle. Porvoonväylän ylittävällä kohdalla kaava-alue on mitoitettu niin, että kaavassa liikennealueelle osoitettu ylitys mahdollistaa uuden sillan toteuttamisen raitiotietä ja muuta liikennettä varten. Ei toimenpiteitä.
NRO 7, 19.8.2024 Sipoon Energia	Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön (ET-kortteli nro 93201) alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III

		sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Ei toimenpiteitä.
NRO 8, 19.8.2024 Uudenmaan Elinkeino -, liikenne- ja ympäristökeskus	Fazerin vedenottamoiden lähi- tai kaukosuojavyöhykkeitä koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamat päätökset. Pohjavesialueen rajaus tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset tulee koskea myös muodostumisalueen ja pohjavesialueen rajan välistä aluetta. Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-aluemääräyksistä. A-alueen määräyksissä esitetyt pohjavettä suojelevat määräykset tulisi koskea koko pohjavesialuetta. ELY-keskus toteaa, että pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä tulisi täydentää ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä.	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Kaavatyön 911200 vastineella vastataan 911200-kaava-aluetta koskeviin asioihin. Pohjavesialueen rajaus on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Lisäksi pohjavesialuetta koskien on lisätty määräys, jonka mukaan pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Kaavaehdotuksen 911200 alue ei sijoitu pohjavedenottamoiden lähisuojavyöhykkeelle. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä koskevaan kohtaan on lisätty maininta suoja-aluetta koskevista päätöksistä sekä viitattu päätöksissä annettuihin suoja-aluemääräyksiin. Kaavaehdotuksen 911200 pohjavesialueita koskien on määrätty aikaisemmin mainitun lisäksi, että alueella harjoitettava toiminta ei

	PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Selostuksesta ei käy ilmi, missä viitattu lämpökeskus ja kaksi purettua öljysäiliötä sijaitsevat. Aineistosta ei myöskään käy ilmi, onko kaavakartassa esitetty laajahko pima-merkintä tarpeellinen. Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä. On syytä harkita, että Rivieranraition ratikkakäytävä esitettäisiin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle. ELY-keskus viittaa Raide-Jokerin käyttöönoton jälkeen ilmenneisiin meluongelmiin ja suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyypillisestä autoliikenteen aiheuttamasta katumelusta. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta.	saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää, ja että katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Lisäksi kaavan yleisissä määräyksissä on määrätty hulevesiä koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit, ja että rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Slåttmossenin lähivirkistysaluetta (VL), asuinkorttelia (A) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) koskevia meluasioita, pohjavesiasioita, asumista ja viheryhteystarpeen korostamista tarkastellaan kaavatyön 931400 yhteydessä. Kaavaehdotuksen 911200 selostuksessa on kerrottu kaava-aluetta koskevasta pilaantuneiden maiden tilanteesta. Kaavaehdotuksessa 931400 osoitettu pima-merkintä ja selostuksen teksti tarkistetaan tarpeen mukaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

	ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.	
NRO 9, 19.8.2024 Gasgrid	Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.	Vantaan ratikka -hankkeen mukaan Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Gasgrid suunnittelevat yhteistyössä kaasuputken siirron. Kaasuputken muutostarpeet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kaavaan on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa kaasuputkea varten. Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön.
NRO 10, 26.8.2024 HSL	Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkistä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja sen takia jää vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkille olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä. Olemme mielellämme mukana jatkosuunnittelussa, kuten tähänkin asti olemme olleet.	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Ei toimenpiteitä.
NRO 11, 19.8.2024	Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on

Vantaan kaupunginmuseo	sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.	ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Ei toimenpiteitä.
NRO 12, 26.8.2024 Fingrid	Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Ehdotamme, että kaapelille osoitetaan alueen osaa määrittävä merkintä asemakaavaan. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan. Pyydämme lähettämään tietoa kaavoituksen etenemisestä.	Kaavakartalle on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten. Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapeliyhteyttä koskevalla maininnalla. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon. Kaavaehdotuksen hyväksymisestä tiedotetaan Fingridiä.
NRO 13, 25.11.2024 HSY	Raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä	Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunaan sijoittuvien jätevesiviemärin ja vesijohdon sijainnit on tarkistettu ja katualueen reunaan, tontin rajalle, on lisätty johtoaluevaraus.

	saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.	

NRO 1
Telia, 13.6.2024

Lausunto:
Telialla verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan osoitteeseen [redacted] hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua.

Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitellaan mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne mahdollisia. Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä.

-Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä.
-Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti.
-Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun.

Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu (MRL, maankäyttö- ja rakennuslaki).

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 2
Tukes, 14.6.2024

Lausunto:
Tukesilla ei ole lausuttavaa asiassa: Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400, Ratikka - Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 3
Elisa Oyj, 2.7.2024

Lausunto:
Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Näiden olemassaolo sekä toiminta tulee alueella toimijoiden tiedostaa ja turvata kaikissa oloissa. Kyseiset tietoliikennerakenteet palvelevat Vantaan keskustaa ja aluetta laajemminkin.

Mikäli tietoliikennerakenteita kuitenkin joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Huomioitavaa on, että siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§).

Lisätietoja asiasta: [redacted]

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 4
Eltel Networks Oy, 2.7.2024

Lausunto:
Lausunto tietoliikenneoperaattori DNA:n verkosta:
DNA:lla on olevaa verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella.

Katu- ja muutoskaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten.
Vastaanottajina [redacted] sekä [redacted] Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä DNA:n osoitteeseen [redacted] hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua.
Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitellaan mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne mahdollisia.

-Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti.

Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä.

Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu (MRL, maankäyttö- ja rakennuslaki).

Vastine:
Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa. Hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Hankkeen mukaan operaattoreiden ja ratikkahankkeen väliseen yhteiskehittämiseen on vielä mahdollisuus hankkeen allianssin kehitysvaiheessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 5
Vantaan Energia ja sähköverkot, 15.8.2024

Lausunto:
Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija [redacted]

Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia Fazerintiellä ja Länsimäentiellä. Kaukolämpöputkien ajantasainen ja tarkka sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa
yleissuunnittelija [redacted]

LIITTEET
1. Keskijänniteverkon kartta 1:5000
2. Pienjänniteverkon kartta 1:5000

Vastine:
Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 6
Suomen luonnonsuojeluliitto, 12.8.2024

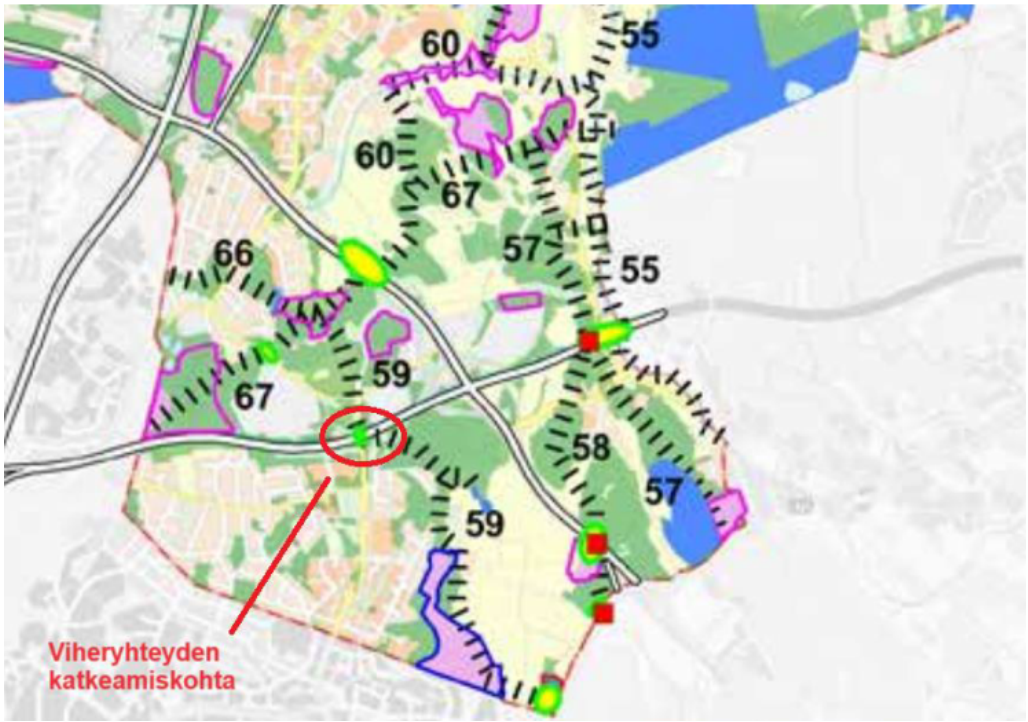
Lausunto:
Kiitämme lausuntopyynnöstä koskien Vantaan ratikan eteläisen Vaaralan ja pohjoisen Länsimäen asemakaavamuutosta. Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on tutustunut asemakaavamuutokseen ja antaa siitä alla olevan lausunnon. Lausunnon tekemisessä on hyödynnetty kaavaselostuksen ja kaavakarttojen lisäksi yhdistyksen luonnonsuojeluryhmän 5.8.2024 tekemää maastokatselmusta ja Anna Ojalan vuonna 2018 tekemää selvitystä ”Vantaan ekologiset yhteydet”.

Ekologiset yhteydet

Kaava-alueella on kaksi tunnistettua ekologista yhteyttä, joista Anna Ojala on kirjoittanut vuonna 2018 selvityksessä ”Vantaan ekologiset yhteydet”. Ekologinen yhteys reitti 67, eli Slåttmossen (LUO) – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven

kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Kyseessä on siis kohta, jossa ratikkalinja tulee Slåttmossenin LUO-alueen suunnasta Fazerintielle.

Ekologinen yhteys reitti 59, eli Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalta. Yhteyden kehittämisen tarve on tunnistettu myös Anna Ojalan selvityksessä. Yhteys on osa maakunnallista ekologista käytävää. Ekologisen yhteyden katkeamiskohta on esitetty kuvassa 1. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinalikulku tai vihersilta Porvoon moottoritielle. Vihersiltarakenne soveltuisi laajemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.

Kuva 1. Ekologisen yhteyden ts. viheryhteyden katkeamiskohta reitillä 59. Pohjana on käytetty kuvaa ”Ekologiset yhteydet Hakunilan ja Tikkurilan suuralueilla” Vantaan ekologiset yhteydet -selvityksestä.

Ekologisen yhteyden kehittäminen lisäisi siihen kytkeytyneiden luontoalueiden monimuotoisuutta ja luonnonvaraisten eläinten mahdollisuuksia menestyä rakennetun ympäristön lomassa.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee osin myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala 2018 s. 29), eikä yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaavoissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista. Asemakaavaehdotus perustuu yleiskaavan korkeamman tason maankäyttöratkaisuun.

Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) on eritelty metsäinen ekologinen runkoyhteys paikallisista metsäisistä tai puustoisista ekologisista yhteyksistä sekä viherketjuista, jotka voivat tukea paikallista ekologista verkostoa. Lisäksi kaavarungossa on osoitettu viheryhteyden kehittämiskohdat, joilla osoitetaan ensisijaisesti kehitettävät viheryhteydet. Määräysten mukaan kehittämiskohdan merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Vantaan ratikan kaavarungossa Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Porvoonväylän ylittävälle kohdalle ei ole osoitettu viheryhteyden kehittämiskohtaa. Kaavarungon metsäistä ekologista runkoyhteyttä koskien on määrätty, että yhteysalueen epäjatkuvuuskohtaa kehä III:n väylän kohdalla tulee parantaa esimerkiksi vihersilta tai -kansirakenteella. Paikallisia yhteyksiä koskien on määrätty, että epäjatkuvuuskohdissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin.

Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset ja kaava-alue on mitoitettu ratikkahankkeen tilatarpeet huomioiden. Kyseinen ekologinen yhteys sijoittuu Porvoonväylän liikennealueelle, kaavamuutosalueen paikkeille sekä risteää kaava-alueen Länsimäentien katualueella. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksessa (10.3.2023) osoitettu päällystetty katualue on kaavaehdotuksessa osoitettua katualuetta kapeampi, sillä kaavan osoittamalle katualueelle on suunniteltu myös kadun toteutuksen mahdollistavat rakenteet, kuten maaluiskaukset. Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksissa on pyritty lisäämään katualueille vehreyttä mahdollisimman paljon ja kyseiset suunnitelmat ovat osa ratikkahankkeen toteutusta. Länsimäentie katusuunnitelmaehdotuksessa (välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 10.3.2023) istutettavia puita on osoitettu katualueen reunoille luiskauksiin sekä kevyenliikenteenväylien ja ajokaistojen väliin. Reunoille on osoitettu myös säilytettävää kasvillisuutta. Ratikka on osoitettu pääasiassa nurmipintaiselle radalle. Porvoonväylän ylittävällä kohdalla kaava-alue on mitoitettu niin, että kaavassa liikennealueelle osoitettu ylitys mahdollistaa uuden sillan toteuttamisen raitiotietä ja muuta liikennettä varten.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 7
Sipoon Energia, 19.8.2024

Lausunto:
Vantaan kaupunki on pyytänyt Sipoon Energialta lausuntoa Vantaan ratikan reitistä Sipoon Energian omistaman kiinteistön 410-4-23 osalta.

Kyseinen kiinteistö on Sipoon Energian omistuksessa, mutta kiinteistöllä ei ole tällä hetkellä operatiivista käyttöä Sipoon Energian osalta. Lausuntonamme toteamme, että Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 8
Uudenmaan ELY-keskus, 19.8.2024

Lausunto:
Kaava-alue sijaitsee lähes kokonaan vedenhankintaa varten tärkeällä Fazerilan pohjavesialueella. Lisäksi suuri osa kaava-alueesta sijaitsee Fazerin vedenottamoille määrätyllä lähi- tai kaukosuojavyöhykkeellä, joita koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2.

Pohjavesialueen rajaus on merkitty kaavakartalle virheellisesti pohjaveden muodostumisalueen mukaisesti. Rajaus tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti. Pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset tulee koskea myös muodostumisalueen ja pohjavesialueen rajan välistä aluetta. Kaavamerkintöjä tulee tältä osin päivittää.

Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin. Suoja-alueita koskevat määräykset saattavat rajoittaa kaavan mukaista rakentamista ja toimintaa alueella. Esimerkiksi vedenottamoiden lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä. Määräys on tarpeen huomioida myös raitiotien rakentamisessa, ja saattaa edellyttää hakemaan poikkeamista suoja-aluemääräyksistä.

Pohjavettä koskevia kaavamääräyksiä on esitetty sekä pv-merkinnän että A-merkinnän kohdalla. ELY-keskus katsoo, että A-alueen määräyksissä esitetyt pohjavettä suojelevat määräykset (mm. lämmitysöljysäiliöitä ja kellarikerroksia koskevat määräykset) tulisi koskea koko pohjavesialuetta.

Pohjavettä koskevat kaavamääräykset ovat pääosin asianmukaiset, mutta niitä tulisi seuraavilta osin tarkentaa:

Yleisinä lauseina pohjavesialuetta koskien on hyvä lisätä: "Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta ". Lisäksi esitetään lisättäväksi määräykset "Alueella on kielletty pohjaveden kannalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos tai ammattimainen käsittely ja varastointi" ja "Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja.

Pohjaveden määrällisen tilan turvaamiseksi määräys "Puhtaat kattovedet *voidaan* imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla" tulisi muuttaa muotoon "Puhtaat kattovedet *tulee* imeyttää maaperään…"

Määräys "Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä, pysäköintialueilla sekä ajoneuvojen huoltopihoilla" on asiallinen pohjaveden muodostumisen turvaamisen kannalta. Määräystä tulisi kuitenkin muuttaa siten, että se velvoittaa päällystämään määräyksessä mainitut alueet öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella. Päällystämisen tulee koskea myös jäteastioiden sijoituspaikkoja. Näiden päällystettyjen alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Uudisrakentamisen osalta rakennusten perustamisessa on erityisesti huomioitava mahdollisen paalutuksen vaikutukset pohjaveteen. Rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. Määräyksestä "Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa" tulisi poistaa sana "haitallisesti", sillä kaikki pohjaveden pinnantason muuttaminen on kiellettyä.

Katu- ja liikennealueita koskien tulee lisätä määräys: Katu- /liikennealueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Ennen katu- ja liikennealueiden rakentamista tulee luotettavasti selvittää pohjaveden pinnankorkeus alueella. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, tulee ennen rakentamista laatia pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.

Kaava-aineistossa on käsitelty mahdolliset pilaantuneen maaperän kohteet lyhyesti. Kaavaselostuksessa todetaan, että suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa (Golder Associates Oy 2020). Kyseinen selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla.

Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Selostuksesta ei käy ilmi, missä viitattu lämpökeskus ja kaksi purettua öljysäiliötä sijaitsevat. Aineistosta ei myöskään käy ilmi, onko kaavakartassa esitetty laajahko pima-merkintä tarpeellinen. Tietojen ajantasaisuus tulee tarkistaa ja tiedot päivittää kaava-aineistoon.

Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä.

ÉLY-keskus muistuttaa, että virkistysalueilla taajamissa melutaso ei saa ylittää ulkona päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB (LAeq) eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. On syytä harkita, että ratikkakäytävä esitettäisiin em. ohjearvot täyttämättömiltä osin pääkäyttötarkoituksella EV, jolloin vastaavaa melurajoitetta ei suoraan synny. ELY-keskus katsoo, että meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle.

ELY-keskus viittaa Espoossa ja Helsingissä Raide-Jokerin käyttöönoton jälkeen ilmenneisiin meluongelmiin ja suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyypillisestä autoliikenteen aiheuttamasta katumelusta. Voimakkaita ääniä syntyy erityisesti kaarrepaikoissa ja pysäkkien läheisyydessä. Erityisesti häiriötä syntyy asunnoille, jotka aukeavat vain melunlähteen suuntaan. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta.

ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee myös kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan myös kaavatyön nro 931400 yhteydessä. Kaavatyön 911200 vastineella vastataan 911200-kaava-aluetta koskeviin asioihin.

Pohjavesialueen rajaus on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Lisäksi pohjavesialuetta koskien on lisätty määräys, jonka mukaan pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden

4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Kaavaehdotuksen 911200 alue ei sijoitu pohjavedenottamoiden lähisuojavyöhykkeelle.

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä koskevaan kohtaan on lisätty maininta suoja-aluetta koskevista päätöksistä sekä viitattu päätöksissä annettuihin suoja-aluemääräyksiin.

Kaavaehdotuksen 911200 pohjavesialueita koskien on määrätty aikaisemmin mainitun lisäksi, että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää, ja että katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

Lisäksi kaavan yleisissä määräyksissä on määrätty hulevesiä koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit, ja että rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

Slåttmossenin lähivirkistysaluetta (VL), asuinkorttelia (A) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) koskevia meluasioita, pohjavesiasioita, asumista ja viheryhteystarpeen korostamista tarkastellaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Kaavaehdotuksen 911200 selostuksessa on kerrottu kaava-aluetta koskevasta pilaantuneiden maiden tilanteesta. Kaavaehdotuksessa 931400 osoitettu pima-merkintä ja selostuksen teksti tarkistetaan tarpeen mukaan kaavatyön 931400 yhteydessä.

Tarkistukset:
Pohjavesialueen rajaus on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu vedenottamoiden kaukosuojavyöhyke (pv/2). Pohjavesialuetta koskien on lisätty määräys, jonka mukaan pv/2-alueella tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojavyöhykettä koskevat määräykset. Pohjavesialueita koskien on määrätty lisäksi, että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää, ja että katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä koskevaan kohtaan on lisätty maininta suoja-aluetta koskevista päätöksistä sekä viitattu päätöksissä annettuihin suoja-aluemääräyksiin. Kaavaehdotuksen 911200 selostuksessa on kerrottu kaava-aluetta koskevasta pilaantuneiden maiden tilanteesta.

NRO 9
Gasgrid, 19.8.2024

Lausunto:
Gasgrid Finland Oy:ssä on tutustuttu asemakaavan muutokseen, jossa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Lisäksi varaudutaan Porvoonväylän bussiliikenteen vaihtopysäkkeihin leventämällä liikennealuetta. Kaavassa tarkastellaan viheryhteyksien jatkuvuutta sekä kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmaan ja tilantarpeeseen. Hankealueella sijaitsee maakaasun DN400 / 54 bar siirtoputki sekä siihen liittyvä venttiili- ja paineenvähennysasema.

Maakaasun siirtoputkisto on kansallisesti tärkeä ja kallis infra, jonka sijoittamiseen on haettu lunastusmenettelyllä käyttöoikeus tai sijoituslupa esim. Vantaalla. Maakaasun siirtoputkisto rajoittaa toimintaa ympäristössä merkittävästi. Putkiston määräaikaistarkastuksilla, ennakkohuollolla ja kaasulinjan merkinnöillä sekä ulkoisten hankkeiden valvonnalla varmistetaan putkiston turvallisuus. Putkiston tarkastukseen ja ylläpitoon liittyen alueella saattaa aiheutua ajoittain melua ja maanrakennustöitä.

Suunnittelussa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Alueelle on suunniteltu maakaasuputkelle tarvittavia muutoksia yhteistyössä Gasgridin ja Vantaan kaupungin kesken. Muutostarpeet johtuvat Vantaan kaupungin maankäytön muuttuneista tarpeista. Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tämän lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.

Kaasuputken ylitykset raskaalla kalustolla vahvistamattomassa kohdassa tai maanrakennustyöt viittä (5) metriä lähempänä kaasuputkilinjaa edellyttävät valvojamme kutsumista paikalle. Ehdotus aloitusajankohdaksi on tehtävä 3 työpäivää aikaisemmin keskusvalvomoon, [redacted] tai alla mainitulle valvojalle.

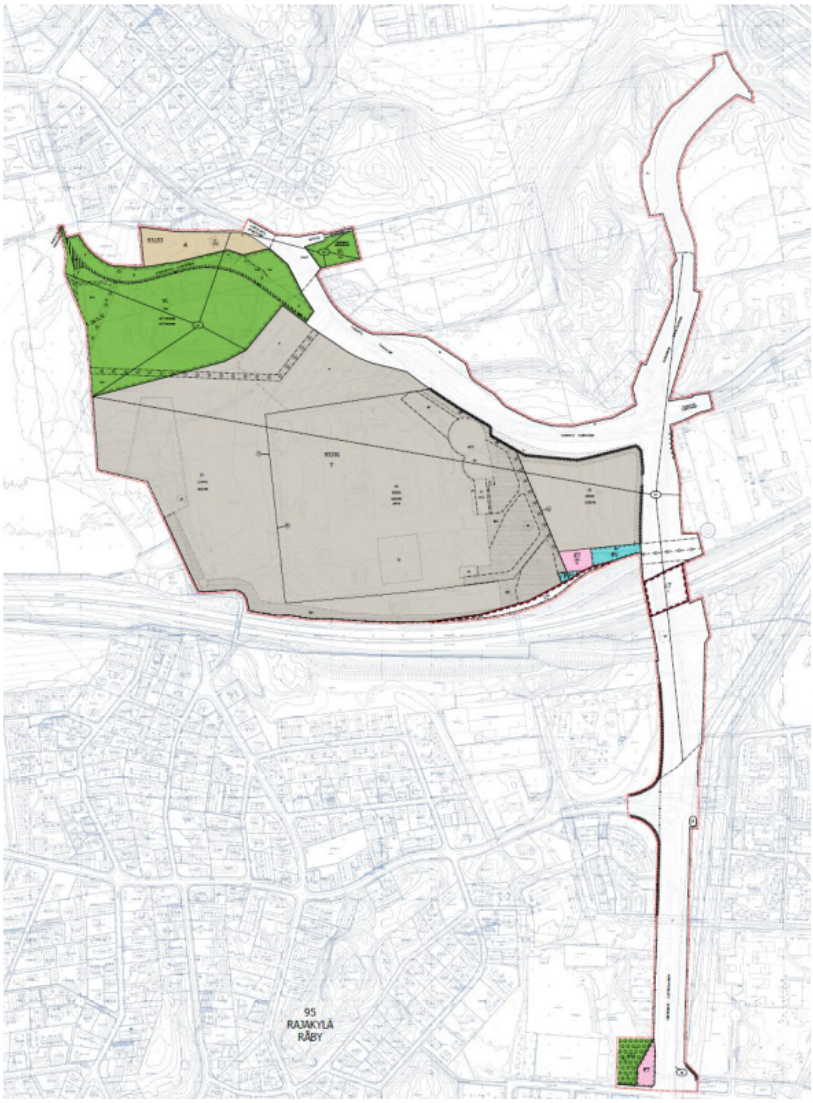
Sijainti	Putkiväli	[redacted]
Yhteydet	Lausunto	[redacted]
	Sähköä johtavat rakenteet	[redacted]
	Valvonta	[redacted]
Liitteet	”Muista maakaasulinja” - Ohjeita maakaasulinjalla työskenteleville ”Muista maakaasulinja” - Maanrakennus- ja louhintatyöt maakaasuputkiston läheisyydessä	

Viitteet Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta 9.7.2009/551
Väyläviraston ohjeita 47/2022: Maakaasuputkistot ja maantiet 21.12.2022

Lisätietoa Tukes-opas: Tuotantolaitosten sijoittaminen 2015: ISBN 978-952-5649-67-3 PDF

Gasgridin kotisivut: Miten tunnistan kaasulinjan?
Luvat maankäyttöön kaasuputken alueella

(Liitekuva kaasuputken sijainnista.)

Vastine:
Vantaan ratikka -hankkeen mukaan Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Gasgrid suunnittelevat yhteistyössä kaasuputken siirron. Kaasuputken muutostarpeet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kaavaan on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa kaasuputkea varten.

Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön.

Tarkistukset:
Kaavaan on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa kaasuputkea varten.

NRO 10
HSL, 1.7.2024

Lausunto:
Muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

HSL pitää hyvänä, että kaavoituksella varaudutaan Vantaan ratikan toteutukseen.

Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkistä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja siitä johtuen vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen.

Aikataulunäyttöjen sijoittelemisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkille olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa.

HSL on tutustunut lausuttavana olevan alueen katusuunnitelmiin ja toimitimme niihin kommentteja erillisellä viestillä. Olemme mielellämme mukana jatkosuunnittelussa kestäviin kulkumuotoihin liittyen, kuten tähänkin asti olemme olleet.

Lisätietoja lausunnosta antaa suunnitteluinsinööri [redacted] ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija [redacted]

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 11
Vantaan kaupunginmuseo, 19.8.2024

Lausunto:
Museo esitti mielipiteessään tehtyjen selvitysten ja kohdekäynnin perusteella asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttoria piha-alueineen.

Mielipiteessä tuotiin esiin tarve määritellä kaavatyön aikana suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat esitettiin suojeltaviksi. Museo on laatinut kaavamääräyksistä ehdotuksen asemakaavoittajalle (Lausunto 25.4.2023, Dnro/VKM/051/2023). Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi (sr/1, sr/2 ja sp). Asemakaavaehdotukseen merkintöihin liittyvät määräykset ovat kaupunginmuseon laatimien kaavamääräysten mukaiset.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Kuvailuteksti on vuoden 2006 Vantaan modernin teollisuusrakennusten inventoinnista, jonka perusteella Fazerilan rakennukset nousivat Vantaalla rakennusperintökohteiden listaukseen. Tämän jälkeen on rakennusten historiaa selvitetty tarkemmilla rakennushistoriaselvityksillä. Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys on tehty vuonna 2015 (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy) ja tätä kaavatyötä varten alueen rakennusten historiaa selvitettiin vielä Fazerin leipomo- ja voimalarakennusten osalta (Ramboll Finland Oy 5.4.2023). Vuoden 2006 teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.

Vastine:
Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 911200 – Vantaan ratikka: Länsimäentie on ollut aikaisemmin osa asemakaava ja asemakaavan muutosehdotusta 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki. Kaavaehdotus 911200 on irrotettu omaksi kaava-alueekseen kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen.

Kaavaehdotuksen nro 911200 alue koskee Länsimäentietä välillä Rajakentäntie-Kehä III sekä osin Fazerintietä ja Maratontietä Länsimäentien risteysalueilla. Lausunto koskee kaavaehdotuksen 931400 jäljelle jäävää aluetta, ja siihen vastataan kaavatyön nro 931400 yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 12
Fingrid, 26.8.2024

Lausunto:
Kiitos lausuntopyynnöstänne. Kiitämme myös siitä, että saimme lisäaikaa lausunnon laatimiselle lausuntopyynnön määräaikaan nähden. Lausuimme asemakaavan edellisestä vaiheesta 30.10.2023.

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Hanke on tällä hetkellä rakentamisvaiheessa. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Kaapelihankkeen verkkosivut ovat osoitteessa www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/helsinginkaapeli/.

Lisätietoja kaapelin suunnittelutilanteesta ja tilantarpeesta antavat myös Fingridissä [redacted] ja [redacted] (etunimi.sukunimi@fingrid.fi).

Asemakaavaehdotuksessa Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva 400 kV kaapeliyhteys ei näy omalla merkinnällään, vaikka maanalaisiin johtoihin on muutoin otettu kantaa asemakaavassa. Kaapelialue sijoittuu katualueelle. Kuten asemakaavaselostuksen vastineessa todetaan, Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kV kaapeliyhteyden parannushanke.

Ehdotamme kuitenkin, että 400 kV kaapelille osoitetaan alueen osaa määrittävä merkintä asemakaavaan. Se olisi perusteltua informaation välittymisen vuoksi, sillä kyseinen kaapeli on merkittävä infrastruktuurirakenne, joka rajoittaa muuta rakentamista. Merkintä voi olla asemakaavassa esiintyvä ”maanalaista johtoa varten varattu alueen osa” tai vastaava. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Näin varmistettaisiin kaapelin ja kaasulinjan yhteensopivuus myös jatkossa.

Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran.

Tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen eikä muutoinkaan teknisiin ratkaisuihin. Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Ratikan suunnitelmia on käsitelty ja kommentoitu vaiheittain Fingridissä. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

Pyydämme lähettämään tietoa kaavoituksen etenemisestä.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-jaymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Vastine:
Kaavakartalle on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten.

Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapeliyhteyttä koskevalla maininnalla.

Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa hankkeen kehitysvaiheessa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon.

Kaavaehdotuksen hyväksymisestä tiedotetaan Fingridiä.

Tarkistukset:
Kaavakartalle on lisätty ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 400 kV kaapelia sekä kaasuputkea varten.

Kaavaselostuksen rakennetun ympäristön lähtötietoja koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on täydennetty rakentamisvaiheessa olevaa kaapeliyhteyttä koskevalla maininnalla.

NRO 13
HSY, 25.11.2024

Lausunto:
Asemakaavaselostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa: ”Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja ratikkaan liittyville toiminnoille. Ratikalle ja liittyviin toimintoihin kaavassa osoitettavat tilat perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Lisäksi kaavalla varaudutaan Porvoonväylän vaihtopysäkkeihin ja huomioidaan kulttuuriperinnön suojelu. Asemakaavassa turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus.

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto, joka kulkee osin kaava-alueen halki. Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaavaalueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangon jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien sekä Kuussillantien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa: Asemakaavan muutosalueella on raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia siirrettävä vesihuoltoverkostoa sekä Länsimäentiellä että Fazerintiellä. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto.

Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Fazerintien ja Länsimäentien risteyksen kaakkoisreunassa, aivan lähellä tontin 92- 410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava, sijaitsevatko viemäri ja vesijohto niin lähellä tontin rajaa, että tontille 92-410-4-25 tarvitaan johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys ko. viemäriä ja vesijohtoa varten.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö [redacted], etunimi.sukunimi@hsy.fi

Vastine:
Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunaan sijoittuvien jätevesiviemärin ja vesijohdon sijainnit on tarkistettu ja katualueen reunaan, tontin rajalle, on lisätty johtoaluevaraus.

Tarkistukset:
Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunaan on lisätty johtoaluevaraus.

14 § Vastaus Elina Nykyrin ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella

VD/5910/00.02.00.03/2024

RÅ/HP/AP/MS

Elina Nykyri sekä 8 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki laajentaa Sporttikortin saamisoikeuden koskemaan kaikkia eläkeläisiä, kuntoutustuelle eläviä, opiskelijoita sekä työttömiä. Se tarkoittaa, että, mikäli aloite hyväksytään, myös alle 70-vuotias vantaalainen voi saada Sporttikortin, mikäli hän on eläkeläinen, opiskelija, omaishoitaja tai elää kuntoutustuella.

Vuoden 2022 lopussa oli Suomessa arviolta 181 000 työkyvyttömyyseläkeläistä (lähde: Tilasto Suomen eläkkeensaajista 2022 (julkari.fi). Vuonna 2021 työkyvyttömyyseläkkeellä oli ollut 186 000 ihmistä. Se tarkoittaa noin 6 prosenttia väestöstä. Työkyvyttömyyseläkeläiset ovat 16–65-vuotiaita. (Lähde: Keskieläke 1 784 euroa kuukaudessa - Eläketurvakeskus (etk.fi)).

Vantaan väestöstä 15,7 prosenttia oli vuoden 2023 lopussa yli 65-vuotiaita. Se tarkoittaa, että Vantaalla asuu tällä hetkellä arviolta 38849 yli 65-vuotiasta henkilöä. (Lähde: Vantaan väestö 2023/2024). Vantaan kaupunki kertoo Sporttikortista seuraavaa: ”Sporttikortti 70+” on tarkoitettu 70 vuotta täyttäneille vantaalaisille. Kortti oikeuttaa veloituksettomaan sisäänpääsyn Vantaan uimahalleihin ja kuntosaleille maanantaista perjantaihin ennen kello 16.

Poikkeuksena ovat Korson uimahalli ja Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosali, joita voit käyttää kaikkina aukioloaikoina. Sporttikortin voimassaoloaika on merkitty korttiin. Kortti on voimassa korkeintaan kolme vuotta, Kortti haetaan ja uusitaan Vantaa-infossa. Hakemisen ja kortin uusimisen yhteydessä tarvitset henkilöllisyystodistuksen ja passikuvan. Myös automaatissa otettu kuva kelpaa. Hae kortti henkilökohtaisesti tai käytä valtakirjaa. Huomioithan, että korttia uusittaessa tarvitset myös uuden kuvan. Kortin haltija tulee olla kuvasta tunnistettavissa ja kuvan tulee olla käyttämätön.” (Lähde: Erityisryhmien alennuskortit | Vantaa ja Sporttikortti 70+ (vantaa.fi)).

Me allekirjoittaneet esitämme yllä olevaa tekstiä muutettavan siten, että uusi teksti kuuluu: ”Sporttikortti on tarkoitettu vantaalaisille työttömille, opiskelijoille, eläkeläisille mukaan lukien työkyvyttömyyseläkeläiset) sekä kuntoutustuella eläville sekä eläkeläisille. …”

Liikuntaan panostaminen on mitä parhainta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Sporttikortin laajentaminen opiskelijoihin, työttömiin, kuntoutustuella eläviin sekä alle 70-vuotiaisiin eläkeläisiin ehkäisee sairastumisia ja edistäisi niin kuntalaisten fyysistä terveyttä kuin psyykkistä hyvinvointia. Pidemmällä ajalla Sporttikortin kohdejoukon laajentaminen johtaa taloudellisiin säästöihin. Esimerkiksi Kemin kaupunki myöntää Sporttikortin kaikille opiskelijoille, kuntoutustuella oleville, työttömille sekä eläkeläisille, joiden bruttoeläke on alle 1100 euroa kuukaudessa. (Lähde: Sporttikortti | Kemi).

Kaupunginvaltuusto 19.8.2024 § 32

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 8 muun valtuutetun aloite sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella

_____

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan liikunnan palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Sporttikortti 70+ on kuvallinen kortti, joka myönnetään Vantaa-infoista 70 vuotta täyttäneille vantaalaisille. Vantaalla oli vuoden 2023 lopussa 27 958 70 vuotta täyttänyttä. Myönnettyjen sporttikorttien määrä ei ole tiedossa.

Sporttikorttia näytetään maksuttoman sisäänpääsyoikeuden varmistamiseksi. Sporttikortti 70+ kattaa kortin haltijan sisäänpääsymaksun uinnin ja/tai kuntosaliharjoittelun osalta. Sporttikortti on voimassa kolme vuotta kerrallaan, jonka jälkeen se on uusittava Vantaa-infossa. Vantaa-infon henkilökunta tarkastaa hakijan paikkakuntalaisuuden henkilöllisyystodistuksen avulla.

Liikunnan palvelualueen hinnastoon on määritelty voimassa olevat uimahallien ja kuntosalien sisäänpääsymaksut. Hinnastoon on määritelty käyttäjäryhmät, joille palvelujen käyttö on maksutonta tai sisäänpääsymaksua on huojennettu.

Uimahallien ja kuntosalien (alaikäraja 15 vuotta) käyttö on maksutonta alle 7-vuotiaille lapsille, lukioiden, Steinerkoulun lukion ja toisen asteen oppilaitosten perustutkinnon opiskelijoille, joiden oppilaitokset sijaitsevat Vantaalla sekä vantaalaisille, muualla toista astetta opiskeleville, 70 vuotta täyttäneille vantaalaisille (Sporttikortti 70+ asiakkaat), sotiemme veteraaneille, vantaalaisille omaishoitajille, EU:n vammaiskortin A-tunnuksen omaavan henkilön avustajalle avustettavan mukana, erityisuimakortin / Sporttikortin haltijan avustajalle avustettavan mukana (mikäli kortin haltijalle on myönnetty oikeus avustajaan).

Uimahallien ja kuntosalien (alaikäraja 15 vuotta) huojennetun sisäänpääsymaksun piiriin kuuluvat eläkeläiset, 7–17-vuotiaat lapset, opiskelijat, varusmiehet ja siviilipalvelusta suorittavat, kriisinhallintaveteraanit, työttömät, kaupungin työntekijät, erityisuimakortin myöntämisperusteet täyttävät henkilöt, kuntoutustuella olevat ja uinnin lisenssiurheilijat (vain uimahallit).

Aloitteessa esitettyjä väestöryhmiä, joille sporttikortti oikeutettaisiin, on Vantaalla seuraavasti: omaa eläkettä saavia 46 569 henkilöä (2023), työttömiä 14 073 henkilöä ja opiskelijoita 17 654 henkilöä (2022). Aloitteessa esitetty muutos sporttikorttiin oikeutettuihin koskisi yhteensä noin 78 000 vantaalaista.

Kaupunki saa tuloja eläkeläisten, opiskelijoiden, työttömien ja kuntoutustuella olevien uinti- ja kuntosalikäynneistä vuosittain yhteensä noin 291 000 €. Tämä on noin 17 % kaikista uinti- ja kuntosalimaksuista saaduista tuloista. Laskelmassa on huomioitu vuoden 2023 tulot. Laskelmassa on huomioitava, että Martinlaakson uimahalli ja kuntosali olivat vuonna 2023 avoinna ainoastaan 6,5 kuukautta peruskorjauksen vuoksi ja tällä voidaan arvioida olleen tuloja alentava vaikutus.

Hinnoittelulla on suora vaikutus liikunnan palvelualueen tulotavoitteiden saavuttamiseen. Mikäli maksupohjaa kavennetaan ja tulovirtaa heikennetään, maksullisten palveluiden hintaa tulisi korottaa tai maksupohjaa laajentaa, jotta palvelualueelle määrätty tulotavoite saavutettaisiin. Tämä lisäisi painetta korottaa uimahalli- ja kuntosalimaksuja, mikä puolestaan heikentäisi mm. pienituloisten perheiden mahdollisuuksia käyttää uimahallipalveluita. Tulopohjan kapeneminen saattaisi edellyttää myös esimerkiksi käyttövuoromaksujen tai ohjatun liikuntatoiminnan maksujen korottamista.

Maksuttomien palvelujen tarjoaminen yhä useammalle tarkoittaa käytännössä jäljelle jäävien maksujen korottamista tulotavoitteiden täyttämiseksi. Toinen vaihtoehto on menetettyjen tulojen sekä mahdollisesti lisääntyvien asiakasmäärien hallinnoinnista aiheutuvien kustannusten huomioiminen liikunnan palvelualueen talousarviossa mm. alentamalla tulotavoitetta.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 14

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Elina Nykyrille ja 8 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 8 muun valtuutetun aloite sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Liikuntajohtaja Veli-Matti Kallislahti,
liikuntapäällikkö Anton Ahonen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite: Sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset** Elina Nykyri
Valtuustoaloite: Sporttikortin käyttöoikeuden laajentaminen kaikkiin vantaalaisiin, jotka ovat työelämän ulkopuolella Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki laajentaa Sporttikortin saamisoikeuden koskemaan kaikkia eläkeläisiä, kuntoutustuelle eläviä, opiskelijoita sekä työttömiä. Se tarkoittaa, että, mikäli aloite hyväksytään, myös alle 70-vuotias vantaalainen voi saada Sporttikortin, mikäli hän on eläkeläinen, opiskelija, omaishoitaja tai elää kuntoutustuella. Vuoden 2022 lopussa oli Suomessa arviolta 181 000 työkyvyttömyyseläkeläistä (lähde: Tilasto Suomen eläkkeensaajista 2022 (julkari.fi). Vuonna 2021 työkyvyttömyyseläkkeellä oli ollut 186 000 ihmistä. Se tarkoittaa noin 6 prosenttia väestöstä. Työkyvyttömyyseläkeläiset ovat 16–65-vuotiaita. (Lähde: Keskieläke 1 784 euroa kuukaudessa - Eläketurvakeskus (etk.fi)) . Vantaan väestöstä 15,7 prosenttia oli vuoden 2023 lopussa yli 65-vuotiaita. Se tarkoittaa, että Vantaalla asuu tällä hetkellä arviolta 38849 yli 65-vuotiasta henkilöä. (Lähde: Vantaan väestö 2023/2024). Vantaan kaupunki kertoo Sporttikortista seuraavaa: ”Sporttikortti 70+” on tarkoitettu 70 vuotta täyttäneille vantaalaisille. Kortti oikeuttaa veloituksettomaan sisäänpääsyn Vantaan uimahalleihin ja kuntosaleille maanantaista perjantaihin ennen kello 16. Poikkeuksena ovat Korson uimahalli ja Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosali, joita voit käyttää kaikkina aukioloaikoina. Sporttikortin voimassaoloaika on merkitty korttiin. Kortti on voimassa korkeintaan kolme vuotta, Kortti haetaan ja uusitaan Vantaa-infossa. Hakemisen ja kortin uusimisen yhteydessä tarvitset henkilöllisyystodistuksen ja passikuvan. Myös automaatissa otettu kuva kelpaa. Hae kortti henkilökohtaisesti tai käytä valtakirjaa. Huomioithan, että korttia uusittaessa tarvitset myös uuden kuvan. Kortin haltija tulee olla kuvasta tunnistettavissa ja kuvan tulee olla käyttämätön.” (Lähde: Erityisryhmien alennuskortit | Vantaa ja Sporttikortti 70+ (vantaa.fi)). Me allekirjoittaneet esitämme yllä olevaa tekstiä muutettavan siten, että uusi teksti kuuluu: ”Sporttikortti on tarkoitettu vantaalaisille työttömille, opiskelijoille, eläkeläisille mukaan lukien	Aloitteen tekijän nimi/nimet Elina Nykyri Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jussi Särkelä 2. Tiina Tuomela 3. Vaula Norrena 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Jussi Saramo 6. Antero Eerola 7. Marjo Vacker 8. Funda Demiri P

työkyvyttömyyseläkeläiset) sekä kuntoutustuella eläville sekä eläkeläisille. …” Liikuntaan panostaminen on mitä parhainta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Sporttikortin laajentaminen opiskelijoihin, työttömiin, kuntoutustuella eläviin sekä alle 70-vuotiaisiin eläkeläisiin ehkäisee sairastumisia ja edistäisi niin kuntalaisten fyysistä terveyttä kuin psyykkistä hyvinvointia. Pidemmällä ajalla Sporttikortin kohdejoukon laajentaminen johtaa taloudellisiin säästöihin. Esimerkiksi Kemin kaupunki myöntää Sporttikortin kaikille opiskelijoille, kuntoutustuella oleville, työttömille sekä eläkeläisille, joiden bruttoeläke on alle 1100 euroa kuukaudessa. (Lähde: Sporttikortti | Kemi). Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 19.8.2024	

15 § **Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen valokuvaus**

VD/6478/00.02.00.03/2024

KK/EV/VT/EJ

Kokoomuksen valtuustoryhmä ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä sekä 12 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vanhempainyhdistystoiminta varhaiskasvatuksessa tukee sekä päiväkodin toimintaa että vahvistaa yhteisöllisyyttä vanhempien ja lasten kesken. Vanhempainyhdistyksen työ on arvokas lisäresurssi päiväkodille.

Toiminta voi käsittää esimerkiksi erilaisten juhlien, tempausten tai varainhankintatapahtumien järjestämistä. Vantaalla vanhempainyhdistykset ovat myös esimerkiksi toteuttaneet päiväkodin valokuvauksia. Onkin tärkeää, että Vantaan kaupunki toimii aktiivisesti sen eteen, että jokaisessa vantaalaisessa päiväkodissa toimii aktiivinen vanhempainyhdistys sekä tarjoaa laajasti mahdollisuuksia kehittää kotien ja päiväkotien välistä yhteistyötä.

Vantaan kaupunki on ilmoittanut kieltävänsä kategorisesti viranhaltijapäätöksellä kunnallisissa päiväkodeissa järjestettävät valokuvaukset 1.5.2025. Aiemmin valokuvauksen järjestämisestä on päätetty päiväkodeissa itse. Osassa päiväkodeissa perinteikkään valokuvauksen on organisoinut vanhempainyhdistys. Jatkossakin tulisi sallia toteuttaa valokuvaukset päiväkodin tiloissa vanhempainyhdistysten organisoimana. Valokuvauksen voisi toteuttaa päiväkodin sulkemisajan jälkeen, jolloin sen toteuttaminen ei kuormita päiväkodin työntekijöitä.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja valtuutetut edellytämme, että Vantaan kaupunki mahdollistaa ja kannustaa vanhempainyhdistystoimintaan kaikissa päiväkodeissa. Lisäksi edellytämme, että vanhempainyhdistyksille tarjotaan laajasti mahdollisuuksia kehittää kotien ja päiväkotien välistä yhteistyötä. Osana toimintaa vanhempainyhdistysten tulee sallia myös organisoida päiväkodin tiloissa lasten valokuvaukset.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 14

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Kokoomuksen valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän aloite varhaiskasvatuksen valokuvaus

---

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupunki on päättänyt luopua päiväkotien järjestämistä valokuvauksista 1.5.2025 alkaen, jolloin nyt kilpailutetut hankintasopimukset umpeutuvat. Syynä ratkaisuille on, että päiväkotipäivän aikana järjestetyille valokuvauksille ei ole pedagogisia perusteita, eivätkä ne ole varhaiskasvatussuunnitelman

mukaista toimintaa. Kuvaukset on koettu henkilöstöä kuormittavaksi lisätehtäväksi ja etenkin pienten lasten kohdalla valokuvaukset sotkevat päivärytmiä ja aiheuttavat haasteita toiminnalle. Haluamme ratkaisullamme varmistaa, että päiväkodin johtajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön työ kohdentuu jatkossa paremmin pedagogiseen toimintaan lapsiryhmissä.

Päiväkodin valokuvaus on ulkopuolisen kaupallisen toimijan järjestämää toimintaa, jossa kaupunki ei ole varsinaisena osapuolena, vaan asiakassuhde on kuvauksen järjestäjän ja kuvat maksavien huoltajien välinen. Kunnan järjestämät päiväkotikuvaukset ovat kuitenkin hankintalain mukaisia julkisia käyttöoikeussopimuksia ja kunnan täytyy kilpailuttaa hankinta. Valokuvaus ja puitteiden järjestäminen ulkopuoliselle toimijalle ei kuulu päiväkodin perustehtäviin.

Vanhempainyhdistykset eivät pääsääntöisesti ole hankintalaissa tarkoitettuja hankintayksiköitä, jolloin hankintalakia ei automaattisesti sovelleta. Näin ollen vanhempainyhdistys tai -toimikunta tai muu huoltajien organisoima kokoonpano voi järjestää valokuvauksia Vantaan kaupungin päiväkotien tiloissa 1.5.2025 jälkeen. Tällöin huoltajat hoitavat valokuvaajan valinnan, tilauksen ja tiedotuksen sekä sopivat päiväkodin johtajan kanssa tilojen käytöstä. Kokoonpanolla tulee olla nimetty vastuuhenkilö, joka huolehtii tilojen käytöstä sovitulla tavalla. Tiloja voi käyttää arki-iltaisin päiväkodin sulkeutumisajan jälkeen. Valokuvauksesta kiinnostuneet huoltajat voivat vaihtaa yhteystietoja keskenään. Varhaiskasvatuksen henkilöstö ei osallistu valokuvauksen järjestämiseen tai luovuta perheiden yhteystietoja.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 15

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Kokoomuksen valtuustoryhmälle ja Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmälle sekä 12 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Kokoomuksen valtuustoryhmän ja Suomen ruotsalaisen kansapuolueen valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen valokuvaus

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
varhaiskasvatuksen asiantuntija Ella Valkama, puh. +358 40 484 0562, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Varhaiskasvatuksen valokuvaus	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vanhempainyhdistystoiminta varhaiskasvatuksessa tukee sekä päiväkodin toimintaa että vahvistaa yhteisöllisyyttä vanhempien ja lasten kesken. Vanhempainyhdistyksen työ on arvokas lisäresurssi päiväkodille. Toiminta voi käsittää esimerkiksi erilaisten juhlien, tempausten tai varainhankintatapahtumien järjestämistä. Vantaalla vanhempainyhdistykset ovat myös esimerkiksi toteuttaneet päiväkodin valokuvauksia. Onkin tärkeää, että Vantaan kaupunki toimii aktiivisesti sen eteen, että jokaisessa vantaalaisessa päiväkodissa toimii aktiivinen vanhempainyhdistys sekä tarjoaa laajasti mahdollisuuksia kehittää kotien ja päiväkotien välistä yhteistyötä. Vantaan kaupunki on ilmoittanut kieltävänsä kategorisesti viranhaltijapäätöksellä kunnallisissa päiväkodeissa järjestettävät valokuvaukset 1.5.2025. Aiemmin valokuvauksen järjestämisestä on päätetty päiväkodeissa itse. Osassa päiväkodeissa perinteikkään valokuvauksen on organisoinut vanhempainyhdistys. Jatkossakin tulisi sallia toteuttaa valokuvaukset päiväkodin tiloissa vanhempainyhdistysten organisoimana. Valokuvauksen voisi toteuttaa päiväkodin sulkemisajan jälkeen, jolloin sen toteuttaminen ei kuormita päiväkodin työntekijöitä. Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuustoryhmät ja valtuutetut edellytämme, että Vantaan kaupunki mahdollistaa ja kannustaa vanhempainyhdistystoimintaan kaikissa päiväkodeissa. Lisäksi edellytämme, että vanhempainyhdistyksille tarjotaan laajasti mahdollisuuksia kehittää kotien ja päiväkotien välistä yhteistyötä. Osana toimintaa vanhempainyhdistysten tulee sallia myös organisoida päiväkodin tiloissa lasten valokuvaukset.	<u>Aloitteen tekijä</u> Kokoomuksen valtuustoryhmä ja Suomen ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Marjo Vacker 3. Juha Suoniemi 4. Loviisa Kaartokallio 5. Niilo Kärki 6. Suvi Karhu 7. Nina Nummela 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Kai-Ari Lundell 10. Janne Hartikainen 11.Mika Niikko 12.Minna Heikkinen

16 § **Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa**

VD/6486/00.02.00.03/2024

KK/PW/EJ

Vihreä valtuustoryhmä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuoreen tutkimuksen mukaan päiväkoteihin asennetut ilmanpuhdistimet vähentävät lasten sairastelua merkittävästi.

Leikki-ikäiset lapset sairastavat yleisesti 10-13 infektiota vuodessa. Samalla infektiot tarttuvat päiväkotien työntekijöihin ja lasten vanhempiin. Vähentämällä lasten sairastelua saataisiin oletettavasti vähenemään myös päiväkotien työntekijöiden sekä lasten vanhempien sairauspoissaoloja, millä on myönteisiä vaikutuksia sekä inhimillisesti että kansantaloudellisesti.

Esitämme, että Vantaa kokeilee ilmanpuhdistimia päiväkodeissa ja tutkii vaikutuksia lasten sairasteluun ja aikuisten sairauspoissaoloihin.

Taustatietoja:
Ylen juttu tutkimuksesta: https://yle.fi/a/74-20089670

Tutkijaryhmä uutisoi tutkimuksesta: https://www.pandemicresponse.fi/post/air-purification-reduces-childrens-morbidity-in-the-daycare

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 20

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa

_____

Kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkiympäristön toimialat toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Kaupungin yhteisten sisäilma-asioita koskevan menettelytapaohjeen mukaan ilmanpuhdistimia voidaan hankkia toimitiloihin tarpeen mukaan niin, että ne puhdistavat ilmasta joko vain hiukkasmaisia epäpuhtauksia, tai sekä hiukkasmaisia että kaasumaisia epäpuhtauksia. Ilmanpuhdistimia sijoitetaan tiloihin, jos tiloissa on havaittu tutkimuksissa sellaisia haittoja, joihin ilmanpuhdistimet voivat olla avuksi. Sijoituspäätöksen sekä tarpeen arvioinnin tekee sisäilma-asiantuntija. Tällöin ilmanpuhdistimet ovat tilakohtaisia, ei henkilökohtaisia. Tilankäyttäjä voi anoa myös henkilökohtaista ilmanpuhdistinta lääkärintodistuksella, tällöin päätöksen tekee oma toimiala, joka myös vastaa tilauksesta ja kustannuksesta.

Ilmanpuhdistimien hankinta on kilpailutettu ja tilausmenettelystä on olemassa erillinen ohje. Alustavan arvion mukaan yhden päiväkodin varustaminen ilmanpuhdistimilla tulisi maksamaan noin 500–1000 €/kk päiväkodin koosta ja laitemallista riippuen, jos puhdistimet asennettaisiin kaikkiin leikki- ja lepohuoneisiin, pienempiin ryhmätiloihin, saliin ja kahvihuoneeseen.

Mikäli ilmanpuhdistimia hankittaisiin päiväkoteihin aloitteessa ehdotetulla tavalla, kyse olisi lähinnä terveysperusteisista ilmanpuhdistimista, jolloin ratkaisut tehtäisiin kasvatuksen ja oppisen toimialalla. Kustannukset jäisivät varhaiskasvatuksen vastuulle. Aloitteessa mainitun tutkimuksen mukaan taloudelliset hyödyt syntyisivät osittain kaupungille ja suurelta osin huoltajien työnantajille terveyspoissaolojen vähentymisen ansioista. Valtuuston myöntämän 20 000 euron määrärahan turvin varhaiskasvatus hankkii ilmanpuhdistimet neljään päiväkotiin eri puolelle Vantaata. Vaikutusta voidaan seurata henkilöstön poissaolotilastoista. Vantaan kaupungilla ei ole mahdollisuuksia tehdä tieteellistä tutkimusta, jossa olosuhteita ja vaikutuksia tutkittaisiin kuten Helsingissä toteutetussa tutkimuksessa tehtiin. Vantaan sijainti huomioiden, voidaan olettaa, että Helsingin yliopiston tutkimuksen tulokset pätevät myös Vantaan kaupungin päiväkodeissa.

Kaupunginhallitukselle raportoidaan kokeilun tuloksista.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 16

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa vihreälle valtuustoryhmälle ja 10 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:
”Kaupunginhallitukselle raportoidaan kokeilun tuloksista.”

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:
- Allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. +358407492592, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, puh. +358 40 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Tuoreen tutkimuksen mukaan päiväkoteihin asennetut ilmanpuhdistimet vähentävät lasten sairastelua merkittävästi. Leikki-ikäiset lapset sairastavat yleisesti 10-13 infektiota vuodessa. Samalla infektiot tarttuvat päiväkotien työntekijöihin ja lasten vanhempiin. Vähentämällä lasten sairastelua saataisiin oletettavasti vähenemään myös päiväkotien työntekijöiden sekä lasten vanhempien sairauspoissaoloja, millä on myönteisiä vaikutuksia sekä inhimillisesti että kansantaloudellisesti. Esitämme, että Vantaa kokeilee ilmanpuhdistimia päiväkodeissa ja tutkii vaikutuksia lasten sairasteluun ja aikuisten sairauspoissaoloihin. Taustatietoja: Ylen juttu tutkimuksesta: https://yle.fi/a/74-20089670 Tutkijaryhmä uutisoi tutkimuksesta: https://www.pandemicresponse.fi/post/air-purification-reduces-childrens-morbidity-in-the-daycare	Aloitteen tekijän Vihreä valtuustoryhmä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Minna Heikkinen 2. Suvi Karhu 3. Niilo Kärki 4. Kai-Ari Lundell 5. Siri Ahokas 6. Eeva Tikkanen 7. Marjo Vacker 8. Loviisa Kaartokallio 9. Jari Jääskeläinen 10. Mika Niikko

17 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen poistetaan kasin aamut perusopetuksesta

VD/7679/00.02.03.00/2024

KK/PK/LK/EJ

”Yle uutisoi 15.10.2024 artikkelissaan “Koulun tunnelma muuttui yhdessä yössä, kun kaupunki lopetti kasin aamut”, että Forssan kunnassa peruskoulujen alkamisajankohtaa on siirretty siten, että koulupäivä alkaa aikaisintaan kello yhdeksältä. Tämä muutos on saanut aikaan monia myönteisiä vaikutuksia. Esimerkiksi aamupoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi, ja aamuisten myöhästymisten määrä on laskenut lähes puoleen entisestä.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset antavat viitteitä siitä, että koulu-uupumus on varsin yleistä etenkin nuorten keskuudessa. Kyselyn mukaan Vantaan 8.–9. luokan pojista 15,5 % koki koulu-uupumusta, kun taas tytöillä vastaava luku oli huomattavasti korkeampi, peräti 32,9 %. Perusopetuksen alaluokkien tilanne on kuitenkin erilainen, sillä murrosiän tuomaa biologisen kellon muutosta ei ole vielä tapahtunut ja hyöty ala-astelaisten kohdalla jäisi minimaaliseksi. Tämän vuoksi me Vantaan nuorisovaltuustossa uskomme, että Forssan mallista hieman poiketen Vantaalla perusopetuksen yläluokkien koulupäivät pitäisivät alkaa myöhemmin. Lisäksi myöhästymiset ja muut negatiiviset ilmiöt, joita varhainen koulupäivän aloitus aiheuttaa, vähenisivät merkittävästi muutoksen ansiosta.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Linjaa kaikkien vantaalaisten yläkoulujen aikaisimman alkamisajankohdan olevan klo 9.00.”

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa

Jaamme huolenne univajeesta ja uupumuksesta. Vantaa kaupungin digiohjeistus ja laitteiden sulku öisin pyrkivät osaltaan siihen, että nuori saisi nukuttua tarpeeksi.

Selvitimme asiaa yläkoulujen rehtoreilta ja he totesivat, että joissakin kouluissa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8.20 tai 8.30, mikä on koettu hyväksi ratkaisuksi ja se on tukenut Nuorisovaltuuston esittämällä tavalla nuorten jaksamista. Rehtorien kokemusten mukaan koulun alkamisajankohdan myöhentäminen on hetkellisesti vähentänyt myöhästelyä, muttei pitkällä aikavälillä. Myöhäisempi koulun aloitus ei välttämättä ratkaise nuorten väsymystä, vaan saattaisi johtaa entistä myöhäisempiin nukkumaanmenoaikoihin. Myöhäisempi aloitus tarkoittaisi myös myöhempää koulun päättymistä, mikä aiheuttaisi haasteita harrastusten ja muiden menojen vuoksi.

Lukujärjestysten laatiminen on haastavaa suurissa kouluissa. Tavoitteena on kohtuullinen työpäivä sekä oppilaille että opettajille. Yläkoululaisilla on 30 oppituntia viikossa, mikä tarkoittaa keskimäärin kuuden tunnin koulupäivää. Jos koulupäivä alkaisi klo 9.00, joidenkin päivien päättymisaika venyisi klo 16.30 asti. Myös oman äidinkielen opetustunnit alkaisivat aiempaa myöhemmin. Tunnit tulisi jakautua tasaisesti eri päiville.

Koulun työjärjestysten laadinnassa tulee huomioida myös kaikkien koulun muiden ammattiryhmien kuten oppilashuollon, iltapäivätoiminnan, harrastustoiminnan sekä siistijöiden, vartijoiden ja keittiöhenkilökunnan kanssa. Yhtenäiskouluissa kaksoiskelpoisten opettajien opetusvelvollisuuden järjestämistä koskevat oheistukset ohjaavat myös työjärjestyksiä.

Edellä mainituista syistä johtuen Vantaan kaupunki ei ole nähnyt perustetta lähteä kokeilemaan koulun aloitusta klo 9.00 yläkouluissa. Voimme kuitenkin kannustaa ja suositella, mikäli mahdollista, huomioimaan tämän työjärjestysten laadinnassa. Kannustamme myös keräämään kokemuksia kouluilta, joissa opetus alkaa klo 8.20 tai klo 8.30 ja hyödyntämään niitä mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:
- Nuorisovaltuuston aloite poistetaan kasin aamut yläkoulusta

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
opetustoimen suunnittelija Pia Hakkari, puh. +358 40 562 6962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
opetustoimen asiantuntija Lotte Koivulainen, puh. +358 40 576 9241, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite: Poistetaan kasin aamut yläkoulusta

Yle uutisoi 15.10.2024 artikkelissaan “Koulun tunnelma muuttui yhdessä yössä, kun kaupunki lopetti kasin aamut”, että Forssan kunnassa peruskoulujen alkamisajankohtaa on siirretty siten, että koulupäivä alkaa aikaisintaan kello yhdeksältä. Tämä muutos on saanut aikaan monia myönteisiä vaikutuksia. Esimerkiksi aamupoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi, ja aamuisten myöhästymisten määrä on laskenut lähes puoleen entisestä.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset antavat viitteitä siitä, että koulu-uupumus on varsin yleistä etenkin nuorten keskuudessa. Kyselyn mukaan Vantaan 8.–9. luokan pojista 15,5 % koki koulu-uupumusta, kun taas tytöillä vastaava luku oli huomattavasti korkeampi, peräti 32,9 %. Perusopetuksen alaluokkien tilanne on kuitenkin erilainen, sillä murrosiän tuomaa biologisen kellon muutosta ei ole vielä tapahtunut ja hyöty ala-astelaisten kohdalla jäisi minimaaliseksi. Tämän vuoksi me Vantaan nuorisovaltuustossa uskomme, että Forssan mallista hieman poiketen Vantaalla perusopetuksen yläluokkien koulupäivät pitäisivät alkaa myöhemmin. Lisäksi myöhästymiset ja muut negatiiviset ilmiöt, joita varhainen koulupäivän aloitus aiheuttaa, vähenisivät merkittävästi muutoksen ansiosta.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Linjaa kaikkien vantaalaisten yläkoulujen aikaisimman alkamisajankohdan olevan klo 9.00.

18 § Vastaus Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa

VD/8490/00.02.00.03/2024

KK/LT/PH/VT/EJ

Antero Eerola sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan nuorisovaltuusto on tehnyt esityksen siitä, että yläkoululaisten eli 7.-9-luokkalaisten koulupäivät alkaisivat nykyistä myöhemmin, aikaisintaan kello 9.00.

Nuorten edustajat perustelevat tätä kouluterveyskyselyn tietoihin, joiden mukaan 8.-9. luokkien tytöistä peräti kolmannes ja pojista 16 prosenttia kärsii koulu-uupumuksesta. Nuorisovaltuusto katsoo, että uupumuksen voitaisiin lieventää, mikäli koulupäivät alkaisivat nykyistä myöhemmin. Samalla myöhästymiset oppitunneilta vähenisivät.

On arvioitu, että jopa puolet nuorista nukkuisi liian vähän suhteessa unen tarpeeseen. Samaa ongelmaa esiintyy myös aikuisväestöllä. Useimmiten taustalla on liian myöhäinen nukkumaanmenoaika etenkin arkisin. Pitkään jatkuneella univajeella on merkittäviä terveyshaittoja.

Koulupäivien aloittaminen myöhemmin tuskin ratkaisee tätä ongelmaa. Olettaa voi kuitenkin, että sillä voitaisiin lieventää uupumukseen liittyviä oireita. Koulun nykyistä myöhäisempi aloitus vastaisi myös paremmin nykynuorten todellisuutta. Suomi ei ole enää agraariyhteiskunta, jossa mahdollisimman aikainen herääminen on välttämättömyys maatalon töiden hoitamiseksi.

Ainakin myöhempää koulun aloittamista voitaisiin kokeilla.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki kokeilee nykyistä myöhempää koulun alkamisajankohtaa muutamassa yläkoulun kouluissa esimerkiksi syyslukukauden 2025 alusta lukien.”

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 43

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa

_____

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Jaamme huolenne univajeesta ja uupumuksesta. Vantaa kaupungin digiohjeistus ja laitteiden sulku öisin pyrkivät osaltaan siihen, että nuori saisi nukuttua tarpeeksi.

Selvitimme asiaa yläkoulujen rehtoreilta ja he totesivat, että joissakin kouluissa ensimmäinen oppitunti alkaa klo 8.20 tai 8.30, mikä on koettu hyväksi ratkaisuksi ja se on tukenut nuorisovaltuuston esittämällä tavalla nuorten jaksamista. Rehtorien kokemusten mukaan koulun alkamisajankohdan myöhentäminen on hetkellisesti vähentänyt myöhästelyä, muttei pitkällä aikavälillä. Myöhäisempi koulun aloitus ei välttämättä ratkaise nuorten väsymystä, vaan saattaisi johtaa entistä myöhäisempiin nukkumaanmenoaikoihin. Myöhäisempi aloitus tarkoittaisi myös myöhempää koulun päättymistä, mikä aiheuttaisi haasteita harrastusten ja muiden menojen vuoksi.

Lukujärjestysten laatiminen on haastavaa suurissa kouluissa. Tavoitteena on kohtuullinen työpäivä sekä oppilaille että opettajille. Yläkoululaisilla on 30 oppituntia viikossa, mikä tarkoittaa keskimäärin kuuden tunnin koulupäivää. Jos koulupäivä alkaisi klo 9.00, joidenkin päivien päättymisaika venyisi klo 16.30 asti. Myös oman äidinkielen opetustunnit alkaisivat aiempaa myöhemmin. Tunnit tulisi jakautua tasaisesti eri päiville.

Koulun työjärjestysten laadinnassa tulee huomioida myös kaikkien koulun muiden ammattiryhmien kuten oppilashuollon, iltapäivätoiminnan, harrastustoiminnan sekä siistijöiden, vartijoiden ja keittiöhenkilökunnan kanssa. Yhtenäiskouluissa kaksoiskelpoisten opettajien opetusvelvollisuuden järjestämistä koskevat oheistukset ohjaavat myös työjärjestyksiä.

Edellä mainituista syistä johtuen Vantaan kaupunki ei ole nähnyt perustetta lähteä kokeilemaan koulun aloitusta klo 9.00 yläkouluissa. Voimme kuitenkin kannustaa ja suositella, mikäli mahdollista, huomioimaan tämän työjärjestysten laadinnassa. Kannustamme myös keräämään kokemuksia kouluilta, joissa opetus alkaa klo 8.20 tai klo 8.30 ja hyödyntämään niitä mahdollisuuksien mukaan.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 18

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Antero Eerolalle ja 15 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liitteet:
- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
opetustoimen suunnittelija Pia Hakkari, puh. +358 40 562 6962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

opetustoimen asiantuntija Lotte Koivulainen, puh. +358 40 576 9241, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: **Yhdeksältä alkavan koulupäivän kokeilu Vantaan yläkouluissa**	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaan nuorisovaltuusto on tehnyt esityksen siitä, että yläkoululaisten eli 7.-9-luokkalaisten koulupäivät alkaisivat nykyistä myöhemmin, aikaisintaan kello 9.00. Nuorten edustajat perustelevat tätä kouluterveyskyselyn tietoihin, joiden mukaan 8.-9. luokkien tytöistä peräti kolmannes ja pojista 16 prosenttia kärsii koulu-uupumuksesta. Nuorisovaltuusto katsoo, että uupumuksen voitaisiin lieventää, mikäli koulupäivät alkaisivat nykyistä myöhemmin. Samalla myöhästymiset oppitunneilta vähenisivät. On arvioitu, että jopa puolet nuorista nukkuisi liian vähän suhteessa unen tarpeeseen. Samaa ongelmaa esiintyy myös aikuisväestöllä. Useimmiten taustalla on liian myöhäinen nukkumaanmenoaika etenkin arkisin. Pitkään jatkuneella univajeella on merkittäviä terveyshaittoja. Koulupäivien aloittaminen myöhemmin tuskin ratkaisee tätä ongelmaa. Olettaa voi kuitenkin, että sillä voitaisiin lieventää uupumukseen liittyviä oireita. Koulun nykyistä myöhäisempi aloitus vastaisi myös paremmin nykynuorten todellisuutta. Suomi ei ole enää agraariyhteiskunta, jossa mahdollisimman aikainen herääminen on välttämättömyys maatalon töiden hoitamiseksi. Ainakin myöhempää koulun aloittamista voitaisiin kokeilla. Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Vantaan kaupunki kokeilee nykyistä myöhempää koulun alkamisajankohtaa muutamassa yläkoulun kouluissa esimerkiksi syyslukukauden 2025 alusta lukien. Vantaalla 16.12.2024	Aloitteen tekijät Antero Eerola (vas.) Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jari Jääskeläinen 2. Tarja Eklund 3. Minttu Sillanpää 4. Vaula Norrena 5. Funda Demiri 6. Sirkka-Liisa Kähärä 7. Paula Lehmuskallio 8. Marjo Vacker 9. Tia Seppänen 10. Eva Tawasoli 11. Tuire Kaimio 12. Eeva Tikkanen 13. Mikko Viilo 14. Aki Mäkipernaa 15. Nina Nummela

19 § Vastaus Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

VD/7865/00.02.00.03/2024

TeA/HW/MH/EP/OT/EJ

Mikko Viilo sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Pyöräbaanalla tarkoitetaan suoraviivaista ja nopeaa pidemmän matkan yhteyttä aluekeskusten välillä. Helsingillä on pitkään ollut suunnitelmissaan läntistä kehärataa mukaileva Myyrmäenbaana, mutta Vantaan yleiskaavassa 2020 sen jatkamisessa jostain syystä epäonnistuttiin.

Mitään ei kuitenkaan ole vielä menetetty. Reitin kriittisiä kohtia kaavoitetaan nyt ja lähitulevaisuudessa, esimerkiksi Martinlaaksossa ja Myyrmäessä. Tämä aloite esittää, että Vantaa etsii reitin kehäradan suuntaiselle baanalle välille Myyrmäki–Kivistö ja tekee sille tarvittavat aluevaraukset. (Aluevaraus merkitsee, että asemakaavoitus tai katusuunnittelu ei muussa työssä vahingossa pistä reittiä tukkoon. Samankaltainen tarkastelu tehtiin 024 alussa Länsi-Vantaan raitiotiereiteistä.)

Baanojen suhteen vaaditaan katsetta pitkiin yhteysväleihin ja pitkälle tulevaisuuteen (esimerkiksi maanteiden tapaan), koska tarvitaan riittävän suoria ja leveitä tilavarauksia. Näiden liikenneyhteyksien rooli myös elinvoiman edistäjänä pitää tunnistaa.

Myyrmäen ja Martinlaakson koettu etäisyys muihin aluekeskuksiin ja asuinalueisiin on nyt pidempi kuin se todellisuudessa on, koska muun muassa laadukkaat pyöräily-yhteydet ovat puutteellisia. Liikkumismahdollisuudet polkupyörällä tai muulla kevyellä ajoneuvolla voivat tulevaisuudessa olla hyvinkin merkittäviä esimerkiksi yritystoiminnan, koulutuksen, kaupunkilogistiikan, asumisen ja yleisen elinvoiman kannalta.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 29

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

———

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pyöräliikenteen baanayhteyden toteutettavuutta Myyrmäki – Kivistö välille selvitettiin yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Baanareittiä tarkasteltiin radan itäpuolelle. Tällöin todettiin, että baanakriteerit täyttävä pyöräliikenteen yhteys on erittäin haastavaa saada mahtumaan etenkin Myyrmäen ja Martinlaakson väliselle osuudelle, jonka takia yhteys linjattiin Hämeenlinnanväylän varteen.

Kuten aloitteessakin on todettu, myös liikennesuunnittelussa pidetään rataa myötäilevää keskukset yhdistävää, suoraa ja laadukasta pyöräliikenteen yhteyttä tärkeänä. Radan varren linjausta ei ole yleiskaavan baanalinjauksesta huolimatta unohdettu, vaan laadukkaan pyöräliikenteen yhteyden toteutettavuutta tarkastellaan uudelleen radan länsipuolelle.

Liikennesuunnittelu on tehnyt alustavaa tarkastelua pyöräliikenteen baanareitin mahdollisuuksista radan länsipuolelle. Tarkastellun reitin varrella on yksi vireillä oleva asemakaava (002414 Martinlaaksontie 26). Kyseisessä kohdassa on tarpeen ylittää Martinlaaksontie ja lähtökohtaisesti ajatuksena on sillan rakentaminen. Kaavan kohdalta laaditaan pikaisesti alustava katusuunnitelma sillan ja baanareitin toteutettavuuden arvioimiseksi. Lisäksi vuoden 2025 aikana käynnistetään esisuunnitelman laatiminen muilta osuuksilta.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Mikko Viilolle ja 28 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh. 043 827 1043, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Pyöräbaanalla tarkoitetaan suoraviivaista ja nopeaa pidemmän matkan yhteyttä aluekeskusten välillä. Helsingillä on pitkään ollut suunnitelmissaan läntistä kehärataa mukaileva Myyrmäenbaana, mutta Vantaan yleiskaavassa 2020 sen jatkamisessa jostain syystä epäonnistuttiin. Mitään ei kuitenkaan ole vielä menetetty. Reitin kriittisiä kohtia kaavoitetaan nyt ja lähitulevaisuudessa, esimerkiksi Martinlaaksossa ja Myyrmäessä. Tämä aloite esittää, että Vantaa etsii reitin kehäradan suuntaiselle baanalle välille Myyrmäki–Kivistö ja tekee sille tarvittavat aluevaraukset. (Aluevaraus merkitsee, että asemakaavoitus tai katusuunnittelu ei muussa työssä vahingossa pistä reittiä tukkoon. Samankaltainen tarkastelu tehtiin 2024 alussa Länsi-Vantaan raitiotiereiteistä.) Baanojen suhteen vaaditaan katsetta pitkiin yhteysväleihin ja pitkälle tulevaisuuteen (esimerkiksi maanteiden tapaan) koska tarvitaan riittävän suoria ja leveitä tilavarauksia. Näiden liikenneyhteyksien rooli myös elinvoiman edistäjänä pitää tunnistaa. Myyrmäen ja Martinlaakson koettu etäisyys muihin aluekeskuksiin ja asuinalueisiin on nyt pidempi kuin se todellisuudessa on, koska muun muassa laadukkaat pyöräily-yhteydet ovat puutteellisia. Liikkumismahdollisuudet polkupyörällä tai muulla kevyellä ajoneuvolla voivat tulevaisuudessa olla hyvinkin merkittäviä esimerkiksi yritystoiminnan, koulutuksen, kaupunkilogistiikan, asumisen ja yleisen elinvoiman kannalta.	Aloitteen tekijät Mikko Viilo Aloitteen allekirjoittajat: 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Kai-Ari Lundell 3. Ida Tamminen 4. Minna Heikkinen 5. Marjo Vacker 6. Jussi Särkelä 7. Minttu Sillanpää 8. Tuire Kaimio 9. Mari Hynninen 10. Eeva Tikkanen 11. Jouko Jääskeläinen 12. Funda Demiri 13. Milad Dehghan 14. Maija Rautavaara 15. Tiina Tuomela 16. Hanna Valtanen 17. Anu Hall 18. Eva Tawasoli 19. Tuomas Mutanen 20. Juha Suoniemi 21. Vaula Norrena 22. Tia Seppänen 23. Chau Nguyen 24. Siri Ahokas 25. Reija Friman 26. Eve Rämö 27. Aki Mäkipernaa 28. Juha Järä

20 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta

VD/7868/00.02.00.03/2024

TeA/KHi/AV/AO/JH/MHa/ LMu/MT/SEr/EV/EJ

Funda Demiri sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite.
Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoida ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla.

Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloa ihmisten ja muiden lajien välillä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämisohjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 31

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Eläinten hyvinvointilaki (693/2023) on ollut voimassa vuoden 2024 alusta alkaen. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja sen tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläinten hyvinvointia edistetään monin eri tavoin kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Kaupunkiympäristön toimiala pitää hyvänä, että Vantaan kaupungille laadittaisiin oma eläinten hyvinvointiohjelma, joka kokoaa kaupungin toiminnat ja vastuut eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen tarvittava resurssi tulee huomioida.

<u>Eläinsuojelu ja löytöeläintoiminta Vantaalla</u>

Vantaalla ympäristökeskuksen valvonta- ja kaupungineläinlääkärit valvovat eläinten hyvinvointilain noudattamista. Vuosittaiset tarkastusmäärät ovat nousseet viime vuosina, lähinnä valvontaan saadun lisäresurssin ansioista. Vuonna 2024 tehtiin 450 eläinsuojelutarkastusta/-käyntiä. Osa tarkastuksista tehdään ilman epäilyä lainsäädännön vastaisesta toiminnasta (ns. suunnitelmallinen valvonta) ja ne tehdään kohteisiin, joissa harjoitetaan ammattimaista eläintenpitoa. Suurin osa tarkastuksista tehdään kuitenkin epäilyilmoitusten perusteella yksityiskoteihin. Päätöksissä 55 %:lle annettiin määräyksiä tai kieltoja lain vastaisesta toiminnasta.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma sisältää suunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan. Suunnitelma vuosille 2025–2028 on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa 26.11.2024 § 129.

Eläinten hyvinvointilain mukaisesti kunnalla tulee olla sen alueella irrallaan tavattujen ja kiinni otettujen koirien ja kissojen sekä muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten (löytöeläimet) tilapäisen hoidon järjestämistä varten talteenottopaikka. Vantaalla talteenottopaikkana toimii pääkaupunkiseudun yhteinen Viikin Löytöeläintalo. Tällä hetkellä palveluntarjoajana on Helsingin eläinsuojeluyhdistys Hesy ry.

Kunnalliset eläinlääkäripalvelut

Vantaa järjestää kunnalliset eläinlääkäripalvelut koirille, kissoille ja muille pienikokoisille lemmikeille ympärivuorokautisesti Pakkalan vastaanotolla. Lisäksi suureläinten hoidosta on sopimus Porvoon alueen ympäristöterveydenhuollon kanssa. Vantaa huolehtii vastavuoroisesti virka-ajan ulkopuolella Porvoon alueen pienikokoisten lemmikkieläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta. Kunnallinen palvelu täydentää omalta osaltaan yksityisten palveluntarjoajien tarjontaa ja varmistaa, että palvelua on saatavilla kiireellisille potilaille ympärivuorokautisesti.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026 ja se tulee vaikuttamaan kunnallisen eläinlääkäripalvelun toimintaan ja hinnoitteluun myös Vantaalla. Vantaalla on tarkoitus jatkossakin tarjota yksityistä palveluntarjontaa täydentävää kunnallista perustasoista palvelua ja kiireellistä eläinlääkäriapua.

Luonnonsuojelualueet, arvokkaat luontokohteet ja ekologiset yhteydet

Vantaan tavoitteena on olla luontopositiivinen kaupunki vuoden 2030 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa muun ohella luonnonvaraisten eläinten huomioimista etenkin niille sopivien elinympäristöjen pinta-alaa lisäämällä ja ekologista laatua parantamalla. Kaupunki perustaa ja ylläpitää luonnonsuojelualueita ja turvaa arvokkaiden luontokohteiden säilymistä kaavoituksen keinoin. Nämä luonnoltaan monimuotoiset alueet toimivat ekologisen verkoston ydinalueina, jotka tarjoavat luonnonvaraisille eläimille elinympäristöjä sekä lisääntymis- ja ruokailupaikkoja. Ekologiset yhteydet mahdollistavat eläinten liikkumisen laajempien luontoalueiden välillä ja siten turvaavat myös eläinten lisääntymismahdollisuuksia ja geneettistä vaihtelua. Kaavoituksessa huomioidaan ekologisten yhteyksien säilyminen, mutta niiden turvaamiseen ja parantamiseen tulee jatkossa panostaa yhä vahvemmin.

Kaupungin niittyjen ja maisemapeltojen ylläpitäminen tukee monipuolista lintulajistoa, pölyttäjähyönteisiä ja muita pieneliöitä. Esimerkiksi Vehkalanmäen entisestä maanläjityspaikasta on hoitotoimien myötä muodostunut arvokas niittykohde, jolla on monimuotoinen perhoslajisto. Pölyttäjänäkökulma on otettu huomioon kaavoituksen yhteydessä käytettävässä vihertehokkuuslaskurissa, Vantaan kasvikattoselvityksessä ja tienvarsien ja pientareiden niittoajoissa.

Pölyttäjien kokonaisvaltaisempaan huomioimiseen on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota esim. viheralueiden hoidossa ja kasvivalinnoissa.

Vuodesta 2016 lähtien jatkuneen Vantaan purotalkkaritoiminnan myötä paikallisen pienvesiluonnon tilaa on saatu aktiivisesti parannettua. Purotalkkarit mm. kunnostavat puroluontoa, kunnostavat kutusoraikkoja, poistavat vaellusesteitä ja keräävät vesistöistä luontoon kuulumattomia roskia vaelluskalojen ja muiden vesieliöiden elinolosuhteiden parantamiseksi. Lisäksi purotalkkarit kertovat uteliaille ohikulkijoille ja asukastalkoisiin osallistuville miksi puroluontoa kunnostetaan, eli lisäävät asukkaiden ympäristötietoisuutta.

Eläimet kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa ja metsänhoidossa

Vantaan uudessa yleiskaavassa 2020 on esitetty ekologiset runkoyhteydet, jotka yhdistävät luonnonsuojelualueita toisiinsa. Kun väylät tai rata ja ekologinen yhteys risteävät, on yleiskaavan merkitty viheryhteyden kehittämiskohtia, jotka ovat joko vihersiltoja tai alikulkuja, joissa eläimet pystyvät liikkumaan.

Ekologista verkostoa selvitettiin tarkemmin viherrakenteen kehityskuvan yhteydessä (Vantaan ekologiset verkostot). Viherrakenteen kehityskuvaan Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) on merkitty kaupunkikeskustoissa ja niiden lähialueilla vaalittavat ja kehitettävät metsäiset ja puustoiset sekä avointen ja puoliavointen elinympäristöjen ekologiset verkostot.

Kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon suojellut ja uhanalaiset lajit sekä EU:n luontodirektiivin mukaiset lajit, kuten liito-orava, lepakot, viitasammakko, vuollejokisimpukka ja saukko. Vantaalla on laadittu koko kaupungin kattava liito-oravan suojelusuunnitelma, joka ohjaa maankäyttöä ja rakentamista lajille tärkeillä alueilla.

Rakentamisessa ja metsänhoidossa huomioidaan lintujen pesimäaika, jolloin puunkaatoa ei lähtökohtaisesti tehdä. Kaupungin metsänhoidon työmaaohjeisiin on kirjattu liito-oravan ja petolintujen pesimäympäristöjen huomioiminen sekä lahopuun säästäminen. Lahopuu on tärkeä osa metsäekosysteemiä, sillä se tarjoaa elinympäristön ja ravintoa lukuisille hyönteisille, sienille ja kolopesijöille, kuten tikkalajeille.

Metsänhoidossa säilytetään monilajinen puusto, tiheiköitä, vanhoja puita ja lahopuuta. Luonnontilaisten piirteiden säilyttäminen tarjoaa elinympäristöjä luonnonvaraisille eläimille. Metsäalueilta siivotaan luontoon kuulumattomia roskia ja jätteitä, joista voi olla haittaa myös eläimille.

Kaupungin uuteen rakennusjärjestykseen tulee lisäys ohjeistukseksi lintuystävällisestä rakentamisesta, jotta lintujen törmäykset lasipintoihin saataisiin minimoitua.

Ohjeistuksista huolimatta puunkaato- ja rakentamistoimia tehdään vuosittain myös ohjeiden vastaisesti, joten viestintään, koulutukseen ja valvontaan tarvittaisiin lisäresursseja luonnonvaraisten eläinten parempaan huomioimiseen kaupungin toiminnassa.

Haitallisten vieraslajien torjunta

Vuoden 2025 aikana Vantaalle laaditaan vieraslajisuunnitelma, jonka tavoitteena on tehostaa vieraslajien torjuntaa. Haitalliset vieraseläinlajit voivat uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla ravinnosta ja elintilasta, saalistamalla niitä sekä levittämällä tauteja. Tämä voi johtaa alkuperäisten lajien

vähenemiseen tai jopa paikalliseen häviämiseen. Esimerkiksi Suomen luontoon levinnyt supikoira kilpailee ravinnosta ja elintilasta kotoperäisten ketun ja mäyrän kanssa. Supikoira myös saalistaa maassa pesiviä lintuja. Nykyisellään vieraseläinlajien torjuntaan ei juurikaan ole kaupungin resursseja, mutta niiden voitaisiin tehostaa esim. yhteistyössä paikallisten metsästysseurojen kanssa.

Eläinten hyvinvoinnin edistäminen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

Kalastuslaissa on huomioitu eläinten hyvinvointilain vaatimukset kalojen kunnioittavaan kohteluun ja kivuttomaan lopettamiseen. Vantaan kaupungin kalastuksen kotisivuilla ohjeistetaan kalastuslain mukaiseen kalojen kohteluun ja kaupungin kalastusmääräyksiin on lisätty koukkurajoituksia, joiden tarkoituksena on nopeuttaa rauhoitettujen ja alamittaisten kalojen nopeaa vapauttamista ja vähentää vapautettavien kalojen kudosvaurioita.

Vantaan kaupungin kalavesillä kalastuksenohjauksessa huomioidaan taimenten ja lohien lisääntymismahdollisuudet koski- ja virta-alueiden ja purojen kalastus- ja kahluukielloilla. Kaupunki järjestää asukas- ym. talkoita taimenten lisääntymisalueiden kunnostamiseksi ja toteuttaa kunnostuksia myös itse, mm. Purotalkkaritoiminnassa.

Vantaan kaupungin ulkoilureittien ja latupohjien kunnossapidossa huomioidaan eläinten pesimisaika. Reittien pientareilla kasvavan vesaikon ja puiden kaato tehdään pesimisajan jälkeen, aikaisintaan loppukesällä. Reittien pientareiden maisemoinnissa käytetään hyönteisfaunaa suosivia monilajisia nurmi/kasviseoksia. Koirien ulkoiluttamismahdollisuuksia talvella on parannettu kolmella kunnossapidetyllä koiraladulla.

Tekonurmikentillä käytetyn kumirouheen kulkeutumista maastoon ja vesistöihin ehkäistään kenttien hulevesikaivoihin asennetuilla rouhesieppareilla ja sijoittamalla aurauslumien läjitykset alueille, missä kumirouheen luontoon kulkeutuminen voidaan minimoida.

Eläinten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistäminen konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla

Hankintojen palveluyksikössä on käytössä arviointiprosessi, jossa jokaisen hankinnan osalta arvioidaan kyseiseen hankintaan liittyviä vastuullisuusnäkökulmia ja riskejä. Eläinten oikeudet ja hyvinvointi on yksi näkökulma, joka löytyy vastuullisuusnäkökulmien tarkistuslistalta. Nämä aiheet nousevat esille erityisesti elintarvikehankinnoissa, kun kilpailutetaan lihaa, maitoa tai muita eläinperäisiä tuotteita ruokapalveluihin.

Eläinperäisten elintarvikkeiden hankinnoissa painotetaan eläinten hyvinvointia ja terveyttä. Kilpailutuksissa käytetään valtakunnallisesti kehitettyjä kriteeristöjä. Muiden kaupunkien, hankintayksiköiden ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehdään yhteistyötä parempien hankintakriteerien ja seurannan kehittämiseksi. Myös yritysten kanssa käydään vuoropuhelua kestävämpien tuotteiden saamiseksi markkinoille.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Funda Demirille ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- allekirjoitettu Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
1.kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, p. 040 724 8590, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: **Eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle**	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite. Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoida ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla. Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloa ihmisten ja muiden lajien välillä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämisohjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.	Aloitteen tekijät Funda Demiri Aloitteen allekirjoittajat: 1. Antero Eerola 2. Milad Dehghan 3. Tiina Tuomela 4. Ida Tamminen 5. Anu Hall 6. Hanna Valtanen 7. Jari Jääskeläinen 8. Tuomas Mutanen 9. Juha Suoniemi 10. Tuire Kaimio 11. Marjo Vacker 12. Minttu Sillanpää 13. Tia Seppänen 14. Naima EL issaoui 15. Chau Nguyen 16. Reija Friman 17. Eve Rämö 18. Vaula Norrena 19. Sirpa Siru Kauppinen

21 § Vastaus Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa

VD/6480/00.02.00.03/2024

TeA/JM/EJ

Vaula Norrena sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Huonokuuloisten määrä on kasvussa niin nuorissa kuin vanhoissa ikäluokissa. Eläkeikäisistä joka kolmannella arvioidaan olevan kuulonalenema. Tutkimusten mukaan myös nuorten huonokuuloisuus on lisääntynyt.

Asetus rakennusten esteettömyydestä määrää, että jokaisessa tilassa, jossa on äänentoistojärjestelmä, tulee olla myös induktiosilmukka (äänensiirtolaite) kuulolaitteita varten. Pienemmissä tiloissa se voi olla AV-vaunu, isommissa kiinteästi asennettu sähkölanka.
Määräys induktiosilmukoista on ollut rakentamismääräysten kohdassa F suosituksena v. 1978 ja velvoittavana vuodesta 1997 alkaen.

Siitä huolimatta vain harvassa Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustilassa on toimiva induktiosilmukka. Tällä hetkellä huonokuuloiset eivät voi mennä Vantaalla teatteriin tai konserttiin, eivätkä osallistua kokouksiin isommissakaan auditorioissa, sillä tiloissa ei ole induktiosilmukoita tai ne eivät ole toimintakunnossa.

Huonokuuloiset lapset ja nuoret eivät kuule koulujen juhlaohjelmaa, eivätkä auditorioiden oppitunteja, koska induktiosilmukat eivät ole kunnossa/käytössä.

Vähintään suurempien koulujen juhlasaleissa, teatterien katsomoissa ja suuremmissa kokoussaleissa tulee saattaa induktiosilmukat kuntoon mitä pikimmin.
(Pienemmissä kouluissa ja päiväkodeissa pärjätään myös lainattavalla induktiosilmukalla juhlia varten)

Esitämme, että Vantaa selvittää opetus- katsomo- ja kokoustilojensa äänensiirtojärjestelmien toimivuuden ja hoitaa ne kuntoon mahdollisimman pian.
Pyydämme myös, että tilojen tekniikasta huolehtivat henkilöt opastetaan laitteiden käyttöön, niin että tilaisuuksissa induktiosilmukat ovat käytössä, riittävällä äänenvahvuudella.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 16

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen yksikkö toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Lähtötilanne

Toimitilajohtaminen on kartoittanut ja dokumentoinut kaupungin induktiosilmukkakohteet, joita on pääasiassa kouluissa. Tiedostot on käyty läpi sopimustoimija Welado Oy:n kanssa, joka toimii konsulttina ja valvojana induktiosilmukoiden päivityksessä. Pilotinomaisesti tilattiin Qlu Oy:ltä katselmukset ja päivitystarjoukset kolmesta kohteesta, Havukosken, Aurinkokiven ja Peltolan kouluilta.

Jatkotoimet
Qlu Oy:n raportit ja tarjoukset käytiin läpi Toimitilajohtamisessa yhdessä Weladon kanssa. Todettiin, että silmukoiden kuntoon saattaminen lain edellyttämälle tasolle vaatii lisäselvittelyä ja mahdollisesti kilpailutuksen tarjottujen hintojen perusteella. Keskusteltiin suunnittelijan hankkimisesta, joka käy läpi tarkemmalla tasolla Toimitilajohtamisessa tehtyä kohdelistausta ja tiivistää sitä työn laajuuden ja hinnan arvioinnin tueksi.

Toimitilajohtaminen kilpailuttaa suunnittelun ja urakoinnin kevään/kesän 2025 aikana. Työt aloitetaan suurimmista kouluista ja teatterien katsomoista syksyn 2025 aikana. Arvio kaikkien kartoitettujen kohteiden valmistumiselle on syksyn 2026 aikana.

Työn aikataulusta ja edistymisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuoden 2025 aikana.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Vaula Norrenalle ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:
”Työn aikataulusta ja edistymisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuoden 2025 aikana.”

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:
- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloite induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Kiinteistöpalvelupäällikkö Jari Mattila, puh. 040 3527603
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa	**Vaula Norrena ja allekirjoitukset**
Huonokuuloisten määrä on kasvussa niin nuorissa kuin vanhoissa ikäluokissa. Eläkeikäisistä joka kolmannella arvioidaan olevan kuulonalenema. Tutkimusten mukaan myös nuorten huonokuuloisuus on lisääntynyt. Asetus rakennusten esteettömyydestä määrää, että jokaisessa tilassa, jossa on äänentoistojärjestelmä, tulee olla myös induktiosilmukka (äänensiirtolaite) kuulolaitteita varten. Pienemmissä tiloissa se voi olla AV-vaunu, isommissa kiinteästi asennettu sähkölanka. Määräys induktiosilmukoista on ollut rakentamismääräysten kohdassa F suosituksena v. 1978 ja velvoittavana vuodesta 1997 alkaen. Siitä huolimatta vain harvassa Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustilassa on toimiva induktiosilmukka. Tällä hetkellä huonokuuloiset eivät voi mennä Vantaalla teatteriin tai konserttiin, eivätkä osallistua kokouksiin isommissakaan auditorioissa, sillä tiloissa ei ole induktiosilmukoita tai ne eivät ole toimintakunnossa. Huonokuuloiset lapset ja nuoret eivät kuule koulujen juhlaohjelmaa, eivätkä auditorioiden oppitunteja, koska induktiosilmukat eivät ole kunnossa/käytössä. Vähintään suurempien koulujen juhlasaleissa, teatterien katsomoissa ja suuremmissa kokoussaleissa tulee saattaa induktiosilmukat kuntoon mitä pikimmin. (Pienemmissä kouluissa ja päiväkodeissa pärjätään myös lainattavalla induktiosilmukalla juhlia varten) Esitämme, että Vantaa selvittää opetus- katsomo- ja kokoustilojensa äänensiirtojärjestelmien toimivuuden ja hoitaa ne kuntoon mahdollisimman pian. Pyydämme myös, että tilojen tekniikasta huolehtivat henkilöt opastetaan laitteiden käyttöön, niin että tilaisuuksissa induktiosilmukat ovat käytössä, riittävällä äänenvahvuudella. 16.9.2024	Vaula Norrena <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1.Minna Heikkinen 2. Marjo Vacker 3. Niilo Kärki 4. Suvi Karhu 5. Maija Rautavaara 6. Tuire Kaimio 7. Nina Nummela 8. Kai-Ari Lundell 9. Eva Tawasoli 10. Siri Ahokas 11. Eeva Tikkanen 12. Reija Friman 13. Loviisa Kaartokallio 14. Eve Rämö 15. Hanna Valtanen 16.Pirjo Luokkala 17. Funda Demiri 18. Mika Niikko 19. Sirpa Siru Kauppinen

22 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

VD/1576/00.02.00.03/2025

TeA/PW/EJ

Jari Jääskeläinen sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuuston aloitteen:

”Vantaan kaupungin rakennushankkeiden sopimus- ja kilpailutusehtoihin lisätään urakoikoiden ketjuttamiskielto.

Aliurakoitsijat ketjutukset voivat ulottua jopa viidenteen tai kuudenteen urakoitsijaan. Tämän tarkoitus on yksinomaan hämärtää vastuuta ja mahdollistaa työperäinen hyväksikäyttö rakennustyössä.

Kunnissa ja hyvinvointialueilla rakennetaan vuosittain miljardien eurojen arvosta. Valitettavasti myös verorahoilla rahoitetuissa rakennuskohteissa ilmenee usein vakavia väärinkäytöksiä:

- alipalkkausta
- ulkomaalaisten työntekijöiden työperäistä hyväksikäyttöä
- harmaan talouden muita ilmiöitä

On kestämätöntä, jos veromaksajien rahoja maksetaan yrityksille, jotka rikkovat lakia ja jättävät yhteiskunnalliset velvoitteensa hoitamatta.

Me alle kirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki lisää sopimuksiin- ja kilpailutusehtoihin ketjuttamiskiellon, jos sitä siellä ei vielä ole.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 14

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

---

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Urakkahankinnoissa noudatetaan Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymää harmaan talouden torjuntaohjetta. Alihankintojen ketjuttamisesta on kirjattu seuraavasti:

Kaikki alihankkijat tulee hyväksyttää tilaajalla. Vantaan kaupungin sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa hankinta/ urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Tätä pidempiä alihankintaketjuja ei hyväksytä

ilman erityisen perusteltua syytä. Selvitykset alihankkijoista on saatava ennen toimittajan hyväksymistä, mikäli tarjoajaa ei ole velvoitettu nimeämään alihankkijoita jo tarjouksessa.

Kaikki alihankkijat/ aliurakoitsijat tulee hyväksyttää tilaajalla, jollei muuta ole sovittu. Tilaaja vaatii tilaajavastuulain mukaiset selvitykset alihankkijoista/ aliurakoitsijoista ennen työn aloittamista. Palveluntuottaja / urakoitsija vastaa, että kyseiset selvitykset ovat kunnossa ja luettelot ajantasaiset koko sopimuksen voimassaoloajan. Alihankkijaa/ aliurakoitsijaa ei hyväksytä, ellei hyväksyttyjä selvityksiä ole saatu.

Ohjeen mukaisesti urakkatarjouspyyntöihin ja hankintasopimuksiin tulee alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto, mutta alihankintaketju voi olla yhden portaan pidempi.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään:

a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 17 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti aloitevastauksen lopun kuulumaan seuraavasti:
”Ohjeen mukaisesti urakkatarjouspyyntöihin ja hankintasopimuksiin tulee *alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto, mutta alihankintaketju voi olla yhden portaan pidempi.* ~~seuraava alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto:~~
~~Tilaajaan/ rakennuttajaan (alueurakassa kaupunkiin) sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Hankinnan/ urakan ketjuttaminen tätä pidemmälle ei ole mahdollista ilman erityisen perusteltua syytä ja siihen on saatava tilaajan/ rakennuttajan (kaupungin) kirjallinen suostumus.”~~

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:
Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset** Jari Jääskeläinen
Valtuustoaloite Vantaan kaupungin rakennushankkeiden sopimus- ja kilpailutusehtoihin lisätään urakoikoiden ketjuttamiskielto. Aliurakoitsijat ketjutukset voivat ulottua jopa viidenteen tai kuudenteen urakoitsijaan. Tämän tarkoitus on yksinomaan hämärtää vastuuta ja mahdollistaa työperäinen hyväksikäyttö rakennustyössä. Kunnissa ja hyvinvointialueilla rakennetaan vuosittain miljardien eurojen arvosta. Valitettavasti myös verorahoilla rahoitetuissa rakennuskohteissa ilmenee usein vakavia väärinkäytöksiä: • alipalkkausta • ulkomaalaisten työntekijöiden työperäistä hyväksikäyttöä • harmaan talouden muita ilmiöitä On kestämätöntä, jos veromaksajien rahoja maksetaan yrityksille, jotka rikkovat lakia ja jättävät yhteiskunnalliset velvoitteensa hoitamatta. Me alle kirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki lisää sopimuksiin- ja kilpailutusehtoihin ketjuttamiskiellon, jos sitä siellä ei vielä ole. Vantaalla 24.2.2025 Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Niilo Kärki 2. Juha Järä 3. Tiina Tuomela 4. Nina Nummela 5. Marjo Vacker 6. Antero Eerola 7. Funda Demiri 8. Milad Dehghan 9. Minttu Sillanpää 10.Minna Heikkinen 11. Sirpa Siru Kauppinen 12.Jussi Särkelä 13 Tarja Eklund 14. Anu Hall 15. Sirkka-Liisa Kähärä 16. Ida Tamminen 17. Juha Suoniemi

23 § Tulvavahinkoja koskeva vahingonkorvausvaatimus Vantaan kaupungille

VD/7087/03.01.02.00/2024

PT/JI/JT/MO/EJ

Kiinteistö Oy Vantaan Riihikuja 4 (jäljempänä korvauksenhakija) on toimittanut Vantaan kaupungille vahingonkorvausvaatimuksen kiinteistölle syntyneistä tulvavahingoista. Esitetään korvauksenhakijan korvausvaatimusta hylättäväksi.

Korvauksenhakija ja sen emoyhtiö PG Finland Warehouse Oy ovat ilmoittaneet Vantaan kaupungille ja Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) 7.10.2024 päivätyllä kirjeellä havaitsemistaan ongelmista kiinteistön ympäristön hulevesien hallinnassa ja viemäröinnissä. Yhtiöt katsovat virheiden olevan seurausta kaupungin sekä Helsingin seudun ympäristöpalveluiden toiminnasta, ja että kiinteistölle on virheiden seurauksena aiheutunut merkittävää vahinkoa.

Korvauksenhakija pitää todennäköisenä, että Vantaan kaupunki on laiminlyönyt suorittaa ja ylläpitää riittävällä tavalla myös muita sen vastuulla olevia huleveden hallinta- ja viemäröintitoimia kiinteistön alueella, mukaan lukien tulvaviemärit ja -reitit, viivytys-, imeytys- ja suodatusrakenteet tai kasetit, kuivatuksen salaojaputket, rumpuputket, tulvapumppaamot, paineviemärit, purkukaivot sekä hulevesipumppaamot.

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden korvauksenhakijalle antamassa vastineessa todetaan kokonaisvastuun hulevesien hallinnastasta olevan Vantaan kaupungilla, ja että HSY vastaa ainoastaan kaupungin kanssa solmimassaan hulevesisopimuksessa kuntayhtymän vastuulle sovituista toimista. HSY:n oman arvion mukaan vahinkojen syntymiseen on vaikuttanut alueen avo-ojien kunnossapidon laiminlyönti. Avo-ojien kunnossapitotehtävät kuuluvat hulevesisopimuksen mukaisesti kaupungille.

Korvauksenhakija katsoo, että Vantaan kaupunki on vesihuoltolain (L 119/2001) perusteella ankarassa vastuussa kiinteistölle aiheutuneista tulvavahingoista. Korvauksenhakija vaatii korjaustoimenpiteistä syntyneiden kulujen perusteella Vantaan kaupungilta vahingonkorvauksina yhteensä 128.744,94 euroa.

Asian oikeudellinen arviointi

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava. Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (L 412/1974) että oikeuskäytännössä kehittyneiden periaatteiden pohjalta.

Hulevesien hallintaa säätelee pääosin alueidenkäyttölaki (L 132/1999). Siinä asetetaan yleiset tavoitteet hulevesien hallinnalle erityisesti asemakaava-alueella sekä määritetään hulevesien hallinnan vastuutahot ja vaadittavat toimet. Hulevesien hallintaa koskevia säädöksiä sisältyy myös vesihuoltolakiin sekä lakiin ja asetukseen tulvariskien hallinnasta (L 620/2010). Säädösten tarkoituksena on vähentää tulvariskejä, ehkäistä ja lieventää tulvista aiheutuvia vahinkoja sekä edistää tulviin varautumista.

Kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa puolestaan kiinteistönsä hulevesien hallinnasta. Esimerkiksi kiinteistön alueella olevat ojat, kaivot, putket ja painanteet sekä muut huleveden johtamiseen ja käsittelyyn käytettävät rakenteet ovat kiinteistön omalla vastuulla. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön hulevesijärjestelmästä sekä

siihen kuuluvista laitteistosta ja rakenteista kiinteistön hulevesijärjestelmän ja kunnan hulevesijärjestelmän rajakohtaan asti. Rakennuksen omistajalla ja haltijalla on myös yleinen velvollisuus varautua vaaratilanteisiin kuten tulvatilanteisiin.

Vantaan kaupungin vesihuollon yleissuunnittelu toteaa korvausvaatimukseen antamassaan lausunnossa, että Riihikuja 4 tontilla tapahtuneet tulvatilanteet ovat aiheutuneet muista syistä kuin kaupungin kunnossapitovastuulla olevien alueiden puutteellisesta kunnossapidosta. Oikaisuna HSY:n antamaan vastineeseen todetaan myös, että Vantaan kaupunki ei omista Riihikuja 4 lähistöllä olevia maa-alueita Martinkyläntien ja Kehä III välissä. Kyseiset alueet ojineen ja rumpuineen ovat maa-alueet omistavien kiinteistöjen ja ELY-keskuksen kunnossapitovastuulla.

Vantaan kaupunki on tietoinen alueella esiintyneistä tulvatilanteista ja on varmistanut hulevesijärjestelmien toimivuuden omalla kunnossapitovastuullaan olevilta alueilta. Vesihuollon yleissuunnittelu pitää epätodennäköisenä, että kaupungin kunnossapidossa olevien avo-ojaosuuksien varrella olisi esiintynyt tukoksia, jotka olisivat estäneet veden virtausta tulvatilanteessa tai aiheuttaneet veden huomattavaa pysyvää padotusta uomassa. Tulvatilanteissa avo-ojien kapasiteetti johtaa vettä on suurempi kuin putkitettujen osuuksien.

Kaupunkiympäristön toimialan esitys

Kaupunkiympäristön toimiala ei katso, että korvauksenhakija on vaatimuksessaan pitävästi osoittanut kärsimiensä tulvavahinkojen aiheutuneen Vantaan kaupungin tahallisesta tai tuottamuksellisesta toiminnasta. Kaupungin omien selvitysten perusteella korvauksenhakijan näkemistä virheistä ei ole voinut aiheutua sellaisia tukoksia tai patoutumista kaupungin kunnossapitämien avo-ojien alueilla, josta olisi voinut seurata vahingot aiheuttanutta tulvimista. Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa myös hulevesien hallinnasta kiinteistön alueella, ja tällä on myös yleinen velvollisuus varautua vaaratilanteisiin kuten tulvatilanteisiin.

Kaupunkiympäristön toimiala esittääkin edellä mainituin perustein korvauksenhakijan korvausvaatimusta hylättäväksi.

Vahingonkorvausvaatimus sekä asiassa annetut vastineet, lausunnot ja muu materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hylätä korvauksenhakijan vahingonkorvausvaatimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
lakimies Juhani Inget
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: Kirjaudu sisään (https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/Oikaisuvaatimus-paatokselle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00−16.15